

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

65. vuosikerta

5. elokuuta 2022

Sisältö

I Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot

PÄÄTÖSLAUSELMAT

Alueiden komitea

AK:n 149. täysistunto, 27.4.2022–28.4.2022

2022/C 301/01	Euroopan alueiden komitean päätöslauselma – Päätöslauselma EU:n alueiden ja kuntien tuesta Ukrainalle	1
2022/C 301/02	Euroopan alueiden komitean päätöslauselma – REPowerEU: kunnat ja alueet vauhdittamassa energiasiirtymää	6

LAUSUNNOT

Alueiden komitea

AK:n 149. täysistunto, 27.4.2022–28.4.2022

2022/C 301/03	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteiden vahvistaminen valtiotasoa alemmilla tasoilla ja Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisen alueellisten ja paikallisten vaikutusten korjaaminen”	11
2022/C 301/04	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Uusi eurooppalainen Bauhaus – Kaunista, kestävä, yhdessä”	16
2022/C 301/05	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan unionin missiot”	22
2022/C 301/06	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen”	33
2022/C 301/07	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjauksjärjestelmään”	40
2022/C 301/08	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistaminen unionissa”	45

2022/C 301/09	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Eurooppalainen yliopistostrategia”	51
2022/C 301/10	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n tulevat valtiontukisäännöt maa- ja metsätalou- salalla sekä maaseutualueilla”	56
2022/C 301/11	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n metsästrategia 2030”	61

III Valmistelevat säädökset

Alueiden komitea

AK:n 149. täysistunto, 27.4.2022–28.4.2022

2022/C 301/12	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Tavoitteena vihreän kehityksen ohjelman sosiaalisesti oikeudenmukainen täytäntöönpano”	70
2022/C 301/13	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Demokratian ja vaalien luotettavuuden vahvistami- nen”	102
2022/C 301/14	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n kuntien ja alueiden hyväksi toimiva päästökauppajärjestelmä ja hiilirajamekanismi”	116
2022/C 301/15	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Energiatehokkuusdirektiivin muuttaminen vuoden 2030 uusien ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi”	139
2022/C 301/16	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin muuttaminen vuoden 2030 uusien ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi”	184
2022/C 301/17	Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”LULUCF- ja taakanjakoasetusten tarkistaminen” . . .	221

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

ALUEIDEN KOMITEA

AK:N 149. TÄYSISTUNTO, 27.4.2022–28.4.2022

Euroopan alueiden komitean päätöslauselma – Päätöslauselma EU:n alueiden ja kuntien tuesta Ukrainalle

(2022/C 301/01)

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

1. tuomitsee Venäjän federaation 24. helmikuuta 2022 Valko-Venäjän tuella ilman edeltävää provokaatiota aloittaman perusteettoman hyökkäyksen Ukrainaan.
2. vaatii välitöntä ja ehdotonta tulitaukoa sekä turvallisten humanitaaristen käytävien avaamista. Venäjän on välittömästi lopetettava sotatoimet ja vedettävä kaikki sotilaalliset ja puolisotilaalliset joukot ja hallintovirkamiehet pois miehitettyiltä Ukrainan alueilta.
3. korostaa, että hyökkäys on rikos Ukrainan kansaa ja Ukrainan itsemääräämisoikeutta ja alueellista koskemattomuutta vastaan ja rikkoo räikeästi demokratian periaatteita ja oikeusvaltioperiaatetta. Komitea painottaa, että summittaiset hyökkäykset siviilejä, myös kaupunkien ja kuntien johtajia vastaan, ovat Venäjän armeijan sotarikoksia ja vastoin kansainvälistä oikeutta, erityisesti YK:n peruskirjaa, Helsingin päätösasiakirjaa, uutta Eurooppaa koskevaa Pariisin peruskirjaa ja Budapestin muistiota. Kaikki Ukrainan alueella tapahtuneet ihmisoikeusloukkaukset, sotarikokset ja rikokset ihmisyyttä vastaan on kirjattava, tutkittava ja käsiteltävä Kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovallan puitteissa.
4. seisoo solidaarisena maataan venäläisiä hyökkääjiä vastaan puolustavan Ukrainan kansan rinnalla ja ilmaisee syvän surunsa Venäjän hirmutekojen takia menetettyjen ihmishenkien ja näistä teoista aiheutuneen inhimillisen kärsimyksen johdosta.
5. vahvistaa tukevansa Ukrainan paikallis- ja alueviranomaisia ja vaatii vapauttamaan välittömästi ukrainalaiset kunnan- ja kaupunginjohtajat ja virkamiehet, jotka Venäjän miehitysjoukot ovat siepanneet siviilihenkilöiden suojelemisesta sodan aikana tehdyn neljännen Geneven sopimuksen vastaisesti.
6. toteaa, että vain Ukrainan kansa voi demokraattisesti valita valtio-, alue- ja paikallistason johtajansa. Komitea ilmoittaa, ettei se tunnusta Venäjän Ukrainaan asettamia alue- tai paikallisjohtajia eikä tee yhteistyötä näiden kanssa.

Käytännön solidaarisuus paikallis- ja alueviranomaisia kohtaan

7. korostaa EU:n kansalaisten poikkeuksellista solidaarisuutta Ukrainan sotaa pakenevia ihmisiä kohtaan ja ilmaisee huolensa siitä, että ukrainalaisia on siirretty vastoin heidän tahtoaan Venäjän hallitsemille alueille. Komitea kiittää Euroopan unionin viranomaisia yhtenäisestä reaktiosta Venäjän aloittamaan Ukrainan sotaan, solidaarisuuden vahvistamisesta suoran humanitaarisen avun ja kiireellisen pelastuspalveluavun muodossa sekä välittömän suojelun mekanismin aktivoimisesta sotaa pakenevien auttamiseksi. Komitea painottaa, että kyseistä apua on lisättävä tulevana kuukausina merkittävästi, jotta vältetään humanitaarisen kriisin puhkeaminen EU:n raja-alueilla.

8. lupaa kannustaa kuntia ja alueita tehostamaan Ukrainasta tulevien pakolaisten auttamista ja muistuttaa erityisesti vastaanottoon ja kauttakulkuun liittyvistä raja-alueiden logistisen tuen tarpeista.
9. kehottaa Euroopan paikallis- ja alueviranomaisia pyytämään tai tarjoamaan tukea AK:n käynnistämän Ukrainan auttamiseen keskittyvän tieto- ja tukifoorumin ⁽¹⁾ kautta.
10. yhtyy Ukrainan ja EU:n paikallis- ja alueviranomaisten kehotukseen elvyttää tai kehittää kumppanuuksia ja kuntien ja alueiden ystävyshankkeita jälleenrakennusprosessia silmällä pitäen.

Ukrainan jäsenyysnäkyvien vahvistaminen

11. korostaa, että hallinnon hajauttamiseen ja aluekehitykseen liittyvät Ukrainan uudistukset ovat edistäneet merkittävästi paikallisdemokratian lujittumista, vahvistaneet itsehallintoa ja maan paikallisyhteisöjen yleistä selviytymiskykyä, mikä on tärkeä osatekijä Ukrainan vastarinnassa venäläisiä hyökkääjiä kohtaan. Uudistukset on toteutettu Euroopan unionin alueiden ja kuntien merkittävällä tuella, jota on annettu muun muassa U-LEAD with Europe -ohjelman kautta, sekä kohdennetulla tuella, jota AK on antanut Ukraina-erityistyöryhmänsä ja vertaisyhteistyön puitteissa. Hallinnon hajauttamista koskevien uudistusten onnistuminen on tuonut Ukrainaa lähemmäs Euroopan unionia sekä eurooppalaisia vapauden, demokratian ja oikeusvaltion arvoja.
12. kehottaa kansainvälistä yhteisöä laatimaan Ukrainaa varten avustus- ja elvytysuunnitelman, jolla tuetaan Ukrainan taloutta, instituutioita ja julkisia palveluja sekä sen tuhoutuneen infrastruktuurin jälleenrakentamista, ja pitää tähän liittyen myönteisenä Eurooppa-neuvoston päätöstä perustaa Ukrainan solidaarisuusrahasto. Komitea kehottaa järjestämään kansainvälisen konferenssin rahoituksen keräämiseksi kumppaneilta ja korostaa, että tapahtuneista tuhoista vastuussa olevan Venäjän on niin ikään osallistuttava Ukrainan jälleenrakentamiseen sotakorvauksin.
13. kannattaa ehdokasmaan aseman antamista Ukrainalle Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 49 artiklan mukaisesti noudattaen samaa tarkistettua liittymisneuvottelujen menetelmää, jota sovelletaan Länsi-Balkanin maihin ja johon kuuluu entistä voimakkaampi keskittyminen oikeusvaltioperiaatteeseen ja demokraattisiin instituutioihin. Komitea korostaa, että myös Georgian ja Moldovan hakemuksia EU:n ehdokasvaltioiksi olisi käsiteltävä myönteisesti. Ukrainan integroitumista EU:n sisämarkkinoille on jatkettava viipymättä assosiaatiosopimuksen mukaisesti.

Tukitoimien rahoitus

14. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission CARE-pakettiin (koheesiopoliittinen tukitoimi Euroopan pakolaisten auttamiseksi) ja CARE+-pakettiin sekä REACT-EU-välineen joustomahdollisuuksiin ja korostaa, että alue- ja paikallisviranomaiset on hyödyllistä ottaa suoraan mukaan CARE- ja REACT-EU-pakettien suunnitteluun, hallinnointiin ja täytäntöönpanoon. Komitea korostaa, että koheesiopoliittikan ohjelmien mukautuksissa on noudatettava kahdeksannessa koheesiokertomuksessa äskettäin esitettyä koheesioon kohdistuvien haittavaikutusten välttämisen periaatetta.
15. korostaa, että sekä covid-19-pandemian yhteydessä että vastattaessa Ukrainan sodan seurauksiin koheesiopoliittikka on osoittanut kykynsä tuottaa tuloksia tarvittaessa lyhyellä aikavälillä. Komitea tähdentää kuitenkin, ettei koheesiopoliittikan varsinaista tavoitetta eli taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamista vähentämällä alueiden välisiä eroja tulisi panna kilpailemaan näiden tavoitteiden kanssa.
16. on tyytyväinen venäläisten ja valkovenäläisten kumppanien kanssa toteutettavien rajatylittävien yhteistyöohjelmien keskeyttämiseen ja kehottaa vahvistamaan EU:n alueiden (Puola, Unkari, Romania, Slovakia) ja Ukrainan välisiä ohjelmia. Komitea painottaa, että taloudellinen tuki Ukrainaan rajoittuvien alueiden paikallis- ja alueviranomaisille sekä sellaisille maille, joilla ei ole yhteistä rajaa Ukrainan kanssa mutta jotka ottavat vastaan paljon pakolaisia, on nykyisellään täysin riittämätöntä ja sitä on lisättävä huomattavasti, sillä nämä toimijat eivät tarjoa pakolaisille pelkästään suojaa vaan niiden on myös integroitava heidät koulutus-, terveydenhuolto- ja asumisjärjestelmiinsä.
17. kannattaa sellaisen pysyvän kriisivarauksen perustamista tulevien hätätilanteiden varalta, jolla täydennetään tai vahvistetaan nykyisiä ennakointi- ja joustovälineitä. Komitea kehottaa perustamaan yhden EU:n paikallisen Ukrainan pakolaisavun välineen, johon kootaan kaikki varat, joita paikallis- ja alueviranomaiset voivat käyttää suojan tarjoamiseksi pakolaisille. Tällä tavoin voitaisiin yksinkertaistaa, sujuvoittaa ja nopeuttaa kyseisille viranomaisille tarkoitettujen varojen käyttöä.

⁽¹⁾ Help Ukraine: Info-Support Hub on koordinoitfoorumi, jonka avulla luodaan yhteyksiä kauttakulkualueiden ja ylikuormittuneiden paikallis- ja alueyhteisöjen sekä auttamaan kykenevien muiden EU:n jäsenvaltioiden paikallis- ja alueyhteisöjen välille.

18. toteaa, että niiden jäsenvaltioiden ja alueiden tapauksessa, joihin kohdistuu suurimmat vaikutukset, saattaa olla tarpeen tarkistaa elpymis- ja palautumissuunnitelmia alueviranomaisten asianmukaisen kuulemisen perusteella ottaen erityisesti huomioon sodan kasvavat vaikutukset EU-maiden talouteen.

Ukrainasta pakenevien vastaanotto

19. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat etulinjassa ottamassa vastaan miljoonia naapurimaihin saapuvia pakolaisia sekä maan sisäisiä pakolaisia Ukrainassa ⁽²⁾ nyt kun meneillään on Euroopan suurin pakolaiskriisi sitten toisen maailmansodan. Komitea painottaa, että kaikilla pakolaisilla olisi oltava alkuperästään, poliittisista mielipiteistään tai seksuaalisesta suuntautumisestaan riippumatta kaikilla EU:n alueilla ja kaikissa kunnissa oikeus yhtä myönteiseen vastaanottoon kuin Ukrainasta tulevilla pakolaisilla.

20. on tyytyväinen tilapäistä suojelua koskevan direktiivin aktivoimiseen. Se on nyt pantava täytäntöön kaikilta osin, ja sitä on sovellettava koordinoitusti, empimättä, osallistavasti ja joustavasti siten, että kaikille Ukrainasta paenneille henkilöille heidän taustastaan, etnisestä alkuperästään, poliittisista mielipiteistään tai seksuaalisesta suuntautumisestaan riippumatta taataan pääsy työmarkkinoille, asunto sekä mahdollisuudet terveydenhuoltoon, koulutukseen ja sosiaaliturkeen kiinnittäen erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten naisiin ja lapsiin.

21. kiinnittää huomion tilapäistä suojelua koskevan neuvoston direktiivin 2001/55/EY ⁽³⁾ erityispiirteisiin: siinä annetaan pakolaisille vapaus valita, mihin EU:n jäsenvaltioon he haluavat asettua tilapäisesti (26 artikla). Komitea korostaa pakolaisten liikkumisvapauden ja itsemääräämisoikeuden tunnustamisen vaikuttavan siinä mielessä myönteisesti, että kansallisiin turvapaikkajärjestelmiin ja raja-alueiden vastaanottovalmiuksiin kohdistuva paine lievenee.

22. kehottaa perustamaan vapaaehtois pohjaisen eurooppalaisen sisäisten siirtojen järjestelmän, jossa otetaan huomioon alue- ja paikallisviranomaisten vastaanottovalmiudet, ja toistaa tässä yhteydessä kehotuksensa, jonka mukaan EU:n kuntien ja alueiden olisi voitava saada muuttoliikettä ja kotouttamista varten tarkoitettua EU-rahoitusta suoraan itselleen. Komitea pyytää komissiota ehdottamaan toimivaa pakolaisten sijoittamisjärjestelmää tulevien pakolaiskriisien varalta ja EU:n jäsenvaltioita tunnustamaan tällaiset vapaaehtoiset sitoumukset ja noudattamaan niitä.

23. tähdentää, että monet Ukrainasta tulevat pakolaiset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa ja että noin puolet heistä on alaikäisiä. Komitea huomauttaa, että sadoista tuhansista pakenevista lapsista monet ovat ilman huoltajaa ja tarvitsevat erityistä suojelua ja hoivaa, ja kannattaa sellaisen lastensuojelupaketin laatimista ukrainalaisia pakolaislapsia varten, jossa etusijalla on lasten tarve käydä koulua.

24. peräänkuuluttaa tehokkaita toimenpiteitä ihmiskaupan ehkäisemiseksi, koska suurin osa Ukrainasta pakenevista ihmisistä on naisia ja lapsia, ja toteaa, että ihmisoikeusraporttien mukaan rikollisjärjestöt poimivat heitä yhä useammin uhreikseen etenkin seksuaalista tai työvoiman hyväksikäyttöä varten.

25. painottaa tarvetta tarjota kielikursseja ja koulutusta ja muistuttaa tässä yhteydessä AK:n ”Kunnat ja alueet muuttajien kotouttamisen puolesta” -verkoston tarjoamista mahdollisuuksista.

Vaikutus EU:n politiikkoihin

26. kannustaa ryhtymään Euroopan kaikilla alueilla välittömästi toimiin EU:n riippuvuuden vähentämiseksi kolmansista maista ja erityisesti energian tuonnista Venäjältä ja kehottaa Euroopan komissiota tukemaan näitä toimia.

27. kannattaa kehotusta kieltää kokonaan venäläisen kaasun, öljyn ja hiilen tuonti Eurooppaan ja kannustaa paikallis- ja alueviranomaisia aloittamaan valmiussuunnitelmien laatimisen varautuakseen tällaisten pakotteiden seurauksiin.

⁽²⁾ Ukrainan pakolaistilanne (unhcr.org)

⁽³⁾ Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukkoitaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12).

28. pitää REPowerEU-suunnitelmaa (*) keinona nopeuttaa siirtymistä puhtaaseen energiaan, parantaa EU:n energia-turvallisuutta ja vähentää EU:n riippuvuutta fossiilisten polttoaineiden ja raaka-aineiden tuonnista kolmansista maista ja erityisesti Venäjän federaatiosta sekä siten tästä tuonnista aiheutuvia poliittisia, taloudellisia ja turvallisuusriskejä. Komitea kehottaa tekemään mittavia investointeja ja toteuttamaan konkreettisia toimia, jotta voitaisiin edistää uusiutuvan energia käyttöönottoa, energiatehokkuutta, energiansäästöä, kiertotaloutta, sähköistämistä ja vaihtoehtoisten polttoaineiden tutkimusta todellisina pitkän aikavälin turvallisina ja kohtuuhintaisina vaihtoehtoina.

29. korostaa, että sodan vaikutukset eivät saisi heikentää ilmastotoimia ja kestävyttä, joista määrätään sekä Pariisin sopimuksessa että YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa, ja vahvistaa sitoutumisensa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan, joka on myös omiaan vahvistamaan EU:n strategista riippumattomuutta.

30. katsoo, että EU:n toimiin energiaomavaraisuutensa parantamiseksi tulee kuulua lopullinen luopuminen Nord Stream- ja Nord Stream 2 -hankkeista.

31. on erittäin tyytyväinen Ukrainan ja Moldovan sähköverkkojen äskettäiseen synkronointiin Manner-Euroopan verkon kanssa.

32. yhtyy Ukrainan paikallis- ja alueviranomaisten kansainväliselle yhteisölle esittämään pyyntöön auttaa niitä hyökkäyksen aiheuttamien ympäristöuhkien hallinnassa, myös ydinvoimaloissa ja kemiantehtaissa.

33. on ilahtunut Euroopan komission päätöksestä aloittaa Ukrainan kanssa neuvottelut maan liittymisestä Life-ohjelmaan, jotta se voi saada rahoitusta ympäristön ennallistamiseen Venäjän hyökkäyksestä johtuvien tuhojen jäljiltä, olipa kyse saastumisesta, ekosysteemien tuhoutumisesta tai muista pitkän aikavälin vaikutuksista.

34. korostaa, että konflikti aiheuttaa väistämättä vakavia seurauksia EU:n maatalouselintarvikealalle, kun otetaan huomioon, että Ukraina ja Venäjä ovat useiden maataloustuotteiden (kuten viljan ja öljykasvien) sekä typpilannoitteiden merkittäviä viejiä. Komitea tähdentää, että EU:n on vahvistettava sitoutumistaan kestävien elintarvikejärjestelmien toteuttamiseen siten, että samalla taataan laadukkaiden elintarvikkeiden kohtuuhintaisuus kaikille vähentämällä riippuvuutta maatalouden keskeisten tuotteiden ja tuotantopanosten tuonnista. Komitea on syvästi huolissaan siitä, että Ukrainan ja Venäjän viennin keskeytyminen on jo johtanut maataloushyödykkeiden hintojen valtavaan nousuun ympäri maailman ja että seuraukset tuntuvat erityisesti maailman köyhimmissä maissa ja köyhimmillä alueilla.

Muita näkökohtia

35. tukee niiden venäläisten ja valkovenäläisten oikeuksia, jotka osoittavat mieltään Putinin sotaa vastaan ja puolustavat oikeuttaan rehelliisiin vaaleihin, sananvapauteen ja kokoontumisvapauteen, ja vaatii vapauttamaan perusteetta pidätetyt mielenosoittajat välittömästi.

36. kannattaa Venäjään ja Valko-Venäjään kohdistettavien koordinoitujen järeiden pakotteiden tiukentamista entisestään, jotta Venäjän kyky jatkaa hyökkäystä pystytään heikentämään tehokkaasti. Komitea kehottaa komissiota esittämään suuntaviivat pakotteiden täytäntöönpanoa ja soveltamista varten, koska yritysten, varojen ja kiinteän omaisuuden omistussuhteiden todentamisessa käytetyissä välineissä ja menetelyissä on edelleen eroja, myös alue- ja paikallistasolla.

37. korostaa, että EU:n kaikkia ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita olisi kannustettava noudattamaan unionin tasolla sovittuja pakotteita korostaakseen sitoutumistaan Euroopan unioniin ja sen arvoihin.

38. tuomitsee Venäjän propagandan ja vihapuheen, jotka ruokkivat konfliktia ja auttavat sotarikosten tekijöitä. Komitea kehottaa toteuttamaan unioni-, jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla tehokkaita toimia tällaisen propagandan torjumiseksi ja tyhjäksi tekemiseksi ja vastustaa Venäjän hyökkäyksen tueksi Euroopan kaupungeissa järjestettäviä mielenosoituksia.

(*) Komission tiedonanto "REPowerEU: Kohtuuhintaisempaa, varmempaa ja kestävämpää energiaa koskevat yhteiset eurooppalaiset toimet", 8. maaliskuuta 2022.

39. antaa puheenjohtajansa tehtäväksi toimittaa tämä päätöslauselma Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille, EU:n neuvoston puheenjohtajavaltioille Ranskalle ja Tšekille ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle sekä Ukrainan presidentille, hallitukselle ja parlamentille.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean päätöslauselma – REPowerEU: kunnat ja alueet vauhdittamassa energiasiirtymää

(2022/C 301/02)

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK), joka

- ottaa huomioon korkeat ja edelleen nousevat energian hinnat, jotka ovat heikentäneet kotitalouksien ja yritysten ostovoimaa kesästä 2021 lähtien covid-19-pandemian laantumisen kasvatettua energian, erityisesti kaasun, maailmanlaajuisia kysyntää,
- ottaa huomioon Euroopan komission 13. lokakuuta 2021 esittämän tiedonannon energian hintojen nousuun vastaamisesta ja tähän liittyvistä välineistä,
- ottaa huomioon Venäjän federaation Valko-Venäjän tuella 24. helmikuuta 2022 aloittaman provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyksen Ukrainaan,
- ottaa huomioon komission 8. maaliskuuta 2022 antaman tiedonannon ”REPowerEU: Kohtuuhintaisempaa, varmempaa ja kestävämpää energiaa koskevat yhteiset eurooppalaiset toimet”,
- ottaa huomioon EU:n valtion- tai hallitusten johtajien 10. ja 11. maaliskuuta 2022 pidetyssä epävirallisessa kokouksessa antaman Versailles’n julistuksen,
- ottaa huomioon Euroopan komission 23. maaliskuuta 2022 esittämän tiedonannon aiheesta ”Toimitusvarmuus ja kohtuulliset energian hinnat”, ehdotuksen asetukseksi kaasun varastoinnista ja valtiontuen väliaikaisen kriisikehyksen, joka mahdollistaa joustot,
- ottaa huomioon välittömästi perustettavan Euroopan komission ja Yhdysvaltojen yhteisen energiaturvallisuutta käsittelevän työryhmän,
- ottaa huomioon 24. ja 25. maaliskuuta 2022 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,
- ottaa huomioon 55-valmiuspakettia koskevat kantansa, jotka on esitetty lausuntojen ja vihreän kehityksen ohjelmaa paikallistasolla käsittelevän työryhmän välityksellä,

Monenlaisten kriisien kohtaaminen

1. pitää myönteisinä Euroopan komission suunnittelema aloitteita puuttua nykyisiin korkeisiin energian hintoihin, jotka ovat nousseet kesästä 2021 lähtien, mitä Venäjän federaation laitton, provosoimaton ja perusteeton sota Ukrainassa on pahentanut entisestään. Komitea pitää riittämättömänä pelkästään irrottautua asteittain Venäjän federaation toimittamiin fossiilisiin polttoaineisiin kohdistuvasta riippuvuudesta ja katsoo REPowerEU-suunnitelman olevan keino nopeuttaa energiasiirtymää, vähentää EU:n riippuvuutta energian ja raaka-aineiden tuonnista yleensä ja siten vähentää tästä tuonnista aiheutuvia poliittisia, taloudellisia ja turvallisuusriskejä. Komitea pitää kuitenkin erittäin valitettavana, että suunnitelmassa ei ole viitattu selkeästi kuntien ja alueiden rooliin sekä nykyisen energiakriisin kohtaamisessa että pitkäaikaisten ratkaisujen tarjoamisessa siihen.
2. ilmaisee myös huolensa EU:n kunnille ja alueille energiakriisistä odotettavissa olevista epäsymmetrisistä alueellisista vaikutuksista, jotka heijastavat niiden erilaisia valmiuksia vastata energiatoimitusten häiriöihin ja nouseviin energian hintoihin, ja kehottaa Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan nämä epäsymmetriat asianmukaisesti huomioon toimenpiteitä suunnitellessaan ja toteuttaessaan.
3. on erittäin huolissaan IPCC:n viimeisimmässä raportissa *Climate Change 2022 – Impacts, Adaptation and Vulnerability* ⁽¹⁾ esitetystä havainnoista, jotka vahvistavat, että monet ilmastonmuutoksen vaikutuksista ovat jo peruuttamattomia. Komitea korostaa, että on tärkeää olla viivyttämättä enempää sopeutumis- ja hillitsemistoimenpiteitä, joissa paikallis- ja alueviranomaiset ovat keskeisiä toimijoita.

(1) https://report.ipcc.ch/ar6wg2/pdf/IPCC_AR6_WGII_FinalDraft_FullReport.pdf

4. korostaa, että energiaturvallisuutta koskevalla tavoitteella on viime kädessä tuettava ilmastoneutraaliuden tavoitetta ja energiasiirtymää: Ainoa tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava lähestymistapa nykyiseen kriisiin on ottaa suunta kohti varmaa, kohtuuhintaista ja kestävä energiaa. Komitea kehottaa tässä yhteydessä EU:n lainsäätäjiä nostamaan tavoitetasoa ja nopeuttamaan 55-valmiuspaketin hyväksymistä. Siinä on otettu erityisesti huomioon AK:n lausunnot uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin ja energiatehokkuusdirektiivin tarkistuksista sekä rakennusten energiatehokkuutta koskevasta direktiivistä.
5. suhtautuu myönteisesti energiatehokkuuden tunnustamiseen johtavaksi periaatteeksi ja muistuttaa EU:n alueiden ja kuntien ratkaisevasta roolista energiatehokkuuden lisäämisessä. Komitea kehottaa komissiota sisällyttämään strategiaansa energian riittävyyden käsitteen^(?). Tällä lähestymistavalla pyritään saavuttamaan tilanne, jossa jokaisella on mahdollisuus saada käyttöönsä kaikki tarvitsemansa energiapalvelut ja kohtuullinen osuus haluamistaan energiapalveluista samalla kun energijärjestelmän vaikutukset eivät ylitä ympäristön rajoja.
6. korostaa nykyisten innovatiivisten hallintovälineiden, kuten kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen, energiaköyhyyden neuvontakeskuksen, eurooppalaisen ilmastopimuksen, Puhdasta energiaa EU:n saarille -aloitteen ja vastaavien EU:n aloitteiden, keskeistä roolia yhteistyön ja valmiuksien kehittämisessä, jotta voidaan tehostaa kipeästi kaivattua siirtymistä kohtuuhintaiseen, kestäväpohjaiseen ja varmaan energiaan.
7. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan tiiviissä yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa keskitettyjen asiointipisteiden perustamista REPowerEU-suunnitelman toteuttamiseksi alueellisella ja paikallisella tasolla.
8. kehottaa komissiota edistämään nykyisten parhaiden käytäntöjen järjestelmällistä toistamista paikallis- ja alueviranomaisille kohdennetulla teknisellä ja taloudellisella tuella, jotta voidaan vähentää energiatehokkuustoimien alkuvaiheen kustannustaakkaa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää haavoittuvassa asemassa oleviin kotitalouksiin, mikro- ja pienyrityksiin sekä kuluttajiin.
9. katsoo, että energian hintojen hillitsemiseen tarkoitettu välineistö^(?) on ensimmäinen yritys ehdottaa välineitä nykyisen energiakriisin sosiaalisten seurausten lieventämiseksi, mutta se ei ole osoittautunut riittävän tehokkaaksi ja sitä olisi vahvistettava. Komitea katsoo, että olisi painotettava sellaisia pitkän aikavälin ratkaisuja ilman fossiilisia polttoaineita toimivan ja energiariippumattoman Euroopan luomiseksi, joihin sisältyy perustavanlaatuisia muutoksia kaikilla aloilla energia- ja liikenneköyhyyden poistamiseksi.
10. pyytää komissiota ottamaan huomioon syrjäisimpien alueiden ja muiden sellaisten fossiilisista polttoaineista riippuvaisten alueiden ongelmallisen tilanteen, jotka eivät pysty liittymään mannerverkkoon, pyrittäessä löytämään pitkän aikavälin ratkaisuja energiaomavaraisuuden turvaamiseksi.

Uusiutuvan energian, energiatehokkuuden ja energiansäästön yhteinen edistäminen REPowerEU-suunnitelman avulla

11. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että mittavat investoinnit ja konkreettiset toimenpiteet uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton nopeuttamiseksi ja energiatehokkuuden, energiansäästön ja vaihtoehtoisten kestävien polttoaineiden tutkimuksen edistämiseksi asetetaan etusijalle ja kytketään toisiinsa kaikilta osin.
12. odottaa kiinnostuneena komission tulevaa ehdotusta, jolla varmistetaan nopeampi lupamenettely uusiutuvien energialähteiden alalla toissijaisuusperiaatteen mukaisesti, ja kehottaa toteuttamaan vastaavia toimia keskeisissä energiatehokkuushankkeissa. Komitea kehottaa komissiota vahvistamaan olemassa olevia välineitä, joilla annetaan teknistä tukea paikallis- ja alueviranomaisille. Komitea suhtautuu siksi myönteisesti eurooppalaista kattoaurinkosähköpaneelialoitetta koskevaan ehdotukseen, joka esitetään kesäkuussa julkaistavassa komission tiedonannossa aurinkoenergiastrategiasta. Komitea kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön ostokannustimia, kuten kuluttajille tarkoitettuja lyhytaikaisia avustusohjelmia.
13. korostaa, että infrastruktuurihankkeiden julkisella hyväksynnällä on ratkaiseva rooli suunnittelu- ja lupamenettelyjen nopeuttamisessa, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään tämän alan hyvien käytäntöjen, kuten AK:n alueellisten keskusten verkoston äskettäisessä infrastruktuuriraportissa mainittujen käytäntöjen, levittämistä.

^(?) <https://www.energysufficiency.org>

^(?) Miten vastata energian hintojen nousuun: toiminta- ja tukivälineistö, 13. lokakuuta 2021 (COM(2021) 660 final).

14. katsoo, että julkisten ja yksityisten rakennusten hiilestä irrottaminen on keskeinen osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa sekä nykyisen kriisin ratkaisua kaasun kysynnän vähentämiseksi. Komitea kehottaa komissiota nopeuttamaan sekä lämpöpumppujen⁽⁴⁾ käyttöönottoa osana REPowerEU-suunnitelmaa että sellaisten innovatiivisten ratkaisujen tutkimusta, joiden avulla rakennuskannasta tehdään mahdollisimman älykästä ja ilmastoneutraalia.

15. kehottaa komissiota myös helpottamaan julkisen ja yksityisen sektorin, eli teollisuuden ja paikallis- ja alueviranomaisten, yhteenliittymiä rakennusten perusparannuksia varten, jotta voidaan esitellä rakennusten lämmitys- ja jäähdytysparannuksia koskevia integroituja peruskorjauspaketteja, perustaa teollinen eristysohjelma kustannustehokkaiden investointien toteuttamiseksi lyhyin takaisinmaksuajoin ja tukea peruskorjauksia suorittavien työntekijöiden koulutusta.

16. panee merkille, että REPowerEU-tiedonannossa ei painoteta riittävästi energiansäästömahdollisuuksia, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita harkitsemaan käyttäytymisen muuttamiseen kannustavien kampanjoiden kaltaisia toimia.

17. pitää valitettavana, että luonnon ennallistamista koskevan lainsäädännön hyväksyminen on viivästynyt, ja korostaa, että biologisen monimuotoisuuden suojele ja ennallistaminen liittyvät luonnostaan ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja että niiden on pysyttävä vihreän siirtymän keskeisenä pilarina Euroopan vihreän kehityksen ohjelman puitteissa. Komitea pyytää komissiota ottamaan alue- ja paikallisviranomaiset rajoituksetta mukaan sellaisten kohteiden määrittelyyn, missä uusiutuvaa energiaa koskevia hankkeita pystytään toteuttamaan toissijaisuusperiaatteen mukaisesti, jotta varmistetaan, että tässä noudatetaan tinkimättä haittavaikutusten välttämisen periaatetta.

18. katsoo, että energiaturvallisuus ja ilmastoneutraalius voidaan saavuttaa vain, jos Euroopan unionilla on lujat ja täysin yhteenliitetyt sähkön sisämarkkinat ja toimivat hiilimarkkinat. Komitea korostaa, että lyhyen aikavälin tilapäiset toimet, kuten fossiilisen kaasun varastoinnin parantaminen ja nesteytetyn maakaasun tuonnin lisääminen, eivät saisi aiheuttaa uutta lukkiutumista ja niihin olisi liityttävä valmius vihreän kaasun käyttöönottoon, jotta kyetään valmistautumaan ilmastoneutraaliuteen uusiutuvan vedyn ja muiden uusiutuvien polttoaineiden avulla. Komitea kehottaa saattamaan päätökseen ja parantamaan kaasu-, vety- ja sähköverkkojen yhteenliittäntöjä kaikkialla Euroopan unionissa, mukaan lukien sähköverkkojen täysi synkronointi.

19. korostaa, että on tärkeää ottaa kaikilta osin lukuun tuottajakuluttajien ja paikallisten uusiutuvaa energiaa tuottavien yhteisöjen panos ja hyödyntää se mahdollisimman tarkoin, ja ehdottaa, että älykkäät verkot määritellään vähemmän rajoittavasti Euroopan laajuisten energiaverkkojen (TEN-E) puitteissa ja infrastruktuurissa. Komitea korostaa, että uudet pientuottajat on liitettävä pien- ja keskijänniteverkkoihin. Komitea kehottaa komissiota laatimaan kehityksen useiden pienten hankkeiden yhdistämiseksi siten, että erityisesti raja-alueilla on joustavuutta, jotta voidaan perustaa tietynlaisia yhdistettyjä rajatylittäviä hankkeita ja mahdollisesti saada rahoitusta näihin toimiin. Komitea korostaa, että eurooppalaisilla alueellisen yhteistyön yhtymillä (EAYY) voi olla merkittävä rooli näissä hankkeissa. Komitea muistuttaa maaseutualueiden korvaamattomasta roolista uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotannossa.

20. korostaa, että nykyinen energiakriisi tarjoaa mahdollisuuden lisätä merkittävästi sähköistämistä ja uusiutuvan vedyn tuotantoa puhtaina ratkaisuinä vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi. Komitea kehottaa komissiota esittämään kunnianhimoisia ja konkreettisia toimia vetyyn liittyvän Accelerator-aloitteen toteuttamiseksi, mukaan lukien kullekin toimelle vahvistettu aikataulu. Komitea kehottaa komissiota käynnistämään keskeisenä toimenpiteenä eurooppalaisia vetylaaksoja koskevan aloitteen, jolla niitä vahvistetaan ja jolla tuetaan rakenteellisesti niiden eurooppalaista verkostoitumista ja rajatylittävää yhteistyötä ja johon liittyy tukea EU:n innovaatio-ohjelmasta ja puhtaan vedyn yhteisyrityksen kautta myönnetyn tuen lisäämistä. Komitea suhtautuu myönteisesti ehdotukseen eurooppalaisesta globaalista vetyä koskevasta välineestä ja kehottaa ottamaan alalla jo aktiivisesti toimivat EU:n alueet järjestelmällisesti mukaan toimintaan. Komitea kehottaa EU:n lainsäätäjiä tukemaan johdonmukaisesti vihreän vedyn nopeampaa käyttöönottoa markkinoilla, kun ne hyväksyvät 55-valmiuspaketin sekä siihen sisältyvän lainsäädäntöpaketin kaasumarkkinoiden hiilestä irrottamiseksi.

21. kehottaa päivittämään nykyisiä valtioneuvoston päätöksiä, jotta ne olisivat optimaaliset julkisen sähkölämmitysinfrastruktuurin yhteisrahoituksen, toiminnan ja jatkokehittämisen kannalta, ja katsoo, että tähän infrastruktuuriin liittyviin investointikustannuksiin olisi voitava myöntää julkista tukea, kuten AK:n alueellisten keskusten verkoston äskettäisessä infrastruktuuriraportissa esitetään.

⁽⁴⁾ Lämpöpumput, jotka muistuttavat ilmastointilaitteita ja jotka sijoitetaan rakennusten ulkopuolelle, lämmittävät koteja liikuttamalla lämpöä sen tuottamisen sijaan. Sähkön avulla ne ottavat talteen ja keskittävät lämpöä joko ulkoilmasta, maasta tai vedestä ja sen jälkeen "pumppaavat" tämän lämmön taloon.

Kohti REPowerEU-suunnitelmaa yhteistyössä kuntien ja alueiden kanssa

22. korostaa, että tulevaan REPowerEU-suunnitelmaan olisi sisällyttävä suunnitelma jo olevan tai uuden EU-rahoituksen varaamisesta ja kanavoimisesta paikallis- ja alueviranomaisten toteuttaman täytäntöönpanon tukemiseen. Komitea kehottaa jäsenvaltioita ohjaamaan elpymis- ja palautumistukivälineen käyttämättömiä varoja uudelleen paikallisen energiaturvallisuussuunnittelun ja uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien tukemiseen.

23. pyytää komissiolta päästä osallistumaan institutionaalisen kumppanina äskettäin perustettuun energiaköyhyyttä ja haavoittuvassa asemassa olevia kuluttajia koskevia kysymyksiä käsittelevään koordinoitiryhmään, jotta komitea voi helpottaa kaikilla tasoilla tiedonvaihtoa ja koordinoitua komission ja jäsenvaltioiden välillä kysymyksissä, jotka liittyvät tulevan REPowerEU-suunnitelman laatimiseen ja täytäntöönpanoon sekä unionin lainsäädäntöön, ohjelmiin ja politiikkoihin, jotka koskevat energia- ja liikenneköyhyydestä kärsiviä haavoittuvassa asemassa olevia kotitalouksia ja kuluttajia. AK on valmis osallistumaan tähän toimielinten väliseen yhteistyöhön vihreän kehityksen ohjelmaa paikallistasolla käsittelevän työryhmänsä kautta määrittelemällä ongelmakohdat, tavat ja keinot 55-valmiuspaketin toimenpiteiden aikaistamiseksi ja laajentamiseksi paikallis- ja alueella muun muassa vaihtamalla hyviä käytäntöjä, kokemuksia ja asiantuntemusta.

24. toteaa, että Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) koskevassa asetuksessa edellytetään, että kaikkien alueluokkien varoista vähintään 30 prosenttia osoitetaan Euroopan ja sen alueiden ympäristöystävällisyyden, vähähiilisuuden ja sopeutumiskyvyn edistämiseen. Komitea kehottaa jäsenvaltioita ja alueita hyödyntämään Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) tarjoamia mahdollisuuksia rahoittaa energiasiirtymään liittyviä hankkeita, jotka koskevat muun muassa energiatehokkuutta, uusiutuvaa energiaa ja älykkäiden energiarjestelmien ja -verkkojen ja energian varastoinnin kehittämistä TEN-E-puitteiden ulkopuolella.

25. suhtautuu myönteisesti teknisen tuen välineen puitteissa käynnistettyyn erityiseen menettelyyn, jossa jäsenvaltiot voivat pyytää tukea asteittaiseen luopumiseen Venäjältä olevista fossiilisista polttoaineista, mutta pitää valitettavana, että tätä erityistukea koskevien pyyntöjen esittämiselle asetettu määräaika on lyhyt. Komitea kehottaa komissiota asettamaan teknisen tuen välineen helpommin saataville, jotta paikallis- ja alueviranomaisia voidaan tukea erityisesti vähemmän kehittyneillä alueilla, joilla on suurin kapasiteettivaje, sillä se estää niitä hyödyntämästä parhaalla mahdollisella tavalla elpymis- ja palautumistukivälineen tukea investointien ja uudistusten toteuttamisessa. Komitea on valmis tukemaan komissiota sen varmistamisessa, että kunnat ja alueet ottavat välineen tehokkaasti käyttöön.

26. toteaa, että hiilen hinnoittelu on ratkaisevan tärkeä väline EU:n entistä kunnianhimoisempien ilmastotavoitteiden edistämässä, ja kannattaa kaikki toimialat kattavaa lähestymistapaa näiden tavoitteiden toteuttamiseksi käytännössä. Komitea pitää myönteisenä, että komissio toteaa tähän liittyvät riskit ja ehdottaa niihin puuttumista, esimerkiksi muuttamalla EU:n päästökauppajärjestelmää koskevia valtioneuvoston suosittelemia muutoksia. Komitea korostaa, että jotkin ehdotetuista toimenpiteistä, kuten satunnaisten voittojen verotuksen kiristäminen, eivät ehkä tarjoa luotettavaa tukea. Komitea on tietoinen siitä, että päästökaupan käyttöönotto tielikenteen ja rakennusten alalla yhdistettynä riittämättömiin investointeihin näillä aloilla ja polttoaineiden hintojen nousuun voi lisätä energiaköyhyyden ja liikenneköyhyyden riskiä. Komitea kehottaa siksi komissiota ja lainsäätäjiä asettamaan jäsenvaltioille velvoitteen määrätä vähintään 20 prosentin vähimmäisprosenttiosuus päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien huutokauppataloista suoraan paikallis- ja alueviranomaisten hallinnoitavaksi.

27. pitää myönteisenä valtioneuvoston väliaikaisen kriisikehyksen hyväksymistä, jotta jäsenvaltiot pystyvät hyödyntämään valtioneuvoston suosittelemien joustomahdollisuuksien tukeakseen taloutta Venäjän Ukrainassa käymän sodan aiheuttamassa tilanteessa. Komitea korostaa, että mahdollisia kielteisiä vaikutuksia kilpailun ja sisämarkkinoiden vääristymisen suhteen on seurattava huolellisesti. Komitea toteaa, että AK:n alueellisten keskusten verkoston äskettäin julkaisemassa infrastruktuuriraportissa⁽⁵⁾ käsitellään valtioneuvoston tukea ja ilmaistaan se kanta, että nykyiset valtioneuvoston suosittelemat toimet eivät ole optimaalisia julkisen sähkölääusinfrastruktuurin yhteisrahoituksen, toiminnan ja jatkokehittämisen kannalta. Tulevassa uudelleentarkastelussa olisi otettava huomioon, että investointikustannuksiin olisi voitava myöntää julkista tukea.

28. panee huolestuneena merkille, että nykyisellä kriisillä on merkittävä vaikutus julkiseen talouteen, ja kehottaa siksi komissiota jatkamaan vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamista, kunnes uudesta talouden ohjauskehiksestä on sovittu, ja ainakin vuoden 2023 loppuun saakka. Ympäristösiirtymää ja erityisesti energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä tukevia julkisia investointeja ei pitäisi laskea rakennemenoiksi talouden ohjausjärjestelmässä.

(5) <https://cor.europa.eu/fi/news/Pages/reghub-launches-consultation-on-21st-century-rules.aspx>

29. suhtautuu myönteisesti sähködirektiivin 5 artiklassa säädettyihin sähkömarkkinoita koskeviin toimenpiteisiin sekä suuntaviivoihin ⁽⁶⁾, jotka koskevat jäsenvaltioiden mahdollisuutta puuttua sähkötoimitusten hinnoitteluun. Komitea katsoo, että kun otetaan huomioon nykyinen geopoliittinen tilanne ja sen vaikutukset energiamarkkinoihin sekä sähkön hintojen nousu ja heilahtelut, jäsenvaltioiden toimet ovat olennaisen tärkeitä, sillä niiden tavoitteena on suojella heikossa asemassa olevia kotitalouksia ja mikro- ja pienyrityksiä sekä lisätä kilpailua kuluttajien hyödyksi pitkällä aikavälillä. Komitea toistaa ⁽⁷⁾ kuitenkin, että näiden toimenpiteiden on oltava kestoaltaan rajallisia ja ne on kytkettävä energiakriisin aiheuttamaan hätätilanteeseen eikä niistä saa koskaan tulla rakenteellista muutosta, joka voisi vaarantaa sähkömarkkinoiden sääntelyn vapauttamisen. Komitea ehdottaa uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotannon yhä alenevien kustannusten vuoksi harkitsemaan kaasu- ja sähköalan erottamista toisistaan mahdollisena toimenpiteenä, jolla estetään korkeiden kaasuhintojen vaikutus sähkön hintoihin.

30. suhtautuu myönteisesti lainsäädäntöehdotukseen, jolla varmistetaan energian varastoinnin riittävä taso EU:ssa ensi talvena ja tulevina aikoina. Komitea korostaa, että tällaisten vähimmäistasojen asettamisessa olisi otettava huomioon alueelliset riskinarvioinnit.

31. korostaa tarvetta ymmärtää paremmin alueellisia uudelleen- ja täydennyskoulutustarpeita ja -mahdollisuuksia. Komitea kehottaa komissiota hyödyntämään Erasmus+-ohjelman ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kaltaisia aloitteita teollisuuden ja akateemisen maailman tiiviimmän yhteistyön varmistamiseksi ja käynnistämään osaamissopimuksen keskeisissä teollisissa ekosysteemeissä, kuten vety-, aurinko-, lämpöpumppu- ja tuulivoima-aloilla. Komitea kehottaa jäsenvaltioita nopeuttamaan Euroopan sosiaalirahasto plussan, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston ja elpymis- ja palautumistukivälineen käyttöä työvoiman uudelleen- ja täydennyskoulutuksen edistämiseksi ottaen huomioon tarpeen mukauttaa ammatillisia käytäntöjä kiertotalouteen, vähähiilisten materiaalien käyttöön ja uuteen teknologiaan.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁶⁾ Ks. Euroopan komission tiedonannon "REpowerEU" liite 1.

⁽⁷⁾ Ks. AK:n lausunto aiheesta "Uusiutuva energia ja sähkön sisämarkkinat" (EUVL C 342, 12.10.2017, s. 79), esittelijä Daiva Matoniene (LT, ECR), kohta 20.

LAUSUNNOT

ALUEIDEN KOMITEA

AK:N 149. TÄYSISTUNTO, 27.4.2022–28.4.2022

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteiden vahvistaminen valtiotasoa alemmilla tasoilla ja Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisen alueellisten ja paikallisten vaikutusten korjaaminen”

(2022/C 301/03)

Esittelijä: Michael MURPHY (IE, EPP), Tipperaryn kreivikunnanvaltuuston jäsen, Clonmelin kaupunkipiirin johtaja

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK), joka

Yleistä

1. panee tyytyväisenä merkille Euroopan unionin (EU) ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen, joka tuli täysimääräisesti voimaan 1. toukokuuta 2021 ja tarjoaa vakaan oikeudellisen kehyksen kahdenväliselle suhteelle. AK kannattaa yhteistä ja vastuullista lähestymistapaa kauppaa- ja yhteistyösopimuksen, myös Pohjois-Irlannin pöytäkirjan, täytäntöönpanoon ja tasapuolisten toimintaedellytysten noudattamiseen nähden ja antaa Euroopan komissiolle tunnustusta pyrkimyksistä löytää luovia ratkaisuja erityisesti Pohjois-Irlannin ja muun Yhdistyneen kuningaskunnan välisissä kysymyksissä.

2. muistuttaa, että kauppaa- ja yhteistyösopimus⁽¹⁾ on muodoltaan vapaakauppasopimus⁽²⁾, johon sisältyy määräyksiä talous-, sosiaali-, ympäristö- ja kalastusasioita koskevasta yhteistyöstä, mutta myös kansalaisten turvallisuutta koskevasta tiiviistä kumppanuudesta ja kattavasta hallintokehyksestä. AK toteaa, että kauppaa- ja yhteistyösopimus sisältää jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvia aloja, jotka tietyissä EU:n jäsenvaltioissa sisältyvät lainsäädäntöä käyttävien alueiden toimivaltuuksiin.

3. pitää sen vuoksi valitettavana, että kauppaa- ja yhteistyösopimuksesta puuttuu ”alueellista ja paikallista syvyyttä” ja ettei siinä tunnusteta asianmukaisesti paikallis- ja alueviranomaisten roolia EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisissä suhteissa, eli siinä viitataan paikallis- ja alueviranomaisiin vain, kun on kyse sopimuksen eräiden osien mukauttamisesta erityisiin alueellisiin olosuhteisiin⁽³⁾ tai hyvin erityisiin kysymyksiin, kuten verotusta koskeviin määräyksiin⁽⁴⁾. AK korostaa, että kauppaa- ja yhteistyösopimukseen sisältyy kansalaisyhteiskunnalle määritelty rooli, ja tätä itsessään pidetään ”institutionaalisen kehyksen” osana⁽⁵⁾.

4. suhtautuu myönteisesti Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliseen yhteistyöhön, joka alkoi Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena, ja korostaa, että paikallisviranomaiset kaikkialla Euroopassa ovat eturintamassa antaessaan käytännön tukea ja humanitaarista apua.

⁽¹⁾ Perustuu SEUT-sopimuksen 217 artiklaan.

⁽²⁾ Perustuu SEUT-sopimuksen 207 artiklaan.

⁽³⁾ s. 61.

⁽⁴⁾ s. 249.

⁽⁵⁾ s. 23.

Pyrkimys laajentaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteiden institutionaalista tunnustamista valtiotasoa alemmalla tasolla

5. korostaa, että helmikuussa 2020 perustettu AK:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisryhmä on ainoa institutionaalinen kanava, joka tarjoaa foorumin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan paikallis- ja alueviranomaisten väliselle jatkuvalla vuoropuhelulle ja poliittiselle kumppanuudelle sekä taitotiedon vaihdolle erityisesti alueellisen yhteistyön puitteissa ja rajat ylittävissä kysymyksissä. Komitea toteaa, että koordinoitiryhmä antaa keskinäisen hyödyn ja yhteisen edun kannalta mahdollisuuden keskustella ongelmista tai mahdollisuuksista erityisesti sellaisilla aihealueilla, jotka eivät tunne rajoja (esim. ilmastonmuutos, matkailu, digitalisaatio ja vihreä siirtymä ja yhteinen kulttuuriperintö), ja ongelmista, jotka johtuvat Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta. Se tarjoaa myös AK:n edustajille keinot keskustella tällaisista kysymyksistä Yhdistyneen kuningaskunnan paikallis- ja alueyhteisöjen edustajien kanssa ja antaa näin ollen AK:lle mahdollisuuden ylläpitää ja edistää tällaisia hedelmällisiä suhteita valtiotasoa alemmilla tasoilla.

6. toteaa, että vaikka kun otetaan huomioon jäsenvaltion ero EU:sta, joka oli jotain ennennäkemätöntä, EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteet ovat edelleen kaikkein voimakkain ja moniulotteisin suhde unionin ulkopuoliseen maahan ja että valtiotasoa alempana vallitsevat suhteet ansaitsevat tunnustusta. Komitea kehottaakin tunnustamaan virallisesti AK:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisryhmän EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan paikallis- ja aluehallinnon väliseksi viralliseksi valtiotasoa alemman tason keskustelukumppaniksi kauppaa- ja yhteistyösopimuksen puitteissa, jotta voidaan arvioida valtiotasoa alemman tason näkökulmasta keskeisiä poliittisia ja lainsäädännöllisiä kysymyksiä, jotka vaikuttavat Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n kahdenvälisiin suhteisiin, samalla tavalla kuin parlamentaarinen edustajakokous, kansalaisyhteiskuntafoorumi ja Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n väliset erityiskomiteat tekevät omilla aihealoillaan. AK kehottaa myös Yhdistyneen kuningaskunnan paikallis- ja alueviranomaisia jatkamaan toimintaansa Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen suuntaan koordinoitiryhmän virallisen tunnustamisen edistämiseksi.

7. kehottaa Euroopan komissiota harkitsemaan uudelleen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista valvovan yhteisen kumppanuusneuvoston rakenteita, jotta voidaan puuttua alueellisen syvyyden puutteeseen ottamalla paikallis- ja alueviranomaiset mukaan kauppaa- ja yhteistyösopimuksen seurantaan ja hallintointiin. Paikallisten vuoropuhelujen (tekniset neuvottelut) käynnistäminen paikallisten toimivalta-alojen (kalastus, koulutus, liikkuvuus, alueellinen yhteistyö) käsittelemiseksi edistäisi EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteiden parantumista makrotasolla.

8. kannustaa Euroopan parlamenttia omaksuma molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla virallisen vuorovaikutuksen yhteistä etua koskevissa asioissa AK:n ja Euroopan parlamentin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentaarisessa kumppanuuskokouksessa olevan valtuuskunnan välillä, jotta saadaan seutu- ja paikkakuntaperusteista näyttöä kauppaa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta.

9. arvostaa käynnissä olevia poliittisen ja teknisen tason keskusteluja Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan täytäntöönpanoon liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi. Komitea on myös tietoinen Euroopan komission meneillään olevasta työskentelystä Gibraltarista koskevan sopimuksen viimeistelemiseksi mutta korostaa kuitenkin, että tällainen vielä kehitteillä oleva ratkaisu ei saisi padota paikallis- ja alueviranomaisten suurta halukkuutta kartoittaa yhteistyön tapoja.

Brexitin alueellisten ja paikallisten vaikutusten korjaaminen

10. katsoo, että vuoden 2020 alkupuolelta lähtien on ollut vaikea erottaa kauppaa- ja yhteistyösopimuksen neuvottelujen ja voimaantulon vaikutuksia covid-19-pandemian vaikutuksista⁽⁶⁾. Komitea suhtautuu myönteisesti AK:n tuoreeseen tutkimukseen *New trade and economic relations between EU-UK: the impact on regions and cities* [Uudet kauppaa- ja taloussuhteet EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä: alueisiin ja kuntiin kohdistuvat vaikutukset]. Siinä todetaan, että brexitin vaikutukset ovat erilaisia eri aloilla ja EU:n alueilla, koettelevat pieniä yrityksiä muita voimakkaammin ja saattavat vähentää inhimillisen pääoman liikkumista EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivien yritysten välillä ja että niistä on haittaa sellaisille alueille ja yhteisöille, jotka ovat mukana Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa toteutettavissa alueiden välisissä hankkeissa. Komitea on tyytyväinen siihen, että tutkimus vahvistaa brexit-mukautusvarauksen määrärahojen lisäämisen olevan tarpeen, jotta näihin epäsymmetrisiin vaikutuksiin Euroopassa voidaan puuttua.

11. toteaa, että brexitin alueelliset ja paikalliset vaikutukset tuntuvat seutukohtaisesti kaikkialla EU:ssa ja että ongelmallisia ovat muun muassa talous-, ympäristö-, sosiaali-, kulttuuri- ja koulutusasiat – kauppamerenkulusta suurissa satamissa, jotka ovat erityisen alttiita vaikutuksille, kuten Antwerpenin, Calais'n, Corkin, Doverin, Dublinin, Rotterdamin ja Zeebruggen satamat, ulottuen aina opiskelijavaihdon tulevaisuuteen, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja ilmastonmuutoksen parissa yhteistyötä tekeviin yliopistoaloihin ja alueellisiin kauppajärjestöihin asti, jotka tarkastelevat vaihtoehtoisia markkinoita ja käsittelevät kansalaisten aktuelleja kysymyksiä, kuten liikkumista ja integraatiota.

⁽⁶⁾ Ks. luku VI AK:n vuotuisessa alue- ja kuntabarometrissa 2021: <https://cor.europa.eu/en/our-work/Documents/barometer-fullreport%20web.pdf>

12. korostaa brexit-mukautusvarauksen merkitystä välittömimpien kustannusten lieventämisessä ja brexitin vaikutusten pitkän aikavälin arviointitarpeiden punnitsemisessa, jäsenvaltioiden alueiden ja talouden alojen tukemisessa, mukaan luettuina toimet työpaikkojen luomiseksi ja suojelemiseksi, kuten työajan lyhentämisyjärjestelyt, uudelleen koulutus ja ammatillinen koulutus sekä uusien markkinoiden tunnistelu.

13. edellyttääkin, että alue- ja paikallisyhteisöjen osallistumista brexit-mukautusvarauksesta annetun asetuksen täytäntöönpanoon ja NUTS 2 -tason raportointiin koskevia brexit-mukautusvarauksen säännöksiä noudatetaan tinkimättömästi. AK muistuttaa myös pyytäneensä brexit-mukautusvaraukseen kytkeytyvien rahastojen ohjelmasuunnittelua silmällä pitäen keskittymistä pk-yrityksiin, EU:n kansalaisten uudelleen integroitumiseen tähtääviin toimenpiteisiin ja tekniseen apuun. Varojen jakamisen osalta AK on ajanut vähimmäiskattavuutta/kynnysarvoa uusille Yhdistyneen kuningaskunnan meriraja-alueille ja kalastusmäärärahojen jakamista ilman kansallista indeksointia.

14. yhtyy tässä tilanteessa vastaavien aluetahojen Yhdistyneessä kuningaskunnassa ilmaisemaan huoleen siitä, että aluepolitiikan strateginen suunnittelu kärsii EU:n koheesio politiikan rahoituksen menettämisestä ja monivuotisen ohjelmavarmuuden puuttumisesta.

Uusien yhteistyönäkymien kartoittaminen kauppa- ja yhteistyösopimuksen ulkopuolella

15. korostaa kentällä vaikuttavien paikallishallinnon järjestöjen ja paikallisviranomaisten kaikkialla Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja erityisesti siirrettyä toimivaltaa käyttävissä valtakunnan osissa osoittamaa halukkuutta suhteiden ylläpitämiseen EU:n vastaavien, valtiotasoa alempien tahojen kanssa tällä brexitin jälkeisellä aikakaudella ja jopa niiden voimistamiseen.

16. huomauttaa, että valtiotasoa alempien tahojen välisten suhteiden tunnustaminen ja edistäminen on aidosti hyödyllistä, mikä on tärkeää, koska paikallinen yhteistyö voi auttaa parantamaan suhteita makrotasolla. Komitea toteaa, että esimerkiksi kalastusta Kanaalisaarten alueella koskevien paikallisten teknisten neuvottelujen aloittaminen uudelleen voisi auttaa parantamaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiä suhteita makrotasolla.

17. pitää myönteisenä, että vaikka Yhdistynyt kuningaskunta ei enää osallistu EU:n rahoitusohjelmiin, se ottaa edelleen osaa neljään EU:n tekniseen ohjelmaan: Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, Copernicus ja satelliittiseuranta, Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelma sekä kansainvälinen lämpöydinkooreaktori ITER. Erityisesti kaksi ensinnä mainittua ohjelmaa ovat merkityksellisiä paikallis- ja alueviranomaisten kannalta. Komitea panee merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan alueet osallistuvat edelleen useisiin hankkeisiin, kuten Skotlanti ja Wales, jotka osallistuvat yhä Euroopan horisontti-ohjelmasta rahoitettuun Vanguard-aloitteeseen⁽⁷⁾, (joka liittyy osallistuvaan, interaktiiviseen ja yrittäjyysprosessiin perustuvaan teolliseen muutokseen, joka puolestaan tukeutuu Regions RIS3/I3 -aloitteeseen), ja Kentin kreivikunnanvaltuusto, joka osallistuu *Straits Committee* -aloitteeseen⁽⁸⁾.

18. muistuttaa, että eräät Yhdistyneen kuningaskunnan alueet ovat edelleen mukana nykyisellä ohjelmakaudella (vuoden 2023 loppuun saakka) sellaisissa ohjelmissa kuin Interreg Pohjanmeri, Kanaali Interreg ja Interreg Irlanti – Wales, ja toteaa, että Yhdistynyt kuningaskunta on merkittävä rahoittaja näissä rajatylittävissä ohjelmissa enintään kolmanneksen asti niiden talousarviosta. AK toteaa, että paikallis- ja alueviranomaiset eivät todennäköisesti pysty kompensoimaan Interreg-rahoituksen menetystä turvautumalla alueellisiin tai paikallisiin lähteisiin.

19. toteaa, että ohjelmien päättämisen yhteydessä – erityisesti, jos niiden hallintoviranomaiset ovat sijoittautuneet Yhdistyneeseen kuningaskuntaan (Interreg France [Kanaali] Englanti ja Irlanti – Wales) –, ne on päätettävä parhaissa mahdollisissa olosuhteissa brittiläisten ja EU:n edunsaajien intressien mukaisesti ja EU:n vaatimuksia noudattaen.

20. toteaa, että ainoa rajatylittävä yhteistyöohjelma, joka jatkuu brexitin jälkeisenä aikana vuoden 2023 jälkeen, on PEACE PLUS -ohjelma vuosiksi 2021–2027, jota EU rahoittaa noin miljardilla eurolla. PEACE PLUS yhdistää nykyiset EU:n PEACE- ja Interreg-rahoituskomponentit yhdeksi yhtenäiseksi rajatylittäväksi ohjelmaksi, joka koskee Pohjois-Irlantia ja Irlannin rajakreivikuntia. Ohjelma on edelleen olennaisen tärkeä pitkänperjantain sopimuksen täytäntöönpanon kannalta.

21. toteaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan osallistuminen Interreg-ohjelmiin – joissa on jo vahva kolmansien maiden läsnäolo, kuten Pohjoinen periferia ja Arktis -ohjelma, Pohjanmeren alueen ohjelma ja Luoteis-Euroopan ohjelma – voi olla mahdollista, jos Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus suostuu rahoittamaan osallistumista.

⁽⁷⁾ <http://www.s3vanguardinitiative.eu/members>

⁽⁸⁾ *Straits Committee* on monenvälinen vuoropuhelufoorumi, joka tarjoaa jäsenilleen joustavat puitteet tehdä yhteistyötä vastuualueidensa rajoissa ja laajentaa yhteistyötä paikallisiin sidosryhmiin, kuten vapaaehtoistoimintaan, koulutukseen tai yritysmailmaan.

22. korostaa, että saattaa olla mahdollista perustaa eurooppalainen alueellisen yhteistyön yhtymä (EAYY), johon osallistuu kumppani vain yhdestä EU:n jäsenvaltiosta, mukaan lukien sen syrjäisimmät alueet, ja yksi paikallis- tai alueyhteisö Yhdistyneestä kuningaskunnasta, ja ehdottaa, että EU:n jäsenvaltiot voisivat harkita tätä välinettä, jos se on johdonmukainen kulloisenkin maan harjoittaman alueellisen ja paikallisen yhteistyön kanssa, etsiessään yhteistyön mahdollisuuksia Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa.

23. pitää valitettavana, että Euroopan komissio ei ole ottanut brexitin vaikutuksia huomioon kahdeksannessa koheesiokertomuksessaan. Vaikutukset ovat lisänneet talouden häiriöitä ja kohdistuneet alueiden väliseen yhteistyöhön, tutkimusekosysteemeihin, koulutusjärjestelmiin ja väestökehitykseen tietyillä EU:n alueilla. Euroopan alueiden komitea toivoo, että geopoliittinen kehitys otetaan paremmin huomioon tulevassa toimintatavassa vuoden 2027 jälkeistä aikaa ajatellen.

24. on hyvillään siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan kunnat ja alueet osallistuvat edelleen aktiivisesti moniin EU:n verkostoihin ja järjestöihin, kuten Euroopan neuvoston paikallis- ja aluehallintoasiain kongressiin, ja että niiden odotetaan pysyvän mukana tietyissä eurooppalaisissa assosiaatiokehityksissä, kuten Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liiton (CPMR), Eurocities-järjestön ja Euroopan kuntien ja alueiden neuvoston (CEMR) puitteissa, ja että nämä mekanismit mahdollistavat erinomaisen kokemustenvaihdon Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n paikallis- ja alueviranomaisten välillä.

25. luottaa siihen, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan paikallis- ja alueviranomaisten yhteistyö jatkuu ystävyyssjärjestelyn avulla, kun otetaan huomioon, että noin sadalla Yhdistyneen kuningaskunnan kunnalla ja kaupungilla⁽⁹⁾ on ystävyyssjärjestely-yhteys EU:n jäsenvaltioiden kuntiin ja kaupunkeihin. Komitea kehottaa kumppanuusrakenteita jatkamaan mahdollisten rahoitusmenetelmien tutkimista tämän työn tukemiseksi, koska nämä kumppanuudet edistävät hyvien käytäntöjen, keskinäisen ymmärryksen ja yhteisten arvojen jakamista ja ovat olennaisen tärkeitä eurooppalaisen elämäntavan kannalta.

26. toteaa koulutusvaihdon merkityksen opiskelijoiden liikkuvuudelle ja yhteiselle tutkimukselle sekä kielitaidon ja ihmisten välisten yhteyksien kehittämiseksi ja tukee Yhdistyneen kuningaskunnan siirrettyä toimivaltaa käyttävien valtakunnan osien pyrkimyksiä avata kauppa- ja yhteistyösopimuksen kehyksen ulkopuolisia uusia yhteistyöväyliä.

27. on erityisen tyytyväinen walesilaiseen Taith-ohjelmaan⁽¹⁰⁾ ja suhtautuu myönteisesti Walesin ja Skotlannin kansainvälisiin opiskelijavaihto-ohjelmiin, jotka voivat ainakin osittain kompensoida Yhdistyneen kuningaskunnan eroa Erasmus+-ohjelmasta ja täyttää Yhdistyneen kuningaskunnan kansallisen Turing-ohjelman⁽¹¹⁾ jättämät aukot.

28. toteaa, että valtiotasoa alemmilla hallintotasolla on havaittavissa selkeä suuntaus suhteiden kahdenväliseen kehittämiseen, mistä on osoituksena EU:n alueiden edustustojen avaaminen Lontoossa ja muualla Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Yhdistyneen kuningaskunnan siirrettyä toimivaltaa käyttävät valtakunnan osat pyrkivät myös ”globaalien kansakuntien” muodostamiseen, missä asetetaan etusijalle kahdenväliset suhteet Euroopan alueiden kanssa. Englannissa kaupungit ja suurkaupunkialueet käynnistävät myös kahdenvälisiä yhteistyöhankkeita, joista yksi esimerkki on Suur-Manchesterin ja Saksan Nordrhein-Westfalenin osavaltion välinen kumppanuus. Vaikka AK suhtautuukin myönteisesti kahdenvälisiin suhteisiin, komitea ehdottaa, että tällainen kahdenvälisen yhteistyön toteuttaminen ei saisi tapahtua sellaisten maiden paikallis- ja alueyhteisöjen kustannuksella, joiden valmiudet valtiotasoa alempana ovat heikommat, ja että tämän tuen ei pitäisi ymmärtää kilpailevan sen AK:n tavoitteen kanssa, jonka mukaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteiden valtiotasoa alemmat hallintotasot käsittävä ulottuvuus tulee tunnustaa virallisesti.

29. katsoo, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan paikallis- ja alueviranomaisten yhteistyömahdollisuuksia ei hyödynnetä, kun tarkoitus on vastata yksissä tuumin yhteisiin haasteisiin, kuten humanitaarisen avun tarjoamiseen, Pohjanmeren, Englannin kanaalin ja Irlanninmeren kestävyysajattelun mukaiseen hoitoon, ilmastonmuutoksen maailmanlaajuisen torjuntaan, kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon paikallis- ja aluetasolla ja siirtymiseen kohti kestävämmällä pohjalla olevaa ja digitalisoitua matkailua. Tähän liittyen komitea kannattaa Yhdistyneen kuningaskunnan ja Ranskan esittämää ajatusta taata vähimmäispalkat Euroopan sisäisillä eli myös Yhdistyneen kuningaskunnan ja Euroopan unionin välisillä reiteillä työskenteleville merenkulkijoille ja muille työntekijöille.

30. korostaa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan alueiden välinen suhde perustuu myös yhteiseen kulttuuriperintöön, kieliin, kelttiläisiin (kieli)yhteyksiin ja myös yhteisiin eurooppalaisiin arvoihin ja kansalaisten yhteiseen historialliseen taustaan.

⁽⁹⁾ Yhdistyneen kuningaskunnan tilastokeskus (*Office of National Statistics*), vuoden 2018 tiedot, julkaistu syyskuussa 2020: <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/populationandmigration/populationestimates/datasets/twinnedtownsand-sistercities>

⁽¹⁰⁾ Helmikuussa 2022 käynnistetty viisivuotinen ohjelma (2022–2026), jota Walesin hallitus rahoittaa enimmillään 65 miljoonalla punnalla.

⁽¹¹⁾ Ohjelmassa ei taata vastavuoroisuutta, sen kestona on yksi vuosi ja siinä keskitytään akateemiseen henkilöstöön opiskelijoiden sijasta.

31. katsoo, että kaikilla EU:n toimielimillä on velvollisuus käsittää ja ymmärtää paremmin EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan valtiotasoa alemmien hallintotasojen suhteiden ja kumppanuuksien potentiaali ja tunnustaa paikallis- ja alueviranomaisten keskeinen rooli kansalaisia lähimpänä olevana hallintotasona.
32. katsoo, että kattavien neuvoa-antavien rakenteiden perustaminen alue- ja paikallisviranomaisten brexit-valmistautumistoimia varten on hyödyllinen väline työssä Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välisten suhteiden parantamiseksi.
33. tähdentää lisäksi, että kun otetaan huomioon EU:n tulevat haasteet ja unionin brexitin jälkeen ottama tuleva suunta, on tarpeen hankkia parempi ymmärrys EU:n kansalaisten haasteista ja prioriteeteista. Komitea toteaa, että Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi tarjoaa soveliaan mekanismin tähän tarkoitukseen.

Bryssel 27. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Uusi eurooppalainen Bauhaus – Kaunista, kestävä, yhdessä”

(2022/C 301/04)

Esittelijä:	Kieran MCCARTHY (IE, EA), Corkin kaupunginvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Uusi eurooppalainen Bauhaus – Kaunista, kestävä, yhdessä COM(2021) 573 final

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

Uusi eurooppalainen Bauhaus

1. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission monialaiseen aloitteeseen ”uusi eurooppalainen Bauhaus”, jonka avulla edistetään EU:n vihreän kehityksen ohjelman toteuttamista lisäämällä siihen keskeisen tärkeä kulttuuriulottuvuus ja tuomalla se lähemmäs kansalaisia. Tätä varten uudella eurooppalaisella Bauhausilla on tarkoitus luoda kauniita, kestäviä ja osallistavia tiloja ja ympäristöjä, tuotteita ja elämisen muotoja, joilla helpotetaan yhteistyötä ja tuodaan esiin ekologisen muutoksen ja siirtymän edut konkreettisten paikallistason kokemusten kautta.
2. panee merkille, että uusi eurooppalainen Bauhaus on otettu innostuneesti vastaan ja että se on saanut laajaa tukea lukuisten kannattajiensa, eri toimijoiden, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, verkostojen, yhteisöjen, alueellisten keskusten ja foorumien sekä elävien laboratorioiden keskuudessa. Aloite on herättänyt jatkuvaa kiinnostusta ja toimintaa, jolla pyritään edistämään luovuutta sekä osallistumista ja linkittymistä tulevaan uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin ja sen arvojen ja periaatteiden muotoiluun.
3. on tyytyväinen siihen, että paikallis- ja alueviranomaisten rooli tunnustetaan uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteiden täytäntöönpanossa, sillä kyseisillä viranomaisilla on hyvät mahdollisuudet osallistua toimintapolitiikan kehittämiseen ja aloitteen toteuttamiseen toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.
4. on sitä mieltä, että kunnat ja alueet koko Euroopassa ovat kulttuurivetoisen kehityksen eturintamassa ja että paikallis- ja aluetasolla on merkittävä vastuu kestäväpohjaisista kaupunki-, alue- ja kulttuuripolitiikoista. Paikallis- ja aluetason vaaleilla valitut edustajat ovat näin ollen keskeisessä asemassa pyrittäessä parantamaan uuden eurooppalaisen Bauhausin käyttömahdollisuuksia, saamaan ihmiset mukaan muutosprosessiin ja näin edistämään aloitteen täytäntöönpanoa.
5. tukee voimakkaasti uutta eurooppalaista Bauhausia keskeisenä mahdollisuutena hyödyntää alueiden ja kuntien luovaa potentiaalia ja siten saada aikaan hyväksytyjä ja kestäväpohjaisia ratkaisuja, joiden ansiosta vihreän kehityksen ohjelma onnistuu.
6. panee merkille, että aloite on monialainen ja sidoksissa useisiin EU-ohjelmiin ja rahoituskanaviin. Komitea toteaa kuitenkin, että nykyisten ja tulevien kumppanien jatkuva tuki tulee olemaan välttämätöntä.
7. vahvistaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin tärkeimpänä pääperiaatteena on monitasoisen ja paikallälähtöisen toimintamallin edistäminen. Komitea korostaa tässä yhteydessä, että muutos tapahtuu paikallis- ja aluetasolla, mihin myös paikallisidentiteetti on sidottu.

8. on tyytyväinen komission visioon, jonka mukaan maaseutualueiden on määrä olla edustettuina uudessa eurooppalaisessa Bauhausissa. Erilaiset julistukset⁽¹⁾ ja maaseutusopimus tarjoavat puitteet tulevalle maaseudun kehittämissä politiikalle ja -toiminnalle Euroopassa ja ovat keskeinen väline, jonka avulla aloite voidaan nivota maaseutualueisiin. Maaseutualueita voidaan pitää myös kokeilualueina, joilla testataan pienimuotoisia muutoshankkeita.

9. korostaa, että uusi eurooppalainen Bauhaus voi olla tärkeä elpymisväline, joka luo työpaikkoja paikallistasolla ja edistää ajattelutavan muutosta kohti kestävä ja tehokasta aluesuunnittelua, mikä vaikuttaa yhteiskunnalliseen käyttäytymiseen ja liikkuvuuteen ja parantaa niitä.

Ongelmakohtia

10. on huolissaan siitä, ettei tiedonannossa esitetä selvästi, miten paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen on määrä varmistaa. Komitea kehottaa esittämään konkreettisia ehdotuksia siitä, miten paikallis- ja alueviranomaiset ja AK osallistetaan aloitteen toteuttamiseen niin, että samalla otetaan huomioon maantieteellisen tasapainon periaate ja varmistetaan näin koko EU:n paikallis- ja alueviranomaisten edustus.

11. painottaa, että AK:n olisi yhdessä muiden EU:n toimielinten kanssa oltava osa aloitteen tärkeimpien kumppanien muodostamaa edistävää verkostoa, jossa kehitetään ja testataan toimintapolitiikkaa ja rahoitusvälineitä.

12. kehottaa ottamaan AK:n ja muut EU:n toimielimet mukaan uutta eurooppalaista Bauhausia käsittelevään korkean tason pyöreän pöydän keskusteluun.

13. korostaa, että toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet määrittävät, millä tasolla EU ja jäsenvaltiot hyödyntävät uuden eurooppalaisen Bauhausin toteuttamiseksi ehdotettuja toimintapolitiittisia välineitä ja lainsäädäntötoimenpiteitä.

14. tähdentää, että covid-19-pandemia vaikuttaa edelleen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ja että tämä tulisi ottaa huomioon aloitteen täytäntöönpanossa. Komitea toteaa, että pandemian kielteiset vaikutukset köyhyteen, sosiaalisiin ongelmiin ja työllisyyteen on otettava lukuun aloitteen täytäntöönpanon yhteydessä.

15. kehottaa komissiota varmistamaan, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat strategian keskiössä, ja huolehtimaan teknisestä avusta, riittävästä rahoituksesta ja joustavuudesta. Uuden eurooppalaisen Bauhausin onnistuminen riippuu kestävydestä ja toteutettavuudesta ottaen huomioon maaseutu- ja kaupunkialueiden väliset erot.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin rahoitus

16. kehottaa osoittamaan paikallis- ja aluetasolle riittävästi varoja valtioiden talousarvioista ja EU:n koheesipoliittisista ohjelmista mutta pyrkimään myös uuden eurooppalaisen Bauhausin sisäisen kulttuuriliikkeen luovien synergioiden ja EU:n rahoittamien ohjelmien parametrien väliseen tasapainoon.

17. toteaa, että lisävaroilla voitaisiin rahoittaa ulkopuolista apua, jotta voidaan edistää tietämyksen vaihtoa ja tutkia julkisen sektorin nykyisen henkilöstön valmiuksia vastavuoroiseen ja sujuvaan vaihtotoimintaan yksityisten, paikallisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

18. katsoo, että aiemmat kokemukset, palkinnot ja resurssit, joissa keskitytään laatuun, estetiikkaan ja yhteisökysymyksiin kiertoperiaatteen mukaisesti, voisivat tarjota kannustimia sijoittajille ja joukkorahoittajille.

19. kehottaa toteuttamaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia ja investointeja kulttuurin ja kulttuuriperinnön laajemmalla alalla Europa Nostra -järjestön esittämän Venetsian toimintakehityksen⁽²⁾ mukaisesti.

⁽¹⁾ Esimerkiksi parempaa elämää maaseutualueilla koskeva Cork 2.0 -julistus.

⁽²⁾ Venetsian toimintakehitys: Uusi eurooppalainen renessanssi, jonka tavoitteena on mahdollistaa elinkeinoelämän ja laajan kulttuuri-, kulttuuriperintö- ja luovien alojen ekosysteemin väliset läheisemmät ja voimakkaammat synergiat muun muassa vahvistamalla Euroopan kulttuuriperintöliikkeen ja Euroopan investointipankin ja sen instituutin välistä strategista liittoutumaa.

20. toteaa, että elpymis- ja palautumistukiväline tarjoaa myös mahdollisuuden tukea uutta eurooppalaista Bauhausia jäsenvaltioissa ja paikallisyhteisöissä.

21. katsoo, että uusi eurooppalainen Bauhaus olisi sovittava yhteen monivuotisen rahoituskehyn 2021–2027 ja eurooppalaisen kaupunkialoitteen kanssa ja että saatavilla olisi oltava riittävästi rahoitusta aloitteeseen osallistuvien paikallis- ja alueviranomaisten toimintakustannusten kattamiseksi. Komitea kehottaa laatimaan kunnianhimoisen etenemissuunnitelman aloitteen täytäntöönpanoa varten kestävästä kehityksen tavoitteiden kehityksessä.

22. kehottaa ottamaan huomioon maantieteellisen tasapainon sekä EU:n ilmastollisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden samoin kuin rahoitusmahdollisuudet ja varojen jakamisen uuden eurooppalaisen Bauhausin strategioiden, hankkeiden ja toimien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Lisäksi alueellisen yhteenkuuluvuuden olisi säilyttävä yhtenä keskeisistä tavoitteista.

Indikaattorit

23. painottaa, että paikallis- ja alueviranomaisten olisi toimivaltansa puitteissa seurattava, missä määrin jäsenvaltioiden hallintotahot hyödyntävät uutta eurooppalaista Bauhausia erilaisissa ohjelmissa, välineissä ja menettelyissä. Komitea odottaa, että Euroopan komissio esittää selkeät indikaattorit tällaista seuranta varten.

24. on huolissaan siitä, että EU:n nykyisellä rahoituskaudella (2021–2027) ei ole käytössä asianomaisia indikaattoreita ja että näin menetetään mahdollisuus mitata onnistumista.

25. katsoo, että uuden eurooppalaisen Bauhausin peruseriaatteet olisi laadittava yhdessä paikallis- ja aluehallinnon kanssa ja että ne olisi valtavirtaistettava laatukriteereinä EU:n rahoitusohjelmiin, joilla on suora tai välillinen vaikutus rakennettuun ympäristöön, kaupunki- ja maaseutukehitykseen, kulttuuriperintöön ja kulttuurimaisemiin.

26. ehdottaa, että laaditaan uuden eurooppalaisen Bauhausin alueellinen tulostaulu, jotta voidaan huolehtia vahvasta alueellisesta seurannasta sen varmistamiseksi, että aloite pannaan täytäntöön kaikilla tasoilla ja että alueelliset investoinnit vastaavat sen periaatteita.

27. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaisten vastuulla on suuri osa paikallisista julkisista rakennuksista ja julkisista kaupunkitiloista ja että niillä on tärkeä sääntely- ja rahoitustehtävä liittyen näiden rakennusten ja kaupunkialueiden kunnostamiseen. Paikallis- ja alueviranomaisten tulisi keskittyä sääntelyn pullonkaulojen tunnistamiseen ja edistää sääntelyn yksinkertaistamista ja uusien sääntelymallien kehittämistä.

28. korostaa, että AK on osallistunut ilmasto-, energia- ja ympäristöstrategioiden kehittämiseen ja tukemiseen paikallis- ja aluetasolla. Vihreän kehityksen ohjelmaa paikallistasolla käsittelevää työryhmää voitaisiin hyödyntää edistettäessä uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteita ja seurattaessa sen onnistumista.

29. painottaa, että paikallis- ja alueviranomaisten vuoropuhelu avoimista innovatiivisista käsitteistä ja prosesseista ja tieteidenvälisistä toimintamalleista ja valmiuksista on ratkaisevan tärkeää. Vuoropuhelussa tulisi ottaa huomioon uuden eurooppalaisen Bauhausin nivominen AK:n osaamisvaihdon foorumiin, Tiede kohtaa alueet -hankkeeseen ja muihin EU:n ohjelmista rahoitettaviin yhteistyöhankkeisiin.

30. korostaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin olisi edistettävä sukupuolten tasa-arvoa. Sukupuolten tasa-arvon olisi oltava monialainen kriteeri sekä tehokas ja välttämätön osatekijä koheesiopolitiikan kestävässä ja tasapainoisessa kehittämisessä.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin festivaalit, palkinnot ja laboratoriomalli

31. suhtautuu myönteisesti uusi eurooppalainen Bauhaus -palkinnon perustamiseen ja kehottaa luomaan synergioita nykyisten asumista, kulttuuriperintöä, nykyarkkitehtuuria ja maisemaa koskevien palkintojen kanssa. Komitea kehottaa myös jakamaan kulttuuriperinnön eurooppalaisen teemavuoden 2018 aikana kehitettyjä hyviä käytäntöjä.

32. toteaa, että eurooppalaisen huippuosaamismerkkin luominen on ensimmäinen askel kohti uuden eurooppalaisen Bauhausin laatumerkkiä, mutta on huolissaan siitä, että ihmiset saattavat luulla sen tarkoittavan rahoitusta. Erityisen laatumerkin käyttöä voitaisiin pitää AK:n konkreettisena panoksena uuden eurooppalaisen Bauhausin kehittämiseen, kuten AK esitti vuonna 2021.

33. suhtautuu myönteisesti uuden eurooppalaisen Bauhausin laboratorioon ja sen yhteiskehittämismenettelyyn mutta kehottaa esittämään lisätietoja sen toimintamallista. Komitea kehottaa ottamaan AK:n aktiivisena jäsenenä mukaan laboratorion ja sen hallinnon toimintaan.
34. esittää, että laboratorio testaisi ensimmäiselle palkintosijalle valitut tulokset tai toimet. Se voisi myös edistää niitä ja kehittää niistä prototyyppejä.
35. on valmis tekemään AK:n alueellisten keskusten kautta yhteistyötä jäsenvaltioiden hallintotahojen kanssa sääntelyn testiympäristöjen kehittämiseksi ja uusien sääntelymallien testaamiseksi.
36. toteaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin olisi hyödynnettävä olemassa olevia hyviä käytäntöjä EU:n kunnissa ja alueilla ja perustettava julkisesti käytettävissä oleva resurssifoorumi.
37. pitää uuden eurooppalaisen Bauhausin festivaalia konkreettisenä ja näkyvänä keinona edistää paikallis- ja alueviranomaisten ja ihmisten osallistumista sekä esitellä hankkeita paikallis- ja aluetasolla.
38. korostaa Urbactin, Euroopan alueellisen yhteistyön ja Horisontti 2020 -puiteohjelman yhteydessä tehtyä menestyksekkästä työtä tehokkaiden interaktiivisten välineiden kehittämiseksi. Näitä välineitä olisi tarvittaessa hyödynnettävä.
39. on sitä mieltä, että uusi eurooppalainen Bauhaus olisi nivottava Horisontti 2020 -puiteohjelman missioihin, erityisesti kun on kyse ilmastonmuutokseen sopeutumisesta sekä ilmastoneutraaleista ja älykkäistä kaupungeista.
40. vahvistaa, että eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän (EAYY) käytöstä on mahdollisesti etua monitasoisen hallinnon hankkeissa, joissa on mukana useita maita tai euroregio-alue.
41. panee merkille, että uusi eurooppalainen Bauhaus yhdistää EU:n kaupunkiagendan kolme pilaria (sääntelyn parantaminen, rahoituksen kehittäminen ja tietämyksen levittäminen ⁽³⁾) ja pyrkii saavuttamaan ne.
42. panee merkille käynnissä olevat kaupunkialueiden innovatiiviset toimenpiteet (Urban Lab of Europe) ja tulevan eurooppalaisen kaupunkialoitteen. Komitea kehottaa nivomaan uuden eurooppalaisen Bauhausin EU:n kaupunkiagendan kumppanuuksiin, sillä kaupunkiagendassa on lähes neljän vuoden ajan työstetty vihreän kehityksen ohjelmaan ja uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin liittyviä malleja.
43. katsoo, että uudella eurooppalaisella Bauhausilla on rooli pantaessa täytäntöön vuoden 2021 Leipzigin peruskirjaa ja vuoden 2021 Ljubljanan julistusta, joissa vaaditaan yhdenmisiä toimintamalleja, paikallälähtöistä lähestymistapaa, monitasoista hallintoa, osallistumista ja yhteiskehittämismenetelmiä.
44. katsoo, että Euroopan kulttuuripääkaupungeilla, Euroopan innovaatiopääkaupungeilla, Euroopan nuorisopääkaupungeilla ja Euroopan vihreillä pääkaupungeilla voi olla merkittävä rooli edistettäessä uutta eurooppalaista Bauhausia.
45. suhtautuu myönteisesti uuden eurooppalaisen Bauhausin kansallisten yhteyspisteiden perustamiseen ja kehottaa niitä tiiviiseen yhteistyöhön paikallis- ja alueviranomaisten ja muiden sidosryhmien, myös kansalaisyhteiskunnan, kanssa sen varmistamiseksi, että uusi eurooppalainen Bauhaus -liike voi jatkaa kasvuaan alhaalta ylöspäin.
46. ehdottaa, että perustetaan 100 kiinnostuneelle kaupungille tarkoitettu koulutusohjelma uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteiden pohjalta. Tässä yhteydessä voitaisiin hyödyntää Digital Cities -ohjelman tai 100 Intelligent Cities -ohjelman ja sen markkinapaikkamallin menetelmiä.

Rakennettu ympäristö, arkkitehtuuri ja perusparannus

47. painottaa, että rakennettu ympäristö kuvastaa tiettyä yhteisöä ja että sen yleisestä laadusta vastaavat julkisen sektorin elimet ja sidosryhmät, myös kansalaisyhteiskunta, tiiviissä yhteistyössä kansalaisten kanssa.

⁽³⁾ Määritelty Amsterdamin julkilausumassa.

48. toteaa, että Euroopan rikas ja monimuotoinen kulttuuri- ja arkkitehtoninen perintö on tärkeä viitekohta rakennetun ympäristön laadulle käyttäjäkokenemusten ja aineellisten hyödykkeiden kannalta.
49. on tyytyväinen siihen, että uusi eurooppalainen Bauhaus tunnustaa kaupunkisuunnittelun keskeisen roolin kestävän kaupunkikehityksen toteuttamisessa.
50. suhtautuu myönteisesti siihen, että uudessa eurooppalaisessa Bauhausissa tunnustetaan laadukkaan arkkitehtuurin muodostaman yhteisen kulttuurin tarve. Tämä edellyttää tietoisuuden lisäämistä, tiedon levittämistä sekä kulttuurin ja kulttuuriperinnön, laadukkaan arkkitehtuurin ja rakennetun ympäristön roolin edistämistä.
51. korostaa, että komission olisi autettava rakennusala ja rakennusteollisuutta puuttumaan kestävämpään resurssien käyttöön ja jätteiden tuottamiseen ja edistettävä kiertotaloutta painottamalla materiaalien uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Tähän voitaisiin päästä korjaamalla tiedoissa ja taidoissa olevat puutteet ja digitoimalla suunnittelu.
52. toteaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin myötä voidaan löytää keinoja vähentää byrokratiaa, jotta perusparannuksesta tehtäisiin helpompaa ja kustannustehokkaampaa. Erittäin vanhojen rakennusten ja kulttuuriperintöön kuuluvien rakennelmien jälkiasennuksiin liittyviin haasteisiin vastaaminen edellyttää arkkitehtien ja muiden asiantuntijoiden sekä erittäin ammattitaitoisten käsityöläisten palveluja⁽⁴⁾.
53. painottaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on ratkaiseva rooli varmistettaessa, että rakennusten kunnostaminen vastaa alue- ja kaupunkisuunnittelun vaatimuksia, edistää väestökatoa ehkäisevää toimintapolitiikkaa ja ottaa huomioon sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja ympäristön huomioon ottamisen kriteerit. Komitea muistuttaa, että jäsenvaltioiden menettelyt perusparannusaallon yhteydessä eivät saa heikentää tätä perustavaa laatua olevaa koordinoititehtävää.
54. kehottaa jälleen kerran kiinnittämään eurooppalaisessa ohjausjaksossa enemmän huomiota kaupunkikysymyksiin: EU:n talous- ja sosiaalipolitiikan koordinoinnin piiriin on kuuluttava kohtuuhintainen asuminen, eriarvoisuus ja pitkäjänteiset investoinnit.
55. pitää myönteisenä uuden eurooppalaisen Bauhausin narratiivia, jonka mukaan on etsittävä ratkaisuja, jotta mahdollistetaan kohtuuhintainen ja ihmisarvoinen asuminen erityisesti nuorille ja muille heikossa asemassa oleville yhteiskuntaryhmille.
56. korostaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin on nivouduttava Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevaan toimintasuunnitelmaan ja sosiaalialan huippukokouksessa vuonna 2021 annettuun Porton julistukseen ja tuotava näin panoksensa sosiaalista ja kohtuuhintaista asumista covid-pandemian jälkeen käsittelevään EU-tason pohdintaan.
57. kehottaa edistämään taiteen, arkkitehtuurin, maisema- ja sisustusarkkitehtuurin, aluesuunnittelun, muotoilun ja käsityötaidon keskinäistä synergiaa sekä innovatiivisia koulutusmalleja arkkitehteille ja muille alan ammattilaisille.
58. kehottaa yhteistoimintaan myös Euroopan osaamisohjelman kanssa, jotta uuden eurooppalaisen Bauhausin avulla voidaan osaltaan tuoda esiin alueellisia osaamistarpeita ja -mahdollisuuksia kaupunkisuunnittelun, rakentamisen ja rakennusmateriaalien kestävän käytön alalla ja ymmärtää niitä paremmin sekä vähentää ammattitaitoisen työvoiman poismuuttoa, joka saattaisi johtaa paikallistalouden heikkenemiseen valmistusalueilla. Tässä yhteydessä Euroopan digitaalistrategialla on tärkeä rooli, sillä digitaalitekнологia voi tarjota kansalaisille mahdollisuuksia muovata yhdessä ympäristöään, ja se on erittäin tärkeä väline uuden eurooppalaisen Bauhausin aloitteiden kehittämisen kaikissa vaiheissa.
59. kehottaa uutta eurooppalaista Bauhausia osallistumaan aiempiin EU:n kaupunkiagendan kumppanuuksiin erityisesti ilmastotoimia koskevien valmiuksien, kaupunkien viherryttämistä koskevan ehdotuksen ja julkisten tilojen käytön osalta. Erittäin tärkeitä ovat kumppanuudet, jotka liittyvät kestäväpohjaiseen maankäyttöön ja luontopohjaisiin ratkaisuihin, kiertotalouteen sekä kulttuuriin ja kulttuuriperintöön.
60. korostaa, että uusi eurooppalainen Bauhaus on vahva väline yhteisötalouden aloitteiden käynnistämiseksi, sillä se perustuu yhteistyöhön ja kansalaisvaikuttamiseen. Tällaiset aloitteet edistävät sosiaalista, taloudellista, alueellista ja kulttuurista yhteenkuuluvuutta ja lisäävät luottamusta paikallistasolla kaikkialla EU:ssa.

⁽⁴⁾ Kuten todetaan Europa Nostra -järjestön vihreässä kirjassa eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä.

Kulttuuriperinnön laatuperiaatteet

61. kannattaa Europa Nostra -järjestön näkemyksiä julkaisussa *Venetsian toimintakehotus: Uusi eurooppalainen renessanssi* ja sen julkilausumaa yhteisestä kulttuuriperinnöstä ja muistista.
62. kehottaa luomaan synergioita Davosin julistuksessa vahvistettujen rakennuskulttuurin laatuperiaatteiden, uuden eurooppalaisen Bauhausin ja kulttuuriperintöön mahdollisesti vaikuttavien EU-rahoitteisten toimien eurooppalaisten laatuperiaatteiden välille ja ottamaan nämä synergiat huomioon kaikissa EU:n toimintapolitiikoissa ja rahoitusohjelmissa.
63. on sitä mieltä, että kulttuuriperintö on uuden eurooppalaisen Bauhausin keskeinen ulottuvuus. Perusparannusaallolla on oltava ”sielu” ja identiteetti, ja sen on samalla edistettävä kokonaisvaltaista näkemystä siitä, miten haluamme kehittää kaupunkijamme ja alueitamme.
64. kehottaa AK:ta tekemään yhteistyötä sidosryhmien kanssa uusi eurooppalainen Bauhaus -palkinnon ”vuoden kulttuuriperintökaupunginjohtaja” edistämiseksi.
65. kehottaa yhdistämään kulttuuriperinnön ja EU:n vihreän kehityksen ohjelman tiiviisti toisiinsa, kuten vihreässä kirjassa eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä ⁽⁵⁾ esitetään.
66. on samaa mieltä siitä, että julkisia varoja kulttuuripohjaisiin ympäristöstrategioihin on mobilisoitava sellaisten uuden eurooppalaisen Bauhausin pilottihankkeiden ja aloitteiden kautta, jotka liittyvät vihreän siirtymän keskeisiin kulttuurisiin ulottuvuuksiin ja joita kehitetään paikallisyhteisöjen ja alueiden erilaisten valmiuksien pohjalta.

Päätelmät

67. kehottaa Euroopan komissiota luomaan paremmat yhteydet uuden eurooppalaisen Bauhausin ja nykyisten käsitteellisten, kulttuuriin liittyvien sekä estetiikkaa ja suunnittelua painottavien kehysten välille. Näin voitaisiin muuntaa periaatteet käytännön toimiksi ja annettaisiin uudelle eurooppalaiselle Bauhausille mahdollisuus valjastaa paikallis- ja alueviranomaisten luova, kulttuurinen ja kulttuuriperintöön liittyvä potentiaali asuinalueiden kunnostamiseen ja elvyttämiseen kaikkialla EU:ssa. Komitea ehdottaakin New European Bauhaus Lab -arvosetelijärjestelmää, jonka puitteissa asiasta kiinnostuneet kunnat ja alueet voisivat saada tällaisen arvosetelin, joka antaisi niille mahdollisuuden saada tarvittavaa tukea New European Bauhaus Lab -laboratorion perustamiseksi hallinnollisella alueellaan. Tällaisen arvosetelin saamisen ehtona olisi, että 1) New European Bauhaus Lab -laboratorion tulisi ”luoda, kehittää prototyyppiasteelle ja testata välineitä, ratkaisuja ja poliittisia toimia, jotka helpottavat muutosta kentällä”, ja että 2) New European Bauhaus Lab -laboratorion tulokset esitetään alue- tai kunnanvaltuustolle.
68. kehottaa kartoittamaan synergioita uuden eurooppalaisen Bauhausin, ihmisiä Euroopassa osallistavien prosessien (kuten Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin) sekä arkkitehtonista ja esteettistä laatua edistävien strategioiden ja toimintasuunnitelmien (kuten EU:n kaupunkiagendaan sisältyvän perusparannusaallon) välillä.
69. katsoo, että uudesta eurooppalaisesta Bauhausista on tultava aito liike, jossa paikallis- ja alueviranomaiset ovat mukana, eikä vain taas yksi ylhäältä alaspäin suuntautuva hanke. Eurooppalaisen ympäristötietoisien elämäntavan luominen on ratkaisevan tärkeää kaikille EU:n kaupungeille ja ihmisille. Hanke on suunnattava kaikille, ei vain harvoille. Sitoutumisen on käynnistyttävä ihmisten parissa ruohonjuuritasolla, ja sen on ulotuttava suuria kaupunkialueita laajemmalle. Saavutettavuus tavallisten ihmisten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kannalta on uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen tärkeä myönteinen näkökohta. Aloitteen on onnistuakseen oltava sosiaalisesti, kulttuurisesti ja alueellisesti osallistava.

Bryssel 27. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁵⁾ Europa Nostra -järjestön julkaisu *Putting Europe's Shared Heritage at the Heart of the European Green Deal*.

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan unionin missiot”

(2022/C 301/05)

Esittelijä:	Markku Markkula (FI, EPP), Uudenmaan maakuntahallituksen puheenjohtaja
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan unionin missiot COM(2021) 609 final

I. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK)

1. suhtautuu myönteisesti EU:n missioihin, joissa on kyse komission koordinoitua pyrkimyksestä koota yhteen tarvittavat resurssit eli rahoitusohjelmat, toimintapolitiikat ja säädökset sekä muut toimet julkisten ja yksityisten toimijoiden mobilisoimiseksi ja aktivoimiseksi, jotta saadaan aikaan todellisia ja pysyviä vaikutuksia uusien ratkaisujen ja lähestymistapojen käyttöönoton edistämiseksi yhteiskunnassa. AK painottaa, että tarvitaan osallistavaa lähestymistapaa, jossa EU:n missioiden sekä unionin laajuisen koheesiopolitiikan ja EU:n kaikkien muiden rahoitusvälineiden avulla pyritään edistämään alueellista yhteenkuuluvuutta ja saavuttamaan kestävä kehityksen tavoitteet.
2. korostaa ⁽¹⁾, että Euroopan unionin missiot ovat Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin valossa uusi ja elintärkeä väline polttavien yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseksi ja todellinen testi EU:n vaikuttavuudelle ja uskottavuudelle. Niillä on oltava laaja legitimitetti ja hyväksyntä. Kuten Euroopan komissio on korostanut, kunnilla ja alueilla sekä niiden kaikilla sidosryhmillä ja kansalaisilla on ratkaiseva rooli EU:n missioiden kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamisessa.
3. toistaa, että AK pitää EU:n missioita rohkeana askeleena yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamiseksi ja tukee niiden täytäntöönpanoa ⁽²⁾, ja korostaa, että tarvitaan tehokas monitasoinen hallintojärjestelmä, jossa missiot kytetään paikallisiin ja alueellisiin kehitysstrategioihin, älykkään erikoistumisen strategioihin, covid-19-elpymistoimiin ja innovointirahoitukseen rakennerahastojen kautta.
4. kehottaa EU:n ja jäsenvaltioiden keskeisiä päättäjiä reagoimaan nopeasti ja päättäväisesti Ukrainan tilanteeseen myös EU:n missioiden, erityisesti kaupungeja koskevan mission, käynnistämisen yhteydessä. NextGenerationEU-varoista ja muista julkisista lähteistä saatavan rahoituksen kriteerit on kohdistettava joustavasti siten, että osa kaupungeja koskevan mission toimista voidaan liittää Euroopan energiasiirtymän valtavyölien luomiseen. Tässä yhteydessä olisi tuettava uusien energiajärjestelmäratkaisujen kehittämiseen liittyvää julkisen ja yksityisen sektorin tutkimusta. Kaupungit ja muut julkiset toimijat voivat erityisesti hyödyntää yhteistyössä yritysten kanssa innovatiivisia julkisia hankintoja uusiutuvien energialähteiden nopeamman käyttöönoton edistämiseksi sekä sellaisten kestävien ja innovatiivisten energiaratkaisujen luomiseksi, joilla voidaan korvata tätä nykyä Venäjältä EU-maihin ostettavia fossiilisia polttoaineita.
5. on tyytyväinen siihen, että tiedonannossa Euroopan unionin missioista ⁽³⁾ tunnustetaan asianmukaisesti paikallis- ja alueviranomaisten merkitys EU:n missioiden suunnittelu- ja toteutusvaiheissa sekä missioita koskevassa viestinnässä.

⁽¹⁾ AK:n täysistunnossa 27. tammikuuta 2022 annettu päätöslauselma Euroopan tulevaisuutta käsittelevästä konferenssista (OJ C 270, 13.7.2022, s. 1).

⁽²⁾ AK:n täysistunnossa 1.–2. joulukuuta 2021 annettu päätöslauselma Euroopan komission vuoden 2022 työohjelmasta (EUVL C 97, 28.2.2022, s. 1).

⁽³⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan unionin missiot (COM(2021) 609 final).

6. korostaa, että jotta tietämystä ja osaamista voidaan kehittää yhdessä, EU:n missioiden täytäntöönpano on ankkuroitava kuntien ja alueiden päivittäiseen työhön siten, että keskitytään toimintaprosessien kehittämiseen ja uudistamiseen. Näin luodaan järjestelmällistä synergiaa EU:n koheesio politiikan sekä rakennerahastojen ja muiden erityisvälineiden käytön kanssa. Tämä tuo myös maailmanlaajuisesti esiin alueiden ja paikallisyhteisöjen potentiaalin ja kuntien roolin tavoiteltujen muutosten toteuttamisessa.

EU:n missiot kunnianhimoisena uutena välineenä suurten yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseksi

7. toteaa, että EU:n missioiden on tarkoitus olla uudenlainen ja ratkaisevan tärkeä väline, kuten Euroopan komissio asian ilmaisee. Komission mukaan missiot ovat uusi tapa saada aikaan konkreettisia tuloksia ja vaikutuksia vuoteen 2030 mennessä ja siten löytää konkreettisia ratkaisuja eräisiin suurimpiin haasteisiimme, sillä tutkimukselle ja innovoinnille annetaan niiden yhteydessä uusi rooli, mikä yhdistyy uudensuuntaisiin hallinto- ja yhteistyömuotoihin, ja kansalaiset otetaan niihin mukaan (*).

8. muistuttaa, että kunkin mission yhteydessä olisi määriteltävä selkeä etenemissuunnitelma ja kehitettävä systeminen uusi monitasoinen hallintomalli sekä kokeilutoimintaa, prototyyppien valmistusta, seurantatoimia ja käyttöönoton laajentamista koskevat menetelmät kaikilla hallintotasoilla. Erityistä huomiota on kiinnitettävä toimintakokonaisuuksien (portfolioiden) luomiseen sekä EU- että alue-/paikallistasolla ja niiden tehokkaaseen levittämiseen suunnittelun ja täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa. Tämä edellyttää paikallis- ja alueviranomaisien osallistamista ja osallistumista sekä kumppanuuksia toimivaa ja innovatiivista hallintoa koskevien kokemusten jakamiseksi.

9. huomauttaa, että paikallis- ja aluetasolle on osoitettava missiorahoitusta, jotta saadaan aikaan epätavanomaisia läpimurtoja erilaisissa lukkiutuneissa tilanteissa, jotka liian usein estävät asianmukaisen edistymisen uusien ratkaisujen ja vaikutusten aikaansaamisessa. Tämä edellyttää uusia eurooppalaisia kumppanuuksia, jotka perustuvat älykkään erikoistumisen strategioissa määriteltyihin paikallisiin ja alueellisiin intresseihin. EU:n missioissa olisi hyödynnettävä AK:n ja yhteisen tutkimuskeskuksen yhteisestä, alueellisen innovoinnin kumppanuuksia koskevasta pilottihankkeesta saatavia kokemuksia.

10. kannustaa painottamaan EU:n missioissa pyrkimystä edetä humanisuuden ja ihmiskeskeisyyden suuntaan siten, että kestävyys kaikkine ulottuvuuksineen – ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys – on missioiden kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien muutosten liikkeellepaneva voima. Elämänlaatua voidaan parantaa vain tekemällä tietoisesti yhteistyötä monimutkaisten kokonaisuuksien puitteissa. Tässä yhteydessä niin Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin on löydettävä parempi tasapaino aineellisen ja aineettoman hyvinvoinnin välillä. Elämä maapallolla on mahdollista luonnon ansiosta, ja meidän on otettava ihmisen riippuvuus luonnosta huomioon.

11. tähdentää, että EU:n missioiden yhteydessä on luotava yhdessä uusia toimintatapoja. Kehitys edellyttää, että kaikki toimijat oppivat uusia taitoja ja että tämä tapahtuu niin, että teknologia ja tutkimus yhdistetään ihmiskeskeiseen lähestymistapaan, sitoudutaan yhteisten vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvien prosessien toteuttamiseen ja varmistetaan tarvittavien resurssien saatavuus. Nämä vaatimukset ovat olennaisen tärkeitä pyrittäessä luomaan hyvin toimivia alueellisia ja paikallisia tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemejä, jotka muodostavat uusia innovatiivisia osaamissiloja Euroopan huipputason tiedontuottajien ja alueellisten ja paikallisten elävien laboratoriorien ja muiden kokeilukeskusten sekä kärkihankkeiden kaltaisten demonstrointitoimien välille. Niiden avulla kaikki kunnat ja alueet voivat käynnistää vertailuoppimisprosesseja ja aloittaa vertaisverkko työskentelyn hyödyntääkseen älykkäiden ja kestäväpohjaisten käytäntöjen edelläkävijöiden kehittelemiä toimintamalleja ja ratkaisuja.

12. huomauttaa, että alue- ja paikallishallinto, ennakointi sekä tutkimus-, kehitys- ja innovointi-investointien lisääminen ovat keskeisiä osatekijöitä EU:n missioihin liittyvissä toimintakokonaisuuksissa, jotka koostuvat ammattimaisesti orkestroituista EU:n, jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallistasoon toimista. EU:n missioiden orkestrointi lisää yhteistyötä, motivaatiota ja valmiuksia eli toisin sanoen kilpailukykyä, kun uusia toimintakokonaisuuksia ja toimia kehitetään yhdessä. Orkestrointiin kuuluu useita rinnakkaisia vaiheita ja monitasoisen hallinnon toimia, joita toteutetaan eri järjestelmissä. Lisäksi on käytettävä sekä julkisia että yksityisiä rahoitusvälineitä ja annettava tukea etenkin vähemmän kehittyneille alueille, jotta voidaan kannustaa kaikkia alueita parantamaan tutkimus-, kehitys- ja innovointijärjestelmiään ja edistämään EU:n missioiden täytäntöönpanoa.

13. muistuttaa, että AK:lla on kuuden valiokuntansa sekä kampanjoidensa, kuten Vihreän kehityksen ohjelma paikallistasolla (Green Deal going local) ja Euroopan yritysalue -palkinto (EYA), kokemusten avulla tärkeä instrumentaalinen rooli EU:n missioiden täytäntöönpanossa, ja toteaa komitean olevan luonteva yhteyspiste julkisen ja yksityisen sektorin, teollisuuden ja palvelujen sekä kansalaisten kanssa tehtävää yhteistyötä varten.

(*) European Research Area Policy Agenda – Overview of actions for the period 2022–2024, Euroopan komissio 2021.

Kuntien ja alueiden rooli EU:n missioissa

14. korostaa komission jäsenen Mariya Gabrielin ja AK:n vuonna 2020 allekirjoittaman yhteisen toimintasuunnitelman mukaisesti, että AK on jäsenvaltioiden sekä Euroopan alueiden ja kuntien kanssa valmis osallistumaan aktiivisesti monitasoisen hallintojärjestelmän kehittämiseen EU:n missioiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarvittavan kehityksen turvaavat toimet perustuvat paikallisista tarpeista lähteviin alueellisiin innovointiekosysteemeihin ja älykkään erikoistumisen strategioihin (S3/S4).

15. voi muun muassa vaikuttaa EU:n missioiden yleisiin prosesseihin, välittää päätöksentekijöille tietoa sekä kannustaa alueita ja kuntia osallistumaan aktiivisesti eri tavoin. EU:n missioita koskevilla suunnitelmilla on vahva alue- ja paikkasidonnainen ulottuvuus, ja täytäntöönpanomekanismeihin sisältyy ehdotuksia alueiden ja kuntien ja niiden tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemien asettamisesta keskeiseen asemaan. AK voikin tehdä laajaa yhteistyötä kaikkien kumppaneiden kanssa sen varmistamiseksi, että tämän uudenlaisen, alhaalta ylöspäin suuntautuvan politiikkavälineen avulla saadaan aikaan toivotut vaikutukset.

16. lupautuu – kunkin mission aihepiiristä vastaavien AK:n valiokuntien tuella – auttamaan siinä, että mukaan saadaan mahdollisimman monia kuntia ja alueita, jotta voidaan varmistaa, että alue- ja paikallistaso tukee EU:n missioita. Tämä tapahtuu seuraavin tavoin:

- a) Käynnistetään tiedotuskampanjoita, suora vuoropuhelu ja muita yhteisiä avoimia ja vuorovaikutteisia osallistamisprosesseja, jotka on suunnattu eri kohderyhmille, myös alle 18-vuotiaille.
- b) Pyritään saamaan edelläkävijäyhteisöt mukaan testaamaan innovatiivisia ratkaisuja käytännön elämässä.
- c) Pyritään saamaan demonstroiijayhteisöt osallistumaan innovatiivisten ratkaisujen laajamittaiseen käyttöönottoon ja parhaiden ratkaisujen saattamiseen Euroopan laajuiseen käyttöön.
- d) Varmistetaan, että Euroopan alueiden moninaisuus ja niiden monenlaiset sidosryhmä- ja kansalaisyhteisöt otetaan laajalti huomioon missioiden täytäntöönpanotoimissa.

17. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan EU:n missioiden täytäntöönpanoa luomalla synergiaa valtakunnallisten ja alueellisten ohjelmien kanssa ja helpottamalla EU-rahoituksen ja kansallisen rahoituksen saantia.

18. kehottaa varmistamaan, että kaikilla kaupunki- ja maaseutualueilla (parhaiten, keskinkertaisesti ja heikoiten suoriutuvilla) on riittävästi kapasiteettia ja valmiuksia innovoida yhteisöissään ja että niitä tuetaan asianmukaisilla oppimisprosesseilla, jotta ne pystyvät toimimaan myös toisiaan tukevien monitoimijaisien, kaikkiin eri toimijaryhmiin kuuluvien palveluntarjoajien foorumeina. Paikalliset ja alueelliset arvomuodostusprosessit on orkestroitava tehokkaiden yhteistyöhön perustuvien arvoketjujen ja arvovirtojen tasolla kehittäen ekosysteemejä edelleen.

19. korostaa, että kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamisen ratkaiseva ennakoedellytys on se, että päätöksentekijät, virkamiehet ja innovointialan ammattilaiset omaksuvat taitoja, joiden turvin he voivat toimia muutosvoimana, kun on kyse uusien tietojen ja valmiuksien hankkimisesta. Kolme keskeistä prosessia tässä yhteydessä ovat

- a) kuntien ja alueiden operatiivisen oppimisen prosessit, joissa painotetaan missioihin liittyvän toiminnan integroimista muuhun paikalliseen toimintaan ja siten osaksi tavanomaista strategista ja operatiivista päätöksentekoa
- b) yritysten, tutkimuslaitosten, korkeakoulujen, ammatillisten oppilaitosten ja niiden paikkasidonnaisten ja temaattisten ekosysteemien kannustaminen osallistumaan uusien innovatiivisten ja uraauurtavien ratkaisujen kehittämiseen ja niiden osallistumisen tukeminen
- c) uudenlaisten osallistavien menetelmien soveltaminen innovoinnissa.

Näissä prosesseissa olisi käytettävä keinoina muun muassa laajamittaisia kumppanuuksia, innovatiivisia julkisia hankintoja, nopeasti kehitettäviä prototyyppejä ja uusien ratkaisujen kokeilua.

20. muistuttaa, että käytettävissä on toimiviksi todettuja prosesseja mutta ne edellyttävät yksittäisten kuntien ja alueiden sitoutumista ja EU:n missioihin liittyvien ryhmien järjestämää erityistä yhteistyötä. Rahoituksen myöntäminen Euroopan laajuisille kumppanuuksille edistää näiden kriittisten tekijöiden hankkimista lukuisissa EU:n kunnissa ja lukuisilla EU:n alueilla. Useilla olemassa olevilla EU:n välineillä, kuten yhteisellä tutkimuskeskuksella, Interregillä, yhteisillä ohjelma-aloitteilla sekä Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutilla ja sen osaamis- ja innovaatioyhteisöillä voi olla tässä keskeinen rooli.

21. korostaa, että kaikkia EU:n rahoitusvälineitä on tarkistettava missiotoiminnan tukemiseksi erityisesti paikallis- ja aluetasolla. Alueiden ja kuntien ei ole helppo saada käyttöönsä Horisontti-määrärahoja, eikä tämä rahoituslähde ole vielä riittävän hyvin linjassa EU:n missioihin liittyvien uusien strategisten tavoitteiden kanssa. Monilla alueilla on huomattavia vaikeuksia saada rahoitusta, koska ehdotuspyyntöjä on runsaasti, kriteerit ovat erittäin yksityiskohtaisia ja järjestelmät ovat monimutkaisia. Monien alueiden on esimerkiksi vaikea rahoittaa työvoimansa osaamisen kehittämistä EU:n missioissa keskeisellä sijalla olevan vihreän siirtymän nopeuttamiseksi. Tämä edellyttää uudelleentarkastelua EU:n varojen saannin yksinkertaistamiseksi.

Suuntaviivoja EU:n missioiden toteutuksen tehostamiseksi

22. korostaa tarvetta auttaa dynaamisten kumppanuuksien luomisessa EU:n missioiden ja toimia esittelevien kuntien ja alueiden välillä, jotta voidaan lisätä merkittävien aloitteiden ja hajautettujen demonstroijatahojen työn Euroopan laajuisia vaikutuksia. Kumppanuuksien on oltava osittain virallistettuja, osittain joustavia vastavuoroisia sitoumuksia.

23. kannattaa EU:n missioiden toteuttamissuunnitelmissa ehdotettavien kunta- ja aluesopimusten joustavaa käyttöä ja korostaa niiden toimintaperiaatteiden aktiivista kehittämistä.

24. ehdottaa EU:n missiotunnusten käyttöönottoa. Tunnus myönnettäisiin niille kunnille ja alueille, jotka ottavat toimia esittelevinä edelläkävijöinä ja Euroopan vihreän ja digitaalisen siirtymän tukijoina vastuun missioiden tavoitteiden saavuttamisesta ja innovatiivisten ratkaisujensa tuottamien tulosten saattamisesta laajempaan käyttöön. Komitea kehottaa ottamaan oppia jo olemassa olevista käytännöistä, kuten kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjasta.

25. ehdottaa erilaisia tapoja hyödyntää EU:n missiotunnusta synergiavaikutusten lisäämiseksi paitsi muiden asiaan liittyvien EU- ja muiden aloitteiden kanssa myös InvestEU-rahaston, elpymis- ja palautumistukivälineen, alueidenvälisen innovoinnin investointivälineen (I3), Interreg Europe -ohjelman, Verkkojen Eurooppa -välineen, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman ja EU4Health-ohjelman kaltaisten ja Euroopan investointipankin ja Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin tarjoamien rahoitusvälineiden käytön kanssa. AK ehdottaa, että luodaan Euroopan laajuinen järjestelmä, jossa sekä EU että jäsenvaltiot käyttävät EU:n missiotunnusta hakuprosessin yksinkertaistamiseksi. Tunnuksen olisi helpotettava EU-rahoituksen ja kansallisen rahoituksen saantia, jotta voidaan tukea paikallis- ja aluetason toimia EU:n missioiden kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja samalla parantaa paikallisia ja alueellisia menettelyjä.

26. huomauttaa, että ERA-keskukset voivat paikallis- ja aluetasolla olla yksi tehokkaimmista välineistä alueellisten tutkimus- ja innovointistrategioiden, myös älykkään erikoistumisen strategioiden (S3/S4), saattamiseksi samoille linjoille valtakunnallisten ja eurooppalaisten strategioiden, eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA), Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja EU:n missioiden kanssa. ERA-keskukset voivat siten edistää sellaisia uusia rakenteellisia hankkeita, jotka tukevat erityisesti EU:n missioita ja niihin liittyvien eri rahoituslähteiden käyttöönottoa, joten EU:n missiotunnus olisi hyödyllistä yhdistää ERA-keskuksiin aina kun se on mahdollista.

27. muistuttaa tarpeesta luoda ja soveltaa tehokkaita tietämyksenhallintamenetelmiä, jotta EU:n missioiden täytäntöönpanossa voidaan komission esittämän uuden, tutkimusta ja innovointia koskevan kansainvälistymisstrategian eettisiä kriteereitä noudattaen tukeutua parhaaseen globaaliin ja alueelliseen tietämykseen. Tulosten käyttöön ottamiseksi ja niiden käytön laajentamiseksi Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja muiden välineiden on tarjottava dynaamisempia mahdollisuuksia todellisissa olosuhteissa tapahtuvaan kokeiluun ja prototyyppien valmistukseen.

28. painottaa, että EU:n missioiden toteuttamisprosessin tulee olla avoin ja osallistava ja siihen on otettava mukaan kaikki asiaankuuluvat paikalliset, alueelliset, eurooppalaiset ja kansainväliset sidosryhmät⁽⁵⁾. Etenkin alueiden, kuntien ja kansalaisten osallistumisella on ratkaiseva merkitys missioiden onnistumisen kannalta. Olisikin varmistettava suora vuoropuhelu näiden sidosryhmien kanssa kussakin missiossa. AK on valmis ryhtymään EU:n missioiden vankaksi tukijaksi.

29. huomauttaa, että EU:n missioiden kokeilu- ja demonstroititoiminnassa olisi keskityttävä tieteen rajoja venyttävien toimien orkestroimiseen ja syväteknologioiden hallitsemiseen sekä yhdisteltävä digitaalisia, fyysisiä, ympäristöön liittyviä ja biologisia innovaatioita. Lisäksi tuloksia olisi tarkasteltava säännöllisesti ja niistä olisi jaettava tietoa eturintaman toimijoiden kesken. Älykkään erikoistumisen strategioiden olisi teollisuuden ja tiedemaailman kanssa tehtävän alueellisen yhteistyön malleina oltava missioissa näkyvästi esillä.

⁽⁵⁾ AK:n lausunto aiheesta ”Euroopan horisontti – yhdeksäs tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma” (COR-2018-03891) (EUVL C 461, 21.12.2018, s. 79).

Ennakointi sekä EU:n missioiden kannalta ratkaisevan tärkeitä ja niiden tuottamat yhteiskunnalliset innovaatiot

30. toteaa, että haasteet ovat monimutkaisia ja että kaikkea tarvittavaa tieteellistä ja teknologista tietämystä ei vielä ole. Tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista laajojen ennakointitoimien, tutkimus- ja kehitysinvestointien lisäämisen, todellisissa olosuhteissa tapahtuvan prototyyppien valmistuksen, kokeilutoiminnan ja tulosten käytön laajentamisen avulla.

31. tunnustaa tutkimuksen merkittävän potentiaalin kaikenlaisten innovaatioiden sekä suurten yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisen kannalta. Komitea odottaakin, että poliittisessa päätöksenteossa yleisesti ottaen tukeudutaan nykyistä enemmän näyttöön, tuetaan tutkimusta entistä voimakkaammin ja keskitytään yhä enemmän yhteiskunnallisille innovaatioille suotuisien olosuhteiden luomiseen samalla kun huolehditaan innovaatioiden kyllin ripeästi käyttöönotosta käytännön elämässä ja prosesseissa.

32. muistuttaa EU:n missioiden kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamisen edellyttävän, että alueiden ja organisoinnista vastaavien poliittisten johtajien, johtohenkilöstön, asiantuntijoiden ja kansalaisten tehokkaita oppimisprosesseja tuetaan. Euroopan kunta- tai aluelähtöiset toimintamallit on sovittava erikseen kunkin alueen tilanteeseen sellaisen järjestelmällisen ammatillisen kehittämisen keinoin, joka perustuu kaikille avoimeen paikalliseen tekemällä oppimiseen.

33. korostaa, että EU:n missioissa olisi keskityttävä hyödyntämään aineettoman omaisuuden ja henkisen pääoman tarjoamia mahdollisuuksia. Tällaisen tiedon huomioon ottaminen poliittisessa päätöksenteossa erityisesti sellaisten älykkäiden ja ihmiskeskeisten kaupunkien luomiseksi, joissa painotetaan kestävyyttä, voi vauhdittaa merkittävästi investointeja inhimilliseen pääomaan, rakenne- ja suhddepääomaan ja yleisesti tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan.

34. korostaa, että on tärkeää siirtyä tuumasta toimeen ja ottaa lähtökohdaksi erityisesti seuraavat EU:n vuoden 2021 strategisessa ennakointiraportissa⁽⁶⁾ esitetyt unionin tutkimus- ja kehityspoliittikkaa ja teknologiapoliittikkaa koskevat toteamukset:

- a) Tulevina vuosikymmeninä valta maailmassa jakautuu yhä enemmän uudelleen siten, että vallan geoekonominen painopiste siirtyy idemmäs.
- b) EU kilpailee maailmanlaajuisella tasolla "ensimmäisen toimijan" eduista standardoinnissa.
- c) EU:n on omaksuttava vahvempi asema osallistavien seuraavan sukupolven teknologioiden kehittämisessä ja tuotannossa.
- d) Tiettyjen teknologioiden lisäksi hyperyhteensiihtävyys edistää muutosta.
- e) Kriittiset raaka-aineet ovat olennaisen tärkeitä EU:n vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta.
- f) EU:n digitaalinen itsenäisyys riippuu valmiudesta tallentaa, poimia ja käsitellä dataa ja täyttää samalla luottamusta, turvallisuutta ja perusoikeuksia koskevat vaatimukset.
- g) EU:n strategista riippumattomuutta on parannettava.
- h) Kestävä ja monipuolinen tarjonta voitaisiin varmistaa teollisuus-, tutkimus- ja kauppapolitiikan ja kansainvälisten kumppanuuksien älykkäällä yhdistelmällä.

35. toteaa, että toimiin ryhdyttäessä olisi huolehdittava siitä, että teknologian kehittäminen sovitetaan nykyistä paremmin yhteen sosioekonomisen kehityksen kanssa ja että se tapahtuu todellisissa olosuhteissa, jotta voidaan varmistaa tulosten nopea käyttöönotto ja saattaminen laajempaan käyttöön.

36. ehdottaa EU:n toimielinten välisen ennakointiyhteistyön lisäämistä siten, että yhteisellä tutkimuskeskuksella, Euroopan parlamentin tutkimuspalveluilla ja AK:illa on oma roolinsa. AK esittää, että valtio-, alue- ja kuntatasolla harkitaan yleisen ja ennen kaikkea nuorille, etenkin korkea- ja keskiasteen opiskelijoille, ja yrittäjille suunnatun sekä poliittisen päätöksenteon tueksi tarkoitetun osallistavan kansalaistiedotoiminnan järjestämistä. Tätä varten tulisi perustaa tulevaisuusvaliokuntia ja -lautakuntia, joissa keskitytään ennakointiin ja teknologian arviointiin.

⁽⁶⁾ Vuoden 2021 strateginen ennakointiraportti (COM(2021) 750 final).

EU:n missioiden mukanaan tuoma uusi lähestymistapa teknologiaan ja tutkimus- ja kehityspolitiikkaan

37. korostaa, että EU:n missioiden tavoitteiden saavuttamista tukevien yhteiskunnallisten muutosten ja toimintatapojen muutosten on oltava osallistavia ja myönteisiä. Tätä varten on tukeuduttava laajalti prototyyppivalmistukseen ja käytettävä menetelmänä kokeilemista.

38. muistuttaa kaikkia siitä, että tutkimus ja innovointi ovat EU:n missioiden ydin. Monimutkaisten yhteiskunnallisten haasteiden ratkaiseminen edellyttää tutkimus-, kehitys- ja innovointi-investointien lisäämistä. Sekä eurooppalaista tutkimusaluetta että teollisuutta koskevat tutkimukset osoittavat selvästi, että EU on globaaleja pääkilpailijoitaan jäljessä yritysten tutkimus- ja kehityksintensiteetissä, erityisesti korkean teknologian sektoreilla, sekä innovatiivisten pk-yritysten laajentamisessa, mikä vaikuttaa kielteisesti tuottavuuteen, työpaikkojen luomiseen ja kilpailukykyyn⁽⁷⁾.

39. kannattaa eurooppalaiselle tutkimusalueelle asetettuja tavoitteita⁽⁸⁾ vauhdittaa Euroopan elpymistä ja auttaa sitä vihreässä, digitaalisessa ja sosiaalisessa siirtymässä tukemalla innovaatiopohjaista kilpailukykyä ja edistämällä teknologista riippumattomuutta keskeisillä strategisilla aloilla (esim. tekoäly, robotiikka, kyberturvallisuus, dataekologia, mikroelektroniikka, kvanttilaskenta, 5G, seuraavan sukupolven akut, uusiutuva energia, vetyteknologia, päästötön rakennettu ympäristö ja älykäs liikkuvuus) avoimen strategisen riippumattomuuden mallin mukaisesti.

40. peräänkuuluttaa kysyntälähtöistä hiilineutraaliuspolitiikkaa, joka kattaa hiilijalanjäljen ja hiilikädenjäljen kestävien julkisten hankintojen perusteena. AK korostaa hiilijalanjäljen lisäksi myös hiilikädenjäljen merkitystä. Kyseessä on uusi tapa saada aikaan ilmastovaikutuksia ja laskea niitä osoittamalla, minkälaisia myönteisiä vaikutuksia ilmastoystävällisillä tuotteilla ja palveluilla on⁽⁹⁾.

41. kannattaa teollisuuden toteuttamia hiilikädenjälkeen liittyviä tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimenpiteitä pyrittäessä luomaan uusia laajennettuja tuotteita, järjestelmiä ja muita innovatiivisia ratkaisuja, joilla on olennainen merkitys ilmastotavoitteiden saavuttamisessa, ja huomauttaa, etteivät ilmastoneutraaliustavoitteet ole saavutettavissa, ellei puhtaaseen energiaan liittyvää innovointia vauhditeta.

42. muistuttaa uuden teknologian tarpeesta. Kansainvälisen energiajärjestön (IEA) raportissa⁽¹⁰⁾ esitetään analyttistä näyttöä siitä, että 25 prosenttia niistä hiilidioksidipäästövähennyksistä, jotka ovat tarpeen maapallon ilmaston saattamiseksi kestäväälle pohjalle, saadaan aikaan kypsiä teknologioiden avulla. Sen sijaan 41 prosenttia tarvittavasta teknologiasta on varhaisessa käyttöönottovaiheessa olevaa uutta teknologiaa ja 34 prosenttia on vasta esittely- tai prototyyppivaiheessa tai vielä kokonaan kehittämättä.

43. muistuttaa kasvihuonekaasupäästöjen mittaamisen merkityksestä ja mutkikkuudesta. Kasvihuonekaasupäästöjen perusmittauksessa käytetään scope 1- ja scope 2 -luokkia. Kun käytetään lisäksi scope 3 -luokkaa, voidaan saavuttaa hiilineutraaliutta ja negatiivisia nettopäästöjä koskevat tavoitteet. Scope 3 -luokkaan sisältyvät kaikki muut epäsuorat päästöt, joita syntyy läpi koko arvoketjun.

44. korostaa EU:n missioiden merkitystä unionin keskeisenä painopisteenä pyrittäessä tekemään vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä totta. Euroopan komissio on käynnistänyt ERA-keskus-aloitteen pilottivaiheen, ja aloitteen avulla on tarkoitus helpottaa alueellista tutkimus-, kehitys- ja innovointiyhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja kannustaa maksimoimaan tietämyksen tuottamisen, levittämisen ja käytön hyöty. AK kannustaa tutkimaan mahdollisuutta hyödyntää ERA-keskuksia EU:n missioiden puitteissa yhteyksien luomiseen paikallisten ja alueellisten tutkimus- ja innovointiekosysteemien välille ja tekemään ERA-keskusten toimintaa kokeiltaessa aktiivista yhteistyötä paikallisten ja alueellisten päätöksentekijöiden kanssa konkreettisen yhteistyön kehittämiseksi.

45. painottaa, että ERA-keskusten järjestelmällä pyritään täydentämään eurooppalaisen tutkimusalueen ja eurooppalaisen koulutusalueen toimintaympäristöä puuttuvilta osin, jotta kaikkialle Eurooppaan saataisiin luotua vahvoja eurooppalaisia osaamisyhteiskuntia vihreää kestäväpohjaista ja digitaalista kasvua edistävän yhteiskunnallisen muutoksen vauhdittamiseksi. Ihannetapauksessa ERA-keskusten verkoston avulla varmistetaan, että paikallisista ja alueellisista tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemeistä tulee erottamaton osa vastaavaa Euroopan laajuisia ekosysteemiä.

⁽⁷⁾ Uusi eurooppalainen tutkimusalue tutkimusta ja innovointia varten (COM(2020) 628 final).

⁽⁸⁾ Uusi eurooppalainen tutkimusalue tutkimusta ja innovointia varten (COM(2020) 628 final).

⁽⁹⁾ AK:n täysistunnossa 1. heinäkuuta 2021 annettu lausunto aiheesta "Ilmastokestävä Eurooppa – Uusi EU:n strategia ilmastomuutokseen sopeutumiseksi" (EUVL C 440, 29.10.2021, s. 42).

⁽¹⁰⁾ IEA, Energy Technology Perspectives 2020.

46. kannattaa sitä, että paikallistason toimijat voivat osallistua aktiivisesti ERA-keskusten yhdenmennyyn täytäntöönpanoon, muihin alueellisten ekosysteemien kokeiluihin ja EU:n missioihin, kun on kyse kokeilutoiminnasta, nopeasta prototyyppivalmistuksesta, testaamisesta, demonstroinnista ja tutkimuksen ja innovoinnin tehostamisesta kunnissa ja alueilla.

47. toteaa, että erilaisten alueellisten ja paikallisten näkemysten, ideoiden ja oppimisen orkestrointi on olennaisen tärkeää, jotta voidaan luoda yleiseurooppalainen lähestymistapa innovatiivisiin toimiin. Opin jakaminen kuntien ja alueiden sekä EU:n viiden mission kesken on olennaisen tärkeää. AK kehottaa perustamaan varhaisessa vaiheessa yhteisoppimisverkoston, jonka kautta voidaan jakaa keskeisiä näkemyksiä sekä prosessista että sisällöstä ja sovittaa niitä eri mittakaavoihin – pienimuotoisemmin muiden kuntien tai alueiden tarpeisiin ja laajemmin EU:n muita missioita ja koko Eurooppaa ajatellen.

48. kehottaa julkaisemaan EU:n missioita koskevat neuvoston päätelmät Ranskan puheenjohtajakaudella, jotta voidaan myös vahvistaa ERA-keskuksia, joihin missioiden on tukeuduttava, jotta ne saadaan ankkuroitua menestyksekkäästi paikallis- ja aluetasolle. Päätelmissä olisi lisäksi korostettava kuntien ja alueiden voimakkaasti tukemien tutkimusinfrastruktuurien merkitystä, sillä ne ovat ratkaisevan tärkeitä EU:n missioita toteutettaessa.

49. toteaa, että vaikka jo päätettyjen missioiden täytäntöönpano on etusijalla, on myös pohdittava herkeämättä mahdollisuutta perustaa uusia missioita, kun eteen tulee merkittäviä uusia yhteisiä haasteita. Eurooppalaisten yhteiskuntien valmiuksia vastata terveysuhkiin ja -kriiseihin ja hallita niitä on ratkaisevan tärkeää parantaa, ja terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen (HERA) perustamisen jälkeen olisikin harkittava uutta missiota, jossa keskitytään tähän haasteeseen, sillä se on luonteeltaan systeminen ja monialainen ja koskee useita sidosryhmiä.

AK:n kokemukset: EU:n missioiden ja muiden keskeisten toimintapoliittisten välineiden synergia

50. katsoo, että EU:n missioiden tulisi perustua unionin nykyisistä aloitteista ja ohjelmista saatuun kokemukseen ja tietoon, jotta ne toimisivat yhteisvaikutuksessa keskenään. Systeminen muutos edellyttää oppimiseen sekä tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan perustuvien muutosekosysteemien yhteiskehittämistä tieteidenvälisen tieteellisen ja operatiivisen synergian avulla kaikkialla Euroopassa niin, että toiminta kattaa kaikki viisi EU:n missiota.

51. muistuttaa tarpeesta vahvistaa avoimen yhteistyön henkeä ja lisätä paikallista yhteistyötä ja eurooppalaisia kumppanuuksia Euroopan uuden, ihmiskeskeisen ja kestäväen tulevaisuuden kehittämiseksi. Potentiaaliset valmiudet ovat suurelta osin paikallis- ja aluetasolla eri puolilla Eurooppaa. Nopeudella on olennainen merkitys, ja suuriin yhteiskunnallisiin haasteisiin on vastattava lähivuosina. Tietämys ja oppiminen ovat keskeisessä asemassa.

52. ehdottaa, että kiinnitetään erityistä huomiota toimiin, joita kunnat ja alueet AK:n tuella toteuttavat EU:n missioiden täytäntöönpanemiseksi, ja tarkastellaan tässä yhteydessä muun muassa monitasoista hallintoa, rahoitusta ja toimiviksi osoittautuneita keinoja saavuttaa kunnianhimoiset tavoitteet nivomalla ne tehokkaasti EU:n tutkimus- ja innovaatiopoliittikkaan, etenkin älykkään erikoistumisen strategioihin (S3/S4), ERA-keskusten toimintaan, uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin ja muihin tarkoituksenmukaisimpiin aloitteisiin, ohjelmiin ja välineisiin, joita EU:n monitasoisten toimintapoliittikojen puitteissa on tarjolla.

53. on sitoutunut järjestämään yhteistyössä yhteisen tutkimuskeskuksen kanssa oppimistoimia kaupunkien tiedealoitteen ja Tiede kohtaa alueet -hankkeen puitteissa tarkoituksena tukea EU:n missiotoimintaa edistämällä laajavaikutteisia toimia ja jakamalla tietoa EU:n missioiden tuloksista. Lyhyen aikavälin toimenpiteet eivät riitä vastaamaan todellisiin tarpeisiin. Yksi hyödyllinen toimintamuoto on tukea alueellisten tulevaisuuskeskusten verkoston luomista luovuuden ja yrittäjähenkisyyden edistämiseksi ja kytkeä keskusten toiminta uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin, YK:n kestäväen kehityksen tavoitteisiin liittyvään työhön ja Unescon nk. tulevaisuuslukutaitolaboratorioiden (Futures Literacy Labs) toimintaan. Näin voidaan huolehtia siitä, että toteutettavat aloitteet ovat kestäviä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

54. kannustaa syventämään yhteistyötä Euroopan yliopistoliiton (EUA), Euroopan tutkimus- ja teknologiaorganisaatioiden liiton (EARTO) ja Euroopan alueiden tutkimus- ja innovaatioverkoston (ERRIN) kaltaisten eurooppalaisten verkostojen kanssa, jotka pyrkivät aktiivisesti vahvistamaan tutkimus-, kehitys- ja innovointitoiminnan roolia yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisessa. Lisäksi kunkin EU:n mission yhteydessä olisi tehtävä tehokasta yhteistyötä sen omaan aihealueeseen liittyvien verkostojen, kuten Euroopan kuntien ja alueiden neuvoston (CEMR), Eurocities-verkoston ja Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liiton (CPMR), kanssa. AK tekee erittäin laajaa yhteistyötä kaikkien näiden sidosryhmäverkostojen kanssa sen varmistamiseksi, että EU:n missiot saavat uudenlaisena, alhaalta ylöspäin suuntautuvana politiikkavälineenä aikaan toivotut vaikutukset.

55. korostaa, että on tärkeää kehittää alueiden ja kuntien valmiuksia hakea EU:n missiorahoitusta sekä hyödyntää kokemuksia, joita on saatu esimerkiksi sellaisista EU:n rahoittamista laajoista hankkeista kuin eurooppalainen elävien laboratoriorien verkosto (ENoLL), Vanguard-aloite, kaupunkien digitalisointia koskeva Digitalising Cities -aloite, Open & Agile Smart Cities -verkosto, kaupunkien tiedealoite (City Science Initiative) ja Living-in.EU-liike (joka tähtää kaupungeissa ja yhteisöissä sovellettavan eurooppalaisen digitalisaatiomallin kehittämiseen). Näin parannetaan kuntien ja alueiden resilienssiä, reagoitiherkkyttä ja aktiivista mukanaoloa eurooppalaisissa uudistuksissa sekä vahvistetaan kansalaisten osallisuutta kaikkialla EU:ssa. Tämä moninkertaistaa EU:n aloitteiden vaikutukset ja varmistaa resurssien laaja-alaisemman ja oikeudenmukaisemman jakautumisen, jotta kaikkialla on paremmat edellytykset hankkia EU:lta ja muualta rahoitusta sekä päästä kehityksen eturintamaan.

Missiokohtaiset suositukset

56. korostaa missioiden välisen yhteistyön merkitystä kaikilla hallinnon tasoilla. AK painottaa, että EU:n missioilla on yhdessä selkeä yhteinen painopiste: tehdä tulevaisuudesta kestäväpohjainen ja älykäs. Tämä voidaan toteuttaa edistämällä yhteiskehittämistä sekä tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin perustuvia ratkaisuja:

- ilmastonmuutokseen sopeutuminen: tulvien, metsäpalojen ja muiden katastrofien hallinta, luontoon perustuvat ratkaisut, kriittisen infrastruktuurin ilmastokestävyyden varmistaminen, väestön terveyteen kohdistuvien vaikutusten valvonta- ja varoitusjärjestelmät
- syöpä: terveys yleensä, ennaltaehkäisevien toimenpiteiden lisääminen erityisesti edistämällä terveitä elintapoja
- valtameret ja vesi: vesiekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen, saastumisen vähentäminen ja ilmastoneutraali sininen talous
- ilmastoneutraalit kaupungit: edistyminen monialaisissa ympäristö-, infrastruktuuri- ja teollisuusratkaisuissa, jotka edistävät kaupunkien hiilineutraaliutta
- maaperä: maankäytöstä johtuvan pilaantumisen ehkäiseminen ja makean ja terveellisen pohjaveden turvaaminen kaikissa olosuhteissa.

57. ehdottaa seuraavia missiokohtaisia toimia EU:n missioiden vaikutuksen lisäämiseksi:

a) Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

AK korostaa, että ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevalla missiolla olisi oltava keskeinen kattava rooli, erityisesti ennakoinnissa ja kaikkien eurooppalaisten toimijoiden kannustamisessa osallistumaan aktiivisesti EU:n missioihin. Tässä missiossa olisi keskityttävä sosiaaliseen ja yhteiskunnalliseen tietoisuuteen sekä siihen, että toimijat saadaan sitoutumaan yleisesti laaja-alaisen systemisten ratkaisujen kehittämiseen. Siinä on erityisesti käsiteltävä haasteita, jotka liittyvät teollisuuden, asuin ympäristön ja liikenteen vihreään siirtymään. Ilmastonmuutoksen takia menetetään jo nyt keskimäärin 12 miljardia euroa vuodessa, ja EU:n olisi tehtävä ilmastoasioista makro- ja julkistaloudellisia analyysejä saadakseen eri toimijat vakuuttuneiksi siitä, että sopeutumis- ja hillintätoimia on nopeutettava rinta rinnan. Pyrittäessä suojelemaan ihmisiä ilmastonmuutoksesta on otettava huomioon myös sosiaaliset näkökohdat ja koheesioon liittyvät kysymykset.

b) Syöpä

AK korostaa maailmanlaajuisen huippututkimuksen merkitystä ja kannustaa tutkijoita ja innovoijia lisäämään sidosryhmien välistä eurooppalaista ja monialaista yhteistyötä tämän mission onnistumiseksi. AK korostaa, että on tärkeää laajentaa HPV-rokotuksia, biopankkitoimintaa ja innovatiivisimpien hoitojen saatavuutta sekä levittää eri maiden ja alueiden parhaita käytäntöjä muihin maihin ja muille alueille. Suurimpia haasteita ovat muun muassa erot syöpähoitojen saatavuudessa sekä EU:n jäsenvaltioiden ja alueiden välillä että niiden sisällä samoin kuin sairastuneiden elämän laatu. Varhaisen seulonnan, uusien diagnostiikkavälineiden ja innovatiivisten syöpähoitojen saatavuuden parantaminen Euroopan maissa ja alueilla on näin ollen elintärkeää ja edellyttää investointeja terveydenhuollon infrastruktuuriin, laitteisiin ja digitalisaatioon, terveydenhuoltohenkilöstöön ja uusiin hoitomalleihin. Muita haasteita ovat kohtuuhintaisten hoitojen ja lääkkeiden saatavuus sekä potilaille annettavan yksilöllisen tuen ja omaishoitajia tukevien sosiaalisten innovaatioiden laatu.

c) Valtamerien ja vesistöjen ennallistaminen vuoteen 2030 mennessä

AK korostaa, että valtamerien ja vesistöjen tervehdyttäminen ja makean veden turvaaminen ovat maapallon kohtalon kysymyksiä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Saastumisongelmat voidaan ratkaista vain korostamalla kansainvälistä ulottuvuutta – toimimalla Välimeren, Atlantin, Itämeren ja Mustanmeren kaltaisten merialueiden ja Tonavan vesistöalueen

tasolla – ja lisäämällä alueiden välistä yhteistyötä. Arktiseen alueeseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. AK kehottaa tekemään meripolitiikasta ja vesistöistä uuden yhteisen painopisteen ja asettamaan sen keskeiselle sijalle EU-hankkeen elvyttämisessä. Komitea korostaa, että keskittyminen tutkimukseen ja puhtaan veden teknologiaan sekä vesihuollon tehostamiseen on tämän mission kannalta erittäin tärkeää, samoin kuin sininen talous, jossa painotetaan yrittäjyyttä, kestävä matkailua, vähähiiliseen meriliikenteeseen siirtymistä ja merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa. Nämä luovat uusia laajoja mahdollisuuksia rajatylittävälle ja luovalle liiketoimintayhteistyölle. AK korostaa tarvetta mobilisoida kunnat ja alueet luomaan eurooppalaisia verkostoja, jotka liittävät merialan paikallisia innovointiekosysteemejä arvoketjujen yhteyteen ja saavat aikaan innovaatioita meriteollisuusalalla.

d) Ilmastoneutraalit ja älykkäät kaupungit

AK korostaa, että EU tarvitsee aktiivisia edelläkävijäkaupunkeja uusien kiireellisten ratkaisujen kehittämiseksi ja kokeilujen tulosten jakamiseksi muiden kanssa – kaikki kaupungit ja alueet kaikkialla Euroopassa on saatava mukaan, ja niitä on tuettava. Edelläkävijäkaupunkeja olisi hyödynnettävä innovaatiokeskuksina, jotka yhdessä kehittävät toistettavissa olevia ja suoraan käyttövalmiita ratkaisuja, joita voidaan laajentaa kaikkiin muihin EU:n kaupunkeihin niiden pyrkiessä kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Komission olisi koottava laajemmassa mittakaavassa yhteen kaupungit, jotka hakivat mukaan mutta eivät tulleet valituiksi, jotta ne voivat hyödyntää edelläkävijäkaupunkien edistystä ja tuloksia monin eri tavoin, muun muassa ottamalla toistettavissa olevia ratkaisuja suoraan käyttöön. Jo olemassa olevat menestyksekkäät ohjelmat ja hankkeet tai niihin liittyvät ”vihreät aloitteet” luetellaan tätä missiota koskevan toteuttamissuunnitelman lisäyksessä. Saatujen kokemusten pohjalta olisi laadittava monitasoisia etenemissuunnitelmia kohti ilmastoneutraaleja kaupunkeja. Olisi luotava monitoimijaisia muutosyhteisöjä, jotka käyttävät yhteisiä välineitä, jolloin vältetään se, että jokainen yhteisö toimisi yksin. AK korostaa, että osallistuvien kaupunkien on laadittava ilmastokaupunkisopimuksia kysyntälähtöisenä prosessina, jonka pitäisi mahdollistaa paikalliset ratkaisut mutta joka tarvitsee vahvaa tukea jäsenvaltio- ja aluetasolta.

e) Euroopan maaperäsopimus

AK korostaa, että tarvitaan järjestelmäjätelua ja keskeisten muutosten hallintaa, tutkimus-, kehitys- ja innovointitoiminta ja oppiminen mukaan luettuna, jotta voidaan saavuttaa kaikenlaisista maankäyttöä koskevan maaperämision tavoitteet ja kartoittaa uusia keinoja muuttaa EU:n yhteistä maatalouspolitiikkaa kunnianhimoisemmalla tavalla. Maatalouden tuotantojärjestelmien uudelleensuunnittelu ja elävien laboratorioiden ylikansallisten klustereiden perustaminen ovat mission onnistumisen kannalta ratkaisevan tärkeitä, jotta hiiltä sitovaa viljelyä ja metsänhoitoa saadaan lisättyä. Luonnon monimuotoisuuden tukeminen ja kansalaisten siirtyminen metsäpohjaisiin biotuotteisiin ja kestävästi ja paikallisesti tuotettuun ruokaan ovat välttämättömiä toimia maaseutu- ja kaupunkiympäristöissä. Lisäksi on tärkeää pohtia, miten metsätaloustoiminnasta saadaan houkuttelevaa ja kannattavuudesta tinkimättä taloudellisesti kestävä maaperään liittyvän mission tavoitteiden tukemiseksi.

AK:n rooli Euroopan laajuuden ja maailmanlaajuuden muutoksen tukemisessa

58. tähdentää, että ihmiset asuvat ja työskentelevät kunnissa ja alueilla ja että kaikessa EU:n missiotoiminnassa olisi keskityttävä ihmisiin elinkeinoelämän, tiedemaailman ja julkishallinnon sidosryhmistä aina yksittäisiin, eri-ikäisiin ja taustoiltaan erilaisiin kansalaisiin saakka. AK:lla, yhteisellä tutkimuskeskuksella ja muilla asiaankuuluvilla toimijoilla on tietämystä erilaisista toimiviksi osoittautuneista ja tehokkaista kansalaistoimintamenetelmistä, jotka ulottuvat yrittäjyyttä edistävästä prosessista yhteiskunnallisiin kysymyksiin keskittyviin innovaatioleireihin ja joiden avulla kansalaisten osallistuminen voidaan varmistaa.

59. on valmis tavoittamaan paikallisyhteisöt EU:n missioita koskevan tietoisuuden lisäämiseksi sekä auttamaan missioiden ja EU:n kansalaisten ja yritysten välisten yhteyksien luomisessa.

60. korostaa, että EU:n missiot onnistuvat vain, jos Euroopan sisäisen osaamis- ja innovaatiokuilun sekä Euroopan ja Yhdysvaltojen välisen innovaatiokuilun umpeen kuromiseen kiinnitetään huomiota. Painopisteen on oltava kunnianhimoisissa konkreettisissa ja osallistavissa käytännön toimenpiteissä, joissa hyödynnetään tutkimus-, kehitys- ja innovointitoiminnan tuloksia.

61. korostaa, että EU:n missioiden onnistuminen edellyttää tutkimus-, kehitys- ja innovointitoiminnan uudenlaista kehittämistä. Tämä tarkoittaa uusia laajoja ratkaisuja, joilla varmistetaan täydentävyys ja edistetään synergiaa unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien ja muiden unionin ja kansainvälisten ohjelmien ja rahastojen kanssa. Uudessa vaiheessa kokeillaan ERA-keskusten järjestelmää, jonka olisi edistettävä kaikkien asiaankuuluvien EU:n tutkimus-, kehitys- ja innovointialoitteiden hyödyntämistä olennaisena osana aluepoliittista päätöksentekoa.

62. toteaa, että EU:n missioiden toteuttaminen edistää paikallista ja alueellista johtajuutta paitsi unionissa myös maailmanlaajuisesti. Pyrkinessään vahvistamaan kuntien ja alueiden roolia kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen ja muiden maailmanlaajuisen verkostojen puitteissa AK:n olisi luotava synergiaa EU:n missioiden sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin liittyvien toimien ja Race to Zero- ja Race to Resilience -kampanjoiden välille. EU:n kuntien ja alueiden globaalin johtajuuden vahvistaminen voi myös tukea AK:n pyrkimystä saada valtiotasoa alemmille hallintotasoille virallisesti tunnustettu asema YK:n ilmastopimuksen puitteissa ja COP27-kokouksen valmistelussa.

Yhteenvedo ratkaisevista menestystekijöistä

63. muistuttaa, että Euroopan on parannettava globaalia kilpailukykyään tukeutuen tietämykseen, Euroopan laajuisiin kumppanuuksiin, valmiuksiin ja osaamiseen pystyäkseen toimimaan tulevaisuuden hyväksi – kyse on osallistavasta lähestymistavasta, jolla pyritään saamaan kaikki mukaan. Euroopalla on tilaisuus ottaa globaali johtoasema kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi tehtävässä yhteistyössä ja ilmastomuutoksen torjunnassa.

64. korostaa, että käytännön toiminta on EU:n missioiden avaintekijä. Tutkimus on välttämätöntä uusien ratkaisujen luomiseksi ja parhaiden etenemistapojen määrittämiseksi, ja asianmukaiset sovellukset ovat ratkaisevan tärkeitä tulosten saavuttamiseksi. EU:n missiot onnistuvat, jos paikallinen ekosysteemi mahdollistaa sen. Kyse ei ole vain teknologiasta ja tutkimuksesta vaan ennen kaikkea ihmiskeisistä lähestymistavasta, jonka avulla kehitetään osaamista, puututaan paikallisiin riskeihin ja hyödynnetään parhaita Euroopan laajuisia resursseja. Innovoimien inhimilliset näkökohdat ovat olennaisen tärkeitä kestävien ratkaisujen yhteiskehittämisen kannalta.

65. toteaa, että EU:n missiot ovat olennaisen tärkeitä, kun tuetaan Euroopan muutosta vihreämmäksi, terveemmäksi, osallistavammaksi ja selviytymiskykyisemmäksi maanosaksi. Kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseksi jokaisen EU:n mission on toimittava laajana toimenpidekokonaisuutena. Näiden eurooppalaisten kokonaisuuksien on perustuttava kattaviin alueellisesti ja paikallisesti orkestroituihin toimenpidekokonaisuuksiin, mukaan lukien yhdenmetyt tutkimushankkeet, politiikkatoimet ja lainsäädännölliset toimenpiteet sekä paikalliset täytäntöönpanotoimet.

66. tähdentää tarvetta yhteisrahoittaa ja tukea kuntien ja alueiden jokapäiväistä työtä arvonluonnin ja vertailuoppimisen alalla, jotta parhaat prosessit ja toimet saadaan yhä laajemmin käyttöön kansalaisten päivittäisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Demonstroijayhteisöjen tehtävänä on toimia kaikkien muiden puolesta systeemisen muutoksen edelläkävijöinä, kehittäjinä ja ensimmäisinä testaaajina.

67. on valmis tekemään yhteistyötä EU:n missioiden kanssa sen edistämiseksi, että demonstroijakuntien ja -alueiden ja muiden kuntien ja alueiden väliset vertailuanalyysi- ja vertaisoppimisprosessit olisivat houkuttelevia. Rahoitusvälineiden on oltava joustavia ja innovatiivisia, ja niiden avulla on edistettävä kuntien ja alueiden todellisia etuja.

68. korostaa, että keskeistä on se, miten kunnat ja alueet oppivat orkestroimaan tarvittavia toimia ja miten nämä toimet houkuttelevat yksityisiä teollisuus- ja muita investointeja. Ihannetapauksessa ERA-keskusten verkoston avulla varmistetaan, että paikallisista ja alueellisista tutkimus-, kehitys- ja innovointiekosysteemeistä tulee erottamaton osa vastaavaa Euroopan laajuisia ekosysteemiä.

69. kehottaa parantamaan yhteiskunnallista ja teknologista ennustettavuutta ja lisäämään yhteistyötä, sillä nämä ovat ratkaisevan tärkeitä menestystekijöitä, joiden avulla voidaan nopeuttaa teollisuus- ja muita investointeja hiilineutraaliuden ja EU:n missioiden muiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Missiokeskeinen toimintapolitiikka soveltuu hyvin alhaalta ylöspäin suuntautuvan ulottuvuuden vahvistamiseen EU:n ainutlaatuisessa monitasoisessa hallintojärjestelmässä: saatuja kokemuksia voidaan jakaa ja jaetaan aktiivisesti jäsenvaltioiden kesken. EU:n missioiden tavoitteet on syytä ottaa entistä paremmin huomioon tulevaa lainsäädäntöä kehitettäessä. Esimerkkeinä mainittakoon hiilen hinnoittelu ja 55-valmiuspaketti.

70. painottaa, että tuoreimmat EU:n tason teollisuus- ja innovaatiopolitiittiset suuntaviivat ja suunnitelmat sekä tarvittava uusi tieteellinen ja teknologinen tietämys ja innovaatiot on otettava missioiden yhteydessä huomioon ja niiden pohjalta on kehitettävä ja luotava käytännön ratkaisuja ja menettelytapoja tehokkaiden ruohonjuuritasolta lähtevien tietämyksenhallinta- ja muiden toimien avulla.

71. panee merkille, että EU:n missioita varten tarvitaan digitaalisia foorumeita muun muassa tietämyksen siirron ja hallinnan nopeuttamiseksi, virtuaalisen yhteistyön ja kumppanuuksien muodostamisen tukemiseksi sekä rahoitusprosessien yksinkertaistamiseksi. Ne on luotava yhdessä kuntien ja alueiden edustajien kanssa.

72. toteaa yhteenvetona, että uudet asianmukaiset ja tehokkaat työskentelyprosessit ovat olennaisen tärkeitä EU:n missioiden onnistumisen varmistamiseksi. Prosessien on heijastettava avoimen innovoinnin seuraavasta sukupolvesta eli Open Innovation 2.0 -mallista, erilaisista quadruple helix -aloitteista ja monista muista saatuja kokemuksia siitä, miten voidaan yhdessä kehittää houkuttelevaa osallistavaa seuraavan sukupolven hallintoa. Kansalaisten koko kirjo, nuorista vanhempiin, on otettava mukaan. Missiotoimissa olisi otettava huomioon eri sukupolviin liittyviä näkökohtia ja luotava innovatiivisia ja vastuullisia tapoja saavuttaa sellainen sitoutumisen taso, jota Euroopan tulevaisuuden saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää.

Bryssel 27. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen”

(2022/C 301/06)

Esittelijä: Christophe CLERGEAU (FR, PES), Pays de la Loiren aluevaltuuston jäsen**POLIITTISET SUOSITUKSET****Yleistä**

1. Euroopan alueiden komitea muistuttaa, että maaliskuussa 2020 komitean puheenjohtaja kehotti Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita luomaan eurooppalaisen terveysalan mekanismin⁽¹⁾ ja että komitea kehitteli tätä ajatusta myöhemmin myös vuonna 2020 aiheesta ”Terveysuhkiin keskittyvä EU:n hätämekanismi” antamassaan lausunnossa⁽²⁾. Komitea toteaa, että tiedonanto COM(2021) 576 on saanut innoituksen tästä.

EU:n terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen (HERA) perustamisesta on käyty keskustelua covid-19-epidemian jatkuessa, ja tämä tilanne kannustaa entisestään tekemään terveydestä Euroopan unionin prioriteetin. HERAn perustamisella pyritään kuitenkin laajempaan tavoitteeseen, joka koskee kaikenlaisia ihmisten terveyteen kohdistuvia laajamittaisia tai rajatylittäviä riskejä, ja se kattaa sekä varautumisvaiheen että kriisivaiheen. Näihin on lisättävä vielä haasteet, jotka liittyvät ennaltaehkäisyyn ja yhteiskunnan ja alueiden selviytymiskykyyn. Kaikkeen tähän liittyy laajemmin myös Ukrainan sota, jolla on valtava vaikutus terveydenhuoltopalveluihin, infrastruktuuriin ja rajatylittävään yhteistyöhön, jotka olivat jo suuren paineen alla ja ääri rajoilla covid-pandemian pahimmassa vaiheessa.

2. Euroopan alueiden komitea kannattaa HERAn perustamista terveyskriiseihin varautumisesta ja niiden hallinnasta vastaavaksi viranomaiseksi. Samalla on otettava huomioon yhtäältä se, että jäsenvaltioilla on ensisijainen vastuu ennaltaehkäisystä, kansanterveydestä ja terveydenhuollosta sekä kriisivalmiudesta ja kriisinhallinnasta, ja toisaalta alueiden tärkeä rooli, koska kahdella kolmasosalla EU:n jäsenvaltioista on eri tavoin hajautetut terveydenhuoltojärjestelmät. Komitea korostaa, että väestön suojelemiseksi tarvitaan kokonaiskuva. Komission toiminta on kuitenkin edelleen hajautettu useisiin päätöksentekokeskuksiin. Komitea korostaa myös, että unionin on annettava tukea jäsenvaltioille ja alueille.

3. Terveyskriisit ovat niiden alkuperästä riippumatta vaara väestölle, johon ne vaikuttavat hyvin epätasaisesti, mutta myös Euroopan yhdentymistä uhkaava tekijä, jos niihin ei pystytä vastaamaan nopeasti, tehokkaasti, johdonmukaisesti ja solidaarisuuden hengessä. Covid-19-kriisi on pannut eurooppalaisten välisen solidaarisuuden, sisämarkkinoiden eheyden ja Schengen-yhteistyön koetukselle. Euroopan alueiden komitea katsoo kriisin myös osoittaneen, että ”jäsenvaltiot eivät voi keskushallinnon tasolla tai alueellisella taikka paikallisella tasolla riittävällä tavalla saavuttaa” unionin terveysturvallisuuden ja väestön suojelun tavoitteita ja että unionin toimien lisääminen tällä alalla on siten toissijaisuusperiaatteen mukaista⁽³⁾.

4. Vaikka terveys- ja terveydenhuoltojärjestelmien hallinnointi kuuluu kansalliseen toimivaltaan, komissiolla on perussopimusten mukaisesti tärkeä rooli väestön terveyden suojelemisessa ja sisämarkkinoiden turvaamisessa, sillä perussopimuksiin kirjattuihin olennaisiin vaatimuksiin kuuluu väestön terveyden suojeleminen ja komissiolle annetaan tehtäväksi suojella unionin säännöstöä. Tämä on toteutettava tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, ja se antaa oikeutuksen Euroopan parlamentin aktiiviseen osallistamiseen. Euroopan alueiden komitea haluaa tuoda äänensä kuuluviin tässä keskustelussa ensinnäkin siksi, että kriisitilanteessa toiminta paikallis- ja lähtiasolla on olennaisen tärkeää väestön suojelun varmistamiseksi, ja myös siksi, että monilla alueille on merkittävää toimivaltaa terveyden alalla ja että alueiden tuki innovoinnille ja teollisuudelle on keskeinen tekijä, jotta voidaan toteuttaa vastatoimia kriisien torjumiseksi.

(1) <https://cor.europa.eu/fi/news/Pages/COVID-19-CoR-President-calls-for-a-EU-Health-Emergency-Mechanism-to-support-regions-and-cities.aspx>

(2) EUVL C 440, 18.12.2020, s. 15.

(3) <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12008M005:FI:HTML>

HERAn tehtäväkenttä, hallinto ja kehittyminen

5. Euroopan alueiden komitea kannattaa komission ehdottamaa HERAn erittäin laajaa tehtäväkenttää kuitenkin niin, että kunnioitetaan muiden elinten⁽⁴⁾ toimivaltaa. Tarkoituksena on torjua ihmisten terveyteen kohdistuvia uhkia, jotka voivat olla luonnollisia, tahattomia tai tahallisia, muun muassa terrorismista aiheutuvia, ja olla alkuperältään pandemiaan liittyviä, biologisia, ympäristöstä johtuvia, ydinperäisiä tai alkuperältään tuntemattomia.

6. Komitea korostaa, että tehtäväkentän lisäksi myös HERAn toiminta-ala on hyvin laaja, sillä sen on tarkoitus tunnistaa riskit ja analysoida niitä ennen kriisejä, edistää ennakoivia toimia, vahvistaa yhteiskunnan ja alueiden kriisivalmiuksia, määrittellä kriisinhallintaskenaarioita asianmukaisine toimineen, vahvistaa teollisuuden, tutkimuksen ja innovoinnin ekosysteemiä asianmukaisten vastatoimien kehittämiseksi ja tuottamiseksi ja varmistaa, että kaikki tällaiset toimenpiteet ovat unionin kuntien, alueiden ja väestön käytettävissä.

7. Euroopan alueiden komitea on huolissaan HERAn kyvystä suoriutua tehtävistään näiden valtavien haasteiden edessä.

8. On ymmärrettävä, että HERAn perustaminen komission sisäisenä yksikkönä on käytännön sanelema valinta, joka mahdollistaa nopean etenemisen ja paremman koordinaation komission eri toimintojen välillä, mutta valinnan olisi oltava vain väliaikainen ja sitä olisi voitava tarvittaessa muuttaa. Komission sisäisen yksikön asema ei saa haitata terveyskriiseihin valmistautumiseen ja niiden hallintaan tarvittavan erikoistuneen ja korkeatasoisen henkilöstön rekrytointia. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti on tärkeää varmistaa itsenäinen päätösvalta, joka on välttämätöntä, jotta riskejä voidaan analysoida riippumattomasti ja toteuttaa viipymättä tarvittavat toimenpiteet ihmishenkien suojelemiseksi.

9. Helmikuun 10 päivänä julkaistun vuoden 2022 toimintasuunnitelman mukaan vuotuinen talousarvio on 1,3 miljardia euroa, mikä on myönteinen signaali mutta ei johdonmukaista sitä ajatellen, että kuuden vuoden talousarvion on kaavailtu olevan 6 miljardia euroa. Tätä vuotuista talousarviota tarkasteltaessa voidaan havaita, että paino on vahvasti lääketieteellisten vastatoimien hankinnassa sekä eurooppalaisten varastojen luomisessa ja hallinnoinnissa (675,5 miljoonaa euroa) – tämän vaikutusta muiden eurooppalaisten pelastuspalvelutoimien rahoitukseen ei kuitenkaan mainita –, uusien tuotantovalmiuksien tukemisessa (160 miljoonaa euroa) ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan kuuluvissa tutkimusohjelmissa (350 miljoonaa euroa), joista suurin osa ei ole uusia. Toimiin, joiden avulla ennakoidaan riskejä ja mukautetaan terveydenhuoltojärjestelmiä, jää siten vain 100 miljoonaa euroa.

10. HERAn hallinto on kolmas heikko kohta. Se on rajattu tiukasti komissiolle ja jäsenvaltioille, ja se jättää Euroopan parlamentin tarkkailijan rooliin ja sulkee kaikki sidosryhmät, kunnat ja alueet sekä kansalaisyhteiskunnan toimijat HERAn pysyvien elinten ulkopuolelle. Hallinto ei ole asianmukaista eikä tehokasta, sillä kriisivalmius ja kriisinhallinta edellyttävät suuren joukon erilaisia toimijoita ja erilaista asiantuntemusta. Kunnat ja alueet, kaikki terveydenhuollon eri ammattilaiset, potilasjärjestöt, muut tiede- ja tutkimusalan keskeiset toimijat sekä terveys- ja yhteisvastaualan kansalaisjärjestöt ovat ehdottoman tärkeitä sidosryhmiä kriiseistä selviytymisessä, ja ne on otettava kaikilta osin huomioon. Eri sidosryhmien olisi oltava pysyviä jäseniä edes neuvoa-antavassa foorumissa, jolla olisi oltava mahdollisuus antaa suosituksia HERAn hallintoelimille ja osallistua sen toiminnan eri osa-alueisiin.

11. Euroopan alueiden komitea tunnustaa kansallisen toimivallan ensisijaisuuden ja komission ja jäsenvaltioiden yhteisen työn ratkaisevan merkityksen, mutta kehottaa komissiota ja neuvostoa palaamaan avoimeen ja osallistavaan koordinaointimenetelmään sidosryhmien kanssa ja antamaan paikallis- ja alueviranomaisten edustajille ja Euroopan parlamentille niille kuuluvan aseman oikeudellisista näkökohdista riippumatta.

12. HERAn operatiivinen toiminta näyttää keskittyvän lääketieteellisten vastatoimien tarjoamiseen. Kriisinhallintaan liittyy kuitenkin monia muita seikkoja, erityisesti ennaltaehkäisy ja väestönsuojelun alalla. Euroopan alueiden komitea katsoo, että vastatoimien olisi katettava kaikki lääkkeet ja farmaseuttiset tuotteet, mukaan lukien niiden vaikuttavat aineet, sekä kaikki antibiootit, rokotteet, testit ja diagnostiikka, lääkinnälliset laitteet ja tarvikkeet, henkilösuojaimet, varusteet sairaaloissa ja alueilla ja myös tietojärjestelmät sekä tartuntatauti- ja uusien vierasaineiden seurantarjestelmät. Kaikkia näitä resursseja tarvitaan, jotta voidaan vastata kriiseihin ja suojella väestöä ja ihmisten terveyttä.

⁽⁴⁾ Muun muassa EU:n hätäavun koordinaatikeskus (ERCC – pelastuspalvelu), Euroopan lääkevirasto (EMA) ja Euroopan tautienhäily- ja -valvontakeskus (ECDC).

13. Komitea kehottaa kiinnittämään yhtä paljon huomiota sekä yhteiskunnan selviytymiskyvyn että yhteisen kriisin- ja katastrofinhallintakulttuurin kehittämiseen. Tässä yhteydessä olisi tehostettava tukea Euroopan pelastuspalvelumekanismille, jonka määrärahoja HERAn perustaminen ei saisi vähentää. Viittaaminen ”hätään” HERAn nimessä ei saisi aiheuttaa sekaannusta eikä johtaa päällekkäisyyteen unionin pelastuspalvelumekanismissa jo kehitettyjen kriisinhallintajärjestelyjen kanssa, joiden kulmakivenä on komission alainen EU:n hätäavun koordinaatintakeskus (ERCC). Näiden kahden komission väliin välillä tarvitaan erittäin tiukkaa koordinaatintia ja selkeää roolien jakoa, ja niitä voitaisiin tulevaisuudessa lähentää. HERA on myös tarpeen erottaa neuvoston ja parlamentin välillä parhaillaan neuvoteltavana olevan rajatylittävää terveysuhkia koskevan tarkistetun säädöksen nojalla toteutettavista toimista sekä Euroopan lääkeviraston ja erityisesti Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen tehtävistä.

14. HERAn monivuotisen strategisen suunnitelman laatiminen on ehdoton prioriteetti, ja siihen on otettava mukaan myös Euroopan parlamentti, kunnat ja alueet sekä sidosryhmät. Suunnitelmassa on määriteltävä, kuinka paljon resursseja tarvitaan, jotta HERA voi hoitaa lukuisat tehtävänsä tehokkaasti, kuvailtava sen kehittämisen vaiheet ja esitettävä seuranta- ja arviointimekanismit. Strategisessa suunnitelmassa on myös tarkennettava yhteistyömekanismit HERAn ja EU:n muiden toimintavälineiden – esimerkiksi Euroopan lääkeviraston (EMA), Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) ja pelastuspalvelumekanismien – välillä ja esitettävä, miten myös niitä voidaan vahvistaa, jotta ne pystyvät täyttämään tehtävänsä HERAn kanssa koordinoituna.

Varautuminen kriiseihin ja katastrofeihin Euroopassa ja koko väestön tehokas suojeleminen kaikissa unionin kunnissa ja kaikilla alueilla

15. Covid-19-pandemiasta saadut kokemukset osoittavat, että tehokkaita toimia ei voida toteuttaa ilman yhteisiä EU:n tason toimia, jotka täytyy sovittaa erilaisiin valtakunnallisiin, alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin. HERAn on myös pyrittävä kunnianhimoisiin ja yhdenmukaisiin eurooppalaisiin tavoitteisiin väestön suojelemissa kriiseissä. Covid-19-pandemia tuo tällä hetkellä itse asiassa esille eriarvoisuuden alueiden välillä ja sosiaalisen eriarvoisuuden hoidon ja rokotusten saatavuudessa. Tämä eriarvoisuus haittaa terveyskriiseihin reagoimista ja asettaa koko unionin vaaraan.

16. Euroopan alueiden komitea toivoo, että HERA analysoisi alueiden ja väestön haavoittuvuutta terveyskriiseissä. Tässä haavoittuvuuksien analysoinnissa on otettava huomioon, onko varastoja eri puolilla Eurooppaa ja millainen on toiminnallinen valmius tavoittaa kaikki väestöryhmät ja ensisijaisesti ne, joiden terveys on kaikkein haurainta, jotka ovat syrjäytyneitä ja jotka elävät köyhyydessä. Siinä on myös tarkasteltava, pystyvätkö terveydenhuoltojärjestelmät, sairaalat ja terveydenhuollon muut yksiköt lisäämään kapasiteettiaan kriisitilanteissa, jotta suunniteltu hoito voidaan varmistaa mahdollisimman hyvin ja samalla pystytään ottamaan vastaan kriisin takia tulevia uusia potilaita.

17. HERAn onkin kehitettävä yhteistyössä unionin muiden toimivaltaisten elinten kanssa terveysturvallisuuden haavoittuvuuden tulostaulu (health security vulnerability scoreboard) ja laadittava yhdessä jäsenvaltioiden ja alueiden kanssa ohjelmia erilaisiin hätätilanteisiin reagoimista varten sekä terveydenhuoltojärjestelmien stressitestejä. Näiden testien tulosten pohjalta komission ja neuvoston olisi annettava jäsenvaltioille ja alueille suosituksia, jotta ne vahvistaisivat tarvittaessa terveydenhuoltojärjestelmiään sekä reagoitavalmiuksia alueilla ja terveydenhuollon alalla ja varmistaisivat yhtäläisen suojan kaikille väestöryhmille. Näitä suosituksia on myös seurattava.

18. HERAn olisi myös autettava kehittämään Horisontti Eurooppa -puiteohjelman puitteissa tutkimusohjelmia, jotka koskevat haavoittuvimmassa asemassa oleville väestöryhmille (mm. köyhyydessä elävät ja syrjäytyneet, vähemmistöt, pakolaiset, väkivallan uhreiksi joutuneet naiset, vanhuksat, vammaiset henkilöt sekä henkilöt, joilla on useita sairauksia) suunnattuja toimia, sillä covid-19-pandemiasta saadut kokemukset osoittavat näiden ryhmien olevan usein uhreista ensimmäisiä. Näissä tutkimusohjelmissa olisi myös käsiteltävä erityisesti ikääntyneiden eriarvoisuutta terveydenhuollon saatavuudessa, lasten ja nuorten mielenterveyttä, sairaaloiden ja lähiterveydenhuollon täydentävyyttä sekä terveydenhuoltojärjestelmien organisointiin liittyviä ja erityisesti digitaalisia innovaatioita. Niihin olisi aina sisällytettävä sukupuolinäkökulma naisten tarpeiden asianmukaisen huomioon ottamisen varmistamiseksi.

19. Väestön valmistaminen tuleviin katastrofeihin ja epidemioihin on keskeinen haaste, johon HERAn on osaltaan vastattava. EU:n tasolla on myös tarpeen vahvistaa ja koordinoita ennaltaehkäiseviä kansanterveysohjelmia, terveyden edistämiseen tähtäviä ohjelmia ja ohjelmia digitaalisen kahtiajaon ja disinformaation torjumiseksi. Näiden ennaltaehkäisevien toimien on oltava monialaisia ja katettava kaikki julkiset politiikat. HERAn toiminnan on oltava osa kunnianhimoisempaa eurooppalaista ennaltaehkäisystrategiaa, joka määrittää EU4Health-ohjelman puitteissa. Tätä ohjelmaa olisi vahvistettava, ja siinä olisi otettava paremmin huomioon myös mielenterveys- ja vammaiskäsitelmät ja kroonisten sairauksien torjuminen.

20. Lisäksi on syytä ottaa opiksi covid-kriisin ja Ukrainan sodan konkreettisista kokemuksista toteuttamalla tutkimustoimia. Olisi myös käynnistettävä muita toimia, joiden tavoitteena on terveydenhuoltojärjestelmien nopea reagointi ja vastatoimenpiteiden nopeampi käyttöönotto kenttätasolla (moduulisairaalat, siirrettävät ja yksinkertaistetut lääkinälliset laitteet, liikkuvat terveydenhuoltoyksiköt, pienimuotoiset rokotuskeskukset, terveydenhuollon ammattilaisten riittävä määrä jne.).

21. Erityistä huomiota on kiinnitettävä eristyneiden maaseutualueiden, vuoristoalueiden ja syrjäisimpien alueiden erityisiin haasteisiin. On todettava, että nämä toimet puuttuvat suurelta osin HERAn vuoden 2022 työohjelmasta, mitä Euroopan alueiden komitea pitää valitettavana. Komitea kehottaa tarkistamaan ohjelmaa vuodesta 2023 lähtien.

22. Euroopan alueiden komitea katsoo, että nämä toimenpiteet eivät uhkaa jäsenvaltioiden toimivaltaa, vaan päinvastoin tarjoavat kullekin valtiolle mahdollisuuden tehostaa väestönsä suojelua koordinoitusti alueiden kanssa.

23. Tulevien kriisien hallinnan kannalta voisi olla hyödyllistä, että Euroopan komissio tekisi yksityiskohtaisen analyysin pandemian aikaisista terveysmenoista, jotka on rahoitettu koheesiorahastoista sekä elpymis- ja palautumistukivälineestä. Lisäksi terveyskriisien ehkäisemistä ja hallintaa koskevien tulevien toimien suunnittelemista varten voitaisiin nostaa esille parhaita käytäntöjä kansalliselta, alueelliselta ja paikalliselta tasolta.

24. Euroopan alueiden komitea kehottaa soveltamaan väistämättä lisääntyviin terveydenhuoltojärjestelmän ja kriisivalmiuden vahvistamisen menoihin erityistä lähestymistapaa eurooppalaisessa ohjausjaksossa ja katsoo, että niihin tulisi voida saada pysyvästi tukea koheesiopolitiikan rahastoista koronavirusesiintymien johdosta. Komitea on huolissaan siitä, että terveydenhuoltomenojen osuus on ollut elpymissuunnitelmassa toistaiseksi erittäin pieni, ja kehottaa lisäämään tukea kuntien ja alueiden selviytymiskyvyn ja valmiuksien parantamiseen terveyden ja pelastuspalvelun alalla.

25. Komitea muistuttaa, että kunnilla ja alueilla on aktiivinen rooli unionin ja jäsenvaltioiden rinnalla näiden uusien, väestön suojelua koskevien lähestymistapojen kehittämisessä. Näin on erityisesti silloin, kun niillä on toimivaltaa terveyden alalla ja kun he hallinnoivat sairaala- ja terveydenhuoltojärjestelmää. Tämä rooli on tunnustettava jäsenvaltioiden ja unionin tasolla toissijaisuusperiaatteen aktiivisen toteuttamisen mukaisesti.

Ukrainan sodan opetukset

26. Euroopan alueiden komitea on tyytyväinen HERAn osallistumiseen ukrainalaisten pakolaisten rokotuskampanjaan EU:ssa ja sen tarjoamaan tukeen unionin pelastuspalvelumekanismeille, joka takaa rokotteita lapsille ja muita välttämättömiä lääkintätarvikkeita myös lääketeollisuuden ja terveysministeriöiden tuen ansiosta.

27. Euroopan alueiden komitea katsoo, että Ukrainan sota on vahva muistutus siitä, että Euroopan on oltava valmistautunut kaikenlaisiin kriiseihin. Samoin kuin covid-19-pandemia iski alueillemme ilman ennakkovaroitusta, myöskään aseellista konfliktia unionin välittömässä naapurustossa ei osattu odottaa. Sen vaikutus terveydenhuoltojärjestelmiin etenkin Keski- ja Itä-Euroopassa kasvaa jatkuvasti, ja tilannetta on seurattava tiiviisti, jotta ei saavutettaisi kriittistä pistettä. HERAn analysointi- ja ennakoitvalmiuksia on kehitettävä nopeasti, jotta voidaan varmistaa, että seuraava välitön katastrofi ei pääse yllättämään Euroopan unionia.

28. Komitea painottaakin, että etusijalle on asetettava kyky vahvistaa kaikissa jäsenvaltioissa ja kaikilla EU:n alueilla terveydenhuoltojärjestelmien valmiuksia, jotta ne voisivat mukautua nopeasti odottamattomiin tapahtumiin. Terveysturvallisuuden haavoittuvuuden tulostaulu ja terveydenhuoltojärjestelmien stressitestit ovat siksi entistä selvemmin ensisijaisia toimia.

29. Euroopan alueiden komitea kiinnittää huomiota siviilikäytössä olevan ydininfrastruktuurin mahdollisesta vahingoittumisesta aiheutuvan säteilyaltistuksen riskiin ja kroonisten sairauksien hoidon mahdolliseen keskeyttymiseen syöpä ja HIV mukaan lukien (HIV:n esiintyvyys Ukrainassa on Euroopan korkeimpia). Nämä riskit vaikuttavat todennäköisesti myös vastaanottavien maiden terveydenhuoltojärjestelmiin.

30. Ukrainan sota, joka on johtanut miljoonien rokottamattomien ihmisten saapumiseen EU:hun, kannustaa vahvistamaan kansainvälistä yhteistyötä vastatoimien ja erityisesti rokotteiden saatavuuden varmistamiseksi ensisijaisesti unionin naapurimaiden kanssa. Euroopan alueiden komitea on siksi huolissaan siitä, että tällaiset toimet saavat HERAn vuoden 2022 työohjelmassa vain vähän huomiota.

Teollisuuspolitiikka ja julkiset hankinnat terveyden parantamiseksi

31. Euroopan alueiden komitea suhtautuu myönteisesti kriisin alettua tehtyihin aloitteisiin vastatoimien saatavuuden nopeuttamiseksi sekä ehdotukseen neuvoston asetukseksi kriisinhallintatoimenpiteistä. Komitea katsoo, että nykyiset ehdotukset eivät kuitenkaan vielä riitä, jotta terveyskriiseihin voitaisiin varautua tehokkaasti.

32. Komitea korostaa, että kriisien edellä tarvitaan teollisuus- ja innovointipolitiikkaa ja että on ehdottoman tärkeää luoda uusi sääntely- ja toimintakehys, joka mahdollistaa EU:n suvereniteetin terveysalalla ja sen kyvyn valmistaa teollisesti tutkimuksen ja innovoinnin tuloksena syntyviä tuotteita.

33. Komitea katsoo, että Euroopan unionin on varmistettava keinot tuottaa alueellaan keskeisiä vastatoimia, jotka ovat suurelta osin yhteisiä erilaisten kriisien hallinnalle. Näiden lääkkeiden sekä niissä olevien vaikuttavien aineiden, lääkinnällisten laitteiden, testien, diagnostiikan ja perustarvikkeiden tuottaminen Euroopassa vaatii ennakoivaa julkisten hankintojen politiikkaa, jossa katetaan mahdollisesti nousevat toimituskustannukset. Tällä hetkellä ei ole selvää, miten unionin toimintasäännöt ja -periaatteet mahdollistaisivat tämän tärkeän tavoitteen saavuttamisen.

34. Komitea on erittäin huolissaan niiden monien yritysten vaikeuksista, jotka investoivat viranomaisten pyynnöstä kriisin alussa toimituspuutteiden paikkaamiseksi ja jotka on nyt hylätty, kun hankintoja tehdään EU:n ulkopuolelta. Komitea katsoo, että kriisistä ei ole otettu opiksi ja että tätä kysymystä olisi käsiteltävä kiireellisesti. Komitea pyytää erityisesti, että kansalliset ja eurooppalaiset strategiset varastot kootaan ja täydennykset hankitaan aina kun mahdollista Euroopassa valmistetuista tuotteista.

35. Euroopan alueiden komitea kehottaakin komissiota tutkimaan asiaa ja ehdottamaan asianmukaista lainsäädäntökehystä, joka sallisi poikkeamisen valtioneuvoston julkisia hankintoja koskevista säännöistä erityisesti keskeisten vastatoimien tapauksessa. Sen, mikä on nyt mahdollista sirujen alalla (eurooppalainen siruja koskeva säädös), tulisi olla mahdollista myös terveysalalla.

36. Tällä uudella oikeudellisella kehyksellä olisi joustavoitettava julkisia hankintoja ja erityisesti innovatiivisia hankintoja koskevia sääntöjä, vahvistettava ulkomaisten investointien valvontaa ja mahdollistettava riittävä suora tuki lääketieteellisten innovaatioiden, kuten rokotteiden, kehittämisen nopeuttamisen ja markkinoille saattamisen tehokkaaksi edistämiseksi. Tällä hetkellä Euroopan unionin ei ole oikeudellisesti mahdollista toteuttaa samanlaisia toimia kuin Yhdistyneen kuningaskunnan tai Yhdysvaltojen, mikä vaarantaa sen mahdollisuudet saada rokotteita.

37. Euroopan alueiden komitea on huolissaan menetetyistä ajasta ja pitää valitettavana, että HERAn vuoden 2022 työohjelman julkaisemisen yhteydessä ei käynnistetty asiaa koskevaa aloitetta. Komitea kehottaa komissiota esittämään pikaisesti ehdotuksen parlamentille ja neuvostolle.

38. Euroopan alueiden komitea panee merkille viimeaikaiset edistysaskeleet tutkimus- ja innovointitoiminnan organisoimisessa terveyskriiseihin varautumisen alalla. Puheenjohtajavaltio Ranska on ilmaissut vahvan tukensa Euroopan yhteistä etua koskevalle tärkeälle hankkeelle (IPCEI), jolla vahvistetaan terveysalan teollisuuspolitiikkaa ja unionin strategista asemaa tällä alalla edistämällä innovointia terveysteollisuuden eri segmenteillä. Lisäksi komissio käynnisti huhtikuussa 2021 kuulemiset, joilla pohjustetaan eurooppalaisen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden käynnistämistä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vuosien 2023–2024 työohjelman puitteissa pandemioihin valmistautumisesta ja jäsenvaltioiden toteuttamien tutkimusten koordinoimisesta. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole olemassa puitteita, joilla varmistettaisiin kaikkien niiden Horisontti Eurooppa -puiteohjelman toimien, joilla voitaisiin edistää HERAn tehtäviä, ja 1,7 miljardin euron talousarvion johdonmukaisuus, kun kahdessa aiemmassa pandemia- ja rokotetutkimusta koskevassa puiteohjelmassa määrärahat olivat 4 miljardia euroa. Euroopan alueiden komitea kehottaakin

— perustamaan HERAn tieteellisen neuvoston, joka on moniarvoinen ja sidosryhmät osallistava ja jonka tehtävänä on määritellä tieteelliset painopisteet ja t&i-etenemissuunnitelma, jota Horisontti Eurooppa -puiteohjelman pitäisi noudattaa

— mobilisoimaan enemmän määrärahoja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta HERAn t&i-tarpeisiin vastaamiseksi

— käynnistämään pohdinnan sellaisen terveyskriiseihin valmistautumiseen ja niiden hallintaan keskittyvän tulevan "mission" luomisesta, joka mahdollistaisi monialaisen lähestymistavan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa, tieteellisen ja operatiivisen koordinoinnin sekä kaikkien sidosryhmien osallistumisen kiinnittäen erityistä huomiota julkisen ja yksityisen sektorin välisen yhteistyön edistämiseen.

39. Mikrobilääkeresistenssiä koskeva tutkimus vaikuttaa aivan ensisijaiselta aiheelta HERAlle. Mikrobilääkkeiden liiallinen käyttö sekä kotieläintaloudessa että ihmisten terveydenhoidossa on aikapommi. Jos ratkaisua ei löydetä nopeasti, on todennäköistä, että joudumme pian tilanteeseen, jossa meillä ei enää ole mitään lievitys- tai hoitokeinoa. Lähes kaikki uudet antibiootit, jotka on saatettu markkinoille viime vuosikymmenten aikana, ovat muunnelmia 1980-luvulla löydettyistä antibiooteista. Komissio ei ole toistaiseksi saavuttanut vakuuttavia tuloksia tällä alalla, kuten tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2019 kertomuksessa ⁽⁵⁾ osoitetaan. Sen vuoksi on tarpeen sekä tehostaa ennaltaehkäiseviä terveyspalveluja, jotta ne koordinoisivat kaikkia mikrobilääkkeiden käytön valvontaan alueilla, sairaaloissa ja yhteisöissä osallistuvia toimijoita, että investoida uusien antibioottien ja vaihtoehtoisten ennaltaehkäisy menetelmien tutkimukseen.

40. Uusi lainsäädäntökehys mahdollistaisi strategisen kumppanuuden kehittämisen EU:n ja lääketeollisuuden välille, jotta voidaan ottaa paremmin huomioon yleisen edun mukaiset terveystavoitteet. Vastineena EU:n suoralle tuelle olisi luotava teollisuutta Eurooppaan, mahdollistettava etuoikeus tuotteiden saamisessa sekä annettava oikeus valvoa vastatoimien hinnoittelua ja lupapolitiikkaa.

41. On myös aiheellista pohtia suunniteltuja tutkimus- ja innovointitoimia ja HERAn roolia tällä alalla. On tarpeen parantaa pikaisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kyseisen osion täytäntöönpanoa, jotta HERAlle voidaan laatia nopeasti tutkimuksen ja innovoinnin etenemissuunnitelma, jossa selkiytetään, miten puiteohjelmasta sille tarkoitettut 1,8 miljardin euron määrärahat voidaan käyttää.

42. Euroopan alueiden komitea korostaa tarvetta vahvistaa välittömästi innovatiivisia pk-yrityksiä, jotka kehittävät lääketieteellisiä vastatoimia ja valmistavat kaikentyyppisiä laitteita ja varusteita ihmisten suojelemiseksi ja kriiseistä selviytymiseksi. On ensinnäkin tuettava yritysten perustamista ja innovointia, mikä kuuluu erityisesti kuntien ja alueiden toimivaltaan, ja myös autettava niitä kasvamaan ja kehittämään valmiuksiaan tehdä klinisiä tutkimuksia ja valmistaa tuotteita Euroopassa.

43. Tämä edellyttää huomattavia investointeja ja kyseisten yritysten pääomapoljan vahvistamista. Olisikin tarpeen turvautua Euroopan innovaationeuvostoon (EIC), jotta eurooppalaista innovaatioekosysteemiä voitaisiin jäsentää paremmin vastatoimien kehittämisen ja terveystieteiden hallinnan ympärille ja jotta riskipääoman ja kehittämisen tukivälineitä voitaisiin vahvistaa niin, että innovatiiviset yritykset voisivat kasvaa säilyttäen juurensa Euroopassa. Näiden toimien avulla on myös voitava jakaa vastatoimien kehittämisestä ja tuottamisesta aiheutuva teollinen riski.

44. Lääketieteellisten vastatoimien tehokkuus on suoraan kytköksissä kliinisten kokeiden sujuvampaan hallintoon. Samalla on varmistettava eettisten sääntöjen noudattaminen ja henkilötietojen suoja. HERAn tulee ehdottaa vahvempaa yhteistyökehystä EMAn kanssa keski suurten ja laajojen kliinisten kokeiden koordinoimiseksi, sillä tämä oli erittäin puutteellista covid-19-kriisin pahimmassa vaiheessa. "Vaccelerate"- ja "HERA incubator" -aloitteet ovat rohkaiseva alku näiden puutteiden korjaamiselle, mutta on luotava selkeämmät toiminnalliset yhteydet kansallisiin viranomaisiin, jotta kaikki sääntelyyn tai protokollaan liittyvät esteet voidaan poistaa nopeammin. Uuden eurooppalaisen lääkestrategian tarkastelun olisi mahdollistettava merkittävä kehitys, mukaan lukien sellaisten lääkkeiden kliinisten kokeiden lupien keskittäminen, jolle on tarkoitus saada myyntilupa Euroopassa.

45. Myös tutkimusinfrastruktuuri on ratkaisevan tärkeää. Tarvitaan asianmukaisia analyysilaitteistoja, suorituskykyisiä tietokoneita, tietovarastoja sekä kattavia epidemiologisia ja kohorttitutkimuksia, joiden avulla voidaan analysoida uusia uhkia ja luoda mallivalmiusskenaarioita, jotta voidaan puuttua laajamittaisiin, valtioiden rajat ylittäviin terveyskriiseihin.

Ennaltaehkäisyyn ja solidaarisuuteen perustuvat kansainväliset toimet

46. Euroopan alueiden komitea pitää Euroopan edun mukaisena toteuttaa toimia siellä, missä uusia terveysriskejä ilmaantuu, jotta voidaan rajoittaa unionin altistumista riskeille. HERAlla on tästä syystä oltava keinot verkostoitua useiden kumppanien kanssa (kansainvälisellä tasolla erityisesti Yhdistyneet kansakunnat ja Euroopan neuvosto) ja osallistua toimiin EU:n rajojen ulkopuolella yhteistyössä asianomaisten maiden kanssa heti, kun vaara on havaittu, ja saada käyttöönsä merkittävät resurssit. Yhteistyön on katettava myös varautumisvaihe ja erityisesti ennaltaehkäisevät toimenpiteet, heikkojen kohtien vähentäminen ja yhteiskunnan varautuminen kriiseihin. Tätä varten HERAn on luotava kumppanuuksia kansalaisyhteiskunnan toimijoiden, paikallisten ja kansainvälisten kansalaisjärjestöjen sekä riskinehkäisyohjelmia toteuttavien monenvälisten järjestöjen kanssa.

⁽⁵⁾ <https://www.eca.europa.eu/fi/Pages/DocItem.aspx?did={8892C8C4-6776-4B27-BE36-C181456EED71}>

47. Rokotteiden ja muiden lääkinnällisten tuotteiden teollis- ja tekijänoikeuksien avaaminen ei ole riittävä ratkaisu, jos kehitysmailla ei ole valmiuksia kehittää itse tuotantoaan. Euroopan alueiden komitea kehottaa tarvittaessa sääntelemään tiettyjen lääkkeiden hintoja ja velvoittamaan lääketeollisuuden myöntämään valmistuslisenssejä WTO:n ehdotuksen mukaisesti. Komitea kehottaa edistämään EU:n politiikalla vähiten kehittyneiden maiden erityistilanteeseen mukautettujen tuotteiden kehittämistä. Komitea toivoo, että unioni harjoittaa aktiivista teknologiansiirtopoliittikkaa, tukee paikallista tuotantoa ja tarjoaa asianmukaista suoraa tukea väestön terveydenhuollon varmistamisen edistämiseksi kaikkialla siellä, missä se on tarpeen.

48. Euroopan alueiden komitea panee merkille ja jakaa EU:n kansalaisten erittäin suuret odotukset sen suhteen, että unioni ottaa suuremman roolin terveysalalla. Komitea toteaa, että perussopimuksen 168 artiklan nykyinen hyvin rajoittava sanamuoto on tällä hetkellä este, ja katsoo, että Euroopan unionin toimivallan vahvistaminen terveysturvallisuuden alalla olisi otettava asialistalle Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin jälkeen. Unionin toimivaltaa sisämarkkinoiden alalla on jo nyt hyödynnettävä niin, että unioni voi mennä pidemmälle terveysalan toiminnassa, EU4Health-ohjelmaa on vahvistettava, ja EU:n terveysministerien olisi kokoonnuttava hyvin säännöllisesti neuvoston tilapäisessä kokoonpanossa eikä vain kahdesti vuodessa pelkkänä työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston (TSTK) kokouksen oheistapahtumana.

Bryssel 27. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjausjärjestelmään”

(2022/C 301/07)

Esittelijä:	Elio DI RUPO (BE, PES), Vallonian alueen pääministeri
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille –EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjausjärjestelmään COM(2021) 662 final

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

1. on tyytyväinen Euroopan komission antamaan tiedonantoon ”EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjausjärjestelmään” ja siihen, että komissio suhtautuu siinä avoimesti talous- ja finanssipoliittisten sääntöjen uudistamiseen ja myös covid-19-kriisin vaikutuksen huomioon ottamiseen. Komitea pitää myönteisenä myös ilmoitusta lainsäädäntöehdotuksen esittämisestä vuoden 2022 puolivälissä.
2. katsoo, että Euroopan talouden ohjausjärjestelmän uudistamisessa on otettava huomioon myös Euroopan tulevaisuuskonferenssin yhteydessä käsitellyt kansalaisten ehdotukset.
3. palauttaa mieliin erityisesti vuosien 2020 ja 2021 alue- ja kuntabarometreissään⁽¹⁾ esittämänsä huomion, jonka mukaan covid-19-kriisin monitahoiset vaikutukset ovat epäsymmetrisiä ja niillä on alueellinen ulottuvuus. Ne vahvistavat tiettyjä jäsenvaltioiden alueiden välillä ja jäsenvaltioiden sisällä jo ennestään vallinneita eroja ottaen huomioon, että paikallis- ja alueyhteisöt ovat edelleen eturintamassa pandemian ja sen vaikutusten torjunnassa, mutta myös toteutettaessa toimenpiteitä, joilla tuetaan kansalaisia ja yrityksiä, ja valmistauduttaessa asteittain etenevään ja kestäväan elpymiseen.
4. toteaa, että kansalaiset kaikkialla unionissa vetoavat julkiseen valtaan, valtioihin, alueisiin sekä paikallis- ja alueviranomaisiin, jotta ne auttaisivat kansalaisia selviytymään paitsi covid-19-pandemian seurauksista myös EU:n toivomasta ympäristösiirtymästä ja digitaalisesta siirtymästä sekä tällä hetkellä Ukrainan sodan seurauksista.
5. korostaa, että jo ennen covid-19-kriisiä eräissä jäsenvaltioissa esiintyi huomattavaa ali-investointia, esimerkiksi infrastruktuurin uudistamisessa ja rakennusten peruskorjauksissa, ja että kriisistä selviytymisen rahoittamiseksi julkiset investoinnit on keskeytetty. Mitä kauemmin nämä investoinnit viivästyvät, sitä kalliimmiksi ne kuitenkin tulevat.
6. huomauttaa, että EU on ratkaisevassa tilanteessa ja että sen on löydettävä keinot varmistaa yhteenkuuluvuus ja Euroopan kansalaisten hyvinvointi.

Kriisiin reagointi

7. on tyytyväinen Euroopan komission liikkeeseen laskemilla joukkovelkakirjoilla rahoitetun SURE-välineen onnistumiseen ja kehottaa komissiota varmistamaan sen asianmukaisen jatkon esittämällä valkoisen kirjan, jossa SURE-välineen arvioinnin pohjalta esitellään toimintavaihtoehtoja pysyvän eurooppalaisen työttömyysvakuutusjärjestelmän perustamisesta.
8. panee tyytyväisenä merkille myös NextGenerationEU-välinettä varten liikkeeseen laskettujen vihreiden joukkovelkakirjojen – maailman suurimman vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskun – menestyksen. Niillä rahoitetaan osaltaan ilmastoinvestointeja elpymis- ja palautumistukivälineen kautta.

⁽¹⁾ Euroopan alueiden komitea, EU:n alue- ja kuntabarometri 2020, 12. lokakuuta 2020, ja EU:n alue- ja kuntabarometri 2021, 12. lokakuuta 2021.

9. toistaa tukevansa vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen käyttöönottoa ensimmäistä kertaa euroalueen historiassa. Sen käyttöönotolla on ollut tärkeä rooli jäsenvaltioiden, alueiden sekä paikallis- ja alueviranomaisten kriisiin reagoinnissa, sillä se on mahdollistanut julkisten varojen täysimääräisen käytön covid-19-pandemian seurausten, erityisesti sosiaalisten seurausten, lieventämiseksi.

10. toteaa, että Ukrainan sota on osoittanut energiaomavaraisuuden merkityksen Euroopan unionille, ja korostaa tarvetta nopeuttaa energiasiirtymää. Komitea pelkää kuitenkin, että maakaasun ja ydinenergian luokittelu kestäväksi energiaksi luokitusjärjestelmäasetuksessa tarjoaa kannustimia, jotka ovat ristiriidassa uusiutuvien energiamuotojen nopean kehityksen kanssa.

11. pitää valitettavana, että julkinen velka on kasvanut näiden toimenpiteiden seurauksena: julkisen velan taso nousi 13 prosenttiyksikköä vuonna 2020 ja sen BKT-suhde oli vuoden 2020 lopussa koko EU:ssa 92 prosenttia ja euroalueella 100 prosenttia ⁽²⁾.

12. katsoo, että jos vakaus- ja kasvusopimuksen poikkeuslauseke poistettaisiin talouden ohjausjärjestelmästä nykytilanteesta ja vaiheesta, joka on energiakriisin, geopoliittisen epävakauden ja covid-19-pandemiasta toipumisen sävyttämä, vaadittu velan vähentäminen johtaisi julkisen talouden säästötoimien paluuseen ja aiheuttaisi näin valtavia taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä kustannuksia. Komitea kehottaa jatkamaan yleisen poikkeuslausekkeen soveltamista, kunnes tarkistettu talouden ohjausjärjestelmä on otettu käyttöön, minkä olisi tapahduttava mahdollisimman pikaisesti.

13. kannattaa Euroopan finanssipoliittisen komitean analyysia, jonka mukaan vakaus- ja kasvusopimusta on uudistettava niin, että saavutetaan julkisen velan kestävyys pitäen pääasiallisena toimintasääntönä julkisten menojen porrastamista, jotta velkasuhdetta voidaan pienentää asteittain kohti siedettävää tasoa kunkin jäsenvaltion olosuhteisiin soveltuvassa tahdissa ⁽³⁾.

Tarkistettu ohjausjärjestelmä

14. korostaa, että Euroopan talouden ohjausjärjestelmällä on merkittäviä vaikutuksia kaikkiin hallintotasoihin ja erityisesti paikallis- ja aluehallintoon, joka vastaa lähes kolmanneksesta julkisista menoista ja yli puolesta julkisista investoinneista koko Euroopan unionissa, vaikkakin jäsenvaltioiden välillä esiintyy suuria eroja ⁽⁴⁾.

15. muistuttaa, että vakaus- ja kasvusopimuksessa ja muissa Euroopan nykyisen talouden ohjausjärjestelmän osissa on viisi merkittävää puutetta: ei-toivotut myötäsykliset vaikutukset, monimutkaisuus, tehottomuus, kestävään kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvien indikaattoreiden riittämätön huomioon ottaminen sekä avoimuuden ja demokraattisen legitimitietin puute.

16. katsoo, että tarkistetulla talouden ohjausjärjestelmällä olisi varmistettava avoin päätöksenteko, johon osallistuvat Euroopan parlamentti ja kansalliset parlamentit sekä jäsenvaltioiden sisäisestä toimivallasta riippuen lainsäädäntövaltaa käyttävät edustuslaitokset. Mukaan on otettava myös paikallis- ja alueviranomaiset, työmarkkinaosapuolet, kansalaisyhteiskunta ja akateeminen yhteisö.

17. katsoo, että tarkistetussa järjestelmässä on otettava huomioon myös erittäin suuri julkinen velka, jota on vähennettävä asteittain, sillä se ei voi vähentyä yhtäkkiä merkittävällä tavalla covid-kriisin, luonnonkatastrofien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden kustannusten, jäsenvaltioiden välisten ja niiden sisäisten suurten erojen, uuden makrotaloudellisen tilanteen (joukkolainojen erittäin alhainen tuotto, kireä rahapolitiikka sekä inflaatioon, korkotasoon ja työmarkkinoihin liittyvä suuri epävarmuus), säästötoimien välttämisen tarpeen sekä ympäristöön, energiaan, teknologiaan ja yhteiskuntaan liittyvien vaatimusten johdosta.

18. toistaa kannattavansa yksimielisyyden vaatimuksesta luopumista verotusta koskevassa päätöksenteossa, jotta Euroopan unioni voisi tehdä tarvittavat päätökset määräenemmistöllä niin kuin tehdään muillakin toimintapolitiikan aloilla, sillä näin voidaan edistää verovilpin torjuntaa ja jäsenvaltioiden välistä tiedonvaihtoa. Tämä menettely kunnioittaa edelleen kansallisen, alueellisen tai paikallisen tason toimivaltaa veronkannon tai verokantojen vahvistamisen alalla.

⁽²⁾ Euroopan komissio, European Economic Forecast – Autumn 2021, Institutional Paper 160, marraskuu 2021.

⁽³⁾ Ks. Euroopan finanssipoliittisen komitean vuosikertomus 2021: <https://bit.ly/3Hqqv1Q> (englanniksi).

⁽⁴⁾ Luvut vuodelta 2018. Lähde: Eurostat, koodit TEC00023 ja TEC00022.

19. toistaa, että kansallisten, alueellisten ja paikallisten hallintotahojen ja kansalaisten on voitava ymmärtää sovellettavat säännöt, ja pitääkin myönteisenä sitä, että komissio kannattaa yksinkertaistettuja finanssipoliittisia sääntöjä, joissa käytetään havainnoitavissa olevia indikaattoreita. Komitea muistuttaa, että on lisäksi tärkeää sisällyttää niihin suhdannekorjattu suhdanteita tasaava vakauttaminen.

20. katsoo, että terveisiin talousarvioihin tähtäävän talouden ohjausjärjestelmän on perustuttava paitsi harkittuihin menoihin myös terveisiin ja tasapainoisiin tuloihin. Komitea muistuttaa, että veronkierron ja veropetosten takia valtioiden talousarvioista jää EU:ssa uupumaan joka vuosi satoja miljardeja euroja ja että veropetosten torjunta on yksi keskeisistä kysymyksistä, joihin suuri osa eurooppalaisista kaipaa EU:lta lisää toimia.

21. katsoo, että talouden ohjausjärjestelmän on perustuttava tasapainoon budjettikuriin liittyvien indikaattoreiden sekä sellaisten indikaattoreiden välillä, jotka koskevat sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä infrastruktuurin ja yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen tarjontaa kaikille kansalaisille, esimerkkinä kansanterveys ja hyvinvointi. Komitea katsookin, että uudistetussa talouden ohjausjärjestelmässä on otettava huomioon myös muita, ympäristöön liittyviä ja sosiaalisia tavoitteita samaan tapaan kuin makrotalouden epätasapainoa koskevassa menettelyssä, jossa otetaan huomioon monipuolisesti erilaisia indikaattoreita, kuten työttömyysaste. Nämä huolenaiheet eivät saa jäädä toissijaiseen asemaan julkisen talouden kurinalaisuuteen liittyviin indikaattoreihin verrattuna.

22. ehdottaa jälleen, että makrotalouden epätasapainoa koskevaa menettelyä laajennettaisiin niin, että siihen sisällytettäisiin alueellisia eroja koskevia lisäindikaattoreita, ja katsoo, että siinä voitaisiin ottaa huomioon myös edistyminen kestäväen kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanossa. Kestäväen kehityksen tavoitteet, joita kannattaa 193 valtiota maailmassa, kattavat ympäristönsuojelun lisäksi myös sosiaalisia, taloudellisia ja hallintoon liittyviä kriteerejä.

23. muistuttaa, että jäsenvaltioiden makrotalouden epätasapainoa koskevien menettelyjen yhteydessä toteutettavilla korjaavilla toimenpiteillä on erilaisia vaikutuksia eri alueilla ja ne ovat erityisen haitallisia syrjäisimpien alueiden kaltaisilla alueilla, joiden taloudet ovat yksipuolisempia ja joilla on SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitettuja rakenteellisia ja poikkeuksellisia rajoitteita. Nämä alueet ovat erittäin alttiita ulkoisille häiriöille, ja supistavilla talouspolitiikoilla on niillä suurempi vaikutus investointien ja työllisyyden vähenemiseen.

Julkisten investointien järkevä edistäminen

24. on edelleen sitä mieltä, että Euroopan talouden ohjausjärjestelmä on osittain syynä eurokriisin seurauksena tapahtuneeseen julkisten investointien jyrkkään laskuun, koska siinä ei oteta riittävästi huomioon juoksevien menojen ja pitkäaikaisten investointimenojen välistä eroa. Vuosina 2009–2018 julkiset investoinnit supistuivat EU:ssa kaiken kaikkiaan 20 prosenttia suhteessa BKT:hen. Paikallis- ja alueviranomaisten toteuttamat investoinnit vähenivät lähes 25 prosenttia ja eräissä kriisin pahimmin koettelemissa jäsenvaltioissa 40 prosenttia tai jopa enemmän⁽⁵⁾. Komitea katsoo, että on ehdottomasti vältettävä vastaavan tilanteen toistumista covid-19-kriisin jälkeen. Paikallis- ja aluetason investoinneilla voi olla keskeinen rooli talouden elvyttämisessä.

25. muistuttaa, että Euroopan finanssipoliittisen komitean mukaan valtiot, joiden julkisten investointien aste on korkea, ovat yleensä vähentäneet sitä merkittävästi liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä⁽⁶⁾ ja että komissio on itse todennut, ettei finanssipoliittinen kehys ole estänyt investointien vähenemistä⁽⁷⁾.

26. tähdentää todenneensa aiheesta vuonna 2015 julkaistusta tulkitsevasta tiedonannosta antamassaan lausunnossa⁽⁸⁾, että investointeihin liittyvä jousto on vakaus- ja kasvusopimuksessa liian rajoittavaa ja niukkaa. Vain kaksi jäsenvaltiota on pyytänyt sitä, ja niissäkin tapauksissa vaikutus on ollut minimaalinen.

⁽⁵⁾ Eurostat, koodi TEC00022.

⁽⁶⁾ Euroopan finanssipoliittinen komitea (2019), Assessment of EU fiscal rules with a focus on the six and two-pack legislation, s. 76.

⁽⁷⁾ Euroopan komissio (2020), Talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelu (COM(2020) 55 final, 5. helmikuuta 2020).

⁽⁸⁾ AK:n lausunto aiheesta Vakaus- ja kasvusopimukseen sisältyvän jouston mahdollisimman tehokas hyödyntäminen (COR-2015-01185) (EUVL C 313, 22.9.2015, s. 22), esittelijä: Olga Zrihen (BE, PES), annettu 9. heinäkuuta 2015.

27. korostaa, että EU:lla on samaan aikaan valtava rahoitustarve, jotta se voi vastata nykyisiin suuriin haasteisiin: komission mukaan pelkästään vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen tarvitaan vuosittain 650 miljardia euroa ⁽⁹⁾ ja sosiaaliseen infrastruktuuriin vuosittain lähes 200 miljardia euroa ⁽¹⁰⁾.

28. katsoo, että nykyisessä poikkeuksellisten investointitarpeiden tilanteessa – myös paikallis- ja alueviranomaisten tekemien – julkisten investointien alijäämärahoituksen jarruttaminen, jota tapahtuu nykyisessä finanssipoliittisessa kehityksessä, voi luoda kannustimen ali-investoimiseen niin tulevien sukupolvien kuin EU:n asettamien tavoitteiden, erityisesti ilmastotavoitteiden, vahingoksi.

29. on tyytyväinen siihen, että komissio myöntää vihdoin selkeästi, että ohjausjärjestelmän on kannustettava tekemään investointeja ja erityisesti vihreitä, digitaalisuutta lisääviä ja palautumiskykyä parantavia julkisia investointeja.

30. toistaa jo useaan otteeseen esittämänsä pyynnön, ettei jäsenvaltioiden ja paikallis- ja alueyhteisöjen julkisia menoja, jotka johtuvat rakenne- ja investointirahastojen edellyttämästä osarahoituksesta, lueta EU:n osarahoitusosuuksille kulloinkin asetetuissa rajoissa vakaus- ja kasvusopimuksessa määriteltyihin kansallisiin tai muihin vastaaviin rakennemenoihin. Tämä on osarahoituksen kultainen sääntö. Komitea korostaa, että julkiset investoinnit, jotka liittyvät esimerkiksi kestäväpohjaiseen vihreään, digitaaliseen ja sosiaaliseen siirtymään ja Euroopan kilpailukyvyyn säilymiseen, ovat tärkeitä tulevien sukupolvien kannalta, ja niitä olisi siksi käsiteltävä asianmukaisesti.

31. korostaa, että tällainen osarahoituksen kultainen sääntö olisi rakenne- ja investointirahastoista tuettavien hankkeiden luonteen vuoksi automaattisesti erityisen hyödyllinen pyrittäessä vastaamaan nykyisiin suuriin haasteisiin ja toteuttamaan EU:n ensisijaisia tavoitteita: mm. taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus, selviytymiskyvyn parantaminen, sosiaali-, ympäristö- ja digitaalipolitiikkojen täytäntöönpano. Niiden suotuisa kohtelu finanssipoliittisessa kehityksessä parantaisi siten EU:n toimintapolitiikkojen yleistä johdonmukaisuutta.

32. kehottaa komissiota, sen jälkeen kun se on muotoillut ehdotuksensa uudelleen ottaen huomioon covid-19-kriisin kielteiset taloudelliset ja talousarviovaikutukset, esittämään valkoisen kirjan sellaisesta talouden ohjausjärjestelmän uuteen uskoon muokkaamisesta, joka perustuu kultaisen säännön mahdolliseen käyttöönottoon EU:n osarahoitusosuuksille kulloinkin asetetuissa rajoissa. Komission olisi tarkasteltava arvioinnissaan myös muita välineitä, kuten menosääntöä, joka rajoittaa julkisten kokonaismenojen vuotuista kasvua talouskasvusuuntauksen ja velkatason perusteella ja joka voi auttaa turvaamaan yleisen luottamuksen lisäämällä avoimuutta, vähentämällä hallinnollisia rasitteita ja pyrkimällä tasapainoon budjettikurin ja julkisten investointien edellyttämän riittävän kapasiteetin säilyttämisen välillä.

33. muistuttaa, että nämä menot ovat lähtökohtaisesti EU:n yleisen edun mukaisia investointeja, jotka todistetusti tukevat kestävästä kasvusta ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamista.

34. kehottaa lisäksi ottamaan käyttöön vihreän ja sosiaalisen yhteenkuuluvuutta koskevan kultaisen säännön niin, että mukaan ei lueta julkisia investointeja hankkeisiin, joilla pyritään edistämään siirtymistä ympäristön, talouden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kannalta kestävästä yhteiskuntaan kestävästä kehityksen tavoitteiden ja vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti. Tällaiset investoinnit on todettu välttämättömiksi paitsi covid-19-kriisistä elpymisen myös tulevien sukupolvien vaurauden ja elämänlaadun varmistamiseksi.

35. katsoo, että ratkaisuksi kävisi myös paikallis- ja aluehallinnon jättäminen vakaus- ja kasvusopimuksen sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle. Paikallistason julkisten investointien osuus kaikista julkisista investoinneista oli vuonna 2019 Euroopan unionissa 49,2 prosenttia ⁽¹¹⁾. Samaa aikaan Euroopan unionin paikallishallintotahojen bruttovelka oli vain 6,0 prosenttia suhteessa Euroopan unionin bruttokansantuotteeseen ⁽¹²⁾, eikä suuri julkinen velka siis johdu niistä. Paikallishallinto ottaa sitä paitsi velkaa vain investointeihin eikä makrotalouden vakauttamiseen juoksevin menoin, ja lisäksi paikallishallinnot ovat julkisen talouden suhteen sisäisesti alue- tai valtiotason hallinnon valvonnassa. Komitea vetoaa komissioon, jotta se tutkisi mahdollisuutta vapauttaa paikallisyhteisöt vakaus- ja kasvusopimuksen sääntöjen soveltamisesta.

⁽⁹⁾ Euroopan komissio, EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjausjärjestelmään (COM(2021) 662 final, 19. lokakuuta 2020).

⁽¹⁰⁾ Euroopan komissio, Commission Staff Working Document: Identifying Europe's recovery needs (SWD(2020) 98 final, 27. toukokuuta 2020).

⁽¹¹⁾ Lähde: Eurostat, kansantalouden tilinpito.

⁽¹²⁾ Lähde: Eurostat, kansantalouden tilinpito.

36. katsoo, että on yleisesti otettava huomioon komission tiedonantoon kahdeksannesta koheesiokertomuksesta sisältyvä koheesioon kohdistuvien haittavaikutusten välttämisen periaate, jotta varmistetaan koheesiopolitiikan ja muiden EU:n politiikkojen keskinäinen täydentävyys ja synergia ja estetään lähentymisprosessin hankaloittaminen ja alueellisten erojen kasvaminen.

37. kehottaa komissiota esittämään vuoden 2022 loppuun mennessä lainsäädäntöehdotuksen talouden ohjauksen uudelleenlaatumisesta erityisesti edellä mainittujen kultaisten sääntöjen pohjalta yhdistäen kyseiset säännöt menosääntöön, jotta voidaan pyrkiä tasapainoon budjettikurin ja julkisten investointien edellyttämän riittävän kapasiteetin säilyttämisen välillä.

38. ehdottaa kuitenkin niiden menojen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi, jotka hallintotahot ovat määritelleet minkä tahansa kultaisten sääntöjen piiriin kuuluviksi, että niiden toteuttamista valvotaan tiukasti kahdella tasolla: riippumattomien kansallisten finanssipoliittisten neuvostojen tasolla ja Euroopan finanssipoliittisen komitean tasolla, joka antaa vuosittain julkisen kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjauksen perusteellinen tarkistaminen

39. muistuttaa, että talouden ohjauksen järjestelmä, jota toteutetaan käytännössä eurooppalaisen ohjauksen koordinoituisuuden avulla, on tehoton uudistusten toteuttamisessa.

40. korostaa myös, että eurooppalaisen ohjauksen puitteissa toteutettavien rakenteellisten uudistusten laajuutta ei ole koskaan määritelty EU:n säädösten puitteissa, etenkin kun otetaan huomioon uudistusten merkitys ja niiden lisäarvo Euroopan tasolla. Komitea katsoo, että määritelmän puuttuminen rajoittaa kansallisella ja unionin toimintapolitiikkojen tasolla toteutettavien uudistusten mahdollista vuorovaikutusta (lainsäädäntö ja rahoitusohjelmat) ja on ongelmallista toissijaisuusperiaatteen kannalta.

41. katsoo, että eurooppalaisen ohjauksen on oltava tasavertaisesti ja synergiassa taloudellisten ja finanssipoliittisten tavoitteidensa kanssa kehys, jonka puitteissa pannaan täytäntöön Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteissa asetetut ympäristö- ja sosiaalisen yhteenkuuluvuutta koskevat vaatimukset, jotka EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä.

42. on vakuuttunut siitä, että sen ehdotuksella paikallis- ja alueviranomaisten osallistumista eurooppalaiseen ohjaukseen koskeviksi käytännösäännöiksi⁽¹³⁾ voidaan korjata eurooppalaisen ohjauksen tehokkuuden puutetta ottamalla aiempaa paremmin huomioon paikallis- ja aluetason realiteetit. Sääntöjen täytäntöönpano on edelleen tarpeen erityisesti siksi, että elpymis- ja palautumistukivälineen yhteydessä laadittavat kansalliset suunnitelmat perustuvat osittain eurooppalaisen ohjauksen maakohtaisiin suosituksiin.

43. katsoo, että eurooppalaisen ohjauksen kahtalainen uudelleensuuntaaminen sekä sen tavoitteiden että toimintaprosessin osalta voi vahvistaa ohjauksen ja koko EU:n talouden ohjauksen demokraattista legitimitettiä, joka on edelleen aivan liian heikko.

Bryssel 27. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹³⁾ AK:n lausunto aiheesta EU-ohjauksen hallinnoinnin parantaminen: paikallis- ja alueviranomaisten osallistumista koskevat käytännösäännöt (COR-2016-05386) (EUVL C 306, 15.9.2017, s. 24), esittelijä Rob Jonkman (NL, ECR), annettu 11. toukokuuta 2017.

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistaminen unionissa”

(2022/C 301/08)

Yleisesittelijä:	Federico BORGNA (IT, PES)
Viiteasiakirja:	Ehdotus neuvoston direktiiviksi monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa COM(2021) 823 final

I MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 7 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Samalla kun on tarpeen varmistaa, että veron kiertämisen käytäntöjä ehkäistään, olisi vältettävä kielteisiä vaikutuksia sisämarkkinoilla toimiviin pienempiin monikansallisiin yrityksiin. Tämän vuoksi tätä direktiiviä olisi sovellettava ainoastaan sellaisiin unionissa sijaitseviin yksiköihin, jotka ovat monikansallisten konsernien tai suurten kotimaisten konsernien jäseniä ja jotka täyttävät vuotuisen kynnsarvon, joka on vähintään 750 000 000 euroa konsolidoitua tulosta. Tämä kynnsarvo olisi yhdenmukainen voimassa olevien kansainvälisten verosääntöjen, kuten maakohtaisen raportoinnin sääntöjen, kanssa. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia yksiköitä kutsutaan konserniyksiköiksi. Tietyt yksiköt olisi jätettävä soveltamisalan ulkopuolelle niiden erityisen tarkoituksen ja aseman perusteella. Soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät yksiköt, jotka eivät tavoittele voittoa ja jotka harjoittavat yleisen edun mukaista toimintaa ja joita näistä syistä ei todennäköisesti veroteta siinä jäsenvaltiossa, jossa ne sijaitsevat. Näiden erityisten etujen suojaamiseksi on tarpeen jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle julkisen vallan yksiköt, kansainväliset järjestöt, voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja eläkerahastot. Sijoitusrahastot ja kiinteistösijoitusvälineet olisi myös jätettävä soveltamisalan ulkopuolelle silloin, kun ne ovat omistusketjun huipulla, koska näiden niin kutsuttujen läpivirtaavien yksiköiden saamaa tuloa verotetaan omistajien tasolla.</p>	<p>On tarpeen varmistaa, että veron kiertämisen käytäntöjä ehkäistään. Olisi kuitenkin vältettävä kielteisiä vaikutuksia sisämarkkinoilla toimiviin pienempiin monikansallisiin yrityksiin. Tämän vuoksi tätä direktiiviä olisi sovellettava ainoastaan sellaisiin unionissa sijaitseviin yksiköihin, jotka ovat monikansallisten konsernien tai suurten kotimaisten konsernien jäseniä ja jotka täyttävät vuotuisen kynnsarvon, joka on vähintään 750 000 000 euroa konsolidoitua tulosta. Tämä kynnsarvo olisi yhdenmukainen voimassa olevien kansainvälisten verosääntöjen, kuten maakohtaisen raportoinnin sääntöjen, kanssa. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia yksiköitä kutsutaan konserniyksiköiksi. Tietyt yksiköt olisi jätettävä soveltamisalan ulkopuolelle niiden erityisen tarkoituksen ja aseman perusteella. Soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät yksiköt, jotka eivät tavoittele voittoa ja jotka harjoittavat yleisen edun mukaista toimintaa ja joita näistä syistä ei todennäköisesti veroteta siinä jäsenvaltiossa, jossa ne sijaitsevat. Näiden erityisten etujen suojaamiseksi on tarpeen jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle julkisen vallan yksiköt (paikallis- ja alueviranomaiset sekä niitä edustavat järjestöt mukaan luettuina), kansainväliset järjestöt, voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja eläkerahastot.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 2

2 artiklan 3 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
a) julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö, voittoa tavoittelematon järjestö, eläkerahasto, sijoitusyksikkö, joka on konsernin ylin emoyksikkö, ja kiinteistösisjotusväline, joka on konsernin ylin emoyksikkö; tai	a) julkisen vallan yksikkö (paikallis- ja alueviranomaiset sekä niitä edustavat järjestöt mukaan luettuina), kansainvälinen järjestö, voittoa tavoittelematon järjestö ja eläkerahasto; tai

Perustelu

Selkiytetään tekstiä. Itsestään selvä.

Muutosehdotus 3

3 artiklan 31 kohdan d alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
d) julkisen vallan yksikölle, kansainväliselle järjestölle, voittoa tavoittelemattomalle järjestölle, eläkerahastolle tai sijoitusyksikölle, joka ei kuulu monikansalliseen konserniin, tai henkivakuutusyhtiölle siltä osin kuin osinko on saatu sellaisen eläkerahastotoiminnan yhteydessä, jota verotetaan samalla tavoin kuin eläkerahastoa;	d) julkisen vallan yksikölle (paikallis- ja alueviranomaiset sekä niitä edustavat järjestöt mukaan luettuina), kansainväliselle järjestölle, voittoa tavoittelemattomalle järjestölle tai eläkerahastolle;

Perustelu

Selkiytetään tekstiä. Itsestään selvä.

Muutosehdotus 4

11 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Aliverotettujen suoritusten säännön soveltaminen monikansallisessa konsernissa Jos monikansallisen konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee kolmannen maan lainkäyttöalueella, jolla ei sovelleta ehdot täyttävää tuloksilukemissääntöä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen unioniin sijoittautuneista konserniyksiköistä kannetaan täydennysvero tilikauden osalta, jäljempänä "aliverotettujen suoritusten sääntöön liittyvä täydennysvero", siinä jäsenvaltiossa, jossa ne sijaitsevat, kyseiselle jäsenvaltiolle 13 artiklan mukaisesti kohdistetusta määrästä. Konserniyksiköihin, jotka ovat sijoitusyksiköitä ja eläkerahastoja, ei sovelleta aliverotettujen suoritusten sääntöön liittyvää täydennysveroa.	Aliverotettujen suoritusten säännön soveltaminen monikansallisessa konsernissa Jos monikansallisen konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee kolmannen maan lainkäyttöalueella, jolla ei sovelleta ehdot täyttävää tuloksilukemissääntöä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen unioniin sijoittautuneista konserniyksiköistä kannetaan täydennysvero tilikauden osalta, jäljempänä "aliverotettujen suoritusten sääntöön liittyvä täydennysvero", siinä jäsenvaltiossa, jossa ne sijaitsevat, kyseiselle jäsenvaltiolle 13 artiklan mukaisesti kohdistetusta määrästä. Eläkerahastoihin ei sovelleta aliverotettujen suoritusten sääntöön liittyvää täydennysveroa.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 5

12 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Aliverotettujen suoritusten säännön soveltaminen konsernin ylimmän emoyksikön lainkäyttöalueella</p> <p>Jos monikansallisen konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee alhaisen verotuksen lainkäyttöalueella, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen jossakin jäsenvaltiossa sijaitseviin konserniyksiköihin sovelletaan tilikautena aliverotettujen suoritusten sääntöön liittyvää täydennysveroa kyseiselle jäsenvaltiolle 13 artiklan mukaisesti kohdistetun määrän osalta konsernin ylimmän emoyksikön lainkäyttöalueella sijaitsevien aliverotettujen konserniyksiköiden osalta riippumatta siitä, soveltaako kyseinen lainkäyttöalue ehdot täyttävää tuloksilukemissääntöä.</p> <p>Konserniyksiköihin, jotka ovat sijoitusyksiköitä ja eläkerahastoja, ei sovelleta aliverotettujen suoritusten sääntöön liittyvää täydennysveroa.</p>	<p>Aliverotettujen suoritusten säännön soveltaminen konsernin ylimmän emoyksikön lainkäyttöalueella</p> <p>Jos monikansallisen konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee alhaisen verotuksen lainkäyttöalueella, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen jossakin jäsenvaltiossa sijaitseviin konserniyksiköihin sovelletaan tilikautena aliverotettujen suoritusten sääntöön liittyvää täydennysveroa kyseiselle jäsenvaltiolle 13 artiklan mukaisesti kohdistetun määrän osalta konsernin ylimmän emoyksikön lainkäyttöalueella sijaitsevien aliverotettujen konserniyksiköiden osalta riippumatta siitä, soveltaako kyseinen lainkäyttöalue ehdot täyttävää tuloksilukemissääntöä. Eläkerahastoihin ei sovelleta aliverotettujen suoritusten sääntöön liittyvää täydennysveroa.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 6

36 artiklan 2 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö, voittoa tavoittelematon yhteisö tai eläkerahasto, joka ei ole eläkerahastoa palveleva yksikkö ja jonka verotuksellinen kotipaikka on lainkäyttöalueella, jolla konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee, ja jolla on omistuosuuksia, jotka edustavat enintään viittä prosenttia konsernin ylimmän emoyksikön voitoista ja varoista.</p>	<p>b) julkisen vallan yksikkö (paikallis- ja alueviranomaiset sekä niitä edustavat järjestöt mukaan luettuina), kansainvälinen järjestö, voittoa tavoittelematon järjestö tai eläkerahasto.</p>

Perustelu

Selkiytetään tekstiä. Itsestään selvä.

Muutosehdotus 7

37 artiklan 3 kohdan c alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>c) julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö, voittoa tavoittelematon yhteisö tai eläkerahasto, joka ei ole eläkerahastoa palveleva yksikkö ja jonka verotuksellinen kotipaikka on lainkäyttöalueella, jolla konsernin ylin emoyksikkö sijaitsee, ja jolla on omistuosuuksia, jotka edustavat enintään viittä prosenttia konsernin ylimmän emoyksikön voitoista ja varoista.</p>	<p>c) julkisen vallan yksikkö (paikallis- ja alueviranomaiset sekä niitä edustavat järjestöt mukaan luettuina), kansainvälinen järjestö, voittoa tavoittelematon järjestö tai eläkerahasto.</p>

Perustelu

Selkiytetään tekstiä. Itsestään selvä.

Muutosehdotus 8

53 a artikla (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<i>Komissio tarkastelee kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta sen tuloksia ja voi ehdottaa direktiivin muuttamista erityisesti siltä osin kuin on kyse määriteltyjen liikevaihdon kynnsarvon ja vähimmäisverokannan mukauttamisesta kansainvälisellä tasolla tapahtuneeseen kehitykseen.</i>

Perustelu

Koska komissio ei tehnyt vaikutustenarviointia direktiiviä laatiessaan, on erityisen tärkeää, että direktiiviä tarkastellaan uudelleen, jotta sen täytäntöönpanon tuloksia ja vaikutuksia voidaan analysoida.

II POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

Yleistä

1. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen neuvoston direktiiviksi monikansallisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa ⁽¹⁾ .
2. muistuttaa, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 3 artiklan mukaan unioni pyrkii Euroopan kestäväan kehitykseen, jonka perustana ovat tasapainoinen talouskasvu ja hintavakaus sekä täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä tavoitteleva erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous, ja että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 113 artiklan mukaan neuvosto antaa yksimielisesti säännöksiä sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan varmistamiseksi sekä kilpailun vääristymien välttämiseksi.
3. katsoo, että OECD:n tähänastinen työ sellaisten toimenpiteiden kehittämiseksi, joiden avulla pystytään torjumaan veropohjan rapautumista ja voittojen siirtämistä EU:n ulkopuolelle, voi vaikuttaa hyvin myönteisesti myös paikallis- ja alueyhteisöjen tilanteeseen paitsi sitä kautta, että jäsenvaltioiden käytettävissä olevat verotulot kasvavat, myös siinä mielessä, että pk-yritykset – joita verotus ei tällä hetkellä suosi kansallisella eikä myöskään paikallisella tasolla – saavat oikeudenmukaisempaa kohtelua ja niiden kilpailukyky paranee. Lisäksi voi syntyä työllisyyden ja työntekijöiden kannalta myönteisiä vaikutuksia.
4. on vakuuttunut siitä, että ehdotus vähimmäisverotason vahvistamisesta on ensimmäinen askel kohti EU:n laajuisen yhteisen verotusjärjestelmän luomista. Tällaista järjestelmää tarvitaan kipeästi yritysten välisen asianmukaisen kilpailun varmistamiseksi EU:n sisämarkkinoilla, Euroopan kilpailukyyn parantamiseksi ja sen ehkäisemiseksi, että tuotantoa siirretään tai tuotantopaikkoja suljetaan mielivaltaisesti, millä on vakavia seurauksia työntekijöille, kun he joutuvat etsimään uutta työpaikkaa tai sopeutumaan työpaikan säilyttämiseksi pitkiin työmatkoihin.
5. katsoo, että säännöt eivät saa missään tapauksessa lisätä yrityksille aiheutuvaa byrokratiaa, sillä se jarruttaisi niiden kehitystä erityisesti tutkimuksen ja innovoinnin sekä ilmaston neutraaliuden aloilla, jotka ovat erityisen tärkeitä tarvittavan digitaalisen ja ekologisen siirtymän varmistamiseksi.

Normien täydellinen yhdenmukaistaminen EU:n sisällä

6. toivoo, että direktiiviä sovelletaan EU:n jäsenvaltioissa kattavasti ja johdonmukaisesti mutta myös täysin sen mukaisesti, mitä OECD:n puitteissa on sovittu. Vähimmäisverosääntöjen puutteellinen yhdenmukaistaminen EU:n sisällä tai EU:n ja kolmansien maiden välillä saattaa nimittäin johtaa kaksinkertaista verotusta koskeviin kiistoihin, jotka haittaavat suoraan monia maailman johtavia yrityksiä ja voivat aiheuttaa kannettaviin veroihin, kauppaan ja investointeihin liittyviä heijastusvaikutuksia niiden tavarantoimittajille, jotka ovat usein pk-yrityksiä.

⁽¹⁾ COM(2021) 823 final.

7. pitää olennaisen tärkeänä, että mallisääntöjä koskevat OECD:n huomautukset ja tekniset täsmennykset otetaan EU:n direktiivissä kaikilta osin huomioon kiirettömästi kansallisen lainsäädännön osaksi saattamista ja sulkematta pois tulevien sääntelystä johtuvien toimenpiteiden mahdollisuutta.

8. korostaa, että lopullisessa direktiivitekstissä ja myöhemmin direktiiviä sovellettaessa on tärkeää käyttää yhteisiä ja yksiselitteisiä termejä. Eräät direktiivissä käytetyt uudet määritelmät eivät ole välttämättä täysin yhdenmukaisia kansainvälisessä verolainsäädännössä jo vahvistettujen määritelmien kanssa, ja oikeusvarmuuden lisäämiseksi on siksi ratkaisevan tärkeää ristiintarkastaa EU:n direktiivin käännökset, jotta voidaan varmistaa tarkka vastaavuus kunkin maan verolainsäädännön käsitteiden kanssa.

9. kehottaa pyrkimään varmistamaan kaikin tavoin, että uusi vähimmäisvero on EU:n lainsäädännön mukainen, jotta vältetään oikeudellinen epävarmuus suurten yhdessä maassa toimivien konsernien osalta. Komitea kannustaa voimakkaasti yksikertaistamaan menettelyjä tällaisten täysin kotimaisten konsernien osalta aina kun mahdollista. Suurten puhtaasti kotimaisten konsernien määräästä EU:ssa ja ehdotetun toimenpiteen verotuksellisista ja hallinnollisista kustannuksista ei ole toistaiseksi selvyttä.

Vuorovaikutus ja toimintaedellytysten tasapuolisuus kolmansien maiden kanssa

10. toivoo, että saattaessaan OECD:n puitteissa sovitun vähimmäisveron osaksi lainsäädäntöään EU on jatkuvasti yhteydessä kansainvälisiin kumppaneihinsa ja edistää ajamaansa toimintapoliittista linjaa, jotta ei jouduttaisi sellaiseen tilanteeseen, että eurooppalaisiin yrityksiin sovelletaan tiukempia normeja kuin niiden suoriin kilpailijoihin. Tämä merkitsisi sitä, että EU:n liiketoimintaympäristö on vähemmän avoin, talouskasvu on heikompa, työpaikkoja syntyy vähemmän ja kapasiteettia ja resursseja innovaatiohaasteisiin vastaamiseksi on niukasti. Komitea katsoo erityisesti, että Yhdysvaltojen jääminen pois pilarista 1 voisi viedä pohjan OECD:n tekemän sopimuksen tavoitteilta ja horjuttaa kauttaaltaan sen tasapuolisuutta.

11. kehottaa EU:ta seuraamaan tiiviisti pilariin 2 liittyvän järjestelmän käyttöönoton vaikutusta sijoittajien ja yritysten käyttäytymiseen, jotta saadaan selville, miten uudet säännöt vaikuttavat investointeihin, työllisyyteen, kasvuun, kauppaan tai kokonaisveromääriin. Seuranta on olennaisen tärkeää, jotta vältetään kielteiset heijastusvaikutukset työntekijöihin (palkkojen alenemisen muodossa), kuluttajiin (korkeina hintoina) tai osakkeenomistajiin (osinkojen pienenemisen kautta). Koska on ensiarvoisen tärkeää, että EU:n kaikki tärkeimmät kauppakumppanit soveltavat vähimmäisveroa, on varmistettava, että kolmannet maat mukautuvat kansainvälisiin sääntöihin, jotta ei käy niin, että EU:n alueelle sijoittautuneisiin yrityksiin sovelletaan muita tiukempaa järjestelmää ja ne jäävät koordinoimattoman maailmanlaajuisen järjestelmän armoille.

12. korostaa, että aliverotettujen suoritusten sääntö (UTPR-sääntö) voi jossain määrin tasoittaa yritysten toimintaedellytyksiä mutta ei ratkaise tilannetta kokonaan erityisesti siksi, että sääntö on hyvin monimutkainen soveltaa käytännössä ja se saattaa tehdä EU:sta vähemmän houkuttelevan kohteen esimerkiksi t&k-toiminnalle tai investoinneille energia- ja ilmastosiirtymään.

13. pitää ehdottoman välttämättömänä estää EU:n alueelle sijoittautuneiden yritysten kaksinkertainen verotus, joka voisi johtua esimerkiksi puutteellisesta koordinoinnista eurooppalaisten BEPS-järjestelyjen (veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevat toimet) tai tuloksilukemissääntöjen (income inclusion rule, IIR) ja Yhdysvalloissa sovellettavan BEAT-säännöksen (Base Erosion and Anti-abuse Tax, veropohjan rapautumista ja väärinkäytöksiä torjuvan verosäännös) tai GILTI-vähimmäisverojärjestelmän (Global Intangible Low-Taxed Income) välillä.

Yhteensovittaminen kannustimien ja EU:n muiden verosääntöjen kanssa

14. ehdottaa, että ottaen huomioon yritysverotuksen huomattava keveneminen Euroopassa (verotaakka on puolittunut 25:n viimeksi kuluneen vuoden aikana) olisi arvioitava kymmenen viime vuoden aikana toteutettuja lukuisia veronkierron vastaisia toimenpiteitä sekä niiden tehokkuutta, vaikuttavuutta, johdonmukaisuutta ja lisäarvoa verotulojen osalta EU:n tasolla (mukaan lukien se, miten jäsenvaltiot ovat soveltaneet kyseistä lainsäädäntöä tarkastustoiminnassaan).

15. kehottaa komissiota arvioimaan, voidaanko vuonna 2017 käyttöön otettua EU:n riitojenratkaisumekanismia soveltaa pilariin 2 vai tarvitaanko muutoksia.

16. katsoo, että komission ja jäsenvaltioiden veroviranomaisten olisi kunkin tahollaan päivitettävä ja uudistettava verojärjestelmiä sen varmistamiseksi, että niiden avulla voidaan edelleen edistää (vihreää) innovointia sekä kasvua ja työllisyyttä. Maat ovat viime vuosikymmeninä suunnitelleet ja ottaneet käyttöön erilaisia kansallisia veroja ja kannustimia työllisyyden ja innovoinnin edistämiseksi paikallistalouksissa. Tuoreimpana laajana ilmiönä on sellaisten verokannustimien lisääntyminen, jotka on erityisesti suunniteltu edistämään ilmastonsuojelua, energian toimitusvarmuutta ja t&k-toimintaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman yhteydessä. Kun direktiivi on tullut voimaan, eräät jäsenvaltioissa nykyisin käytössä olevat verokannustimet eivät ole enää mahdollisia tai ne ovat investointien kannalta vähemmän houkuttelevia. Komission olisikin hyödyllistä laatia opas, jossa selvennetään, miten tulevat verokannustimet voidaan suunnitella pilarin 2 vaatimusten mukaisiksi (esim. kannustimet, joissa on kyse tutkijoiden palkoista perittävien verojen tai sosiaaliturvamaksujen alentamisesta, tai nopeutetut poistot, joilla kannustetaan investointeihin).

17. pitää välttämättömänä, että EU:n jäsenvaltiot tarjoavat vastaisuudessaakin verokannustimia ulkomaisten investointien houkuttelemiseksi. Niiden on kuitenkin edistettävä reaalityalouden toimintaa ja sitä, että työntekijöitä palkataan enemmän ja heille maksetaan enemmän tai että investoidaan aineelliseen omaisuuteen. Monikansalliset yritykset ovat lisäksi arvoketjuissaan riippuvaisia paikallisten pk-yritysten toimittamista tuotantopanoksista, ja niiden läsnäolo voi vaikuttaa myönteisesti paikalliseen liiketoimintaympäristöön.

18. yhtyy yritysmailman kehotukseen testata säädettyjen seuraamusten soveltamista esimerkiksi ensimmäisen täytäntöönpanovuoden aikana, jotta kaikilla yrityksillä olisi aikaa sisäistää uudet säännöt asianmukaisesti. Sääntöjä noudattamattomille yksiköille tarkoitettujen seuraamusten tulisi olla oikeasuhteisia, eikä niitä pitäisi määrätä testivaiheessa sellaisille toimijoille, joiden toiminnan sääntöjenvastaisuus johtuu menettelyjen myöhäisestä mukauttamisesta eikä nimenomaisesta vilpillisestä tarkoituksesta.

19. ehdottaa ilmoitusvelvollisuuksien osalta, että veroviranomaiset vaihtaisivat yrityksiä koskevia tietoja ainoastaan virallista tietä, ehdottoman luottamuksellisesti ja noudattaen asianmukaisia käyttöehtoja, jotta voidaan estää arkaluontoisten tietojen hallitsematon leviäminen. Tämä ei saa kuitenkaan heikentää sitä, miten noudatetaan avoimuusvaatimuksia, jotka vahvistetaan OECD:n suosituksessa ympäristö- ja sosiaalisia asioita sekä julkisesti tuettuja vientiluettoja koskevista yhteisistä lähestymistavoista.

20. kehottaa yksinkertaistamaan hallintomenettelyjä, jotta voidaan pienentää sekä yrityksille että veroviranomaisille uusiin sääntöihin mukautumisesta aiheutuvia kustannuksia, sillä hallinnollinen taakka olisi pyrittävä kaikin tavoin pitämään mahdollisimman pienenä. Kun lainsäädännöstä ei tehdä liian mutkikasta, yritysten on helpompi omaksua uudet säännöt, tarvittava siirtymäaika on lyhempi ja veroviranomaisten on sujuvampaa valvoa uusien sääntöjen soveltamista käytännössä.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Eurooppalainen yliopistostrategia”

(2022/C 301/09)

Esittelijä:	Emil BOC (RO, EPP), Cluj-Napocan pormestari
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle eurooppalaisesta yliopistostrategiasta COM(2022) 16 final

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

1. suhtautuu myönteisesti siihen, että EU on sitoutunut edistämään ja tukemaan huippuosaamista koulutusallalla. Tässä yhteydessä komitea korostaa eurooppalaisen yliopistostrategian merkitystä korkeakoulutusta koskevan paketin puitteissa, sillä sen avulla eurooppalainen koulutusalue voidaan toteuttaa vuoteen 2025 mennessä.
2. korostaa, että kestävä ja eurooppalaisia demokraattisia arvoja vahvistava sivistys voi perustua vain ihmiskeskeisen pääoman vahvistamiseen. Erinomainen koulutusjärjestelmä ja vahvat yliopistot sen ytimenä ovat elinikäisen oppimisen kulmakivi.
3. korostaa, että on tärkeää parantaa opetuksen ja tutkimuksen laatua eurooppalaisissa yliopistoissa ja varmistaa tarvittavan tuen saatavuus paikallisella ja alueellisella tasolla tämän strategisen tavoitteen erityisten päämäärien saavuttamiseksi.
4. tunnustaa yliopistojen tärkeän aseman yhteiskunnassa ja niiden panoksen sekä jäsenvaltioiden että paikallis- ja alueyhteisöjen kestäväpohjaiseen, selviytymiskykyiseen ja osallistavaan kehitykseen, joka pohjautuu demokraattisiin arvoihin. Yliopistojen rooli on sitäkin tärkeämpi kriisitilanteissa, joissa ne voivat auttaa selviytymään kriisistä ja edistää siitä toipumista ⁽¹⁾.
5. korostaa yliopistojen ratkaisevaa merkitystä globaalien haasteiden ratkaisemisessa. EU on jo pitkään korostanut, että yliopistoissa on vahvistettava tutkimuksen, opetuksen, oppimisen ja innovaatiotoiminnan tiivistä kytkeytymistä toisiinsa ja samalla on lisättävä yliopistojen määrärahoja tarvittavan laatutason vankistamiseksi. Yliopistojen rooli uuden tutkimustiedon tuottajana ja uusien innovaatioiden edistäjänä on elintärkeä Euroopan unionin missioissa määriteltyjen polttavien yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisessa.
6. kiinnittää huomiota siihen, että yliopistot on nähtävä olennaisena osana eurooppalaista kulttuuria ja että akateemisen alan monimuotoisuus, mukaan lukien oppilaitokset, tutkimuslaitokset ja ammatilliset oppilaitokset, on strateginen voimavara.

⁽¹⁾ Howard, G., Weinstein, R., Yang, Y. (2021), *Do universities improve local economic resilience?*, IZA DP nro 4422, saatavilla verkossa (englanniksi) osoitteessa <https://docs.iza.org/dp14422.pdf>.

7. toteaa, että yliopistot tarjoavat useimmiten huomattavan kilpailuedun niille paikallis- ja alueyhteisöille, joissa ne sijaitsevat⁽²⁾. Esimerkiksi sijoittajia kiinnostavat ja houkuttavat sellaiset yhteisöt, joilla on korkeasti koulutettua työvoimaa ja jotka tarjoavat mahdollisuuksia yhteistyöhön tiedemaailman kanssa sekä teknologian ja tietotaidon siirtoon yliopistoista yrityssektorille. Yliopiston olemassaolo tuottaa myös merkittäviä tuloja asianomaisissa yhteisöissä⁽³⁾, koska sen opiskelijat, opettajat ja muu henkilöstö käyttävät huomattavia summia rahaa paikallisissa kaupoissa ja yrityksissä (yliopistojen luomat taloudelliset kerrannaisvaikutukset ovat merkittäviä). Näiden taloudellisesti mitattavissa olevien hyötyjen lisäksi yliopistot luovat paikallistasolla kosmopoliittisen ilmapiirin, jolle ovat ominaista kansainvälisten opiskelijoiden ja opettajien läsnäolo sekä suvaitsevaisuuden samoin kuin muun muassa kulttuurisen, uskonnollisen ja etnisen monimuotoisuuden arvot⁽⁴⁾.

8. suhtautuu myönteisesti eurooppalaisessa yliopistostrategiassa ehdotettuun monitasoiseen lähestymistapaan, jolla pyritään sovittamaan yhteen julkisen politiikan tavoitteet ja Euroopan, kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason investoinnit. Komitea korostaa kuitenkin, että paikallisen ja alueellisen ulottuvuuden vahvistaminen hyödyttäisi ihanteellisen yliopistomallin suunnittelua ja toteuttamista tulevaisuudessa.

9. korostaa, että on tärkeää kehittää paikallis- ja alueyhteisöjen sekä yliopistojen välisiä strategisia kumppanuuksia myös paikallisten ja alueellisten kehitysstrategioiden luomisen puitteissa. Yliopistot ovat ratkaisevassa asemassa paikkasidonnaisen ekosysteemien kehittämisessä, johon alueelliset älykkään erikoistumisen strategiat ovat luoneet hyvän perustan.

10. toteaa, että paikallis- ja alueyhteisöt voivat tukea yliopistoja luomalla ja vahvistamalla paikallisiin ja alueellisiin olosuhteisiin liittyviä edellytyksiä (muun muassa erilaisten infrastruktuurien ja palvelujen saatavuus, elämän laatu, osallistava ympäristö), jotka voivat parantaa yliopistojen kilpailukykyä maailmanmarkkinoilla.

11. korostaa, että Euroopassa on jo olemassa eri jäsenvaltioiden välinen erinomainen yhteistyöperinne Erasmus +-ohjelman puitteissa ja että sitä olisi jatkettava.

12. toteaa, että yliopistojen rooli yhteiskunnassa kehittyy ja että ne omaksuvat uusia tehtäviä perinteisten toimintojen (pääasiassa opetuksen ja tutkimuksen) lisäksi⁽⁵⁾. Yliopistot määrittelevät nyt itsensä uudelleen keskeisinä toimijoina aloilla, joita ovat esimerkiksi teknologinen ja sosiaalinen innovointi, yrittäjyys ja teknologioiden siirto talouteen. Ne eivät ole erillään yhteisöistä ja yhteiskunnasta, vaan niistä tulee toimijoita, jotka voivat edistää merkittävästi yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemista⁽⁶⁾.

13. korostaa, että yliopistot ovat keskeisiä toimijoita pyrittäessä edistämään EU:n kannalta äärimmäisen tärkeitä tavoitteita, kuten vihreää siirtymää ja digitalisaatiota. Niillä on vahvaa asiantuntemusta näillä aloilla, ja samalla ne voivat panna täytäntöön ja levittää niihin liittyviä hyviä käytäntöjä paikallisyhteisöissä, joissa ne toimivat.

14. toteaa, että yliopistot voivat tarjota ratkaisuja ja välineitä, joilla voidaan puuttua moniin EU:n kohtaamiin suuriin ongelmiin, kuten aivovuotoon⁽⁷⁾ ja maaseudun autioitumiseen. Tämän ilmiön negatiiviset vaikutukset ja osaamiskierron merkitys liittyvät tiiviisti yliopistojen, paikallis- ja alueyhteisöjen, yritysten ja kansalaisyhteiskunnan väliseen yhteistyöhön ja kumppanuuksiin. Tässä yhteydessä AK korostaa, että on välttämätöntä lisätä merkittävästi toimia, joilla kurotaan umpeen Euroopan sisäistä osaamis- ja innovaatiokuilua sekä Euroopan ja Yhdysvaltojen välistä innovaatiokuilua.

⁽²⁾ Fonseca, L., Nieth, L. (2021), *The role of universities in regional development strategies: A comparison across actors and policy stages*, European Urban and Regional Studies, 22(3); Goddard, J., Puukka, J. (2008), *The engagement of higher education institutions in regional development: an overview of the opportunities and challenges*, Higher Education Management and Policy, 20(2): 11–41.

⁽³⁾ Chirca, A., Lazar, D. T. (2021), *Cluj-Napoca without students: an estimation of the gap in the city's economy*, Transylvanian Review of Administrative Sciences, 66E: 44-59.

⁽⁴⁾ Goddard, J., Vallance, P. (2014), *The university and the city*, Higher Education, 68(2): 319–321.

⁽⁵⁾ Liddle J., Addiddle G. D. (2022), *The Changing Role of Universities in Society: Key Influences in The Role of Universities and HEIs in the Vulnerability Agenda. Rethinking University-Community Policy Connections*, Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-89086-5_3

⁽⁶⁾ Myklebust, J. P., Smidt, H. (2021), *What is the role of universities in global upskilling?*, University World News, saatavilla verkossa osoitteessa <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20210129110449887>

⁽⁷⁾ Hammerbauer, M., Pavletić, P., Vespa, M. (2021), *Brain drain in higher education in European context*, loppuraportti – ESC41, saatavilla verkossa osoitteessa <https://www.esu-online.org/wp-content/uploads/2021/03/Brain-Drain-final-report-ESC41-Google-Docs.pdf>

15. korostaa, että paikallis- ja alueyhteisöjen ja yliopistojen välisessä yhteistyössä on tärkeää kartoittaa ja hyödyntää jatkuvasti ja laajamittaisesti paikallis- ja aluetason parhaita käytäntöjä. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisten ensisijaisena tavoitteena on perustaa kansainvälisiä verkostoja, joiden tarkoituksena on jakaa hyviä käytäntöjä ja joihin korkea-asteen koulutuksen sidosryhmät osallistuvat laajalti. Tällainen verkosto voitaisiin ottaa huomioon yliopistoja koskevan eurooppalaisen strategian yhteydessä.

16. kiinnittää huomiota siihen, että yliopistot kohtaavat merkittäviä haasteita ja esteitä tässä muutosprosessissa ja ottaessaan vastaan uusia vastuita. Rahoitusvaikeudet ovat kaikkein todennäköisimpiä kaikissa jäsenvaltioissa. Komitea ehdottaakin, että laadittaisiin investointistrategia, jossa otetaan huomioon alue-, valtio- ja unionitason rahoitus, ja kehottaa ottamaan huomioon julkisen, yksityisen ja voittoa tavoittelemattoman sektorin väliset yhteistyöhankkeet eurooppalaisten yliopistojen valmiuksien vahvistamiseksi. AK toteaa myös, että akateemiseen riippumattomuuteen ja poliittiseen ohjaukseen liittyy haasteita tärkeissä päätöksissä, jotka koskevat muun muassa yliopistojen rahoitusta, opettajien rekrytointia ja valintaa, sananvapautta, tutkimusaiheiden valintaa ja tutkimustoiminnan suuntaamista ja vapaan viestinnän mahdollisuutta ilman tutkimustulosten sensuuria.

17. korostaa, että on tärkeää, että jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat aktiivisesti paikallisten ja alueellisten ekosysteemien monimuotoisuuden vahvistamiseen ja yhteisöjen eri sektorien välisen yhteistyön ja luottamuksen edistämiseen. Komitea toteaa, että paikallis- ja aluetasolla yliopistot on nähtävä osana laajempia ekosysteemejä, joihin kuuluu monenlaisia sidosryhmiä⁽⁸⁾. Jotta yliopistot voisivat tarjota uudenlaista osaamista luovaan ongelmanratkaisuun, teknologioiden käyttöön tai tehokkaaseen yhteisöviestintään, niiden ja asiaankuuluvien paikallisten toimijoiden välinen yhteistyö on olennaisen tärkeää.

18. toteaa, että yliopistojen välisen kansainvälisen yhteistyön syventäminen ja korkea-asteen koulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden kehittäminen ovat EU:n yliopistostrategian keskeisiä painopisteitä. Komitea katsoo, että paikallis- ja alueyhteisöt voivat tarvittaessa tukea kansainvälistä akateemista yhteistyötä (Erasmus+-ohjelmaan kuuluva eurooppalaiset yliopistot -aloite on tällä alalla tärkeä väline huippuosaamiseen tähtääville yliopistojen yhteenliittymille). Paikallis- ja alueyhteisöt voivat tukea strategiassa ehdotettuja käytäntöjä, kuten eurooppalaista opiskelijakorttia koskevaa aloitetta. Kortti voitaisiin tunnustaa yliopistotason lisäksi myös kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden ja opettajien sekä paikallishallinnon välisissä suhteissa (esimerkiksi oleskeluluvat, julkisen liikenteen liput ja museoihin pääsy).

19. korostaa, että jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisten on osana eurooppalaista yliopistostrategiaa toimittava välittäjinä ja kyettävä tuomaan yhteisön eri sidosryhmiä yhteen yliopistojen kannalta kiinnostavien aloitteiden ja hankkeiden kanssa. AK toteaa myös, että monissa jäsenvaltioissa paikallis- ja alueyhteisöt eivät ole suoraan vastuussa yliopistojen rahoittamisesta. Ne voivat kuitenkin edistää eri rahastoista myönnettävää rahoitusta yliopistoille ja niiden aloitteille luomalla synergioita paikallis- ja aluetasolla.

20. katsoo, että yliopistojen on nyt muokattava opetussuunnitelmia uudelleen, jotta niiden avulla voitaisiin vastata mahdollisimman hyvin teknologian nopeaan kehitykseen, vihreään siirtymään ja digitalisaatioon sekä EU:n työmarkkinoiden rakennemuutoksiin, jotka edellyttävät uusia taitoja⁽⁹⁾. Komitea korostaa myös, että paikallis- ja alueviranomaisilla voi olla merkittävä rooli opetussuunnitelmien uudelleen laadinnassa ja tällaisten uusien taitojen kehittämisessä. Samalla komitea painottaa, että vaikka yliopistot edistävät merkittävästi työllistävyyttä ja taloudellista kilpailukykyä globalisoituneessa taloudessa, korkea-asteen koulutuksen itsenäinen luonne on säilytettävä.

21. korostaa paikallis- ja alueyhteisöjen roolia sellaisten paikallisten ja alueellisten ekosysteemien luomisessa ja vahvistamisessa, jotka edistävät aktiivista yhteistyötä ja verkostoitumista valtiotasoa alempien hallintotasojen, yritysmaailman, teollisuuden ja yliopistojen välillä. Paikallis- ja alueviranomaisten on toimittava näiden ekosysteemien alullepanijoina ja edistäjinä, jotka kartoittavat yhteistyömahdollisuuksia, osoittavat erilaisia resursseja, erityisesti taloudellisia resursseja, joita tarvitaan verkostoitumiseen ja yhteistyöhön, ja tukevat koulutuskeskusten kaltaisten rakenteiden luomista paikallis- ja

⁽⁸⁾ Reichert, S. (2019), *The Role of Universities in Regional Innovation Ecosystems*, Euroopan yliopistoliiton teettämä tutkimus, saatavilla verkossa osoitteessa https://www.eua.eu/downloads/publications/eua%20innovation%20ecosystem%20report_final_digital.pdf

⁽⁹⁾ Jackson, N. J. (2011), *Learning for a complex world: A lifewide concept of learning, education and personal development*. Bloomington, IN: Author House; Williams, S., Dodd, L. J., Steele, C., & Randall, R. (2015), *A systematic review of current understandings of employability*, *Journal of Education and Work*, osa 29, nro 8, s. 877–901.

aluetasolla. Koulutuskeskukset ovat erinomaisia välineitä, joiden tarkoituksena on tarjota foorumi virallisen koulutus-toiminnan tärkeimpien toimijoiden väliselle vuoropuhelulle ja yhteistyölle, jotta voidaan tukea nuoria ammatillisessa koulutuksessa. Näiden koulutuskeskusten pohjalta paikallis- ja alueyhteisöt voivat yhteistyössä ekosysteemin muiden toimijoiden kanssa toteuttaa esimerkiksi innovaatorahastojen ja startup-yrityksille myönnettävien pienavustusten kaltaisia välineitä useilla keskeisillä aloilla.

22. arvioi, että opiskelijoilta nykyään edellytetty opiskelutapa on osittain aivan erilainen kuin ennen. Komitea katsookin, että heille on annettava mahdollisuuksia soveltaa teoreettisia käsitteitä tosielämän tilanteisiin ja ratkaista ongelmia, joita he havaitsivat yhteisössään. Paikallis- ja alueviranomaiset voivat yhteistyössä yliopistojen ja muiden paikallisen ja alueellisen ekosysteemin toimijoiden kanssa helpottaa tällaisia koulutuskokemuksia esimerkiksi tukemalla eläviä laboratorioita, esittämällä opiskelijoille analysoitavaksi yhteiskuntapoliittisia kysymyksiä, kehittämällä yhteisiä strategisia hankkeita yhteisön hyväksi tai helpottamalla yhteistyötä paikallis- ja alueyhteisön muiden sidosryhmien kanssa.

23. katsoo, että paikallis- ja alueyhteisöt voivat yhteistyössä yliopistojen ja muiden paikallisen ekosysteemin toimijoiden kanssa tukea merkittäväällä tavalla nuoria yrittäjiä, myös opiskelijoita ja tutkinnon suorittaneita, helpottamalla heidän mahdollisuuksiaan hyödyntää innovointiin osoitettuja keskeisiä resursseja. Monet nuoret ja opiskelijat tarvitsevat laboratorioiden, uusien teknologioiden ja jakamalla uusia hyviä käytäntöjä, jotta yhä useammat yhteisöt ja viranomaiset voivat palvelujen kehittämiseen. Paikallis- ja alueyhteisöt voivat yhdessä muiden tällaisia resursseja omaavien tahojen kanssa helpottaa nuorten yrittäjien mahdollisuuksia saada innovointiresursseja (esimerkiksi tilat, koulutus ja neuvonta).

24. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat kehittää älykkäitä suhteita yliopistoihin paikallis- ja alueyhteisöjen kehittämisen alalla. On tärkeää, että yliopistot tuottavat tietoa ja palveluja niiden yhteisöjen hyväksi, joissa ne toimivat. Paikallis- ja alueviranomaisilla on mahdollisuus helpottaa näitä suhteita perustamalla ohjelmia, joiden tarkoituksena on saada yliopistot pysyvästi mukaan paikallis- ja alueyhteisöjen ongelmien ratkaisemiseen hyödyntämällä yliopistojen neuvonta- ja asiantuntijapalveluita ja jakamalla uusia hyviä käytäntöjä, jotta yhä useammat yhteisöt ja viranomaiset voivat panna niitä täytäntöön. Yliopistojen osallistumisen julkisella tunnustamisella ja edistämällä on myös erityisen tärkeä rooli akateemisten ja ammatillisten urapolkujen legitimoimisessa, ja se kannustaa yliopistoja edistämään opettajien, tutkijoiden ja opiskelijoiden osallistumista paikallistasolla.

25. korostaa, että erikokoiset paikallis- ja alueyhteisöt voivat hyötyä samalla tavoin yliopistojen läsnäolosta. Paikallisyhteisöt voivat antaa merkittävän panoksen yliopistojen kehittämiseen ja houkuttavuuteen luomalla edellytykset hyvälle elämänlaadulle ja edistämällä sellaisia asenteita ja käyttäytymismalleja, jotka puolestaan edistävät suvaitsevaisuutta, osallisuutta, monikulttuurisuutta ja yleistä turvallisuutta. Yliopistot voivat perustaa tiettyjä toimintoja ja yksiköitä suurten kaupunkikeskusten lisäksi myös keskikokoisiin ja pieniin kaupunkeihin. Paikallis- ja alueviranomaiset voivat edistää yliopistojen yksiköiden tai tutkimuslaitosten perustamista pienempiin yhteisöihin tukemalla ja toteuttamalla erilaisia toimenpiteitä, kuten tarjoamalla majoitusvaihtoehtoja opiskelijoille ja mahdollisuutta käyttää julkisia rakennuksia opetukseen, tutkimukseen ja tiedon levittämiseen, kehittämällä hyvän elämänlaadun indikaattoreita ja hyödyntämällä tiettyjä etuja, joita suuret kaupunkikeskukset eivät voi tarjota.

26. katsoo, että digitalisaatiota voidaan nopeuttaa paikallis- ja aluetasolla tekemällä yhteistyötä yliopistojen kanssa ja hyödyntämällä kattavasti niiden resursseja tällä alalla. Suhteissaan paikallis- ja alueviranomaisiin ne voivat tarjota neuvoja tai toteuttaa digitalisaatiostrategioita paikallis- ja aluetasolla. Digitaalitojen osalta yliopistot voivat yhteistyössä paikallisviranomaisten kanssa tarjota lyhytkestoisia kursseja tai kaikille avointa koulutusta, jossa keskitytään tiettyihin syrjäytymisvaarassa oleviin ryhmiin (kuten ikääntyneet tai vähän koulutetut).

27. katsoo, että paikallis- ja alueyhteisöt voivat tukea hybridikampusten kehittämistä yhteisöjen ja yliopistojen digitalisaatioprosessin edistämiseksi, varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet, edistää sosiaalista integraatiota, parantaa nuorten kilpailukykyä työmarkkinoilla sekä vahvistaa nuorisotyötä, syrjimättömyyttä ja kulttuurien välistä ymmärtämystä. Hybridikampuksilla olisi kiinnitettävä huomiota viestintään, jotta varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet, ja tiedon levittämiseen, jotta varmistetaan, että se on todella kaikkien edellytykset täyttävien nuorten ja erityisesti syrjäseuduilla asuvien nuorten saatavilla. Ne voivat tukea myös taloudellisesti tällaisten hybridikampusten avaamista yhteisön eri toimijoille ja erityisesti riskiryhmille tai heikossa asemassa oleville, haavoittuvassa asemassa oleville tai huono-osaisille nuorille, kuten työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille, nuorille työnhakijoille, naisille, pakolaisille ja eläkeläisille. EU:n ja jäsenvaltioiden toimintapolitiikoissa on asetettava etusijalle heikossa asemassa olevien nuorten osallistaminen.

28. korostaa, että yliopistoilla on runsaasti vihreää siirtymää koskevaa tietämystä ja asiantuntemusta. Ne voivat myös toimia parhaiden käytäntöjen esikuvana, jolla on koulutuksellinen ja informatiivinen rooli tässä siirtymässä. Yliopistot voivat yhteistyössä paikallis- ja alueyhteisöjen kanssa kehittää vihreitä kampuksia ja osallistua aktiivisesti kaupunkialueiden elvyttämisprosesseihin ehdottamalla yhteisölle tällaisia kampuksia tai energiatehokkaita tai ekologista suunnittelua edustavia mallirakennuksia.

29. on tyytyväinen siihen, että strategian täytäntöönpanoa varten on otettu käyttöön selkeä etenemissuunnitelma, vuotuiset indikaattorit ja vertailuarvot, kuten AK on jo kehottanut, jotta voidaan arvioida edistymistä eurooppalaisen koulutusalueen tavoitteiden saavuttamisessa. Komitea kiinnittää kuitenkin huomiota tarpeeseen yhdistää eurooppalaisen korkeakoulutuksen seurantakeskuksen perustaminen paikallis- ja alueellisuuteen, mikä mahdollistaisi EU-tason tulostaulun käyttämisen myös paikallis- ja aluetasolla.

30. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat tukea eurooppalaisia yliopistoja niiden pyrkimyksissä kansainvälistyä ja edistää Euroopan unionin roolia kansainvälisellä näyttämöllä. Tässä yhteydessä olisi kyse erityisesti eurooppalaisten yliopistojen osallistumisen tukemisesta ajatellen kunnianhimoisia kansainvälisiä liittoutumia, joiden tarkoituksena on kehittää pitkän aikavälin järjestelmällistä yhteistyötä huipputason koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin alalla ja tarjota opiskelijoille, opettajille, tutkijoille ja työntekijöille pysyviä mahdollisuuksia akateemiseen liikkuvuuteen.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n tulevat valtiontukisäännöt maa- ja metsätalosalalla sekä maaseutualueilla”

(2022/C 301/10)

Esittelijä: Guido MILANA (PSE, IT), Olevano Romanon kunnanvaltuutettu

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. panee tyytyväisenä merkille Euroopan komission äskettäin esittämät maatalousalan valtiontukien myöntämistä koskevat uudet ehdotukset, joita on määrä soveltaa 1. tammikuuta 2023 alkaen.
2. muistuttaa, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan yrityksille myönnetty valtiontuki, joka voi vääristää jäsenvaltioiden välistä kilpailua, ei sovellu sisämarkkinoille, mutta samalla vahvistetaan eräitä poikkeuksia.
3. muistuttaa, että komissio arvioi tällaisen vääristymän olemassaoloa maa- ja metsätalosalalla ja maaseutualueilla ja perustaa analyysinsä maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden valtiontuen myöntämistä koskeviin suuntaviivoihin, jotka kattavat ohjelmakauden 2014–2022.
4. korostaa, että Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tuesta maaseudun kehittämiseen annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013⁽¹⁾ 81 artiklassa säädetään, että SEUT-sopimuksen liitteeseen I kuulumattomien toimenpiteiden rahoitus on toteutettava valtiontukisääntöjen pohjalta.
5. tähdentää, että tällaisella yhteensovittamisella varmistetaan, että valtiontukisäännöt ovat voimassa yhtä kauan kuin maaseudun kehittämistä koskevat säännöt.
6. toteaa, että komissio käynnisti tätä varten vuonna 2019 kuulemisen ja että kuulemisen tulokset esitetään valmisteluasiakirjassa SWD(2021) 107 final⁽²⁾.
7. muistuttaa, että Euroopan parlamentti ja EU:n neuvosto ovat tällä välin hyväksyneet uutta yhteistä maatalouspolitiikkaa (YMP) koskevat asetukset, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115⁽³⁾, jossa vahvistetaan strategiasuunnitelmien tukea koskevat säännöt ottaen huomioon alueiden komitean lausunto uudesta yhteisestä maatalouspolitiikasta.
8. korostaa, että valtiontuen myöntämistä koskevissa uusissa ehdotuksissa on otettava huomioon uusi YMP ja että niiden on vastedeskin oltava sen mukaisia.
9. tähdentää, että maatalousyritysten on toteutettava vihreän kehityksen ohjelman strategiat, erityisesti biodiversiteetti-strategia ja Pellolta pöytään -strategia.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013, annettu 17. päivänä joulukuuta 2013, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 487).

⁽²⁾ Ks. Komission yksiköiden valmisteluasiakirja – *Evaluation of the instruments applicable to State aid in the agricultural and forestry sectors and in rural areas*.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115, annettu 2 päivänä joulukuuta 2021, jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta (EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1).

10. painottaa, että on tärkeää tukea maa- ja metsätalousyrittäjiä vihreässä siirtymässä. Tämä koskee erityisesti pienempiä yrityksiä, jotka sijaitsevat strategisesti tärkeillä alueilla ja joiden tehtävänä on ensi sijassa alueen suojeleminen ja turvaaminen.
11. pyytää komissiota vaatimaan, että tuontituotteisiin sovelletaan eurooppalaisia tuotantovaatimuksia ja vastavuoroisuutta tai peilitoimenpiteitä samalla tavoin kuin EU:n tuottajiin.
12. kehottaa komissiota lisäämään rajatarkastusten prosenttiosuutta ja vaatimaan tuontituotteiden osalta tiettyjä menettelyjä, kuten kylmäkäsitelyä.
13. muistuttaa, että Euroopan alueiden komitea on jo esittänyt näkemyksensä mainituista kahdesta strategiasta lausunnoissaan "Vuoden 2020 jälkeiseen aikaan tähtäävät biologisesti monimuotoiset kunnat ja alueet biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen 15. osapuolikonferenssissa ja vuoteen 2030 ulottuvassa EU:n biodiversiteettistrategiassa" ⁽⁴⁾ ja "Pellolta pöytään: paikallinen ja alueellinen ulottuvuus" ⁽⁵⁾.
14. korostaa paikallisviranomaisten keskeistä roolia määriteltäessä ja hallinnoitaessa menettelyjä, jotka liittyvät vahingon korvaamiseen tarkoitettuihin tiettyihin tukiin ja erityisesti maatalouden riskinhallintaan liittyviin tukiin.
15. muistuttaa, että alueet, maakunnat ja kunnat ovat mukana määriteltäessä kansallisia strategiasuunnitelmia, joista säädetään asetuksessa (EU) 2021/2115. Lisäksi ne ovat maaseudun kehittämistoimien edunsaajia ja osallistuvat Leader-aloitteen mukaisen alhaalta ylöspäin suuntautuvan lähestymistavan määrittelyyn.
16. toteaa, että vuosina 2014–2019 maatalousalan valtiontuki laski Euroopassa 7,6 miljardista eurosta 6 miljardiin, mutta se on noussut covid-19-pandemian aikana.
17. korostaa, että maa- ja metsätalousyrittäjät ja maatalouselintarvikeala ovat koko tämän ajan jatkaneet tuotantoa ja varmistaneet tarvikkeiden saatavuuden Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 39 artiklan mukaisesti.
18. korostaa, että Venäjän ja Ukrainan välinen sota luo epävakautta raaka-aine- ja elintarvikemarkkinoille.
19. tähdentää, että tähän olisi puututtava YMP:n keinoin huolehtimalla omavaraisuudesta ja elintarviketurvasta.
20. muistuttaa, että toimituksia on voitu jatkaa myös sen ansiosta, että komissio on myöntänyt tapauskohtaista tukea covid-19-pandemian aiheuttaman talouskriisin vuoksi.
21. toteaa myös, että suurin osa valtiontuesta, lukuun ottamatta covid-19-kriisiin liittyvää erityistukea, on myönnetty pääasiassa maaseudun kehittämissuunnitelmien ja erityisesti perussopimuksen liitteen I tavoitteisiin (maaloustuotteet) kuulumattomien toimenpiteiden yhteydessä.
22. toteaa, että menettely valtiontuen sisällyttämiseksi maaseudun kehittämissuunnitelmiin on ollut monimutkainen.
23. panee merkille, että vaikka asetus (EU) N:o 1305/2013 maaseuturahaston tuesta maaseudun kehittämistavoitteiden saavuttamiseen ja suuntaviivat valtiontuen myöntämisestä maa- ja metsätalouselintarvikealalla ja maaseutualueilla vuosina 2014–2020 ovat hyvin samankaltaisia, maaseudun kehittämisen tukitoimet eivät aina ole täysin valtiontukisääntöjen mukaisia.
24. toteaa, että komission käynnistämässä kuulemisessa tuli esiin eräitä nykyisten valtiontukisääntöjen näkökohtia, jotka ovat nyt vanhentuneita.
25. painottaa, että tasapuolisten toimintaedellytysten varmistaminen kaikille Euroopan unionin yrityksille on edelleen keskeinen tavoite.

⁽⁴⁾ EUVL C 440, 18.12.2020, s. 20.

⁽⁵⁾ EUVL C 37, 2.2.2021, s. 22.

26. toteaa, että tiettyjä tukitoimia on jatkettava ja mukautettava erityisesti riskinhallinnan osalta.
27. toteaa, että metsätalosalalla tukea on käytetty pääasiassa maaseudun kehittämisen tukitoimiin ja että metsien tärkeän roolin vuoksi tuen soveltamista on yksinkertaistettava.
28. pitää tarpeellisenä tukea vihreässä siirtymässä maa- ja metsätalousyrittäjiä, erityisesti mikroyrittäjiä, paikallisia pienviljelijöitä ja lyhyitä elintarvikkeiden toimitusketjuja, jotka eivät yksin pystyisi selviytymään tämän seurauksista, kun otetaan huomioon myös se, että elintarvikkeiden sekä energian ja lannoitteiden kaltaisten tuotantopanosten hinnat ovat nousseet jyrkästi ja Ukrainan sota on nostanut hintoja entisestään. Komitea suhtautuu myönteisesti Euroopan komission tiedonantoon elintarviketurvan varmistamisesta ja elintarvikejärjestelmien häiriönsietokyvyn vahvistamisesta.
29. kehottaa yhdenmukaistamaan tiedotus- ja julkistamisvelvoitteisiin liittyvät kriteerit erityisesti ryhmäpoikkeusasetusten alaisista tukijärjestelmistä ilmoittamista koskevien määräaikaosien osalta.
30. korostaa, että juuri hyväksytty YMP:n uudistus perustuu toissijaisuusperiaatteeseen ja että tämän vuoksi on tärkeää, että myös valtiontukisäännöissä noudatetaan tätä periaatetta heikentämättä kuitenkaan samalla maataloustuottajien välistä kilpailua eri jäsenvaltioissa.
31. pitää tärkeänä toissijaisuusperiaatteen säilyttämistä, erityisesti kun on kyse paikallisviranomaisien roolista. Kyseiset viranomaiset ovat lähimpänä alueellisia elimiä, joilla on keskeinen asema tukitoimien hallinnoinnissa paikallistasolla.

ehdottaa näin ollen, että

Yksinkertaistaminen

32. jäsenvaltioita ei veloiteta toimittamaan vuosittain ilmoituksia luonnonmullistuksiin, eläin- tai kasvitauteihin tai tuholaisvahinkoihin rinnastettavista tapahtumista, sillä jos kansalliset viranomaiset ovat tunnustaneet ne sellaisiksi, niistä ei tarvitse enää ilmoittaa erikseen komissiolle.
33. jäsenvaltioita ei veloiteta julkaisemaan tietoja yksittäisistä tuensaajista, kun on kyse alle 75 000 euron tuesta maataloustuotantoon tai alle 500 000 euron tuesta maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen.
34. ei hankaloiteta menettelyjä, jotka liittyvät ilmoitettuja tukia koskevan yhteisen arvioinnin osuuteen.
35. säädetään mahdollisuudesta myöntää investointitukea ryhmäpoikkeusasetuksen⁽⁶⁾ nojalla myös yhden ainoan sektorin tuotteille erityisesti silloin, kun tuen on tarkoitus korvata luonnonmullistuksiin rinnastettavien tapahtumien seurauksia tai eläin- tai kasvitautien tai tuholaisien aiheuttamia vahinkoja.
36. käytetään keskitettyä lähestymistapaa ilmoitettaessa valtiontuesta asetuksen (EU) 2021/2115 mukaisissa kansallisissa strategiasuunnitelmissa.
37. laaditaan erityissäännös vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen soveltamiseksi maataloudessa, koska maatalousalan ja muiden alojen välillä on suuria eroja. Erityisesti olisi nostettava vähämerkityksisen tuen enimmäismäärää 50 000 euroon kolmen vuoden ajanjaksolla ja vahvistettava (esimerkiksi 1 000 euron) summa, jonka alittuessa vähämerkityksistä tukea koskevaa asetusta ei sovelleta (hyvin pienet tukimäärät).
38. yksinkertaistetaan vähämerkityksistä tukea koskevaa asetusta maatalousalan osalta ja poistetaan erityisesti yhtä yrittäjästä koskevan vaatimuksen valvonta.
39. jätetään vaikeuksissa olevan yrityksen määrittely jäsenvaltioille.
40. yksinkertaistetaan paikallisviranomaisille myönnettävää tukea koskevia hallinnollisia menettelyjä erityisesti silloin, kun ne ovat valtiontuen saajia. Ennen kaikkea niitä ei tulisi luokitella suuriksi yrityksiksi.

⁽⁶⁾ Komission asetus (EU) N:o 702/2014, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 193, 1.7.2014, s. 1).

41. otetaan käyttöön yksinkertaisemmat menettelyt, jotta paikallis- ja alueviranomaiset voivat huolehtia ennen kaikkea paikallisista ja alueellisista tarpeista ja hätätilanteista.

42. yksinkertaistetaan mainontaan ja menekinedistämiseen tarkoitettun valtiontuen myöntämismenettelyjä erityisesti niin, että tukena ei pidetä yleisiä institutionaalisia menekinedistämistoimia, jotka eivät liity tiettyihin tuotemerkkeihin eivätkä kannusta kuluttajia ostamaan tiettyä tuotetta.

43. liittyen siihen, että yksinkertaistetut kustannukset ovat nykyisin valtiontukisääntöjen mukaisia vain sellaisten tukitoimenpiteiden yhteydessä, jotka saavat yhteisrahoitusta EU:n varoista, yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja olisi voitava käyttää riippumatta EU:n yhteisrahoituksesta. Ei näytä olevan pätevää perustetta sille, että tukikelpoisten kustannusten laskemiseksi käytetään edelleen eri menetelmiä tukijärjestelmän rahoituslähteen mukaan.

Viherryttäminen

44. tuetaan maa- ja metsätalousyrityksiä, erityisesti mikroyrityksiä, vihreässä siirtymässä.

45. varmistetaan riittävä joustavuus valtiontukisääntöjen soveltamisessa covid-19-pandemian ja Ukrainan sodan kaltaisissa kriisitilanteissa asettamalla asianmukaiset ja johdonmukaiset tuen enimmäismäärät, jotta viljelijät voivat edelleen tuottaa elintarvikkeita ja kuluttajat ostaa niitä oikeudenmukaisin kuluttajahinnoin. Sitä varten on myös yksinkertaistettava tukien täytäntöönpano- ja myöntämismenettelyjä ja vähennettävä hallinnollisia muodollisuuksia erityisesti lopullisten tuensaajien osalta.

46. yksinkertaistetaan tiettyjä valtiontuen myöntämismenettelyjä, kun on kyse uusiutuvan energian tuotantoon suunnatuista investoinneista, etenkin kannustavan vaikutuksen laajuutta ajatellen.

47. otetaan käyttöön korkeammat investointiosuudet niitä maatalouden pk-yrityksiä varten, jotka investoivat vihreään siirtymään.

48. otetaan käyttöön tilapäistuki hiiliviljelylle (carbon farming), jotta viljelijät saavat korvauksen tästä tärkeästä tehtävästä.

49. suhtaudutaan maatalousyritysten hajanaisuuteen kielteisenä tekijänä, joka haittaa yritysten mahdollisuuksia pysyä markkinoilla ja käynnistää maatalousalalla välttämätön vihreä siirtymä.

Alueellinen yhteenkuuluvuus

50. määritellään uudelleen maatalousalan pk-yritysten käsite tarkistamalla asetuksen (EU) N:o 702/2014 liitteessä I olevassa 2 artiklan 3 kohdassa esitettyä mikroyrityksen määritelmää, jotta voidaan laatia erillinen määritelmä maatalousalaa varten alan erityisluonne huomioon ottaen. Komitea ehdottaa siis uudentyyppisen maatalousalan mikroyrityksen määrittelyä.

51. tuetaan vuoristo- ja sisämaa-alueiden sekä syrjäisimpien alueiden pieniä ja keskisuuria maa- ja metsätalousyrityksiä niiden toteuttamassa alueiden suojelu- ja turvaamistehtävässä.

52. palkitaan luontotyyppien suojelusta ja säilyttämisestä maatalousalan pk-yrityksiä, jotka täyttävät kohdassa 50 mainitut kriteerit ja jotka sijaitsevat jäsenvaltioiden kansallisissa strategiasuunnitelmissaan määrittelemillä vuoristo-, sisämaa- tai epäsuotuisilla alueilla.

53. annetaan korkeilla vuoristoseuduilla sijaitseville maatalousyrityksille mahdollisuus hankkia maata määrällä, joka ylittää kymmenen prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaismenoista, kuten säädetään asetuksen (EU) 2021/2115 73 artiklan 3 kohdan c alakohdassa. Näin mahdollistetaan maanjako, joka on tarpeen, jotta kyseiset maatalousyritykset pysyisivät taloudellisesti aktiivisina ja kykenevinä hoitamaan alueiden suojelu- ja turvaamistehtäviään.

54. annetaan metsätalousalalle vapautus ilmoitusvelvollisuudesta myös niiden toimien osalta, jotka eivät kuulu kansallisiin strategiasuunnitelmiin.

55. sallitaan metsätalousalalla myös infrastruktuuritoimenpiteiden pitäminen muuna kuin oletettuna tukena, jos ne eivät koske tuotannollisia investointeja.

56. muutetaan nykyisiä riskinhallintasääntöjä erityisesti alentamalla asetuksen (EU) 2021/2115 mukaisesti vahingon kynnyksarvoa 20 prosenttiin määritettäessä luonnonkatastrofeihin rinnastettavia tapauksia.
57. säädetään tuettujen vakuutusten ja muiden riskinhallintavälineiden korvauskynnyksen nostamisesta asetuksen (EU) 2021/2115 76 artiklan mukaisesti. Tämän kynnyksarvon on oltava sopusoinnussa sen kanssa, että maataloille vakuutuksista aiheutuvat kustannukset säilyvät nykyisellä tasolla.
58. vapautetaan suojeltujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen tarkoitettu tuki ilmoitusvelvollisuudesta.
59. tällaisissa vahinkotapauksissa tulisi voida korvata tulonmenetykset, kuten jo tehdään tuotantovälineiden menettämiseen johtaneiden vahinkojen kohdalla.
60. suojeltujen eläinten aiheuttamien vahinkojen lisäksi tulisi voida korvata myös muiden eläinten aiheuttamat vahingot. Tällaisten eläinten määrittely on jätettävä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten tehtäväksi, koska vaikutukset vaihtelevat maittain.
61. tukena ei pidetä institutionaalisia menekinedistämistoimia, jotka eivät liity tiettyihin tuotemerkkeihin.
62. tarjotaan maaseutualueilla asianmukaista tukea muuta kuin maataloustoimintaa harjoittavien yritysten perustamista varten. Tuen määrä olisi mukautettava vastaamaan maatalousyrittäjien perustamista varten asetettua enimmäismäärää (100 000 euroa). Ei ole syytä eriyttää tukea ja rangaista näin yritystoiminnan monipuolistamisesta muihin kuin maatalousyrittäjiin, sillä tukimäärät ovat joka tapauksessa hyvin pieniä.
63. niiden pk-yritysten auttamiseksi, jotka hyötyvät paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista (CLLD) tai toimijaryhmien hankkeista, tulisi
- laajentaa soveltamisalaa paikallisviranomaisiin, paikallisiin toimintaryhmiin, korkeakouluihin ja muihin elimiin niiden koosta riippumatta, sillä nämä hankkeet ovat hyvin monipuolisia, ja niissä on mukana useita erilaisia tahoja, jotka toimivat yhteistyössä
 - nostaa hankekohtaisen tuen kokonaismäärää 300 000 euroon paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden osalta ja 500 000 euroon eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmien hankkeiden osalta.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*
Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n metsästrategia 2030”

(2022/C 301/11)

Esittelijä: Joan CALABUIG RULL (ES, PES), EU-asioista ja ulkosuhteista vastaava kabinetti-sihteeri Valencian aluehallituksessa

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK)

Yleistä

1. suhtautuu myönteisesti siihen, että EU:n metsästrategiassa vahvistetaan poliittinen kehys Euroopan metsien hoitamiseksi ja suojelemiseksi, jotta voidaan parantaa niiden ekosysteemipalveluja, turvata toimeentulo erityisesti maaseutualueilla ja edistää metsien biotaloutta, jota tuetaan kestäväällä metsänhoidolla luontopohjaisena monikäyttöön tähtäävänä välineenä. Kaikki tämä tehdään yhdistelemällä sääntely- ja rahoitustoimenpiteitä vuoteen 2030 ulottuvassa suunnitelmassa.
2. toteaa, että EU:n metsästrategiassa 2030, joka korvaa vuonna 2013 hyväksytyyn⁽¹⁾ ja vuonna 2018 arvioidun⁽²⁾ metsästrategian, luodaan puitteet metsiä koskevalle eurooppalaiselle yhteistyölle ja korostetaan kestävä metsänhoidon keskeistä roolia kansalaisten hyvinvoinnin ja toimeentulon varmistamisessa sekä biologisen monimuotoisuuden ja ilmastonmuutoksen kestävien ekosysteemien säilyttämisessä.
3. suhtautuu myönteisesti eräiden tietyillä alueilla harjoitettavien erillisten metsänhoitokäytäntöjen arviointiin ja korjaamiseen, jotta voidaan suojella biologista monimuotoisuutta mutta myös maaperän ja veden laatua sekä kykyä sietää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia häiriöitä (vesistressi, hirmumyrskyt, lumi, tuholaiset ja metsäpalot).
4. tunnustaa metsäekosysteemin keskeisen roolin Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa⁽³⁾, eurooppalaisessa ilmastopöytäkirjassa⁽⁴⁾, eurooppalaisessa ilmastolaissa⁽⁵⁾ ja vuoteen 2030 ulottuvassa biodiversiteettistrategiassa⁽⁶⁾ ja korostaa, että erilaiset metsäperusteiset alat – myös ne, jotka perustuvat muihin kuin metsäteollisiin hyötyihin – voivat ja niiden tulee edistää kestävä, ilmasto- ja sosioekonomisesti kilpailukykyistä kiertobiotaloutta.
5. toteaa, että metsäala on jätetty EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän ympäristökriteerejä käsittelevän asiantuntijafoorummin ensimmäisen raportin ulkopuolelle siitä syystä, että metsäala on herkkä ala, jolla on vaikea löytää tasapainoa sidosryhmien erilaisten tarpeiden ja etujen välillä. Komitea huomauttaa myös, että asiantuntijoiden lausunto ei sido Euroopan komissiota.
6. kehottaa komissiota toimimaan ilmastoa ja biologista monimuotoisuutta sekä metsäbiotaloutta koskevien tavoitteiden suhteen tasapainoisella sekä ympäristön kannalta, yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti oikeudenmukaisella tavalla, sillä kyseessä on yksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman peruspilareista.
7. korostaa, että jäsenvaltiot ja metsäalalla toimivaltaiset alue- ja paikallisviranomaiset ovat kehittäneet ja ottaneet käyttöön kestävä metsänhoitoa koskevia kansallisia ja/tai alueellisia strategioita, toimintapolitiikkoja, ohjelmia ja välineitä, ja tähdentää siksi jäsenvaltioiden, komission, sidosryhmien ja metsäalaa edustavan kansalaisyhteiskunnan välisen yhteistyön ja rakentavan vuoropuhelun merkitystä.

⁽¹⁾ COM(2013) 659 final.

⁽²⁾ COM(2018) 811 final.

⁽³⁾ Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_fi

⁽⁴⁾ COM(2020) 788 final.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) (EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁽⁶⁾ COM(2020) 380 final.

8. korostaa, että metsät tuottavat monenlaista hyötyä koko yhteiskunnalle kaikenlaisten ekosysteempipalvelujen, myös muiden kuin metsäteollisuuden palvelujen, kautta, joten metsiin liittyvät päätökset ovat tärkeitä laajalle joukolle kansalaisia ja metsänhoitajia.

Tarve vahvistaa metsäalan sidosryhmien, alue- ja paikallisviranomaisten, jäsenvaltioiden ja komission välistä vuoropuhelua

9. pitää puitteiden ja yhteisten tavoitteiden asettamista EU:n tasolla erittäin myönteisenä, mutta kehottaa välttämään toissijaisuusperiaatteen ja jäsenvaltioiden roolin heikentämistä tällä alalla, kun otetaan huomioon metsien monimuotoisuus Euroopassa, ja soveltamaan tarkoituksenmukaisempaa alueellista lähestymistapaa. AK on myös samaa mieltä siitä, että vaikka perussopimuksissa ei mainita "metsäpolitiikkaa" EU:n nimenomaiseen toimivaltaan kuuluvana alana, EU:lla on siihen liittyvissä asioissa paljon toimivaltaa, jota se on käyttänyt metsäasioita koskevissa säädöksissä.

10. huomauttaa myös, että metsänhoidolla on merkittävä vaikutus etenkin harvaan asutuilla alueilla ja syrjäisillä alueilla, missä metsätalous on keskeinen toimeentulon lähde.

11. suositaa lisäämään viestintää, vuoropuhelua ja jäsenvaltioiden, alue- ja paikallisviranomaisten sekä alan toimijoiden (muun muassa julkiset ja yksityiset omistajat, ammattijärjestöt, metsäalan yritykset, luonnonsuojeluasiantuntijat sekä tutkijat, myös ilmastotieteilijät) osallistumista valmisteltaessa asiakirjoja, sillä nykyisissä osallistavissa elimissä käyty keskustelu on komitean näkemyksen mukaan ollut vähäistä ja siinä olisi parantamisen varaa. Näin on tehty aiempien strategioiden yhteydessä mahdollisimman hyvän yhteisymmärryksen saavuttamiseksi kaikkien niiden sidosryhmien välillä, jotka ovat kiinnostuneet hyötymään metsistämme. Sen sijaan on esitetty lopullinen asiakirja todeten, että suurta osaa sen sisällöstä on jo käsitelty biodiversiteettistrategian yhteydessä.

12. suositaa, että sidosryhmät, joihin EU:n metsästrategiaan sisältyvät toimet erityisesti vaikuttavat (alue- ja paikallisviranomaiset, kansalaisyhteiskunta ja yritykset), otetaan mukaan niiden täytäntöönpanoon minimoiden erityisesti metsänomistajille ja yrityksille mutta myös alue- ja paikallisviranomaisille koituvat hallinnolliset rasitteet.

Tarve päästä yhteisymmärrykseen EU:n tasolla

13. pitää valitettavana, ettei EU:n tasolla ole saavutettu poliittista yhteisymmärrystä, sillä viime viikkoina ja kuukausina kritiikki EU:n metsästrategiaa kohtaan sen nykyisessä muodossa on lisääntynyt, kuten on voitu havaita lausunnoista, joita ovat esittäneet unionin elimet, kuten Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (lausunto NAT/831 aiheesta "Uusi EU:n metsästrategia 2030" (?)), useat kansalliset ja alueelliset hallitustahot ja niitä tukevat poliittiset puolueet, eri poliittisiin ryhmiin kuuluvat Euroopan parlamentin jäsenet ja metsäalan edustajat (julkisten ja yksityisten metsänomistajien yhdistykset, paikallis- ja aluetason metsähallintoviranomaiset, toimialajärjestöt sekä valtakunnallisen ja alueellisen tason alakohtaiset foorumit).

14. pitää valitettavana, ettei ole onnistuttu noudattamaan Saksan puheenjohtajakaudella annettuja neuvoston päätelmiä EU:n tulevan yhteistyön tehostamisesta, vaan ehdotetaan ylhäältä alaspäin suuntautuvaa lähestymistapaa ottamatta riittäväällä tavalla huomioon olemassa olevia rakenteita (esimerkiksi alueelliset tai kansalliset metsäinventaarit). Vaatimukset ja toimenpiteet ovat peräisin yksinomaan komissiolta, joka ei ole vastuussa metsäpolitiikasta, ilman asiasta vastaavan neuvoo-antavan komitean riittävää osallistumista.

15. panee merkille EU:n metsästrategian yleiset tavoitteet varmistaa hyvät metsänhoitokäytännöt jäsenvaltioissa ja alue- ja paikallisyhteisöissä, mutta kiinnittää komission huomion tarpeeseen löytää tasapaino metsänhoidon – mukaan lukien suojele yhtenä hoitovaihtoehtona – ympäristöön liittyvien, yhteiskunnallisten ja taloudellisten tehtävien välillä. Komitea korostaa, että jäsenvaltioissa ja alue- ja paikallisyhteisöissä on tärkeää kunnioittaa ja ylläpitää metsien monimuotoisuutta, suunnittelukäytäntöjä sekä kestävä metsänhoitoa.

(?) EUVL C 152, 6.4.2022, s. 169.

16. toteaa, että metsäalan keskeisten toimijoiden (yksityisten ja julkisten omistajien, ammattilaisten, yritysten ja metsäalan tiedeyhteisön enemmistön) kannalta EU:n metsästrategian lähestymistapa ei vastaa täysin käytännön realiteetteja, mikä viittaa siihen, että kestävä metsänhoidon käytännöt eivät ole oikeansuuntaisia ja että niitä olisi siksi muutettava huomattavasti.

17. toteaa tietojen osoittavan, että biologinen monimuotoisuus on heikentynyt eräillä alueilla ja että Natura 2000 -alueiden suojelun taso on riittämätön, mikä johtuu myös siitä, että niistä vastaaville ei ole olemassa asianmukaista kannustinkehystä (hinnat, ulkoisvaikutusten korvaaminen, alueellisesti mukautettu ja tarkoituksenmukainen sääntelykehys). Nämä ovat kuitenkin keskeisiä näkökohtia, joihin EU:n metsästrategiassa olisi puututtava osoittamalla lisävaroja EU:n ja jäsenvaltioiden talousarvioista. Komitea peräänkuuluttaa yhteistyön tiivistämistä työssä ekosysteemien ennallistamiseksi, joka käsittää tavoitteet vahingoittuneiden metsäekosysteemien ennallistamiseksi.

18. katsoo, että metsien monikäyttö on useimmilla alueilla, erityisesti niillä, jotka ovat altteimpia ilmastonmuutoksen vaikutuksille, hyvin vakiintunut kestävä metsänhoidon väline ja että metsänomistajat ja metsänhoidon ammattilaiset ovat yleensä sitoutuneita metsien biologisen monimuotoisuuden ja muiden ekosysteemipalvelujen suojeluun, pyrkivät vähentämään metsäpalojen vaaraa ja esiintymistä ja samalla lisäämään metsien selviytymis- ja sopeutumiskykyä, elinvoimaisuutta ja kasvua, minkä ansiosta he ovat aktiivisia toimijoita maaseutualueiden paikallistalouksissa ja elinkeinoelämässä.

19. suosittaa järjestelmällisempää lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon kestävä metsänhoidon monimuotoisuus ja monitahoisuus hakkuun ja kasvun suhdetta pidemmälle menevien indikaattorien avulla, omistajien oikeudet sekä omistajien, ammattilaisten, julkisten ja yksityisten yritysten sekä alue- ja paikallisviranomaisten kohtaamat realiteetit samoin kuin Euroopan metsäalan saavuttamat tulokset kestävä kehityksen alalla. Komitea katsoo, että metsien suojeluun tarvitaan tietyiltä osin ehdottomasti taloudellista ja muuta tukea, jolla edistetään aktiivista ja kestävä metsänhoitoa ekosysteemipalvelujen ulkoishyötyjen maksimoimiseksi ja sen ehkäisemiseksi, että myös ympäristön tila heikkenee metsäalojen hoitamattomuuden vuoksi.

20. toteaa, että biologisen monimuotoisuuden osalta on aiheellista korostaa, että eräiden syrjäisimpien alueiden ansiosta EU:ssa on aarniometsiä sekä trooppisia ja subtrooppisia metsiä, jotka tarjoavat ainutlaatuisen laboratorion tieteellistä tutkimusta, erikoistumista ja innovointia varten (esimerkiksi lääkealan tutkimus ja kasviuutteiden hyödyntäminen). Biologinen monimuotoisuus näillä alueilla käsittää lähes 80 prosenttia Euroopan biologisesta monimuotoisuudesta ja on oleellinen maapallon ekologisen tasapainon kannalta. Paikallis- ja alueviranomaiset ovat tämän mittaamattoman arvokkaan aarteen vaalijoita, ja niiden on saatava asianmukaista tukea sen hoitamisessa ja säilyttämisessä.

21. katsoo, että vaikka EU:n metsästrategia on tiiviisti sidoksissa biodiversiteettistrategiaan ja voi itse asiassa osaltaan edistää johdonmukaisuutta tässä suhteessa, siinä olisi omaksuttava erilainen, osallistavampi ja järjestelmällisempi lähestymistapa sen toimien sovittamiseksi tehokkaasti ja johdonmukaisesti vihreää siirtymää ja ilmastonmuutosta koskevien yhteisten politiikkojen tavoitteisiin, jotta pystytään saavuttamaan EU:n ympäristöä koskevat, sosiaaliset ja kasvutavoitteet, mukaan lukien vihreät työpaikat. Näin voidaan varmistaa, että EU:n metsästrategia ja kestävä metsänhoitoon vaikuttavat asiaankuuluvat EU:n toimintapolitiikat ovat keskenään johdonmukaisia, mikä on ratkaisevan tärkeää, sekä vahvistaa alan potentiaalia Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa vahvistettujen kestävä kehityksen tavoitteiden edistämiseksi ja saavuttamiseksi.

Tarve suurempaan laaja-alaisuuteen komission osastoissa

22. suhtautuu myönteisesti EU:n metsästrategiaan komission maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston, ympäristön pääosaston ja ilmastotoimien pääosaston yhteistyön tuloksena. Komitea suosittaa kuitenkin, että mukaan otettaisiin myös muut metsäalan kysymyksiä käsittelevät pääosastot (sisämarkkinat, teollisuus, yrittäjyys ja pk-yritystoiminta; energia; alue- ja kaupunkipolitiikka), jotta strategiaan voitaisiin sisällyttää järjestelmällisen ja osallistavan toimintamallin mukaisesti kaikki sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristöä koskevat näkökohdat ja vaikutukset, sillä muutoin toimintamalli voi jäädä puutteelliseksi ja vajaaksi.

23. suosittaa määrittämään selkeästi pysyvän metsäkomitean roolin keskeisenä toimijana myös uudessa EU:n metsästrategiassa niin, että voidaan ottaa huomioon metsäsektorin ja muiden keskeisten sidosryhmien näkemykset ja mahdollistaa metsien aktiivinen käyttö EU:n eri alueilla.

24. suositaa lisäksi ottamaan huomioon alueiden pinnanmuodostuksen ja toteaa, että resurssien hylkäämisen ja väestökadon torjumiseksi tarvitaan niin innovaatioita kuin infrastruktuuriin tehtäviä investointeja, joilla helpotetaan logistiikkaa ja mahdollistetaan digitalisointi, jonka avulla voidaan nykyaikaistaa metsäalan arvoketjut. Lisäksi tarvitaan tarkoituksenmukainen kannustinjärjestelmä.

Alue- ja paikallistason rooli

25. suositaa, että metsien alueellista ulottuvuutta tarkastellaan maankäytön kannalta (metsien osuus maa-alasta on 43 prosenttia ja se on kasvamassa), sillä metsät sijaitsevat suureksi osaksi harvaan asutuilla alueilla (syrjäseudut: vuoristoalueet, kylmän ilmaston alueet, tulva-alueet, maaperältään köyhät alueet), ja että integroidaan jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten toimintalinjat, jotka koskevat maankäytön suunnittelua ja väestökadon hallintaa.

26. katsoo, että on tunnustettava toissijaisuusperiaate, mutta myös metsäalan jaettu toimivalta, joka johtuu metsäpolitiikkaan vaikuttavista erilaisista ympäristö- ja maisemansuojelulainsäädännöistä, ottaen huomioon EU:n eri alueiden metsien biologisesta, sosiaalisesta, taloudellisesta ja kulttuurisesta monimuotoisuudesta johtuvat erilaiset suuntaviivat metsäalalla – muun muassa erilaiset metsänhoitokäytännöt – ja metsätilojen erot jäsenvaltioiden välillä.

27. korostaa, että EU:n metsästrategian pääkohdissa on määriteltävä EU:n tasolla sovitut periaatteet, mutta painottaa, että tavoitteiden saavuttamiseen tarvittavat keinot on voitava päättää valtakunnallisella tasolla, jotta ne voitaisiin sisällyttää metsäalalla toimivaltaisten alue- ja paikallisviranomaisten politiikkoihin ja säännöksiin. Komitea painottaa, että metsien suojele voidaan taata kestävän metsänhoidon sekä koko alan kilpailukyyn ja kannattavuuden sekä tarkoituksenmukaisen politiikkakoherenssin avulla.

Metsien ympäristöön liittyvien, sosiaalisten ja taloudellisten toimintojen yhteensopivuus on välttämätöntä EU:n tärkeimpiin haasteisiin vastaamiseksi

28. katsoo, että EU:n metsästrategiassa on käsiteltävä riittävästi metsätuotteiden ja palvelujen koko kirjon merkitystä, minkä vuoksi biotalousstrategialla ja kestäväällä metsänhoidolla on varmistettava tasapaino metsien eri toimintojen välillä, joihin kuuluu myös erilaisten ekosysteemipalvelujen tarjoaminen. Jos suositaan vain yhtä näkökulmaa, tasapaino järkkyy.

29. korostaa, että metsäala (metsänhoito ja puunkorjuu sekä puun- ja paperinjalostus) työllisti EU:ssa vuonna 2018 suoraan 2,1 miljoonaa ihmistä ja tuotti 109,855 miljardin euron bruttoarvonlisäyksen. Lisäksi 1,2 miljoonaa ihmistä työskenteli puuhuonekalujen valmistuksessa ja painoteollisuudessa, joista ensimmäinen tuotti 25 miljardin ja jälkimmäinen 31 miljardin euron bruttoarvonlisäyksen. Vuonna 2018 metsäteollisuuden alalla toimi 397 000 yritystä, joiden osuus valmistusteollisuuden yrityksistä oli 15 prosenttia. Tähän on vielä lisättävä 4 miljoonaa muuta työpaikkaa bioenergian, puurakentamisen ja muiden kuin puusta tuotettujen metsätuotteiden alalla.

30. katsoo, että biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen, ekosysteemien ennallistaminen ja hiilinielujen lisääminen ovat EU:n metsästrategian olennaisia osatekijöitä, mutta tästä aiheutuva epäjohtonmukaisuus ilmastotavoitteiden ja kestävän sosioekonomisen kasvun kanssa on yksi suurimmista ongelmista.

31. korostaa EU:n metsien sosiaalista ulottuvuutta, sillä 60 prosenttia metsäpinta-alasta kuuluu yli 16 miljoonalle yksityismetsänomistajalle, joista suurin osa on kaikilta alueilta löytyviä pienomistajia, joiden metsät ovat pinta-alaltaan keskimäärin 13 hehtaaria omistajaa kohti.

32. katsoo, että kestävän metsänhoidon periaatteissa kestävyys kattaa kokonaisvaltaisesti ekologisen, taloudellisen ja sosiaalisen ulottuvuuden. Sitä on tästä syystä pidettävä parhaana tapana hoitaa metsiä suojelemalla niitä tai suojelella metsiä hoitamalla niitä ja näin ollen keinona tehdä loppu suojelelun ja hoitamisen välisestä oletetusta vastakkainasettelusta, joka on iskostunut tiukemmin poliittiseen keskusteluun kuin käytännön metsänhoitoon.

33. huomauttaa, että paikallis- ja alueviranomaisten omistamien metsien osuus koko metsäalasta on noin 14 prosenttia (22 miljoonaa hehtaaria). Paikallis- ja alueviranomaiset eivät ole ainoastaan metsänomistajia, vaan ne myös huolehtivat metsäpolitiikan ja -budjettien täytäntöönpanosta ja hallinnoivat sitä, valvovat lakien noudattamista, tukevat sekä yksityisten omistajien kestävä metsänhoitoa – noudattaen aina metsäpolitiikkoja, jotka kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan – että eri alakohtaisiin toimintapolitiikkoihin perustuvia EU:n aloitteita ja pyrkivät aina sovittamaan yhteen metsien ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset tehtävät.

34. toteaa, että prosessin yhteydessä käydyissä keskusteluissa on luotu virheellistä vastakkainasettelua metsien ympäristöön liittyvien ja sosioekonomisten tehtävien välille, mikä on johtanut keskustelujen vääristymiseen ja vienyt huomiota perustavoitteelta, joka on kestävä kehitys. Näihin tehtäviin kuuluvat metsien terveyden suojeleminen pitkällä aikavälillä, kyky torjua ilmastokriisiä kestävien ekosysteemien avulla, luonnonvarojen kestävä hoito ja metsäalan tuotteiden vastuullinen ja tehokas jalostus. Tavoitteena on varmistaa miljoonien eurooppalaisten hyvinvointi ja elämäntapa.

35. kehottaa vahvistamaan EU:n metsästrategian sisältöä eräiden ympäristötavoitteiden (vesi, maaperä, maisema) osalta ja korostamaan painokkaammin keskeistä panosta, jonka teollisesti ja kestävällä tavalla hoidetut ja jalostetut metsätuotteet tuovat biotalouteen, joka on Euroopan vihreän kehityksen ohjelman peruspilari. Näiden metsätuotteiden kohdalla on tärkeää rahoittaa teknologisesti innovatiivisia prosesseja, jotta voidaan vahvistaa erityisesti ensimmäisen asteen jalostusyrityksiä, jotka ovat metsä- ja puualan heikko lenkki ja joilla on parhaat mahdollisuudet hyödyntää paikallisia resursseja.

36. kehottaa kiinnittämään enemmän huomiota kestävä metsänhoidon määritelmiin ja toimenpiteisiin, joilla pyritään parantamaan veden kiertoa ja maaperän suojeleminen erityisesti Välimeren alueen ja vuoristoalueiden ekosysteemeissä. Komitea huomauttaa, että tarvitaan täydentäviä indikaattoreita metsien kestäväpohjaisen hoidon parantamiseksi, joka on edellytys ekosysteemipalvelujen pitkän aikavälin tarjonnalle.

37. suosittelee määrittelemään uudelleen tavoitteet näkyvyyden lisäämiseksi sille, että varmistetaan kestävä tasapaino ja yhteensopivuus metsien ympäristöön liittyvien, sosiaalisten ja taloudellisten tehtävien välillä kestävä ja monikäyttöön tähtäävän metsänhoidon pohjalta eri metsäalueilla (pohjoisen havumetsävyöhykkeen metsät, manneralueen metsät, Välimeren alueen metsät, vuoristo- ja kaupunkialueiden metsät) unohtamatta biologisen monimuotoisuuden ja muiden ympäristöpalvelujen suojeleminen.

38. pitää tarpeellisena korostaa EU:n metsästrategiassa selvemmin sitä, että metsäalalla tulee parantaa osallistavuutta ja tasa-arvoa. EU:n uuden metsästrategian avulla olisi edistettävä maaliskuussa 2020 hyväksytyyn EU:n uuden sukupuolten tasa-arvostrategian mukaisesti eri sukupuolten tasavertaisempaa osallistumista työmarkkinoille, jotta metsäalan koko potentiaali saataisiin käyttöön.

39. kehottaa korostamaan metsien roolia syrjäisimmillä alueilla, vuoristoalueilla ja muuta heikommassa asemassa olevilla alueilla, joilla metsäpinta-alan osuus on muita alueita suurempi ja joilla on suurempi väestökadon riski ja joilla lisäksi metsäalan arvoketjut ovat tärkein lähde työllisyydelle ja taloudelliselle toiminnalle, joka liittyy metsävarojen hyödyntämiseen ja ensimmäisen asteen jalostukseen.

40. toteaa, että metsien rooli kiertobiotalouden kehittämisessä esitetään enemmän riskien kuin mahdollisuuksien näkökulmasta, ja korostaa, että biopohjaisilla tuotteilla on tärkeä rooli hiilestä irtautumisessa, kun ne vähentävät fossiilisten polttoaineiden ja fossiilipohjaisten materiaalien kulutusta, mikä on yksi komission asettamista päätavoitteista. Hiilestä irtautumisessa on kuitenkin otettava huomioon metsätuotteiden elinkaariarviointi sekä suositettava pitkäikäisten tuotteiden tuotantoa.

41. suosittelee edistämään puutuotteiden ja muiden kuin puusta tuotettujen metsätuotteiden paikallista jalostusta ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

42. suhtautuu myönteisesti Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin kansalaispaneelin suositukseen, jossa kehoitetaan kiinnittämään erityistä huomiota hyödynnettyjen tai tuhoutuneiden metsien uudelleenmetsittämiseen ja huonontuneen maaperän metsittämiseen sekä vastuullisempiin ratkaisuihin puun käytön parantamiseksi⁽⁸⁾.

43. suosittelee, että EU:n metsästrategian tavoitteet ja synergiat vuonna 2012 annetun ja vuonna 2018 tarkistetun biotalousstrategian⁽⁹⁾ kanssa määritellään uudelleen siten, että siihen sisällytetään puupohjaiset metsätuotteet (ei ainoastaan rakennuspuu, vaan myös biokomposiitit, biopoltoaineet, biojalostamot sekä korkean lisäarvon tuotteet kemian-, elintarvike- ja parfyymi- ja kosmetiikka-alan teollisuutta varten) että muut kuin puusta tuotetut metsätuotteet (korkki,

⁽⁸⁾ Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin ilmastomuutosta ja ympäristöä käsittelevän kansalaispaneelin suositus.

⁽⁹⁾ COM(2018) 673 final ja SWD(2018) 431 final.

sienet, marjat, aromaattiset kasvit ja lääkeyrtit, pihka) ja edistetään niitä ottaen huomioon niiden panos ilmastonmuutoksen lieventämisessä hiilinieluinä koko elinkaaren aikana ja muiden kasvihuonekaasupäästöjä aiheuttavien materiaalien korvaajina.

44. kehottaa määrittelemään uudelleen strategian tavoitteet ja synergiat vihreän kehityksen ohjelman peruspilarina olevan uuden kiertotalouden toimintasuunnitelman 2020⁽¹⁰⁾ kanssa ja tehostamaan metsätuotteiden talteenottoa ja kierrätystä kaikissa niiden jalostus- ja jätteiden hyödyntämisketjuissa.

45. suositaa, että luodaan järjestelmä, jonka avulla useimpien yritysten soveltamat parhaat käytännöt (resurssien optimaalinen, järkevä ja vastuullinen hyödyntäminen, alkuperäketjun sertifiointi, ekosuunnittelu, energiatehokkuus, hakkuujätteen talteenotto tai hyödyntäminen energiana) voidaan siirtää koko metsäteollisuuden alalle.

46. korostaa, että EU:n metsästrategian tavoitteissa olisi tunnustettava metsien merkitys hiilinielun lisäksi myös hiilivarantona, jota voitaisiin kasvattaa merkittävänä tekijänä EU:n ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä. Komitea korostaa, että metsätuotteiden korvaamisessa olisi otettava huomioon koko elinkaaren aikaiset vaikutukset, jotta voidaan hyödyntää metsäalan koko potentiaalia ilmastonmuutoksen hillitsemisessä. Metsien nettovaikutus hiilinieluna sitä paitsi pienenee niiden vanhetessa.

47. suositaa, että metsille laaditaan selkeät määritelmät, joissa erotetaan toisistaan ainakin luonnontilaiset metsät, joita ei ole koskaan hoidettu (0,7 prosenttia kokonaisalasta), ja aiemmin hoidetut metsät, joiden hoitaminen on lopetettu viime vuosikymmeninä, jotta luonnontilaisia metsiä voitaisiin suojella tehokkaasti erityisesti eräillä Keski- ja Itä-Euroopan alueilla ja jotta voitaisiin elvyttää vuoristoalueita, missä metsien hoitaminen on lopetettu ja jotka ovat näin alttiina metsäpalojen, tuholaiten ja tautien vaaralle.

48. katsoo, että bioenergiaa on pidettävä mahdollisuutena toteuttaa kestäviä metsänhoitotoimia ja uusiutuvana energialähteenä sivutuotteiden teollisten jalostusprosessien ja kierrätyksen yhteydessä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä vuonna 2018 annetun direktiivin⁽¹¹⁾ mukaisesti. Bioenergia on tärkeää Euroopan energiaturvallisuudelle ja riippumattomuudelle fossiilisista polttoaineista.

49. suositaa tarkistamaan bioenergian ja metsänhoitotapojen kestävyyskriteereihin ehdotettuja muutoksia, koska eräät ehdotetuista toimenpiteistä saattavat lisätä alue- ja paikallisviranomaiten taakkaa metsänomistajina ja kestävästä metsänhoidosta vastaavina instituutioina monissa jäsenvaltioissa, sillä tiukkaan oikeudelliseen suojeluun liittyvät rajoitukset, jotka koskevat kymmentä prosenttia metsistä, tuottavat suuren määrän korvauksia ilman komission selkeää rahoitus-sitoutumusta. Olisi sovellettava uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä vuonna 2018 annetun direktiivin mukaisia bioenergian kestävyyskriteerejä.

50. katsoo, että metsäsektorin sosioekonominen tehtävä on tärkeä maaseudun ja monien alueiden paikallistalouden kehittämiselle. Komitea pitää valitettavana, että EU:n metsästrategian ensisijaisiin tavoitteisiin ei kuulu puupohjaisten ja muiden kuin puusta tuotettujen metsätuotteiden käytön selkeä ja yksiselitteinen lisääminen eikä niiden teollinen jalostaminen eurooppalaisissa yrityksissä (joista suurin osa on maaseutualueilla sijaitsevia pk-yrityksiä) kestävä metsänhoidon ja vihreän biotalouden puitteissa.

51. katsoo, että EU:n metsästrategiassa on edistettävä ja vahvistettava kestäväan metsänhoitoon liittyvää valistusta kaikkialla, erityisesti kouluissa ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioissa mutta myös mediakampanjoissa, jotta voidaan lisätä Euroopan kansalaisten tietoisuutta kestäväan metsänhoidon käytännöistä ja sen ekologisesta, taloudellisesta ja sosiaalisesta ulottuvuudesta.

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 98 final.

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

52. katsoo, että EU:n metsästrategiaan olisi sisällytettävä kansainvälinen ulottuvuus, jolla pyritään hillitsemään maailmanlaajuisista metsäkatoa ja biologisen monimuotoisuuden köyhtymistä hyödyntämällä kestävästä metsänhoidosta saatua kokemusta sekä jakamalla tietoa ja hyviä käytäntöjä, joita on kehitetty jäsenvaltioissa ja lukuisten alue- ja paikallisviranomaisten parissa. Komitea suhtautuu tässä mielessä myönteisesti komission ehdotukseen asetukseksi tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionin ulkopuolelle sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010⁽¹²⁾ kumoamisesta, jonka tarkoituksena on rajoittaa sellaisten perushyödykkeiden tuontia, joilla on yhteys metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen maailmanlaajuisella tasolla. Komitea korostaa myös, että ehdotukseen on liitetty toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arviointitaulukko⁽¹³⁾, jossa esitetään perusteellinen analyysi toissijaisuusperiaatteeseen liittyvistä huolenaiheista.

Tarve saavuttaa tieteellis-tekninen yhteisymmärrys

53. suosittaa, että EU:n metsästrategiassa tuotaisiin esiin Euroopan metsissä viime vuosikymmeninä sovellettuja tuloksekkaita metsänhoitokäytäntöjä (metsäalan jatkuva kasvu, hiilinielujen kasvu, suojelualueiden ja suojeltujen ekosysteemien lisääminen, korjuun lisääntyminen, yritysten ja teollisuudenalojen vastuullisuuden kehittäminen, kestävä metsänhoitoa koskevan koulutuksen ja metsäalan toimijoiden koulutuksen parantaminen) ja tunnustettaisiin erikseen tämä työ, jonka ansiosta EU on maailmanlaajuisesti hyvien metsänhoitokäytäntöjen edelläkävijä ja esimerkki muille maille.

54. kehottaa noudattamaan EU:n ja sen jäsenvaltioiden tekemistä kansainvälisistä sitoumuksista peräisin olevia kestävän metsänhoidon määritelmiä, etenkin Forest Europe -prosessia.

55. suosittaa, että tehdään lisäselvityksiä mahdollisen toimeenpanon suunnittelun osalta, jotta vältetään päällekkäisyyksiä nykyisten järjestelmien kanssa, sekä selvennetään synergiaa, lisäarvoa ja kustannus-hyötysuhdetta, joita ehdotettu luonnonläheisen metsänhoidon sertifiointi ja EU:n riippumaton sertifikaatti sekä strategiset metsäsuunnitelmat voisivat tarjota metsien jo olemassa olevien, kansainvälisesti tunnustettujen ja sovellettujen sertifiointijärjestelmien (PEFC, FSC) sekä jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten jo käyttämien strategioiden, suunnitelmien ja ohjelmien yhteydessä. Lisäksi on selvennettävä, olisiko uuden järjestelyn oltava pakollinen vai vapaaehtoinen ja minkä oikeusperustan nojalla tällaiset toimet toteutettaisiin.

56. kehottaa viittaamaan selkeästi metsien kaikkiin muihin kuin metsäteollisiin hyötyihin.

57. kehottaa tarkastelemaan uudelleen ja analysoimaan metsätutkijoiden, myös metsäympäristöasiantuntijoiden, eri puolilla Eurooppaa tekemiä arviointeja, joissa varoitetaan, että ehdotetuissa politiikoissa ei välttämättä oteta riittävästi huomioon suuriin häiriöihin (metsäpalot, hirmumyrskyt, voimakkaat lumisateet ja tuholaiset) liittyviä riskejä, ja kiinnittämään erityistä huomiota metsiin, jotka ovat erityisen alttiita ilmastomuutoksen vaikutuksille.

58. ehdottaa, että tiukan tieteellis-teknisen lähestymistavan pohjalta pyritään saavuttamaan entistä laajempi yhteisymmärrys olettamuksista, joihin sekä EU:n metsästrategia että biodiversiteettistrategia nojaavat, ja muodostetaan tätä varten edustava paneeli, joka koostuu tarkan tieteellisistä asiantuntijoista, joilla on toteen näytettyä kokemusta kaikista metsäalan arvoketjun osa-alueista ja Euroopan eri metsätyypeistä.

59. katsoo, että tietyissä tieteellisten analyysien mukaan perustelluissa tapauksissa Natura 2000 -alueiden suojeltuja luontotyyppisiä, joita ilmastomuutokseen liittyvät häiriöt uhkaavat tai vaarantavat, voidaan tukea, jotta niistä tulisi häiriöitä paremmin sietäviä ekosysteemejä.

60. arvostaa ja pitää tervetulleena ehdotusta luotettavasta tiedonkeruusta ja painottaa, että on tärkeää antaa uusi lainsäädäntöehdotus EU:n metsiä koskevasta seurannasta, raportoinnista ja tiedonkeruusta.

⁽¹²⁾ COM(2021) 706 final.

⁽¹³⁾ SWD(2021) 325 final.

Strategia edellyttää merkittäviä selvennyksiä ennen täytäntöönpanoa

61. katsoo, että EU:n metsästrategiassa ei aseta johdonmukaista ja kattavaa tavoitetta Euroopan metsäalalle vuoteen 2030 mennessä, vaan se sisältää erilaisia toimia ja aloitteita, joista monet ovat edelleen epämääräisiä ja joista vain osalla on alustava aikataulu.

62. katsoo EU:n metsästrategian täytäntöönpanon edellyttävän, että ensimmäiseksi selvennetään käsitteitä ja toimia ja laaditaan toimintasuunnitelma, jossa selkiytetään tavoitteita, soveltamisalaa, aikataulua ja vastuita. Toimintasuunnitelmassa on otettava huomioon jäsenvaltioiden, alue- ja paikallisviranomaisten ja alan toimijoiden kanta EU:n metsästrategiaan ja niiden näkemykset ehdotetuista jatkotoimista. Siinä on otettava huomioon myös AK:n, Euroopan parlamentin ja kaikkien metsäalan sidosryhmien näkemykset.

63. suosittaa selventämään, miten uudet kestävän metsänhoidon indikaattorit, kynnyksarvot ja vaihteluvälit soveltuvat yhteen yleiseurooppalaisessa metsien suojelua käsittelevässä ministerikonferenssissa (Forest Europe) määriteltyjen kestävän metsänhoidon kriteerien ja indikaattorien kanssa, ottaen huomioon, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat sen allekirjoittajia. Lisäksi komitea katsoo, että tarvitaan tietoa oikeusperustasta, jonka nojalla näihin toimiin ryhdyttäisiin ja jonka perusteella mahdolliset tulevat toimet ”aloitettaisiin vapaaehtoiselta pohjalta”, sen lisäksi että selvennetään kestävän metsänhoidon ja luonnonläheisyyden käsitteen yhteyttä.

64. suosittaa, että ekosysteemipalvelumaksun laajuudesta ja toteutettavuudesta keskusteltaisiin perusteellisesti jäsenvaltioiden ja alan toimijoiden kanssa ja että tämän jälkeen tilannetta tarkasteltaisiin sen arvioimiseksi, voidaanko EU:n metsästrategian rahoitusmekanismeilla (YMP, hiiliviljely ja hiilisertifiointi) saavuttaa asetetut tavoitteet.

65. suhtautuu myönteisesti EU:n laajuisen ja koordinoitun metsien seurannan käyttöönottoon, mutta pitää tarpeellisena arvioida EU:n metsiin kohdistuvaa seuranta- ja raportointia ja tiedonkeruuta koskevan uuden ehdotuksen lisäarvoa ja kustannus-hyötysuhdetta sekä olemassa olevia ja mahdollisesti puuttuvia tietoja. Komitea toteaa, että etädata, mukaan lukien satelliittien avulla ja muilla tavoin saadut tiedot, on kustannustehokas tapa parantaa tietopohjaa yhdessä nykyisten ja käynnissä olevien kansallisten metsäinventaarien kanssa. Tässä yhteydessä toissijaisuusperiaate, kustannukset ja hallinnolliset rasitteet ovat keskeisiä tekijöitä, joihin on kiinnitettävä huomiota. Metsien seuranta koko EU:ssa voisi tuoda lisäarvoa edellyttäen, että jäsenvaltiot ja paikallis- ja alueviranomaiset antavat sille tukensa ja että seuranta perustuu kansallisten ja alueellisten metsäinventaarien yhteydessä kerättyihin ruohonjuuritason tietoihin ja Forest Focus -asetuksesta saatuihin kokemuksiin. Lisäksi on määriteltävä selkeästi kansallisten strategiasuunnitelmien luonne (vapaaehtoinen vai pakollinen), muoto ja täsmällinen tarkoitus sekä luotava kustannustehokkaita kannustimia metsienomistajille tiedonkeruuseen osallistumiseksi.

Kestävä metsänhoito edellyttää enemmän EU:n rahoitusta

66. kehottaa tekemään selkeitä ja realistisia rahoitussitoumuksia, sillä vaikka EU:n metsästrategiasta voidaan päätellä EU:n rahoituksen kestävään metsänhoitoon ja biologisen monimuotoisuuden suojeluun kasvavan merkittävästi, tarve turvautua varoihin, joilla on jo muita tavoitteita ja käyttövarauksia (esim. YMP), ja rahoituksen puute muista EU:n rahastoista brexitin, covid-19-pandemian jälkeisen talouskriisin ja inflaation nousun leimaamassa yleisessä tilanteessa tekevät epätodennäköiseksi sen, että metsiä ja biodiversiteettiä varten tarkoitettua EU:n nykyisen rahoituksen riittämättömyys korjaantuisi huomattavasti lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä.

67. kehottaa komissiota auttamaan alue- ja paikallisviranomaisia varmistamaan hallinnollisia prosesseja yksinkertaistamalla, että käytettävissä olevat EU:n rahastot (maaseuturahasto, Euroopan aluekehitysrahasto, NextGenerationEU) voivat tukea kestävää metsänhoitoa entistä paremmin.

68. suosittaa myöntämään enemmän varoja koulutukseen, tutkimukseen ja kehittämiseen sekä tietämyksen jakamiseen eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla, jotta voidaan tehdä yhteistyötä sekä jakaa ja soveltaa kestävän metsänhoidon ja metsäalan arvoketjujen hyviä käytäntöjä kaikilla Euroopan alueilla ja kaikkialla maailmassa.

69. katsoo, että EU:n uudessa metsästrategiassa olisi edistettävä aloitteita, joiden tavoitteena on luoda foorumeita metsiin ja hiilettömään talouteen liittyvää alueiden välistä yhteistyötä ja rahoitusta varten.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

AK:N 149. TÄYSISTUNTO, 27.4.2022–28.4.2022

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Tavoitteena vihreän kehityksen ohjelman sosiaalisesti oikeudenmukainen täytäntöönpano”

(2022/C 301/12)

Esittelijä:	Csaba BORBOLY (RO, EPP), Harghitan lääninvaltuuston puheenjohtaja, Romania
Viiteasiakirjat:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sosiaalisen ilmatorahaston perustamisesta COM(2021) 568 final Ehdotus neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu) COM(2021) 563 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sosiaalisen ilmatorahaston perustamisesta

COM(2021) 568 final

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 7 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Ilmastoneutraaliutta koskevien sitoumusten täytäntöönpanemiseksi unionin ilmasto- ja energialainsäädäntöä on tarkistettu ja muutettu kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen nopeuttamiseksi.	Ilmastoneutraaliutta koskevien sitoumusten täytäntöönpanemiseksi unionin ilmasto- ja energialainsäädäntöä on tarkistettu ja muutettu kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen nopeuttamiseksi. Näiden muutosten olisi oltava Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisia ja varmistettava, että kaikki voivat täysin hyötyä oikeudenmukaisesta siirtymästä ja että ketään ei unohdeta. Uusi sosiaalinen ilmatorahasto auttaisi osaltaan suojelemaan ja voimaannuttamaan haavoittuvimpia kotitalouksia ja liikkumisratkaisujen käyttäjiä, jotta energiaköyhyys ja liikkumiseen liittyvä köyhyys voitaisiin poistaa kaikkialta Euroopassa.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 2

Johdanto-osan 8 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Näillä muutoksilla on erilaisia taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia talouden eri aloihin, kansalaisiin ja jäsenvaltioihin. Erityisesti rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämällä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽¹⁾ soveltamisalaan olisi annettava taloudellinen lisäkannustin investoida fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentämiseen ja siten nopeuttaa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Yhdessä muiden toimenpiteiden kanssa tämän pitäisi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä vähentää rakennusten ja tieliikenteen kustannuksia ja tarjota uusia mahdollisuuksia työpaikkojen luomiseen ja investointeihin.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).</p>	<p>Näillä muutoksilla on erilaisia taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia talouden eri aloihin, kotitalouksiin, mikro- ja pienyriityksiin, alueisiin ja kuntiin sekä jäsenvaltioihin. Erityisesti rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämällä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽¹⁾ soveltamisalaan olisi annettava taloudellinen lisäkannustin investoida fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentämiseen ja siten nopeuttaa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Yhdessä muiden toimenpiteiden kanssa tämän pitäisi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä vähentää rakennusten ja tieliikenteen kustannuksia ja tarjota uusia mahdollisuuksia työpaikkojen luomiseen ja investointeihin.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 3

Johdanto-osan 10 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Fossiilisten polttoaineiden hinnannousu voi vaikuttaa suhteettomasti haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikroyrityksiin ja haavoittuviin liikenteen käyttäjiin, jotka käyttävät muita suuremman osan tuloistaan energiaan ja liikenteeseen, joilla ei ole tietyillä alueilla mahdollisuutta käyttää vaihtoehtoisia, kohtuuhintaisia liikkuvuus- ja liikenne-neratkaisuja ja joilla ei ehkä ole taloudellisia valmiuksia investoida fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentämiseen.</p>	<p>Fossiilisten polttoaineiden hinnannousu voi vaikuttaa suhteettomasti haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikro- ja pienyriityksiin ja haavoittuviin liikkumiseratkaisujen käyttäjiin, jotka käyttävät muita suuremman osan tuloistaan energiaan ja liikenteeseen, joilla ei ole tietyillä alueilla mahdollisuutta käyttää vaihtoehtoisia, kohtuuhintaisia liikkuvuus- ja liikenne-neratkaisuja ja joilla ei ehkä ole taloudellisia valmiuksia investoida fossiilisten polttoaineiden kulutuksen vähentämiseen. Käyttöön otettavien toimenpiteiden vaikutukset todennäköisesti myös vaihtelevat huomattavasti EU:n eri alueiden erityisolosuhteista ja -kontekstista riippuen, ja näitä eroja olisi tutkittava nimenomaisesti.</p>

Perustelu

On tärkeää korostaa, että alueellisia ja paikallisia eroja olisi tutkittava ja analysoitava. Sosiaalisen ilmaston soveltamisalaa olisi laajennettava kattamaan haavoittuvat mikro- ja pienyritykset, eikä sen pidä rajoittua tässä vain mikroyrityksiin.

Muutosehdotus 4

Johdanto-osan 11 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Sen vuoksi osa tuloista, jotka saadaan rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaa, olisi käytettävä kyseisestä sisällyttämisestä aiheutuvien sosiaalisten vaikutusten käsittelyyn, jotta siirtymä olisi oikeudenmukainen ja osallistava ja että ketään ei jätetä jälkeen.</p>	<p>Sen vuoksi tulot, jotka saadaan rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaa, on käytettävä kyseisestä sisällyttämisestä aiheutuvien sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten käsittelyyn, jotta siirtymä olisi oikeudenmukainen ja osallistava ja että ketään ei jätetä jälkeen.</p>

Perustelu

Kaikki päästökauppajärjestelmästä rakennusten ja tieliikenteen alalla saatavat tulot käytetään toimenpiteisiin, joilla puututaan hiilen hinnoittelusta aiheutuviin sosiaalisiin vaikutuksiin.

Muutosehdotus 5

Johdanto-osan 12 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Tämä on vieläkin tärkeämpää, kun otetaan huomioon nykyiset energiaköyhyyden tasot. Energiaköyhyys on tilanne, jossa kotitalouksilla ei ole mahdollisuutta hankkia keskeisiä energiapalveluja, kuten jäähdytystä, kun lämpötilat nousevat, ja lämmitystä. Vuonna 2019 EU:n laajuisessa tutkimuksessa ⁽¹⁾ noin 34 miljoonaa eurooppalaista ilmoitti, että he eivät voineet pitää kotiaan riittävän lämpimänä vuonna 2018, ja 6,9 prosenttia unionin väestöstä totesi, ettei heillä ole varaa lämmittää kotiaan riittävästi. Energiaköyhyyden seurantakeskus arvioi, että yli 50 miljoonaa Euroopan unionin kotitaloutta kärsii energiaköyhyydestä. Energiaköyhyys on näin ollen suuri haaste unionille. Vaikka sosiaalisella hinnoittelulla tai suoralla tuloetuella voidaan tarjota välitöntä apua energiaköyhyydestä kärsiville kotitalouksille, vain kohdennetuilla rakenteellisilla toimenpiteillä, erityisesti energiaparannuksilla, voidaan tarjota kestäviä ratkaisuja.</p> <p>⁽¹⁾ Tiedot vuodelta 2018. Eurostat, SILC [ilc_md01].</p>	<p>Tämä on vieläkin tärkeämpää, kun otetaan huomioon nykyiset energiaköyhyyden tasot. Energiaköyhyys on tilanne, jossa kotitalouksilla ei useissa tapauksissa matalien tulojen, energiamenojen käytettävissä olevista tuloista viemän suuren osuuden ja asunnon huonon energiatehokkuuden yhdistyessä ole mahdollisuutta hankkia keskeisiä energiapalveluja, jotka luovat perustan kohtuulliselle elintasolle ja terveydelle, mukaan lukien riittävä lämmitys, jäähdytys, valaistus ja sähkölaitteiden käyttöön tarvittava energia, kulloisessakin kansallisessa tilanteessa ja nykyinen sosiaalipolitiikka ja muut asiaankuuluvat politiikat huomioon ottaen. Vuonna 2019 EU:n laajuisessa tutkimuksessa ⁽¹⁾ noin 34 miljoonaa eurooppalaista ilmoitti, että he eivät voineet pitää kotiaan riittävän lämpimänä vuonna 2018, ja 6,9 prosenttia unionin väestöstä totesi, ettei heillä ole varaa lämmittää kotiaan riittävästi. Energiaköyhyyden seurantakeskus arvioi, että yli 50 miljoonaa Euroopan unionin kotitaloutta kärsii energiaköyhyydestä. Energiaköyhyys ja liikkumiseen liittyvä köyhyys ovat näin ollen suuri haaste unionille. Vaikka tämän haasteen merkitys on tunnustettu unionin tasolla yli vuosikymmenen ajan erilaisilla aloitteilla, lainsäädännöllä ja suuntaviivoilla, unionin tasolla ei ole vakiomuotoista määritelmää energiaköyhyydestä tai liikkumiseen liittyvästä köyhyydestä, minkä vuoksi sen mittaamiseksi tarvittavia indikaattoreita on kehitettävä ottaen alueellinen ja paikallinen monimuotoisuus huomioon kaikilta osin, sillä vain kolmasosa jäsenvaltioista on ottanut käyttöön energiaköyhyyden maakohtaisen määritelmän. Näin ollen energiaköyhyydestä unionissa ei ole saatavilla läpinäkyviä ja vertailukelpoisia tietoja. Sen vuoksi olisi laadittava unionin tason määritelmä, jotta voidaan puuttua tehokkaasti energiaköyhyyteen ja mitata edistymistä jäsenvaltioissa. Vaikka sosiaalisella hinnoittelulla tai suoralla tuloetuella voidaan tarjota välitöntä apua energiaköyhyydestä kärsiville kotitalouksille, vain kohdennetuilla rakenteellisilla toimenpiteillä, energiatehokkuus etusijalle -periaatteen soveltamisella ja uusien uusiutuvien energialähteiden käyttönotolla, myös yhteisöjohtoisilla hankkeilla, erityisesti energiaperusparannuksilla, voidaan tarjota kestäviä ratkaisuja ja torjua osaltaan energiaköyhyyttä tehokkaasti.</p> <p>⁽¹⁾ Tiedot vuodelta 2018. Eurostat, SILC [ilc_md01].</p>

Perustelu

Energiaköyhyyden käsitettä varten olisi laadittava selkeä ja vakioitu määritelmä soveltaen yhteistä, monialaista, joustavaa ja koordinoitua lähestymistapaa erilaisiin sosiaalisiin, teknisiin, taloudellisiin ja talousarvionäkökohtiin.

Muutosehdotus 6

Johdanto-osan 14 kappale

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Tätä varten kunkin jäsenvaltion olisi toimitettava komissiolle ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma, jäljempänä "suunnitelma". Näillä suunnitelmilla olisi pyrittävä kahteen tavoitteeseen. Ensinnäkin niiden olisi tarjottava haavoittuville kotitalouksille, haavoittuville mikro-yrityksille ja haavoittuville liikenteen käyttäjille tarvittavat resurssit rahoittaa ja toteuttaa investoinnit energiatehokkuuteen, muihin kuin hiiliperäisiin energialähteisiin siirtymiseen lämmityksessä ja jäähdytyksessä, päästöttömiin ja vähäpäästöisiin ajoneuvoihin ja liikkuvuuteen. Toiseksi niiden olisi lievennettävä fossiilisten polttoainoiden hinnannousun vaikutuksia kaikkein haavoittuvimpiin ja siten estettävä energia- ja liikenneköyhyys siirtymäkaudella, kunnes tällaiset investoinnit on toteutettu. Suunnitelmiin olisi sisällytettävä omana osuutenaan investoinnit, joilla edistetään pitkän aikavälin ratkaisuna vähentämistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Niissä voitaisiin myös harkita muita toimenpiteitä, kuten väliaikaista suoraa tulotukea kielteisten tulovaikutusten lieventämiseksi lyhyemmällä aikavälillä.</p>	<p>Tätä varten kunkin jäsenvaltion olisi toimitettava komissiolle ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma, jäljempänä "suunnitelma". Näillä suunnitelmilla olisi pyrittävä kahteen tavoitteeseen. Ensinnäkin niissä olisi määritettävä ja kartoitettava energiaköyhyydestä ja liikkumiseen liittyvästä köyhyydestä kärsivät tai niiden uhan alaiset kotitaloudet, haavoittuvassa asemassa olevat mikro- ja pienyritykset sekä tarjottava yhdessä paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa laadittu yksityiskohtainen analyysi energiaköyhyyden ja liikkumiseen liittyvän köyhyyden tärkeimmistä syistä asianomaisilla alueilla. Suunnitelmassa olisi myös asetettava tavoitteita energiaköyhyyden ja liikkumiseen liittyvän köyhyyden poistamiseksi asteittain ja tehokkaasti. Toiseksi niissä olisi tarjottava energiaköyhyydestä kärsiville kotitalouksille ja liikkumiseen liittyvästä köyhyydestä kärsiville ihmisille sekä mikro- ja pienyrityksille tarvittavat resurssit rahoittaa ja toteuttaa investointeja rakennusten, erityisesti energiatehokkuudeltaan heikoimpien rakennusten ja sosiaalisen asumisen asuntokannan, perinpohjaiseen perusparannukseen, mahdollisen jäljellä olevan lämmityksen ja jäähdytyksen kysynnän kattamiseen uusiutuvalla energialla sekä päästöttömään liikkumiseen. Suunnitelmiin olisi ennen kaikkea sisällytettävä investointeja sellaisten pitkän aikavälin ratkaisujen edistämiseksi, joiden avulla vähennetään asteittain riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Muitakin toimenpiteitä, kuten suoraa tukea, voidaan harkita, mutta niiden olisi oltava väliaikaisia ja niiden ehdoksi olisi asetettava pitkäjänteiset investoinnit, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia.</p>

Perustelu

Kartoituksen olisi katettava myös ne kotitaloudet, jotka eivät vielä täytä energiaköyhyyden kriteerejä mutta saattavat helposti luisua energiaköyhyyteen lähitulevaisuudessa huonon eristyksen ja energian hintojen nousun vuoksi.

Muutosehdotus 7

Johdanto-osan 15 kappale

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioilla on yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa parhaat edellytykset suunnitella ja toteuttaa suunnitelmia, jotka on mukautettu ja kohdennettu niiden paikallisiin, alueellisiin ja kansallisiin olosuhteisiin, kuten asianomaisilla aloilla noudatettaviin politiikkoihin ja muiden asiaankuuluvien EU:n varojen suunniteltuun käyttöön. Näin voidaan parhaiten kunnioittaa tilanteiden laajaa moninaisuutta, paikallis- ja aluehallinnon erityistietämystä, tutkimusta ja innovointia, työmarkkinasuhteita ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun rakenteita sekä kansallisia perinteitä ja edistää haavoittuvassa asemassa oleville annettavan yleisen tuen vaikuttavuutta ja tehokkuutta.</p>	<p>Jäsenvaltioilla on yhteistyössä alue-, paikallis-, kaupunki- ja muiden viranomaisten, kansalaisyhteiskunnan sekä talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten kanssa parhaat edellytykset suunnitella ja toteuttaa suunnitelmia, jotka on mukautettu ja kohdennettu niiden paikallisiin, alueellisiin ja kansallisiin olosuhteisiin, kuten asianomaisilla aloilla noudatettaviin politiikkoihin ja muiden asiaankuuluvien EU:n varojen suunniteltuun käyttöön. Näin voidaan parhaiten kunnioittaa tilanteiden laajaa moninaisuutta, paikallis- ja aluehallinnon, talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten sekä kansalaisyhteiskunnan erityistietämystä, tutkimusta ja innovointia, työmarkkinasuhteita ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun rakenteita sekä kansallisia perinteitä ja edistää haavoittuvassa asemassa oleville annettavan yleisen tuen vaikuttavuutta ja tehokkuutta.</p>

Perustelu

Paikallis- ja alueviranomaiset olisi tunnustettava suunnitelmien täytäntöönpanon laadinnan ja toteuttamisen keskeisiksi toimijoiksi.

Kansalaisyhteiskunnalla sekä talouselämän osapuolilla ja työmarkkinaosapuolilla on myös oma roolinsa.

Muutosehdotus 8

Johdanto-osan 16 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Oikeudenmukaisen ilmastoneutraaliuteen siirtymisen kannalta keskeistä on varmistaa, että toimenpiteet ja investoinnit kohdennetaan erityisesti energiaköyhiin tai haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikro- ja pienyrittäjiin ja haavoittuviin liikenteen käyttäjiin. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä edistävillä tukitoimenpiteillä olisi autettava jäsenvaltioita puuttumaan rakennusten ja tieliikenteen alojen päästökaupasta aiheutuviin sosiaalisiin vaikutuksiin.</p>	<p>Oikeudenmukaisen ilmastoneutraaliuteen siirtymisen kannalta keskeistä on varmistaa, että toimenpiteet ja investoinnit kohdennetaan erityisesti energiaköyhiin tai haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikro- ja pienyrittäjiin ja haavoittuviin liikkumisratkaisujen käyttäjiin. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä edistävillä tukitoimenpiteillä olisi autettava jäsenvaltioita, alueita ja kuntia puuttumaan rakennusten ja tieliikenteen alojen päästökaupasta aiheutuviin sosiaalisiin vaikutuksiin.</p>

Perustelu

Myös valtiotasoa alempien hallintotahojen vastuulla on suojella haavoittuvia kotitalouksia, mikro- ja pienyrittäjiä ja liikkumisratkaisujen käyttäjiä oikeudenmukaisessa siirtymässä, mutta myös ne tarvitsevat tukijärjestelmiä voidakseen käyttää toimivaltaansa tehokkaasti.

Muutosehdotus 9

Johdanto-osan 20 kappale

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden olisi toimitettava suunnitelmansa sekä yhdenneittyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmiansa päivitys Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan mukaisesti. Suunnitelmiin olisi sisällyttävä rahoitettavat toimenpiteet, niiden arvioidut kustannukset ja kansallinen rahoitusosuus. Niihin olisi sisällytettävä myös keskeiset välitavoitteet ja tavoitteet toimenpiteiden tosiasiallisen toteuttamisen arvioimiseksi.</p>	<p>Jäsenvaltioiden olisi toimitettava suunnitelmansa sekä yhdenneittyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmiansa päivitys Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan mukaisesti. Ne tulisi laatia tiiviissä ja sisällökkäessä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa, komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 240/2014 vahvistettujen kumppanuutta ja monitasoista hallintoa koskevien käytäntöjen periaatteiden mukaisesti. Suunnitelmiin olisi sisällyttävä arvio odotettavissa olevista vaikutuksista ja rahoituksesta alueittain, vähintään NUTS 3 -tasolla, rahoitettavat toimenpiteet, niiden arvioidut kustannukset ja kansallinen rahoitusosuus. Niihin olisi sisällytettävä myös keskeiset välitavoitteet ja tavoitteet toimenpiteiden tosiasiallisen toteuttamisen arvioimiseksi sekä seurantajärjestelmä. Alueille olisi varattava mahdollisuus laatia oma suunnitelmansa, erityisesti maaseutu-, vuoristo-, syrjäseutu- ja saarialueiden ollessa kyseessä.</p>

Perustelu

Suunnitelmiin olisi sisällyttävä arvio odotettavissa olevista vaikutuksista eri alueilla sekä täytäntöönpanon seurantajärjestelmä, koska paikallis- ja aluehallinnolla on parempi tietämys paikallisten seutujensa sosioekonomisesta tilanteesta. Paikallis- ja alueviranomaisten merkityksellinen osallistuminen ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien laadintaan ja täytäntöönpanoon on ratkaisevan tärkeää rahastotoimien onnistumisen kannalta, koska huomattava osa toimenpiteistä on toteutettava paikallistasolla, jotta ne olisivat menestyksekkäitä, kun otetaan huomioon alueelliset ja paikalliset tekijät ja erot.

Muutosehdotus 10

Johdanto-osan 21 kappale

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Rahaston ja suunnitelmien olisi oltava johdonmukaisia suhteessa niihin uudistuksiin ja sitoumuksiin, joita jäsenvaltiot ovat suunnitelleet ja jotka ne ovat tehneet asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisissa päivitettyissä yhdenmetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin [yyyy/nnn] [Ehdotus energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU uudelleenlaadinnaksi] mukaisesti, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa ⁽¹⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1057 Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ⁽²⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1056 oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta ⁽³⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/31/EU mukaisissa jäsenvaltioiden pitkän aikavälin peruskorjausstrategioissa ⁽⁴⁾. Hallinnollisen tehokkuuden varmistamiseksi suunnitelmiin sisällytettävien tietojen olisi soveltuvin osin oltava yhdenmukaisia edellä lueteltujen säädösten ja suunnitelmien kanssa.</p> <p>⁽¹⁾ Eurooppa-neuvosto hyväksynyt 24 ja 25 päivänä kesäkuuta 2021.</p> <p>⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21).</p> <p>⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1056, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 1).</p> <p>⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).</p>	<p>Rahaston ja suunnitelmien olisi – sen lisäksi, että ne harmonisoidaan muiden rakenne- ja muutosrahastojen, eli EAKR:n, ESR+:n, koheesiorahaston ja JTF-rahaston kanssa – oltava johdonmukaisia suhteessa niihin uudistuksiin ja sitoumuksiin, joita jäsenvaltiot ovat suunnitelleet ja jotka ne ovat tehneet asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisissa päivitettyissä yhdenmetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin [yyyy/nnn] [Ehdotus energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU uudelleenlaadinnaksi] mukaisesti ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä [vvvv/nnn] [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi] noudattaen ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/31/EU mukaisissa jäsenvaltioiden pitkän aikavälin peruskorjausstrategioissa ⁽¹⁾. Hallinnollisen tehokkuuden varmistamiseksi suunnitelmiin sisällytettävien tietojen olisi soveltuvin osin oltava yhdenmukaisia edellä lueteltujen säädösten ja suunnitelmien kanssa.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).</p>

Muutosehdotus 11

Johdanto-osan 22 kappale

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Unionin olisi tuettava jäsenvaltioita taloudellisin keinoin, jotta ne voivat panna suunnitelmansa täytäntöön sosiaalisen ilmatorahaston avulla. Sosiaalisen ilmatorahaston maksujen ehdoksi olisi asetettava suunnitelmiin sisältyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen. Näin voitaisiin ottaa tehokkaasti huomioon kansalliset olosuhteet ja prioriteetit ja samalla yksinkertaistaa rahoitusta ja helpottaa sen integrointia muihin kansallisiin rahoitusohjelmiin ja samalla taata EU:n menojen vaikuttavuus ja eheys.</p>	<p>Unionin olisi tuettava jäsenvaltioita taloudellisin keinoin yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin pohjalta, jotta ne voivat panna suunnitelmansa täytäntöön sosiaalisen ilmatorahaston avulla. EU:n varojen mahdollisimman tehokkaan käytön varmistamiseksi sosiaalisen ilmatorahaston maksujen ehdoksi olisi asetettava suunnitelmiin sisältyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen sekä se, että jäsenvaltiot hyväksyvät oikeudellisesti sitovia tavoitteita ja toimenpiteitä kaikkien fossiilisten polttoaineiden asteittaiseksi käytöstä poistamiseksi aikataulussa, joka vastaa tavoitetta rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 celsiusasteeseen esiteollisen kauden tasoon verrattuna, mukaan luettuna kiinteiden fossiilisten polttoaineiden asteittainen käytöstä poistaminen viimeistään vuoteen 2030 mennessä ja fossiilisen kaasun asteittainen käytöstä poistaminen vuoteen 2040 mennessä.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 12

Johdanto-osan 23 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Rahaston määrärahojen olisi periaatteessa oltava oikeassa suhteessa määriin, jotka vastaavat 25:tä prosenttia odotetuista tuloista, jotka aiheutuvat rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan kaudella 2026–2032. Neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 mukaan jäsenvaltioiden olisi asetettava nämä tulot unionin talousarvion käyttöön omina varoina. Jäsenvaltioiden on rahoitettava 50 prosenttia suunnitelmansa kokonaiskustannuksista. Tätä tarkoitusta sekä investointeja ja toimenpiteitä varten, joilla nopeutetaan ja lievennetään vaadittua siirtymää niiden kansalaisten osalta, joihin vaikutukset kohdistuvat kielteisesti, jäsenvaltioiden olisi muun muassa käytettävä tähän tarkoitukseen direktiivin 2003/87/EY mukaisesta rakennusten ja tieliikenteen päästökaupasta odotetut tulonsa.</p>	<p>Rahaston määrärahojen olisi oltava oikeassa suhteessa määriin, jotka vastaavat vähintään 25:tä prosenttia tuloista, jotka aiheutuvat rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan kaudella 2026–2032. Neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 mukaan jäsenvaltioiden olisi asetettava nämä tulot unionin talousarvion käyttöön omina varoina. Jäsenvaltioiden on rahoitettava 35 prosenttia suunnitelmansa kokonaiskustannuksista. Tätä tarkoitusta sekä investointeja ja toimenpiteitä varten, joilla nopeutetaan ja lievennetään vaadittua siirtymää niiden kansalaisten osalta, joihin vaikutukset kohdistuvat kielteisesti, jäsenvaltioiden olisi käytettävä tähän tarkoitukseen direktiivin 2003/87/EY mukaisesta rakennusten ja tieliikenteen päästökaupasta odotetut tulonsa.</p> <p>Jäsenvaltioiden on määritettävä tuloista paikallis- ja alueyhteisöille osoitettava vähintään 35 prosentin osuus käytettäväksi toimenpiteisiin, joiden avulla voidaan puuttua sosiaalisiin vaikutuksiin, joita aiheutuu rakennusalan ja tieliikenteen sisällyttämisestä päästökaupparjestelmään.</p> <p>Olisi mahdollistettava joustavuus, jotta suurempi osuus varoista voitaisiin kohdentaa haavoittuvimmille alueille.</p>

Perustelu

Sosiaalisen ilmastorahaston määrärahojen potentiaali voidaan saavuttaa vain suuremmalla osarahoituksella, sillä ehdotettu rahoitus voisi kurittaa niitä jäsenvaltioita ja alueita, joiden rahoituskapasiteetti on rajallisempi. Paikallis- ja alueviranomaisilla olisi myös oltava mahdollisuus saada suoraan rahoitusta ja resursseja.

Muutosehdotus 13

Johdanto-osan 24 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Sosiaaliselle ilmastorahastolle myönnetään perusmäärärahat EU:n talousarviosta, ja sitä täydennetään lisäksi vuosittain korkeampaan hiilen hintaan perustuvilla summilla monivuotisen rahoituskehysten asiaankuuluvien enimmäismäärien automaattisen mukauttamisen kautta, jotta kotitalouksille ja liikenteen käyttäjille voidaan antaa enemmän tukea ilmasto siirtymän toteuttamisessa. Se tulisi sisällyttää osaksi EU:n talousarviota, jotta voitaisiin säilyttää talousarvion yhtenäisyys ja eheys, noudattaa yhteisömenetelmää ja varmistaa, että budjettivallan käyttäjä eli Euroopan parlamentti ja neuvosto valvovat sitä tehokkaasti.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 14

Johdanto-osan 25 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jotta voidaan varmistaa varojen tehokas ja johdonmukainen kohdentaminen ja noudattaa moitteettoman varainhoidon periaatetta, tämän asetuksen mukaisten toimien olisi oltava yhdenmukaisia käynnissä olevien unionin ohjelmien kanssa ja täydennettävä niitä siten, että vältetään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen rahastosta ja muista unionin ohjelmista samoihin menoihin. – –</p>	<p>Jotta voidaan varmistaa varojen tehokas ja johdonmukainen kohdentaminen ja noudattaa moitteettoman varainhoidon periaatetta, tämän asetuksen mukaisten toimien olisi oltava yhdenmukaisia käynnissä olevien unionin, jäsenvaltioiden ja tarvittaessa alueellisten ohjelmien, välineiden ja varojen kanssa, tultava niiden lisäksi ja täydennettävä niitä siten, että vältetään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen samoihin menoihin ja se, että rahasto korvaa muita ohjelmia, välineitä ja varoja. – –</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 15

1 artikla

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Perustetaan sosiaalinen ilmastorahasto, jäljempänä ”rahasto”.</p>	<p>Perustetaan sosiaalinen ilmastorahasto, jäljempänä ”rahasto”.</p>

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Siitä tuetaan jäsenvaltioita niiden ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien, jäljempänä ”suunnitelmat”, sisältämien toimenpiteiden ja investointien rahoittamisessa.</p> <p>Rahastosta tuetuilla toimenpiteillä ja investoinneilla tuetaan hyötyjä kotitalouksille, mikroyrityksille ja liikenteen käyttäjille, jotka ovat haavoittuvassa asemassa ja joihin rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttäminen direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan erityisesti vaikuttaa, erityisesti energiaköyhyydestä kärsiviä kotitalouksia ja kansalaisia, joiden käytettävissä ei ole julkista liikennettä vaihtoehtona henkilöautoille (syrjäisillä alueilla ja maaseudulla).</p> <p>Rahaston yleisenä tavoitteena on edistää siirtymistä ilmastoneutraaliuteen puuttamalla sosiaalisiin vaikutuksiin, joita aiheutuu rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan. Rahaston erityistavoitteena on tukea haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikroyrityksiä ja haavoittuvia liikenteen käyttäjiä väliaikaisella suoralla tulotuella sekä toimenpiteillä ja investoinneilla, joilla on tarkoitus lisätä rakennusten energiatehokkuutta ja auttaa siirtymään rakennusten lämmityksessä ja jäähdytyksessä muihin kuin hiiliperäisiin energialähteisiin, mihin kuuluu myös uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian integrointi, sekä parantamalla päästöttömän ja vähäpäästöisen liikkuvuuden ja liikenteen saatavuutta.</p>	<p>Siitä tuetaan jäsenvaltioita ja alueita yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin pohjalta niiden valtakunnallisten tai alueellisten ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien, jäljempänä ”suunnitelmat”, sisältämien toimenpiteiden ja investointien rahoittamisessa osana niiden rakennerahastoja.</p> <p>Rahastosta tuetuilla toimenpiteillä ja investoinneilla tuetaan hyötyjä kotitalouksille, mikroyrityksille, pienille yrityksille ja liikenteen käyttäjille, jotka ovat haavoittuvassa asemassa ja joihin rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttäminen direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan erityisesti vaikuttaa, erityisesti energiaköyhyydestä kärsiviä kotitalouksia ja liikenneköyhyydestä kärsiviä kansalaisia, mukaan luettuna moottoriajoneuvojen yksityiskäytön tuki syrjäisillä alueilla ja maaseudulla, missä on liikkumiseen liittyviä haasteita, koska julkista liikennettä ei ole.</p> <p>Rahaston yleisenä tavoitteena on edistää siirtymistä ilmastoneutraaliuteen puuttamalla sosiaalisiin vaikutuksiin, joita aiheutuu rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan.</p> <p>Rahaston erityistavoitteena on tukea haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikro- ja pienyrityksiä ja haavoittuvia liikkumisratkaisujen käyttäjiä väliaikaisella suoralla tulotuella sekä toimenpiteillä ja investoinneilla, joilla on tarkoitus lisätä rakennusten energiatehokkuutta ja auttaa siirtymään rakennusten lämmityksessä ja jäähdytyksessä muihin kuin hiiliperäisiin energialähteisiin, mihin kuuluu myös uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian integrointi, sekä parantamalla kestävien päästöttömien ja vähäpäästöisten liikkumisratkaisujen ja yhdenmittyjen liikennepalvelujen, kuten kestävän kehityksen mukaisen julkisen liikenteen, yhteiskuljetusten sekä pyöräilyä ja jalankulkua suosivien järjestelyjen, saatavuutta.</p>

Perustelu

Rahastotoimissa huomio keskittyy haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin. Maantieteellisillä, ilmastollisilla, sosiaalisilla ja taloudellisilla näkökohdilla, jotka voivat määrittää ihmisen aseman haavoittuvuuden, on alueellinen ja paikallinen ulottuvuus. Alueellisilla tekijöillä on olennainen rooli haavoittuvuuden määrittelyssä. Myös paikallis- ja alueviranomaisten olisi halutessaan voitava laatia ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmia, joissa esitetään yksityiskohtaisesti konkreettiset toimenpiteet, joilla puututaan vihreään siirtymän aiheuttamaan eriarvoisuuteen.

Tavoitteen piiriin olisi sisällytettävä myös kansalaiset, joille julkinen liikenne on vaihtoehto mutta jotka ovat vähävaraisia tai joilla on sosiaalisia vaikeuksia.

Rahaston tulisi olla osa rakennerahastoja.

Muutosehdotus 16

2 artikla

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
--	--
(2) ”energiaköyhyydellä” Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) [yyyy/nnnn] 2 artiklan [49] alakohdassa määriteltyä energiaköyhyyttä [50];	2) ”energiaköyhyydellä” heikossa asemassa olevien kotitalouksien köyhyyttä, jolloin näillä ei muun muassa heikotasoisten asuntojen, matalan tulotason ja energiamenojen käytettävissä olevista tuloista viemän suuren osuuden vuoksi ole mahdollisuutta saada olennaisia ja kohtuuhintaisia energiapalveluja, jotka luovat perustan kunnolliselle elintasolle ja terveydelle, mukaan luettuina riittävä lämmitys, jäähdytys, valaistus ja sähkölaitteiden käyttöön tarvittava energia;
--	--
(10) ” liikenteen käyttäjillä” kotitalouksia tai mikroyrityksiä, jotka käyttävät erilaisia kuljetus- ja liikkumisvaihtoehtoja;	(9a) ” pienyrittäjä ” yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka vuosiliikemäärä ja/tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa;
(11) ”haavoittuvilla kotitalouksilla” energiaköyhyydestä kärsiviä kotitalouksia tai kotitalouksia, mukaan lukien alemman keskitulotason kotitaloudet, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia ja joilla ei ole varaa kunnostaa käytössään olevia rakennuksia;	(10) ” liikkumisratkaisujen käyttäjillä” kotitalouksia, ihmisiä tai mikro- ja pienyrittäjiä , jotka käyttävät erilaisia kuljetus- ja liikkumisvaihtoehtoja;
(12) ”haavoittuvilla mikroyrityksillä” mikroyrityksiä, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia ja joilla ei ole varaa kunnostaa omistamaansa rakennusta;	(11) ”haavoittuvilla kotitalouksilla” energiaköyhyydestä tai liikkumiseen liittyvästä köyhyydestä kärsiviä tai niiden uhan alaisia kotitalouksia tai ihmisiä tai kotitalouksia, mukaan lukien alemman keskitulotason kotitaloudet, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia tai joita uhkaa energiaköyhyys energian hintojen nousun ja kotitalouksien heikon energiatehokkuuden vuoksi ja joilla ei ole varaa tai oikeuksia kunnostaa käytössään olevia rakennuksia ja jotka saattavat usein olla riippuvaisia vuokranantajista, mikä on yksi asuinrakennusten kestävien perusrakennusten kehittämisen suurimmista esteistä Euroopassa;
(12) ”haavoittuvilla mikroyrityksillä” mikroyrityksiä, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia ja joilla ei ole varaa kunnostaa omistamaansa rakennusta;	(12) ”haavoittuvilla mikro- ja pienyrittäjä” mikro- ja pienyrittäjiä, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia ja joilla ei ole varaa kunnostaa omistamaansa rakennusta tai siirtyä käyttämään kestävästä kehityksen mukaisia liikennemuotoja;

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>(13a) ”liikkumiseen liittyvällä köyhyydellä” kotitalouksia tai yksityishenkilöitä, joilla ei ole varaa kuljetuksiin, jotka ovat välttämättömiä peruspalvelujen hyödyntämiseksi sekä keskeisten kulttuurija sosioekonomisten tarpeiden tyydyttämiseksi erityisesti laadukkaiden työpaikkojen ja koulutuksen osalta tietyssä kontekstissa. Liikkumiseen liittyvä köyhyys saattaa joutua yhdestä tai useammasta seuraavista syistä: matalat tulot, korkeat polttoainekustannukset ja/tai julkisen liikenteen korkeat hinnat, liikkumisvaihtoehtojen saatavuus sekä niiden saavutettavuus ja sijainti, kuljetet etäisyydet ja liikennekäytännöt erityisesti maaseutu-, saari-, vuoristo- ja syrjäalueilla sekä kaupunkien kehysalueilla.</p>

Perustelu

Lisätään määritelmät edunsaajien selventämiseksi.

Muutosehdotus 17

3 artiklan 1 kohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kunkin jäsenvaltion on toimitettava komissiolle ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma, jäljempänä ”suunnitelma”, sekä asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun yhdenntyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitys kyseisessä artiklassa säädetyn menettelyn ja aikataulun mukaisesti. Suunnitelman on sisällettävä johdonmukainen joukko toimenpiteitä ja investointeja, joilla puututaan hiilen hinnoittelun vaikutuksiin haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikroyrityksiin ja haavoittuviin liikenteen käyttäjiin, jotta voidaan varmistaa kohtuuhintainen lämmitys, jäähditys ja liikkuminen siten, että samalla tuetaan ja nopeutetaan unionin ilmastotavoitteiden saavuttamiseen tarvittavia toimenpiteitä.</p>	<p>Kunkin jäsenvaltion on toimitettava komissiolle rakennerahastojen ohjelma-asiakirjoihin lukeutuva, kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon periaatteisiin pohjautuva ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma, jäljempänä ”suunnitelma”, sekä asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun yhdenntyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitys kyseisessä artiklassa säädetyn menettelyn ja aikataulun mukaisesti. Suunnitelman on sisällettävä johdonmukainen joukko toimenpiteitä ja investointeja, joilla puututaan hiilen hinnoittelun vaikutuksiin haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikro- ja pienyriityksiin ja haavoittuviin liikenteen käyttäjiin, jotta voidaan varmistaa kohtuuhintainen lämmitys, jäähditys ja liikkuminen siten, että samalla tuetaan ja nopeutetaan unionin ilmastotavoitteiden saavuttamiseen tarvittavia toimenpiteitä. Jäsenvaltioiden on suunnitelmiaan laatiessaan tehtävä tiivistä yhteistyötä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa, jotka olisi osallistettava laadintaprosessiin.</p>

Perustelu

Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman olisi oltava osa rakennerahastokokonaisuutta, ja kunkin jäsenvaltion olisi laadittava sellainen kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon periaatteiden pohjalta.

Muutosehdotus 18

3 artiklan 2 kohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Suunnitelmaan voi sisältyä kansallisia toimenpiteitä, joilla tarjotaan tilapäistä suoraa tulotukea haavoittuville kotitalouksille ja kotitalouksille, jotka ovat haavoittuvia liikenteen käyttäjiä, jotta voidaan vähentää rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan johtuvan fossiilisten polttoaineiden hinnannousun vaikutusta.</p>	<p>Suunnitelmaan voi sisältyä valtakunnallisia ja/tai valtiotasoa alemman tason toimenpiteitä, joilla tarjotaan suoraa tukea kotitalouksille ja ihmisille edellyttäen, että nämä osoittavat, että tällainen tuki on oikeasuhteista. Tuen on myös oltava osa kokonaisvaltaista strategiaa näiden kotitalouksien ja ihmisten nostamiseksi pois energiaköyhyydestä ja liikkumiseen liittyvästä köyhyydestä kiinnittäen erityistä huomiota naisiin sekä syrjäisillä ja vaikeapääsyisillä alueilla, myös kaupunkien kehysalueilla, asuviin ihmisiin, jotta voidaan auttaa vähentämään välittömiä energia- ja liikennekustannuksia tuomalla vihreät energiatehokkaat ratkaisut sekä jaetut ja yhdenmetyt liikkumispalvelut helpommin saataville.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 19

3 artiklan 3 kohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Suunnitelmaan on sisällyttävä kansallisia hankkeita, joilla</p> <p>a) rahoitetaan toimenpiteitä ja investointeja, joilla lisätään rakennusten energiatehokkuutta, toteutetaan energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, suoritetaan rakennusten peruseräparannuksia ja vähennetään rakennusten lämmityksen ja jäähdytyksen hiilipäästöjä, uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian integrointi mukaan lukien;</p> <p>b) rahoitetaan toimenpiteitä ja investointeja, joilla lisätään päästöttömän ja vähäpäästöisen liikkumisen ja liikenteen osuutta.</p>	<p>Suunnitelmaan on sisällyttävä kansallisia, alueellisia ja paikallisia hankkeita, joilla</p> <p>a) rahoitetaan toimenpiteitä ja investointeja, joilla lisätään rakennusten energiatehokkuutta, toteutetaan energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, suoritetaan rakennusten peruseräparannuksia ja vähennetään rakennusten lämmityksen ja jäähdytyksen hiilipäästöjä, uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian integrointi sekä kaukolämmitys- ja -jäähdytys mukaan lukien;</p> <p>b) tarjotaan taloudellista ja teknistä tukea uusiutuvan energian yhteisöille ja paikallisyhteisöjen omille kehittämishankkeille kaupunki-, esikaupunki- ja maaseutualueilla, mukaan luettuina paikallisomisteiset energijärjestelmät sekä järjestelyt paikallistason osallistamiseksi ja sen valmiuksien kehittämiseksi;</p> <p>c) rahoitetaan toimenpiteitä ja investointeja, joilla varmistetaan ihmisarvoisen, kohtuuhintaisen ja kestävyysperiaatteiden mukaisen asumisen saatavuus, mukaan luettuna hylättyjen rakennusten kunnostaminen;</p>

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>d) rahoitetaan toimenpiteitä, joilla puututaan rakennusten energiatehokkuuden parantamisen ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton muihin kuin rahallisiin esteisiin sekä kestävän liikkumisen ja julkisten liikennepalvelujen saatavuuden esteisiin energiaköyhyyden ja liikkumiseen liittyvän köyhyyden torjumiseksi. Näihin toimenpiteisiin voi sisältyä toimintoja, joilla puututaan hallinnollisiin esteisiin ja tiedonpuutteeseen, kuten energia-alan kuulemis- ja neuvontapalvelut, myös yhteisötasolla;</p> <p>e) rahoitetaan toimenpiteitä ja investointeja, joilla on pysyvä vaikutus, jotta voidaan nopeuttaa siirtymistä päästöttömään liikkumiseen, priorisoida kysyntäpuolen toimenpiteitä ja soveltaa energiatehokkuus etusijalle -periaatetta alkaen toimenpiteistä ja investoinneista, jotka johtavat liikennemuotosiirtymään eli yksityisestä julkiseen, jaettuun ja aktiiviseen liikkumiseen.</p>

Perustelu

Euroopan alueilla ja kunnilla on oltava olennainen rooli rahaston toimintapolitiikkojen ja hankkeiden täytäntöönpanossa. Maantieteellisillä, ilmastollisilla, sosiaalisilla ja taloudellisilla näkökohdilla, jotka voivat määrittää ihmisen aseman haavoittuvuuden, on alueellinen ja paikallinen ulottuvuus.

Muutosehdotus 20

4 artiklan 1 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) konkreettiset liitännäistoimenpiteet, joita tarvitaan suunnitelman toimenpiteiden ja investointien toteuttamiseksi ja c alakohdassa tarkoitettujen vaikutusten vähentämiseksi, sekä tiedot toimenpiteiden ja investointien nykyisestä tai suunnitellusta rahoituksesta muista unionin, kansainvälisistä, julkisista tai yksityisistä lähteistä;</p>	<p>b) konkreettiset liitännäistoimenpiteet ja uudistukset, joita tarvitaan suunnitelman toimenpiteiden ja investointien toteuttamiseksi sekä tiedot toimenpiteiden ja investointien nykyisestä tai suunnitellusta rahoituksesta muista unionin, kansainvälisistä, julkisista tai yksityisistä lähteistä, mukaan luettuina toimet, joilla pyritään varmistamaan, etteivät rakennusten perusparannukset johda häätöihin tai epäsuoriin häätöihin heikossa asemassa oleviin henkilöihin kohdistuvien vuokrankorotusten kautta, samalla kun vahvistetaan vuokralaisten suojelua ja suojatoimia ja edistetään oikeutta ihmisarvoiseen, kohtuuhintaiseen ja kestäväan asumiseen;</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 21

4 artiklan 1 kohdan d alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>d) sukupuolivaikutusten arviointi ja selvitys siitä, miten suunnitelman toimenpiteissä ja investoinneissa otetaan huomioon tavoitteet edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia kaikille sekä näiden tavoitteiden valtavirtaistaminen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden 2 ja 3, YK:n kestävän kehityksen tavoitteen 5 ja tilanteen mukaan kansallisen sukupuolten tasa-arvostrategian mukaisesti;</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 22

4 artiklan 1 kohdan e alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>e) toimenpiteet ja investoinnit tulojen turvaamiseksi eurooppalaisille pienviljelijöille, joiden on täytettävä EU:n tiukat tuotantostandardit; tuontituotteiden osalta edellytetään vastavuoroisuutta tai peilitoimenpiteitä;</i></p>

Perustelu

On tarpeen varmistaa elintarvikkeiden korkea laatu ja turvallisuus tuotteiden alkuperästä riippumatta. Näin voidaan edistää tällaisten terveys-, työ- ja sosiaaliohjelmien leviämistä kolmansiin maihin ja siten maailmanlaajuisen etujen saavuttamista.

Muutosehdotus 23

4 artiklan 1 kohdan i alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>i) järjestelyt suunnitelman tehokasta seuranta ja toteutusta varten kyseisessä jäsenvaltiossa, erityisesti ehdotettujen välitavoitteiden ja tavoitteiden osalta, mukaan lukien toimenpiteiden ja investointien toteuttamista koskevat indikaattorit, jotka ovat tarvittaessa saatavilla Euroopan unionin tilastotoimistosta ja Euroopan energiaköyhyyden seurantakeskuksesta energiaköyhyydestä annetun komission suosituksen (EU) 2020/1563⁽¹⁾ mukaisesti;</p>	<p>i) järjestelyt suunnitelman tehokasta seuranta ja toteutusta varten kyseisessä jäsenvaltiossa ja asianomaisissa alue- ja paikallisyhteisöissä, sekä talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten sekä kansalaisyhteiskunnan osallistaminen prosessiin, erityisesti ehdotettujen välitavoitteiden ja tavoitteiden osalta, mukaan lukien toimenpiteiden ja investointien toteuttamista koskevat indikaattorit, jotka ovat tarvittaessa saatavilla Euroopan unionin tilastotoimistosta ja Euroopan energiaköyhyyden seurantakeskuksesta energiaköyhyydestä annetun komission suosituksen (EU) 2020/1563⁽¹⁾ mukaisesti;</p>

⁽¹⁾ EUVL L 357, 27.10.2020, s. 35.

⁽¹⁾ EUVL L 357, 27.10.2020, s. 35.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 24

4 artiklan 1 kohdan j alakohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>j) suunnitelman valmistelua varten ja, jos saatavilla, tiivistelmä paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen, nuorisjärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien asetuksen (EU) 2018/1999 10 artiklan mukaisesti ja kansallisen oikeudellisen kehyksen mukaisesti toteutetusta kuulemismenetelmästä ja siitä, miten sidosryhmien panos otetaan huomioon suunnitelmassa;</p>	<p>j) suunnitelman valmistelua varten paikallis- ja alueviranomaisten kirjallinen lausunto ja tiivistelmä paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, nuorisjärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien asetuksen (EU) 2018/1999 10 artiklan mukaisesti ja kansallisen oikeudellisen kehyksen mukaisesti toteutetusta kuulemismenetelmästä kuvauksena siitä, miten sidosryhmien panos otetaan huomioon suunnitelmassa, ja siitä, miten alueiden toisistaan poikkeava haavoittuvuuden aste on otettu lukuun, kiinnittäen erityistä huomiota saari- ja vuoristoalueiden kaltaisten pysyvistä luonnonhaitoista kärsivien ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevien alueiden tilanteeseen;</p>

Perustelu

Paikallis- ja alueviranomaiset tietävät, mikä on paras vaihtoehto näiden omille alueille ja kunnille, koska ne ovat tietoisia paikalliseutujensa ongelmista ja sosioekonomisista olosuhteista. Kuuleminen ei riitä siihen, että näiden näkökanta tulisi sisällytetyksi kansallisiin ilmastosuunnitelmiin. Paikallis- ja alueviranomaisilla on oltava mahdollisuus viestiä ja ilmaista ihmisten tarpeet, ja tätä viestintää on analysoitava valtakunnallisella tasolla punniten alueiden välisiä eroja ja erityispiirteitä.

Muutosehdotus 25

4 artiklan 1 kohdan 1 alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>rahastovarojen osuus, joka varataan yhteisölähtöisiin paikallisiin ilmastosiirtymästrategioihin, joihin on osoitettava vähintään 5 prosenttia kokonaismäärärahoista.</p>

Perustelu

Yhteisölähtöiset paikalliset kehittämishankkeet ovat osoittautuneet toimivaksi paikallisen strategisen suunnittelun välineeksi useimmissa jäsenvaltioissa, ja ne voivat parantaa koordinoitua ja toimintaa sekä maaseutu- että kaupunkialueilla.

Muutosehdotus 26

4 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltiot voivat suunnitelmien laadinnan yhteydessä pyytää komissiota järjestämään hyvien käytäntöjen vaihtoa. Jäsenvaltiot voivat myös pyytää teknistä tukea Euroopan investointipankin kanssa vuonna 2009 tehdyllä komission sopimuksella perustetusta ELENA-välineestä tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/240 perustetusta teknisen tuen välineestä.	Jäsenvaltiot sekä paikallis- ja alueviranomaiset voivat suunnitelmien laadinnan yhteydessä pyytää komissiota järjestämään hyvien käytäntöjen vaihtoa. Jäsenvaltiot voivat myös pyytää teknistä tukea Euroopan investointipankin kanssa vuonna 2009 tehdyllä komission sopimuksella perustetusta ELENA-välineestä tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/240 perustetusta teknisen tuen välineestä.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 27

5 artiklan 1 kohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Rahastosta annetaan jäsenvaltioille taloudellista tukea niiden suunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden ja investointien rahoittamiseksi.	Rahastosta annetaan jäsenvaltioille ja alueille taloudellista tukea yhteistyöhön perustuvan hallinnon pohjalta sekä kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon periaatteita noudattaen niiden suunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden ja investointien rahoittamiseksi. Kunkin jäsenvaltion olisi määritettävä näistä käytettävissä olevista varoista vähintään 35 prosentin osuus, jota paikallis- ja alueviranomaiset hallinnoivat suoraan.

Perustelu

Alueellinen ulottuvuus on keskeinen seikka sosiaalisen ilmaston rahaston täytäntöönpanon ja onnistumisen kannalta. Paikallis- ja alueviranomaiset tuntevat parhaiten alueen ongelmat ja sosioekonomiset olosuhteet ja pystyvät havaitsemaan paremmin haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmiset ja sektorit, joten myös niiden käyttöön olisi asetettava rahaston varoja. Rahastoa olisi hallinnoitava yhteistyöhön perustuvan hallinnon pohjalta sekä kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon periaatteita noudattaen.

Muutosehdotus 28

5 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tuen maksamisen ehtona on, että suunnitelmissa vahvistetut toimenpiteet ja investointeja koskevat välitavoitteet ja tavoitteet saavutetaan. Näiden välitavoitteiden ja tavoitteiden on oltava yhteensopivia unionin ilmastotavoitteiden kanssa, ja niiden on katettava erityisesti seuraavat:	Tuen maksamisen ehtona on, että suunnitelmissa vahvistetut toimenpiteet ja investointeja koskevat välitavoitteet ja tavoitteet saavutetaan. Näiden välitavoitteiden ja tavoitteiden on oltava yhteensopivia unionin ilmastotavoitteiden kanssa, ja niiden on katettava erityisesti seuraavat:
a) energiatehokkuus;	a) energiatehokkuus;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) rakennusten perusparannukset;</p> <p>c) päästötön ja vähäpäästöinen liikkuminen ja liikenne;</p> <p>d) kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen;</p> <p>e) haavoittuvien kotitalouksien, erityisesti energiaköhydestä kärsivien kotitalouksien, haavoittuvien mikro-yritysten ja haavoittuvien liikenteen käyttäjien määrän vähentäminen, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla.</p>	<p>b) rakennusten energiakunnostaminen;</p> <p>c) uusiutuvien energialähteiden kehittäminen ja käyttö, myös uusiutuvan energian yhteisöjen kautta;</p> <p>d) päästötön tai vähäpäästöinen (sähkö-, hybridi- tai vetykäyttöinen) liikkuminen, integroidut liikkumispalvelut ja julkinen liikenne;</p> <p>e) kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen;</p> <p>f) haavoittuvien kotitalouksien, mikro- ja pienyrytysten ja liikkumISRatkaisujen käyttäjien määrän vähentäminen, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla, sukupuolen mukaan eriteltyinä;</p> <p>g) mukauttaminen ilmastonmuutoksen heikossa asemassa oleville kotitalouksille aiheuttamiin kielteisiin vaikutuksiin;</p> <p>h) luonnonsuojelu, biologista monimuotoisuutta koskevat tavoitteet ja luontopohjaiset ratkaisut.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 29

6 artiklan 2 kohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltiot voivat sisällyttää seuraavien toimenpiteiden ja investointien kustannukset suunnitelmien arvioituihin kokonaiskustannuksiin edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet tai investoinnit hyödyttävät ensisijaisesti haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikroyrityksiä tai haavoittuvia liikenteen käyttäjiä ja niillä on määrä</p>	<p>Jäsenvaltiot ja alueet voivat sisällyttää seuraavien toimenpiteiden ja investointien kustannukset suunnitelmien arvioituihin kokonaiskustannuksiin edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet tai investoinnit hyödyttävät ensisijaisesti haavoittuvia kotitalouksia, erityisesti pankkipalveluverkoston ulkopuolella olevia kansalaisia ja matalatuloisia kotitalouksia, haavoittuvia mikro- tai pienyryityksiä tai haavoittuvia liikkumISRatkaisujen käyttäjiä ja niillä on määrä</p>

Perustelu

Alueellinen ulottuvuus on keskeinen seikka sosiaalisen ilmatorahaston täytäntöönpanon ja onnistumisen kannalta. Paikallis- ja alueviranomaiset tuntevat parhaiten paikallisten seutujensa ongelmat ja sosioekonomiset olosuhteet ja pystyvät havaitsemaan paremmin haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmiset ja sektorit. Rahaston toimenpitein olisi myös lähestyttävä ja tuettava niitä kansalaisia, joilla on hyvin rajalliset resurssit ja jotka eivät kykene avaamaan tai halua avata pankkitiliä.

Muutosehdotus 30

6 artiklan 2 kohdan d alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
d) tarjota saataville päästöttömiä ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja ja polkupyöriä sekä taloudellista tukea tai verokannustimia niiden ostamiseen sekä asianmukaiseen julkiseen ja yksityiseen infrastruktuuriin, mukaan lukien lataus ja tankkaus; vähäpäästöisiin ajoneuvoihin liittyvän tuen asteittaiselle vähentämiselle on esitettävä aikataulu;	d) tarjota saataville päästöttömiä ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja ja polkupyöriä sekä taloudellista tukea tai verokannustimia niiden ostamiseen sekä asianmukaiseen julkiseen ja yksityiseen infrastruktuuriin, mukaan lukien lataus ja tankkaus; vähäpäästöisiin ajoneuvoihin liittyvän tuen asteittaiselle vähentämiselle on esitettävä aikataulu, ottaen huomioon, että haavoittuvilla kotitalouksilla olisi oltava varaa tarjottuihin ratkaisuihin kustannusten, ylläpidon ja myös pitkän aikavälin kestävyyskannalta, jotta voidaan varmistaa toimenpiteiden tehokkuus;

Perustelu

Taloudellinen tuki sähköajoneuvon hankkimiseen ei ole soveltuvin ratkaisu haavoittuville kotitalouksille korkeiden ylläpitokustannusten vuoksi. On varmistettava, että toimenpiteet ovat järkeviä ja käytännöllisiä, jotta voidaan puuttua haavoittuvien kansalaisten todellisiin ongelmiin (energiakustannukset).

Muutosehdotus 31

6 artiklan 2 kohdan e alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
e) myöntää ilmainen pääsy julkiseen liikenteeseen tai mukauttaa julkisen liikenteen maksuja sekä edistää kestävää kysyntään perustuvaa liikkumista ja jaettuja liikkumispalveluja;	e) myöntää ilmainen pääsy julkiseen liikenteeseen tai mukauttaa julkisen liikenteen sekä edistää päästötöntä ja vähäpäästöistä kysyntään perustuvaa liikkumista ja jakaa liikkumispalveluja erityisesti maaseudulla, saarialueilla, vuoristoalueilla, syrjäisillä ja vaikeapääsyisillä alueilla tai vähemmän kehittyneillä alueilla tai seuduilla, myös vähemmän kehittyneillä kaupunkien kehysalueilla;

Perustelu

Säätelyn olisi oltava teknologianeutraalia elinkaarinäkökulmasta katsoen. Jos otetaan huomioon vain suorat pakokaasupäästöt, vaarana on sähköntuotannosta aiheutuvien päästöjen lisääntyminen ja muiden uusiutuvien polttoainoiden sivuuttaminen.

Muutosehdotus 32

6 artiklan 2 kohdan g alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	g) tuetaan "uusiutuvan energian yhteisö" -periaatteen mukaisia aloitteita, mukaan lukien uusiutuviin lähteisiin perustuvan energian kollektiivinen tuotanto ja oma kulutus keinona puuttua energiaköyhyyteen.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 33

8 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltiot voivat sisällyttää arvioituihin kokonaiskustannuksiin rahoitustukea muille julkisille tai yksityisille yhteisöille kuin haavoittuville kotitalouksille, haavoittuville mikroyrityksille ja haavoittuville liikenteen käyttäjille, jos kyseiset yhteisöt toteuttavat toimenpiteitä ja investointeja, jotka viime kädessä hyödyttävät haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikroyrityksiä ja haavoittuvia liikenteen käyttäjiä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on vahvistettava tarvittavat lakisäätteiset ja sopimusperusteiset suojatoimet sen varmistamiseksi, että hyöty siirretään kokonaisuudessaan kotitalouksille, mikroyrityksille ja liikenteen käyttäjille.</p>	<p>Jäsenvaltiot ja alueet voivat sisällyttää arvioituihin kokonaiskustannuksiin rahoitustukea muille julkisille tai yksityisille yhteisöille kuin haavoittuville kotitalouksille, haavoittuville mikro- ja pieny yrityksille ja haavoittuville liikkumisratkaisujen käyttäjille, jos kyseiset yhteisöt toteuttavat toimenpiteitä ja investointeja, jotka viime kädessä hyödyttävät haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikro- ja pieny yrityksiä ja haavoittuvia liikkumisratkaisujen käyttäjiä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on vahvistettava tarvittavat lakisäätteiset ja sopimusperusteiset suojatoimet sen varmistamiseksi, että hyöty siirretään kokonaisuudessaan kotitalouksille, mikro- ja pieny yrityksille ja liikkumisratkaisujen käyttäjille ja että se on taloudellisesti mahdollista pitkällä aikavälillä.</p>

Perustelu

Alueellinen ulottuvuus on keskeinen seikka sosiaalisen ilmatorahaston täytäntöönpanon ja onnistumisen kannalta. Sähköajoneuvon hankkimiseen myönnettävä taloudellinen tuki ei ole sopivin ratkaisu heikossa asemassa oleville kotitalouksille. Todellisena ongelmana on löytää keinot hoitaa energialaskut.

Muutosehdotus 34

10 artiklan 2 kohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltiot voivat antaa asetuksella (EU) 2021/1057 perustetun Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) ja asetuksen (EU) 2021/1058 mukaisten koheesiopolitiikan toimenpideohjelmien hallintoviranomaisten tehtäväksi toteuttaa tästä rahastosta hyötyviä toimenpiteitä ja investointeja, – –.</p>	<p>Jäsenvaltiot saavat antaa asetuksella (EU) 2021/1057 perustetun Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) ja asetuksen (EU) 2021/1058 mukaisten koheesiopolitiikan toimenpideohjelmien hallintoviranomaisten tehtäväksi toteuttaa tästä rahastosta hyötyvät toimenpiteet ja investoinnit, – –.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 35

11 artikla

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Komissio hallinnoi rahastoa suoraan – – asiaankuuluvien sääntöjen – – mukaisesti.</p>	<p>Komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat rahastoa yhteistyön pohjalta noudattaen yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa vahvistettuja kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon periaatteita sekä – – asiaankuuluvien sääntöjen – – mukaisesti.</p>

Perustelu

Rahastotoimia olisi hallinnoitava yhteistyön pohjalta sekä kumppanuuden ja monitasoisen hallinnon periaatteita noudattaen.

Muutosehdotus 36

14 artiklan 1 kohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on osallistuttava vähintään 50 prosenttiin suunnitelmiensa arvioiduista kokonaiskustannuksista.	Jäsenvaltioiden on osallistuttava vähintään 50 prosenttiin suunnitelmiensa arvioiduista kokonaiskustannuksista yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin pohjalta.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 37

14 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on muun muassa käytettävä direktiivin 2003/87/EY IV a luvun mukaisesta päästöoikeuksiensa huutokaupasta saatuja tuloja kansalliseen osuuteensa suunnitelmiensa arvioiduista kokonaiskustannuksista.	Jäsenvaltioiden on muun muassa käytettävä direktiivin 2003/87/EY IV a luvun mukaisesta päästöoikeuksiensa huutokaupasta saatuja tuloja kansalliseen osuuteensa suunnitelmiensa arvioiduista kokonaiskustannuksista. a) Kunkin jäsenvaltion olisi määriteltävä päästöoikeuksien huutokaupasta saatavista tuloista vähintään 20 prosentin osuus, jota paikallis- ja alueviranomaiset hallinnoivat suoraan. Paikallis- ja alueviranomaisten hallinnoimat tulot olisi käytettävä yksinomaan ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen ja erityisesti toimiin, joilla tuetaan energiäkäännettä ja puututaan heikoimmassa asemassa oleviin seutuihin ja kotitalouksiin kohdistuviin riskeihin. Jos hiilen hinta johtaa odotettua suurempiin tuloihin, sosiaalisen ilmastorahaston määrärahoja korotetaan vastaavasti.

Perustelu

On olennaisen tärkeää, että uudella sosiaalisella ilmastorahastolla voitaisiin myös suoraan tukea paikallis- ja alueviranomaisten investointeja paikallisen sosiaalisen asuntokannan kunnostamiseen ja parantamiseen sekä paikallisen julkisen liikenteen kohtuuhintaisuuteen.

Muutosehdotus 38

15 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Komissio arvioi suunnitelman ja tarvittaessa jäsenvaltion 17 artiklan mukaisesti toimittamien kyseiseen suunnitelmaan tehtyjen muutosten yhdenmukaisuuden tämän asetuksen säännösten kanssa. Komissio toimii kyseistä arviointia tehdessään tiiviissä yhteistyössä asianomaisen jäsenvaltion kanssa. Komissio voi esittää huomautuksia tai pyytää lisätietoja. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava pyydetyt lisätiedot, ja se voi tarvittaessa tarkistaa suunnitelmaa, myös suunnitelman toimittamisen jälkeen. Asianomainen jäsenvaltio ja komissio voivat sopia arvioinnin määräajan pidentämisestä kohtuullisella ajanjaksolla, jos se on tarpeen.</p>	<p>Komissio arvioi suunnitelman ja tarvittaessa jäsenvaltion 17 artiklan mukaisesti toimittamien kyseiseen suunnitelmaan tehtyjen muutosten yhdenmukaisuuden tämän asetuksen säännösten kanssa. Komissio toimii kyseistä arviointia tehdessään tiiviissä yhteistyössä asianomaisen jäsenvaltion kanssa. Komissio voi esittää huomautuksia tai pyytää lisätietoja. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava pyydetyt lisätiedot, ja se voi tarvittaessa tarkistaa suunnitelmaa, myös suunnitelman toimittamisen jälkeen. Asianomainen jäsenvaltio ja komissio voivat sopia arvioinnin määräajan pidentämisestä kohtuullisella ajanjaksolla, jos se on tarpeen. Jäsenvaltiot arvioivat alueelliset ilmasto-suunnitelmat, joita laativat alueet, jotka haluavat pyytää lisämäärärahoja, jotta varmistetaan johdonmukaisuus kansallisen ilmastosuunnitelman kanssa ja vältetään toimenpiteiden päällekkäisyys.</p>

Perustelu

Alueellinen ulottuvuus on keskeinen seikka sosiaalisen ilmastorahaston täytäntöönpanon ja onnistumisen kannalta. Paikallis- ja alueviranomaiset tuntevat parhaiten paikallisten seutujensa ongelmat ja sosioekonomiset olosuhteet ja pystyvät havaitsemaan paremmin heikoimmassa asemassa olevat ihmiset ja sektorit.

Muutosehdotus 39

15 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Komissio arvioi suunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta seuraavasti:</p> <p>a) Merkityksellisyyttä arvioidessaan komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:</p>	<p>Komissio arvioi suunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta seuraavasti:</p> <p>a) Merkityksellisyyttä arvioidessaan komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>i) pystytäänkö suunnitelmalla reagoimaan yhteiskunnallisiin vaikutuksiin ja haasteisiin, joita haavoittuville kotitalouksille, haavoittuville mikroyrityksille ja haavoittuville liikenteen käyttäjille aiheutuu asianomaisessa jäsenvaltiossa direktiivin 2003/87/EY IV a luvun nojalla perustetun rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmän perustamisesta, erityisesti energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien osalta, ottaen asianmukaisesti huomioon haasteet, jotka on yksilöity komission arvioinneissa, jotka koskevat kyseisen jäsenvaltion yhdenmetyt kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivittämistä, ja sen edistymistä komission asetuksen (EU) 2018/1999 9 artiklan 3 kohdan, 13 artiklan ja 29 artiklan mukaisesti, sekä asetuksen (EU) 2018/1999 34 artiklan mukaisesti jäsenvaltioille annetuissa komission suosituksissa, kun otetaan huomioon pitkän aikavälin tavoite, jonka mukaan unioni on vuoteen 2050 mennessä ilmaston kannalta neutraali. Tässä on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion erityishaasteet ja tukimäärärahat;</p> <p>ii) voidaanko olettaa, että suunnitelmalla varmistetaan, että mikään suunnitelmaan sisältyvä toimenpide tai investointi ei aiheuta merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille;</p> <p>iii) sisältääkö suunnitelma toimenpiteitä ja investointeja, joilla edistetään vihreää siirtymää, mukaan lukien siitä aiheutuviin haasteisiin vastaaminen ja erityisesti unionin vuoteen 2030 ulottuvien ilmasto- ja energiatarvoitteiden ja liikkuvuusstrategian vuodelle 2030 asetettujen välitavoitteiden saavuttaminen.</p>	<p>i) pystytäänkö suunnitelmalla reagoimaan yhteiskunnallisiin vaikutuksiin ja haasteisiin, joita haavoittuville kotitalouksille, haavoittuville mikroyrityksille ja haavoittuville liikenteen käyttäjille aiheutuu asianomaisessa jäsenvaltiossa direktiivin 2003/87/EY IV a luvun nojalla perustetun rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmän perustamisesta, erityisesti energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien osalta, ottaen asianmukaisesti huomioon haasteet, jotka on yksilöity komission arvioinneissa, jotka koskevat kyseisen jäsenvaltion yhdenmetyt kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivittämistä, ja sen edistymistä komission asetuksen (EU) 2018/1999 9 artiklan 3 kohdan, 13 artiklan ja 29 artiklan mukaisesti, sekä asetuksen (EU) 2018/1999 34 artiklan mukaisesti jäsenvaltioille annetuissa komission suosituksissa, kun otetaan huomioon pitkän aikavälin tavoite, jonka mukaan unioni on vuoteen 2050 mennessä ilmaston kannalta neutraali. Tässä on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion erityishaasteet ja tukimäärärahat;</p> <p>ii) voidaanko olettaa, että suunnitelmalla varmistetaan, että mikään suunnitelmaan sisältyvä toimenpide tai investointi ei aiheuta merkittävää haittaa asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitetuille ympäristötavoitteille;</p> <p>iii) sisältääkö suunnitelma toimenpiteitä ja investointeja, joilla edistetään vihreää siirtymää, mukaan lukien siitä aiheutuviin haasteisiin vastaaminen ja erityisesti unionin vuoteen 2030 ulottuvien ilmasto- ja energiatarvoitteiden ja liikkuvuusstrategian vuodelle 2030 asetettujen välitavoitteiden saavuttaminen;</p> <p>iv) onko suunnitelma valmisteltu ja kehitetty kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien merkityksellisen ja osallistavan osallistumisen keinoin;</p> <p>v) sisältääkö suunnitelma sukupuolivaikutusten analyysin ja selvityksen siitä, miten suunnitelmaan sisältyvillä toimenpiteillä ja investoinneilla on tarkoitus puuttua energiaköyhyyden ja liikkumiseen liittyvän köyhyyden sukupuoliulottuvuuteen ja varmistaa sukupuolten kannalta tasapuolinen vaikutus samalla kun edistetään sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista kansallisen sukupuolten tasa-arvoa koskevan strategian, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja YK:n vahvistamien kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti;</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) Vaikuttavuuden arvioimiseksi komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:</p> <p>i) odotetaanko suunnitelman vaikuttavan pysyvästi suunnitelmassa käsitelyihin haasteisiin ja erityisesti haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikro- ja pienyrityksiin ja haavoittuviin liikenteen käyttäjiin, erityisesti energiaköyhyydestä kärsiviin kotitalouksiin, asianomaisessa jäsenvaltiossa;</p> <p>ii) onko odotettavissa, että asianomaisen jäsenvaltion ehdottamalla järjestelyillä varmistetaan suunnitelman tuloksellinen seuranta ja toteutus, mukaan lukien suunniteltu aikataulu, välitavoitteet ja tavoitteet sekä niihin liittyvät indikaattorit;</p> <p>iii) ovatko asianomaisen jäsenvaltion ehdottamat toimenpiteet ja investoinnit johdonmukaisia ja täyttävätkö ne direktiivin [yyyy/nnnnn] [ehdotus direktiivin 2012/27/EU uudelleenlaatimiseksi], direktiivin (EU) 2018/2001, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/94/EU, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1161 ja direktiivin 2010/31/EU vaatimukset.</p> <p>c) Tehokkuuden arvioimiseksi komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:</p> <p>i) ovatko jäsenvaltion toimittamat perustelut suunnitelman arvioiduille kokonaiskustannuksille mielekkäät, uskottavat, kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin ympäristö- ja sosiaalisiin vaikutuksiin;</p> <p>ii) onko odotettavissa, että asianomaisen jäsenvaltion ehdottamalla järjestelyillä voidaan ehkäistä, havaita ja korjata lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja rahastosta myönnettyjä varoja käytettäessä, mukaan lukien järjestelyt, joilla pyritään välttämään rahastosta ja muista unionin ohjelmista myönnettävän rahoituksen päällekkäisyys;</p>	<p>vi) parantaako suunnitelma energiaköyhyydestä ja liikkumiseen liittyvästä köyhyydestä kärsivien kotitalouksien sekä mikro- ja pienyritysten edellytyksiä sopeutua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.</p> <p>b) Vaikuttavuuden arvioimiseksi komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:</p> <p>i) odotetaanko suunnitelman vaikuttavan pysyvästi suunnitelmassa käsitelyihin haasteisiin ja erityisesti haavoittuviin kotitalouksiin, haavoittuviin mikro- ja pienyrityksiin ja haavoittuviin liikenteen käyttäjiin, erityisesti energiaköyhyydestä kärsiviin kotitalouksiin, asianomaisessa jäsenvaltiossa;</p> <p>ii) onko odotettavissa, että asianomaisen jäsenvaltion ehdottamalla järjestelyillä varmistetaan suunnitelman tuloksellinen seuranta ja toteutus, mukaan lukien suunniteltu aikataulu, välitavoitteet ja tavoitteet sekä niihin liittyvät indikaattorit;</p> <p>iii) ovatko asianomaisen jäsenvaltion ehdottamat toimenpiteet ja investoinnit johdonmukaisia ja täyttävätkö ne direktiivin [yyyy/nnnnn] [ehdotus direktiivin 2012/27/EU uudelleenlaatimiseksi], direktiivin (EU) 2018/2001, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/94/EU, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1161 ja direktiivin 2010/31/EU vaatimukset.</p> <p>c) Tehokkuuden arvioimiseksi komissio ottaa huomioon seuraavat kriteerit:</p> <p>i) ovatko jäsenvaltion toimittamat perustelut suunnitelman arvioiduille kokonaiskustannuksille mielekkäät, uskottavat, kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin ympäristö- ja sosiaalisiin vaikutuksiin;</p> <p>ii) onko odotettavissa, että asianomaisen jäsenvaltion ehdottamalla järjestelyillä voidaan ehkäistä, havaita ja korjata lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja rahastosta myönnettyjä varoja käytettäessä, mukaan lukien järjestelyt, joilla pyritään välttämään rahastosta ja muista unionin ohjelmista myönnettävän rahoituksen päällekkäisyys;</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>iii) ovatko jäsenvaltion ehdottamat välitavoitteet ja tavoitteet tehokkaita rahaston soveltamisalan, tavoitteiden ja tukikelpoisten toimien kannalta.</p> <p>d) Johdonmukaisuuden arvioimiseksi komissio ottaa huomioon, sisältääkö suunnitelma toimenpiteitä ja investointeja johdonmukaisina toimina.</p>	<p>iii) ovatko jäsenvaltion ehdottamat välitavoitteet ja tavoitteet tehokkaita rahaston soveltamisalan, tavoitteiden ja tukikelpoisten toimien kannalta.</p> <p>d) Johdonmukaisuuden arvioimiseksi komissio ottaa huomioon, sisältääkö suunnitelma toimenpiteitä ja investointeja johdonmukaisina toimina.</p>

Perustelu

Arviointit ovat keskeisessä asemassa seurattaessa rahaston kehitystä, tehokkuutta ja vaikutuksia. Kuten edellä todettiin, alueellinen ulottuvuus on ratkaisevan tärkeä seikka, jotta kyetään ottamaan huomioon kaikkien haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten ja niiden ihmisten erot ja erityispiirteet, joihin päästökauppajärjestelmän muutos vaikuttaa eniten.

Muutosehdotus 40

21 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Komissio ja asianomaiset jäsenvaltiot edistävät vastuualueidensa mukaisesti synergioita ja varmistavat toimivan koordinoinnin rahaston ja muiden unionin ohjelmien ja välineiden välillä, mukaan lukien InvestEU-ohjelma, teknisen tuen väline, elpymis- ja palautumistukiväline ja asetuksen (EU) 2021/1060 soveltamisalaan kuuluvat rahastot. Tätä varten ne</p> <p>a) varmistavat eri välineiden täydentävyyden, synergian, johdonmukaisuuden ja yhtenäisyyden unionin, kansallisella ja tarvittaessa alueellisella tasolla sekä suunnitteluvaiheessa että täytäntöönpanon aikana;</p> <p>b) optimoivat koordinointimekanismeja päällekkäisyyksien välttämiseksi; sekä</p> <p>c) varmistavat täytäntöönpanosta ja valvonnasta vastaavien tahojen tiiviin yhteistyön unionin, kansallisella ja tarvittaessa alueellisella tasolla rahaston tavoitteiden saavuttamiseksi.</p>	<p>Komissio, asianomaiset jäsenvaltiot ja alueet edistävät vastuualueidensa mukaisesti synergioita ja varmistavat toimivan koordinoinnin rahaston ja muiden unionin ohjelmien ja välineiden välillä, mukaan lukien InvestEU-ohjelma, teknisen tuen väline, elpymis- ja palautumistukiväline ja asetuksen (EU) 2021/1060 soveltamisalaan kuuluvat rahastot. Tätä varten ne</p> <p>a) varmistavat eri välineiden täydentävyyden, synergian, johdonmukaisuuden ja yhtenäisyyden unionin, kansallisella ja tarvittaessa alueellisella ja paikallisella tasolla sekä suunnitteluvaiheessa että täytäntöönpanon aikana;</p> <p>b) optimoivat koordinointimekanismeja päällekkäisyyksien välttämiseksi; sekä</p> <p>c) varmistavat täytäntöönpanosta ja valvonnasta vastaavien tahojen tiiviin yhteistyön unionin, kansallisella ja tarvittaessa alueellisella ja paikallisella tasolla rahaston tavoitteiden saavuttamiseksi.</p>

Perustelu

Arviointit ovat keskeisessä asemassa seurattaessa rahaston kehitystä, tehokkuutta ja vaikutuksia. Kuten edellä todettiin, alueellinen ulottuvuus on ratkaisevan tärkeä seikka, jotta kyetään ottamaan huomioon kaikkien haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten ja niiden ihmisten erot ja erityispiirteet, joihin päästökauppajärjestelmän muutos vaikuttaa eniten.

Muutosehdotus 41

22 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on asetettava tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdan d alakohdan i, ii ja iv alakohdassa tarkoitettujen tietojen julkisesti ajantasaisina saataville yhdellä verkkosivustolla avoimessa koneellisesti luettavassa muodossa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1024 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jotta tietoja voidaan lajitella, etsiä, poimia, vertailla ja käyttää uudelleen. Tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdan d alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa julkaista asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 38 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai jos maksettu suora tulotuki on pienempi kuin 15 000 euroa.	Jäsenvaltioiden ja alueiden on asetettava tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdan d alakohdan i, ii ja iv alakohdassa tarkoitettujen tietojen julkisesti ajantasaisina saataville yhdellä verkkosivustolla avoimessa koneellisesti luettavassa muodossa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1024 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jotta tietoja voidaan lajitella, etsiä, poimia, vertailla ja käyttää uudelleen. Tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdan d alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa julkaista asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 38 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai jos maksettu suora tulotuki on pienempi kuin 15 000 euroa.

Perustelu

Alueellinen ulottuvuus on keskeinen seikka sosiaalisen ilmastonrahaston täytäntöönpanon ja onnistumisen kannalta. Paikallis- ja alueviranomaiset tuntevat parhaiten paikallisten seutujensa ongelmat ja sosioekonomiset olosuhteet ja pystyvät havaitsemaan paremmin heikoimmassa asemassa olevat ihmiset ja sektorit.

Muutosehdotus 42

23 artiklan 1 kohta

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kunkin asianomaisen jäsenvaltion on raportoitava komissiolle joka toinen vuosi suunnitelmansa täytäntöönpanosta osana asetuksen (EU) 2018/1999 17 artiklan ja 28 artiklan mukaista yhdenmukaista kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaa koskevaa edistymiskertomustaan. Asianomaisten jäsenvaltioiden on sisällytettävä edistymiskertomukseensa	Kunkin asianomaisen jäsenvaltion ja alueen on raportoitava komissiolle joka toinen vuosi suunnitelmansa täytäntöönpanosta osana asetuksen (EU) 2018/1999 17 artiklan ja 28 artiklan mukaista yhdenmukaista kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaa koskevaa edistymiskertomustaan. Asianomaisten jäsenvaltioiden on sisällytettävä edistymiskertomukseensa
a) yksityiskohtaiset määrälliset tiedot energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien määrästä;	a) yksityiskohtaiset määrälliset tiedot energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien määrästä;
b) soveltuvin osin yksityiskohtaiset tiedot edistymisestä energiaköyhyydessä olevien kotitalouksien määrän vähentämistä koskevan kansallisen ohjeellisen tavoitteen saavuttamisessa;	b) soveltuvin osin yksityiskohtaiset tiedot edistymisestä energiaköyhyydessä olevien kotitalouksien määrän vähentämistä koskevan kansallisen ohjeellisen tavoitteen saavuttamisessa;
c) yksityiskohtaiset tiedot suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden ja investointien tuloksista;	c) yksityiskohtaiset tiedot suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden ja investointien tuloksista;
d) asetuksen (EU) 2018/1999 18 ja 24 artiklan mukaisesti raportoidut tiedot kasvihuonekaasupolitiikoista ja -toimenpiteistä sekä ennusteista sekä energiaköyhyydestä;	d) asetuksen (EU) 2018/1999 18 ja 24 artiklan mukaisesti raportoidut tiedot kasvihuonekaasupolitiikoista ja -toimenpiteistä sekä ennusteista sekä energiaköyhyydestä;

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>e) direktiivin 2010/31/EU mukaisten rakennusten pitkän aikavälin perusparannusstrategioiden yhteydessä raportoidut tiedot;</p> <p>f) vuonna 2027 arvio 17 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua suunnitelmasta ottaen huomioon direktiivin 2003/87/EY IV a luvun mukaisesti perustetun rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmän todelliset välittömät vaikutukset;</p> <p>f) vuonna 2027 arvio 17 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua suunnitelmasta ottaen huomioon direktiivin 2003/87/EY IV a luvun mukaisesti perustetun rakennusten ja tieliikenteen päästökauppajärjestelmän todelliset välittömät vaikutukset;</p>	<p>e) direktiivin 2010/31/EU mukaisten rakennusten pitkän aikavälin perusparannusstrategioiden yhteydessä raportoidut tiedot;</p> <p>g) tiedot suunnitelmansa muutoksista 17 artiklan mukaisesti.</p> <p>g) tiedot suunnitelmansa muutoksista 17 artiklan mukaisesti;</p> <p>h) alueiden seutujen ja paikkakuntien, erityisesti saari- ja vuoristoalueiden kaltaisten pysyvistä luonnonhaitoista kärsivien ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevien alueiden haavoittuvuutta koskevan arvioinnin säännöllinen tarkistaminen ja päästökauppajärjestelmän lisätoimenpiteiden todellisten vaikutusten seuranta NUTS 2- tai NUTS 3 -tasolla.</p>

Perustelu

Arvioinnit ovat keskeisessä asemassa seurattaessa rahaston kehitystä, tehokkuutta ja vaikutuksia. Kuten edellä todettiin, alueellinen ulottuvuus on ratkaisevan tärkeä seikka, jotta kyetään ottamaan huomioon kaikkien haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten ja niiden ihmisten erot ja erityispiirteet, joihin päästökauppajärjestelmän muutos vaikuttaa eniten.

Ehdotus neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehityksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu)

COM(2021) 563 final

Muutosehdotus 43

Johdanto-osan 28 kappale

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kohdennetut verotason alennukset voivat osoittautua tarpeelliseksi energiaverojen sosiaalisiin vaikutuksiin puuttumiseksi. Verovapautus voi osoittautua väliaikaisesti tarpeelliseksi heikossa asemassa olevien kotitalouksien tukemiseksi.</p>	<p>Kohdennetut verotason alennukset voivat osoittautua tarpeelliseksi energiaverojen sosiaalisiin vaikutuksiin puuttumiseksi. Verovapautus voi osoittautua väliaikaisesti tarpeelliseksi heikossa asemassa olevien kotitalouksien, heikossa asemassa olevien mikro- ja pienyritysten ja heikossa asemassa olevien liikkumisratkaisujen käyttäjien tukemiseksi myös maaseutu-, vuoristo-, syrjäseutu- ja saarialueilla.</p>

Perustelu

Mukautetaan tekstiä sosiaalista ilmatorahastoa koskevaan ehdotukseen nähdessä, koska energiaverotusta voidaan käyttää täydentämään suunniteltuja sosiaalisia toimenpiteitä.

Muutosehdotus 44

17 artikla

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Sovellettaessa c alakohtaa heikossa asemassa olevien kotitalouksien käyttämät energiatuotteet ja sähkö voidaan vapauttaa verosta enintään kymmenen vuoden ajan tämän direktiivin voimaantulosta. Tässä kohdassa ilmaisulla ”heikossa asemassa olevat kotitaloudet” tarkoitetaan kotitalouksia, joihin tällä direktiivillä on merkittävät vaikutukset, mikä tässä direktiivissä tarkoittaa sitä, että ne ovat köyhyysriskirajan alapuolella eli niiden tulot ovat alle 60 prosenttia kansallisista ekvivalenteista käytettävissä olevista mediaanituloista;</p>	<p>Sovellettaessa c alakohtaa voidaan valtakunnallisella tai alueellisella tasolla heikossa asemassa oleviksi tunnustettujen kotitalouksien käyttämät energiatuotteet ja sähkö vapauttaa verosta. Tässä kohdassa ilmaisulla ”heikossa asemassa olevat kotitaloudet” tarkoitetaan kotitalouksia, joihin tällä direktiivillä on merkittävät vaikutukset, mikä tässä direktiivissä tarkoittaa sitä, että ne ovat köyhyysriskirajan alapuolella eli niiden tulot ovat alle 60 prosenttia kansallisista ekvivalenteista käytettävissä olevista mediaanituloista eikä niiden kulutus ylitä kyseiselle alueelle ominaista kohtuulliseen toimeentuloon tarvittavaa minimitasoa. ”Heikossa asemassa olevilla kotitalouksilla” tarkoitetaan myös energiaköyhyydestä kärsiviä kotitalouksia tai kotitalouksia, mukaan lukien alemman keskitulotason kotitaloudet, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten ja liikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia;</p>

Perustelu

Poikkeukselle ei pitäisi asettaa enimmäisaikaa, jos kotitalous on edelleen heikossa asemassa. ”Heikossa asemassa olevan kotitalouden” määritelmä mukautetaan sosiaaliseen ilmastorahastoon liittyvään vastaavaan määritelmään.

Muutosehdotus 45

31 artikla

Euroopan komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>– –. Kertomuksessa on otettava huomioon sisämarkkinoiden asianmukainen toiminta, ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat, vähimmäisverotasojen todellinen arvo ja asiaankuuluvat perustamissopimuksen laajemmat tavoitteet.</p>	<p>– –. Kertomuksessa on otettava huomioon sisämarkkinoiden asianmukainen toiminta, ympäristö- sekä alueelliset, paikalliset ja sosiaaliset näkökohdat, vähimmäisverotasojen todellinen arvo ja asiaankuuluvat perustamissopimuksen laajemmat tavoitteet.</p>

Perustelu

Arviointia tulee tehdä myös alueellisesta näkökulmasta.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET**EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK)**

1. suhtautuu myönteisesti ilmoitukseen sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta keinona tasapainottaa uhanalaisimpiin ryhmiin, alueisiin ja paikkakuntiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ja varmistaa sosiaalisesti kestävä siirtymä. Komitea korostaa, etteivät ilmasto- ja energiapolitiikka eivätkä hiilimarkkinat saa vaikuttaa heikossa asemassa oleviin kotitalouksiin eikä mikro- ja pienyrityksiin tai liikkumisratkaisujen käyttäjiin myöskään maaseudulla ja syrjäseuduilla, koska energiaköyhyydestä ja liikkumiseen liittyvästä köyhyydestä kärsivien osuus on kasvanut huikasti kesästä 2021 jatkuvasti kohoavien energiahintojen vuoksi.
2. korostaa, että paikalliset ja alueviranomaiset ovat erittäin tärkeitä toimijoita energia- ja ilmastoalalla, koska ne tuntevat parhaiten alueiden ja paikkakuntien erityispiirteet sekä sosiaaliset ja taloudelliset olosuhteet, joissa näitä toimintapolitiikkoja toteutetaan, ja niillä on myös toimivaltaa asiassa ja ne voivat omaksua asianmukaisimman lähestymistavan niiden tehokkuuden lisäämiseksi.
3. kehottaa keskittymään suunnitelmien arvioinnissa ja hyväksymisessä sen varmistamiseen, että kaavailut toimenpiteet sovitetaan kohdennetusti ja että ehdotuksessa määriteltyjä ryhmiä tuetaan näin ollen tehokkaasti. Sosiaalisen ilmastorahaston määrärahat ovat rajalliset, joten on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että se tukee heikoimmassa asemassa olevia kotitalouksia, mikro- ja pienyrityksiä ja liikkumisratkaisujen käyttäjiä myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla.

4. katsoo, että kaikkien yrityksiin ja kotitalouksiin vaikuttavien toimintapolitiikkojen olisi perustuttava näyttöön, ja tässä suhteessa komission, Eurostatin ja paikallis- ja alueviranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä luotettavien tiedonhallinta- ja tiedonkeruurakenteiden luomiseksi siten, että kaikki poliittiset päättäjät ja sidosryhmät voivat vapaasti hyödyntää niitä.
5. korostaa, että strateginen riippumattomuus on ratkaisevan tärkeää Euroopan energiahuollon kannalta. Komitea painottaa, ettei riitä, että katkaistaan asteittain riippuvuus vain Venäjältä tuotavista fossiilista polttoaineista, vaan katsoo, että RePowerEU-suunnitelma tarjoaa keinon nopeuttaa siirtymistä puhtaaseen energiaan ja vähentää EU:n riippuvuutta energian ja raaka-aineiden tuonnista ja siten pienentää tuonnista aiheutuvia poliittisia, taloudellisia ja turvallisuusriskejä. Tämä tarkoittaa, että on ensisijaisen tärkeää toteuttaa samanaikaisesti valtavia investointeja ja konkreettisia toimenpiteitä, joilla vauhditetaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, parannetaan energiatehokkuutta ja edistetään kiertotaloutta ja puhtaan sähkön ja vedyn käyttöä, sekä tehdä vaihtoehtoisia, kestävyysperiaatteiden mukaisia polttoaineita koskevaa tutkimusta.
6. pitää tärkeänä, että jäsenvaltioilla on mahdollisuus vähentää energiaköyhyyttä ja liikkumiseen liittyvää köyhyyttä useiden erilaisten välineiden avulla. Yksi näistä on järjestelmä, jossa lämmitys sisältyy vuokraan eli kiinteistön omistaja on vastuussa hyväksyttävän tasoisesta sisälämpötilasta, jolloin hänellä on selkeä kannustin parantaa energiatehokkuutta. Tämä asia on tällä hetkellä ristiriidassa energiatehokkuusdirektiivin kustannustehokkuutta koskevan komission tulkinnan kanssa. Komission tarkoituksenaan on ohjata yksilölliseen lämmönkulutuksen mittaamiseen ja veloittamiseen.
7. kehottaa komissiota käynnistämään tutkimuksen ja kuulemaan asianomaisia toimijoita, jotta voidaan määritellä selkeästi kotitalouden vähimmäisenergiatarve kohtuullisen elintason saavuttamiseksi luotettavien tietojen ja aikasarjojen perusteella ottaen huomioon alueelliset erot ja samanaikaisesti kyseisen uuden käsitteen pohjalta.
8. panee tyytyväisenä merkille komission tiedonannon ”Miten vastata energian hintojen nousuun: toiminta- ja tukivälineistö”, jossa tämä rohkaisee jäsenvaltioita käyttämään ”välineistössä” määriteltyjä toimenpiteitä. Komitea pitää myös Euroopan komission ehdotusta neuvoston suosituksiksi oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastonutraaliuteen tervetulleena ja kehottaa kansallisia viranomaisia ottamaan nämä toimenpiteet kiireellisesti huomioon ja esittämään näkemyksensä oikeudenmukaisen siirtymän varmistamisesta niin, ettei ketään unohdeta, samalla kun paikallis- ja alueviranomaiset osallistetaan niiden täytäntöönpanoon ja alueellisten ja paikallisten erojen tarkkailuun.
9. muistuttaa, että kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirja on osoittautunut hyödylliseksi energiatehokkuus- ja ilmastokysymysten edistämisessä, joten uudelleenlaaditussa energiaverodirektiivissä ja uudessa sosiaalisessa ilmastorahastossa (jäljempänä ”uusi rahasto”) olisi hyödynnettävä kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjan osapuolten näkemyksiä ja asiantuntemusta sekä nopeutettuja toimia, jotka sisältyvät kestävyysperiaatteiden mukaisiin energiankäytön toimintasuunnitelmiin (Sustainable Energy and Action Plans, SEAPs) paikallis- tai aluetasolla.
10. suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan komissio liittyy energiaverodirektiivin tarkistamista koskevaan ehdotukseen toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arviointitaulukon, mutta pitää valitettavana, että se ei kuulu sosiaalista ilmastorahastoa koskevan ehdotuksen piiriin. Perustelut ehdotusten eurooppalaisesta lisäarvosta ja EU:n toimivaltaan liikenteen, ilmastomuutoksen, ympäristön ja sisämarkkinoiden alalla nojaavien toimenpiteiden käyttöönotolle ovat toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisia.
11. korostaa, että kaikkialla Euroopassa on alueita, missä kaukolämmitys ja -jäähdytys voisi olla luotettavampi, tehokkaampi ja hinnaltaan huokeampi ratkaisu kansalaisille, joten uusi rahasto olisi yhdenmukaistettava muiden ERI-rahastojen kanssa, jotta voidaan tarjota riittävästi tukea kerrostalo- ja muiden asuntojen kunnostamiskustannuksiin, jotta ne voivat liittyä uusiin järjestelmiin.
12. katsoo, että sähköntuotannon tulevaisuus on aiempaa hajautetumpi ja että tässä yhteydessä kotitaloudet ja yritykset, jotka ovat valmiita osallistumaan aurinkosähkön tai tuulienergian käyttöönottoon, tarvitsevat enemmän räätälöityä tukea hajautettuihin älykkäisiin verkkoihin ja tarpeettoman byrokratian poistamiseksi. Tämä käsittää myös erityisen tuen myöntämisen uusiutuvan energian yhteisöille sosiaalisen ilmastorahaston varoista.
13. panee merkille, että jäsenvaltioissa on useita ERI-rahastoihin nojautuvia tukijärjestelmiä, joissa suositaan kotitalouksien ja yritysten hyväksi kohdistettuja energiatehokkuustoimenpiteitä, minkä vuoksi voisi olla hyödyllistä kehittää selkeitä ohjeita ja suunnittelutukea energiaköyhyyden ja liikkumiseen liittyvän köyhyyden uhkaaville heikoimmassa asemassa oleville kotitalouksille ja mikro- ja pienyrityksille, jotta voidaan poistaa kaikenlainen riski siitä, että tukea eniten tarvitsevat jätetään sen ulkopuolelle.

14. suosittelee, että jäsenvaltiot, alueet ja kunnat ajantasaistavat kaupunki- ja maankäyttösuunnitelmia sekä rakennuslupiin liittyviä käytäntöjä, jotta voidaan alentaa veroja ja kustannuksia ja välttää kotitalouksien ja yritysten energiatehokkuusinvestointeihin liittyvää byrokratiaa.

Sosiaalista ilmastorahastoa koskeva säädösehdotus

15. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta, sillä se on osoitus solidaarisuudesta ja sitoutumisesta oikeudenmukaiseen ja sosiaalisesti tasavertaiseen siirtymään, koska se on keskeinen väline niiden kansalaisten tukemiseksi, joihin siirtyminen ilmastoneutraaliuteen vaikuttaa eniten, ja vastaus komitean kehoitukseen parantaa EU:n päästökauppajärjestelmän eheyttä ja toimintaa ja samalla tukea heikossa asemassa olevia alueita ja ryhmiä.

16. edellyttää, että paikallis- ja alueviranomaisten suoraan hallinnoitavana on vähintään 35 prosenttia sosiaalisen ilmastorahaston määrärahoista, sillä ne pystyvät kartoittamaan tarkemmin heikkoustehtäviä ja ovat vastuussa sellaisten suunnitelmissa määriteltyjen toimenpiteiden menestyksekkäästä, tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta täytäntöönpanosta, joilla kyetään puuttumaan ja toden teolla vastaamaan alemman tulotason ryhmien, myös köyhyyden vaarassa elävien, tarpeisiin.

17. pitää valitettavana, että ennen sosiaalisen ilmastorahaston perustamista koskevan ehdotuksen esittämistä ei tehty konkreettista ja nimenomaista vaikutustenarviointia. Mainitunlainen arviointi olisi mahdollistanut rahaston mekanismin, toiminnan, hallinnan ja toimenpiteiden jakaumavaikutusten tarkan tutkinnan, jossa olisi keskitytty heikoimmassa asemassa oleville kansalaisille koituvien seurauksiin ja hyötyihin paikallis- ja aluetasolla. Sen avulla olisi ollut mahdollista määrittää paremmin taloudellisesti heikoimmat kotitaloudet, jotta voitaisiin kanavoida tuki asianmukaisesti niille, jotka tarvitsevat sitä eniten.

18. suosittelee, että AK pääsee paikallis- ja alueyhteisöjä edustavana elimenä myötävaikuttamaan ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien laatimiseen ja täytäntöönpanoon, mikä tarjoaa lisämahdollisuuden luoda yhteydet paikallis- ja aluetason kanssa jäsenvaltioiden valtakunnallisia puitteita laajemmin.

19. kehottaa tunnustamaan paikallis- ja alueviranomaisten roolin kansallisten sosiaalisten ilmastosuunnitelmien keskeisinä osapuolina, sillä ne ovat kansalaisia lähimpänä oleva hallintotaso ja voivat tarjota paljon kentällä kertynyttä tietämystä ja asiantuntemusta. Samalla on varmistettava, ettei sosiaalisten ilmastosuunnitelmien laatiminen aiheuta paikallis- ja alueviranomaisille hallinnollista lisätaakkaa. Komitea katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisilla olisi oltava mahdollisuus laatia alueellisia sosiaalisia ilmastosuunnitelmia valtakunnallisella tasolla laadittujen rinnalle kumppanuuksiperiaatteen, monitasoisen hallinnon periaatteen sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti.

20. toteaa, että yksi asutokannan energiatehokkaaksi kunnostamisen rasitteista on energiatehokkuutta koskevan tietämyksen puute ja markkinoilla jo saatavilla olevien uusimpien ratkaisujen puutteellinen hyödyntäminen. Tämän ongelman ratkaisemiseksi AK ehdottaa, että näihin toimenpiteisiin myönnetään rahoitusta myös kyseessä olevasta uudesta rahastosta.

21. korostaa, että energian hinnat ja yleinen ostovoima korreloivat varsin heikosti toistensa kanssa, ja vaikka BKT:n tai BKTL:n käyttö ostovoimastandardin yleisenä indikaattorina soveltuu yleisen koheesiopolitiikan kehukseen energiankulutuksen osalta, kehottaa komissiota yksilöimään indikaattorin, joka on yhtä luotettava kuin BKT ja BKTL mutta joka kuvastaa paremmin energiankulutukseen liittyvää kotitalouksien ja yritysten käyttäytymistä Euroopassa ja joka tarjoaa jäsenvaltioille enemmän joustavuutta tilastollisten poikkeamien tasoittamisessa EU-varoja osoitettaessa.

22. korostaa, että vaikka sosiaalisen ilmastorahaston tavoite on askel oikeaan suuntaan oikeudenmukaisen vihreän siirtymän toteuttamiseksi, olisi kehitettävä lisää taloudellisia toimia. Sosiaalinen ilmastorahasto ei itsessään riitä korjaamaan ilmastoneutraaliuden saavuttamiseen tähtävien toimenpiteiden ei-toivottuja sosiaalisia vaikutuksia ja taloudellisia puutteita. Komitea esittää, että ETS II -päästökauppajärjestelmästä saatavat tulot olisi osittain kohdennettava sosiaaliseen ilmastorahastoon ja toimenpiteisiin, joilla pyritään varmistamaan, ettei kukaan joudu kärsimään ilmastoneutraaliuden saavuttamiseen liittyvistä haitoista. Komitea ehdottaa, että jos hiilen hinta johtaa odotettua suurempiin tuloihin, sosiaalisen ilmastorahaston määrärahoja korotetaan vastaavasti. AK katsoo, että olisi otettava käyttöön useampia taloudellisen tuen muotoja, joissa voidaan ottaa huomioon alueiden ja paikkakuntien, väestön, toimialojen, kaupunkien, kuntien ja alueiden erityispiirteet. Komitea toteaa, että samalla kun pyritään tukemaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia ihmisiä, on kiinnitettävä erityistä huomiota toimenpiteiden ja tuen asianmukaisuuteen asunnottomille, naisille, varoja vailla oleville kansalaisille, nuorille sekä taloudellisesti muita heikommassa asemassa oleville yhteisöille.

23. kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa pidättäytymään minkäänlaisesta moottoriajoneuvojen yksityiskäytön edistämisestä uuden rahaston varoin ja tukemaan sen sijaan kestäviä päästöttömiä ja vähäpäästöisiä (sähkö-, hybridi- tai vetykäyttöisiä) liikkumisratkaisuja ja integroitua liikennepalveluita.

Energiaverodirektiivin tarkistaminen

24. on tyytyväinen direktiiviehdotuksen tavoitteeseen mukauttaa energiavero todelliseen energiasisältöön ja ympäristötehokkuuteen ja siten tarjota kannustimia hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja edistää EU:n uusien ilmastotavoitteiden saavuttamista. Tämä ei käy ilmi direktiivin nykyisestä muodosta, kuten myös Euroopan tilintarkastustuomioistuin on todennut ⁽¹⁾.

25. pitää valitettavana, ettei sosiaalista ilmastorahastoa koskevaan ehdotukseen sisälly erityistä toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arviointitaulukkoa, mutta pitää myönteisenä, että lainsäädäntöehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 91 artiklan 1 kohdan d alakohtaan, 192 artiklan 1 kohtaan ja 194 artiklan 1 kohdan c alakohtaan, joissa viitataan liikenteeseen, ilmastonmuutokseen ja energiakeskeisyyteen, ja katsoo, että ehdotuksessa esitetään selkeästi sen eurooppalainen lisäarvo ja että se on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukainen.

26. suhtautuu myönteisesti siihen, että jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus auttaa heikossa asemassa olevia ryhmiä ja suojella kotitalouksia energiaköyhyyden uhalta ja torjua energiaveron mahdollisia kielteisiä vaikutuksia.

27. suhtautuu myönteisesti energiaverodirektiivin tarkistamiseen siten, että sen sisältöä mukautetaan ja sovitetaan ilmastotoimien ja ympäristönsuojelun lisäämisen tarpeeseen, samalla kun sillä kyetään tukemaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian kehittämistä ja laajentamista ja säilyttämään sisämarkkinoiden moitteeton toiminta mukauttamalla energiatuotteiden ja sähkön verotus EU:n energia- ja ilmastopolitiikkaan.

28. ehdottaa, että analysoidaan alueellisia ja paikallisia malleja jäsenvaltioittain alueiden tasolla, jotta voidaan sallia alueelliset tai jopa paikalliset poikkeukset tai verotason alennukset tai muunlainen kompensatio erityisolosuhteissa, kuten köyhyyseriskin uhatessa, niille kotitalouksille ja yrityksille, joihin vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin.

29. huomauttaa, että Euroopassa on alueita, missä polttopuuta käytetään lämmitykseen ja ruoanlaittoon, mikä on selvä osoitus energiaköyhyydestä. Komitea toteaa, että tällaisissa olosuhteissa niin energiaverodirektiivin uudelleenlaatiminen kuin uusi Euroopan päästökauppajärjestelmä tulevat vaikuttamaan kyzeisiin kuluttajiin. Näin ollen se suosittaa lisäohjelmien perustamista polttoaineiden vaihtamisen tukemiseksi siirryttäessä puun poltosta päästöttömiin ja energiatehokkaisiin lähteisiin.

Bryssel 27. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen katsaus 01/2022: Energiaverotus, hiilen hinnoittelu ja energiatuet.

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Demokratian ja vaalien luotettavuuden vahvistaminen”

(2022/C 301/13)

Esittelijä:	Vincenzo BIANCO (IT, PES) Catanian kunnanvaltuuston jäsen
Viiteasiakirjat:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Vaalien luotettavuuden suojeleminen ja demokraattisen osallistumisen edistäminen
	COM(2021) 730 final
	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta
	COM(2021) 731 final
	Ehdotus neuvoston direktiiviksi niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (uudelleenlaadittu)
	COM(2021) 732 final
	Ehdotus neuvoston direktiiviksi niiden unionin kansalaisten kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, jotka asuvat jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole (uudelleenlaadittu)
	COM(2021) 733 final
	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta (uudelleenlaadittu)
	COM(2021) 734 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2021) 731 final

7 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Läpinäkyvyysilmoitus on sisällytettävä jokaiseen poliittiseen mainokseen tai sen on oltava tällaisen mainoksen kautta helposti saatavilla, ja siihen on sisällyttävä seuraavat tiedot: (a) rahoittajan henkilöllisyys ja yhteystiedot; (b) ajanjakso, jona poliittinen mainos on tarkoitus julkaista ja levittää; (c) muun muassa 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti saatujen tietojen pohjalta tiedot yhteenlasketuista käytetyistä rahamääristä tai muista sellaisista eduista, jotka on saatu osittaisena tai kokonaisuena vastineena kyseisen mainoksen ja tapauksen mukaan poliittisen mainoskampanjan laadinnasta, sijoittelusta, edistämisestä, julkaisemisesta ja levittämisestä, sekä niiden lähteet; (d) soveltuvin osin maininta vaaleista tai kansanäänestyksistä, joihin mainos liittyy; (e) soveltuvin osin linkit verkossa oleviin mainosrekistereihin; (f) tiedot siitä, kuinka 9 artiklan 1 kohdassa säädettyjä mekanismeja käytetään. (g) Läpinäkyvyysilmoitukseen sisällytettävät tiedot on annettava käyttäen liitteessä I vahvistettuja erityisiä tietokenttiä.	Läpinäkyvyysilmoitus on sisällytettävä jokaiseen verkossa olevaan ja verkon ulkopuoliseen poliittiseen mainokseen tai sen on oltava tällaisen mainoksen kautta helposti saatavilla, ja siihen on sisällyttävä seuraavat tiedot: (a) rahoittajan henkilöllisyys ja yhteystiedot; (b) ajanjakso, jona poliittinen mainos on tarkoitus julkaista ja levittää; (c) muun muassa 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti saatujen tietojen pohjalta tiedot yhteenlasketuista käytetyistä rahamääristä tai muista sellaisista eduista, jotka on saatu osittaisena tai kokonaisuena vastineena kyseisen mainoksen ja tapauksen mukaan poliittisen mainoskampanjan laadinnasta, sijoittelusta, edistämisestä, julkaisemisesta ja levittämisestä, sekä niiden lähteet; (d) soveltuvin osin maininta vaaleista tai kansanäänestyksistä, joihin mainos liittyy; (e) soveltuvin osin linkit verkossa oleviin mainosrekistereihin; (f) tiedot siitä, kuinka 9 artiklan 1 kohdassa säädettyjä mekanismeja käytetään. (g) Läpinäkyvyysilmoitukseen sisällytettävät tiedot on annettava käyttäen liitteessä I vahvistettuja erityisiä tietokenttiä.

Perustelu

Asetusehdotuksen 7 artiklan 2 kohdassa esitetään tiedot, jotka on sisällytettävä jokaisen poliittisen mainoksen läpinäkyvyyssilmoitukseen, ja vahvistetaan, että ilmoituksen on myös oltava tällaisen mainoksen kautta helposti saatavilla. Koska annettavat tiedot ovat monimutkaisia, velvoitteissa tulee ottaa huomioon verkon ulkopuolisten ja verkossa toimivien tiedotusvälineiden erityispiirteet.

Muutosehdotus 2

COM(2021) 731 final

9 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Mahdollisesti lainvastaisista poliittisista mainoksista ilmoittaminen</p> <p>1. Poliittisen mainonnan palveluja tarjoavien mainonnan julkaisijoiden on otettava käyttöön mekanismit, joilla yksityishenkilöt voivat maksutta ilmoittaa niille, jos jokin niiden julkaisema mainos ei ole tämän asetuksen mukainen.</p> <p>2. Tiedot siitä, kuinka 1 kohdassa tarkoitettu poliittisista mainoksista ilmoittaminen tehdään, on annettava käyttäjävälillisesti ja asetettava helposti saataville, myös läpinäkyvyyssilmoituksen kautta.</p> <p>3. Poliittisen mainonnan julkaisijoiden on sallittava 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen toimittaminen sähköisesti. Poliittisen mainonnan julkaisijan on ilmoitettava yksityishenkilöille 1 kohdassa tarkoitettujen ilmoituksen johdosta toteutetuista toimista.</p> <p>4. Samaa mainosta tai mainoskampanjaa koskeviin toistuviin ilmoituksiin voidaan vastata yhteisesti, myös viittaamalla asianomaisen poliittisen mainonnan julkaisijan verkkosivustolla olevaan ilmoitukseen.</p>	<p>Mahdollisesti lainvastaisista poliittisista mainoksista ilmoittaminen</p> <p>1. Poliittisen mainonnan palveluja tarjoavien mainonnan julkaisijoiden on otettava käyttöön mekanismit, joilla yksityishenkilöt voivat maksutta ilmoittaa niille, jos jokin niiden julkaisema mainos ei ole tämän asetuksen mukainen.</p> <p>2. Tiedot siitä, kuinka 1 kohdassa tarkoitettu poliittisista mainoksista ilmoittaminen tehdään, on annettava käyttäjävälillisesti ja asetettava helposti saataville, myös läpinäkyvyyssilmoituksen kautta.</p> <p>3. Poliittisen mainonnan julkaisijoiden on sallittava 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen toimittaminen sähköisesti. Poliittisen mainonnan julkaisijan on ilmoitettava yksityishenkilöille 1 kohdassa tarkoitettujen ilmoituksen johdosta toteutetuista toimista.</p> <p>4. Samaa mainosta tai mainoskampanjaa koskeviin toistuviin ilmoituksiin voidaan vastata yhteisesti, myös viittaamalla asianomaisen poliittisen mainonnan julkaisijan verkkosivustolla olevaan ilmoitukseen.</p> <p>5. Lisäksi on otettava käyttöön erityisiä kanavia, joiden avulla yksityishenkilöt voivat tehdä valituksia toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen 15 artiklan mukaisesti.</p>

Perustelu

Asetuksen 15 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät toimivaltaisia viranomaisia valvomaan, että asetuksessa tarkoitettujen välityspalvelujen tarjoajat noudattavat säädettyjä velvoitteita. Kun otetaan huomioon näiden toimivaltaisten viranomaisten rooli, niiden olisi myös kyettävä valvomaan asetuksen noudattamatta jättämistä koskevia ilmoituksia. Tämä helpottaisi myös yksityisten yritysten mahdollisia vaikeuksia toimia tällaisten ilmoitusten perusteella.

Muutosehdotus 3

COM(2021) 731 final

15 artiklan 7 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi toimivaltainen viranomainen yhteyspisteeksi tämän asetuksen soveltamiseen liittyviä unionin tason kysymyksiä varten.	Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi toimivaltainen viranomainen yhteyspisteeksi tämän asetuksen soveltamiseen liittyviä unionin tason kysymyksiä varten. Jokaisen jäsenvaltion on perustettava alue- ja paikallistason yhteyspisteitä.

Perustelu

Muutosehdotuksen tarkoituksena on varmistaa kansallisen viranomaisen yhteydet alue- ja paikallistasoon sekä alue- ja paikallistason yhteyspisteiden perustaminen.

Muutosehdotus 4

COM(2021) 731 final

15 artiklan 9 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Yhteyspisteiden on kokoonnettava säännöllisesti unionin tasolla Euroopan unionin vaaliyhteistyöverkoston puitteissa helpottaakseen tämän asetuksen mukaisten valvonta- ja täytäntöönpanotehtävien suorittamiseen liittyvien tietojen nopeaa ja turvallista vaihtamista.	Yhteyspisteiden on kokoonnettava säännöllisesti unionin tasolla Euroopan unionin vaaliyhteistyöverkoston puitteissa helpottaakseen tämän asetuksen mukaisten valvonta- ja täytäntöönpanotehtävien suorittamiseen liittyvien tietojen nopeaa ja turvallista vaihtamista. Lisäksi niiden on 16 artiklan mukaisesti tarkasteltava sellaisten sääntöjen lähentämistä, jotka koskevat poliittisen mainonnan palvelujen tarjoajiin sovellettavia seuraamuksia, hallinnolliset sakot ja taloudelliset seuraamukset mukaan luettuina.

Perustelu

Koska asetuksen tavoitteena on varmistaa poliittisen mainonnan palvelujen sisämarkkinoiden yhdenmukaistaminen ja luoda tasapuoliset toimintaedellytykset, voisi olla toivottavaa lähentää tämän asetuksen säännösten rikkomisesta määrättäviä seuraamuksia. Tällaisella lähestymistavalla estettäisiin myös se, että joissakin jäsenvaltioissa seuraamukset voisivat olla liiankin varoittavia, niin että se estäisi toimijoiden poliittisen sitoutumisen.

Muutosehdotus 5

COM(2021) 732 final

12 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallinen viranomainen, joka vastaa tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta sen varmistamiseksi, että muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisille tiedotetaan ajoissa edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä Euroopan parlamentin vaaleissa.</p>	<p>Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallinen viranomainen, joka vastaa yhteistyössä alueviranomaisten ja tilanteen niin vaatiessa paikallisviranomaisten kanssa tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta sen varmistamiseksi, että muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisille tiedotetaan ajoissa edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä Euroopan parlamentin vaaleissa.</p> <p>Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat lisätoimenpiteet, joilla parannetaan tietoisuutta unionin kansalaisten vaalioikeuksista ja edistetään ja helpotetaan niiden harjoittamista, myös alueviranomaisten ja tilanteen niin vaatiessa paikallisviranomaisten välityksellä.</p>

Perustelu

Jäsenvaltioiden erilaiset vaalihallintorakenteet tulee ottaa huomioon. Muutosehdotuksella tähdätään myös siihen, että kansallinen viranomainen tekee yhteistyötä aluetason ja tilanteen niin vaatiessa paikallistason kanssa, jotta voidaan varmistaa laaja ja yleinen läheisyysperiaatteen mukainen tiedottaminen kansalaisille ehdoista ja menettelyistä, jotka koskevat ilmoittautumista äänestäjäksi tai ehdokkaaksi Euroopan parlamentin vaaleissa.

Muutosehdotus 6

COM(2021) 732 final

12 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Tiedot edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä Euroopan parlamentin vaaleissa, sekä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava selkeällä ja yksinkertaisella kielellä.</p> <p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724 9 artiklassa säädettyjen laatuvaatimusten mukaisesti ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot on annettava yhdellä tai useammalla vastaanottavan jäsenvaltion virallisella kielellä, minkä lisäksi niiden mukana on oltava käännös vähintään yhdelle muulle unionin viralliselle kielelle, jota mahdollisimman monet asianomaisen jäsenvaltion alueella asuvat unionin kansalaiset ymmärtävät.</p>	<p>Tiedot edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä Euroopan parlamentin vaaleissa, sekä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava selkeällä ja yksinkertaisella kielellä.</p> <p>Edellyttäen, että toimivaltaisilla viranomaisilla on tarvittavat hallinnolliset valmiudet, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724 9 artiklassa säädettyjen laatuvaatimusten mukaisesti ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot on annettava yhdellä tai useammalla vastaanottavan jäsenvaltion virallisella kielellä, minkä lisäksi niiden mukana on oltava käännös vähintään yhdelle muulle unionin viralliselle kielelle, jota mahdollisimman monet asianomaisen jäsenvaltion alueella asuvat unionin kansalaiset ymmärtävät.</p>

Perustelu

Tässä artikkelissa säädetään toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta tiedottaa liikkuville EU:n kansalaisille, myös useilla kielillä, muun muassa näiden rekisteröinnin tilasta, äänestäjien ja ehdokkaiden oikeuksia ja velvollisuuksia koskevista asiaankuuluvista säännöistä ja keinoista hankkia lisätietoja vaalien järjestämisestä. Kuten 12 artiklan 1 kohtaan tehdyssä tarkistuksessa todetaan, näitä toimivaltaisia viranomaisia ei pitäisi nimetä yksinomaan kansallisella tasolla. Koska tarjottavaa tietoa on paljon, tällainen velvoite voisi aiheuttaa joidenkin jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisille hallinnollisia rasitteita.

Muutosehdotus 7

COM(2021) 732 final

14 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden, jotka tarjoavat Euroopan parlamentin vaaleissa mahdollisuuksia äänestää ennakkoon, postitse, sähköisesti ja internetin välityksellä, on varmistettava, että kyseiset äänestystavat ovat unionin äänioikeutettujen käytettävissä samoin edellytyksin kuin niiden omien kansalaisten.	Jäsenvaltioiden on pyrittävä tarjoamaan Euroopan parlamentin vaaleissa mahdollisuuksia äänestää ennakkoon, postitse, sähköisesti ja internetin välityksellä. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa, että jäsenvaltiossa asuvilla unionin muiden jäsenvaltioiden kansalaisilla on mahdollisuudet äänestää ennakkoon, postitse, sähköisesti ja internetin välityksellä samoin edellytyksin kuin maan omilla kansalaisilla, myös paikallis- ja alueviranomaisten toimien avulla.

Perustelu

Muutosehdotuksella pyritään korostamaan alue- ja paikallisviranomaisten mahdollisuuksia varmistaa, että kaikki äänestystavat ovat unionin äänioikeutettujen käytettävissä. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi myös järjestettävä vaalit ympäristöystävällisesti ja kestäväpohjaisesti.

Muutosehdotus 8

COM(2021) 732 final

15 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on nimettävä viranomainen, jonka tehtävänä on kerätä ja toimittaa yleisölle ja komissiolle asiaankuuluvia tilastotietoja unionin kansalaisten osallistumisesta Euroopan parlamentin vaaleihin jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole.	Jäsenvaltioiden on nimettävä viranomainen, jonka tehtävänä on kerätä ja toimittaa yleisölle, komissiolle ja Euroopan alueiden komitealle asiaankuuluvia tilastotietoja unionin kansalaisten osallistumisesta Euroopan parlamentin vaaleihin jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole.

Perustelu

Muutosehdotuksen tarkoituksena on varmistaa Euroopan alueiden komitean osallistuminen seurattaessa tilastotietoja unionin kansalaisten osallistumisesta Euroopan parlamentin vaaleihin jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole.

Muutosehdotus 9

COM(2021) 732 final

17 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa jokaisten Euroopan parlamentin vaalien jälkeen tiedot tämän direktiivin soveltamisesta alueellaan. Yleisten huomioiden lisäksi kertomuksessa on oltava tilastotietoja unionin äänioikeutettujen ja unionin vaalikelpoisten kansalaisten osallistumisesta Euroopan parlamentin vaaleihin sekä yhteenveto osallistumisen tukemiseksi toteutetuista toimenpiteistä.	Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle ja Euroopan alueiden komitealle kuuden kuukauden kuluessa jokaisten Euroopan parlamentin vaalien jälkeen tiedot tämän direktiivin soveltamisesta alueellaan. Yleisten huomioiden lisäksi kertomuksessa on oltava tilastotietoja unionin äänioikeutettujen ja unionin vaalikelpoisten kansalaisten osallistumisesta Euroopan parlamentin vaaleihin sekä yhteenveto osallistumisen tukemiseksi toteutetuista toimenpiteistä.

Perustelu

Muutosehdotuksen tarkoituksena on varmistaa Euroopan alueiden komitean osallistuminen seurattaessa tilastotietoja unionin kansalaisten osallistumisesta Euroopan parlamentin vaaleihin jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole.

Muutosehdotus 10

COM(2021) 733 final

2 artiklan 1 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
"kunnallisvaaleilla" yleisiä ja välittömiä vaaleja, joiden tarkoituksena on valita edustajiston jäsenet ja tarvittaessa, jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti , paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtaja ja jäsenet;	"kunnallisvaaleilla" yleisiä ja välittömiä vaaleja, joiden tarkoituksena on valita edustajiston jäsenet ja paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtaja ja jäsenet;

Perustelu

Muutosehdotuksella pyritään laajentamaan jäsenvaltioiden kansalaisten kelpoisuutta kaikkiin vaaleilla täytettäviin tehtäviin, paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen tehtävät mukaan luettuina.

Muutosehdotus 11

COM(2021) 733 final

5 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltiot voivat säätää, että ainoastaan niiden omia kansalaisia voidaan valita paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajaksi tai jäseneksi, jos nämä henkilöt valitaan hoitamaan kyseisiä tehtäviä koko toimikauden ajaksi.	Jäsenvaltiot voivat säätää tietyissä poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa , että ainoastaan niiden omia kansalaisia voidaan valita paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajaksi tai jäseneksi, jos nämä henkilöt valitaan hoitamaan kyseisiä tehtäviä koko toimikauden ajaksi.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää, että paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenen tehtävien tilapäinen tai väliaikainen hoitaminen voidaan varata ainoastaan valtion omille kansalaisille.</p> <p>Säännösten, jotka jäsenvaltiot voivat antaa taatakseen, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tehtävien ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen tilapäisten tai väliaikaisten valtuuksien hoitaminen varataan ainoastaan niiden omille kansalaisille, on oltava SEUT-sopimuksen ja yleisten oikeusperiaatteiden mukaisia ja niiden on oltava tarkoituksemukaisia, tarpeellisia ja oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden.</p>	<p>Jäsenvaltiot voivat lisäksi säätää tietyissä poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, että paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenen tehtävien tilapäinen tai väliaikainen hoitaminen voidaan varata ainoastaan valtion omille kansalaisille.</p> <p>Säännösten, jotka jäsenvaltiot voivat antaa taatakseen, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tehtävien ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen tilapäisten tai väliaikaisten valtuuksien hoitaminen varataan ainoastaan niiden omille kansalaisille, on oltava SEUT-sopimuksen ja yleisten oikeusperiaatteiden mukaisia ja niiden on oltava tarkoituksemukaisia, tarpeellisia ja oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden.</p>

Perustelu

Jäsenvaltioiden kansalaisten kelpoisuutta kaikkiin vaaleilla täytettäviin tehtäviin, paikallishallinnon perusyksikön toimeenpanevan elimen tehtävät mukaan luettuina, tulee kaikenlaisen syrjinnän torjumiseksi voida rajoittaa vain tietyissä poikkeuksellisissa ja jäsenvaltioiden asianmukaisesti perustelemissa tapauksissa.

Muutosehdotus 12

COM(2021) 733 final

10 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden, jotka tarjoavat kansalaisilleen mahdollisuuden äänestää kunnallisvaaleissa ennakoon, postitse, sähköisesti ja internetin välityksellä, on varmistettava, että samat äänestystavat ovat myös 3 artiklassa tarkoitettujen äänioikeutettujen käytettävissä.</p>	<p>Jäsenvaltioiden on pyrittävä tarjoamaan kansalaisilleen mahdollisuuksia äänestää kunnallisvaaleissa ennakoon, postitse, sähköisesti ja internetin välityksellä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa, että jäsenvaltiossa asuvilla unionin muiden jäsenvaltioiden kansalaisilla on mahdollisuudet äänestää ennakoon, postitse, sähköisesti ja internetin välityksellä samoin edellytyksin kuin maan omilla kansalaisilla, myös paikallis- ja alueviranomaisten toimien avulla.</p>

Perustelu

Muutosehdotuksella pyritään korostamaan alue- ja paikallisviranomaisten mahdollisuuksia varmistaa, että kaikki äänestystavat ovat kunnallisvaaleissa äänioikeutettujen käytettävissä, olivatpa he oman maan tai muiden maiden kansalaisia. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi myös järjestettävä vaalit ympäristöystävällisesti ja kestäväpohjaisesti.

Muutosehdotus 13

COM(2021) 733 final

12 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallinen viranomainen, joka vastaa tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta sen varmistamiseksi, että muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisille tiedotetaan ajoissa edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä kunnallisvaaleissa.</p>	<p>Jäsenvaltioiden on nimettävä kansallinen viranomainen, joka vastaa yhteistyössä alueviranomaisten ja tilanteen niin vaatiessa paikallisviranomaisten kanssa tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta sen varmistamiseksi, että muiden unionin jäsenvaltioiden kansalaisille tiedotetaan ajoissa edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat äänestäjäksi tai ehdokkaaksi rekisteröitymistä kunnallisvaaleissa.</p> <p>Jäsenvaltioiden on asiaankuuluvine hallintotasoinen toteutettava kaikki tarvittavat lisätoimenpiteet, joilla parannetaan tietoisuutta jäsenvaltiossa asuvien unionin muiden jäsenvaltioiden kansalaisten vaalioikeuksista sekä edistetään ja helpotetaan niiden käyttöä, myös alueviranomaisten ja tilanteen niin vaatiessa paikallisviranomaisten avulla.</p>

Perustelu

Jäsenvaltioiden erilaiset vaalihallintorakenteet tulee ottaa huomioon. Muutosehdotuksen tarkoituksena on varmistaa alueviranomaisten ja tilanteen niin vaatiessa paikallisviranomaisten osallistuminen, jotta parannetaan tietoisuutta jäsenvaltiossa asuvien unionin muiden jäsenvaltioiden kansalaisten vaalioikeuksista ja edistetään ja helpotetaan niiden harjoittamista paikallishallinnon perusyksiköiden vaaleissa.

Muutosehdotus 14

COM(2021) 733 final

14 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jäsenvaltioiden on kolmen vuoden kuluessa direktiivin voimaantulosta ja sen jälkeen neljän vuoden välein annettava komissiolle kertomus direktiivin soveltamisesta alueellaan, 5 artiklan 3 ja 4 kohdan soveltaminen mukaan lukien. Kertomuksissa on esitettävä asiaankuuluvat tilastotiedot 3 artiklassa tarkoitettujen äänestäjien ja ehdokkaiden osallistumisesta kunnallisvaaleihin sekä yhteenveto osallistumisen suhteen toteutetuista toimenpiteistä.</p> <p>2. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta ja sen jälkeen joka viides vuosi kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta, myös jäsenvaltioiden tämän artiklan 1 kohdan nojalla toimittamien tietojen perusteella.</p>	<p>1. Jäsenvaltioiden on kolmen vuoden kuluessa direktiivin voimaantulosta ja sen jälkeen neljän vuoden välein annettava komissiolle ja Euroopan alueiden komitealle kertomus direktiivin soveltamisesta alueellaan, 5 artiklan 3 ja 4 kohdan soveltaminen mukaan lukien. Kertomuksissa on esitettävä asiaankuuluvat tilastotiedot 3 artiklassa tarkoitettujen äänestäjien ja ehdokkaiden osallistumisesta kunnallisvaaleihin, yhteenveto osallistumisen suhteen toteutetuista toimenpiteistä sekä yleiskatsaus toimivaltaisilla hallintotasoilla havaituista hallinnollisista haasteista.</p> <p>2. Komissio antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan alueiden komitealle viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta ja sen jälkeen joka viides vuosi kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta, myös jäsenvaltioiden tämän artiklan 1 kohdan nojalla toimittamien tietojen perusteella.</p>

Perustelu

Muutosehdotuksella pyritään edistämään Euroopan alueiden komitean osallistumista jäsenvaltioissa tehtävään direktiivin täytäntöönpanon valvontaan.

Vaaleihin liittyvät organisatoriset kysymykset kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan, ja vaalien järjestämiseen liittyvät erityisjärjestelyt voivat vaihdella valtioittain. Tältä osin eräät neuvoston direktiivin 94/80/EY⁽¹⁾ uudelleenlaadinnan yhteydessä käyttöön otetut velvoitteet saattavat aiheuttaa paikallisviranomaisille merkittäviä hallinnollisia rasitteita. Sen vuoksi on tärkeää seurata havaittuja haasteita, jotka voisivat olla asianmukaisten korjaavien toimien perusteena Euroopan tai jäsenvaltioiden tasolla tai paikallistasolla.

Muutosehdotus 15

COM(2021) 733 final

15 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio arvioi tämän direktiivin soveltamista kahden vuoden kuluessa Euroopan parlamentin vuoden 2029 vaaleista ja laatii arviointikertomuksen siitä, miten direktiivissä säädettyjen tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty.	Komissio arvioi tämän direktiivin soveltamista kahden vuoden kuluessa Euroopan parlamentin vuoden 2029 vaaleista ja laatii Euroopan alueiden komiteaa kuultuaan arviointikertomuksen siitä, miten direktiivissä säädettyjen tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty.

Perustelu

Muutosehdotuksella pyritään edistämään Euroopan alueiden komitean osallistumista direktiivin täytäntöönpanon valvontaan komissiossa.

Muutosehdotus 16

COM(2021) 733 final

17 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on saatettava 8 artiklan 2, 3 ja 5 kohdan, 9 artiklan 1 ja 2 kohdan, 10 artiklan, 11 artiklan 1 ja 3 kohdan, 12 ja 14 artiklan sekä liitteiden I, II ja III noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.	Jäsenvaltioiden on saatettava 8 artiklan 2, 3 ja 5 kohdan, 9 artiklan 1 ja 2 kohdan, 10 artiklan, 11 artiklan 1 ja 3 kohdan, 12 ja 14 artiklan sekä liitteiden I, II ja III noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle ja Euroopan alueiden komitealle .
Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuun direktiiviin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.	Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuun direktiiviin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.

(¹) Neuvoston direktiivi 94/80/EY, annettu 19 päivänä joulukuuta 1994, niiden unionin kansalaisten kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, jotka asuvat jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole (EYVL L 368, 31.12.1994, s. 38).

Perustelu

Muutosehdotuksella pyritään edistämään Euroopan alueiden komitean osallistumista jäsenvaltioissa tehtävään direktiivin täytäntöönpanon valvontaan.

Muutosehdotus 17

COM(2021) 733 final

17 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.	Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle. Komissio toimittaa Euroopan alueiden komitealle jäsenvaltioilta tämän artiklan nojalla saamansa tiedot ja asiakirjat.

Perustelu

Muutosehdotuksella pyritään edistämään Euroopan alueiden komitean osallistumista direktiivin täytäntöönpanon valvontaan komissiossa.

Muutosehdotus 18

COM(2021) 734 final

4 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Euroopan tason poliittisen puolueen perussäännön on oltava sen jäsenvaltion sovellettavan lainsäädännön mukainen, jossa sen kotipaikka on, ja siinä on oltava määräyksiä, jotka kattavat ainakin seuraavat seikat:</p> <p>[...]</p> <p>j) sen sisäiset säännöt sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta.</p>	<p>1. Euroopan tason poliittisen puolueen perussäännön on oltava sen jäsenvaltion sovellettavan lainsäädännön mukainen, jossa sen kotipaikka on, ja siinä on oltava määräyksiä, jotka kattavat ainakin seuraavat seikat:</p> <p>[...]</p> <p>j) selkeät ja tarkat sisäiset säännöt sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta. Niissä on täsmennettävä konkreettiset toimenpiteet, joiden avulla varmistetaan sukupuolten tasapaino jäsenistössä ja demokraattisten mandaattien hoitamisessa sekä sukupuolten tasapuolinen poliittinen edustus.</p>

Perustelu

Euroopan tason poliittisten puolueiden olisi näytettävä esimerkkiä sukupuolten tasapuolisessa edustuksessa. Sen vuoksi niiden sisäisiin sääntöihin olisi sisällytettävä erityistoimenpiteitä, joilla varmistetaan sukupuolten tasapuolinen edustus myös puoluejäsenyyden, poliittisen edustuksen ja yleensä mandaattien hoitamisen osalta.

Muutosehdotus 19

COM(2021) 734 final

4 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Euroopan tason poliittisen puolueen perussäännössä on oltava puolueen sisäistä organisaatiota koskevia määräyksiä, jotka kattavat ainakin seuraavat seikat:	2. Euroopan tason poliittisen puolueen perussäännössä on oltava puolueen sisäistä organisaatiota koskevia määräyksiä, jotka kattavat ainakin seuraavat seikat:

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
[...]	[...]
e) sen suhtautuminen läpinäkyvyyteen, erityisesti kirjanpidon, tilinpidon ja lahjoitusten sekä yksityiselämän ja henkilötietojen suojan osalta;	e) sen suhtautuminen läpinäkyvyyteen, erityisesti kirjanpidon, tilinpidon ja lahjoitusten sekä yksityiselämän ja henkilötietojen suojan osalta;
f) sen perussäännön muuttamista koskeva sisäinen menettely.	f) sitoumus noudattaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan mukaisia unionin perusarvoja, torjua disinformaatiota ja pidättäytyä levittämästä virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, vihapuhetta ja väkivaltaan yllyttäviä viestejä; g) sen perussäännön muuttamista koskeva sisäinen menettely.

Perustelu

Euroopan tason poliittisilla puolueilla on tärkeä rooli pyrittäessä vahvistamaan eurooppalaista identiteettiä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta yhteistä eurooppalaista poliittista tilaa ajatellen. Tässä yhteydessä ne ovat olennaisen tärkeitä myös pyrittäessä edistämään Euroopan unionin perusarvoja ja -oikeuksia ja pidättäytymistä kaikenlaisista vihaan ja väkivaltaan yllyttävistä toimituksista sekä pyrittäessä torjumaan disinformaatiota. Tämä sitoumus olisi otettava huomioon niiden perussäännössä.

Muutosehdotus 20

COM(2021) 734 final

23 artiklan 9 ja 10 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Lahjoitukset, rahoitus ja omat varat	Lahjoitukset, rahoitus ja omat varat
<p>9. Maksut Euroopan tason poliittisten puolueiden jäseniltä, joiden kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa tai jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, sekä jäsenpuolueilta, joiden kotipaikka on Euroopan neuvostoon kuuluvassa maassa, ovat sallittuja. Jäsenten suorittamien maksujen yhteenlaskettu arvo saa olla enintään 40 prosenttia Euroopan tason poliittisen puolueen vuotuisesta talousarviosta. Jäsenpuolueiden, joiden kotipaikka on unionin ulkopuolisessa maassa, suorittamien maksujen arvo saa olla enintään 10 prosenttia jäsenten suorittamien maksujen kokonaismäärästä.</p> <p>10. Maksut Euroopan tason poliittisen säätiön jäseniltä, joiden kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa tai jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, tai jäsenjärjestöiltä, joiden kotipaikka on Euroopan neuvostoon kuuluvassa maassa, sekä Euroopan tason poliittiselta puolueelta, jota lähellä se on, ovat sallittuja. Jäsenten suorittamien maksujen yhteenlaskettu arvo saa olla enintään 40 prosenttia asianomaisen Euroopan tason poliittisen säätiön vuotuisesta talousarviosta eivätkä ne saa koostua varoista, jotka Euroopan tason poliittinen puolue on vastaanottanut Euroopan unionin yleisestä talousarviosta tämän asetuksen mukaisesti. Jäsenpuolueiden, joiden kotipaikka on unionin ulkopuolisessa maassa, suorittamien maksujen arvo saa olla enintään 10 prosenttia jäsenten suorittamien maksujen kokonaismäärästä.</p>	<p>9. Maksut ovat sallittuja vain Euroopan tason poliittisten puolueiden jäseniltä, joiden kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa tai jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia. Jäsenten suorittamien maksujen yhteenlaskettu arvo saa olla enintään 40 prosenttia Euroopan tason poliittisen puolueen vuotuisesta talousarviosta. Jäsenpuolueiden, joiden kotipaikka on unionin ulkopuolisessa maassa, suorittamien maksujen arvo saa olla enintään 10 prosenttia jäsenten suorittamien maksujen kokonaismäärästä.</p> <p>10. Maksut ovat sallittuja vain Euroopan tason poliittisen säätiön jäseniltä, joiden kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa tai jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, sekä Euroopan tason poliittiselta puolueelta, jota lähellä se on. Jäsenten suorittamien maksujen yhteenlaskettu arvo saa olla enintään 40 prosenttia asianomaisen Euroopan tason poliittisen säätiön vuotuisesta talousarviosta eivätkä ne saa koostua varoista, jotka Euroopan tason poliittinen puolue on vastaanottanut Euroopan unionin yleisestä talousarviosta tämän asetuksen mukaisesti. Jäsenpuolueiden, joiden kotipaikka on unionin ulkopuolisessa maassa, suorittamien maksujen arvo saa olla enintään 10 prosenttia jäsenten suorittamien maksujen kokonaismäärästä.</p>

Perustelu

Äskettäin käyttöön otettu säännös, jonka mukaan Euroopan tason poliittisia puolueita ja säätiöitä voidaan rahoittaa paitsi Euroopan unionin jäsenvaltioista myös Euroopan neuvoston jäsenmaista, herättää huolta näiden rahoitusosuuksien läpinäkyvyydestä.

Muutosehdotus 21

COM(2021) 734 final

24 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Euroopan unionin yleisestä talousarviosta tai mistä tahansa muusta lähteestä myönnettävää Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden rahoitusta saa käyttää kansanäänestyskampanjoiden rahoitukseen, jos kampanjat koskevat unionin perussopimusten soveltamista.	Euroopan unionin yleisestä talousarviosta tai mistä tahansa muusta lähteestä myönnettävää Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden rahoitusta saa käyttää kansanäänestyskampanjoiden rahoitukseen, jos kampanjat koskevat unionin perussopimusten soveltamista. <i>Samalla on kiinnitettävä asianmukaista huomiota toissijaisuusperiaatteen noudattamiseen.</i>

Perustelu

Eräissä jäsenvaltioissa kansanäänestyksiä järjestetään paikallis- ja aluetasolla (tai osavaltiotasolla). Tämä merkitsee sitä, että näillä hallintotasoilla järjestettävät kansanäänestykset koskisivat kysymyksiä, jotka ovat oikeudellisesti merkityksellisiä niiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla. On otettava käyttöön lisätakeita, jotta voidaan varmistaa, että Euroopan tason poliittiset puolueet ja säätiöt rahoittavat kansanäänestyskampanjoita vain sellaisissa kansanäänestyksissä, joilla on selkeä EU:n laajuinen ulottuvuus.

Muutosehdotus 22

COM(2021) 734 final

35 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kansalaisille tiedottaminen	Kansalaisille tiedottaminen
Jollei 24 ja 25 artiklasta ja Euroopan tason poliittisten puolueiden perussäännöistä ja sisäisistä menettelyistä muuta johdu, Euroopan tason poliittiset puolueet voivat Euroopan parlamentin vaalien yhteydessä toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet tiedottaakseen unionin kansalaisille kansallisten poliittisten puolueiden ja ehdokkaiden sekä asianomaisten Euroopan tason poliittisten puolueiden välisistä yhteyksistä.	Jollei 24 ja 25 artiklasta ja Euroopan tason poliittisten puolueiden perussäännöistä ja sisäisistä menettelyistä muuta johdu, Euroopan tason poliittisten puolueiden on Euroopan parlamentin vaalien yhteydessä toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tiedottaakseen unionin kansalaisille kansallisten poliittisten puolueiden ja ehdokkaiden sekä asianomaisten Euroopan tason poliittisten puolueiden välisistä yhteyksistä.

Perustelu

Velvoite edistää kansallisten poliittisten puolueiden ja ehdokkaiden sekä asianomaisten Euroopan tason poliittisten puolueiden välisiä yhteyksiä vaikuttaa asianmukaisemmalta ja tämän asetuksen yleisen tavoitteen mukaiselta, myös siltä osin kuin on kyse Euroopan tason poliittisten puolueiden näkyvyyden lisäämisestä kansallisella tasolla. Esimerkiksi 4 artiklan 1 kohtaan sisältyvässä uudessa säännöksessä edellytetään, että jäsenpuolueet pitävät esillä Euroopan tason poliittisen puolueen logon selvästi näkyvällä käyttäjäystävällisellä tavalla, niin että se on yhtä näkyvä kuin jäsenpuolueen oma logo.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

Johdanto

1. suhtautuu myönteisesti demokratian ja vaalien luotettavuuden vahvistamista käsittelevään Euroopan komission toimenpidepakettiin. Komitea kannattaa näiden toimenpiteiden tavoitteita ja tukee painokkaasti kaikkia pyrkimyksiä varmistaa avoin, oikeudenmukainen ja moniarvoinen poliittinen keskustelu sekä yhdenvertainen demokraattinen osallistuminen ja sitoutuminen.

2. pitää valitettavana, että demokratian ja vaalien luotettavuuden vahvistamista koskevassa paketissa ehdotetuissa toimenpiteissä ei oteta riittävästi huomioon niiden vaikutuksia paikallis- ja aluetasolla, ja korostaa paikallis- ja aluetason erityistietämystä demokraattisten prosessien luotettavuuteen liittyvien mahdollisten uhkien tunnistamisessa.

Demokratian selviytymiskyky

3. kannattaa lähestymistapaa, jolla vahvistetaan yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa demokratian selviytymiskyvyn ja vaalien häiriönsietokyvyn alalla, ja suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti ”vaalien häiriönsietokykyä koskevan yhteisen mekanismin” perustamiseen. Lisäksi komitea katsoo, että paikallinen ja alueellinen ulottuvuus olisi otettava huomioon yhteistyössä, koska sen tarkoituksena on suojella vaaleja kaikilla tasoilla.

Demokraattinen osallistuminen

4. vaalii ehdottomasti syrjimättömyyden periaatteen noudattamista myös vaaleihin osallistumista ja yleensä demokraattista toimintaa ajatellen. Komitea katsoo, että tämä periaate tulee hyvin esiin Euroopan tulevaisuutta käsittelevässä konferenssissa ja kehottaa jatkamaan tällaisia käytäntöjä kaikilla tasoilla.

5. korostaa tarvetta päästä eroon demokratiaväsymyksestä ja elvyttää kansalaisten kiinnostusta osallistua demokraattiin prosesseihin ja paikallis-, alue-, valtio- ja EU-tason politiikkaan sekä toteaa samalla, että on tärkeää yksinkertaistaa vaaleihin osallistumista koskevia hallinnollisia menettelyjä.

Liikkuvien EU:n kansalaisten vaalioikeudet

6. suhtautuu myönteisesti komission käynnistämiin toimiin liikkuvien EU:n kansalaisten oikeusvarmuuden parantamiseksi vaalioikeuksien käyttämisessä. Komitea korostaa, että vapaata liikkuvuutta koskevien oikeuksien käyttämisen ei pitäisi tapahtua muiden niihin liittyvien oikeuksien käyttämisen kustannuksella.

7. kannattaa liikkuvien EU:n kansalaisten ottamista mukaan paikalliseen elämään ja katsoo, että heidän osallistumisensa edistää arvokkaalla tavalla monimuotoisten yhteiskuntien rakentamista kaikissa jäsenvaltioissa.

8. toivoo, että lainsäädäntöehdotuksissa tunnustetaan, että paikallis- ja alueviranomaiset tukevat osaltaan eurooppalaisen demokratian lujittamista edistämällä ja helpottamalla unionin kansalaisten osallistumista Euroopan parlamentin vaaleihin ja paikallishallinnon perusyksiköiden vaaleihin. Tätä tehtävää ei yksittäisen jäsenvaltion tasolla voida varata yksinomaan valtion viranomaisille tai rajata vain niihin.

9. odottaa, että jäsenvaltiot tunnustavat muissa jäsenvaltioissa asuvien unionin kansalaisten (liikkuvien kansalaisten) oikeuden asettua ehdolle kunnallisvaaleissa kaikkiin tehtäviin.

10. toivoo, että yhä yleistyvän äänestämättä jättämisen torjumiseksi ja nuorten osallistumisen edistämiseksi helpotetaan kansalaisten oikeutta äänestää ennakoon, postitse, sähköisesti ja internetin välityksellä.

11. toteaa, että liikkuville EU:n kansalaisille on annettava asianmukaista, kattavaa ja kohdennettua tietoa vaaleihin osallistumisesta, ja pitää tässä yhteydessä myönteisenä vaalioikeuksia käsittelevän yhteyspisteen perustamista komissioon. Komitea korostaa tarvetta varmistaa paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksien kehittäminen ja riittävä rahoitus.

Läpinäkyvyys ja disinformaatio

12. myöntää, että kaikille asianosaisille toimijoille on taattava tasapuoliset toimintaedellytykset, mutta kehottaa samalla kiinnittämään asianmukaista huomiota toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteisiin ottaen erityisesti huomioon ehdotetun asetuksen vaikutukset poliittisen tahdon muodostumiseen myös puhtaasti kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla jäsenvaltioissa.

13. korostaa tarvetta ryhtyä määrätietoisiin toimiin disinformaation torjumiseksi, koska se voi horjuttaa demokraattisen yhteiskunnan perustaa ja heikentää vapaita ja oikeudenmukaisia vaaleja, luottamusta viranomaisiin kaikilla tasoilla sekä tietoon perustuvaa ja osallistuvaa kansalaistoimintaa. Komitea toistaa Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmaa käsittelevässä lausunnossa ⁽²⁾ esittämänsä näkemykset.

⁽²⁾ <https://cor.europa.eu/fi/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-1278-2021>

14. katsoo, että asiaankuuluviin aloitteisiin on sisällytettävä viranomaisten valmiuksien kehittäminen, jotta nämä voivat puuttua kohdennetusti disinformaatioon kaikilla tasoilla. Komitea toteaa, ettei ole tunnustettu riittävän painokkaasti, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat kansalaisia lähimpänä hallintotasona olla arvokas voimavara disinformaation torjumisessa.

Päätelmä

15. kehottaa Euroopan komissiota panostamaan edelleen pyrkimyksiin turvata eurooppalaiset oikeudet ja arvot muun muassa noudattamalla Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmassa mainittuja jäljellä olevia sitoumuksia. Komitea korostaa voimakkaasti tarvetta varmistaa ehdotettujen välineiden mahdollisimman suuri johdonmukaisuus ja painottaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat Euroopan demokraattisen rakenteen välttämätön osatekijä.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n kuntien ja alueiden hyväksi toimiva päästökauppajärjestelmä ja hiilirajamekanismi”

(2022/C 301/14)

Esittelijä:	Peter KURZ (DE, PES), Mannheimin ylipormestari
Viiteasiakirjat:	<p>Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY, markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 sekä asetuksen (EU) 2015/757 muuttamisesta</p> <p>COM(2021) 551 final</p> <p>Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse ilmailun osuudesta unionin koko talouden laajuisen päästövähennystavoitteen edistämiseksi ja maailmanlaajuisen markkinapohjaisen toimenpiteen asianmukaisesta toteuttamisesta</p> <p>COM(2021) 552 final</p> <p>Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismin perustamisesta</p> <p>COM(2021) 564 final</p> <p>Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse päästöhyvitysmäärän ilmoittamisesta unioniin sijoittautuneille ilma-alusten käyttäjille maailmanlaajuisen markkinaperusteisen toimenpiteen osalta</p> <p>COM(2021) 567 final</p> <p>Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse unionin kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmän markkinavakausvarantoon lisättävien päästöoikeuksien määrästä vuoteen 2030 saakka</p> <p>COM(2021) 571 final</p>

I MUUTOSEHDOTUKSET

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY, markkinavakauseron perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 sekä asetuksen (EU) 2015/757 muuttamisesta

COM(2021) 551 final

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 7 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kaikkien toimialojen on edistettävä näiden päästövähennysten saavuttamista. Sen vuoksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/87/EY⁽¹⁾ perustetun EU:n päästökauppajärjestelmän tavoitetta edistää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä kustannustehokkaasti ja taloudellisesti olisi korotettava tavalla, joka vastaa tätä koko talouden laajuista kasvihuonekaasujen vuoden 2030 nettovähennystavoitetta.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).</p>	<p>Kaikkien toimialojen on edistettävä näiden päästövähennysten saavuttamista. Sen vuoksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/87/EY⁽¹⁾ perustetun EU:n päästökauppajärjestelmän tavoitetta edistää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä kustannustehokkaasti, taloudellisesti, sosiaalisesti vastuullisella tavalla ja ympäristöä säästävasti olisi korotettava tavalla, joka vastaa tätä koko talouden laajuista kasvihuonekaasujen vuoden 2030 nettovähennystavoitetta ja asetuksessa (EU) 2021/1119 asetettua yleistä ilmastonutraaliustavoitetta.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).</p>

Muutosehdotus 2

Johdanto-osan 9 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Neuvoston direktiivi 96/61/EY⁽¹⁾ kumottiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2010/75/EU⁽²⁾. Direktiivin 2003/87/EY 2 artiklassa ja sen liitteessä IV olevat viittaukset direktiiviin 96/61/EY olisi saatettava ajan tasalle vastaavasti. Koska tarvitaan kiireellisiä koko talouden laajuisia päästövähennyksiä, jäsenvaltioiden olisi voitava toteuttaa toimia EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvien kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi muilla tavoin kuin direktiivin 2010/75/EU nojalla vahvisteilla päästörajoilla.</p> <p>⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 96/61/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 1996, ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi (EYVL L 257, 10.10.1996, s. 26).</p> <p>⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).</p>	<p>Neuvoston direktiivi 96/61/EY⁽¹⁾ kumottiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2010/75/EU⁽²⁾. Direktiivin 2003/87/EY 2 artiklassa ja sen liitteessä IV olevat viittaukset direktiiviin 96/61/EY olisi saatettava ajan tasalle vastaavasti. Koska tarvitaan kiireellisiä koko talouden laajuisia päästövähennyksiä, jäsenvaltioiden olisi paikallis- ja alueviranomaisten näkemykset aktiivisen osallistumisen järjestelmien kautta sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus huomioon ottaen voitava toteuttaa toimia EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvien kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi muilla tavoin kuin direktiivin 2010/75/EU nojalla vahvistetuilla päästörajoilla.</p> <p>⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 96/61/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 1996, ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi (EYVL L 257, 10.10.1996, s. 26).</p> <p>⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).</p>

Perustelu

Istestään selvä.

Muutosehdotus 3

Johdanto-osan 13 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kasvihuonekaasuja, joita ei päästetä suoraan ilmakehään, olisi pidettävä EU:n päästökauppajärjestelmän mukaisina päästöinä, ja päästöoikeuksia olisi palautettava näiden päästöjen osalta, paitsi jos niitä varastoidaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY⁽¹⁾ muukaisesti varastointipaikkaan tai jos ne ovat pysyvästi sitoutuneet kemiallisesti tuotteeseen siten, että ne eivät joudu ilmakehään tavanomaisessa käytössä. Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään edellytykset, joiden täytyessä kasvihuonekaasujen katsotaan olevan pysyvästi kemiallisesti sitoutuneita tuotteeseen siten, että ne eivät joudu ilmakehään tavanomaisessa käytössä, mukaan lukien hiilen poistamista koskevan todistuksen hankkiminen tarvittaessa, ottaen huomioon hiilipoistumien sertifiointia koskevan sääntelyn kehitys.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/31/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114).</p>	<p>Kasvihuonekaasuja, joita ei päästetä suoraan ilmakehään, olisi pidettävä EU:n päästökauppajärjestelmän mukaisina päästöinä, ja päästöoikeuksia olisi palautettava näiden päästöjen osalta, paitsi jos niitä varastoidaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY⁽¹⁾ muukaisesti ympäristön kannalta turvallisessa ja varmassa varastointipaikassa tai jos ne ovat pysyvästi sitoutuneet kemiallisesti tuotteeseen siten, että ne eivät joudu ilmakehään tavanomaisessa käytössä. Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään edellytykset, joiden täytyessä kasvihuonekaasujen katsotaan olevan pysyvästi kemiallisesti sitoutuneita tuotteeseen siten, että ne eivät joudu ilmakehään tavanomaisessa käytössä, mukaan lukien hiilen poistamista koskevan todistuksen hankkiminen tarvittaessa, ottaen huomioon hiilipoistumien sertifiointia koskevan sääntelyn kehitys.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/31/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114).</p>

Perustelu

Fossiilisia polttoaineita käyttävät voimalaitokset tuottavat suuremman prosenttiosuuden hiilidioksidipäästöistä kuin mikään muu teollisuudenala. Hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologiaa käyttämällä toimialalla on mahdollista vähentää hiilidioksidipäästöjä merkittävästi.

Muutosehdotus 4

Uusi kohta – Johdanto-osan 14.1 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<i>On tärkeää varmistaa, ettei meriliikenteen sisällyttäminen EU:n päästökauppajärjestelmään aiheuta hiilivuotoa ohjaamalla laivaliikenteen järjestelmään kuulumattomien kolmansien naapurivaltioiden satamiin.</i>

Perustelu

EU:n päästökauppajärjestelmän ulkopuolisten kolmansien naapurivaltioiden satamiin suuntautuva hiilivuoto on todellinen riski, joka voi aiheuttaa satamien korvaamisen EU:n ulkopuolisilla satamilla, luoda hiilidioksidin veroparatiiseja EU:n läheisyyteen ja uhata Euroopan satamajärjestelmien kilpailukykyä.

Muutosehdotus 5

Johdanto-osan 28 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Korotettujen ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että ilmastosiirtymään osoitetaan huomattavia julkisia varoja EU:ssa ja kansallisissa talousarvioissa. EU:n talousarvion merkittävien ilmastomenojen täydentämiseksi ja vahvistamiseksi kaikki huutokauppatulot, joita ei ole osoitettu unionin talousarvioon, olisi käytettävä ilmastoon liittyviin tarkoituksiin. Tähän sisältyy niiden käyttäminen taloudelliseen tukeen alentamalla vääristäviä veroja, millä puututaan pieni- ja keskituloisille kotitalouksille koituviin sosiaalisiin ongelmiin. Jotta voidaan puuttua siirtymän sosiaalisiin vaikutuksiin ja vaikutusten jakautumiseen alhaisen tulotason jäsenvaltioissa, olisi direktiivin 2003/87/EY 10 d artiklassa tarkoitetun modernisaatorahaston kautta käytettävä 2,5 prosentin lisämäärä koko unionin päästöoikeuksien määrästä vuodesta [direktiivin voimaantulo vuosi] vuoteen 2030 niiden jäsenvaltioiden energiasiirtymän rahoittamiseksi, joiden bruttokansantuote (BKT) asukasta kohden on alle 65 prosenttia unionin keskiarvosta vuosina 2016–2018.</p>	<p>Korotettujen ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että ilmastosiirtymään osoitetaan huomattavia julkisia varoja EU:ssa ja kansallisissa sekä alueellisissa ja paikallisissa talousarvioissa. EU:n talousarvion merkittävien ilmastomenojen täydentämiseksi ja vahvistamiseksi kaikki huutokauppatulot, joita ei ole osoitettu unionin talousarvioon, olisi käytettävä kyseistä aluetta koskeviin valtakunnallisiin, alueellisiin ja/tai paikallisiin suunnitelmiin sisältyviin ilmastoon liittyviin tarkoituksiin. Tähän sisältyy niiden käyttäminen taloudelliseen tukeen alentamalla vääristäviä veroja, millä puututaan pieni- ja keskituloisille kotitalouksille koituviin sosiaalisiin ongelmiin. Jotta voidaan puuttua siirtymän sosiaalisiin vaikutuksiin ja vaikutusten jakautumiseen alhaisen tulotason jäsenvaltioissa, olisi direktiivin 2003/87/EY 10 d artiklassa tarkoitetun modernisaatorahaston kautta käytettävä vähintään 2,5 prosentin lisämäärä koko unionin päästöoikeuksien määrästä vuodesta [direktiivin voimaantulo vuosi] vuoteen 2030 energiasiirtymän rahoittamiseksi niissä jäsenvaltioissa, joiden bruttokansantuote (BKT) asukasta kohden on alle 65 prosenttia unionin keskiarvosta vuosina 2016–2018, ja NUTS 3 -alueilla jäsenvaltioissa, missä on ilmeistä sisäistä epätasapainoa.</p>

Perustelu

NUTS 2 -alueiden BKT asukasta kohden on myös otettava huomioon päästöoikeuksia jaettaessa, sillä olisi yksisilmäistä ottaa huomioon vain kansallinen henkeä kohden laskettu BKT jäsenvaltioissa, missä on huomattavaa alueellista epätasapainoa.

Muutosehdotus 6

Johdanto-osan 30 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>– – Ilmaisjako, jota ei enää tämän laskelman perusteella tarjota hiilirajamekanismin piiriin kuuluville aloille (CBAM-osuus), on huutokaupattava, ja tulot kertyvät innovointirahastoon, jonka kautta niillä voidaan tukea innovointia vähähiiliseen teknologiaan, hiilidioksidin talteenottoon ja hyötykäyttöön, hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin, uusiutuvaan energiaan ja energian varastointiin tavalla, joka edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistä. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä hiilirajamekanismin piiriin kuuluvilla aloilla toteutettaviin hankkeisiin. Jotta voidaan noudattaa hiilirajamekanismin piiriin kuulumattomille aloille saatavilla olevaa ilmaisjako-osuutta, lopullinen määrä, joka vähennetään ilmaisjasta ja huutokaupataan, olisi laskettava sen osuuden perusteella, joka CBAM-osuudella on suhteessa kaikkien ilmaisjakoa saavien alojen ilmaisjakotarpeisiin.</p>	<p>– – Ilmaisjako, jota ei enää tämän laskelman perusteella tarjota hiilirajamekanismin piiriin kuuluville aloille (CBAM-osuus), on huutokaupattava, ja tulot kertyvät innovointirahastoon ja sosiaaliseen ilmatorahastoon, joiden kautta niillä voidaan tukea innovointia vähähiiliseen teknologiaan, hiilidioksidin talteenottoon ja hyötykäyttöön, sellaisten teollisuuden tuotantoprosesseista lähtöisin olevien välttämättömien hiilidioksidipäästöjen talteenottoon ja varastointiin, jotka eivät ole peräisin pääasiassa energiantuotantoon tarkoitetusta fossiilisten polttoaineden poltosta, uusiutuvaan energiaan ja energian varastointiin tavalla, joka edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistä, rajoittaen samalla myös heikoimmassa asemassa oleviin alueisiin ja kotitalouksiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä hiilirajamekanismin piiriin kuuluvilla aloilla toteutettaviin hankkeisiin. Jotta voidaan noudattaa hiilirajamekanismin piiriin kuulumattomille aloille saatavilla olevaa ilmaisjako-osuutta, lopullinen määrä, joka vähennetään ilmaisjasta ja huutokaupataan, olisi laskettava sen osuuden perusteella, joka CBAM-osuudella on suhteessa kaikkien ilmaisjakoa saavien alojen ilmaisjakotarpeisiin.</p>

Perustelu

Hiilirajamekanismin piiriin kuuluvilla aloilla maksutta jaettavat päästöoikeudet olisi poistettava asteittain mahdollisimman pian, sillä mahdollisuus jakaa päästöoikeuksia maksutta vesittää hiilen hintasignaalin vaikutusta.

Muutosehdotus 7

Johdanto-osan 33 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 8 kohdassa tarkoitettua innovaatorahaston soveltamisalaa olisi laajennettava tukemaan innovointia vähähiilisiin teknologioihin ja prosesseihin, jotka koskevat polttoaineiden kulutusta rakennuksissa ja tieliikenteessä. Lisäksi innovaatorahastosta olisi tuettava investointeja meriliikenteen irrottamiseksi hiilestä, mukaan lukien investoinnit kestäviin vaihtoehtoisin polttoaineisiin, kuten vetyyn ja ammoniakkiin, jotka tuotetaan uusiutuvista energialähteistä, sekä päästöttömiin käyttövoimateknologioihin, kuten tuuliteknologiaan. Kun otetaan huomioon, että asetuksessa xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] ⁽¹⁾ vahvistetuista seuraamuksista saatavat tulot kohdennetaan innovaatorahastoon varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan mukaisina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, komission olisi varmistettava, että otetaan asianmukaisesti huomioon tuki innovatiivisille hankkeille, joilla pyritään nopeuttamaan uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden kehittämistä ja käyttöönottoa merenkulkualalla asetuksen xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jotta voidaan varmistaa riittävä rahoitus innovointiin tämän laajennetun soveltamisalan puitteissa, innovaatorahastoa olisi täydennettävä 50 miljoonalla päästöoikeudella, jotka saadaan osittain päästöoikeuksista, jotka muuten voitaisiin huutokaupata, ja osittain päästöoikeuksista, jotka muutoin voitaisiin jakaa maksutta, kustakin lähteestä innovaatorahastolle myönnettävän rahoituksen nykyisen osuuden mukaisesti.</p> <p>⁽¹⁾ [Lisätään viittaus FuelEU Maritime -asetukseen].</p>	<p>Direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 8 kohdassa tarkoitettua innovaatorahaston soveltamisalaa olisi laajennettava tukemaan innovointia vähähiilisiin teknologioihin ja prosesseihin, jotka koskevat polttoaineiden kulutusta rakennuksissa ja tieliikenteessä, sekä toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään suuria määriä kasvihuonekaasupäästöjä ja jotka eivät ole projektipohjaisia tai innovatiivisia. Lisäksi innovaatorahastosta olisi tuettava investointeja meriliikenteen irrottamiseksi hiilestä, mukaan lukien investoinnit kestäviin vaihtoehtoisin polttoaineisiin, kuten vetyyn ja ammoniakkiin, jotka tuotetaan uusiutuvista energialähteistä, sekä päästöttömiin käyttövoimateknologioihin, kuten tuuliteknologiaan. Kun otetaan huomioon, että asetuksessa xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] ⁽¹⁾ vahvistetuista seuraamuksista saatavat tulot kohdennetaan innovaatorahastoon varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan mukaisina ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, komission olisi varmistettava, että otetaan asianmukaisesti huomioon tuki innovatiivisille hankkeille, joilla pyritään nopeuttamaan uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden kehittämistä ja käyttöönottoa merenkulkualalla asetuksen xxxx/xxxx [FuelEU Maritime] 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jotta voidaan varmistaa riittävä rahoitus innovointiin ja toimenpiteisiin tämän laajennetun soveltamisalan puitteissa, innovaatorahastoa olisi täydennettävä 50 miljoonalla päästöoikeudella, jotka saadaan osittain päästöoikeuksista, jotka muuten voitaisiin huutokaupata, ja osittain päästöoikeuksista, jotka muutoin voitaisiin jakaa maksutta, kustakin lähteestä innovaatorahastolle myönnettävän rahoituksen nykyisen osuuden mukaisesti.</p> <p>⁽¹⁾ [Lisätään viittaus FuelEU Maritime -asetukseen].</p>

Perustelu

Innovaatorahasto on yksi tärkeimmistä ilmatorahoituksen lähteistä, mutta silti sen soveltamisala on rajattu koskemaan ainoastaan innovatiivisia teknologioita. Pelkkä innovoinnin puute ei kuitenkaan ole suurin este hiilestä irtautumiselle. Muutosehdotuksessa esitetään soveltamisalan laajentamista jo olemassa oleviin hiilestä irtautumista edistäviin toimenpiteisiin.

Muutosehdotus 8

Johdanto-osan 38 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Modernisaatiorahaston soveltamisala olisi mukautettava unionin uusimpiin ilmastotavoitteisiin edellyttämällä, että investoinnit ovat yhdenmukaisia Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja asetuksen (EU) 2021/1119 tavoitteiden kanssa, ja poistamalla tuki fossiilisiin polttoaineisiin liittyviltä investoinneilta. Lisäksi modernisaatiorahaston osuus, joka on osoitettava ensisijaisiin investointeihin, olisi nostettava 80 prosenttiin, energiatehokkuus olisi asetettava etusijalle kysyntäpuolella ja kotitalouksien tukeminen energiaköyhyyteen puuttumiseksi, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla, olisi sisällytettävä ensisijaisten investointien piiriin.</p>	<p>Modernisaatiorahaston soveltamisala olisi mukautettava unionin uusimpiin ilmastotavoitteisiin edellyttämällä, että investoinnit ovat yhdenmukaisia Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja asetuksen (EU) 2021/1119 tavoitteiden kanssa, ja poistamalla tuki fossiilisiin polttoaineisiin liittyviltä investoinneilta. Lisäksi modernisaatiorahastoa olisi käytettävä ainoastaan ensisijaisiin investointeihin, energiatehokkuus ja uusiutuvien energialähteiden käyttö olisi asetettava etusijalle kysyntäpuolella ja heikossa asemassa olevien seutujen ja kotitalouksien tukeminen energia- ja liikenneköyhyyteen puuttumiseksi erityisesti syrjäisimmillä alueilla, maaseudulla ja syrjäisillä alueilla olisi sisällytettävä ensisijaisten investointien piiriin. Lisäksi modernisaatiorahasto olisi avattava NUTS 3 -alueille jäsenvaltioissa, missä on ilmeistä sisäistä epätasapainoa, jotta voidaan edistää energia-alan elvyttämistä ja ajanmukaistamista.</p>

Muutosehdotus 9

Johdanto-osan 43 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Komission tiedonannossa ”EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle”⁽¹⁾ korostettiin, että tieliikenteen ja rakennusten päästöjen vähentäminen on erityisen haasteellista. Sen vuoksi komissio ilmoitti, että päästökaupan uudella laajennuksella siihen voitaisiin sisällyttää tieliikenteen ja rakennusten päästöt. Näihin kahteen uuteen alaan sovellettava päästökauppa otettaisiin käyttöön erillisenä mutta rinnakkaisena järjestelmänä. Näin vältettäisiin häiriöt kiinteiden laitosten ja ilmailun hyvin toimivassa päästökaupassa. Uuteen järjestelmään liittyy täydentäviä politiikkoja ja toimenpiteitä, joilla suojataan kohtuuttomilta hintavaikutuksilta, muokataan markkinatoimijoiden odotuksia ja pyritään luomaan hiilen hintasignaali koko taloudelle. Aiemmat kokemukset ovat osoittaneet, että uusien markkinoiden kehittäminen edellyttää tehokkaan tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmän perustamista. Jotta voidaan varmistaa synergia ja johdonmukaisuus kiinteiden laitosten ja ilmailun päästöt kattavan EU:n päästökauppajärjestelmän olemassa olevan infrastruktuurin kanssa, on aiheellista ottaa käyttöön tieliikenteen ja rakennusten alojen päästökauppa muuttamalla direktiiviä 2003/87/EY.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2020) 562 final.</p>	<p>Komission tiedonannossa ”EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle”⁽¹⁾ korostettiin, että tieliikenteen ja rakennusten päästöjen vähentäminen on erityisen haasteellista. Sen vuoksi komissio ilmoitti, että päästökaupan uudella laajennuksella siihen voitaisiin sisällyttää tieliikenteen ja rakennusten päästöt. Näihin kahteen uuteen alaan sovellettava päästökauppa otettaisiin käyttöön erillisenä mutta rinnakkaisena järjestelmänä. Näin vältettäisiin häiriöt kiinteiden laitosten ja ilmailun hyvin toimivassa päästökaupassa. Koska paikallis- ja alueviranomaiset kantavat suurimman vastuun näistä aloista, niiden olisi osallistuttava uuden päästökauppajärjestelmän suunnitteluun. Osa uuden päästökauppajärjestelmän tuloista on osoitettava paikallis- ja alueyhteisöille, sillä kyseiset hallintotasot ovat kärsineet tilanteesta eniten. Uuteen järjestelmään liittyy täydentäviä politiikkoja ja toimenpiteitä, joilla suojataan erityisesti heikossa asemassa olevia kotitalouksia, mikro- ja pienyrityksiä ja liikkumispalvelujen käyttäjiä, myös maaseudulla ja syrjässä olevilla alueilla, kohtuuttomilta hintavaikutuksilta, muokataan markkinatoimijoiden odotuksia ja pyritään luomaan hiilen hintasignaali koko taloudelle. Aiemmat kokemukset ovat osoittaneet, että uusien markkinoiden kehittäminen edellyttää tehokkaan tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmän perustamista. Jotta voidaan varmistaa synergia ja johdonmukaisuus kiinteiden laitosten ja ilmailun päästöt kattavan EU:n päästökauppajärjestelmän olemassa olevan infrastruktuurin kanssa, on aiheellista ottaa käyttöön tieliikenteen ja rakennusten alojen päästökauppa muuttamalla direktiiviä 2003/87/EY, 55-valmiuspaketin ja tarvittaessa näihin eri aloihin vaikuttavien asetusten mukaisesti.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2020) 562 final.</p>

Perustelu

Päästökauppajärjestelmän laajentaminen maantieliikenteeseen ja rakennuksiin vaikuttaa merkittävästi paikallis- ja alueyhteisöihin. Paikallis- ja alueyhteisöillä on näillä aloilla huomattava toimivalta, ja ne olisi otettava huomioon uutta päästökauppajärjestelmää suunniteltaessa.

Muutosehdotus 10

Johdanto-osan 51 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Huutokauppaosuuksien jakamista koskevat säännöt ovat erittäin merkityksellisiä jäsenvaltioille kertyvien huutokauppatulojen kannalta, erityisesti kun otetaan huomioon tarve vahvistaa jäsenvaltioiden kykyä puuttua sosiaalisiin vaikutuksiin, joita hiilen hintasignaali aiheuttaa rakennusten ja tieliikenteen aloilla. Huolimatta siitä, että näillä kahdella alalla on hyvin erilaiset ominaispiirteet, on aiheellista vahvistaa yhteinen jakamista koskeva sääntö, joka vastaa kiinteisiin laitoksiin sovellettavaa sääntöä. Suurin osa päästöoikeuksista olisi jaettava kaikkien jäsenvaltioiden kesken päästökaupan piiriin kaudella 2016–2018 kuuluneiden alojen päästöjen keskimääräisen jakautumisen perusteella.</p>	<p>Huutokauppaosuuksien jakamista koskevat säännöt ovat erittäin merkityksellisiä jäsenvaltioille kertyvien huutokauppatulojen kannalta, erityisesti kun otetaan huomioon tarve vahvistaa jäsenvaltioiden kykyä puuttua sosiaalisiin vaikutuksiin, joita hiilen hintasignaali aiheuttaa rakennusten ja tieliikenteen aloilla. Huolimatta siitä, että näillä kahdella alalla on hyvin erilaiset ominaispiirteet, on aiheellista vahvistaa yhteinen jakamista koskeva sääntö, joka vastaa kiinteisiin laitoksiin sovellettavaa sääntöä. Suurin osa päästöoikeuksista olisi jaettava kaikkien jäsenvaltioiden kesken päästökaupan piiriin kaudella 2016–2018 kuuluneiden alojen päästöjen keskimääräisen jakautumisen perusteella. Kunkin jäsenvaltion olisi määriteltävä päästöoikeuksien huutokaupasta saatavista tuloista vähintään 20 prosentin osuus, jota paikallis- ja alueviranomaiset hallinnoivat suoraan. Paikallis- ja alueviranomaisten hallinnoimat tulot olisi käytettävä yksinomaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen ja erityisesti toimiin, joilla tuetaan energiakäännettä ja puututaan heikoimmassa asemassa oleviin seutuihin, kotitalouksiin, mikro- ja pienyrityksiin ja liikkumispalvelujen käyttäjiin kohdistuviin riskeihin.</p>

Perustelu

Koska Euroopan seudut ovat maantieteellisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti erilaisia, paikallis- ja alueyhteisöt ovat paras hallintotaso sen varmistamiseksi, ettei siirtymä heikennä alueellista yhteenkuuluvuutta Euroopassa tai uhkaa heikoimmassa asemassa olevia kotitalouksia.

Muutosehdotus 11

Johdanto-osan 52 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Hiilidioksidin hinnan käyttöönottoon tieliikenteessä ja rakennuksissa olisi yhdistettävä tehokas sosiaalinen korvaus, erityisesti kun otetaan huomioon nykyinen energia-köyhyyden taso. Noin 34 miljoonaa eurooppalaista ilmoitti vuonna 2018, etteivät he voineet pitää kotejaan riittävän lämpiminä, ja 6,9 prosenttia unionin väestöstä totesi vuonna 2019 tehdyssä EU:n laajuisessa tutkimuksessa ⁽¹⁾, ettei heillä ollut varaa lämmittää kotejaan riittävästi. Tehokkaan sosiaalisen ja jakelukorvauksen aikaansaamiseksi jäsenvaltioita olisi vaadittava käyttämään huutokauppatulot ilmasto- ja energiataroituksiin, jotka on jo määritelty nykyistä päästökauppaa varten, mutta myös toimenpiteisiin, jotka lisätään erityisesti, jotta voidaan puuttua uusiin tieliikenteen ja rakennusten aloihin liittyviin huolenaiheisiin, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/27/EU ⁽²⁾ mukaiset asiaan liittyvät politiikkatoimet. Huutokauppatulot olisi käytettävä uusien alojen päästökaupan sosiaalisten näkökohtien käsittelyyn kiinnittäen erityistä huomiota haavoittuviin kotitalouksiin, mikroyrityksiin ja liikenteen käyttäjiin. Tässä hengessä uusi sosiaalinen ilmastorahasto tarjoaa jäsenvaltioille kohdennettua rahoitusta, jolla tuetaan niitä Euroopan kansalaisia, joihin energia- tai liikenneköyhyys vaikuttaa eniten tai jotka ovat vaarassa kärsiä siitä. Rahastolla edistetään oikeudenmukaisuutta ja yhteisvastuuta jäsenvaltioiden välillä ja niiden sisällä ja vähennetään samalla siirtymän aikaista energia- ja liikenneköyhyyden riskiä. Se perustuu nykyisiin yhteisvastuumekanismeihin ja täydentää niitä. Uuden rahaston varat vastaavat periaatteessa 25:tä prosenttia tuloista, joita odotetaan uudesta päästökaupasta kaudelta 2026–2032, ja ne toteutetaan niiden ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien perusteella, jotka jäsenvaltioiden olisi esitettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 20.../nn ⁽³⁾ mukaisesti. Lisäksi kunkin jäsenvaltion olisi käytettävä huutokauppatulonsa muun muassa rahoittamaan osan ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien kustannuksista.</p> <p>⁽¹⁾ Tiedot vuodelta 2018. Eurostat, SILC [ilc_mdes01].</p> <p>⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).</p> <p>⁽³⁾ [Lisätään viittaus asetukseen, jolla perustetaan sosiaalinen ilmastorahasto].</p>	<p>Hiilidioksidin hinnan käyttöönottoon tieliikenteessä ja rakennuksissa olisi yhdistettävä tehokas sosiaalinen korvaus, erityisesti kun otetaan huomioon nykyinen energia-köyhyyden taso. Noin 34 miljoonaa eurooppalaista ilmoitti vuonna 2018, etteivät he voineet pitää kotejaan riittävän lämpiminä, ja 6,9 prosenttia unionin väestöstä totesi vuonna 2019 tehdyssä EU:n laajuisessa tutkimuksessa ⁽¹⁾, ettei heillä ollut varaa lämmittää kotejaan riittävästi, kun taas tietyillä alueilla on varattomuuden vuoksi käytettävä energialähteitä, jotka ovat tehottomia lämmityksessä. Tehokkaan sosiaalisen ja jakelukorvauksen aikaansaamiseksi jäsenvaltioita sekä alue- ja paikallisyhteisöjä olisi vaadittava käyttämään huutokauppatulot ilmasto- ja energiataroituksiin, jotka on jo määritelty nykyistä päästökauppaa varten, mutta myös toimenpiteisiin, jotka lisätään erityisesti, jotta voidaan puuttua uusiin tieliikenteen ja rakennusten aloihin liittyviin huolenaiheisiin, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/27/EU ⁽²⁾ mukaiset asiaan liittyvät politiikkatoimet. Huutokauppatulot olisi käytettävä myös uusien alojen päästökaupan sosiaalisten näkökohtien käsittelyyn kiinnittäen erityistä huomiota haavoittuviin kotitalouksiin, mikro- ja pienyrytyksiin ja liikkumispalvelujen käyttäjiin. Tässä hengessä uusi sosiaalinen ilmastorahasto tarjoaa jäsenvaltioille sekä alue- ja paikallisyhteisöille kohdennettua rahoitusta, jolla tuetaan niitä Euroopan kansalaisia, joihin energia- tai liikenneköyhyys vaikuttaa eniten tai jotka ovat vaarassa kärsiä siitä. Rahastolla edistetään oikeudenmukaisuutta ja yhteisvastuuta jäsenvaltioiden välillä ja niiden sisällä ja vähennetään samalla siirtymän aikaista energia- ja liikenneköyhyyden riskiä. Se perustuu nykyisiin yhteisvastuumekanismeihin ja täydentää niitä. Uuden rahaston varat vastaavat periaatteessa vähintään 25:tä prosenttia tuloista, joita odotetaan uudesta päästökaupasta kaudelta 2026–2032, ja ne toteutetaan niiden ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien perusteella, jotka jäsenvaltioiden olisi esitettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 20.../nn ⁽³⁾ mukaisesti. Jos hiilen hinta johtaa odotettua suurempiin tuloihin, sosiaalisen ilmastorahaston määrärahoja korotetaan vastaavasti. Kunkin jäsenvaltion olisi määritettävä näistä niiden</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>käytettävissä olevista sosiaalisen ilmatorahaston rahoituspuitteista vähintään 35prosentin osuus, jota paikallis- ja alueviranomaiset hallinnoivat suoraan. Lisäksi kunkin jäsenvaltion sekä alue- ja paikallisyhteisön olisi käytettävä huutokauppatulonsa muun muassa rahoittamaan osan ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmiansa kustannuksista.</p> <p>(¹) Tiedot vuodelta 2018. Eurostat, SILC [ilc_mdes01]. (²) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1). (³) [Lisätään viittaus asetukseen, jolla perustetaan sosiaalinen ilmatorahasto].</p>

Perustelu

Paikallis- ja alueyhteisöillä on parhaat edellytykset puuttua näihin ongelmiin, joten myös niiden käyttöön olisi osoitettava rahaston varoja.

Muutosehdotus 12

Johdanto-osan 54 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Innovointi ja uusien vähähiilisten teknologioiden kehittäminen rakennusten ja tieliikenteen aloilla ovat ratkaisevan tärkeitä sen varmistamiseksi, että nämä alat edistävät kustannustehokkaasti odotettuja päästövähennyksiä. Sen vuoksi 150 miljoonaa päästöoikeutta rakennusten ja tieliikenteen alojen päästökaupasta olisi asetettava innovaatorahaston käyttöön kustannustehokkaiden päästövähennysten edistämiseksi.</p>	<p>Innovointi ja uusien vähähiilisten teknologioiden ja toimien kehittäminen rakennusten ja tieliikenteen aloilla ovat ratkaisevan tärkeitä sen varmistamiseksi, että nämä alat edistävät kustannustehokkaasti odotettuja päästövähennyksiä. Sen vuoksi 150 miljoonaa päästöoikeutta rakennusten ja tieliikenteen alojen päästökaupasta olisi asetettava innovaatorahaston käyttöön kustannustehokkaiden ja sosiaalisesti ja ympäristön kannalta vastuullisten päästövähennysten edistämiseksi.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 13

Johdanto-osan 58 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Komission olisi seurattava rakennusten ja tieliikenteen päästökaupan soveltamista, myös sitä, missä määrin hinnat ovat lähentyneet nykyisen päästökauppajärjestelmän hintoja, ja tarvittaessa ehdotettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle uudelleentarkastelua näiden alojen päästökaupan tehokkuuden, hallinnon ja käytännön soveltamisen parantamiseksi hankitun tietämyksen ja hintojen lähentymisen perusteella. Komissio olisi velvoitettava toimittamaan ensimmäinen näitä asioita koskeva kertomus 1. päivään tammikuuta 2028 mennessä.</p>	<p>Komission olisi seurattava rakennusten ja tieliikenteen päästökaupan soveltamista, myös sitä, missä määrin hinnat ovat lähentyneet nykyisen päästökauppajärjestelmän hintoja, ja tarvittaessa ehdotettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle uudelleentarkastelua näiden alojen päästökaupan tehokkuuden, hallinnon ja käytännön soveltamisen parantamiseksi hankitun tietämyksen ja hintojen lähentymisen perusteella. Komissio olisi velvoitettava toimittamaan ensimmäinen näitä asioita koskeva kertomus 1. päivään tammikuuta 2028 mennessä. Kertomusta olisi edelletävä syyskuun 1. päivästä 2027 lokakuun 31. päivään 2027 ulottuva kuulemisjakso. Paikallis- ja alueviranomaisia olisi kuultava kohdennetusti koko kuulemisjakson ajan.</p>

Perustelu

Paikallis- ja alueviranomaisilla on huomattava toimivalta maantieliikenteessä ja rakennusalalla, ja niitä olisi kuultava uuden päästökauppajärjestelmän tehokkuutta arvioitaessa ja siitä raportoituessa.

Muutosehdotus 14

1 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2) Muutetaan 3 artikla seuraavasti:	2) Muutetaan 3 artikla seuraavasti:
a) Korvataan b alakohta seuraavasti: ”b) ’päästöillä’ jonkin laitoksen lähteistä ympäristöön päästettyjä kasvihuonekaasuja, liitteessä I tarkoitettuun ilmailutoimintaan käytettävästä ilma-aluksesta tai liitteessä I tarkoitettuun meriliikennetoimintaan käytettävistä aluksista ympäristöön päästettyjä tiettyjä tähän toimintaan liittyviä kaasuja tai liitteessä III tarkoitettuun toimintaan liittyviä ympäristöön päästettyjä kasvihuonekaasuja;”	a) Korvataan b alakohta seuraavasti: ”b) ’päästöillä’ jonkin laitoksen lähteistä ympäristöön päästettyjä kasvihuonekaasuja, liitteessä I tarkoitettuun ilmailutoimintaan käytettävästä ilma-aluksesta tai liitteessä I tarkoitettuun meriliikennetoimintaan käytettävistä aluksista ympäristöön päästettyjä tiettyjä tähän toimintaan liittyviä kaasuja tai liitteessä III tarkoitettuun toimintaan liittyviä ympäristöön päästettyjä kasvihuonekaasuja;”
b) Korvataan d alakohta seuraavasti: ”d) ’kasvihuonekaasujen päästöluvalla’ 5, 6 ja 30 b artiklan mukaisesti myönnettyä lupaa;”	b) Korvataan d alakohta seuraavasti: ”d) ’kasvihuonekaasujen päästöluvalla’ 5, 6 ja 30 b artiklan mukaisesti myönnettyä lupaa;”
c) Kumotaan u alakohta;	c) Kumotaan u alakohta;
d) Lisätään v–z alakohta seuraavasti: ”v) ’laivayhtiöllä’ laivan omistajaa tai muuta organisaatiota tai henkilöä, kuten liikenteen harjoittajaa tai ilman miehistöä rahdatun aluksen rahtaajaa, jolle aluksen omistaja on siirtänyt vastuun aluksen toiminnoista, ja joka on vastuun ottaessaan suostunut ottamaan hoitaakseen kaikki Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 336/2006(*) liitteessä I vahvistetusta alusten turvallista toimintaa ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevista kansainvälisestä turvallisuusjohtamissäännöistä johtuvat velvoitteet ja vastuut;”	d) Lisätään v–z alakohta seuraavasti: ”v) ’laivayhtiöllä’ laivan omistajaa tai muuta organisaatiota tai henkilöä, kuten liikenteen harjoittajaa tai ilman miehistöä rahdatun aluksen rahtaajaa, jolle aluksen omistaja on siirtänyt vastuun aluksen toiminnoista, ja joka on vastuun ottaessaan suostunut ottamaan hoitaakseen kaikki Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 336/2006(*) liitteessä I vahvistetusta alusten turvallista toimintaa ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevasta kansainvälisestä turvallisuusjohtamissäännöistä johtuvat velvoitteet ja vastuut;” ”(aa) <i>’käyntisatamalla’ satamaa, johon alus pysähtyy lastaamaan tai purkamaan lastia tai matkustajien alukseen nousemiseen tai aluksesta poistumiseen; näin ollen tämän direktiivin osalta satamakäynnit, joiden ainoana tarkoituksena on aluksen tankkaus, tarvikkeiden vastaanottaminen, miehistön vaihto, aluksen vienti kiviainelakalle tai aluksen tai sen laitteiden korjaaminen, satamakäynnit aluksen avuntarpeesta tai vaaratilanteesta johtuen, jäävät sen ulkopuolelle, samoin kuin satamien ulkopuolella suoritettavat alusten väliset siirrot, käynnit EU:n ulkopuoliselle naapurivaltiolle kuuluvassa jällelaivaussatamassa ja käynnit, joiden ainoana tarkoituksena on suojautua huonolta säältä tai joita tarvitaan etsintä- ja pelastustoimiin;”</i>

Perustelu

"Käyntisataman" määritelmää muuttamalla saadaan aikaan se, että Euroopan ja Aasian tai Amerikan satamia yhdistävillä reiteillä, joihin sisältyy välipysähdyksiä eurooppalaisissa satamissa, ei pystytä hyödyntämään millään tavalla EU:n ulkopuolisiin naapurisatamiin siirrettyjä pysähdyksiä.

Muutosehdotus 15

1 artiklan 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p style="text-align: center;">Soveltaminen meriliikennetoimintaan</p> <p>1. Päästöoikeuksien jakamista ja palautusvaatimusta sovelletaan meriliikennetoiminnassa 50 prosenttiin sellaisten alusten päästöistä, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvasta satamasta ja päättyvät jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattomaan satamaan, 50 prosenttiin sellaisten alusten päästöistä, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattomasta satamasta ja päättyvät jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvaan satamaan, 100 prosenttiin sellaisten alusten päästöistä, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvaan satamaan, ja 100 prosenttiin sellaisten alusten päästöistä, jotka ovat laiturissa jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvassa satamassa.</p>	<p style="text-align: center;">Soveltaminen meriliikennetoimintaan</p> <p>1. Päästöoikeuksien jakamista ja palautusvaatimusta sovelletaan meriliikennetoiminnassa 50 prosenttiin sellaisten alusten päästöistä, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvasta satamasta ja päättyvät jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattomaan satamaan, 50 prosenttiin sellaisten alusten päästöistä, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattomasta satamasta ja päättyvät jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvaan satamaan, 100 prosenttiin sellaisten alusten päästöistä, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvaan satamaan, ja 100 prosenttiin sellaisten alusten päästöistä, jotka ovat laiturissa jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvassa satamassa.</p> <p>Päästöoikeuksien jakamista ja palautusvaatimusta sovelletaan meriliikennetoiminnassa seuraavan kaavan mukaisesti seuraavissa tapauksissa:</p> <p>a) alukset, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvasta satamasta ja päättyvät jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattomaan satamaan, ja alukset, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattomasta satamasta ja päättyvät jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvaan satamaan, kun matkalla käydään jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattomassa unionin naapurimaan jälleenlaivaussatamassa:</p> <p style="margin-left: 20px;">i) sovelletaan 100 prosenttiin (100 %) päästöistä jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvan sataman ja jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattoman unionin naapurimaan jälleenlaivaussataman väliseltä matkan osalta;</p> <p style="margin-left: 20px;">ii) sovelletaan 50 prosenttiin (50 %) muulta matkan osalta;</p> <p>b) alukset, jotka tekevät matkoja, jotka alkavat jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvasta satamasta ja päättyvät jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvaan satamaan, kun matkalla käydään jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuulumattomassa unionin naapurimaan jälleenlaivaussatamassa: sovelletaan 100 prosenttiin (100 %) päästöistä koko matkan osalta.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2. Jäljempänä olevia 9, 9 a ja 10 artiklaa sovelletaan meriliikennetoimintaan samalla tavoin kuin muuhun EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvaan toimintaan.”</p>	<p>2. Jäljempänä olevia 9, 9 a ja 10 artiklaa sovelletaan meriliikennetoimintaan samalla tavoin kuin muuhun EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvaan toimintaan.”</p>

Perustelu

Tällä ehdotuksella pitkiä reittejä liikennöivät konttialukset eivät voi ”nollata hiilidioksidimittaria” pysähtyessään EU:n ulkopuolisiin satamiin EU:n satamien sijasta.

Muutosehdotus 16

1 artiklan 11 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>a) Korvataan 1 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:</p> <p>”Vuosina 2021–2030 kaksi prosenttia päästöoikeuksien kokonaismäärästä huutokaupataan sellaisen rahaston perustamiseksi, jolla parannetaan energiatehokkuutta ja nykyaikaistetaan tiettyjen jäsenvaltioiden, jäljempänä ’edunsaajajäsenvaltiot’, energijärjestelmiä, kuten 10 d artiklassa säädetään, jäljempänä ’modernisaatiorahasto’. Tämän päästöoikeuksien määrän edunsaajajäsenvaltioita ovat ne jäsenvaltiot, joiden BKT asukasta kohden markkinahintoina oli alle 60 prosenttia unionin keskiarvosta vuonna 2013. Tätä päästöoikeuksien määrää vastaavat varat jaetaan liitteessä II b olevan A osan mukaisesti.</p> <p>Lisäksi modernisaatiorahastoa varten huutokaupataan 2,5 prosenttia päästöoikeuksien kokonaismäärästä vuosien [direktiivin voimaantuloa seuraava vuosi] ja 2030 välisenä aikana. Tämän päästöoikeuksien määrän edunsaajajäsenvaltioita ovat ne jäsenvaltiot, joiden BKT asukasta kohden markkinahintoina oli alle 65 prosenttia unionin keskiarvosta vuosina 2016–2018. Tätä päästöoikeuksien määrää vastaavat varat jaetaan liitteessä II b olevan B osan mukaisesti.”</p>	<p>a) Korvataan 1 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:</p> <p>”Vuosina 2021–2030 kaksi prosenttia päästöoikeuksien kokonaismäärästä huutokaupataan sellaisen rahaston perustamiseksi, jolla parannetaan energiatehokkuutta ja nykyaikaistetaan tiettyjen jäsenvaltioiden, jäljempänä ’edunsaajajäsenvaltiot’, energijärjestelmiä, kuten 10 d artiklassa säädetään, jäljempänä ’modernisaatiorahasto’. Tämän päästöoikeuksien määrän edunsaajajäsenvaltioita ovat ne jäsenvaltiot, joiden BKT asukasta kohden markkinahintoina oli alle 60 prosenttia unionin keskiarvosta vuonna 2013, ja NUTS 3 -alueet jäsenvaltioissa, missä on ilmeistä sisäistä epätasapainoa. Tätä päästöoikeuksien määrää vastaavat varat jaetaan liitteessä II b olevan A osan mukaisesti.</p> <p>Lisäksi modernisaatiorahastoa varten huutokaupataan vähintään 2,5 prosenttia päästöoikeuksien kokonaismäärästä vuosien [direktiivin voimaantuloa seuraava vuosi] ja 2030 välisenä aikana. Tämän päästöoikeuksien määrän edunsaajajäsenvaltioita ovat ne jäsenvaltiot, joiden BKT asukasta kohden markkinahintoina oli alle 65 prosenttia unionin keskiarvosta vuosina 2016–2018, ja NUTS 3 -alueet jäsenvaltioissa, missä on ilmeistä sisäistä epätasapainoa. Tätä päästöoikeuksien määrää vastaavat varat jaetaan liitteessä II b olevan B osan mukaisesti.”</p>

Muutosehdotus 17

1 artiklan 11 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) Korvataan 3 kohdan ensimmäinen ja toinen virke seuraavasti:</p> <p>”3. Jäsenvaltioiden on määritettävä päästöoikeuksien huutokaupasta saatujen tulojen käyttö, lukuun ottamatta tuloja, jotka on todettu SEUT-sopimuksen 311 artiklan 3 kohdan mukaisiksi omiksi varoiksi ja otettu unionin talousarvioon. Jäsenvaltioiden on käytettävä 2 kohdassa tarkoitettua päästöoikeuksien huutokaupasta saadut tulot, lukuun ottamatta tuloja, jotka käytetään 10 a artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen välillisten hiilidioksidikustannusten korvaamiseen, yhteen tai useampaan seuraavista tarkoituksista:”</p>	<p>b) Korvataan 3 kohdan ensimmäinen ja toinen virke seuraavasti:</p> <p>”3. Jäsenvaltioiden on määritettävä päästöoikeuksien huutokaupasta saatujen tulojen käyttö, lukuun ottamatta tuloja, jotka on todettu SEUT-sopimuksen 311 artiklan 3 kohdan mukaisiksi omiksi varoiksi ja otettu unionin talousarvioon, sekä osoitettava paikallis- ja alueyhteisöille vähintään 20 prosentin osuus tuloista. Jäsenvaltioiden on käytettävä 2 kohdassa tarkoitettua päästöoikeuksien huutokaupasta saadut tulot, lukuun ottamatta tuloja, jotka käytetään 10 a artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen välillisten hiilidioksidikustannusten korvaamiseen, yhteen tai useampaan seuraavista tarkoituksista:”</p>

Muutosehdotus 18

1 artiklan 12 kohdan g alakohdan kolmas kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Muutetaan 10 a artikla seuraavasti:</p> <p>g) Korvataan 8 kohta seuraavasti:</p> <p>”8. 365 miljoonaa päästöoikeutta määrästä, joka voitaisiin muutoin jakaa maksutta tämän artiklan nojalla, ja 85 miljoonaa päästöoikeutta määrästä, joka voitaisiin muutoin huutokaupata 10 artiklan nojalla, sekä 10 a artiklan 1 a kohdassa tarkoitettua maksutta jaettavien päästöoikeuksien vähennyksestä johtuvat päästöoikeudet on osoitettava rahastolle, jonka tarkoituksena on tukea innovointia vähähiilisiin teknologioihin ja prosesseihin sekä edistää saasteettomuustavoitteita, jäljempänä 'innovaatiorahasto'. [...].”</p>	<p>Muutetaan 10 a artikla seuraavasti:</p> <p>g) Korvataan 8 kohta seuraavasti:</p> <p>”8. 365 miljoonaa päästöoikeutta määrästä, joka voitaisiin muutoin jakaa maksutta tämän artiklan nojalla, ja 85 miljoonaa päästöoikeutta määrästä, joka voitaisiin muutoin huutokaupata 10 artiklan nojalla, sekä 10 a artiklan 1 a kohdassa tarkoitettua maksutta jaettavien päästöoikeuksien vähennyksestä johtuvat päästöoikeudet on osoitettava rahastolle, jonka tarkoituksena on tukea päästöjen välttämistä ja innovointia vähähiilisiin teknologioihin ja prosesseihin sekä edistää saasteettomuustavoitteita, jäljempänä 'innovaatiorahasto'. [...].”</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Innovaatorahasto kattaa liitteessä I ja liitteessä III luetellut alat, mukaan lukien ympäristön kannalta turvallinen hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen, joka vaikuttaa merkittävästi ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, ja hiili-intensiivisten tuotteiden korvaaminen liitteessä I luetelluilla aloilla tuotetuilla tuotteilla, minkä lisäksi innovaatorahasto osaltaan edistää ympäristön kannalta turvalliseen hiilidioksidin talteenottoon ja geologiseen varastointiin tähtäävien hankkeiden rakentamista ja toimintaa sekä innovatiivisia uusiutuvien energialähteiden ja energian varastoinnin teknologioita maantieteellisesti tasapainoisesti jakautuneissa paikoissa. Innovaatorahastosta voidaan myös tukea läpimurtoteknologioita ja -infrastruktuureja meriliikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi sekä vähähiilisten ja hiilettömien polttoaineiden tuottamiseksi ilmailu-, rautatie- ja tieliikenteen käyttöön. Erityistä huomiota on kiinnitettävä [CBAM-asetuksen] soveltamisalaan kuuluvilla aloilla toteutettaviin hankkeisiin, joilla tuetaan vähähiilisiä teknologioita, hiilidioksidin talteenottoa ja hyödyntämistä, hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia, uusiutuvaa energiaa sekä energian varastointia koskevaa innovointia tavalla, joka edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistä.</p> <p>Kaikkien jäsenvaltioiden alueilla toteutettavat hankkeet, myös pienimuotoiset hankkeet, ovat tukikelpoisia. Tukea saavien teknologioiden on oltava innovatiivisia ja niiden ei tule olla kaupallisesti toteuttamiskelpoisia samassa mittakaavassa ilman tukea, mutta niiden on edustettava läpimurtoratkaisuja tai oltava riittävän kypsiä soveltamista varten esikaupallisessa mittakaavassa. [...]</p> <p>Hankkeet on valittava objektiivisten ja avointen perusteiden mukaisesti ottaen tarvittaessa huomioon, missä määrin hankkeilla edistetään päästövähennysten saavuttamista, jotka ovat selvästi alle 2 kohdassa tarkoitettujen vertailuarvojen.</p>	<p>Innovaatorahasto kattaa liitteessä I ja liitteessä III luetellut alat, mukaan lukien laajamittaiset päästövähennyshankkeet, joissa hyödynnetään kypsää teknologiaa, kiertotaloutta tukevat julkiset ja yksityiset aloitteet, EU:n laajuiset päästövähennysohjelmat, ympäristön kannalta turvallinen hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen, joka vaikuttaa merkittävästi ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, ja hiili-intensiivisten tuotteiden korvaaminen liitteessä I luetelluilla aloilla tuotetuilla tuotteilla, minkä lisäksi innovaatorahasto osaltaan edistää ympäristön kannalta turvalliseen ja turvattuun hiilidioksidin talteenottoon ja geologiseen varastointiin tähtäävien hankkeiden rakentamista ja toimintaa sekä innovatiivisia uusiutuvien energialähteiden ja energian varastoinnin teknologioita maantieteellisesti tasapainoisesti jakautuneissa paikoissa. Innovaatorahastosta voidaan myös tukea läpimurto-tekologioita ja -infrastruktuureja meriliikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi sekä vähähiilisten ja hiilettömien polttoaineiden tuottamiseksi ilmailu-, rautatie- ja tieliikenteen käyttöön. Erityistä huomiota on kiinnitettävä [CBAM-asetuksen] soveltamisalaan kuuluvilla aloilla toteutettaviin hankkeisiin, joilla tuetaan kiertotaloutta edistäviä toimenpiteitä, vähähiilisten tuotteiden käyttöä koskevaa ammatillista koulutusta, vähähiilisiä teknologioita, hiilidioksidin talteenottoa ja hyödyntämistä koskevaa innovointia, ympäristön kannalta turvallista ja turvattua hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia, uusiutuvaa energiaa sekä energian varastointia tavalla, joka edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistä tai siihen sopeutumista sosiaalisesti vastuullisella tavalla.</p> <p>Kaikkien jäsenvaltioiden alueilla toteutettavat hankkeet ja toimenpiteet, myös pienimuotoiset hankkeet, ovat tukikelpoisia. Tukea saavien teknologioiden on oltava hiilen käyttöä vähentäviä ja innovatiivisia ja niiden ei tule olla kaupallisesti toteuttamiskelpoisia samassa mittakaavassa ilman tukea, mutta niiden on edustettava ratkaisuja tai oltava riittävän kypsiä soveltamista varten esikaupallisessa mittakaavassa. [...]</p> <p>Hankkeet ja toimenpiteet on valittava objektiivisten ja avoimien perusteiden mukaisesti ottaen tarvittaessa huomioon, missä määrin hankkeilla edistetään päästövähennysten saavuttamista, jotka ovat selvästi alle 2 kohdassa tarkoitettujen vertailuarvojen.</p> <p>Lisätään 3 kohtaan alakohdat seuraavasti:</p> <p>l) taitojen kehittäminen, joka vastaa tarvetta mukauttaa ammatillisia käytäntöjä kiertotalouteen ja vähähiilisten raaka-aineiden käyttöön;</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	m) kiertotalouden kehittämisen tukeminen;

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 19

1 artiklan 14 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Muutetaan 10 d artikla seuraavasti:	Muutetaan 10 d artikla seuraavasti:
a) Korvataan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta seuraavasti:	a) Korvataan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta seuraavasti:
<p>”1. Perustetaan kaudeksi 2021–2030 rahasto tukemaan edunsaajajäsenvaltioiden ehdottamia investointeja, mukaan lukien pienimuotoisten investointihankkeiden rahoitus, energiajärjestelmien nykyaikaistamiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi, jäljempänä ’modernisaattiorahasto’. Modernisaattiorahasto rahoitetaan 10 artiklan mukaisesta päästöoikeuksien huutokaupasta saaduilla tuloilla kyseisessä artiklassa tarkoitettujen edunsaajajäsenvaltioiden osalta.</p> <p>Tuettujen investointien on oltava tämän direktiivin tavoitteiden sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta 11 päivänä joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon (*) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (***) sekä Pariisin sopimuksessa esitettyjen pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisia. Modernisaattiorahastosta ei anneta tukea fossiilisia polttoaineita käyttäville energiantuotantolaitoksille.”</p>	<p>”1. Perustetaan kaudeksi 2021–2030 rahasto tukemaan edunsaajajäsenvaltioiden ja NUTS 3 -alueiden ehdottamia investointeja, mukaan lukien pienimuotoisten investointihankkeiden rahoitus, energiajärjestelmien nykyaikaistamiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi, jäljempänä ’modernisaattiorahasto’. Modernisaattiorahasto rahoitetaan 10 artiklan mukaisesta päästöoikeuksien huutokaupasta saaduilla tuloilla kyseisessä artiklassa tarkoitettujen edunsaajajäsenvaltioiden osalta.</p> <p>Tuettujen investointien on oltava tämän direktiivin tavoitteiden sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta 11 päivänä joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon (*) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (***) sekä Pariisin sopimuksessa esitettyjen pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisia. Modernisaattiorahastosta ei anneta tukea fossiilisia polttoaineita käyttäville energiantuotantolaitoksille.”</p>

Muutosehdotus 20

1 artiklan 14 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) Korvataan 2 kohta seuraavasti:	b) Korvataan 2 kohta seuraavasti:
<p>”2. Vähintään 80 prosenttia modernisaattiorahastosta saatavista varoista on käytettävä tukemaan investointeja seuraaviin:</p>	<p>”2. Kaikki modernisaattiorahastosta saatavat varat on käytettävä tukemaan investointeja seuraaviin:</p>
a) uusiutuvista lähteistä saatavan sähkön tuotanto ja käyttö;	a) uusiutuvista lähteistä saatavan sähkön tuotanto ja käyttö;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) uusiutuvista energialähteistä tuotettu lämpö ja jäähdytys;</p> <p>c) kysyntäpuolen energiatehokkuuden parantaminen, mukaan lukien liikenne, rakennukset, maatalous ja jätehuolto;</p> <p>d) energian varastointi ja energiaverkkojen nykyaikaistaminen, mukaan lukien kaukolämpöverkot, sähkönsiirtoverkot ja jäsenvaltioiden välisten yhteenliittäntöjen lisääminen;</p> <p>e) pienituloisten kotitalouksien tukeminen, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla, energiaköyhyyteen puuttumiseksi ja lämmitysjärjestelmien nykyaikaistamiseksi; sekä</p> <p>f) oikeudenmukainen siirtymä edunsaajajäsenvaltioissa hii- lestä riippuvaisilla alueilla niin, että tuetaan työntekijöiden uudelleensijoittamista, uudelleen- koulutusta ja ammattitaidon parantamista, koulutusta, työnhakualoitteita ja startup-yrityksiä käyden vuoropuhelua työmarkkinaanapuolten kanssa.”</p>	<p>b) uusiutuvista energialähteistä tuotettu lämpö ja jäähdytys, myös kaukolämpö ja -jäähdytys;</p> <p>c) kysyntäpuolen energiatehokkuuden parantaminen, mukaan lukien liikenne, rakennukset, maatalous ja jätehuolto;</p> <p>d) energian varastointi ja energiaverkkojen nykyaikaistaminen, mukaan lukien kaukolämpöverkot, sähkönsiirtoverkot ja jäsenvaltioiden välisten yhteenliittäntöjen lisääminen;</p> <p>e) pienituloisten kotitalouksien, heikossa asemassa olevien mikro- ja pienyritysten ja liikkumispalvelujen käyttäjien tukeminen, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla, energia- ja liikenneköyhyyteen puuttumiseksi ja lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien nykyaikaistamiseksi; sekä</p> <p>f) oikeudenmukainen siirtymä edunsaajajäsenvaltioissa hii- lestä riippuvaisilla alueilla ja NUTS 3 -alueilla niin, että tuetaan työntekijöiden uudelleensijoittamista, uudelleen- koulutusta ja ammattitaidon parantamista, koulutusta, työnhakualoitteita ja startup-yrityksiä käyden vuoropuhelua työmarkkinaanapuolten kanssa.”</p> <p>g) kiertotalouden kehittäminen.”</p>

Muutosehdotus 21

1 artiklan 21 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on määritettävä 4 kohdassa tarkoitettua päästöoikeuksien huutokaupasta saatujen tulojen käyttö, lukuun ottamatta tuloja, jotka on todettu SEUT-sopimuksen 311 artiklan 3 kohdan mukaisiksi omiksi varoiksi ja otettu unionin talousarvioon. Jäsenvaltioiden on käytettävä tuloja yhteensä tai useampaan 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun toimintaan tai yhteensä tai useampaan seuraavista:</p>	<p>Jäsenvaltioiden on määritettävä 4 kohdassa tarkoitettua päästöoikeuksien huutokaupasta saatujen tulojen käyttö, lukuun ottamatta tuloja, jotka on todettu SEUT-sopimuksen 311 artiklan 3 kohdan mukaisiksi omiksi varoiksi ja otettu unionin talousarvioon. Jäsenvaltioiden on käytettävä tuloja yhteensä tai useampaan 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun toimintaan tai yhteensä tai useampaan seuraavista:</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>a) toimenpiteet, joiden tarkoituksena on vähentää rakennusten lämmityksen ja jäähdytyksen hiilidioksidipäästöjä tai rakennusten energiatarpeita, mukaan lukien uusiutuvien energialähteiden integrointi ja niihin liittyvät direktiivin 2012/27/EU [viittaus päivitettävä: tarkistettu direktiivi] 7 artiklan 11 kohdan, 12 artiklan ja 20 artiklan mukaiset toimenpiteet, sekä toimenpiteet taloudellisen tuen antamiseksi pienituloisille kotitalouksille heikoimmin suoriutuviissa rakennuksissa;</p> <p>b) toimenpiteet, joiden tarkoituksena on päästöttömien ajoneuvojen käyttöönoton nopeuttaminen tai taloudellisen tuen antaminen vähäpäästöisten ajoneuvojen täysin yhteentoimivan tankkaus- ja latausinfrastruktuurin käyttöönottoon tai toimenpiteet, joilla kannustetaan siirtymistä julkisiin liikennemuotoihin ja parannetaan multimodaalisuutta, tai taloudellisen tuen antaminen pieni- ja keskituloisiin liikenteen käyttäjiin liittyviin yhteiskunnallisiin näkökohtiin vastaamiseksi.</p> <p>Jäsenvaltioiden on käytettävä osa tämän artiklan mukaisesti saaduista huutokauppatuloista vastaamiseksi tämän luvun mukaisen päästökaupan yhteiskunnallisiin näkökohtiin painottaen erityisesti haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikroyrityksiä ja haavoittuvia liikenteen käyttäjiä, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksessa (EU) 20.../n [sosiaalista ilmatorahastoa koskeva asetus] (*). Jos jäsenvaltio toimittaa komissiolle [ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman] kyseisen asetuksen mukaisesti, jäsenvaltion on käytettävä kyseiset tulot muun muassa kyseisen suunnitelman rahoittamiseen.</p> <p>Jäsenvaltioiden katsotaan täyttäneen tämän kohdan säännökset, jos ne ovat hyväksyneet ja panevat täytäntöön verotuksellisia tai rahoitustukipolitiikkoja tai rahoitustukea tarjoavia sääntelypolitiikkoja, jotka on laadittu ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tarkoituksia varten ja joiden arvo vastaa tässä luvussa tarkoitettua päästöoikeuksien huutokaupasta saatuja tuloja.</p>	<p>a) toimenpiteet, joiden tarkoituksena on vähentää rakennusten lämmityksen ja jäähdytyksen hiilidioksidipäästöjä tai parantaa rakennusten energiätehokkuutta, mukaan lukien uusiutuvien energialähteiden integrointi ja niihin liittyvät direktiivin 2012/27/EU [viittaus päivitettävä: tarkistettu direktiivi] 7 artiklan 11 kohdan, 12 artiklan ja 20 artiklan mukaiset toimenpiteet, sekä toimenpiteet taloudellisen tuen antamiseksi pienituloisille kotitalouksille energian osalta heikoimmin suoriutuviissa rakennuksissa;</p> <p>b) toimenpiteet, joiden tarkoituksena on päästöttömien ajoneuvojen käyttöönoton nopeuttaminen tai taloudellisen tuen antaminen vähäpäästöisten ajoneuvojen täysin yhteentoimivan tankkaus- ja latausinfrastruktuurin käyttöönottoon tai toimenpiteet, joilla kannustetaan liikennemuotosiirtymään kohti tehokkaampia tai energiaa kaipaamattomia muotoja tavaroiden ja ihmisten kuljettamisessa tai ryhdytään toimenpiteisiin liikenneinfrastruktuurin ja -palveluiden muokkaamiseksi energiätehokkaammiksi, tai taloudellisen tuen antaminen pieni- ja keskituloisiin liikkumispalvelujen käyttäjiin liittyviin yhteiskunnallisiin näkökohtiin vastaamiseksi.</p> <p>Jäsenvaltioiden on käytettävä osa tämän artiklan mukaisesti saaduista huutokauppatuloista vastaamiseksi tämän luvun mukaisen päästökaupan yhteiskunnallisiin näkökohtiin painottaen erityisesti haavoittuvia kotitalouksia, haavoittuvia mikro- ja pienyrityksiä ja haavoittuvia liikkumispalvelujen käyttäjiä, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksessa (EU) 20.../n [sosiaalista ilmatorahastoa koskeva asetus] (*). Jos jäsenvaltio toimittaa komissiolle [ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman] kyseisen asetuksen mukaisesti, jäsenvaltion on käytettävä kyseiset tulot muun muassa kyseisen suunnitelman rahoittamiseen.</p> <p>Jäsenvaltioiden on määritettävä tuloista paikallis- ja alueyhteisöille osoitettava vähintään 20 prosentin osuus käytettäväksi yhteen tai useampaan tässä kohdassa kuvattuun toimenpiteeseen.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tulojen käytöstä ja tämän kohdan nojalla toteutetuista toimista sisällyttämällä nämä tiedot Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ^(*) nojalla toimitettuihin kertomuksiinsa.</p>	<p>Jäsenvaltioiden ja paikallis- ja alueyhteisöjen on katsottava täyttäneen tämän kohdan säännökset, jos ne ovat hyväksyneet ja panevat täytäntöön verotuksellisia tai rahoitustukipolitiikkoja tai rahoitustukea tarjoavia sääntelypolitiikkoja, jotka on laadittu ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tarkoituksia varten ja joiden arvo vastaa tässä luvussa tarkoitettua päästöoikeuksien huuto-kaupasta saatuja tuloja.</p> <p>Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tulojen käytöstä ja tämän kohdan nojalla toteutetuista toimista sisällyttämällä nämä tiedot Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ^(*) nojalla toimitettuihin kertomuksiinsa.</p>

Muutosehdotus 22

1 artiklan 21 kohta – 30 i artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Komissio antaa 1 päivään tammikuuta 2028 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän luvun säännösten täytäntöönpanosta siltä osin kuin on kyse niiden tehokkuudesta, hallinnoinnista ja käytännön soveltamisesta, mukaan lukien päätöksen (EU) 2015/1814 mukaisten sääntöjen soveltaminen ja tämän luvun mukaisien päästöoikeuksien käyttö niiden tahojen velvoitteiden täyttämiseksi, joita II, II a ja III luvun vaatimusten noudattamisvelvoite koskee. Komissio voi tarvittaessa antaa kertomuksen yhteydessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen tämän luvun muuttamisesta. Komissio olisi arvioitava 31 päivään lokakuuta 2031 mennessä, onko mahdollista sisällyttää liitteen III kattamat alat päästökauppajärjestelmään, joka kattaa direktiivin 2003/87/EY liitteessä 1 luetellut alat.”</p>	<p>Komissio antaa 1 päivään tammikuuta 2028 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän luvun säännösten täytäntöönpanosta siltä osin kuin on kyse niiden tehokkuudesta, hallinnoinnista ja käytännön soveltamisesta, mukaan lukien päätöksen (EU) 2015/1814 mukaisten sääntöjen soveltaminen ja tämän luvun mukaisien päästöoikeuksien käyttö niiden tahojen velvoitteiden täyttämiseksi, joita II, II a ja III luvun vaatimusten noudattamisvelvoite koskee. Kertomusta edeltää syyskuun 1. päivästä 2027 lokakuun 31. päivään 2027 ulottuva kuulemisjakso. Paikallis- ja alueviranomaisia on kuultava kohdennetusti koko kuulemisjakson ajan. Komissio voi tarvittaessa antaa kertomuksen yhteydessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen tämän luvun muuttamisesta. Komissio olisi arvioitava 31 päivään lokakuuta 2031 mennessä, onko mahdollista sisällyttää liitteen III kattamat alat päästökauppajärjestelmään, joka kattaa direktiivin 2003/87/EY liitteessä 1 luetellut alat.”</p>

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismin perustamisesta

COM(2021) 564 final

Muutosehdotus 23

Johdanto-osan 10 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Hiilivuoden riskille alttiilla toimialoilla tai toimialojen osilla kyseisen riskin torjumiseen nykyisin käytettäviä mekanismeja ovat direktiivin 2003/87/EY 10 b artiklassa säädetty EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien jakaminen maksutta siirtymäkauden aikana sekä mainitun direktiivin 10 a artiklan 6 kohdassa säädetty taloudelliset toimenpiteet, joilla korvataan sähkön hintoihin siirretyistä kasvihuonekaasupäästöihin liittyvistä kustannuksista aiheutuvat epäsuorien päästöjen kustannukset. Täysimääräiseen huutokauppaan verrattuna EU:n päästökauppajärjestelmässä tapahtuva maksuton jakaminen heikentää kuitenkin hintasignaalia maksuttomia päästöoikeuksia saavien laitosten osalta, ja vaikuttaa siten kannustimiin investoida päästöjen vähentämiseen.</p>	<p>Hiilivuoden riskille alttiilla toimialoilla tai toimialojen osilla kyseisen riskin torjumiseen nykyisin käytettäviä mekanismeja ovat direktiivin 2003/87/EY 10 b artiklassa säädetty EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien jakaminen maksutta siirtymäkauden aikana sekä mainitun direktiivin 10 a artiklan 6 kohdassa säädetty taloudelliset toimenpiteet, joilla korvataan sähkön hintoihin siirretyistä kasvihuonekaasupäästöihin liittyvistä kustannuksista aiheutuvat epäsuorien päästöjen kustannukset. Täysimääräiseen huutokauppaan verrattuna EU:n päästökauppajärjestelmässä tapahtuva maksuton jakaminen heikentää kuitenkin hintasignaalia maksuttomia päästöoikeuksia saavien laitosten osalta, ja vaikuttaa siten kannustimiin investoida päästöjen vähentämiseen. Maksutta jaettava päästöoikeudet on siksi poistettava asteittain tehokkaasti ja oikea-aikaisesti sen mukaisesti, mitä on määritelty Euroopan ilmastolain tavoitteissa, erityisesti 55-valmiuspaketissa.</p>

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

1. muistuttaa, että allekirjoittamalla Pariisin sopimuksen EU sitoutui maailmanlaajuiseen tavoitteeseen saavuttaa ilmaston neutraali vuoteen 2050 mennessä. Tämä tavoite on nyt kirjattu eurooppalaiseen ilmastolakiin. Komitea suhtautuu myönteisesti Euroopan komission ennennäkemättömiin ympäristötavoitteisiin ja sitoumuksiin, jotka liittyvät siirtymiseen kohti kestävämpää yhteiskuntaa ja taloutta, ja näkee 55-valmiuspaketin testamenttina tämän sitoumuksen pitävyydelle. Komitea painottaa, että päästövähennystavoitteiden ohella on pyrittävä energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskeviin tavoitteisiin, maankäytön uudelleentarkasteluun (hiilen luonnollisen sitomisen lisäämiseksi yksiselitteisellä tavalla) sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman muihin tavoitteisiin, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukainen ja pysyvä siirtymä.
2. korostaa, että vakaa mutta asteittain käyttöön otettu hiilen hinta antaisi yrityksille tarvittavan signaalin ja edistäisi siirtymää kustannustehokkaimmalla tavalla ja että tarvitaan tehokasta vuorovaikutusta tarkistetun EU:n päästökauppajärjestelmän ja hiilirajamekanismin välillä, mahdollisesti yhdistettynä muihin EU:n tukitoimenpiteisiin ilmastoneutraalin ja kilpailukykyisen talouden varmistamiseksi EU:n alueilla, erityisesti alueilla, joilla on meneillään energiantensiivisten teollisuudenalojen kestävä rakennemuutos.
3. toteaa, että nämä erot voivat jopa kärjistyä entisestään, kun otetaan huomioon energian hintojen jatkuva huima nousu ja Ukrainan sodan pahentama geopolitiittinen epävakaus. Komitea suhtautuu myönteisesti komission ehdotuksiin näihin riskeihin puuttumiseksi REPower-EU-tiedonannon mukaisesti, mutta korostaa, että eräät välineet, kuten satunnaisten voittojen verotuksen lisääminen, eivät ehkä riitä tarjoamaan luotettavaa tukea, ja edellyttää näin ollen pidemmän aikavälin ratkaisuja.
4. toteaa, että ekologiset kriisit lisäävät epäoikeudenmukaisuutta, aivan kuten epäoikeudenmukaisuus lisää ympäristötuhoja. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi toteutettavien toimintapolitiikkojen onkin palautettava oikeudenmukaisuus yhteiskunnissa ja alueilla.
5. kannattaa periaatetta, jonka mukaan kaikkien talouden alojen on edistettävä siirtymistä kohti ilmastoneutraaliutta ja päästöjen vähentämistä, ja EU:n päästökauppajärjestelmä voi tässä yhteydessä antaa merkittävän panoksen, jos saastuttaja maksaa -periaate ulotetaan kaikkiin päästökaupan piiriin kuuluviin aloihin. Komitea toteaa, että liikkuminen aiheuttaa EU:n hiilidioksidipäästöistä neljänneksen, kun taas rakennusalan osuus energiankulutuksesta Euroopassa on 40 prosenttia. Komitea muistuttaa kuitenkin, että hiilen hinnoittelun käyttöönotto näillä aloilla on arkaluonteinen toimenpide, eikä siitä saisi muodostua rasitetta heikoimmassa asemassa oleville kotitalouksille, mikro- ja pienyrityksille eikä liikennepalvelujen käyttäjille, myöskään maaseudulla ja syrjäisillä alueilla.

6. korostaa, että paikallis- ja alueyhteisöt on otettava uuden maantieliikennettä ja rakennuksia koskevan päästökauppajärjestelmän (ETS II) käyttöönotossa, arvioinnissa ja uudelleentarkastelussa huomioon hallintotasoina, joilla on huomattava toimivalta molemmilla mainituilla aloilla. Komitea korostaa, että EU:n liikennealan kasvihuonekaasupäästöt ovat kasvaneet tasaisesti vuodesta 2013, kun taas rakennusalan hiilestä irtautumisella on edelleen keskeinen rooli päästöjen vähentämisessä. Komitea painottaa, että jos lainsäätäjät päättävät olla toteuttamatta komission ehdotuksen mukaista ETS II -päästökauppajärjestelmää, nykyistä päästökauppajärjestelmää olisi vahvistettava siten, että siinä otetaan huomioon maantieliikenne ja rakennukset.

7. on täysin samaa mieltä siitä, että tarvitaan hiilen hinnoitteluvälineitä, jotta tuetaan EU:n yhä kunnianhimoisempia ilmastotavoitteita, mutta on erittäin **huolissaan** niiden mahdollisista jakaumavaikutuksista ja korostaa, että kestävä kehityksen kaikki ulottuvuudet – taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys – olisi otettava huomioon. Komitea kehottaa tässä yhteydessä noudattamaan ainakin kolmea periaatetta:

- **Solidaarisuus ja oikeudenmukaisuus EU:n jäsenvaltioiden kesken täytäntöönpanossa.** Hiilen hinnoittelussa olisi otettava huomioon jäsenvaltioiden väliset erot, mitä tulee paikallis- ja aluetalouksille aiheutuvan haasteen laajuuteen.
- **Solidaarisuus ja oikeudenmukaisuus jäsenvaltioiden sisällä.** On puututtava hiilen hinnoitteluvälineistä heikommassa asemassa oleviin yhteiskuntaryhmiin ja pienituloisiin kotitalouksiin kohdistuviin vaikutuksiin paitsi kohtuuhintaisuuden myös tiettyjen hyödykkeiden tai palvelujen saatavuuden osalta niiden tarpeiden täyttämiseksi (esim. energia, jäähditys ja lämmitys, kuljetukset ja liikkuminen).
- **Kyseisten toimenpiteiden alueellisten ja paikallisten vaikutusten huomioon ottaminen** niin kaukaisilla tai syrjäisillä alueilla kuin yleisemminkin niillä EU:n alueilla, missä on jo käynnissä perinpohjaisia muutoksia sosiaalisessa ja taloudellisessa kehityksessä ("jälkeenjääneet alueet", teolliset alueet, joilla on meneillään välttämätön siirtymäprosessi), sekä syrjäisimmillä ja maaseutualueilla.

8. on tyytyväinen ilmoitukseen sosiaalisesta ilmastorahastosta keinona kompensoida heikoimmassa asemassa oleviin kotitalouksiin, mikro- ja pienyrityksiin ja liikennepalvelujen käyttäjiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia sekä varmistaa sosiaalisesti kestävä kehitys. Komitea korostaa, ettei nykyisen päästökauppajärjestelmän tarkistuksessa parhaillaan kaavailtu rahoitus ole riittävä varmistamaan toden teolla oikeudenmukaista siirtymää ja että olisi harkittava ETS II -päästökauppajärjestelmän ulkopuolisten tulojen kohdentamista sosiaaliseen ilmastorahastoon. Komitea ehdottaa, että varojen kokoaminen sosiaaliseen ilmastorahastoon aloitettaisiin ennen kuin ETS II -päästökauppajärjestelmä pannaan täytäntöön.

9. korostaa sosiaalisen ilmastorahaston mekanismin, toiminnan, hallinnan ja toimenpiteiden jakaumavaikutusten tarkan arvioimisen merkitystä. Arvioinnissa olisi keskityttävä heikoimmassa asemassa oleviin kansalaisiin kohdistuviin seurauksiin ja heille koituviin hyötyihin paikallis- ja aluetasolla, ja sen avulla olisi mahdollista määrittää paremmin taloudellisesti heikoimmat kotitaloudet, jotta voitaisiin kanavoida tilapäinen suora tulotuki täsmällisesti niille, jotka tarvitsevat sitä eniten. Tässä yhteydessä ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien toimenpiteillä ja myönnettävillä tukimäärärahoilla olisi pyrittävä nopeuttamaan vihreää siirtymää, mutta ei sosiaalisen ja alueellisen koheesion kustannuksella, eikä niillä myöskään tulisi vaarantaa heikoimmassa asemassa olevien ihmisten suojelua.

10. korostaa, että modernisaatorahastoa olisi käytettävä kestävä kehityksen tukemiseen ja että rahaston käytössä olisi asetettava etusijalle heikossa asemassa olevien yhteiskuntaryhmien ja seutujen elinvoimaisuuden vahvistaminen. Komitea vahvistaa, että modernisaatorahaston olisi oltava avoin myös NUTS 3 -alueille jäsenvaltioissa, missä on merkittävää sisäistä epätasapainoa, jotta voidaan ottaa huomioon merkittävät taloudelliset, sosiaaliset ja maantieteelliset erot EU:ssa.

11. kehottaa ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset mukaan jaettaessa päästökauppajärjestelmästä saatuja tuloja. Paikallis- ja alueviranomaisilla on erittäin merkittävä rooli, kun ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevia toimintapolitiikkoja pannaan täytäntöön. Euroopan alueet ja kunnat ovat tärkeitä yhteiskunnallisen muutoksen innovoijia ja edistäjiä, ja niiden olisi saatava tilaisuus antaa nykyistä merkittävämpi panos vihreään siirtymään. Komitea painottaa tätä erityisesti uuden ETS II -päästökauppajärjestelmän yhteydessä.

12. suhtautuu myönteisesti markkinavakausvarannon täytäntöönpanoon keinona hallita päästöoikeuksien ylijäämää ja puutetta sekä ennakointijärjestelmänä, jonka avulla hillitään uuden ETS II -päästökauppajärjestelmän vaikutuksia hintoihin ja likviditeettiin. Komitea painottaa kuitenkin uudelleen, että markkinavakausvarantoa olisi tuettava lisämekanismeilla päästöoikeuksien poistamiseksi pysyvästi, jotta voidaan ottaa käyttöön vähimmäishinta, joka vastaa vuosiin 2030 ja 2050 asetettuja EU:n ilmastotavoitteita.

13. pitää valittavana, ettei komission ehdotuksessa huomioida hiilivuodon todellista riskiä, joka aiheutuu kansainvälisen meriliikenteen siirtyessä Euroopan satamien läheisyydessä sijaitseviin kolmansien naapurivaltioiden satamiin. Vuodon seuraukset ovat tuhoisat satamatoiminnalle ja sen seurauksena jäsenvaltioiden siihen liittyville logistiikkaketjuille, mukaan lukien työpaikkojen menetys, markkinoiden ja vapaan kilpailun vääristyminen, Euroopan satamien yhteyksien ja yleensä teollisuuden kilpailukyvyyn menetys. Tämä tilanne vaikuttaa myös Euroopan strategisen riippumattomuuden periaatteeseen sekä EU:sta lähtevien ja sinne saapuvien tavaroiden logistiikka- ja toimitusketjun turvallisuuteen ja valvontaan, sillä se suosisi tavaroiden jälleenlaivausta kolmansien maiden satamissa, joiden prioriteetit ja logistiset ja taloudelliset edut eivät välttämättä vastaa EU:n prioriteetteja ja etuja.

14. on tyytyväinen ehdotukseen hiilirajamekanismin käyttöönotosta ilmastotoimien edistämiseksi maailmanlaajuisesti. Komitea kehottaa varmistamaan, että se on osa laajempaa EU:n teollisuusstrategiaa, jolla edistetään ilmastoneutraaleja investointeja ja luodaan mahdollistava EU:n sääntelykehys ja edelläkävijämarkkinat ilmastoneutraaleille tuotteille, mukaan lukien hiilen hinnanosopimusten mahdollistaminen asianomaisten alojen hiilestä irtautumista varten, ja että uudet käytännöt toteutetaan mahdollisimman nopeasti. Maksutta jaettavat päästöoikeudet (1) olisikin lakkautettava asteittain hiilirajamekanismin kattamilla aloilla ja korvattava kaikkien päästöoikeuksien huutokaupalla, sillä näin varmistetaan yhteensopivuus WTO:n sääntöjen kanssa.

15. pitää erityisen tärkeänä määrärahoiltaan suurennettua innovaatorahastoa, jolla tuetaan EU:n päästökauppajärjestelmän ja hiilirajamekanismin piiriin kuuluvien energiaintensiivisten teollisuudenalojen välttämätöntä siirtymää ilmastoneutraaliuteen EU:n alueilla edistämällä innovatiivisten, ilmastoneutraalien tuotteiden, kuten vihreän teräksen, kehittämistä. Komitea korostaa, että pelkkä teknologisen innovoinnin puute ei ole suurin este hiilestä irtautumiselle ja kehottaa siksi laajentamaan innovaatorahaston soveltamisalaa toimenpiteisiin, joilla on suuri päästöjen vähentämispotentiaali muilla kuin teknisillä aloilla, kuten luoviin ja innovatiivisiin yhteistyömenetelmiin, ammatilliseen koulutukseen ja kiertotalouteen, sillä päästökauppajärjestelmän teolliseen tuotantoon keskittyvät kannustimet asettavat ne epäedulliseen asemaan.

16. toteaa, että on myös olennaisen tärkeää parantaa sääntely- ja seurantamekanismeja, jotta vältetään hiilidioksiidiin liittyvä hintakeinottelu, joka voi vaikuttaa merkittävästi sekä energian hintoihin että asianomaisiin aloihin.

17. suhtautuu myönteisesti siihen, että uuden päästökauppajärjestelmän tulot on kohdennettu ilmastoneutraaliutta koskevien toimien rahoitukseen (esim. innovaatorahaston, modernisaatorahaston ja sosiaalisen ilmastorahaston varojen lisäämiseen ja uusiutuvan energian, energiatehokkuuden ja kiertotalouden käyttöönoton nopeuttamiseen), eikä niillä ole tarkoitus rahoittaa EU:n yleistä talousarviota. Komitea kehottaa soveltamaan samaa toimintamallia hiilirajamekanismista saataviin tuloihin.

18. on sitä mieltä, että selviytyäkseen teknologian, sääntelykehysten ja markkinoiden muutoksista hiilirajamekanismin tulisi olla dynaaminen, ja sen soveltamista alakohtaisesti ja päästöihin olisi tarkistettava säännöllisesti ottaen huomioon mekanismin paikalliset ja alueelliset vaikutukset. Komitea on valmis tukemaan hiilirajamekanismin alueellisten ja paikallisten vaikutusten arviointia.

19. toteaa, että on myös olennaisen tärkeää parantaa sääntely- ja seurantamekanismeja, jotta vältetään hiilidioksiidiin liittyvä hintakeinottelu, joka voi vaikuttaa merkittävästi sekä energian hintoihin että asianomaisiin aloihin.

20. on erittäin tyytyväinen siihen, että komissio on liittännyt uutta päästökauppajärjestelmää koskevaan ehdotukseen ja hiilirajamekanismin käyttöönottoa koskevaan asetusluonnokseen toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arviointitaulukot (2). Niissä esitetyt perustelut, jotka liittyvät ehdotusten eurooppalaiseen lisäarvoon ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 191–193 artiklassa määritellystä EU:n toimivallasta ilmastomuutoksen alalla johtuvien toimenpiteiden toteuttamiseen, vastaavat AK:n omaa arviota ehdotusten täydestä yhteensopivuudesta toissijaisuusperiaatteen kanssa.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

(1) EU:n päästökauppajärjestelmässä yritysten on hankittava päästöoikeuksia hiilidioksidipäästöjensä kattamiseksi. Päästöoikeuksien jakaminen maksutta on siirtymätoimenpide toisin kuin oletusarvoisena menetelmänä pidetty huutokauppa. Maksutta jaettavien päästöoikeuksien osuus kaikista käytettävissä olevista päästöoikeuksista on kuitenkin edelleen yli 40 prosenttia.

(2) [https://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/swd/2021/0552/COM_SWD\(2021\)0552_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/swd/2021/0552/COM_SWD(2021)0552_EN.pdf)

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Energiatehokkuusdirektiivin muuttaminen vuoden 2030 uusien ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi”

(2022/C 301/15)

Esittelijä:	Rafał Kazimierz TRZASKOWSKI (PL, EPP), Varsovan kaupunginjohtaja
Viiteasiakirjat:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)
	COM(2021) 558 final – 2021/0203 (COD)
	SEC(2021) 558 final – 2021/0203 (COD)
	SWD(2021) 623 final – 2021/0203 (COD)
	SWD(2021) 624 final – 2021/0203 (COD)
	SWD(2021) 625 final – 2021/0203 (COD)
	SWD(2021) 626 final – 2021/0203 (COD)
	SWD(2021) 627 final – 2021/0203 (COD)

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 16 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Oikeudenmukainen siirtymä kohti ilmastoneutraalia unionia vuoteen 2050 mennessä on keskeisellä sijalla Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa. Energiaköyhyys on keskeinen käsite ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille”-säädöspaketissa, jonka tarkoituksena on helpottaa oikeudenmukaista energiasiirtymää. Komissio antoi asetuksen (EU) 2018/1999 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944 ⁽¹⁾ mukaisesti suuntaa-antavia ohjeita energiaköyhyyden mittaamiseen käytettävistä asianmukaisista indikaattoreista sekä siitä, miten ”merkittävä määrä energiaköyhyydessä olevia kotitalouksia” määritellään ⁽²⁾. Direktiivissä (EU) 2019/944 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/73/EY ⁽³⁾ edellytetään, että jäsenvaltiot toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä energiaköyhyyteen puuttumiseksi aina kun sitä ilmenee, mukaan lukien toimenpiteet, joilla puututaan köyhyyteen laajemmin tarkasteltuna.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125).</p> <p>⁽²⁾ Komission suositus energiaköyhyydestä, C(2020) 9600 final.</p> <p>⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).</p>	<p>Oikeudenmukainen siirtymä kohti ilmastoneutraalia unionia vuoteen 2050 mennessä on keskeisellä sijalla Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa. Energiaköyhyys on keskeinen käsite ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille”-säädöspaketissa, jonka tarkoituksena on helpottaa oikeudenmukaista energiasiirtymää. Komissio antoi asetuksen (EU) 2018/1999 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944 ⁽¹⁾ mukaisesti suuntaa-antavia ohjeita energiaköyhyyden mittaamiseen käytettävistä asianmukaisista indikaattoreista sekä siitä, miten ”merkittävä määrä energiaköyhyydessä olevia kotitalouksia” määritellään ⁽²⁾. Direktiivissä (EU) 2019/944 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/73/EY ⁽³⁾ edellytetään, että jäsenvaltiot toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä energiaköyhyyteen puuttumiseksi aina kun sitä ilmenee, jos se vaikuttaa heikossa asemassa oleviin kotitalouksiin, haavoittuviin yrityksiin, erityisesti mikroyrityksiin ja pieniin yrityksiin tai haavoittuviin liikkuvuuspalvelujen käyttäjiin. Tässä yhteydessä olisi mainittava myös toimenpiteet, joilla puututaan köyhyyteen laajemmin tarkasteltuna.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125).</p> <p>⁽²⁾ Komission suositus energiaköyhyydestä, C(2020) 9600 final.</p> <p>⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).</p>

Muutosehdotus 2

Johdanto-osan 17 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Pieni- ja keskituloisten kotitalouksien, heikossa asemassa olevien asiakkaiden, mukaan lukien loppukäyttäjät, energiaköyhyydestä kärsivien tai sen uhkaamien ihmisten ja sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien ihmisten olisi hyödyttävä energiatehokkuus etusijalle -periaatteen soveltamisesta. Energiatehokkuustoimenpiteitä olisi toteutettava ensisijaisesti kyseisten henkilöiden ja kotitalouksien tilanteen parantamiseksi tai energiaköyhyyden vähentämiseksi. Kokonaisvaltainen lähestymistapa politiikkojen muotoiluun sekä politiikkojen ja toimenpiteiden toteuttamiseen edellyttää, että jäsenvaltiot varmistavat, että muilla politiikoilla ja toimenpiteillä ei ole haitallisia vaikutuksia näihin henkilöihin ja kotitalouksiin</p>	<p>Pieni- ja keskituloisten kotitalouksien, mikroyritysten ja pienten yritysten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden, mukaan lukien loppukäyttäjät, energia- ja liikenneköyhyydestä kärsivien tai sen uhkaamien ihmisten ja sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien ihmisten olisi hyödyttävä energiatehokkuus etusijalle -periaatteen soveltamisesta. Energiatehokkuustoimenpiteitä olisi toteutettava ensisijaisesti kyseisten henkilöiden ja kotitalouksien tilanteen parantamiseksi tai energiaköyhyyden vähentämiseksi. Kokonaisvaltainen lähestymistapa politiikkojen muotoiluun sekä politiikkojen ja toimenpiteiden toteuttamiseen edellyttää, että jäsenvaltiot varmistavat, että muilla politiikoilla ja toimenpiteillä ei ole suoria tai välillisiä haitallisia vaikutuksia näihin henkilöihin ja kotitalouksiin.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 3

Johdanto-osan 25 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Olisi parasta, jos energiatehokkuustavoite saavutettaisiin energiatehokkuutta eri aloilla edistävien erityisten kansallisten ja Euroopan tason toimenpiteiden kumulatiivisen täytäntöönpanon tuloksena. Jäsenvaltiot olisi velvoitettava vahvistamaan kansalliset energiatehokkuus politiikat ja -toimenpiteet. Komission olisi arvioitava nämä politiikat ja toimenpiteet ja kunkin jäsenvaltion yksittäiset toimet sekä saavutettua edistymistä koskevat tiedot, jotta voidaan arvioida, millä todennäköisyydellä unionin yleinen tavoite saavutetaan ja ovatko yksittäisten jäsenvaltioiden toimet riittäviä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.</p>	<p>Olisi parasta, jos energiatehokkuustavoite saavutettaisiin energiatehokkuutta eri aloilla edistävien erityisten paikallisten, alueellisten, kansallisten ja Euroopan tason toimenpiteiden kumulatiivisen täytäntöönpanon tuloksena. Jäsenvaltiot olisi velvoitettava vahvistamaan kansalliset energiatehokkuus politiikat ja -toimenpiteet. Komission olisi arvioitava nämä politiikat ja toimenpiteet ja kunkin jäsenvaltion yksittäiset toimet sekä saavutettua edistymistä koskevat tiedot, jotta voidaan arvioida, millä todennäköisyydellä unionin yleinen tavoite saavutetaan ja ovatko yksittäisten jäsenvaltioiden toimet riittäviä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 4

Johdanto-osan 28 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Täyttääkseen velvoitteensa jäsenvaltioiden olisi kohdistettava toimia kaikkien julkisten palvelujen ja julkisten elinten laitosten energian loppukulutukseen. Jäsenvaltioiden olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/24/EU⁽¹⁾ annettua hankintaviranomaisten määritelmää sen määrittämiseksi, ketkä kuuluvat näiden toimien piiriin. Velvoite voidaan täyttää vähentämällä energian loppukulutusta millä tahansa julkisen sektorin alalla, mukaan lukien liikenne, julkiset rakennukset, terveydenhuolto, aluesuunnittelu, vesihuolto ja jäteveden käsittely, viemärointi ja vedenpuhdistus, jätehuolto, kaukolämmitys ja -jäähdytys, energian jakelu, toimitus ja varastointi, julkinen valaistus ja infrastruktuurin suunnittelu. Julkisten elinten hallinnollisen taakan keventämiseksi jäsenvaltioiden olisi perustettava digitaalisia alustoja tai välineitä, joilla kerätään kootut kulutustiedot julkisilta elimiltä, asetetaan ne julkisesti saataville ja raportoidaan niistä komissiolle.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).</p>	<p>Täyttääkseen velvoitteensa jäsenvaltioiden olisi kohdistettava toimia kaikkien julkisten palvelujen ja julkisten elinten laitosten energian loppukulutukseen. Jäsenvaltioiden olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/24/EU⁽¹⁾ annettua hankintaviranomaisten määritelmää sen määrittämiseksi, ketkä kuuluvat näiden toimien piiriin. Velvoite voidaan täyttää vähentämällä energian loppukulutusta millä tahansa julkisen sektorin alalla, mukaan lukien liikenne, julkiset rakennukset, terveydenhuolto, aluesuunnittelu, vesihuolto ja jäteveden käsittely, viemärointi ja vedenpuhdistus, jätehuolto, kaukolämmitys ja -jäähdytys, energian jakelu, toimitus ja varastointi, julkinen valaistus ja infrastruktuurin suunnittelu. Paikallis- ja alueviranomaisten ja muiden julkisten elinten hallinnollisen taakan keventämiseksi jäsenvaltioiden olisi perustettava digitaalisia alustoja tai välineitä, joilla kerätään kootut kulutustiedot <i>kaikilta</i> julkisilta elimiltä, asetetaan ne julkisesti saataville ja raportoidaan niistä komissiolle. <i>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että paikallis- ja alueviranomaisilla ja muilla julkisilla elimillä on riittävät välineet tällaista tiedonkeruuta varten.</i></p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 5

Johdanto-osan 29 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden olisi toimittava esimerkkinä varmistamalla, että kaikki energiatehokkuussopimukset ja energianhallintajärjestelmät toteutetaan julkisella sektorilla eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti tai että energiakatselmuksia käytetään laajasti julkisen sektorin paljon energiaa kuluttavissa osissa.</p>	<p>Jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallisviranomaisten olisi toimittava esimerkkinä varmistamalla, että kaikki energiatehokkuussopimukset ja energianhallintajärjestelmät toteutetaan julkisella sektorilla eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti tai että energiakatselmuksia käytetään laajasti julkisen sektorin paljon energiaa kuluttavissa osissa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on tarjottava selkeää ohjeistusta ja menettelyt näiden välineiden käyttöä varten.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 6

Johdanto-osan 30 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Viranomaisia kannustetaan hankkimaan tukea kestävän energian virastojen kaltaisilta laitoksilta, joita on tarvittaessa perustettu alue- tai paikallistasolla. Näiden virastojen organisaatio vastaa yleensä viranomaisten yksilöllisiä tarpeita tietyllä alueella tai tietyllä julkisen sektorin alalla. Keskitetyt virastot voivat vastata tarpeisiin paremmin ja toimia muutoin tehokkaammin esimerkiksi pienemmissä tai keskusjohtoisissa jäsenvaltioissa tai monimutkaisten tai alueiden välisten näkökohtien, kuten kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen, suhteen. Kestävän energian virastot voivat toimia keskitettyinä palvelupisteinä 21 artiklan mukaisesti. Näiden virastojen tehtävänä on usein laatia paikallisia tai alueellisia hiilestä irtautumista koskevia suunnitelmia, joihin voi sisältyä myös muita hiilestä irtautumiseen liittyviä toimenpiteitä, kuten fossiilisten polttoaineiden kattiloiden vaihto, ja tukea viranomaisia energiaan liittyvien politiikkojen täytäntöönpanossa. Kestävän energian virastoilla tai muilla alue- ja paikallisviranomaisia avustavilla tahoilla voi olla selkeät toimivaltuudet, tavoitteet ja resurssit kestävän energian alalla. Kestävän energian virastoja voitaisiin kannustaa harkitsemaan aloitteita, joita tehdään kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen puitteissa, joka kokoaa yhteen unionin ilmasto- ja energiavoitteiden täytäntöönpanoon vapaaehtoisesti sitoutuneet paikallishallinnot, sekä muiden asiaan liittyvien olemassa olevien aloitteiden puitteissa. Hiilestä irtautumista koskevat suunnitelmat olisi yhdistettävä aluekehityssuunnitelmiin, ja niissä olisi otettava huomioon kattava arviointi, joka jäsenvaltioiden olisi tehtävä.</p>	<p>Viranomaisia kannustetaan hankkimaan tukea kestävän energian virastojen kaltaisilta laitoksilta, joita on tarvittaessa perustettu alue- tai paikallistasolla. Näiden virastojen organisaatio vastaa yleensä viranomaisten yksilöllisiä tarpeita tietyllä alueella tai tietyllä julkisen sektorin alalla. Keskitetyt virastot voivat vastata tarpeisiin paremmin ja toimia muutoin tehokkaammin esimerkiksi pienemmissä tai keskusjohtoisissa jäsenvaltioissa tai monimutkaisten tai alueiden välisten näkökohtien, kuten kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen, suhteen. Kestävän energian virastot voivat toimia keskitettyinä palvelupisteinä 21 artiklan mukaisesti. Näiden virastojen tehtävänä on usein laatia paikallisia tai alueellisia hiilestä irtautumista koskevia suunnitelmia, joihin voi sisältyä myös muita hiilestä irtautumiseen liittyviä toimenpiteitä, kuten fossiilisten polttoaineiden kattiloiden vaihto, ja tukea viranomaisia energiaan liittyvien politiikkojen täytäntöönpanossa. Kestävän energian virastoilla tai muilla alue- ja paikallisviranomaisia avustavilla tahoilla voi olla selkeät toimivaltuudet, tavoitteet ja resurssit kestävän energian alalla. Kestävän energian virastoja voitaisiin kannustaa harkitsemaan aloitteita, joita paikallis- ja alueviranomaiset tekevät pyrkiessään torjumaan ilmastomuutosta osana suunnitelmia, joita ne ovat laatineet tällä alalla joko lakisäätöisesti tai vapaaehtoisesti, myös kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen puitteissa, joka kokoaa yhteen unionin ilmasto- ja energiavoitteiden täytäntöönpanoon vapaaehtoisesti sitoutuneet paikallishallinnot, sekä muita asiaan liittyviä olemassa olevia aloitteita. Ilmastomuutoksen torjuntaan tähtäävät toimintasuunnitelmat olisi yhdistettävä aluekehityssuunnitelmiin, ja niissä olisi otettava huomioon kattava arviointi, joka jäsenvaltioiden olisi tehtävä. Nämä suunnitelmat olisi myös otettava huomioon kansallisen tason energia- ja ilmastosuunnittelussa kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien säännöllisestä tarkistamisesta alkaen; energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annettua asetusta (EU) 2018/1999 olisi tarkistettava vastaavasti.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 7

Johdanto-osan 31 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden olisi tuettava julkisia elimiä energiatehokkuuden parannustoimenpiteiden suunnittelussa ja käyttöön-otossa, myös alueellisella ja paikallisella tasolla, antamalla ohjeita, joilla edistetään osaamisen kehittämistä ja koulutusmahdollisuuksia, ja kannustamalla julkisten elinten välistä yhteistyötä, myös virastojen kesken. Tätä varten jäsenvaltiot voisivat perustaa kansallisia osaamiskeskustoja, jotka käsittelevät monimutkaisia kysymyksiä, kuten paikallisille tai alueellisille energiaviranomaisille annettavaa neuvontaa kaukolämmityksestä tai -jäähdytyksestä.</p>	<p>Jäsenvaltioiden olisi tuettava paikallis- ja alueviranomaisia sekä muita julkisia elimiä energiatehokkuuden parannustoimenpiteiden suunnittelussa ja käyttöön-otossa, myös alueellisella ja paikallisella tasolla, antamalla taloudellista ja teknistä tukea ja esittämällä suunnitelmia, joiden avulla puututaan vihreän siirtymän kaikissa vaiheissa tarvittavan työvoiman ja pätevien ammattilaisten puutteeseen, mukaan lukien käsityöläiset sekä korkean osaamistason vihreän teknologian asiantuntijat, soveltavan tutkimuksen harjoittajat ja innovoijat. Jäsenvaltioiden olisi kannustettava julkisia elimiä ottamaan huomioon myös energiansäästöjä laajemmat hyödyt, kuten terveellisen sisäilmaston ja paremman huoneilman ja ympäristön laadun sekä elämänlaadun parantumisen erityisesti kouluissa, päiväkodeissa, palvelutaloissa, hoitokodeissa ja sairaaloissa. Jäsenvaltioiden olisi annettava ohjeita, joilla edistetään osaamisen kehittämistä ja koulutusmahdollisuuksia, ja kannustettava julkisten elinten välistä yhteistyötä, myös virastojen kesken. Tätä varten jäsenvaltiot voisivat perustaa kansallisia ja alueellisia osaamiskeskustoja, jotka käsittelevät monimutkaisia kysymyksiä, kuten paikallisille tai alueellisille energiaviranomaisille annettavaa neuvontaa kaukolämmityksestä tai -jäähdytyksestä.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 8

Johdanto-osan 32 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Rakennukset ja liikenne ovat teollisuuden ohella tärkeimmät energiankäyttäjät ja pääasiallinen päästölähde⁽¹⁾. Rakennukset vastaavat noin 40 prosentista unionin energian kokonaiskulutuksesta ja 36 prosentista sen energiaperäisistä kasvihuonekaasuista⁽²⁾. Komission tiedonannossa ”Perusparannusaalto”⁽³⁾ käsitellään sekä energia- että resurssitehokkuutta ja kohtuuhintaisuutta koskevaa haastetta ja pyritään kaksinkertaistamaan peruskorjausaste. Siinä keskitytään energiatehokkuudeltaan heikoimpiin rakennuksiin, energiaköyhyyteen ja julkisiin rakennuksiin. Rakennukset ovat myös ratkaisevassa asemassa pyrittäessä saavuttamaan unionin tavoite ilmastoneutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä. Julkisten elinten omistamat rakennukset muodostavat merkittävän osan rakennuskannasta, ja niillä on suuri näkyvyys yhteiskunnassa. Sen vuoksi on asianmukaista vahvistaa vuosittainen korjaustoiminnan määrä julkisten elinten jäsenvaltion alueella omistamille rakennuksille niiden energiatehokkuuden parantamiseksi. Jäsenvaltioita pyydetään asettamaan korkeampi korjaustoiminnan taso, jos se on kustannustehokasta niiden rakennuskannan peruskorjauksen yhteydessä niiden pitkän aikavälin peruskorjausstrategioiden tai kansallisten peruskorjausohjelmien mukaisesti. Tämä korjaustoiminnan taso ei saisi rajoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2010/31/EU⁽⁴⁾ vahvistettujen lähes nollaenergiarakennuksia koskevien velvoitteiden soveltamista. Komission olisi direktiivin 2010/31/EU seuraavan uudelleentarkastelun yhteydessä arvioitava jäsenvaltioiden edistymistä julkisten</p>	<p>Rakennukset ja liikenne ovat teollisuuden ohella tärkeimmät energiankäyttäjät ja pääasiallinen päästölähde⁽¹⁾. Rakennukset vastaavat noin 40 prosentista unionin energian kokonaiskulutuksesta ja 36 prosentista sen energiaperäisistä kasvihuonekaasuista⁽²⁾. Komission tiedonannossa ”Perusparannusaalto”⁽³⁾ käsitellään sekä energia- että resurssitehokkuutta ja kohtuuhintaisuutta koskevaa haastetta ja pyritään kaksinkertaistamaan peruskorjausaste. Siinä keskitytään energiatehokkuudeltaan heikoimpiin rakennuksiin, energiaköyhyyteen ja julkisiin rakennuksiin. Rakennukset ovat myös ratkaisevassa asemassa pyrittäessä saavuttamaan unionin tavoite ilmastoneutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä. Julkisten elinten omistamat rakennukset muodostavat merkittävän osan rakennuskannasta, ja niillä on suuri näkyvyys yhteiskunnassa. Sen vuoksi on asianmukaista vahvistaa vuosittainen korjaustoiminnan määrä julkisten elinten jäsenvaltion alueella omistamille rakennuksille niiden energiatehokkuuden parantamiseksi. Jäsenvaltioita pyydetään asettamaan korkeampi korjaustoiminnan taso, jos se on kustannustehokasta niiden rakennuskannan peruskorjauksen yhteydessä niiden pitkän aikavälin peruskorjausstrategioiden tai kansallisten peruskorjausohjelmien mukaisesti. Tämä korjaustoiminnan taso ei saisi rajoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2010/31/EU⁽⁴⁾ vahvistettujen lähes nollaenergiarakennuksia koskevien velvoitteiden soveltamista. Komission olisi direktiivin 2010/31/EU seuraavan uudelleentarkastelun yhteydessä arvioitava jäsenvaltioiden edistymistä julkisten</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>elinten rakennusten peruskorjauksessa. Komission olisi harkittava lainsäädäntöehdotuksen antamista korjaustoi- minnan tason tarkistamiseksi ottaen huomioon jäsenval- tioiden saavuttama edistys, merkittävä taloudellinen tai tekninen kehitys tai tarvittaessa hiilestä irtautumista ja saasteettomuutta koskevat unionin sitoumukset. Tämän direktiivin mukainen julkisten elinten rakennusten kunnos- tamisvelvoite täydentää mainittua direktiiviä, jonka mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava olemassa olevien raken- nusten laajamittaisten korjausten yhteydessä, että rakennus- ten energiatehokkuus nostetaan tasolle, joka täyttää lähes nollaenergiarakennuksia koskevat vaatimukset.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2020) 562 final. ⁽²⁾ Ks. Kansainvälinen luonnonvarapaneeli, ”Resource Efficiency and Climate Change”, 2020, ja YK:n raportti ”Environment Emissions Gap Report”, 2019. Luvut eivät koske rakennus- ten koko elinkaarta vaan niiden käyttöä ja toimintaa, mukaan lukien sähkö- ja lämmöntuotannon epäsuorat päästöt. Rakentamisen hiilijalanjäljen arvioidaan aiheuttavan noin 10 prosenttia koko maailman vuosittaisista kasvihuo- nekaasujen kokonaispäästöistä, ks. Kansainvälinen luonnon- varapaneeli, ”Resource Efficiency and Climate Change”, 2020, ja YK:n raportti ”Environment Emissions Gap Report”, 2019. ⁽³⁾ COM(2020) 662 final. ⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energia- tehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).</p>	<p>elinten rakennusten peruskorjauksessa. Komission olisi harkittava lainsäädäntöehdotuksen antamista korjaustoi- minnan tason tarkistamiseksi ottaen huomioon jäsenval- tioiden saavuttama edistys, merkittävä taloudellinen tai tekninen kehitys tai tarvittaessa hiilestä irtautumista ja saasteettomuutta koskevat unionin sitoumukset. Tämän direktiivin mukainen julkisten elinten rakennusten kunnos- tamisvelvoite täydentää mainittua direktiiviä, jonka mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava olemassa olevien raken- nusten laajamittaisten korjausten yhteydessä, että rakennus- ten energiatehokkuus nostetaan tasolle, joka täyttää tarvittaessa lähes nollaenergiarakennuksia koskevat vaati- mukset. Euroopan komissio ja jäsenvaltiot antavat lisäohjeita historiallisten rakennusten pitkälle menevistä peruskorjauksista. Lisäksi käynnistetään erityisaloitteita tällaisten rakennusten peruskorjausten tukemiseksi, mu- kaan lukien erityyppisiä energiatehokkuustoimia.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2020) 562 final. ⁽²⁾ Ks. Kansainvälinen luonnonvarapaneeli, ”Resource Efficiency and Climate Change”, 2020, ja YK:n raportti ”Environment Emissions Gap Report”, 2019. Luvut eivät koske rakennus- ten koko elinkaarta vaan niiden käyttöä ja toimintaa, mukaan lukien sähkö- ja lämmöntuotannon epäsuorat päästöt. Rakentamisen hiilijalanjäljen arvioidaan aiheuttavan noin 10 prosenttia koko maailman vuosittaisista kasvihuo- nekaasujen kokonaispäästöistä, ks. Kansainvälinen luonnon- varapaneeli, ”Resource Efficiency and Climate Change”, 2020, ja YK:n raportti ”Environment Emissions Gap Report”, 2019. ⁽³⁾ COM(2020) 662 final. ⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energia- tehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 9

Johdanto-osan 34 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Vuonna 2020 yli puolet maailman ihmisistä asui kaupunkialueilla. Osuuden odotetaan nousevan 68 prosenttiin vuoteen 2050 mennessä⁽¹⁾. Lisäksi puolet vuoteen 2050 mennessä rakennettavista kaupunki-infrastruktuureista on vielä rakentamatta⁽²⁾. Kaupungit ja suurkaupunkialueet ovat taloudellisen toiminnan, tietämyksen luomisen, innovoinnin ja uuden teknologian keskuksia. Kaupungit vaikuttavat niissä asuvien tai työskentelevien kansalaisten elämänlaatuun. Jäsenvaltioiden olisi tuettava kuntia teknisesti ja taloudellisesti. Lukuisat kunnat ja muut julkiset elimet ovat jäsenvaltioissa jo ottaneet käyttöön kokonaisvaltaisia lähestymistapoja energian säästämiseen ja energian tarjontaan, esimerkiksi noudattamalla kaupunginjohtajien ilmastopimusaloitteen mukaisesti laadittuja kestävän energiankäytön toimintasuunnitelmia, sekä sellaisia kokonaisvaltaisia lähestymistapoja kaupunkien kehittämiseen, joissa mennään rakennuksia tai liikennemuotoja koskevia yksittäisiä toimia pidemmälle.</p> <p>⁽¹⁾ https://www.unfpa.org/world-population-trends ⁽²⁾ https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf</p>	<p>Vuonna 2020 yli puolet maailman ihmisistä asui kaupunkialueilla. Osuuden odotetaan nousevan 68 prosenttiin vuoteen 2050 mennessä⁽¹⁾. Lisäksi puolet vuoteen 2050 mennessä rakennettavista kaupunki-infrastruktuureista on vielä rakentamatta⁽²⁾. Kaupungit ja suurkaupunkialueet ovat taloudellisen toiminnan, tietämyksen luomisen, innovoinnin ja uuden teknologian keskuksia. Kaupungit vaikuttavat niissä asuvien tai työskentelevien kansalaisten elämänlaatuun. Jäsenvaltioiden olisi tuettava paikallisviranomaisia teknisesti ja taloudellisesti. Lukuisat paikallis- ja alueviranomaiset ja muut julkiset elimet ovat jäsenvaltioissa jo ottaneet käyttöön kokonaisvaltaisia lähestymistapoja energian säästämiseen, energian tarjontaan ja kestävään liikkumiseen joko lakisääteisesti tai vapaaehtoisesti, esimerkiksi noudattamalla kaupunginjohtajien ilmastopimukseen mukaisesti laadittuja kestävän energiankäytön toimintasuunnitelmia, sekä sellaisia esimerkiksi kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien puitteissa kehiteltäviä kokonaisvaltaisia lähestymistapoja kaupunkien kehittämiseen, joissa mennään rakennuksia tai liikennemuotoja koskevia yksittäisiä toimia pidemmälle. Kaupunkiliikenteen energiatehokkuuden parantamiseksi tarvitaan lisätoimia sekä matkustaja- että tavaraliikenteessä. Koska energiasiirtymän eturintamassa olevilta paikallis- ja alueviranomaisilta edellytetään huomattavia lisäponnisteluja, on varmistettava, että niiden on helppo saada kestävien energia- ja ilmastosuunnitelmiansa, kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmiansa ja vihreää siirtymää koskevien suunnitelmiansa toteuttamiseen tarvitsemaansa rahoitustukea eurooppalaisilta välineiltä. Tässä kiinnitetään erityistä huomiota nykyiseen oikeudelliseen kehikseen jo sisältyvien toimenpiteiden täytäntöönpanoon. Tämä on tärkeää EU:n varojen käytön kaikissa vaiheissa, kun on kyse esimerkiksi monivuotisesta rahoituskehiksestä, NextGenerationEU-välineestä ja siihen liittyvästä elpymis- ja palautumistukivälineestä, rakennerahastoista ja koheesiopolitiikan rahastosta, maaseudun kehittämisrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta sekä InvestEU-ohjelmassa saatavilla olevista rahoitusvälineistä ja teknisestä avusta. Alueiden ja tilanteen mukaan myös paikallisviranomaisten aktiivinen osallistuminen kumppanuussopimusten ja toimenpiteohjelmien laatimiseen ja täytäntöönpanoon on yhdessä suoran tuen tarjoamisen kanssa yhtä lailla ratkaisevan tärkeää, myös kestävän kaupunkikehityksen kannalta, kuin riittävien resurssien varaaminen vihreämpään ja vähähiiliseen nollanettohiilitalouteen ja häiriönsietokykyiseen Eurooppaan tähtävää siirtymää koskevan toimintapolitiittisen tavoitteen puitteissa.</p> <p>⁽¹⁾ https://www.unfpa.org/world-population-trends ⁽²⁾ https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 10

Johdanto-osan 36 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kaikkien julkisten tahojen, jotka investoivat julkisia varoja hankintojen kautta, olisi näytettävä esimerkkiä hankintasopimuksia ja käyttöoikeussopimuksia tehdessään valitsemalla tuotteita, palveluja, urakoita ja rakennuksia, jotka ovat energiatehokkaimpia, myös niiden hankintojen yhteydessä, joihin ei sovelleta direktiivin 2009/30/EY mukaisia erityisvaatimuksia. Tässä yhteydessä kaikissa sellaisten hankintasopimusten ja käyttöoikeussopimusten tekomenettelyissä, joiden arvo ylittää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU 6 ja 7 artiklassa ⁽¹⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdassa ⁽²⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 3 ja 4 artiklassa vahvistetut kynnsarvot, on otettava huomioon unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen tuotteiden, rakennusten ja palvelujen energiatehokkuus siten, että hankintamenettelyissä sovelletaan ensisijaisesti energiatehokkuus etusijalle -periaatetta.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).</p> <p>⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).</p>	<p>Kaikkien julkisten tahojen, jotka investoivat julkisia varoja hankintojen kautta, olisi näytettävä esimerkkiä hankintasopimuksia ja käyttöoikeussopimuksia tehdessään valitsemalla tuotteita, palveluja, urakoita ja rakennuksia, jotka ovat energiatehokkaimpia, myös niiden hankintojen yhteydessä, joihin ei sovelleta direktiivin 2009/30/EY mukaisia erityisvaatimuksia. Tässä olisi käytettävä ohjenuorana ympäristöä säästävien ja kiertotalouteen perustuvien julkisten hankintojen kriteerejä. Tässä yhteydessä kaikissa sellaisten hankintasopimusten ja käyttöoikeussopimusten tekomenettelyissä, joiden arvo ylittää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU 6 ja 7 artiklassa ⁽¹⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdassa ⁽²⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 3 ja 4 artiklassa vahvistetut kynnsarvot, on otettava huomioon unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen tuotteiden, rakennusten ja palvelujen energiatehokkuus siten, että hankintamenettelyissä sovelletaan ensisijaisesti energiatehokkuus etusijalle -periaatetta.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).</p> <p>⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 11

Johdanto-osan 39 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>On tärkeää, että jäsenvaltiot antavat tarvittavaa tukea julkisille elimille energiatehokkuusvaatimusten käyttöönotossa julkisissa hankinnoissa ja tarvittaessa ympäristöä säästävien julkisten hankintojen käytössä laatimalla tarvittavat ohjeet ja menetelmät elinkaarikustannusten sekä ympäristövaikutusten ja -kustannusten arvioimiseksi. Hyvin suunniteltujen välineiden, erityisesti digitaalisten välineiden, odotetaan helpottavan hankintamenettelyä ja vähentävän hallinnollisia kustannuksia erityisesti pienemmissä jäsenvaltioissa, joilla ei ehkä ole riittäviä valmiuksia valmistella tarjouspyyntöjä. Tältä osin jäsenvaltioiden olisi aktiivisesti edistettävä digitaalisten välineiden käyttöä ja hankintaviranomaisten välistä yhteistyötä myös rajojen yli parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi.</p>	<p>On tärkeää, että jäsenvaltiot antavat tarvittavaa tukea paikallis- ja alueviranomaisille ja muille julkisille elimille energiatehokkuusvaatimusten käyttöönotossa julkisissa hankinnoissa ja tarvittaessa ympäristöä säästävien julkisten hankintojen käytössä laatimalla tarvittavat ohjeet ja menetelmät elinkaarikustannusten sekä ympäristövaikutusten ja -kustannusten arvioimiseksi. Hyvin suunniteltujen välineiden, erityisesti digitaalisten välineiden, odotetaan helpottavan hankintamenettelyä ja vähentävän hallinnollisia kustannuksia erityisesti pienemmissä jäsenvaltioissa, joilla ei ehkä ole riittäviä valmiuksia valmistella tarjouspyyntöjä. Tältä osin jäsenvaltioiden olisi aktiivisesti edistettävä digitaalisten välineiden käyttöä ja hankintaviranomaisten välistä yhteistyötä myös rajojen yli parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi. Sen lisäksi olisi toteutettava erityisiä valmiuksien kehittämistoimia, jotta voidaan varmistaa, että kaikenkokoisilla hallintotahoilla on käytettävissään samat välineet ja mahdollisuudet, myös REPowerEU-suunnitelman puitteissa.</p> <p><i>Jäsenvaltioiden on edistettävä kunnissa ja kuntayhtymissä orgaanisesta yhdyskuntajätteestä peräisin olevan biokaasun tuotantoa sekä aurinkosähköpaneelien asentamista julkisiin rakennuksiin.</i></p> <p><i>On myös tuettava kasteluyhteisöjen yhtymiä, jotka tuottavat aurinkosähköä ja siirtävät sitä yleiseen sähköverkkoon.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 12

Johdanto-osan 61 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Tässä direktiivissä viitataan heikossa asemassa olevien asiakkaisiin, jotka jäsenvaltioiden on määriteltävä direktiivin (EU) 2019/944 nojalla. Lisäksi direktiivin 2012/27/EU mukaisen "loppuasiakkaan" käsitteen rinnalla käytetään käsitettä "loppukäyttäjä", mikä selventää sitä, että laskutus- ja kulutustietoja koskevia oikeuksia sovelletaan myös kuluttajiin, joilla ei ole suoraa eikä käyttäjäkohtaista sopimusta moniasuntoisten rakennusten yhteisissä lämmitys-, jäähdytys- tai lämpimän veden tuotantojärjestelmissä käytetyn energian toimittajan kanssa. Heikossa asemassa olevien asiakkaiden käsite ei välttämättä takaa sitä, että toimenpiteet kohdennetaan loppukäyttäjiin. Sen varmistamiseksi, että tässä direktiivissä säädetty toimenpiteet tavoittavat kaikki heikossa asemassa olevat henkilöt ja kotitaloudet, jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon paitsi asiakkaat sanan suppeassa merkityksessä, mutta myös loppukäyttäjät, kun ne määrittelevät heikossa asemassa olevat asiakkaat.</p>	<p>Tässä direktiivissä viitataan heikossa asemassa olevien asiakkaisiin, jotka jäsenvaltioiden on määriteltävä direktiivin (EU) 2019/944 nojalla. Lisäksi direktiivin 2012/27/EU mukaisen "loppuasiakkaan" käsitteen rinnalla käytetään käsitettä "loppukäyttäjä", mikä selventää sitä, että laskutus- ja kulutustietoja koskevia oikeuksia sovelletaan myös kuluttajiin, joilla ei ole suoraa eikä käyttäjäkohtaista sopimusta moniasuntoisten rakennusten yhteisissä lämmitys-, jäähdytys- tai lämpimän veden tuotantojärjestelmissä käytetyn energian toimittajan kanssa. Heikossa asemassa olevien asiakkaiden käsite ei välttämättä takaa sitä, että toimenpiteet kohdennetaan loppukäyttäjiin. Sen varmistamiseksi, että tässä direktiivissä säädetty toimenpiteet tavoittavat kaikki heikossa asemassa olevat henkilöt ja kotitaloudet, jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon paitsi asiakkaat sanan suppeassa merkityksessä, mutta myös loppukäyttäjät, kun ne määrittelevät heikossa asemassa olevat asiakkaat. Haavoittuvien mikroyritysten ja pienyritysten käsite, sellaisena kuin se on määriteltyinä sosiaalista ilmatorahastoa koskevassa aseuksessa, sisältyy myös direktiivin soveltamisalaan.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 13

Johdanto-osan 69 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>On tärkeää lisätä kaikkien unionin kansalaisten tietoisuutta energiatehokkuuden parantamisen hyödyistä ja tarjota heille täsmällisiä tietoja siitä, kuinka parantaminen saavutetaan. Kaikenikäisten kansalaisten olisi myös osallistuttava energiakäänteeseen eurooppalaisen ilmastopimusaloitteen ja Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin kautta. Energiatehokkuuden parantamisella on erittäin tärkeä merkitys unionissa myös energian huoltovarmuuden kannalta, koska sen avulla vähennetään unionin riippuvuutta kolmansista maista tuotavista polttoaineista.</p>	<p>On tärkeää lisätä kaikkien unionin kansalaisten tietoisuutta energiatehokkuuden parantamisen hyödyistä ja tarjota heille täsmällisiä tietoja siitä, kuinka parantaminen saavutetaan. Kaikenikäisten kansalaisten olisi myös osallistuttava energiakäänteeseen eurooppalaisen ilmastopimusaloitteen, Erasmus+-ohjelman ja Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin kautta. Energiatehokkuuden parantamisella on erittäin tärkeä merkitys unionissa myös energian huoltovarmuuden kannalta, koska sen avulla vähennetään unionin riippuvuutta kolmansista maista tuotavista polttoaineista.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 14

Johdanto-osan 71 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Pannessaan täytäntöön tätä direktiiviä ja toteuttaessaan muita energiatehokkuusalan toimenpiteitä jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota synergivaikutukseen energiatehokkuustoimenpiteiden ja luonnonvarojen tehokkaan käytön välillä kiertotalouden periaatteiden mukaisesti.</p>	<p>Pannessaan täytäntöön tätä direktiiviä ja toteuttaessaan muita energiatehokkuusalan toimenpiteitä jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota synergivaikutukseen energiatehokkuustoimenpiteiden ja luonnonvarojen tehokkaan käytön välillä saasteettomuustavoitteen ja kiertotalouden periaatteiden mukaisesti sekä luonnon ja biologisen monimuotoisuuden suojelun edellyttämällä tavalla.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 15

Johdanto-osan 80 kappale (uusi kappale)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>(80 a) Arvioidessaan tehokkaan lämmityksen ja jäähdytyksen mahdollisuuksia jäsenvaltioiden on otettava huomioon laajemmat ympäristö-, terveys- ja turvallisuusnäkökohdat. Koska lämpöpumpuilla on oma roolinsa lämmitykseen ja jäähdytykseen liittyvän energiatehokkuuspotentiaalın hyödyntämisessä, hitaasti hajoavien, biokertyvien tai myrkyllisten kylmäaineiden negatiivisten ympäristövaikutusten riskit tulisi minimoida.</i></p>

Muutosehdotus 16

Johdanto-osan 92 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Olisi tunnustettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 ⁽¹⁾ mukaisten uusiutuvan energian yhteisöjen ja direktiivin (EU) 2019/944 mukaisten kansalaisten energiayhteisöjen panos Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja vuoden 2030 ilmastotavoitesuunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi otettava huomioon uusiutuvan energian yhteisöjen ja kansalaisten energiayhteisöjen rooli ja edistettävä sitä. Nämä yhteisöt voivat auttaa jäsenvaltioita saavuttamaan tämän direktiivin tavoitteet edistämällä energiatehokkuutta paikallisella tai kotitalouksien tasolla. Ne voivat lisätä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista ja mahdollistaa sen, että tietyt kotitalousasiakkaiden ryhmät, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla, voivat osallistua energiatehokkuushankkeisiin ja -toimiin. Energiayhteisöt voivat auttaa torjumaan energiaköyhyyttä helpottamalla energiatehokkuushankkeita, vähentämällä energiankulutusta ja alentamalla toimitustariffeja.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).</p>	<p>Olisi tunnustettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 ⁽¹⁾ mukaisten uusiutuvan energian yhteisöjen ja direktiivin (EU) 2019/944 mukaisten kansalaisten energiayhteisöjen panos Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja vuoden 2030 ilmastotavoitesuunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi otettava huomioon uusiutuvan energian yhteisöjen ja kansalaisten energiayhteisöjen rooli ja edistettävä sitä. Nämä yhteisöt voivat auttaa jäsenvaltioita saavuttamaan tämän direktiivin tavoitteet ja soveltamaan energiatehokkuus etusijalle -periaatetta edistämällä energiatehokkuutta paikallisella tai kotitalouksien tasolla sekä julkisissa rakennuksissa yhteistyössä paikallisviranomaisten kanssa. Ne voivat lisätä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista ja mahdollistaa sen, että tietyt kotitalousasiakkaiden ryhmät, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla, voivat osallistua energiatehokkuushankkeisiin ja -toimiin. Energiayhteisöt voivat auttaa torjumaan energiaköyhyyttä helpottamalla energiatehokkuushankkeita, vähentämällä energiankulutusta ja alentamalla toimitustariffeja. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltioiden olisi tarkistettava täytäntöönpanolainsäädäntöä ja -menettelyjä tarpeettomien esteiden ja pullonkaulojen poistamiseksi. Kaikkien tasojen julkishallinnoille olisi annettava asianmukaista koulutusta aiheesta. Näillä toimilla parannetaan myös EU:n energiavarmuutta.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 17

Johdanto-osan 97 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kansallisella ja unionin tasolla saatavilla oleva julkinen rahoitus olisi investoitava strategisesti energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin erityisesti heikossa asemassa olevien asiakkaiden, energiaköyhyydestä kärsivien ja sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien hyväksi. Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä sosiaalisesta ilmatorahastosta [sosiaalista ilmatorahastoa koskeva asetus] mahdollisesti saamaansa rahoitusta ja EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksista saatavia tuloja. Nämä tulot auttavat jäsenvaltioita täyttämään velvollisuutensa toteuttaa energiansäästövelvoitteen mukaisia energiatehokkuustoimenpiteitä ja politiikkatoimia ensisijaisesti heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten keskuudessa, joihin voivat lukeutua myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla asuvat.</p>	<p>Kansallisella ja unionin tasolla saatavilla oleva julkinen rahoitus olisi investoitava strategisesti energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin erityisesti heikossa asemassa olevien asiakkaiden, energiaköyhyydestä kärsivien ja sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien hyväksi. Jäsenvaltioiden olisi tiivissä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa hyödynnettävä sosiaalisesta ilmatorahastosta [sosiaalista ilmatorahastoa koskeva asetus] mahdollisesti saamaansa rahoitusta ja EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksista saatavia tuloja. Nämä tulot auttavat jäsenvaltioita täyttämään velvollisuutensa toteuttaa energiansäästövelvoitteen mukaisia energiatehokkuustoimenpiteitä ja politiikkatoimia ensisijaisesti heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten keskuudessa, joihin voivat lukeutua myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla asuvat.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 18

Johdanto-osan 98 kappale (uusi kappale)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Energiankulutuskäyttäytymisessä voidaan saada aikaan pitkän aikavälin muutoksia lisäämällä kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia. Energiayhteisöt voivat auttaa säästämään energiaa pitkällä aikavälillä erityisesti kotitalouksissa sekä lisäämään kansalaisten ja pienten yritysten kestäväpohjaisia investointeja. Jäsenvaltioiden olisi annettava kansalaisille mahdollisuus tällaisiin toimiin tukemalla yhteisön energiahankkeita ja -organisaatioita.</i></p>

Muutosehdotus 19

Johdanto-osan 108 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioita ja alueita olisi rohkaistava käyttämään täysimittaisesti hyväksi EU:n varoja, joita on saatavilla monivuotisesta rahoituskehiksestä ja Next Generation EU -välineestä, mukaan lukien elpymis- ja palautumistukiväline, koheesiopolitiikan rahastosta, maaseudun kehittämisrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta, sekä InvestEU-ohjelmassa saatavilla olevia rahoitusvälineitä ja teknistä apua, jotta saataisiin aikaan yksityisiä ja julkisia investointeja energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin. Energiatehokkuuteen tehtävät investoinnit voivat edistää talouskasvua, työllisyyttä, innovointia ja auttaa lieventämään kotitalouksien energiaköyhyyttä, ja niillä on siten myönteinen vaikutus taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen ja vihreään elpymiseen. Mahdollisesti rahoitettavia aloja ovat muun muassa julkisten rakennusten ja asuntojen energiatehokkuustoimenpiteet sekä uusien taitojen tarjoaminen energiatehokkuussektorin työllisyyden edistämiseksi. Komissio varmistaa synergian eri rahoitusvälineiden välillä, erityisesti yhteistyössä hallinnoitavien ja suoraan hallinnoitavien varojen välillä (kuten keskitetysti hallinnoidut ohjelmat Horisontti Eurooppa ja Life) sekä avustusten, lainojen ja teknisen avun välillä, jotta voidaan maksimoida niiden vipuvaikutus yksityiseen rahoitukseen ja niiden vaikutus energiatehokkuuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen.</p>	<p>Jäsenvaltioita, alueita, kaupunkeja ja kuntia olisi rohkaistava käyttämään täysimittaisesti hyväksi EU:n varoja, joita on saatavilla monivuotisesta rahoituskehiksestä ja Next Generation EU -välineestä, mukaan lukien elpymis- ja palautumistukiväline, koheesiopolitiikan rahastosta, maaseudun kehittämisrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta, sekä InvestEU-ohjelmassa saatavilla olevia rahoitusvälineitä ja teknistä apua, jotta etenkin paikallistasolla saataisiin aikaan yksityisiä ja julkisia investointeja energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin. Näiden tahojen olisi varmistettava, että paikallisviranomaiset osallistuvat aktiivisesti kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien laatimiseen ja täytäntöönpanoon, ja tarjottava niille suoraan tukea kestäväan kaupunkikehitykseen ja riittävät resurssit vihreämpään ja vähähiiliseen nollanettohiilitalouteen tähtäävää siirtymää koskevan toimintapolitiittisen tavoitteen puitteissa. Energiatehokkuuteen tehtävät investoinnit voivat edistää talouskasvua, työllisyyttä, innovointia ja auttaa lieventämään kotitalouksien energiaköyhyyttä, ja niillä on siten myönteinen vaikutus taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen ja vihreään elpymiseen. Mahdollisesti rahoitettavia aloja ovat muun muassa julkisten rakennusten ja asuntojen, liikenteen ja liikkuvuuden energiatehokkuustoimenpiteet sekä ammatti-laisten koulutus, uudelleen koulutus ja osaamisen parantaminen erityisesti rakennusten peruskorjaukseen liittyvissä työpaikoissa energiatehokkuussektorin työllisyyden edistämiseksi. Tätä varten on tehostettava EU- ja jäsenvaltiotason toimia, joilla pyritään lisäämään paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksia hyödyntää EU:n rahastoja ja parantamaan siten EU:n alueiden ja kuntien yleistä varojen vastaanottokykyä. Komissio pyrkii siihen, että kuntien, kaupunkien ja alueiden on helppo osallistua keskitetysti hallinnoituihin ohjelmiin ja että varoja voidaan saada enemmän suoraan. Se varmistaa synergian eri rahoitusvälineiden välillä, erityisesti yhteistyössä hallinnoitavien ja suoraan hallinnoitavien varojen välillä (kuten keskitetysti hallinnoidut ohjelmat Horisontti Eurooppa ja Life) sekä avustusten, lainojen ja teknisen avun välillä, jotta voidaan maksimoida niiden vipuvaikutus yksityiseen rahoitukseen ja niiden vaikutus energiatehokkuuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 20

Johdanto-osan 109 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden olisi kannustettava rahoitusvälineiden käyttöä tämän direktiivin tavoitteiden edistämiseksi. Tällaisiin rahoitusvälineisiin voisivat kuulua tämän direktiivin tiettyjen säännösten noudattamatta jättämisestä aiheutuvat maksuosuudet ja sakot; energiatehokkuutta varten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY 10 artiklan 3 kohdan ⁽¹⁾ mukaisesti myönnettyt varat; EU:n rahastojen ja ohjelmien sekä erityisten eurooppalaisten rahoitusvälineiden, kuten Euroopan energiatehokkuusraaston, puitteissa energiatehokkuutta varten myönnettyt varat.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).</p>	<p>Jäsenvaltioiden olisi kannustettava rahoitusvälineiden käyttöä tämän direktiivin tavoitteiden edistämiseksi. Tällaisiin rahoitusvälineisiin voisivat kuulua tämän direktiivin tiettyjen säännösten noudattamatta jättämisestä aiheutuvat maksuosuudet ja sakot; energiatehokkuutta varten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY 10 artiklan 3 kohdan ⁽¹⁾ mukaisesti myönnettyt varat; EU:n rahastojen ja ohjelmien sekä erityisten eurooppalaisten rahoitusvälineiden, kuten Euroopan energiatehokkuusraaston, puitteissa energiatehokkuutta varten myönnettyt varat.</p> <p><i>Tätä varten Euroopan komission ja jäsenvaltioiden on työskenneltävä sellaisten foorumien perustamiseksi, joissa on tarkoitus koota yhteen pieniä ja keskisuuria hankkeita rahoitettaviksi soveltuvien hankeyhtymien luomiseksi.</i></p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 21

Johdanto-osan 113 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Saatavilla olevia unionin rahoitusohjelmia, rahoitusvälineitä ja innovatiivisia rahoitusjärjestelyjä olisi hyödynnettävä niin, että julkisten elinten rakennusten energiatehokkuuden parantamistavoite toteutuu käytännössä. Jäsenvaltiot voivat tältä osin käyttää päätöksen N:o 406/2009/EY mukaisista vuosittaisista päästökiintiöistä saamiaan tuloja kehittääkseen tällaisia järjestelyjä vapaaehtoiselta pohjalta ja kansalliset talousarviosäännöt huomioon ottaen.</p>	<p>Saatavilla olevia unionin rahoitusohjelmia, rahoitusvälineitä ja innovatiivisia rahoitusjärjestelyjä olisi hyödynnettävä niin, että julkisten elinten rakennusten energiatehokkuuden parantamistavoite toteutuu käytännössä. Jäsenvaltiot voivat tältä osin käyttää päätöksen N:o 406/2009/EY mukaisista vuosittaisista päästökiintiöistä saamiaan tuloja kehittääkseen tällaisia järjestelyjä vapaaehtoiselta pohjalta ja kansalliset talousarviosäännöt huomioon ottaen.</p> <p><i>Euroopan komission ja jäsenvaltioiden on tarjottava alue- ja paikallishallinnoille asianmukaista tietoa näistä ohjelmista ja niitä koskevaa koulutusta, jotta ne voivat parantaa valmiuksiaan saada rahoitusvaroja. Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäsoittaminen voisi tässä yhteydessä olla yksi mahdollisista välineistä, myös RePowerEU-suunnitelman puitteissa, muiden alue- ja paikallistasolla voimassa olevien ilmastonmuutossäännösten nojalla käyttöön otettujen välineiden ohella.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 22

Johdanto-osan 119 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Paikallis- ja alueviranomaisille olisi annettava päärooli tässä direktiivissä säädettyjen toimenpiteiden kehittämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa, jotta ne kykenevät ottamaan asianmukaisesti huomioon omat ilmastoon, kulttuuriin ja yhteiskuntaan liittyvät erityispiirteensä.</p>	<p>Paikallis- ja alueviranomaisille olisi annettava päärooli tässä direktiivissä säädettyjen toimenpiteiden kehittämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa, jotta ne kykenevät ottamaan asianmukaisesti huomioon omat ilmastoon, kulttuuriin ja yhteiskuntaan liittyvät erityispiirteensä.</p> <p>Euroopan komissio tekee tiivistä yhteistyötä Euroopan alueiden komitean kanssa tukeakseen paikallis- ja alueviranomaisia näissä pyrkimyksissä.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 23

2 artiklan 49 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>49) "energiaköyhyydellä" sitä, että kotitaloudella ei ole mahdollisuutta saada olennaisia energiapalveluja, jotka luovat perustan kohtuulliselle elintasolle ja terveydelle, mukaan lukien riittävä lämmitys, jäähdytys, valaistus ja sähkölaitteiden käyttöön tarvittava energia, kulloisessakin kansallisessa tilanteessa ja nykyinen sosiaalipolitiikka ja muut asiaankuuluvat politiikat huomioon ottaen;</p>	<p>49) "energiaköyhyydellä" puuttuvaa mahdollisuutta saada olennaisia energiapalveluja, jotka luovat perustan kohtuulliselle elintasolle, ihmisarvoisille työoloille ja terveydelle, mukaan lukien riittävä lämmitys, jäähdytys, lämmin käyttövesi, valaistus, liikkuvuus ja sähkölaitteiden käyttöön tarvittava energia, kulloisessakin kansallisessa tilanteessa ja nykyinen sosiaalipolitiikka ja muut asiaankuuluvat politiikat huomioon ottaen;</p> <p>49 a) "heikossa asemassa olevilla kotitalouksilla" energiaköyhyydestä kärsiviä kotitalouksia tai kotitalouksia, mukaan lukien alemman keskitulotason kotitaloudet, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaikutuksia, jotka ovat alttiita ajautumaan energiaköyhyyteen energiahintojen nousun ja heikon energiatehokkuutensa vuoksi ja joilla ei ole varaa kunnostaa käytössään olevia rakennuksia;</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>49 b) ”liikkuvuuspalvelujen käyttäjillä” kotitalouksia tai mikroyritykset mukaan luettuina yrityksiä, jotka käyttävät erilaisia kuljetus- ja liikkuvuusvaihtoehtoja;</p> <p>49 c) ”haavoittuvilla liikkuvuuspalvelujen käyttäjillä” liikenteen käyttäjiä, myös alemman keskitulotason kotitalouksiin kuuluvia, joihin kohdistuu merkittävästi tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaihtokutuksia ja joilla ei ole varaa ostaa päästöttömiä ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja tai mahdollisuutta siirtyä vaihtoehtoihin kestäviin liikennemuotoihin, julkinen liikenne mukaan luettuna, erityisesti maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla;</p> <p>49 d) ”mikroyrityksellä” yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikenvaihto tai vuositaso on enintään kaksi miljoonaa euroa laskettuna komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä I olevan 3–6 artiklan mukaisesti;</p> <p>49 d a) ”pienellä yrityksellä” yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka vuosiliikenvaihto ja/tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa;</p> <p>49 e) ”haavoittuvilla mikroyrityksillä ja pienillä yrityksillä” mikroyrityksiä ja pieniä yrityksiä, joihin kohdistuu merkittävästi rakennusten sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan aiheutuvia hintavaihtokutuksia ja joilla ei ole varaa kunnostaa käytössään olevia rakennuksia;</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 24

4 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on yhteisesti varmistettava, että energiankulutus vähenee vuoteen 2030 mennessä vähintään 9 prosenttia vuoden 2020 viiteskenaarion ennusteisiin verrattuna siten, että unionin energian loppukulutus on enintään 787 Mtoe ja unionin primäärienergian kulutus enintään 1023 Mtoe vuonna 2030.</p>	<p>Jäsenvaltioiden on yhteisesti varmistettava, että energiankulutus vähenee vuoteen 2030 mennessä vähintään 9 prosenttia vuoden 2020 viiteskenaarion ennusteisiin verrattuna siten, että unionin energian loppukulutus on enintään 787 Mtoe ja unionin primäärienergian kulutus tai kumulatiivinen energiankulutus enintään 1023 Mtoe vuonna 2030.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 25

4 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kunkin jäsenvaltion on määriteltävä kansalliset energiatehokkuuspanokset loppu- ja primäärienergian kulutukselle, jotta jäsenvaltiot voivat yhteisesti saavuttaa 1 kohdassa asetetun unionin sitovan tavoitteen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä panokset ja niiden ohjeellinen kehityspolku komissiolle osana asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan mukaisia yhdenntettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivityksiä ja osana asetuksen (EU) 2018/1999 3 ja 7–12 artiklan mukaisia yhdenntettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan ja kyseisissä artikloissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Jäsenvaltioiden on tällöin käytettävä tämän direktiivin liitteessä I annettua kaavaa ja selitettävä, miten ja minkä tietojen perusteella panokset on laskettu.</p>	<p>Kunkin jäsenvaltion on määriteltävä ohjeelliset kansalliset energiatehokkuuspanokset loppu- ja primäärienergian kulutukselle, jotta jäsenvaltiot voivat yhteisesti saavuttaa 1 kohdassa asetetun unionin sitovan tavoitteen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä panokset ja niiden ohjeellinen kehityspolku ja välitavoitteet komissiolle osana asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan mukaisia yhdenntettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivityksiä ja osana asetuksen (EU) 2018/1999 3 ja 7–12 artiklan mukaisia yhdenntettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan ja kyseisissä artikloissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Jäsenvaltioiden on tällöin käytettävä tämän direktiivin liitteessä I annettua kaavaa ja selitettävä, miten ja minkä tietojen perusteella panokset on laskettu.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 26

4 artiklan 2 kohdan d alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
[- -]	[- -] iv a) energian toimitusvarmuus;

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 27

5 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Julkisen sektorin johtoasema energiatehokkuudessa</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikkien julkisten elinten yhteinen energian kokonaisloppukulutus vähennee vuosittain vähintään 1,7 prosenttia verrattuna vuoteen X-2 (jossa X on vuosi, jona tämä direktiivi tulee voimaan).</p>	<p>Julkisen sektorin johtoasema energiatehokkuudessa</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikkien julkisten elinten yhteinen energian kokonaisloppukulutus vähennee vuosittain 1,7 prosenttia verrattuna vuoteen X-2 (jossa X on vuosi, jona tämä direktiivi tulee voimaan).</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltiot voivat julkisten elintensä energian loppukulutusta laskiessaan ottaa huomioon jäsenvaltion sisäiset sääolosuhteiden vaihtelut.</p> <p>2. Jäsenvaltioiden on sisällytettävä asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisiin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiinsa ja niiden päivityksiin luettelo julkisista elimistä, joiden on osallistuttava tämän artiklan 1 kohdassa säädetyn velvoitteen täyttämiseen, energiankulutuksen vähennyksistä, jotka kunkin niistä on saavutettava, ja toimenpiteistä, jotka ne aikovat toteuttaa tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle vuosittain saavutetusta energian loppukulutuksen vähenemisestä osana asetuksen (EU) 2018/1999 17 artiklan mukaisia yhdenntettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevia edistymisraporttejaan.</p> <p>3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että alue- ja paikallisviranomaiset ottavat hiilestä irtautumista koskevissa suunnitelmissaan käyttöön erityisiä energiatehokkuustoimenpiteitä kuultuaan ensin sidosryhmiä ja yleisöä, mukaan lukien erityisryhmät, joilla on riski ajautua energiaköyhyyteen tai jotka ovat alttiimpia energiaköyhyyden vaikutuksille, kuten naiset, vammaiset, vanhukset, lapset ja rodulliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluvat henkilöt.</p> <p>4. Jäsenvaltioiden on tuettava julkisia elimiä energiatehokkuuden parannustoimenpiteiden käyttöönotossa, myös alueellisella ja paikallisella tasolla, antamalla ohjeita, joilla edistetään osaamisen kehittämistä ja koulutusmahdollisuuksia, ja kannustamalla julkisten elinten välistä yhteistyötä.</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on kannustettava julkisia elimiä ottamaan huomioon investointi- ja politiikkatoimiensa elinkaarenaikaiset hiilipäästöt.</p>	<p>Jäsenvaltiot voivat julkisten elintensä energian loppukulutusta laskiessaan ottaa huomioon jäsenvaltion sisäiset sääolosuhteiden vaihtelut.</p> <p>2. Jäsenvaltioiden on sisällytettävä asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisiin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiinsa ja niiden päivityksiin luettelo julkisista elimistä, joiden on osallistuttava tämän artiklan 1 kohdassa säädetyn velvoitteen täyttämiseen, energiankulutuksen vähennyksistä, jotka kunkin niistä on saavutettava, ja toimenpiteistä, jotka ne aikovat toteuttaa tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle vuosittain saavutetusta energian loppukulutuksen vähenemisestä osana asetuksen (EU) 2018/1999 17 artiklan mukaisia yhdenntettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevia edistymisraporttejaan.</p> <p>3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että alue- ja paikallisviranomaiset ottavat hiilestä irtautumista koskevissa suunnitelmissaan käyttöön erityisiä energiatehokkuustoimenpiteitä kuultuaan ensin sidosryhmiä ja yleisöä, mukaan lukien erityisryhmät, joilla on riski ajautua energiaköyhyyteen tai jotka ovat alttiimpia energiaköyhyyden vaikutuksille, kuten naiset, vammaiset, vanhukset, lapset ja rodulliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluvat henkilöt.</p> <p>4. Jäsenvaltioiden on tuettava alue- ja paikallisviranomaisia ja muita julkisia elimiä energiatehokkuuden parannustoimenpiteiden käyttöönotossa, myös alueellisella ja paikallisella tasolla, antamalla taloudellista ja teknistä tukea ja esittämällä suunnitelmia, joiden avulla puututaan vihreän siirtymän kaikissa vaiheissa tarvittavan työvoiman ja pätevien ammattilaisten puutteeseen, mukaan lukien käsityöläiset sekä korkean osaamistason vihreän teknologian asiantuntijat, soveltavan tutkimuksen harjoittajat ja innovoijat. Jäsenvaltioiden on kannustettava julkisia elimiä ottamaan huomioon myös energiansäästöjä laajemmat hyödyt, kuten sisäilma ja ympäristön laatu sekä elämänlaadun parantuminen erityisesti kouluissa, päiväkodeissa, palvelutaloissa, hoitokodeissa ja sairaaloissa. Jäsenvaltioiden on annettava ohjeita, edistettävä osaamisen kehittämistä ja koulutusmahdollisuuksia, myös energiakunnostuksen osalta, tukeutumalla energiatehokkuussopimuksiin ja julkisen ja yksityisen sektorin välisiin kumppanuuksiin sekä kannustettava julkisten elinten välistä yhteistyötä.</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on kannustettava julkisia elimiä ottamaan huomioon investointi- ja politiikkatoimiensa elinkaarenaikaiset hiilipäästöt ja niiden on tarjottava erityistä ohjeistusta tästä aiheesta.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>6. Jäsenvaltioiden on tuettava alue- ja paikallisviranomaisia ja muita julkisia elimiä riittävien rahoitusvarojen hankkimisessa direktiivin täytäntöönpanoa varten erityisten rahoituslinjojen ja varainhankintaan liittyvien valmiuksien kehittämistoimien avulla.</p>

Perustelu

Esitettyyn 1,7 prosentin tasoon liittyviä mahdollisuuksia ja vaikutuksia ei ole arvioitu. 1,7 prosentin tasoa voidaan pitää hyväksyttävänä lähtökohтана, mutta tässä yhteydessä pitää ottaa huomioon jäsenvaltion tilanne ja vaikutustenarviointi.

Muutosehdotus 28

5 artikla (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Energiasäilytystä koskevat kumppanuudet</p> <p>1. Komissio perustaa eurooppalaisia alakohtaisia energiasäilytystä koskevia kumppanuuksia kokoamalla yhteen keskeisiä sidosryhmiä tieto- ja viestintätekniikan ja liikenteen aloilta sekä rahoitus- ja rakennusaloilta osallistavalla ja edustavalla tavalla. Komissio nimeää puheenjohtajan kullekin eurooppalaiselle alakohtaiselle energiasäilytystä koskevalle kumppanuudelle, ja ne olisi perustettava 12 kuukauden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta.</p> <p>2. Kumppanuuksilla helpotetaan ilmastovuoropuhelua ja kannustetaan aloja laatimaan ”energiasäilytys- etenenemissuunnitelmia”, jotta voidaan kartoittaa käytettävissä olevia toimenpiteitä ja teknologisia vaihtoehtoja energiatehokkuuteen perustuvien säästöjen aikaansaamiseksi, uusiutuvan energian käyttöön valmistautumiseksi ja hiilestä irtautumiseksi. Tällaisilla etenenemissuunnitelmilla voitaisiin auttaa aloja suunnittelemaan tämän direktiivin ja EU:n ilmastotavoitesuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavia investointeja sekä helpottaa toimijoiden rajatylittävää yhteistyötä Euroopan unionin sisämarkkinoiden vahvistamiseksi.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 29

5 artikla (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Energiatehokkuutta lisäävät keskitetyt palvelupisteet</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä asianomaisten viranomaisten ja yksityisten sidosryhmien kanssa kehittäessään erityisiä paikallisia, alueellisia tai kansallisia keskitettyjä palvelupisteitä. Keskitettyjen palvelupisteiden on oltava monialaisia ja tieteidenvälisiä, ja niiden on johdettava paikallisesti kehitettyihin hankkeisiin seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. neuvomalla ja tarjoamalla virtaviivaista tietoa mikro-yrityksiä ja pieniä yrityksiä, alue- ja paikallisviranomaisia sekä muita julkisia elimiä ja kotitalouksia koskevista teknisistä ja taloudellisista mahdollisuuksista ja ratkaisuksista; ii. yhdistämällä markkinatoimijat ja mahdolliset hankkeet, erityisesti pienimuotoisemmat hankkeet; iii. edistämällä aktiivisten kuluttajien asemaa neuvomalla energiankulutuskäyttäytymisessä; iv. tiedottamalla koulutusohjelmista ja koulutuksesta, jotta voidaan varmistaa, että energiatehokkuusalan ammattilaisia sekä uudelleen- ja täydennyskoulutuksen ammattilaisia on enemmän markkinoiden tarpeisiin vastaamiseksi; v. edistämällä parhaiden käytäntöjen esimerkkejä rakennusten, asuntojen ja yritysten erilaisista luokituista; vi. keräämällä ja toimittamalla komissiolle yhdistetyt tiedot energiatehokkuushankkeista. Komission olisi jaettava nämä tiedot joka toinen vuosi laadittavassa kertomuksessa kokemusten jakamiseksi ja rajatylittävän yhteistyön tehostamiseksi jäsenvaltioiden välillä. <p>2. Keskitettyjen palvelupisteiden on luotava vahvoja ja luotettavia kumppanuuksia paikallis- ja alueatasolla toimivien yksityisten toimijoiden, kuten pk-yritysten, energiapalveluyritysten, asentajien, konsulttiyhtiöiden, hankkeiden kehittäjien ja rahoituslaitosten kanssa, jotka voivat tarjota palveluja, kuten energiakatselmuksia, rahoitusratkaisuja ja energiaperuskorjausten toteuttamista.</p> <p>3. Jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa keskitettyjen palvelupisteiden edistämiseksi.</p> <p>4. Komissio antaa jäsenvaltioille ohjeet keskitettyjen palvelupisteiden kehittämiseksi, jotta voidaan luoda yhdenmukainen lähestymistapa koko Euroopassa.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 30

6 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p style="text-align: center;">Julkisten elinten rakennukset esimerkkinä</p> <p>1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että vähintään kolme prosenttia julkisten elinten omistamien lämmitettyjen ja/tai jäähdytettyjen rakennusten kokonaispinta-alasta korjataan vuosittain siten, että ne muutetaan vähintään direktiivin 2010/31/EU 9 artiklan mukaisiksi lähes nollaenergiarakennuksiksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/31/EU⁽¹⁾ 7 artiklan soveltamista.</p> <p>Jos julkiset elimet käyttävät kiinteistöä, jota ne eivät omista, niiden on mahdollisuuksien mukaan käytettävä sopimuksen perustuvia oikeuksiaan ja kannustettava rakennuksen omistajaa kunnostamaan rakennus direktiivin 2010/31/EU 9 artiklan mukaiseksi lähes nollaenergiarakennukseksi. Tehdessään uuden sopimuksen sellaisen rakennuksen käytöstä, jota ne eivät omista, julkisten elinten on pyrittävä siihen, että kyseinen rakennus kuuluu energiatehokkuustodistuksen kahteen parhaaseen energiatehokkuusluokkaan.</p> <p>Vähintään kolmen prosentin osuus lasketaan asianomaisen jäsenvaltion julkisten elinten omistamien sellaisten rakennusten kokonaispinta-alasta, joiden kokonaishyötypinta-ala on yli 250 m² ja jotka eivät ole lähes nollaenergiarakennuksia 1 päivänä tammikuuta 2024.</p>	<p style="text-align: center;">Julkisten elinten rakennukset esimerkkinä</p> <p>1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että vähintään kolme prosenttia julkisten elinten omistamien lämmitettyjen ja/tai jäähdytettyjen rakennusten kokonaispinta-alasta korjataan vuosittain siten, että ne muutetaan vähintään direktiivin 2010/31/EU 9 artiklan mukaisiksi lähes nollaenergiarakennuksiksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/31/EU⁽¹⁾ 7 artiklan soveltamista, jotta kokonaisenergiensäästöpotentiaali voidaan hyödyntää siinä määrin kuin se on kustannustehokasta sekä teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa. Jäsenvaltioiden on vapautettava sosiaalinen asuntotarjonta velvoitteesta kunnostaa 3 prosenttia koko lattiapinta-alasta, jos peruskorjaukset eivät ole kustannusvaikutuksiltaan neutraaleja ja johtavat sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden merkittäviin vuokrankorotuksiin, jotka ovat suuremmat kuin energialaskun taloudelliset säästöt.</p> <p>Jos julkiset elimet käyttävät kiinteistöä, jota ne eivät omista, niiden on kannustettava rakennuksen omistajaa kunnostamaan pitkälle menevillä tai vaihteittaisilla pitkälle menevillä peruskorjauksilla rakennus direktiivin 2010/31/EU 9 artiklan mukaiseksi lähes nollaenergiarakennukseksi, jotta kokonaisenergiensäästöpotentiaali voidaan hyödyntää siinä määrin kuin se on kustannustehokasta sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Tehdessään uuden sopimuksen sellaisen rakennuksen käytöstä, jota ne eivät omista, julkisten elinten on pyrittävä siihen, että kyseinen rakennus kuuluu energiatehokkuustodistuksen kahteen parhaaseen energiatehokkuusluokkaan tai vastaa muuta tehokkuustasoa, joka on jäsenvaltion tarpeiden mukainen.</p> <p>Keskimääräinen vähintään kolmen prosentin osuus lasketaan aina viiden vuoden ajanjaksolta asianomaisen jäsenvaltion julkisten elinten omistamien sellaisten rakennusten kokonaispinta-alasta, joiden kokonaishyötypinta-ala on yli 250 m² ja jotka eivät ole lähes nollaenergiarakennuksia 1 päivänä tammikuuta 2024.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2. Jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisesti katsoa, että jonakin kahdesta edeltävästä vuodesta purettujen yksittäisten julkisten elinten rakennusten korvaamiseksi omistetut uudet rakennukset otetaan huomioon rakennusten vuotuisen korjaustoiminnan määrän laskennassa. Tällaisia poikkeuksia sovelletaan vain, jos ne olisivat saavutettujen energiansäästöjen ja elinkaarenaikaisten hiilidioksidipäästöjen vähennysten kannalta kustannustehokkaampia ja kestävämpiä kuin tällaisten rakennusten peruskorjaukset. Kunkin jäsenvaltion on julkaistava selvästi esitettyinä yleiset perusteet, menetelmät ja menettelyt, joilla tällaiset poikkeukset määritellään.</p> <p>3. Tämän artiklan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on asetettava julkisesti saataville luettelo lämmitetyistä ja/tai jäähdytetyistä julkisten elinten rakennuksista, joiden kokonaispinta-ala on yli 250 m². Luettelo on saatettava ajan tasalle vähintään kerran vuodessa. Luettelossa on oltava vähintään seuraavat tiedot:</p> <p>a) pinta-ala neliömetreinä;</p> <p>b) kunkin rakennuksen direktiivin 2010/31/EU 12 artiklan mukaisesti myönnetty energiatehokkuus todistus.</p> <p>(¹) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).</p>	<p>2. Jäsenvaltiot voivat päättää soveltaa lievempiä vaatimuksia seuraaviin rakennusluokkiin:</p> <p>a) rakennukset, joita suojellaan virallisesti osana määrittäjä ympäristöä tai niiden erityisen arkkitehtonisen tai historiallisen arvon vuoksi, siltä osin kuin niiden luonne tai ulkonäkö muuttuisi tiettyjen energiatehokkuutta koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamisen vuoksi tavalla, jota ei voida hyväksyä;</p> <p>b) rakennukset, joita käytetään hartauden harjoittamiseen ja uskonnolliseen toimintaan.</p> <p>Molemmissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten on osoitettava, ettei lähes nollaenergiarakennuksia koskevia vaatimuksia voida soveltaa kyseisiin rakennuksiin.</p> <p>3. Jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisesti katsoa, että jonakin kahdesta edeltävästä vuodesta purettujen yksittäisten julkisten elinten rakennusten korvaamiseksi omistetut uudet rakennukset otetaan huomioon rakennusten vuotuisen korjaustoiminnan määrän laskennassa. Tällaisia poikkeuksia sovelletaan vain, jos ne olisivat saavutettujen energiansäästöjen ja elinkaarenaikaisten hiilidioksidipäästöjen vähennysten kannalta kustannustehokkaampia ja kestävämpiä kuin tällaisten rakennusten peruskorjaukset. Kunkin jäsenvaltion on julkaistava selvästi esitettyinä yleiset perusteet, menetelmät ja menettelyt, joilla tällaiset poikkeukset määritellään.</p> <p>4. Tämän artiklan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on asetettava XX/XX/XXXX mennessä julkisesti saataville luettelo lämmitetyistä ja/tai jäähdytetyistä julkisten elinten rakennuksista, joiden kokonaispinta-ala on yli 250 m². Luettelo on saatettava ajan tasalle vähintään kerran vuodessa. Luettelossa on oltava vähintään seuraavat tiedot:</p> <p>a) pinta-ala neliömetreinä;</p> <p>b) kunkin rakennuksen direktiivin 2010/31/EU 12 artiklan mukaisesti myönnetty energiatehokkuus todistus.</p> <p>(¹) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 31

6 artikla (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>1 a. Jos jäsenvaltio korjaa tiettyinä vuonna yli kolme prosenttia julkisten elinten omistamien rakennusten kokonaispinta-alasta, se voi tuottaa vähemmän seuraavina vuosina saavuttaakseen viiden vuoden ajalta laskettavan vuotuisen keskiarvon. Jos jäsenvaltio korjaa tiettyinä vuonna alle kolme prosenttia julkisten elinten omistamien rakennusten kokonaispinta-alasta, sen on tuotettava enemmän seuraavina vuosina saavuttaakseen viiden vuoden ajalta laskettavan vuotuisen keskiarvon.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 32

6 artikla (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>3 a. Suunnitellessaan tämän artiklan mukaisia täytäntöönpanotoimenpiteitä jäsenvaltioiden on annettava taloudellista ja teknistä tukea ja toimitettava suunnitelmia, joiden avulla puututaan vihreän siirtymän kaikissa vaiheissa tarvittavan työvoiman ja pätevien ammattilaisten puutteeseen, mukaan lukien käsityöläiset sekä korkean osaamistason vihreän teknologian asiantuntijat, soveltavan tutkimuksen harjoittajat ja innovoijat. Jäsenvaltioiden on tuettava alue- ja paikallisviranomaisia ja muita julkisia elimiä, jotta ne ottavat huomioon energiansäästöjen lisäksi laajemmat hyödyt, kuten terveellisen sisäilmaston, johon sisältyy sisäilman ja ympäristön laadun parantuminen, sekä elämänlaadun parantamisen erityisesti kouluissa, päiväkodeissa, palvelutaloissa, hoitokodeissa ja sairaaloissa.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 33

7 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun hankintaviranomaiset ja -yksiköt tekevät hankintasopimuksia ja käyttöoikeussopimuksia, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin direktiivin 2014/23/EU 8 artiklassa, direktiivin 2014/24/EU 4 artiklassa ja direktiivin 2014/25/EU 15 artiklassa säädetty kynnysarvot, ne hankkivat ainoastaan tuotteita, palveluja, rakennuksia ja urakoita, jotka ovat energiatehokkaita tämän direktiivin liitteessä IV tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti.</p> <p>5. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että hankintaviranomaiset ja -yksiköt ottavat hankintakäytännöissä tarvittaessa huomioon laajemmat kestävyteen, yhteiskuntaan, ympäristöön ja kiertotalouteen liittyvät näkökohdat, jotta voidaan saavuttaa hiilestä irtautumista ja saasteettomuutta koskevat unionin tavoitteet. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa ja liitteessä IV vahvistettujen vaatimusten mukaisesti edellytettävä, että hankintaviranomaiset ja -yksiköt ottavat huomioon ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevat unionin kriteerit.</p> <p>Sen varmistamiseksi, että energiatehokkuusvaatimuksia sovelletaan läpinäkyvästi hankintaprosesseissa, jäsenvaltioiden on asetettava julkisesti saataville tiedot sellaisten sopimusten energiatehokkuusvaikutuksista, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 1 kohdassa tarkoitettujen kynnysarvot. Hankintaviranomaiset voivat päättää, että tarjoajien on annettava tiedot uuden rakennuksen linkaarenaikaisesta lämmitysvaikutuksesta ja asetettava ne julkisesti saataville hankintasopimuksia varten, erityisesti kun on kyse uusista rakennuksista, joiden lattiapinta-ala on yli 2 000 neliometriä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on tuettava hankintaviranomaisia ja -yksiköitä energiatehokkuusvaatimusten käyttöönotossa, myös alueellisella ja paikallisella tasolla, antamalla selkeät säännöt ja ohjeet, mukaan lukien elinkaarikustannusten sekä ympäristövaikutusten ja -kustannusten arviointimenetelmät, perustamalla osaamista tukevia keskuksia, kannustamalla hankintaviranomaisia tekemään yhteistyötä myös yli rajojen ja käyttämällä mahdollisuuksien mukaan yhdistettyjä hankintoja ja digitaalisia hankintoja.</p>	<p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun hankintaviranomaiset ja -yksiköt tekevät Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklassa vahvistettua paikallisen itsehallinnon periaatetta asianmukaisesti noudattaen hankintasopimuksia ja käyttöoikeussopimuksia, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin direktiivin 2014/23/EU 8 artiklassa, direktiivin 2014/24/EU 4 artiklassa ja direktiivin 2014/25/EU 15 artiklassa säädetty kynnysarvot, ne hankkivat energiatehokkaita tuotteita, palveluja, rakennuksia ja urakoita pyrkien täyttämään tämän direktiivin liitteessä IV tarkoitettuja kriteereitä, sikäli kuin se on johdonmukaista kustannustehokkuuden, taloudellisen toteutettavuuden, laajemman kestävyuden, teknisen sovellettävyyden sekä riittävän kilpailun kanssa.</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että hankintaviranomaiset ja -yksiköt ottavat hankintakäytännöissä tarvittaessa huomioon laajemmat kestävyteen, yhteiskuntaan, ympäristöön ja kiertotalouteen liittyvät näkökohdat, jotta voidaan saavuttaa hiilestä irtautumista ja saasteettomuutta koskevat unionin tavoitteet. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa ja liitteessä IV vahvistettujen vaatimusten mukaisesti edellytettävä, että hankintaviranomaiset ja -yksiköt ottavat huomioon ympäristöä säästäviä ja kiertotalouteen perustuvia julkisia hankintoja koskevat unionin kriteerit.</p> <p>Sen varmistamiseksi, että energiatehokkuusvaatimuksia sovelletaan läpinäkyvästi hankintaprosesseissa, jäsenvaltioiden on asetettava julkisesti saataville tiedot sellaisten sopimusten energiatehokkuusvaikutuksista, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 1 kohdassa tarkoitettujen kynnysarvot. Hankintaviranomaiset voivat päättää, että tarjoajien on annettava tiedot uuden rakennuksen linkaarenaikaisesta lämmitysvaikutuksesta ja asetettava ne julkisesti saataville hankintasopimuksia varten, erityisesti kun on kyse uusista rakennuksista, joiden lattiapinta-ala on yli 2 000 neliometriä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on tuettava hankintaviranomaisia ja -yksiköitä energiatehokkuusvaatimusten käyttöönotossa, myös alueellisella ja paikallisella tasolla, antamalla selkeät säännöt ja ohjeet, mukaan lukien elinkaarikustannusten sekä ympäristövaikutusten ja -kustannusten arviointimenetelmät, perustamalla osaamista tukevia keskuksia, kannustamalla hankintaviranomaisia tekemään yhteistyötä myös yli rajojen ja käyttämällä mahdollisuuksien mukaan yhdistettyjä hankintoja ja digitaalisia hankintoja.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 34

8 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>3) Jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön energiatehokkuusvelvoitejärjestelmiä, vaihtoehtoisia politiikkatoimia tai molempien yhdistelmä tai kansallisesta energiatehokkuusrahastosta rahoitettavia ohjelmia tai toimenpiteitä ensisijaisesti energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan nojalla toteutetut politiikkatoimet eivät vaikuta haitallisesti kyseisiin henkilöihin. Jäsenvaltioiden on tapauksen mukaan käytettävä parhaalla mahdollisella tavalla rahoitusta, mukaan lukien julkinen rahoitus, unionin tasolla perustetut rahoitusvälineet ja 22 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaiset päästöoikeuksista saatavat tulot, haitallisten vaikutusten poistamiseksi ja oikeudenmukaisen ja osallistavan energiasiirtymän varmistamiseksi.</p> <p>Jäsenvaltioiden on tällaisia politiikkatoimia suunnitellessaan otettava huomioon uusiutuvan energian yhteisöjen ja kansalaisten energiayhteisöjen rooli ja edistettävä sitä näiden politiikkatoimien täytäntöönpanossa.</p> <p>Jäsenvaltioiden on saavutettava tietty osuus tarvittavasta kumulatiivisesta loppukäytön energiansäästöstä energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa. Tämän osuuden on oltava vähintään yhtä suuri kuin jäsenvaltioiden hallintoasetuksen (EU) 2018/1999 3 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan arvioima energiaköyhyydessä olevien kotitalouksen määrä. Jos jäsenvaltio ei ole ilmoittanut kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan arvioitua energiaköyhyydessä olevien kotitalouksien osuutta, energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa vaaditun kumulatiivisen loppukäytön energiansäästön osuuden on oltava vähintään yhtä suuri kuin seuraavien indikaattoreiden arvojen aritmeettinen keskimääräinen osuus vuonna 2019 tai, jos arvoja ei ole saatavilla vuodelta 2019, lineaarinen ekstrapolaatio indikaattoreiden arvoista kolmelta viimeiseltä vuodelta, joilta ne ovat saatavilla:</p>	<p>3. Jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön energiatehokkuusvelvoitejärjestelmiä, vaihtoehtoisia politiikkatoimia tai molempien yhdistelmä tai kansallisesta energiatehokkuusrahastosta rahoitettavia ohjelmia tai toimenpiteitä ensisijaisesti energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden sekä haavoittuvien mikroyritysten ja pienten yritysten, ja haavoittuvien liikkuvuuspalvelujen käyttäjien keskuudessa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan nojalla toteutetut politiikkatoimet eivät vaikuta haitallisesti kyseisiin henkilöihin. Jäsenvaltioiden on tapauksen mukaan käytettävä parhaalla mahdollisella tavalla rahoitusta, mukaan lukien julkinen rahoitus, unionin tasolla perustetut rahoitusvälineet ja 22 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaiset päästöoikeuksista saatavat tulot, haitallisten vaikutusten poistamiseksi ja oikeudenmukaisen ja osallistavan energiasiirtymän varmistamiseksi.</p> <p>Jäsenvaltioiden on tällaisia politiikkatoimia suunnitellessaan otettava huomioon uusiutuvan energian yhteisöjen ja kansalaisten energiayhteisöjen rooli ja edistettävä sitä näiden politiikkatoimien täytäntöönpanossa.</p> <p>Jäsenvaltioiden on saavutettava tietty osuus tarvittavasta kumulatiivisesta loppukäytön energiansäästöstä energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden sekä haavoittuvien mikroyritysten ja pienten yritysten ja haavoittuvien liikkuvuuspalvelujen käyttäjien keskuudessa. Tämän osuuden on oltava vähintään yhtä suuri kuin jäsenvaltioiden hallintoasetuksen (EU) 2018/1999 3 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan arvioima energiaköyhyydessä olevien kotitalouksen määrä. Jos jäsenvaltio ei ole ilmoittanut kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan arvioitua energiaköyhyydessä olevien kotitalouksien osuutta, energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa vaaditun kumulatiivisen loppukäytön energiansäästön osuuden on oltava vähintään yhtä suuri kuin seuraavien indikaattoreiden arvojen aritmeettinen keskimääräinen osuus vuonna 2019 tai, jos arvoja ei ole saatavilla vuodelta 2019, lineaarinen ekstrapolaatio indikaattoreiden arvoista kolmelta viimeiseltä vuodelta, joilta ne ovat saatavilla:</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>a) Kyvyttömyys pitää asunto riittävän lämpimänä (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01]);</p> <p>b) Maksamattomat sähkö-, kaasu- ja vesilaskut (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07]); ja</p> <p>c) Kulutusmenojen rakenne tuloviidenneksen ja COICOP-kulutustarkoituksen mukaan (Eurostat, HBS, [hbs_str_t223], tiedot [CP045] sähköstä, kaasusta ja muista polttoaineista).</p>	<p>a) Kyvyttömyys pitää asunto riittävän lämpimänä (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01]);</p> <p>b) Maksamattomat sähkö-, kaasu- ja vesilaskut (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07]); ja</p> <p>c) Kulutusmenojen rakenne tuloviidenneksen ja COICOP-kulutustarkoituksen mukaan (Eurostat, HBS, [hbs_str_t223], tiedot [CP045] sähköstä, kaasusta ja muista polttoaineista).</p> <p><i>Euroopan komissio antaa ohjeita haavoittuvien mikro-yritysten ja pienten yritysten ja haavoittuvien liikkuvuuspalvelujen käyttäjien tunnistamiseksi ehdottamalla selkeitä kriteerejä. Jäsenvaltiot sisällyttävät kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa tarkistukseen analyysin mikro-yritysten ja pienten yritysten ja haavoittuvien liikkuvuuspalvelujen käyttäjien energiaköhydestä.</i></p>

Perustelu

Johdonmukaisuus sosiaalista ilmatorahastoa koskevan ehdotuksen kanssa.

Muutosehdotus 35

8 artiklan 14 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on osoitettava kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivityksissä ja niitä koskevissa edistymiskertomuksissa ja myöhemmin laatimissaan ja asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisesti ilmoittamissaan yhdenmetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan, mukaan lukien tarvittaessa näyttö ja laskelmat,</p> <p>a) että politiikkatoimien tai yksittäisten toimien vaikutusten ollessa päällekkäisiä energiansäästöjä ei lasketa kahteen kertaan;</p> <p>b) miten 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdan mukaisesti saavutetut energiansäästöt edistävät niiden 4 artiklan mukaisen kansallisen panoksen saavuttamista.</p> <p>c) että niiden energiansäästövelvoitteen täyttämiseksi on otettu käyttöön politiikkatoimia, jotka on suunniteltu tämän artiklan vaatimusten mukaisesti, ja että kyseiset politiikkatoimet voidaan ottaa huomioon ja ovat sopivia sen varmistamiseksi, että vaaditut kumulatiiviset loppukäytön energiansäästöt saavutetaan kunkin velvoitekauden loppuun mennessä.</p>	<p>Jäsenvaltioiden on osoitettava kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivityksissä ja niitä koskevissa edistymiskertomuksissa ja myöhemmin laatimissaan ja asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisesti ilmoittamissaan yhdenmetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan, mukaan lukien tarvittaessa näyttö ja laskelmat,</p> <p>a) että politiikkatoimien tai yksittäisten toimien vaikutusten ollessa päällekkäisiä energiansäästöjä ei lasketa kahteen kertaan;</p> <p>b) miten 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdan mukaisesti saavutetut energiansäästöt edistävät niiden 4 artiklan mukaisen kansallisen panoksen saavuttamista.</p> <p>c) että niiden energiansäästövelvoitteen täyttämiseksi on otettu käyttöön politiikkatoimia, jotka on suunniteltu tämän artiklan vaatimusten mukaisesti, ja että kyseiset politiikkatoimet voidaan ottaa huomioon ja ovat sopivia sen varmistamiseksi, että vaaditut kumulatiiviset loppukäytön energiansäästöt saavutetaan kunkin velvoitekauden loppuun mennessä.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<i>Jäsenvaltioiden on sisällytettävä näihin laskelmiin alue- ja paikallistasolla saavutetut säästöt, jotka eivät ole päällekkäisiä kansallisten toimenpiteiden kanssa, paikallisesti määriteltyinä panoksina kansallisen tavoitteen saavuttamiseksi.</i>

Perustelu

Koska direktiivi sisältää tavoitteita ja velvoitteita valtiotasoa alemmilla tasoilla toteutettaville toimille, nämä toimet ja niiden toteuttamistaso olisi otettava asianmukaisesti huomioon, jotta toimintapolitiikkoja voidaan hienosäätää ensimmäisen tarkistuskierroksen jälkeen.

Muutosehdotus 36

9 artiklan 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>5. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että veloitettut osapuolet toimivat yhteistyössä paikallisviranomaisten tai kuntien kanssa energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden edistämiseksi energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa. Tähän sisältyy sellaisten erityisryhmien tarpeiden tunnistaminen, joilla on riski ajautua energiaköyhyyteen tai jotka ovat alttiimpia energiaköyhyyden vaikutuksille, ja niihin vastaaminen. Energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden suojelemiseksi jäsenvaltioiden on kannustettava veloitettuja osapuolia toteuttamaan sellaisia toimia kuin rakennusten peruskorjaus, myös sosiaalisessa asuntotuotannossa, laitteiden korvaaminen, kansallisten rahoitus- ja tukijärjestelmien mukainen taloudellinen tuki ja kannustimet energiatehokkuuden parantamistoimenpiteille tai energiakatselmuksat.</p>	<p>5. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että veloitettut osapuolet toimivat yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden edistämiseksi energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa. Tähän sisältyy sellaisten erityisryhmien tarpeiden tunnistaminen, joilla on riski ajautua energiaköyhyyteen tai jotka ovat alttiimpia energiaköyhyyden vaikutuksille, ja niihin vastaaminen. Energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden suojelemiseksi jäsenvaltioiden on kannustettava veloitettuja osapuolia toteuttamaan sellaisia toimia kuin rakennusten peruskorjaus, myös sosiaalisessa asuntotuotannossa, laitteiden korvaaminen, kansallisten rahoitus- ja tukijärjestelmien mukainen taloudellinen tuki ja kannustimet energiatehokkuuden parantamistoimenpiteille tai energiakatselmuksat.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 37

11 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	11. Jäsenvaltioiden on edistettävä aktiivisesti energianhallintajärjestelmän täytäntöönpanoa kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason julkishallinnossa. Tätä varten ne edistävät pienemmille viranomaistahoille suunnattuja valmiuksien kehittämistoimia ja kannustimia.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 38

21 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että saatavilla olevia energiatehokkuuden parannustoimenpiteitä, yksittäisiä toimia sekä taloudellisia ja oikeudellisia kehyksiä koskevat tiedot ovat avoimia ja että niitä levitetään laajalti kaikille asiaankuuluville markkinatoimijoille, kuten loppuasiakkaille, loppukäyttäjille, kuluttajajärjestöille, kansalaisyhteiskunnan edustajille, uusiutuvan energian yhteisöille, kansalaisten energiayhteisöille, paikallis- ja alueviranomaisille, energiavirastoille, sosiaalipalvelujen tarjoajille, rakentajille, arkkitehdeille, insinööreille, ympäristö- ja energia-auditoiduille ja direktiivin 2010/31/EU 2 artiklan 9 kohdassa määriteltyjen rakennusosien asentajille.</p>	<p>1. Jäsenvaltioiden on – mahdollisuuksien mukaan tiiviissä yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa – varmistettava, että saatavilla olevia energiatehokkuuden parannustoimenpiteitä, yksittäisiä toimia sekä taloudellisia ja oikeudellisia kehyksiä koskevat tiedot ovat avoimia ja että niitä levitetään laajalti kaikille asiaankuuluville markkinatoimijoille, kuten loppuasiakkaille, loppukäyttäjille, kuluttajajärjestöille, kansalaisyhteiskunnan edustajille, uusiutuvan energian yhteisöille, kansalaisten energiayhteisöille, paikallis- ja alueviranomaisille, energiavirastoille, sosiaalipalvelujen tarjoajille, rakentajille, arkkitehdeille, insinööreille, ympäristö- ja energia-auditoiduille ja direktiivin 2010/31/EU 2 artiklan 9 kohdassa määriteltyjen rakennusosien asentajille.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 39

21 artiklan 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>5. Sanotun rajoittamatta jäsenvaltioiden omaisuus- ja vuokralainsäädännön peruseriaatteita, jäsenvaltioiden on toteutettava energiatehokkuuden sääntelyä koskevien ja muiden esteiden poistamiseksi tarpeellisia toimenpiteitä, jotka koskevat ristiriitaisia kannustimia rakennuksen tai rakennuksen osan omistajien ja vuokralaisten välillä tai sen omistajien kesken; toimenpiteillä olisi pyrittävä varmistamaan, etteivät osapuolet jätä tekemättä energiatehokkuutta parantavia investointeja, jotka he olisivat muutoin tehneet, siitä syystä, etteivät he saa niistä täyttä yksilökohtaista hyötyä, tai siksi, ettei ole olemassa sääntöjä kustannusten ja hyötyjen jakamisesta osapuolten kesken. Tällaisten esteiden poistamiseen tähtääviin toimenpiteisiin voi sisältyä kannustimien tarjoamista, oikeudellisten säännösten tai hallinnollisten määräysten kumoamista tai muuttamista taikka suuntaviivojen ja tulkitsevien tiedonantojen antamista tai hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistamista, mukaan lukien usean omistajan kiinteistöjen päätöksentekomenettelyjä sääntelevät kansalliset säännöt ja toimenpiteet. Toimenpiteet voidaan yhdistää energiatehokkuutta koskevan koulutuksen ja erityisen tiedotuksen ja teknisen avun tarjoamiseen 1 kohdassa mainittujen kaltaisille markkinatoimijoille.</p>	<p>5. Sanotun rajoittamatta jäsenvaltioiden omaisuus- ja vuokralainsäädännön peruseriaatteita, jäsenvaltioiden on toteutettava energiatehokkuuden sääntelyä koskevien ja muiden esteiden poistamiseksi tarpeellisia toimenpiteitä, jotka koskevat ristiriitaisia kannustimia rakennuksen tai rakennuksen osan omistajien ja vuokralaisten välillä tai sen omistajien kesken; toimenpiteillä olisi pyrittävä varmistamaan, etteivät osapuolet jätä tekemättä energiatehokkuutta parantavia investointeja, jotka he olisivat muutoin tehneet, siitä syystä, etteivät he saa niistä täyttä yksilökohtaista hyötyä, tai siksi, ettei ole olemassa sääntöjä kustannusten ja hyötyjen jakamisesta osapuolten kesken. Tällaisten esteiden poistamiseen tähtääviin toimenpiteisiin voi sisältyä kannustimien tarjoamista, oikeudellisten säännösten tai hallinnollisten määräysten kumoamista tai muuttamista, kuten nopeiden lupamenettelyjen käyttöönotto, taikka suuntaviivojen ja tulkitsevien tiedonantojen antamista tai hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistamista, mukaan lukien usean omistajan kiinteistöjen päätöksentekomenettelyjä sääntelevät kansalliset säännöt ja toimenpiteet. Nämä toimenpiteet on suunniteltava yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa ja ne voidaan yhdistää energiatehokkuutta koskevan koulutuksen ja erityisen tiedotuksen ja teknisen avun tarjoamiseen 1 kohdassa mainittujen kaltaisille markkinatoimijoille.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä tukeakseen monenvälistä vuoropuhelua, johon osallistuu asiaankuuluvia julkisia ja työmarkkinaosapuolia, kuten omistajien ja vuokralaisten järjestöjä, kuluttajajärjestöjä, uusiutuvan energian yhteisöjä, kansalaisten energiayhteisöjä, paikallis- ja alueviranomaisia, asianomaisia viranomaisia ja virastoja, ja pyrittävä esittämään ehdotuksia yhteisesti hyväksytyistä toimenpiteistä, kannustimista ja suuntaviivoista, jotka liittyvät ristiriitaisiin kannustimiin rakennuksen tai rakennuksen osan omistajien ja vuokralaisten välillä tai sen omistajien kesken.</p> <p>Kunkin jäsenvaltion on raportoitava tällaisista esteistä ja toteutetuista toimenpiteistä direktiivin 2010/31/EU 2 a artiklan ja asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisessa pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassaan.</p>	<p>Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä tukeakseen monenvälistä vuoropuhelua, johon osallistuu asiaankuuluvia paikallis- ja alueviranomaisia, julkisia ja työmarkkinaosapuolia, kuten omistajien ja vuokralaisten järjestöjä, kuluttajajärjestöjä, uusiutuvan energian yhteisöjä, kansalaisten energiayhteisöjä, paikallis- ja alueviranomaisia, asianomaisia viranomaisia ja virastoja, ja pyrittävä esittämään ehdotuksia yhteisesti hyväksytyistä toimenpiteistä, kannustimista ja suuntaviivoista, jotka liittyvät ristiriitaisiin kannustimiin rakennuksen tai rakennuksen osan omistajien ja vuokralaisten välillä tai sen omistajien kesken.</p> <p>Kunkin jäsenvaltion on raportoitava tällaisista esteistä ja toteutetuista toimenpiteistä direktiivin 2010/31/EU 2 a artiklan ja asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisessa pitkän aikavälin peruskorjausstrategiassaan.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 40

22 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja heidän suojelemisekseen.</p> <p>Jäsenvaltioiden on otettava huomioon loppukäyttäjät määrittäessään heikossa asemassa olevien asiakkaiden käsitettä direktiivin (EU) 2019/944 28 artiklan 1 kohdan ja 29 artiklan sekä direktiivin 2009/73/EY 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti.</p>	<p>1. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, haavoittuvien liikkuvuuspalvelujen käyttäjien, haavoittuvien mikroyritysten ja pienten yritysten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja heidän suojelemisekseen ottaen erityisesti huomioon energian suhteen eristyksissä olevat alueet, joiden liittäminen eurooppalaiseen verkkoon ei ole mahdollista.</p> <p>Jäsenvaltioiden on otettava huomioon loppukäyttäjät määrittäessään heikossa asemassa olevien asiakkaiden käsitettä direktiivin (EU) 2019/944 28 artiklan 1 kohdan ja 29 artiklan sekä direktiivin 2009/73/EY 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti.</p> <p>Euroopan komissio antaa ohjeita haavoittuvien liikkuvuuspalvelujen käyttäjien ja haavoittuvien mikroyritysten ja pienten yritysten määrittelemiseksi jatkona sosiaalista ilmatorahastoa koskevaan asetukseen sisältyville määritelmille.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 41

23 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle annetaan mahdollisuus osallistua lämmitys- ja jäähdytys suunnitelmien, kattavan arvioinnin sekä politiikkojen ja toimenpiteiden valmisteluun.</p>	<p>2. Jäsenvaltioiden on laadittava lämmitys- ja jäähdytys suunnitelmat tiiviissä yhteistyössä asianomaisten paikallis- ja alueviranomaisten kanssa ja varmistettava yhdessä, että yleisölle annetaan mahdollisuus osallistua lämmitys- ja jäähdytys suunnitelmien, kattavan arvioinnin sekä politiikkojen ja toimenpiteiden valmisteluun.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 42

23 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Edellä 1 kohdassa tarkoitettua arviointia varten jäsenvaltioiden on suoritettava liitteessä IX olevan 1 osan mukaisesti alueensa Ö ja Ö kattava kustannus-hyötyanalyysi, jossa otetaan huomioon ilmasto-olosuhteet, taloudellinen toteutettavuus ja tekninen soveltuvuus. Kustannus-hyötyanalyysillä on voitava helpottaa resurssi- ja kustannustehokkaimpien ratkaisujen löytämistä lämmitys- ja jäähdytystarpeiden täyttämiseksi. Tämä kustannus-hyötyanalyysi voi olla osa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/42/EY mukaista ympäristöarviointia.</p>	<p>Edellä 1 kohdassa tarkoitettua arviointia varten jäsenvaltioiden on, soveltuvin osin tiiviissä yhteistyössä asianomaisten paikallis- ja alueviranomaisen kanssa, suoritettava liitteessä IX olevan 1 osan mukaisesti alueensa Ö ja Ö kattava kustannus-hyötyanalyysi, jossa otetaan huomioon ilmasto-olosuhteet, taloudellinen toteutettavuus ja tekninen soveltuvuus. Kustannus-hyötyanalyysillä on voitava helpottaa resurssi- ja kustannustehokkaimpien ratkaisujen löytämistä lämmitys- ja jäähdytystarpeiden täyttämiseksi. Tämä kustannus-hyötyanalyysi voi olla osa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/42/EY mukaista ympäristöarviointia.</p>

Perustelu

Tietyt lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmät, kuten kaukolämpöverkot, ovat tiiviisti yhteydessä alueeseen, jonne ne toimittavat sähköä. Nämä verkostot olisi analysoitava tiiviissä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa.

Muutosehdotus 43

23 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>4. Jos 1 kohdassa tarkoitettussa arvioinnissa tai 3 kohdassa tarkoitettussa analyysissä todetaan mahdollisuus käyttää tehokasta yhteistuotantoa ja/tai tehokasta kaukolämmitystä ja -jäähdytystä, jonka hyödyt ylittävät kustannukset, jäsenvaltioiden on toteutettava riittävät toimenpiteet, joilla kehitetään tehokasta kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysinfrastruktuuria ja/tai joilla annetaan mahdollisuus kehittää tehokasta yhteistuotantoa sekä hukkalämmön ja uusiutuvien energialähteiden hyödyntämiseen perustuvan lämmityksen ja jäähdytyksen käyttöä 1 kohdan ja 24 artiklan 4 ja 6 kohdan mukaisesti.</p> <p>Jos 1 kohdassa tarkoitettussa arvioinnissa tai 3 kohdassa tarkoitettussa analyysissä ei todeta mahdollisuutta, jonka hyödyt ylittävät kustannukset, mukaan lukien hallinnolliset kustannukset 24 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen kustannus-hyötyanalyysin tekemiseksi, asianomainen jäsenvaltio voi vapauttaa laitokset tuossa kohdassa säädettyiltä vaatimuksilta.</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön politiikkoja ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että 1 kohdan mukaisesti tehdyissä kattavissa arvioinneissa yksilöidyt mahdollisuudet hyödynnetään. Näihin politiikkoihin ja toimenpiteisiin on sisällyttävä vähintään liitteessä IX esitetyt osatekijät. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava kyseisistä politiikoista ja toimenpiteistä osana asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisesti ilmoitettuja yhdenntyn kansallisen energia- ja ilmasto-suunnitelmansa päivityksiä, myöhempiä yhdenntettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan ja niitä koskevia edistymisraportteja.</p> <p>6. Jäsenvaltioiden on kannustettava alue- ja paikallisviranomaisia laatimaan paikallisia lämmitys- ja jäähdytys-suunnitelmia ainakin kunnissa, joiden kokonaisväkiluku on yli 50 000. Näiden suunnitelmien olisi täytettävä seuraavat vähimmäisvaatimukset:</p> <p>a) ne perustuvat 1 kohdan mukaisesti tehdyissä kattavissa arvioinneissa esitettyihin tietoihin ja niissä arvioidaan ja kartoitetaan mahdollisuuksia parantaa energiatehokkuutta, myös hukkalämmön talteenoton avulla, ja lisätä uusiutuvan energian käyttöä lämmityksessä ja jäähdytyksessä kyseisellä alueella;</p>	<p>4. Jos 1 kohdassa tarkoitettussa arvioinnissa tai 3 kohdassa tarkoitettussa analyysissä todetaan mahdollisuus käyttää tehokasta yhteistuotantoa ja/tai tehokasta kaukolämmitystä ja -jäähdytystä, jonka hyödyt ylittävät kustannukset, jäsenvaltioiden ja kyseisellä alueella toimivaltaisten paikallis- ja alueviranomaisten on toteutettava riittävät toimenpiteet, joilla kehitetään tehokasta kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysinfrastruktuuria ja/tai joilla annetaan mahdollisuus kehittää tehokasta yhteistuotantoa sekä (myös yhdyskuntajätteestä saatavan) hukkalämmön ja uusiutuvien energialähteiden hyödyntämiseen perustuvan lämmityksen ja jäähdytyksen käyttöä 1 kohdan ja 24 artiklan 4 ja 6 kohdan mukaisesti.</p> <p>Jos 1 kohdassa tarkoitettussa arvioinnissa tai 3 kohdassa tarkoitettussa analyysissä ei todeta mahdollisuutta, jonka hyödyt ylittävät kustannukset, mukaan lukien hallinnolliset kustannukset 24 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen kustannus-hyötyanalyysin tekemiseksi, asianomainen jäsenvaltio voi yhdessä asianomaisten paikallis- ja alueviranomaisten kanssa vapauttaa laitokset tuossa kohdassa säädettyiltä vaatimuksilta.</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön politiikkoja ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että 1 kohdan mukaisesti tehdyissä kattavissa arvioinneissa yksilöidyt mahdollisuudet hyödynnetään. Näihin politiikkoihin ja toimenpiteisiin on sisällyttävä vähintään liitteessä IX esitetyt osatekijät. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava kyseisistä politiikoista ja toimenpiteistä osana asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisesti ilmoitettuja yhdenntyn kansallisen energia- ja ilmasto-suunnitelmansa päivityksiä, myöhempiä yhdenntettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan ja niitä koskevia edistymisraportteja.</p> <p>6. Jäsenvaltioiden on kannustettava alue- ja paikallisviranomaisia laatimaan paikallisia lämmitys- ja jäähdytys-suunnitelmia ainakin kunnissa, joiden kokonaisväkiluku on yli 50 000. Näiden suunnitelmien olisi täytettävä seuraavat vähimmäisvaatimukset:</p> <p>a) ne perustuvat 1 kohdan mukaisesti tehdyissä kattavissa arvioinneissa esitettyihin tietoihin ja niissä arvioidaan ja kartoitetaan mahdollisuuksia parantaa energiatehokkuutta, myös hukkalämmön talteenoton avulla, ja lisätä uusiutuvan energian käyttöä lämmityksessä ja jäähdytyksessä kyseisellä alueella;</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) ne sisältävät strategian 6 kohdan a alakohdan mukaisesti havaittujen mahdollisuuksien hyödyntämiseksi;</p> <p>c) niiden valmisteltuun ovat osallistuneet kaikki asiaan-kuuluvat alueelliset tai paikalliset sidosryhmät, ja niissä varmistetaan suuren yleisön osallistuminen;</p> <p>d) niissä otetaan huomioon paikallisyhteisöjen ja useiden paikallisten tai alueellisten hallinnollisten yksiköiden tai alueiden yhteiset tarpeet;</p> <p>e) niihin sisältyy määriteltyjen politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanon edistymisen seuranta.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle annetaan mahdollisuus osallistua lämmitys- ja jäähdytysuunnitelmien, kattavan arvioinnin sekä politiikkojen ja toimenpiteiden valmisteluun.</p> <p>Tätä varten jäsenvaltioiden on laadittava suosituksia, joilla tuetaan alue- ja paikallisviranomaisia energiatehokkaaseen ja uusiutuvaan energiaan perustuvaan lämmitykseen ja jäähdytykseen liittyvien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanossa alue- ja paikallistasolla havaittuja mahdollisuuksia hyödyntäen. Jäsenvaltioiden on tuettava alue- ja paikallisviranomaisia mahdollisimman suuressa määrin kaikin käytettävissä olevin keinoin, mukaan lukien taloudellisen ja teknisen tuen järjestelmät.</p>	<p>b) ne sisältävät strategian 6 kohdan a alakohdan mukaisesti havaittujen mahdollisuuksien hyödyntämiseksi;</p> <p>c) niiden valmisteltuun ovat osallistuneet kaikki asiaan-kuuluvat alueelliset tai paikalliset sidosryhmät, ja niissä varmistetaan suuren yleisön osallistuminen;</p> <p>d) niissä otetaan huomioon paikallisyhteisöjen ja useiden paikallisten tai alueellisten hallinnollisten yksiköiden tai alueiden yhteiset tarpeet;</p> <p>e) niihin sisältyy määriteltyjen politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanon edistymisen seuranta.</p> <p>Jäsenvaltioiden ja asianomaisten paikallis- ja alueviranomaisten on varmistettava, että yleisölle annetaan mahdollisuus osallistua lämmitys- ja jäähdytysuunnitelmien, kattavan arvioinnin sekä politiikkojen ja toimenpiteiden valmisteluun.</p> <p>Tätä varten jäsenvaltioiden on laadittava suosituksia, joilla tuetaan alue- ja paikallisviranomaisia energiatehokkaaseen ja uusiutuvaan energiaan perustuvaan lämmitykseen ja jäähdytykseen liittyvien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanossa alue- ja paikallistasolla havaittuja mahdollisuuksia hyödyntäen. Jäsenvaltioiden on tuettava alue- ja paikallisviranomaisia mahdollisimman suuressa määrin kaikin käytettävissä olevin keinoin, mukaan lukien taloudellisen ja teknisen tuen järjestelmät.</p>

Muutosehdotus 44

23 artiklan 6 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Tätä varten jäsenvaltioiden on laadittava suosituksia, joilla tuetaan alue- ja paikallisviranomaisia energiatehokkaaseen ja uusiutuvaan energiaan perustuvaan lämmitykseen ja jäähdytykseen liittyvien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanossa alue- ja paikallistasolla havaittuja mahdollisuuksia hyödyntäen. Jäsenvaltioiden on tuettava alue- ja paikallisviranomaisia mahdollisimman suuressa määrin kaikin käytettävissä olevin keinoin, mukaan lukien taloudellisen ja teknisen tuen järjestelmät.</p>	<p>Tätä varten jäsenvaltioiden on laadittava suosituksia, joilla tuetaan alue- ja paikallisviranomaisia energiatehokkaaseen ja uusiutuvaan energiaan perustuvaan lämmitykseen ja jäähdytykseen liittyvien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanossa alue- ja paikallistasolla havaittuja mahdollisuuksia hyödyntäen. Jäsenvaltioiden on tuettava alue- ja paikallisviranomaisia mahdollisimman suuressa määrin kaikin käytettävissä olevin keinoin, mukaan lukien taloudellisen ja teknisen tuen järjestelmät. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lämmitys- ja jäähdytysuunnitelmat mukautetaan muihin paikallisiin ilmasto-, energia- ja ympäristösuunnittelun vaatimuksiin sisällön ja päivämäärien osalta, jotta vältetään paikallis- ja alueviranomaisille aiheutuva päällekkäinen työ ja hallinnollinen rasite ja kannustetaan suunnitelmien tehokkaaseen täytäntöönpanoon.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 45

23 artiklan 6 a kohta (uusi alakohta)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	6 a. Useiden naapurialueiden paikallisviranomaisten ryhmä voi toteuttaa yhdessä paikallisia lämmitys- ja jäähdytysuunnitelmia, jos maantieteellinen ja hallinnollinen konteksti sekä lämmitys- ja jäähdytysinfrastruktuuri ovat tarkoituksenmukaiset.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 46

23 artiklan 6 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	d a 1) niissä arvioidaan uusiutuvan energian yhteisöjen ja sellaisten muiden kuluttajavetoisten aloitteiden tärkeää roolia, jotka voivat aktiivisesti edistää paikallisten lämmitys- ja jäähdytys Hankkeiden toteuttamista;

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 47

23 artiklan 6 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	d a 2) niissä arvioidaan määriteltyjen politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanon rahoitusmahdollisuuksia ja tarjotaan rahoitusmekanismeja, mukaan lukien suora EU-rahoitus, joiden tuella paikallis- ja alueviranomaiset ja yksittäiset kuluttajat voivat siirtyä uusiutuvaa energiaa hyödyntävään lämmitykseen ja jäähdytykseen;

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 48

24 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Primäärienergiatehokkuuden ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi lämmityksessä ja jäähdytyksessä tehokkaalla kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, joka täyttää seuraavat kriteerit:	1. Primäärienergiatehokkuuden ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi lämmityksessä ja jäähdytyksessä tehokkaalla kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, joka täyttää seuraavat kriteerit:

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
a) 31 päivään joulukuuta 2025 järjestelmää, jossa käytetään vähintään 50-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa, 50-prosenttisesti hukkalämpöä, 75-prosenttisesti yhteistuotannosta saatavaa lämpöä tai 50-prosenttisesti tällaisen energian ja lämmön yhdistelmää;	a) 31 päivään joulukuuta 2029 järjestelmää, jossa käytetään vähintään 50-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa, 50-prosenttisesti hukkalämpöä, 75-prosenttisesti yhteistuotannosta saatavaa lämpöä tai 50-prosenttisesti tällaisen energian ja lämmön yhdistelmää;
b) 1 päivästä tammikuuta 2026 järjestelmää, jossa käytetään vähintään 50-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa, 50-prosenttisesti hukkalämpöä, 80-prosenttisesti tehokkaasta yhteistuotannosta saatavaa lämpöä tai vähintään sellaista verkkoon menevän lämpöenergian yhdistelmää, jossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 5 prosenttia ja uusiutuvan energian, hukkalämmön tai tehokkaan yhteistuotannon kokonaisuus on vähintään 50 prosenttia;	b) 1 päivästä tammikuuta 2030 järjestelmää, jossa käytetään vähintään 50-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa, 50-prosenttisesti hukkalämpöä, 80-prosenttisesti tehokkaasta yhteistuotannosta saatavaa lämpöä tai vähintään sellaista verkkoon menevän lämpöenergian yhdistelmää, jossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 5 prosenttia ja uusiutuvan energian, hukkalämmön tai tehokkaan yhteistuotannon kokonaisuus on vähintään 50 prosenttia;
c) 1 päivästä tammikuuta 2035 järjestelmää, jossa käytetään vähintään 50-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa ja hukkalämpöä, jossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 20 prosenttia;	c) 1 päivästä tammikuuta 2035 järjestelmää, jossa käytetään vähintään 50-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa ja hukkalämpöä, jossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 20 prosenttia;
d) 1 päivästä tammikuuta 2045 järjestelmää, jossa käytetään vähintään 75-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa ja hukkalämpöä, jossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 40 prosenttia;	d) 1 päivästä tammikuuta 2045 järjestelmää, jossa käytetään vähintään 75-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa ja hukkalämpöä, jossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 40 prosenttia;
e) 1 päivästä tammikuuta 2050 järjestelmää, jossa käytetään ainoastaan uusiutuvaa energiaa ja hukkalämpöä, jossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 60 prosenttia.	e) 1 päivästä tammikuuta 2050 järjestelmää, jossa käytetään ainoastaan uusiutuvaa energiaa ja hukkalämpöä, jossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 60 prosenttia.

Perustelu

Energiatohokkuudeltaan parempien yhteistuotantoratkaisujen edistäminen olisi asetettava etusijalle kaukolämmityksen parantamistoimenpiteissä. Tällainen tehokkaan kaukolämpöjärjestelmän määritelmän nopea muutos tarkoittaisi sitä, että suuri osa nyt uudistettavista yksiköistä ja verkoista ei täyttäisi vaatimuksia niin pitkään, että kyseisten ratkaisujen poistot olisivat mahdollisia, eikä olisi mahdollista saada rahoitusta nykyaikaistamisen jatkamiseen ja uusiin energialähteisiin tehtäviin investointeihin. Dynaaminen muutos tällä alalla voisi johtaa myös kaukolämpöverkoista peräisin olevan energian toimituskustannusten hallitsemattomaan nousuun, mikä voisi vähentää kuluttajien kiinnostusta näiden järjestelmien käyttämiseen ja kannustaa heitä palaamaan tehottomampiin paikallisiin lämmönlähteisiin, joiden hiilidioksidi- ja hiukkaspäästöjä ei voida hallita.

Kaukolämpöjärjestelmissä käytettyihin teknologioihin ja polttoaineisiin liittyen ei yleisesti ottaen saisi poistaa mahdollisuutta raportoida ja rahoittaa energiatohokkuustoimenpiteistä saatavia säästöjä.

Muutosehdotus 49

26 artiklan 1 kohdan 1 alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<i>Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla edistetään etenkin pk-yritysten, mikroyritysten ja itsenäisten ammatinharjoittajien osallistumista tällaisiin koulutusohjelmiin.</i>

Muutosehdotus 50

26 artiklan 1 b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>1 b. Komissio perustaa keskitetyn yhteyspistealustan tukea ja tietämyksen jakamista varten, jotta varmistetaan pätevien ammattilaisten asianmukainen taso EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi 12 kuukauden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta. Alustalle kootaan yhteen jäsenvaltioita, työmarkkinaosapuolia, koulutuslaitoksia, tiedeyhteisöjä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä niin, että voidaan kannustaa ja edistää parhaita käytäntöjä, joilla varmistetaan energiatehokkuuden ammattilaisten sekä uudelleen- ja täydennyskoulutusta saaneiden ammattilaisten määrän lisääminen, jotta voidaan vastata markkinoiden tarpeisiin ja yhdistää haaste käynnissä oleviin EU:n aloitteisiin, kuten sosiaaliseen ilmastorahastoon, Erasmus+-ohjelmaan ja uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 51

27 artiklan 4 ja 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>4. Jäsenvaltioiden on kannustettava julkisia elimiä käyttämään energiatehokkuutta koskevia sopimuksia suurten rakennusten peruskorjauksissa. Kun peruskorjataan suuria muita kuin asuinrakennuksia, joiden hyötypinta-ala on yli 1 000 m², jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkiset elimet arvioivat energiatehokkuutta koskevien sopimusten käytön toteutettavuutta.</p> <p>Jäsenvaltiot voivat kannustaa julkisia elimiä yhdistämään energiatehokkuutta koskevat sopimukset laajennettuihin energiapalveluihin, mukaan lukien kysyntäjousto ja varastointi.</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on rohkaistava julkista sektoria hyödyntämään energiapalveluja koskevia tarjouksia etenkin rakennusten korjaamisessa:</p>	<p>4. Jäsenvaltioiden on kannustettava paikallis- ja alueviranomaisia ja muita julkisia elimiä käyttämään energiatehokkuutta koskevia sopimuksia suurten rakennusten peruskorjauksissa. Kun peruskorjataan suuria muita kuin asuinrakennuksia, joiden hyötypinta-ala on yli 1 000 m², jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki julkiset elimet arvioivat energiatehokkuutta koskevien sopimusten käytön toteutettavuutta.</p> <p>Jäsenvaltiot voivat kannustaa paikallis- ja alueviranomaisia ja muita julkisia elimiä yhdistämään energiatehokkuutta koskevat sopimukset laajennettuihin energiapalveluihin, mukaan lukien kysyntäjousto ja varastointi.</p> <p>5. Jäsenvaltioiden on rohkaistava julkista sektoria ja erityisesti paikallis- ja alueviranomaisia hyödyntämään energiapalveluja koskevia tarjouksia etenkin rakennusten korjaamisessa:</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>a) asettamalla saataville mallisopimuksia energiatehokkuutta koskevia sopimuksia varten, jotka sisältävät vähintään liitteessä XIII luetellut kohdat ja joissa otetaan huomioon saatavilla olevat eurooppalaiset tai kansainväliset standardit, tarjouskilpailua koskevat ohjeet sekä Eurostatin energiatehokkuussopimusten tilastollista käsittelyä koskeva opas;</p> <p>b) asettamalla saataville tietoja parhaista käytännöistä energiatehokkuutta koskevia sopimuksia varten, mukaan lukien elinkaaren huomioon ottava kustannus-hyötyanalyysi, jos sellainen on saatavilla;</p> <p>c) asettamalla julkisesti saataville tietokannan toteutetuista ja käynnissä olevista energiatehokkuussopimuksia koskevista hankkeista, johon sisältyvät ennustetut ja saavutetut energiansäästöt.</p>	<p>a) asettamalla saataville mallisopimuksia energiatehokkuutta koskevia sopimuksia varten, jotka sisältävät vähintään liitteessä XIII luetellut kohdat ja joissa otetaan huomioon saatavilla olevat eurooppalaiset tai kansainväliset standardit, tarjouskilpailua koskevat ohjeet sekä Eurostatin energiatehokkuussopimusten tilastollista käsittelyä koskeva opas;</p> <p>b) asettamalla saataville tietoja parhaista käytännöistä energiatehokkuutta koskevia sopimuksia varten, mukaan lukien elinkaaren huomioon ottava kustannus-hyötyanalyysi, jos sellainen on saatavilla;</p> <p>c) asettamalla julkisesti saataville tietokannan toteutetuista ja käynnissä olevista energiatehokkuussopimuksia koskevista hankkeista, johon sisältyvät ennustetut ja saavutetut energiansäästöt.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 52

28 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jäsenvaltioiden on helpotettava rahoitusmekanismien perustamista tai nykyisten käyttöä energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä varten useiden rahoituskanavien ja avustusten, rahoitusvälineiden ja teknisen avun yhdistelmän hyötyjen maksimoimiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.</p> <p>2. Komissio avustaa tarvittaessa suoraan tai eurooppalaisten rahoituslaitosten kautta jäsenvaltioita perustamaan rahoitusjärjestelyjä ja hankekehityksen tukivälineitä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla energiatehokkuuteen tehtävien investointien lisäämiseksi eri aloilla sekä heikossa asemassa olevien asiakkaiden, energiaköyhyydestä kärsivien henkilöiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden suojelemiseksi ja heidän vaikutusmahdollisuuksiensa lisäämiseksi, myös ottamalla huomioon tasa-arvonäkökulma niin, ettei ketään jätetä jälkeen.</p>	<p>1. Jäsenvaltioiden on helpotettava rahoitusmekanismien perustamista tai nykyisten käyttöä energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä varten useiden rahoituskanavien ja avustusten, rahoitusvälineiden ja teknisen avun yhdistelmän hyötyjen maksimoimiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.</p> <p>2. Komissio avustaa tarvittaessa suoraan tai eurooppalaisten rahoituslaitosten kautta jäsenvaltioita perustamaan rahoitusjärjestelyjä ja hankekehityksen tukivälineitä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla energiatehokkuuteen tehtävien investointien lisäämiseksi eri aloilla sekä heikossa asemassa olevien asiakkaiden, energiaköyhyydestä kärsivien henkilöiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden suojelemiseksi ja heidän vaikutusmahdollisuuksiensa lisäämiseksi, myös ottamalla huomioon tasa-arvonäkökulma niin, ettei ketään jätetä jälkeen.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>3. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että rahoituslaitokset tarjoavat energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita, kuten vakuudellisia ja vakuudettomia vihreitä kiinnelainoja ja vihreitä lainoja, laajasti ja syrjimättömästi ja että ne ovat kuluttajien näkyvillä ja saatavilla. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla helpotetaan laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen toteuttamista. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pankit ja rahoituslaitokset saava tietoa mahdollisuuksista osallistua energiatehokkuuden parantamistoimien rahoittamiseen, myös luomalla julkisen ja yksityisen sektorin välisiä kumppanuuksia.</p>	<p>3. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että rahoituslaitokset tarjoavat energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita, kuten vakuudellisia ja vakuudettomia vihreitä kiinnelainoja ja vihreitä lainoja, sekä taloudellista tukea julkisen liikenteen käyttömahdollisuuden varmistamiseksi ja päästöttömien kulkuvälineiden hankkimiseksi laajasti ja syrjimättömästi ja että ne ovat kuluttajien näkyvillä ja saatavilla. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla helpotetaan laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen toteuttamista. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pankit ja rahoituslaitokset saava tietoa mahdollisuuksista osallistua energiatehokkuuden parantamistoimien rahoittamiseen, myös luomalla julkisen ja yksityisen sektorin välisiä kumppanuuksia.</p>
<p>4. Komissio helpottaa toimivaltaisten kansallisten tai alueellisten viranomaisten tai elinten välistä parhaiden käytäntöjen vaihtoa esimerkiksi sääntelyelinten vuosittaisien kokousten avulla ja sellaisten julkisten tietokantojen avulla, joihin sisältyy tietoja jäsenvaltioiden täytäntöönpanotoimista sekä maiden välisiä vertailuja.</p>	<p>4. Komissio helpottaa toimivaltaisten kansallisten, alueellisten tai paikallisten viranomaisten tai elinten välistä parhaiden käytäntöjen vaihtoa esimerkiksi sääntelyelinten vuosittaisien kokousten avulla ja sellaisten julkisten tietokantojen avulla, joihin sisältyy tietoja jäsenvaltioiden täytäntöönpanotoimista sekä maiden välisiä vertailuja.</p>
<p>5. Komissio käy vuoropuhelua julkisten ja yksityisten rahoituslaitosten kanssa kartoittaakseen, mitä mahdollisia toimia se voi toteuttaa, jotta saataisiin yksityistä rahoitusta energiatehokkuustoimenpiteisiin ja energiatehokkuutta parantaviin peruskorjauksiin direktiivin 2010/31/EU mukaisesti.</p>	<p>5. Komissio käy vuoropuhelua julkisten ja yksityisten rahoituslaitosten kanssa kartoittaakseen, mitä mahdollisia toimia se voi toteuttaa, jotta saataisiin yksityistä rahoitusta energiatehokkuustoimenpiteisiin ja energiatehokkuutta parantaviin peruskorjauksiin direktiivin 2010/31/EU mukaisesti.</p>
<p>6. Edellä 4 kohdassa tarkoitettuihin toimiin on sisällyttävä seuraavat osatekijät:</p>	<p>6. Edellä 4 kohdassa tarkoitettuihin toimiin on sisällyttävä seuraavat osatekijät:</p>
<p>a) pyritään saamaan liikkeelle energiatehokkuuteen suunnattavia pääomainvestointeja ottamalla huomioon energiansäästöjen laajemmat vaikutukset;</p>	<p>a) pyritään saamaan liikkeelle energiatehokkuuteen suunnattavia pääomainvestointeja ottamalla huomioon energiansäästöjen laajemmat vaikutukset;</p>
<p>b) varmistetaan tarkempien tietojen saanti energiatehokkuudesta ja taloudellisista tuloksista</p> <p>i) tutkimalla tarkemmin, miten energiatehokkuuteen suunnattavilla investoinneilla parannetaan kohde-tuuden arvoa;</p>	<p>b) varmistetaan tarkempien tietojen saanti energiatehokkuudesta ja taloudellisista tuloksista</p> <p>i) tutkimalla tarkemmin, miten energiatehokkuuteen suunnattavilla investoinneilla parannetaan kohde-tuuden arvoa;</p>
<p>ii) tukemalla tutkimuksia, joissa energiatehokkuuteen suunnattavista investoinneista saatavia muita kuin energiaan liittyviä hyötyjä arvioidaan rahamääräisesti.</p>	<p>ii) tukemalla tutkimuksia, joissa energiatehokkuuteen suunnattavista investoinneista saatavia muita kuin energiaan liittyviä hyötyjä arvioidaan rahamääräisesti.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>7. Yksityisen rahoituksen hankkimiseksi energiatehokkuustoimenpiteisiin ja energiakorjausten toteuttamiseen jäsenvaltioiden on tätä direktiiviä täytäntöön pannessaan</p> <p>a) pohdittava keinoja hyödyntää paremmin 11 artiklan mukaisia energiakatselmuksia päätöksentekoon vaikuttamiseksi;</p> <p>b) hyödynnettävä optimaalisella tavalla unionin talousarviosta saatavilla olevia ja ”Älykästä rahoitusta älykkäille rakennuksille” -aloitteessa ja perusparannusaaltoa koskevassa komission tiedonannossa esitetyjä mahdollisuuksia ja välineitä.</p> <p>8. Komissio antaa jäsenvaltioille ja markkinatoimijoille ohjeistusta yksityisten investointien saamisesta liikkeelle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.</p> <p>Ohjeiden tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita ja markkinatoimijoita kehittämään ja toteuttamaan energiatehokkuuteen liittyviä investointejaan unionin eri ohjelmissa, ja niissä ehdotetaan riittäviä rahoitusmekanismeja ja -ratkaisuja, joissa yhdistetään avustuksia, rahoitusvälineitä ja hankekehitystukea, olemassa olevien aloitteiden laajentamiseksi ja unionin rahoituksen käyttämiseksi katalysaattorina yksityisen rahoituksen vivuttamiseksi ja houkuttelemiseksi.</p> <p>9. Jäsenvaltiot voivat perustaa kansallisen energiatehokkuusrahan. Rahaston tarkoituksena on toteuttaa energiatehokkuustoimenpiteitä, mukaan lukien 8 artiklan 3 kohdan ja 22 artiklan mukaisesti ensisijaisesti energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa toteutettavat toimenpiteet, sekä toteuttaa kansallisia energiatehokkuustoimenpiteitä jäsenvaltioiden tukemiseksi niiden kansallisten energiatehokkuuspanosten täyttämiseksi ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ohjeellisen kehityspolun seuraamisessa. Kansallista energiatehokkuusrahaa voidaan rahoittaa tuloilla, joita saadaan EU:n päästökauppajärjestelmän mukaisista päästöoikeuksien huutokaupoista rakennusten ja liikenteen aloilla.</p> <p>10. Jäsenvaltiot voivat sallia, että julkiset elimet täyttävät 6 artiklan 1 kohdan mukaiset velvoitteet suorittamalla vuosittain kansalliseen energiatehokkuusrahaan maksusuuden, joka vastaa näiden velvoitteiden täyttämisen edellyttämiä investointeja.</p>	<p>7. Yksityisen rahoituksen hankkimiseksi energiatehokkuustoimenpiteisiin ja energiakorjausten toteuttamiseen jäsenvaltioiden on tätä direktiiviä täytäntöön pannessaan</p> <p>a) pohdittava keinoja hyödyntää paremmin 11 artiklan mukaisia energiakatselmuksia päätöksentekoon vaikuttamiseksi;</p> <p>b) hyödynnettävä optimaalisella tavalla unionin talousarviosta saatavilla olevia ja ”Älykästä rahoitusta älykkäille rakennuksille” -aloitteessa ja perusparannusaaltoa koskevassa komission tiedonannossa esitetyjä mahdollisuuksia ja välineitä.</p> <p>8. Komissio antaa jäsenvaltioille ja markkinatoimijoille ohjeistusta yksityisten investointien saamisesta liikkeelle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.</p> <p>Ohjeiden tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita, alueita, paikallisviranomaisia ja markkinatoimijoita kehittämään ja toteuttamaan energiatehokkuuteen liittyviä investointejaan unionin eri ohjelmissa, ja niissä ehdotetaan riittäviä rahoitusmekanismeja ja -ratkaisuja, joissa yhdistetään avustuksia, rahoitusvälineitä ja hankekehitystukea, olemassa olevien aloitteiden laajentamiseksi ja unionin rahoituksen käyttämiseksi katalysaattorina yksityisen rahoituksen vivuttamiseksi ja houkuttelemiseksi.</p> <p>9. Jäsenvaltiot voivat perustaa kansallisen energiatehokkuusrahan. Rahaston tarkoituksena on toteuttaa energiatehokkuustoimenpiteitä, mukaan lukien 8 artiklan 3 kohdan ja 22 artiklan mukaisesti ensisijaisesti energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden keskuudessa toteutettavat toimenpiteet, sekä toteuttaa kansallisia energiatehokkuustoimenpiteitä jäsenvaltioiden tukemiseksi niiden kansallisten energiatehokkuuspanosten täyttämiseksi ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ohjeellisen kehityspolun seuraamisessa. Kansallista energiatehokkuusrahaa voidaan rahoittaa tuloilla, joita saadaan EU:n päästökauppajärjestelmän mukaisista päästöoikeuksien huutokaupoista rakennusten ja liikenteen aloilla.</p> <p>10. Jäsenvaltiot voivat sallia, että julkiset elimet täyttävät 6 artiklan 1 kohdan mukaiset velvoitteet suorittamalla vuosittain kansalliseen energiatehokkuusrahaan maksusuuden, joka vastaa näiden velvoitteiden täyttämisen edellyttämiä investointeja.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
11. Jäsenvaltiot voivat säätää, että velvoitetut osapuolet voivat täyttää 9 artiklan 1 kohdan mukaiset velvoitteensa suorittamalla vuosittain kansalliseen energiatehokkuusrahastoon maksuosuuden, joka vastaa näiden velvoitteiden täyttämisen edellyttämiä investointeja.	11. Jäsenvaltiot voivat säätää, että velvoitetut osapuolet voivat täyttää 9 artiklan 1 kohdan mukaiset velvoitteensa suorittamalla vuosittain kansalliseen energiatehokkuusrahastoon maksuosuuden, joka vastaa näiden velvoitteiden täyttämisen edellyttämiä investointeja.
12. Jäsenvaltiot voivat käyttää päätöksen N:o 406/2009/EY mukaisista vuosittaisista päästökiintiöistä saamia tuloja kehittääkseen innovatiivisia rahoitusjärjestelyjä energiatehokkuuden parannuksia varten.	12. Jäsenvaltiot voivat käyttää päätöksen N:o 406/2009/EY mukaisista vuosittaisista päästökiintiöistä saamia tuloja kehittääkseen innovatiivisia rahoitusjärjestelyjä energiatehokkuuden parannuksia varten.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 53

Liite IV

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tuotteita, palveluja, rakennuksia tai urakoita julkisia hankintoja tai käyttöoikeussopimuksia koskevassa myöntämismenettelyssä hankkivien hankintaviranomaisten ja -yksiköiden on	Tuotteita, palveluja, rakennuksia tai urakoita julkisia hankintoja tai käyttöoikeussopimuksia koskevassa myöntämismenettelyssä hankkivien hankintaviranomaisten ja -yksiköiden on kustannustehokkuuden, taloudellisen toteutettavuuden, kestävän kehityksen edistämisen, teknisen soveltuvuuden sekä asianmukaisen kilpailun periaatteiden mukaisesti toimittava seuraavasti:
--	--
d) hankittava ainoastaan renkaita, jotka kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/740 määriteltyyn korkeimpaan polttoainetaloudellisuusluokkaan. Tämä vaatimus ei estä julkisia elimiä hankkimasta korkeimpaan märkäpitoluokkaan tai vierintämeluluokkaan kuuluvia renkaita, jos se on perusteltua turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä syistä;	d) hankittava ainoastaan renkaita, jotka kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/740 määriteltyyn korkeimpaan polttoainetaloudellisuusluokkaan. Tämä vaatimus on kuitenkin tasapainotettava talviolosuhteiden kanssa ja hankittava korkeaan märkäpitoluokkaan ja vierintämeluluokkaan kuuluvia renkaita, jos se on perusteltua turvallisuuteen tai kansanterveyteen liittyvistä syistä;
--	--
f) hankittava ainoastaan rakennuksia tai tehtävä uusia vuokrasopimuksia ainoastaan rakennuksista, jotka täyttävät vähintään direktiivin 2010/31/EU 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset, paitsi jos hankinnan tarkoituksena on:	f) hankittava ainoastaan rakennuksia tai tehtävä uusia vuokrasopimuksia ainoastaan rakennuksista, jotka täyttävät vähintään direktiivin 2010/31/EU 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset, tai muut olemassa olevia rakennuksia tai perusrakennusta koskevat jäsenvaltiokohtaiset vaatimukset , paitsi jos hankinnan tarkoituksena on:
--	--

Perustelu

Kestävä kehitys olisi otettava huomioon kaikissa ulottuvuuksissaan ja siten myös energiatehokkuusdirektiivissä. Talviolosuhteet olisi otettava lukuun myös renkaiden osalta. Rakennusten energiatehokkuutta koskevan direktiivin mukaiset energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset eivät ole soveltuva taso peruskorjausvaatimuksia ajatellen, koska ne on määritelty eri tavoin eri jäsenvaltioissa.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK)

1. on Euroopan komission kanssa samaa mieltä siitä, että energiatehokkuudella on ratkaiseva merkitys pyrittäessä saavuttamaan ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä, parantamaan energian huoltovarmuutta ja vähentämään EU:n riippuvuutta tuontipolttoaineista, erityisesti kun otetaan huomioon nykyinen energian hintakriisi, johon Ukrainan sota on vaikuttanut tavattoman voimakkaasti.
2. suhtautuu myönteisesti energiatehokkuusdirektiivin nykyisiin säännöksiin ehdotettuihin muutoksiin ja korostaa, että näillä muutoksilla olisi vahvistettava oikeudellista kehystä ja tarjottava enemmän mahdollisuuksia parantaa energiatehokkuutta kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla täytäntöön pantavan ilmastolain mukaisesti.
3. muistuttaa EU-tason energiatehokkuustoimien ratkaisevasta roolista, sillä ne ovat välttämättömiä vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Komitea korostaa, että toimia on toteutettava kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla, ja suhtautuu näin ollen myönteisesti siihen, että ehdotuksessa tunnustetaan paikallis- ja alueviranomaisten rooli entistä laajemmin.
4. korostaa, että käynnissä oleva energiakäännöksen johtaa pois perinteiseen keskitettyyn tuotantoon perustuvasta energijärjestelmästä kohti hajautetumpaa, energiatehokkaampaa, joustavampaa ja suurelta osin uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa järjestelmää. Komitea on sen vuoksi tyytyväinen kansalaisten roolin tunnustamiseen energiasiirtymässä ja jatkuvaan valvuttamiseen muun muassa ilmastopoliittisten kaltaisten välineiden avulla. Tässä yhteydessä komitea muistuttaa paikallis- ja aluetason toimien ratkaisevasta roolista kansalaisten sitouttamiseksi ja vihreän siirtymän edistämiseksi onnistuneiden yhteisölähtöisten parhaiden käytäntöjen avulla.
5. katsoo, että energiaunionin olisi parannettava kansalaisten mahdollisuuksia tuottaa, kuluttaa, varastoida tai myydä itse tuottamaansa uusiutuvaa energiaa joko yhdessä tai erikseen, toteuttaa energiansäästötoimia ja ryhtyä energiamarkkinoiden aktiivisiksi toimijoiksi tekemällä kuluttajina valintoja ja annettava kansalaisille mahdollisuus osallistua turvallisesti ja luottavaisesti kulutuksen joustoon. Komitea toistaa tässä yhteydessä itse jo aiemmin esittämänsä⁽¹⁾ ja myös Euroopan parlamentin esittämän kehotuksen siitä, että unionin tasolla olisi päästävä komission ohjaaman osallistavan prosessin avulla yhteisymmärrykseen siitä, mitä "tuottajakuluttajalla"⁽²⁾ tarkoitetaan käytännössä.
6. muistuttaa, että paikallis- ja alueyhteisöt omistavat ja hallinnoivat rakennuksia ensisijaisesti tukeakseen lakisääteisiä ja sosiaalisia tehtäviä. Rakennukset ovat paljon muutakin kuin keino aikaansaada energiansäästöjä. Energiaperuskorjauksiin velvoittava tiukka vaatimus edellyttäisi näin ollen, että paikallis- ja alueyhteisöt toteuttavat kalliita rakennushankkeita, joissa ei välttämättä ole kokonaisvaltaista rakennusalan näkemystä ja käsitystä kestävästä kehityksestä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Komitea toivoo tässä yhteydessä, että energiatehokkuusdirektiivissä tunnustettaisiin paremmin tarve tehostaa olemassa olevien julkisten rakennusten käyttöä älykkäällä tavalla ja keskityttäisiin siihen keinona kasvattaa energiatehokkuutta.
7. pitää tervetulleena nimenomaista viittausta tarpeeseen torjua energia- ja liikenneköyhyyttä energiatehokkuustoimin ja tähän liittyen sitä, että jäsenvaltioiden on tuettava paikallis- ja aluetasoa tässä tehtävässä. Komitea katsoo, että tässä yhteydessä on välttämätöntä keventää energiatehokkuustoimista alkuvaiheessa aiheutuvaa kustannustaakkaa erityisesti muita heikommassa asemassa olevien kotitalouksien ja kuluttajien osalta.
8. suhtautuu myönteisesti viittaukseen maaseutualueiden ja syrjäisten alueiden yhteyksiin, koska näillä alueilla lähes kaikista asukkaista voi tulla heikossa asemassa olevia liikenteen käyttäjiä siirryttäessä kestäväan liikkuvuuteen.

(1) Euroopan rakennusten perusparannusalo – ympäristöystävällisempiä rakennuksia, lisää työpaikkoja ja parempaa elämänlaatua (CDR-2786-2020) (EUVL C 175, 7.5.2021, s. 23).

(2) Tuottajakuluttajia on monenlaisia: yksittäiset tuottajakuluttajat, jotka tuottavat sähköä kotonaan pääasiassa katolle asennettujen aurinkosähköpaneelien avulla, kansalaisten energiaosuuskunnat tai asuntoyhtiöt, kaupalliset tuottajakuluttajat, joille sähköntuotanto ei ole ydinliiketoimintaa, sekä julkiset laitokset, kuten koulut ja sairaalat.

9. toteaa, että ehdotettu vaatimus kaikkien julkisten elinten energiankäytön ja energian loppukulutuksen absoluuttisesta vähentämisestä 1,7 prosentilla joka vuosi merkitsee valtavaa haastetta useimmille jäsenvaltioille. Se edellyttää mittavaa valmiuksien kehittämistä muun muassa rahoituksen, asiantuntemuksen, ohjauksen, tietojen ja raportoinnin osalta. Sekä olemassa olevia että uusia muutosvoimaisia tekniikoita ja käytäntöjä on tarpeen soveltaa laajasti. Komitea kehottaa kuitenkin kutsumaan paikallis- ja alueviranomaiset mukaan prosessiin yhdessä muiden asianomaisten sidosryhmien kanssa.

10. ehdottaa energiankulutustavoitteiden tarkistamista siten, että niihin sisällytetään mahdollisuus asettaa kumulatiivisia energiansäästö- ja kulutustavoitteita loppu- ja primäärienergiaa koskevien erillisten vaatimusten sijaan. Näin parannetaan energiatehokkuutta koko ketjussa tuotannosta siirtoon, jakeluun ja loppukäyttöön.

11. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen lakisääteisistä vaatimuksista, joiden mukaan kolme prosenttia julkisesta rakennuskannasta olisi kunnostettava vuosittain, pitää tarpeellisenä kehittää valmiuksia laajasti teknisen, taloudellisen ja toimintapoliittisen tuen sekä hyvien käytäntöjen vaihdon avulla ja kehottaa selventämään ja määrittelemään tarkemmin rakennusten kunnostamiseen liittyviä toimenpiteitä ja menetelmiä, eri rakennustyyppeihin ja niiden ominaispiirteisiin⁽³⁾ liittyviä korjauskertomia sekä paikallisen, alueellisen ja valtakunnallisen tason rahoitusjärjestelyjä.

12. on tyytyväinen ilmoitukseen sosiaalisesta ilmastorahastosta keinona kompensoida heikoimmassa asemassa oleviin kotitalouksiin, mikroyrityksiin ja pieniin yrityksiin ja liikkuvuuspalvelujen käyttäjiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia sekä varmistaa sosiaalisesti kestävä kehitys. Komitea korostaa, että nykyisen päästökauppajärjestelmän tarkistuksen yhteydessä parhaillaan kaavailtu rahoitus ei riitä varmistamaan toden teolla oikeudenmukaista siirtymää ja että olisi harkittava tieliikennettä ja rakennuksia koskevan päästökauppajärjestelmän (ETS II) ulkopuolisten tulojen osoittamista sosiaaliseen ilmastorahastoon. Komitea ehdottaa, että varojen kokoaminen sosiaaliseen ilmastorahastoon aloitettaisiin ennen kuin ETS II -päästökauppajärjestelmä pannaan täytäntöön. Komitea painottaa, että jos lainsäätäjät päättävät olla toteuttamatta komission ehdotuksen mukaista ETS II -päästökauppajärjestelmää, nykyistä päästökauppajärjestelmää olisi vahvistettava maantieliikenteen ja rakennusten osalta.

13. kannattaa eurooppalaisessa ilmastolaissa vahvistettua periaatetta, jonka mukaan kaikkien talouden alojen on edistettävä siirtymistä kohti ilmastoneutraaliutta ja päästöjen vähentämistä, ja toteaa, että EU:n päästökauppajärjestelmä voi antaa tässä yhteydessä merkittävän panoksen, jos aiheuttamisperiaate ulotetaan kaikkiin päästökaupan piiriin kuuluviin aloihin. Komitea kiinnittää huomion siihen, että rakennusalan osuus energiankulutuksesta Euroopassa on 40 prosenttia, mutta katsoo kuitenkin, että hiilen hinnoittelun käyttöönotto tällä alalla on arkaluonteinen toimenpide eikä siitä saisi muodostua rasitetta heikoimmassa asemalla oleville EU:n seuduille ja yhteiskuntaryhmille.

14. korostaa, että vakaa mutta asteittain käyttöön otettu hiilen hinta antaisi yrityksille tarvittavan signaalin ja edistäisi siirtymää kustannustehokkaimmalla tavalla ja että tarvitaan tehokasta vuorovaikutusta tarkistetun EU:n päästökauppajärjestelmän ja hiilirajamekanismin välillä, mahdollisesti yhdistettynä muihin EU:n tukitoimenpiteisiin ilmastoneutraalin ja kilpailukykyisen talouden varmistamiseksi EU:n alueilla, erityisesti alueilla, joilla on meneillään energiaintensiivisten teollisuudenalojen kestävä rakennemuutos. Komitea suosittaa painokkaasti, että käytetään mahdollisuuksien mukaan markkinoiden kannalta yhteensopivia välineitä, myös rahoitusvälineitä monivuotisen rahoituskehityksen ja NextGenerationEU-välineen tuella.

15. tukee komission aikomusta "varmistaa synergia eri rahoitusvälineiden välillä, erityisesti yhteistyössä hallinnoitavien ja suoraan hallinnoitavien varojen välillä (kuten keskitetysti hallinnoidut ohjelmat Horisontti Eurooppa ja Life) sekä avustusten, lainojen ja teknisen avun välillä, jotta voidaan maksimoida niiden vipuvaikutus yksityiseen rahoitukseen ja niiden vaikutus energiatehokkuuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen". Tässä yhteydessä komitea kehottaa käynnistämään seuraavat konkreettiset vaiheet mahdollisimman nopeasti, koska ne ovat rakennuskannan täydellisen kunnostamisen edellytys.

16. kehottaa komissiota ja Euroopan parlamenttia käynnistämään pilottihankkeen, jossa käsitellään erityisesti historiallisten ja/tai erityisen merkittävien rakennusten kunnostamista ja energiatehokkuuden parantamista, joihin liittyy haasteita. Pilottihankkeeseen osallistuvat alueet tai kunnat esittäisivät yksityiskohtaisen suunnitelman valitsemansa historiallisen tai muun merkittävän rakennuksen kunnostamiseksi. Rahoitettaviksi valittujen peruskorjaushankkeiden päätökseen saamisen jälkeen saatavat pilottihankkeen tulokset nostaisivat entistä selvemmin esille paikallis- ja alueviranomaisen sitoutumisen energiatehokkaan tulevaisuuden varmistamiseen, ja muut paikallis- ja alueviranomaiset voisivat saada niistä selkeitä esimerkkejä siitä, miten alueilla ja kunnissa sijaitsevia rakenteeltaan monimutkaisia historiallisia ja/tai merkittäviä rakennuksia voidaan kunnostaa.

⁽³⁾ Rakennusten ominaispiirteitä ovat esimerkiksi ikä, muoto, käyttö, historiallis-arkkitehtoninen tyyli, omistajuussuhteet, käyttötarkoitus, paikalliset kiinteistömarkkinat, vaihtoehtoinen arvo, alihankintakustannukset ja aiemmat peruseräparannustoimet.

17. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että oikeudellisen kehysten kunnille ja alueille jo tarjomiin eri ohjelmiin ja rahoitusvälineisiin liittyviä toimenpiteitä toteutetaan kaikilta osin. Koska paikallis- ja alueviranomaisilta edellytetään lisäponnisteluja energiatehokkuuden parantamiseksi, on ratkaisevan tärkeää, että kuntien ja alueiden on helppo hyödyntää eri ohjelmia ja rahoitusvälineitä. Tämä paikallis- ja alueviranomaisiin kohdistuva lisääntynyt paine voitaisiin esimerkiksi ottaa huomioon tarkasteltaessa rahoitushakemusten arviointiin liittyvää tukikelpoisuuden määrittämistä.
18. pitää valitettavana, ettei tarkistuksessa aseteta selkeitä tavoitteita ympäristöä säästäville ja kiertotalouteen perustuville julkisille hankinnoille. Näin ollen komitea kehottaa komissiota laatimaan yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa energiatehokkuutta ja kestävyyttä koskevat selkeät, yleisesti sovellettavat ja yksityiskohtaiset menettelyt julkisia hankintoja varten, jotta vältetään alhaisimman hinnan säännönmukainen asettaminen etusijalle.
19. korostaa, että lähinnä kotitalouksiin sovellettavan energiankulutuksen ylärajan ohella myös energiatehokkuus olisi otettava huomioon erityisesti yrityksissä ja valmistusteollisuudessa.
20. korostaa, että yhteistuotantoyksiköihin perustuvien kaukolämpö- ja kaukojäähdytysjärjestelmien käyttö on tehokkain tapa parantaa ilman laatua ja lisätä energiatehokkuutta. Komitea kannattaa siksi lämmön ja sähkön yhteistuotannon ja (myös yhdyskuntajätteistä saatavan) hukkalämmön tehokkaan käytön edistämistä kiertotalousperiaatteen mukaisesti silloin kun tällaista lämpöä syntyy väistämättä. Komitea toteaa, että hukkalämmöllä voidaan täydentää kaasupohjaisia tai uusiutuvaan energiaan perustuvia ratkaisuja, mutta muistuttaa, että siihen liittyviä päästöjä on tärkeää vähentää, koska nekin lämmittävät ilmastoa. Lisäksi teollisuuden, datakeskusten ja muun yhteiskuntatoiminnan hukkalämmön hyödyntämisen olisi oltava täydentävä toimenpide, koska se ei ole vailla ympäristövaikutuksia ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tarjonta on edelleen rajallista.
21. pitää myönteisenä selkeää aikataulua tehokkaiden kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien käyttöönotolle. On kuitenkin varmistettava riittävä joustavuus, jotta lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmät voidaan mukauttaa alueellisiin ja paikallisiin erityispiirteisiin ja tarpeisiin.
22. tunnustaa paikallisten ja alueellisten energiavirastojen roolin tehokkaana välineenä, jolla edistetään energiatehokkuutta kaikkialla EU:ssa, ja kehottaa Euroopan komissiota tukemaan niiden toimintaa erityisen verkoston ja kohdennetun rahoituksen avulla.
23. pitää asianmukaisena oikeusperustaa, johon Euroopan komissio perustaa EU:n toimivallan tässä kysymyksessä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 194 artiklan nojalla unioni voi toteuttaa toimia mm. energiatehokkuuden edistämiseksi. Näin ollen komitea katsoo, että ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen, kunhan otetaan asianmukaisesti huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklassa vahvistettu paikallisen itsehallinnon periaate ja edellä esitetyt muutokset. Energiaköyhyyteen liittyvien toimien perustana tulee olla SEUT-sopimuksen 151 artikla. Alueiden komitean mielestä on perusteltua asettaa energiatehokkuutta koskeva EU-tason tavoite ja pitää siitä kiinni. Suhteellisuusperiaatteen toteutumisen arvioinnin tulokset ovat myönteisiä.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin muuttaminen vuoden 2030 uusien ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi”

(2022/C 301/16)

Esittelijä:	Andries GRYFFROY (BE, EA), Flaamilaisen parlamentin jäsen
Viiteasiakirja:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta COM(2021) 557 final

I MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<i>Euroopan komissio antaa toissijaisuusperiaatetta noudattaen jäsenvaltioille sekä alue- ja paikallisviranomaisille hyviä lupamenettelyjä ja jo käytössä olevien menettelyjen sujuvoittamismekanismeja koskevia ohjeita uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosten ja niiden verkkoon liittämiseksi tarvittavien järjestelmien rakennus-, päivitys- ja käyttö lupien myöntämisen jouduttamiseksi. Ohjeet annetaan kuuden kuukauden kuluessa direktiiviä (EU) 2018/2001 muuttavan direktiivin hyväksymisestä (2021/0218 (COD)).</i>

Perustelu

Lupamenettelyjen viivästyminen haittaa uusiutuvan energian hankkeiden tehokasta toteuttamista ja vaikeuttaa vuoteen 2030 asetettujen uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden saavuttamista.

Muutosehdotus 2

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Uusiutuvan energian tuotannolla on vahva paikallinen ulottuvuus.</i></p> <p><i>Siksi on tärkeää, että jäsenvaltiot osallistavat paikallis- ja alueviranomaiset täysipainoisesti kansallisten ilmastotoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen, takaavat mahdollisuuden saada rahoitusta suoraan ja seuraavat hyväksytyjen toimien edistymistä. Jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä paikalliset ja alueelliset panokset kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin. Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annettua asetusta (EU) 2018/1999 olisi tarkistettava vastaavasti.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 3

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Euroopan komission ja jäsenvaltioiden olisi edistettävä alueellisia ja paikallisia sitoumuksia ja alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi, erityisesti uusiutuvien energialähteiden saamiseksi yhä laajempaan käyttöön: tämä edistää EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamista ja tukee myös EU:n pyrkimyksiä parantaa energiajärjestelmän toimitusvarmuutta.</i></p> <p><i>Sekä ilmastonmuutokseen liittyvät olemassa tai kehitteillä olevat alueelliset ja paikalliset suunnitelmat, joista säädetään lainsäädännössä, että kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen kaltaiset verkostot ja esimerkiksi sellaiset asiaan liittyvät EU:n aloitteet kuin ilmastopimus, ilmastoneutraaleja ja älykkäitä kaupunkoja koskeva EU:n kaupunkien missio ja C40-verkosto edistävät monitasoisen hallinnon järjestelyjä ja ovat keskeisiä tavoitetason nostamiseksi, paikallisen toiminnan lisäämiseksi sekä kansalaisten ja paikallisten toimijoiden ja ilmastonmuutospolitiikkaa osaltaan toteuttavien tai sen vaikutusten kohteena olevien toimialojen kannustamiseksi osallistumaan.</i></p>

Muutosehdotus 4

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Uusiutuvan energian yhteisöt ovat keskeinen väline uusiutuvien energialähteiden laajan käytön edistämiseksi ja hajautetun ja varman energijärjestelmän luomiseksi sekä sen varmistamiseksi, että tästä saadaan paikallista taloudellista ja sosiaalista hyötyä.</i></p> <p><i>Aloitteita, joilla tuetaan (kollektiivista) omaa tuotantoa ja itse tuotetun energian (kollektiivista) kulutusta rakennuksissa ja asuinalueilla, olisi edistettävä vähentämällä luvituksen ongelmia ja verkkoon pääsyä hankaloittavia tekijöitä, pienentämällä verkkomaksuja sekä pyrkimällä saamaan mm. aurinkolämpö-, aurinkosähkö-, tuulivoima- ja geotermisen energian teknologiat yhä laajemmin käyttöön.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 5

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Jäsenvaltioiden on arvioitava uusiutuvan energian yhteisöjen kehittämisen esteitä tarkistetun uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (EU) 2018/2001 (RED II) 22 artiklan mukaisesti.</i></p> <p><i>Euroopan komissio avustaa jäsenvaltioita sen varmistamisessa, että direktiivi saatetaan ajoissa osaksi kansallista lainsäädäntöä, että se on johdonmukainen kansallisten oikeudellisten kehysten kanssa ja että alue- ja paikallisviranomaiset pääsevät osallistumaan.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 6

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 3 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/2001 ⁽¹⁾ asetetaan sitova unionin tavoite uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian vähintään 32 prosentin osuudesta energian kokonaisloppukulutuksesta unionissa vuoteen 2030 mennessä. Ilmastotavoitesuunnitelman mukaisesti uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus energian kokonaisloppukulutuksesta pitäisi nostaa 40 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä, jotta unionin kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite saavutetaan. Sen vuoksi kyseisen direktiivin 3 artiklassa asetettua tavoitetta täytyy tiukentaa.</p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä, EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82–209.</p>	<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/2001 ⁽¹⁾ asetetaan sitova unionin tavoite uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian vähintään 32 prosentin osuudesta energian kokonaisloppukulutuksesta unionissa vuoteen 2030 mennessä. Ilmastotavoitesuunnitelman mukaisesti uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus energian kokonaisloppukulutuksesta pitäisi nostaa vähintään 40 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä, jotta unionin kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite saavutetaan. Sen vuoksi kyseisen direktiivin 3 artiklassa asetettua tavoitetta täytyy tiukentaa.</p> <p><i>Jotta voidaan parantaa energian toimitusvarmuutta ja varmistaa nopeampi ja kustannustehokas siirtyminen nollanettopäästöihin, komissio tekee ehdotuksen direktiivin 3 artiklassa asetettujen päästötavoitteiden tiukentamisesta edelleen, kun on tehty yhteistyössä Euroopan alueiden komitean kanssa perusteellinen vaikutustenarviointi, jossa otetaan huomioon myös alueellinen ulottuvuus.</i></p> <p>⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä, EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82–209.</p>

Muutosehdotus 7

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 4 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 ja 174 artiklassa tunnustettu syrjäisimpien alueiden ja saarten erityistilanne edellyttää kohdennettua lähestymistapaa. Näille alueille ovat usein ominaisia erillisjärjestelmät ja riippuvuus fossiilisista polttoaineista, minkä johdosta niiden energiantuotantokustannukset ja energian varastointikapasiteetin kustannukset ovat korkeammat ja ne tarvitsevat tukea voidakseen hyödyntää paikallisen uusiutuvan energian tuotantopotentiaalin.</i></p>

Perustelu**Muutosehdotus 8**

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Euroopan komissio antaa toissijaisuusperiaatetta noudattaen jäsenvaltioille sekä alue- ja paikallisviranomaisille hyviä lupamenettelyjä ja jo käytössä olevien menettelyjen sujuvoittamismekanismeja koskevia ohjeita uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosten ja niiden verkkoon liittämiseksi tarvittavien järjestelmien rakennus-, päivitys- ja käyttö lupien myöntämisen jouduttamiseksi. Ohjeet annetaan kuuden kuukauden kuluessa direktiiviä (EU) 2018/2001 muuttavan direktiivin hyväksymisestä (2021/0218 (COD)).</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 9

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 5 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>(5) Uusiutuvan sähkön tuotannon nopean kasvun ja entistä kilpailukykyisempien kustannusten ansiosta uusiutuvalla sähköllä voidaan kattaa kasvava osuus energiankysynnästä. Esimerkkejä ovat lämpöpumpujen käyttäminen tilojen lämmitykseen tai matalan lämpötilan teollisissa prosesseissa, sähköajoneuvojen käyttö liikenteessä ja sähköuunit tietyillä teollisuudenaloilla. Uusiutuvalla sähköllä voidaan myös tuottaa synteettisiä polttoaineita käytettäväksi sellaisilla liikenteen aloilla, joiden saattaminen hiilivapaaksi on vaikeaa, kuten lento- ja meriliikenteessä. Sähköistämiskehyksen on mahdollistettava kattava ja tehokas koordinointi ja laajennettava markkinamekanismeja vastaamaan sekä kysyntää että tarjontaa maantieteellisesti ja ajallisesti, edistettävä joustavuuteen liittyviä investointeja ja tuettava vaihtelevan uusiutuvan energian tuotannon laajaa integrointia. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että uusiutuvan sähkön tuotanto kasvaa jatkossakin riittävän nopeasti, jotta kasvavaan kysyntään pystytään vastaamaan. Tästä syystä jäsenvaltioiden olisi luotava kehys, joka sisältää markkinoille soveltuvia mekanismeja varmojen ja riittävien, korkean tason uusiutuvalla energialle sopivien sähköjärjestelmien sekä sähköjärjestelmiin täysin integroitujen varastointiratkaisujen toteuttamisen jäljellä olevien esteiden poistamiseksi. Tässä kehyksessä on erityisesti keskityttävä jäljellä olevien, myös muiden kuin taloudellisten, esteiden poistamiseen, joihin kuuluvat viranomaisten riittämättömät digitaaliset ja henkilöresurssit kasvavan lupahakemusten määrän käsitelystä.</p>	<p>(5) Uusiutuvan sähkön tuotannon nopean kasvun ja entistä kilpailukykyisempien kustannusten ansiosta uusiutuvalla sähköllä voidaan kattaa kasvava osuus energiankysynnästä. Esimerkkejä ovat lämpöpumpujen käyttäminen tilojen lämmitykseen tai matalan lämpötilan teollisissa prosesseissa, sähköajoneuvojen käyttö liikenteessä ja sähköuunit tietyillä teollisuudenaloilla. Uusiutuvalla sähköllä voidaan myös tuottaa synteettisiä polttoaineita käytettäväksi sellaisilla liikenteen aloilla, joiden saattaminen hiilivapaaksi on vaikeaa, kuten lento- ja meriliikenteessä, myös muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja biopolttoaineiden yhteydessä. Sähköistämiskehyksen sekä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja biopolttoaineiden toimitusinfrastruktuurin on mahdollistettava kattava ja tehokas koordinointi ja laajennettava markkinamekanismeja vastaamaan sekä kysyntää että tarjontaa maantieteellisesti ja ajallisesti, edistettävä joustavuuteen liittyviä investointeja ja tuettava vaihtelevan uusiutuvan energian tuotannon laajaa integrointia. Sen vuoksi jäsenvaltioiden toimien ja Euroopan unionin tasolla koordinoitujen tuontistrategioiden avulla olisi varmistettava, että uusiutuvan sähkön tuotanto kasvaa jatkossakin riittävän nopeasti, jotta kasvavaan kysyntään pystytään vastaamaan. Tästä syystä jäsenvaltioiden olisi luotava kehys, joka sisältää markkinoille soveltuvia mekanismeja varmojen ja riittävien, korkean tason uusiutuvalla energialle sopivien sähköjärjestelmien ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja biopolttoaineiden infrastruktuurin sekä sähköjärjestelmiin täysin integroitujen varastointiratkaisujen toteuttamisen jäljellä olevien esteiden poistamiseksi. Tässä kehyksessä on erityisesti keskityttävä jäljellä olevien, myös muiden kuin taloudellisten, esteiden poistamiseen, joihin kuuluvat viranomaisten riittämättömät digitaaliset ja henkilöresurssit kasvavan lupahakemusten määrän käsitelystä.</p>

Perustelu

Tuodaan esiin biopolttoaineiden ja tuontistrategioiden rooli tarvittavan hiilestä irtautumisen edistämiseksi.

Muutosehdotus 10

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 7 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Yhteistyö jäsenvaltioiden välillä uusiutuvan energian käytön edistämiseksi voi tapahtua tilastollisten siirtojen, tukijärjestelmien tai yhteishankkeiden muodossa. Se mahdollistaa uusiutuvan energian kustannustehokkaan tuotannon Euroopassa ja edistää markkinoiden yhdentymistä. Tarjoamistaan mahdollisuuksista huolimatta yhteistyö on ollut hyvin vähäistä, joten uusiutuvaa energiaa on lisätty tavoitetasoa vähemmän.</p> <p>Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava kokeiluhanke, jolla yhteistyötä testataan. Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2020/1294 säädetyn unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismin mukaisten kansallisten pannon avulla rahoitetut hankkeet täyttäsivät tämän velvoitteen hankkeeseen osallistuvissa jäsenvaltioissa.</p>	<p>Yhteistyö jäsenvaltioiden välillä uusiutuvan energian käytön edistämiseksi voi tapahtua tilastollisten siirtojen, tukijärjestelmien tai yhteishankkeiden muodossa, ja paikallis- ja alueviranomaiset voivat osallistua tällaiseen yhteistyöhön. Se mahdollistaa uusiutuvan energian kustannustehokkaan tuotannon Euroopassa ja edistää markkinoiden yhdentymistä. Tarjoamistaan mahdollisuuksista huolimatta yhteistyö on ollut hyvin vähäistä etenkin rajatylittävillä alueilla, joten uusiutuvan energian lisäämisen kustannustehokkuus ja taso ovat jääneet toivottua heikommiksi.</p> <p>Raja-alueilla toteutettavat älykkäisiin verkkoihin liittyvät hankkeet, myös rajatylittävät sähkönsiirrot keskijännite-tasolla, voivat tuottaa suurta lisäarvoa rajatylittävään lähestymistapaan, sillä niiden avulla sähköenergiajärjestelmien resurssit voidaan optimoida paremmin, yhteenliittännät helpottuvat, järjestelmistä saadaan joustavampia ja häiriönsietokykyisempiä ja samalla voidaan tuottaa kyseisille paikallisyhteisöille suurempaa yhteiskunnallista hyötyä sekä edistää EU:n energian toimitusvarmuutta.</p> <p>Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava TEN-E-kehysesessä suunniteltujen testien lisäksi kokeiluhankkeita, joilla yhteistyötä testataan. Yksi niistä olisi toteutettava rajatylittävällä alueella. Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2020/1294 säädetyn unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismin mukaisten kansallisten pannon avulla rahoitetut hankkeet täyttäsivät tämän velvoitteen hankkeeseen osallistuvissa jäsenvaltioissa.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 11

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 7 a kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Paikallis- ja alueviranomaisilla on integroidussa ja hajautetussa energiajärjestelmässä erittäin tärkeä rooli. Komissio tukee paikallis- ja alueviranomaisia myös saarialueilla rajatylittävässä työskentelyssä auttamalla niitä perustamaan yhteistyömekanismeja, kuten eurooppalaisia alueellisen yhteistyön yhtymiä (EAYY). EU:n ja jäsenvaltioiden tiiviimpi yhteistyö ja lisäinvestoinnit TKI-toimintaan esimerkiksi EU:n missioiden edistämiseksi tuottavat merkittävää lisäarvoa, jota tarvitaan tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi kaikkialla EU:ssa.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 12

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 7 b kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Eurooppalaisista rahoitusmekanismeista, kuten Verkkojen Eurooppa -välineestä ja innovaatorahastosta, rahoitetaan myös pienempiä rajatylittäviä yhteistyöhankkeita ja jäsenvaltioiden ja alueiden välisiä rajatylittäviä yhteenliittäntöjä.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 13

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 7 c kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Siirtyminen energiajärjestelmään, jonka perustana on uusiutuviin energialähteisiin perustuva teknologia, edellyttää tarkkoja valtakunnallisen, alueellisen ja paikallisen tason tietoja. Tällaisia tietoja voidaan saada eri lähteistä, älylaitteista aina Copernicuksen kaltaisiin maanseurantajärjestelmiin.</i></p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 14

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 8 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevassa strategiassa asetetaan kunnianhimoinen tavoite ottaa käyttöön 300 GW merituulivoimaa ja 40 GW valtamerienergiaa kaikilla EU:n merialueilla vuoteen 2050 mennessä. Varmistaakseen näiden muutosten toteutumisen jäsenvaltioiden on tehtävä rajatylittävää yhteistyötä merialueiden tasolla. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi yhdessä määritettävä kullakin merialueella vuoteen 2050 mennessä avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian määrä sekä välivaiheet vuosille 2030 ja 2040. Nämä tavoitteet olisi otettava huomioon päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa, jotka toimitetaan vuosina 2023 ja 2024 asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisesti. Määrää asetettaessa jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon kunkin merialueen avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian tuotantoon liittyvät mahdollisuudet, ympäristönsuojelu, ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja merialueiden muu käyttö sekä EU:n hiilestä irtautumistavoitteet. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi yhä enemmän harkittava mahdollisuutta yhdistää avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian tuotanto useiden jäsenvaltioiden välisiin siirtojohtoihin hybridihankkeiden tai, myöhemmässä vaiheessa, silmukoituneen verkon avulla. Tämä mahdollistaisi sähkön virtauksen eri suuntiin, millä maksimoitaisiin sosioekonominen hyvinvointi, optimoitaisiin infrastruktuurikustannukset ja parannettaisiin meren hyödyntämisen kestävyyttä.</p>	<p>Avomerellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevassa strategiassa asetetaan kunnianhimoinen tavoite ottaa käyttöön 300 GW merituulivoimaa ja 40 GW valtamerienergiaa kaikilla EU:n merialueilla vuoteen 2050 mennessä. Varmistaakseen näiden muutosten toteutumisen jäsenvaltioiden tai toimivaltaisten alue- ja paikallisviranomaisten on tehtävä rajatylittävää yhteistyötä merialueiden tasolla. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi yhdessä määritettävä merten aluesuunnittelussaan kullakin merialueella vuoteen 2050 mennessä avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian määrä ja siihen liittyvä infrastruktuuri sekä välivaiheet vuosille 2030 ja 2040 ja osoitettava tätä varten soveltuva alue. Nämä tavoitteet olisi otettava huomioon päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa, jotka toimitetaan vuosina 2023 ja 2024 asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisesti. Määrää asetettaessa jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon kunkin merialueen avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian tuotantoon liittyvät mahdollisuudet, ympäristön ja biologisen monimuotoisuuden suojelu, ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja merialueiden muu käyttö sekä EU:n hiilestä irtautumistavoitteet. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi yhä enemmän harkittava mahdollisuutta yhdistää avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian tuotanto varastointijärjestelmiin ja useiden jäsenvaltioiden välisiin siirtojohtoihin hybridihankkeiden tai, myöhemmässä vaiheessa, silmukoituneen verkon avulla. Tämä mahdollistaisi sähkön virtauksen eri suuntiin, millä maksimoitaisiin sosioekonominen hyvinvointi, optimoitaisiin infrastruktuurikustannukset ja parannettaisiin meren hyödyntämisen kestävyyttä.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 15

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 19 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Hajautetut energian varastointimenetelmät, kuten kotitalousakut ja sähköajoneuvojen akut, mahdollistavat huomattavien jousto- ja tasehallintapalvelujen tarjoamisen sähköverkkoon aggregoinnin avulla. Tällaisten palvelujen kehittämistä voidaan helpottaa suunnittelemalla varastointimenetelmien liitääntä ja toimintaa koskevat säännökset, kuten tariffit, sitoumusajat ja liitännän tekniset eritelmit, tavalla, joka ei hankaloita minkään varastointimenetelmien, joihin kuuluvat myös pienet ja liikkuvat menetelmät, mahdollisuuksia tarjota jousto- ja tasehallintapalveluja järjestelmään ja edistää uusiutuvan sähkön käytön lisäämistä suurempiin, kiinteisiin varastointimenetelmiin verrattuna.</p>	<p>Hajautetut energian varastointimenetelmät, kuten yhteisö- ja kotitalousakut ja sähköajoneuvojen akut, mahdollistavat huomattavien jousto- ja tasehallintapalvelujen tarjoamisen sähköverkkoon aggregoinnin avulla. Tällaisten palvelujen kehittämistä voidaan helpottaa suunnittelemalla varastointimenetelmien liitääntä ja toimintaa koskevat säännökset, kuten tariffit, sitoumusajat ja liitännän tekniset eritelmit, tavalla, joka ei hankaloita minkään varastointimenetelmien, joihin kuuluvat myös pienet ja liikkuvat menetelmät, mahdollisuuksia tarjota jousto- ja tasehallintapalveluja järjestelmään ja edistää uusiutuvan sähkön käytön lisäämistä suurempiin, kiinteisiin varastointimenetelmiin verrattuna.</p>

Perustelu

Yhteisön laajuisen järjestelmän tasolla käytettävät akut ovat turvallisempia ja edellyttävät suhteessa vähemmän investointeja kuin kotitalousakut.

Muutosehdotus 16

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 22 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita voidaan hyödyntää energiakäyttöön mutta myös muuhun kuin energiakäyttöön syöttöaineena tai raaka-aineena esimerkiksi teräs- tai kemianteollisuuden kaltaisilla toimialoilla. Muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käytössä kumpaankin käyttötarkoitukseen hyödynnetään täysimääräisesti niiden potentiaalia korvata raaka-aineena käytettäviä fossiilisia polttoaineita ja vähentää teollisuuden kasvihuonekaasupäästöjä, mistä syystä se olisi sisällytettävä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käyttöä koskevaan tavoitteeseen. Kansallisten muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käyttöönottoa teollisuudessa tukevien toimenpiteiden ei saisi aiheuttaa saasteiden nettolisäystä sähkön tuotannon kasvaneen kysynnän, johon vastataan käyttämällä eniten saastuttavia fossiilisia polttoaineita, kuten hiiltä, dieselöljyä, ruskohiiltä, öljyä, turvetta ja öljyliusketta, vuoksi.</p>	<p>Muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita voidaan hyödyntää energiakäyttöön mutta myös muuhun kuin energiakäyttöön syöttöaineena tai raaka-aineena esimerkiksi teräs- tai kemianteollisuuden kaltaisilla toimialoilla, joilla ne ovat usein ainoa hiilestä irtautumisen mahdollistava vaihtoehto ja joilla niiden käyttö on osoittautunut erittäin tehokkaaksi keinoksi välttää kasvihuonekaasupäästöjä. Muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käytössä kumpaankin käyttötarkoitukseen hyödynnetään täysimääräisesti niiden potentiaalia korvata raaka-aineena käytettäviä fossiilisia polttoaineita ja vähentää teollisuuden kasvihuonekaasupäästöjä, mistä syystä se olisi sisällytettävä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käyttöä koskevaan tavoitteeseen. Kansallisten muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käyttöönottoa teollisuudessa tukevien toimenpiteiden ei saisi aiheuttaa saasteiden nettolisäystä sähkön tuotannon kasvaneen kysynnän, johon vastataan käyttämällä eniten saastuttavia fossiilisia polttoaineita, kuten hiiltä, dieselöljyä, ruskohiiltä, öljyä, turvetta ja öljyliusketta, vuoksi.</p>

Perustelu

Muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvista lähteistä peräisin olevien polttoaineiden, kuten uusiutuvan vedyn, käyttö syöttöaineena tai raaka-aineena teräs- tai kemianteollisuudessa on monialaisesta näkökulmasta tarkasteltuna erityisen tärkeää hiilestä irtautumisen kannalta.

Muutosehdotus 17

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 29 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan sähkön käyttäminen liikenteessä voi edistää unionin liikennealan hiilestä irtautumista kustannustehokkaasti ja tehostaa muun muassa energialähteiden monipuolistamista toimialalla sekä edistää unionin talouden innovointia, kasvua ja työpaikkojen luomista ja vähentää riippuvuutta tuontienergiasta. Unionin määrittämän kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksille asetetun tiukemman tavoitteen saavuttamiseksi olisi nostettava tasoa, jolla uusiutuvaa energiaa toimitetaan kaikille liikennemuodoille unionissa. Liikennealan tavoitteen esittäminen kasvihuonekaasuintensiteetin vähentämistavoitteena edistäisi kustannustehokkaimpien ja kasvihuonekaasujen vähentämisen kannalta parhaiden polttoaineiden käytön lisäämistä. Lisäksi kasvihuonekaasuintensiteetin vähennystavoitteella edistettäisiin innovointia ja annettaisiin selkeä vertailuarvo erityyppisten polttoaineiden ja uusiutuvan sähkön vertailuun niiden kasvihuonekaasuintensiteetin mukaisesti. Biopolttoaineiden ja biokaasun energiaperusteisen tavoitteen tiukentamisella ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevan tavoitteen käyttöönottamisella varmistettaisiin lisäksi ympäristövaikutuksiltaan vähäisimpien uusiutuvien polttoaineiden lisääntynyt käyttö sellaisissa liikennemuodoissa, joiden sähköistäminen on vaikeaa. Näiden tavoitteiden saavuttaminen olisi varmistettava polttoaineiden toimittajia koskevilla velvoitteilla sekä muilla toimenpiteillä [asetus (EU) 2021/XXX uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytön edistämisestä meriliikenteessä – FuelEU Maritime -aloite ja asetus (EU) 2021/XXX kestävän lentoliikenteen tasapuolisista toimintaedellytyksistä] mukaisesti. Lentopolttoaineiden toimittajia koskevia nimenomaisia velvoitteita olisi asetettava vain [asetuksen (EU) 2021/XXX kestävän lentoliikenteen tasapuolisista toimintaedellytyksistä] mukaisesti.</p>	<p>Uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan sähkön käyttäminen liikenteessä voi edistää unionin liikennealan hiilestä irtautumista kustannustehokkaasti ja tehostaa muun muassa energialähteiden monipuolistamista toimialalla sekä edistää unionin talouden innovointia, kasvua ja työpaikkojen luomista ja vähentää riippuvuutta tuontienergiasta. Unionin määrittämän kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksille asetetun tiukemman tavoitteen saavuttamiseksi olisi nostettava tasoa, jolla uusiutuvaa energiaa toimitetaan kaikille liikennemuodoille unionissa. Liikennealan tavoitteen esittäminen kasvihuonekaasuintensiteetin vähentämistavoitteena edistäisi kustannustehokkaimpien ja kasvihuonekaasujen vähentämisen kannalta parhaiden polttoaineiden käytön lisäämistä. Lisäksi kasvihuonekaasuintensiteetin vähennystavoitteella edistettäisiin innovointia ja annettaisiin selkeä vertailuarvo erityyppisten polttoaineiden ja uusiutuvan sähkön vertailuun niiden kasvihuonekaasuintensiteetin mukaisesti. Biopolttoaineiden ja biokaasun energiaperusteisen tavoitteen tiukentamisella ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevan tavoitteen käyttöönottamisella varmistettaisiin lisäksi ympäristövaikutuksiltaan vähäisimpien uusiutuvien polttoaineiden lisääntynyt käyttö sellaisissa liikennemuodoissa ja sellaisilla alueilla, joiden sähköistäminen on vaikeaa. Näiden tavoitteiden saavuttaminen olisi varmistettava polttoaineiden toimittajia koskevilla velvoitteilla sekä muilla toimenpiteillä [asetus (EU) 2021/XXX uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytön edistämisestä meriliikenteessä – FuelEU Maritime -aloite ja asetus (EU) 2021/XXX kestävän lentoliikenteen tasapuolisista toimintaedellytyksistä] mukaisesti. Lentopolttoaineiden toimittajia koskevia nimenomaisia velvoitteita olisi asetettava vain [asetuksen (EU) 2021/XXX kestävän lentoliikenteen tasapuolisista toimintaedellytyksistä] mukaisesti.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 18

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 33 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Loppukäyttöalojen, kuten liikennealan, suora sähköistäminen edistää tehokkuutta ja helpottaa siirtymistä uusiutuvaan energiaan perustuvaan energiajärjestelmään. Kyseessä on sen vuoksi sinänsä tehokas keino vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Tästä syystä liikenteen alan lisäisyyttä koskevan kehyksen luomista erityisesti sähköajoneuvoihin toimitettavalle uusiutuvalla sähkölle ei edellytetä.	Loppukäyttöalojen, kuten liikennealan, suora sähköistäminen edistää tehokkuutta ja helpottaa siirtymistä uusiutuvaan energiaan perustuvaan energiajärjestelmään. Kyseessä on sen vuoksi sinänsä tehokas keino vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Tästä syystä lisäisyyttä koskevan kehyksen luomista muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tuotantoon käytettävälle uusiutuvalla sähkölle ei edellytetä.

Perustelu

Lisäisyyden periaate vaikuttaa suhteettoman paljon maihin, joiden energiajärjestelmässä uusiutuvan energian osuus on jo merkittävä. Lisäisyyden ja korrelaation periaatteet sitä paitsi mutkistavat jo entisestään hankalaa liiketoiminnallista tilannetta elektroyysin sekä vihreän vedyn laajemman hyödyntämisen suhteen.

Muutosehdotus 19

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 34 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Koska muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet on laskettava uusiutuvaksi energiaksi riippumatta siitä, millä toimialalla niitä kulutetaan, niiden uusiutuvuuden luonnetta sähköstä tuotettaessa määrittäviä sääntöjä, joita sovellettiin näihin polttoaineisiin ainoastaan liikennealalla kulutettaessa , tulisi laajentaa koskemaan kaikkia muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita riippumatta siitä, millä toimialalla niitä kulutetaan.	Koska muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet on laskettava uusiutuvaksi energiaksi riippumatta siitä, millä toimialalla niitä kulutetaan, niiden uusiutuvuuden luonnetta sähköstä tuotettaessa määrittäviä sääntöjä tulisi soveltaa kaikkiin muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin polttoaineisiin riippumatta siitä, millä toimialalla niitä kulutetaan.

Perustelu

Muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet olisi otettava käyttöön kaikilla aloilla riippumatta energian loppukäytöstä.

Muutosehdotus 20

Direktiiviehdotus

Johdanto-osan 36 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Direktiivillä (EU) 2018/2001 vahvistettiin bioenergian kestävyyttä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevaa kehystä määrittämällä kaikkia loppukäyttöaloja koskevat kriteerit. Siinä annettiin tarkat säännöt metsäbiomassasta tuotetuille biopolttoaineille, bionesteille ja biomassapolttoaineille ja edellytettiin kestäviä korjuutoimia sekä maankäytön muutoksesta aiheutuvien päästöjen laskentaa. Biologisesti poikkeuksellisen monimuotoisten ja runsaasti hiiltä sitovien elinympäristöjen, joita ovat aarniometsät, biologisesti erittäin monimuotoiset metsät, ruohoalueet ja turvemaat, suojelun tehostamiseksi tulisi ottaa käyttöön poikkeuksia ja rajoituksia, jotka koskevat metsäbiomassan hankintaa näiltä alueilta, maatalouden biomassasta tuotettuihin biopolttoaineisiin, bionesteisiin ja biomassapolttoaineisiin sovellettavan lähestymistavan mukaisesti. Lisäksi kasvihuonekaasupäästöjen vähennyskriteerijä olisi sovellettava myös olemassa oleviin biomassalaitoksiin, jotta varmistetaan, että bioenergian tuotanto näissä laitoksissa vähentää kasvihuonekaasupäästöjä fossiilisista polttoaineista tuotettuun energiaan verrattuna.</p>	<p>Direktiivillä (EU) 2018/2001 vahvistettiin bioenergian kestävyyttä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevaa kehystä määrittämällä kaikkia loppukäyttöaloja koskevat kriteerit. Siinä annettiin tarkat säännöt metsäbiomassasta tuotetuille biopolttoaineille, bionesteille ja biomassapolttoaineille ja edellytettiin kestäviä korjuutoimia sekä maankäytön muutoksesta aiheutuvien päästöjen laskentaa.</p> <p>Kyseiset kestävyyskriteerit olisi säilytettävä kansallisen lainsäädännön ohella, jotta voidaan ottaa huomioon erilaiset kansalliset ja alueelliset edellytykset.</p> <p>Biologisesti poikkeuksellisen monimuotoisten ja runsaasti hiiltä sitovien elinympäristöjen, joita ovat aarniometsät, biologisesti erittäin monimuotoiset metsät, ruohoalueet ja turvemaat, suojelun tehostamiseksi tulisi ottaa käyttöön poikkeuksia ja rajoituksia, jotka koskevat metsäbiomassan hankintaa näiltä alueilta, maatalouden biomassasta tuotettuihin biopolttoaineisiin, bionesteisiin ja biomassapolttoaineisiin sovellettavan lähestymistavan mukaisesti.</p>

Muutosehdotus 21

Direktiiviehdotus

1 artiklan 1 kohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

2 artiklan toinen kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Muutetaan direktiivi (EU) 2018/2001 seuraavasti:</p> <p>1) muutetaan 2 artiklan toinen kohta seuraavasti:</p>	<p>Muutetaan direktiivi (EU) 2018/2001 seuraavasti:</p> <p>1) muutetaan 2 artiklan toinen kohta seuraavasti:</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>a) korvataan 36 alakohta seuraavasti:</p> <p>”36) ’muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla’ tarkoitetaan neste- mäisiä ja kaasumaisia polttoaineita, joiden energiasisältö on peräisin muista uusiutuvista energiälähteistä kuin biomassasta;”</p> <p>b) korvataan 47 alakohta seuraavasti:</p> <p>”47) ’oletusarvolla’ tarkoitetaan tyypillisestä arvosta ennalta määritettyjen tekijöiden avulla johdet- tua arvoa, jota voidaan tässä direktiivissä määritellyissä olosuhteissa käyttää todellisen arvon sijasta;”</p>	<p>a) korvataan 16 alakohta seuraavasti:</p> <p>”16) ’uusiutuvan energian yhteisöllä’ tarkoite- taan oikeushenkilöä,</p> <p>a) joka sovellettavan kansallisen lainsää- dännön mukaisesti perustuu avoimeen ja vapaaehtoiseen osallistumiseen, on riip- pumaton ja tosiasiallisesti sellaisten osakkeenomistajien tai jäsenten määrä- ysvallassa, jotka sijaitsevat lähellä kysei- sen oikeushenkilön omistamia ja kehittämiä uusiutuvaa energiaa hyödyn- täviä hankkeita;</p> <p>b) jonka osakkeenomistajat tai jäsenet ovat luonnollisia henkilöitä, pk-yrityksiä tai paikallis- ja alueviranomaisia, mukaan lukien kunnat;</p> <p>c) jonka ensisijainen tarkoitus on tuottaa ympäristöön liittyvää, taloudellista tai sosiaalista hyötyä osakkeenomistajilleen tai jäsenilleen tai alueille, joilla se toimii, eikä rahallista voittoa;”</p> <p>b) korvataan 36 alakohta seuraavasti:</p> <p>”36) ’muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla’ tarkoitetaan neste- mäisiä ja kaasumaisia polttoaineita, joiden energiasisältö ja alkuraaka-aine ovat peräisin muista uusiutuvista energialähteistä kuin bio- massasta;”</p> <p>c) korvataan 47 alakohta seuraavasti:</p> <p>”47) ’oletusarvolla’ tarkoitetaan tyypillisestä arvosta ennalta määritettyjen tekijöiden avulla johdet- tua arvoa, jota voidaan tässä direktiivissä määritellyissä olosuhteissa käyttää todellisen arvon sijasta;”</p>

Perustelu

Myös alueviranomaiset voivat edistää merkittävästi uusiutuvan energian hajautettua tuotantoa.

Määritelmä (36 alakohta) voitaisiin nykyisessä muodossaan ymmärtää niin, että se kattaa myös uusiutumattomista raaka-aineista (öljystä, maakaasusta jne.) tuotetut polttoaineet, joiden tuottamisessa on käytetty uusiutuvia energialähteitä (lämpöenergiaa tai uusiutuvaa sähköä). Sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi niin, ettei öljystä, maakaasusta ja muista fossiilisista polttoaineista tuotettuja polttoaineita voida sisällyttää tähän kategoriaan. Uusiutumattomista raaka-aineista lähtöisin olevien polttoaineiden lukeminen uusiutuviksi polttoaineiksi on vastoin tähän määritelmään viittaavien artiklojen henkeä.

Muutosehdotus 22

Direktiiviehdotus

1 artiklan 1 kohdan c alakohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

2 artiklan toinen kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>14 p) ”yhteisöakulla” tarkoitetaan erillistä ladattavaa akkua, jonka nimellisteho on suurempi kuin 50 kWh, joka soveltuu asennuksiin ja käyttöön asuin-, liike- tai teollisuusympäristössä ja joka on yhdessä toimivien itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien tai uusiutuvan energian yhteisön omistuksessa;</p> <p>14 q) ”yhteishankkeella” tarkoitetaan kansainvälistä hanketta, jossa alueet, kunnat tai jäsenvaltiot yhdistävät voimavarojaan oikeudellisten, teknisten tai rahoitukseen liittyvien näkökohtien osalta uusiutuvan energian tuottamiseksi tavalla, joka ei olisi mahdollinen ilman tällaista yhteistyötä;</p>

Perustelu

Yhteisön laajuisen järjestelmän tasolla käytettävät akut ovat turvallisempia ja edellyttävät suhteessa vähemmän investointeja kuin kotitalousakut.

Muutosehdotus 23

Direktiiviehdotus

1 artiklan 2 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) korvataan 3 kohta seuraavasti:</p> <p>”3. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että biomassasta peräisin oleva energia tuotetaan tavalla, joka minimoi kohtuuttomat vääristymät biomassan raaka-ainemarkkinoilla ja haitalliset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen. Tätä varten niiden on otettava huomioon direktiivin 2008/98/EY 4 artiklassa esitetty jätehierarkia ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettu kaskadikäyttöperiaate.</p> <p>Osana ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä:</p> <p>a) Jäsenvaltiot eivät saa myöntää tukea</p>	<p>b) korvataan 3 kohta seuraavasti:</p> <p>”3. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että biomassasta peräisin oleva energia tuotetaan tavalla, joka minimoi kohtuuttomat vääristymät biomassan raaka-ainemarkkinoilla ja haitalliset vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen. Tätä varten niiden on otettava huomioon direktiivin 2008/98/EY 4 artiklassa esitetty jätehierarkia ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettu kaskadikäyttöperiaate.</p> <p>Osana ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä:</p> <p>a) Jäsenvaltiot eivät saa myöntää tukea</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>i) sahatukkien, vaneritukkien, kantojen ja juurien käyttämiseksi energian tuotantoon;</p> <p>ii) jätettä polttamalla tuotetulle uusiutuvalle energialle, jos direktiivissä 2008/98/EY säädettyjä erilliskeräystä koskevia velvoitteita ei ole noudatettu;</p> <p>[...]</p> <p><i>Komissio antaa viimeistään vuoden kuluttua [tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] 35 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen, joka koskee kaskadi-käyttöperiaatteen soveltamista biomassaan, erityisesti laadukkaan raakapuun energiatuotantokäytön minimoimista, keskittyen tukijärjestelmiin ja ottaen kansalliset erityispiirteet asianmukaisesti huomioon.</i></p>	<p>i) sahatukkien, vaneritukkien, kantojen ja juurien käyttämiseksi energian tuotantoon;</p> <p>ii) jätettä polttamalla tuotetulle uusiutuvalle energialle, jos direktiivissä 2008/98/EY säädettyjä erilliskeräystä koskevia velvoitteita ei ole noudatettu;</p> <p>[...]</p> <p><i>Kotitalouksien jätteestä ja teollisuusjätteestä energian hyödyntämislaitoksissa tuotettu energia katsotaan jäte-energiaksi edellyttäen, että jäte on kerätty ja lajiteltu ja materiaali on otettu talteen jätehierarkian mukaisesti.</i></p>

Perustelu

Lisätään uusi kohta, joka koskee kotitalouksien ja teollisuuden jätteistä tuotettavaa energiaa.

Muutosehdotus 24

Direktiiviehdotus

1 artiklan 2 kohdan c alakohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

3 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>”4a. Jäsenvaltioiden on laadittava puitteet, joihin voi sisältyä tukijärjestelmiä ja uusiutuvan sähkön ostosopimusten käyttöönoton helpottamista, ja jotka mahdollistavat uusiutuvan sähkön käyttöönoton 2 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltion kansallisen tavoitteen mukaisella tasolla ja asetuksen (EU) 2018/1999 4 artiklan a alakohdan 2 alakohdassa tarkoitettujen ohjeellisten kehityskulkujen mukaisella aikataululla. Näissä puitteissa on erityisesti keskitettävä jäljellä olevien, myös lupamenettelyihin liittyvien, korkeatasoista uusiutuvaa sähköä koskevien esteiden poistamiseen. Puitteiden suunnittelussa jäsenvaltioiden on otettava huomioon uusiutuva lisäenergia, jota tarvitaan liikenne-, teollisuus-, rakennus- sekä lämmitys- ja jäähdytysaloilla esiintyvään kysyntään vastaamiseksi sekä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoainoiden tuotannossa.”</p>	<p>”4a. Jäsenvaltioiden on laadittava puitteet, joihin sisältyy tukijärjestelmiä ja uusiutuvan sähkön ostosopimusten käyttöönoton helpottamista, ja jotka mahdollistavat uusiutuvan sähkön käyttöönoton 2 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltion kansallisen tavoitteen mukaisella tasolla ja asetuksen (EU) 2018/1999 4 artiklan a alakohdan 2 alakohdassa tarkoitettujen ohjeellisten kehityskulkujen mukaisella aikataululla. Näissä puitteissa on erityisesti keskitettävä jäljellä olevien, myös lupamenettelyihin liittyvien, korkeatasoista uusiutuvaa sähköä koskevien esteiden poistamiseen. Puitteiden suunnittelussa jäsenvaltioiden on otettava huomioon uusiutuva lisäenergia, jota tarvitaan liikenne-, teollisuus-, rakennus- sekä lämmitys- ja jäähdytysaloilla esiintyvään kysyntään vastaamiseksi sekä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoainoiden ja kierrätettyjen hiilipitoisten polttoainoiden tuotannossa. Puitteet on laadittava kahden vuoden kuluessa direktiiviä (EU) 2018/2001 muuttavan direktiivin hyväksymisestä (2021/0218 (COD)).”</p>

Perustelu

Kuten muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita varten, myös kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita varten tarvittava uusiutuva energia on tuotettava kestävällä tavalla. Ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta on tärkeää tehostaa kiertotalousmalleja, jotka mahdollistavat jätteiden vähentämisen ja kierrätyksen ja pienentävät samalla merkittävästi kasvihuonekaasupäästöjä.

Muutosehdotus 25

Direktiiviehdotus

1 artiklan 4 kohdan a ja b alakohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

9 artiklan 1a kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
muutetaan 9 artikla seuraavasti:	muutetaan 9 artikla seuraavasti:
<p>a) lisätään 1a kohta seuraavasti:</p> <p>”1a. Kunkin jäsenvaltion on 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä sovittava yhden tai useamman jäsenvaltion kanssa vähintään yhden yhteishankkeen toteuttamisesta uusiutuvan energian tuotannossa. Komissiolle on ilmoitettava tällaisesta sopimuksesta, mukaan lukien ajankohta, jona hankkeen odotetaan käynnistyvän. Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2020/1294 säädetyn unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismin mukaisten kansallisten panosten avulla rahoitettujen projektien katsotaan täyttävän tämän veloitteen hankkeeseen osallistuville jäsenvaltioille.”</p>	<p>a) lisätään 1a kohta seuraavasti:</p> <p>”1a. Kunkin jäsenvaltion tai alueen on 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä sovittava yhden tai useamman jäsenvaltion tai alueen kanssa useamman kuin yhden yhteishankkeen toteuttamisesta uusiutuvan energian tuotannossa. Yhteishankkeet eivät saa olla yhteneviä Euroopan laajuisissa puitteissa jo hyväksytyjen yhteistä etua koskevien hankkeiden kanssa. Paikallis- ja alueviranomaiset sekä yksityiset toimijat voivat osallistua tällaiseen yhteistyöhön. Komissiolle on ilmoitettava tällaisesta sopimuksesta, mukaan lukien ajankohta, jona hankkeen odotetaan käynnistyvän. Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2020/1294 säädetyn unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismin mukaisten kansallisten panosten avulla rahoitettujen projektien katsotaan täyttävän tämän veloitteen hankkeeseen osallistuville jäsenvaltioille.”</p>
<p>b) lisätään kohta seuraavasti:</p> <p>”7a. Merialuetta ympäröivien jäsenvaltioiden on yhdessä toimien määrítettävä kyseisellä merialueella vuoteen 2050 mennessä tuotettavaksi suunnitellun uusiutuvan energian määrä sekä välivaiheet vuosille 2030 ja 2040. Niiden on otettava huomioon kunkin alueen erityispiirteet ja kehitys, merialueen uusiutuvan energian tuotantoon liittyvät mahdollisuudet ja asiaan liittyvän integroidun verkon suunnittelun merkitys. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tämä määrä päivitettyissä yhdennetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan mukaisesti.”</p>	<p>b) lisätään kohdat seuraavasti:</p> <p>”7. Rajatyölläisiin hankkeisiin osallistuvat paikallis- ja alueviranomaiset, myös Euroregio-alueiden ja EAYY:iden kaltaiset yhteiset rakenteet, voivat saada taloudellista tukea ja teknistä apua.”</p> <p>”8. Merialuetta ympäröivien jäsenvaltioiden on yhdessä toimien ja alue- ja paikallisviranomaisia sekä muita sidosryhmiä kuultuaan määrítettävä kyseisellä merialueella vuoteen 2050 mennessä tuotettavaksi suunnitellun uusiutuvan energian määrä sekä välivaiheet vuosille 2030 ja 2040. Niiden on otettava huomioon kunkin alueen toimivaltuudet, erityispiirteet ja kehitys, merialueen uusiutuvan energian tuotantoon liittyvät mahdollisuudet ja asiaan liittyvän integroidun verkon suunnittelun merkitys. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tämä määrä päivitettyissä yhdennetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan mukaisesti.”</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	”9. Myös rajajäsenvaltiot ja -alueet voivat tehdä yhteistyötä uusiutuvan energian tuotantoa ja varastointiratkaisuja koskevissa yhteishankkeissa.”

Perustelu

Paikallis- ja aluetasoilla on integroidussa ja hajautetussa energiajärjestelmässä erittäin tärkeä rooli. Yhteistyö paikallis- ja aluetason kanssa on näin ollen keskeistä tällaisten hankkeiden onnistumisen kannalta. Komission olisi tuettava paikallis- ja alueviranomaisten rajatylittävää toimintaa.

Muutosehdotus 26

Direktiiviehdotus

1 artiklan 6 kohta, ehdotetun artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Saavuttaakseen 1 kohdassa asetetun ohjeellisen uusiutuvien energialähteiden osuuden jäsenvaltioiden on rakennussäännöksissään ja -määräyksissään ja tarvittaessa tukijärjestelmissään tai muulla tavalla, jolla saavutetaan vastaava vaikutus, edellytettävä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian vähimmäistasoa direktiivin 2010/31/EU säännösten mukaisesti. Jäsenvaltioiden on sallittava näiden vähimmäistasojen täyttäminen muun muassa tehokkaalla kaukolämmityksellä ja -jäähdytyksellä.	Saavuttaakseen 1 kohdassa asetetun ohjeellisen uusiutuvien energialähteiden osuuden jäsenvaltioiden on rakennussäännöksissään ja määräyksissään ja tarvittaessa tukijärjestelmissään tai muulla tavalla, jolla saavutetaan vastaava vaikutus, edellytettävä uusissa ja remontoitavissa rakennuksissa uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian vähimmäistasoa direktiivin 2010/31/EU säännösten mukaisesti. Jäsenvaltioiden on sallittava näiden vähimmäistasojen täyttäminen muun muassa tehokkaalla kaukolämmityksellä ja -jäähdytyksellä.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 27

Direktiiviehdotus

1 artiklan 7 kohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

18 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
[...] Asentajien ja suunnittelijoiden riittävän määrän saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava , että saataville asetetaan riittäviä koulutusohjelmia, jotka johtavat uusiutuvaa energiaa käyttävät lämmitys- ja jäähdytysteknologiat ja niiden uusimmat innovaatiot kattavaan hyväksyntään tai sertifiointiin . Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla edistetään etenkin pienten ja keskisuurten yritysten ja itsenäisten ammatinharjoittajien osallistumista näihin ohjelmiin. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön vapaaehtoisuuteen perustuvia sopimuksia asiaankuuluvien teknologian tarjoajien ja toimittajien kanssa, jotta asentajia koulutetaan markkinoilla saatavilla olevien uusimpien innovatiivisten ratkaisujen ja teknologioiden kannalta riittävä määrä, joka voi perustua myyntiä koskeviin arvioihin. [...]	[...] Asentajien ja suunnittelijoiden riittävän määrän saavuttamiseksi jäsenvaltioiden tai alueellisen ja paikallisen tason toimivaltaisten viranomaisten on edistettävä sitä , että saatavilla on koulutusohjelmia, jotka johtavat hyväksyntään tai sertifiointiin, joka kattaa uusimman kehityksen mukaiseen infrastruktuuriin perustuvat uusiutuvaa energiaa käyttävät lämmitys- ja jäähdytysteknologiat, varastointiteknologiat ja niiden uusimmat innovaatiot. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla edistetään etenkin pienten ja keskisuurten yritysten ja itsenäisten ammatinharjoittajien osallistumista näihin ohjelmiin. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön vapaaehtoisuuteen perustuvia sopimuksia asiaankuuluvien teknologian tarjoajien ja toimittajien kanssa, jotta asentajia koulutetaan markkinoilla saatavilla olevien uusimpien innovatiivisten ratkaisujen ja teknologioiden kannalta riittävä määrä, joka voi perustua myyntiä koskeviin arvioihin. [...]

Perustelu

Jotta koulutus ei painottuisi energiatehokkuudeltaan heikompiin järjestelmiin, siinä tulee keskittyä uusimpaan teknologiaan. EU:lla on rajallinen toimivalta koulutuspolitiikan alalla, ja koulutusohjelmia hallinnoidaan myös alue- ja paikallistasolla.

Muutosehdotus 28

Direktiiviehdotus

1 artiklan 9 kohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

20 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jollei muuta johdu jäsenvaltioiden arvioinnista, joka sisällytetään asetuksen (EU) 2018/1999 liitteen I mukaisiin yhdennettyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin ja joka koskee tarvetta rakentaa uusiutuvista energialähteistä tuotettua kaukolämmitystä ja -jäähdytystä varten uutta infrastruktuuria tämän direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa asetetun unionin tavoitteen saavuttamiseksi, jäsenvaltioiden on tarvittaessa ryhdyttävä tarvittaviin toimiin tehokkaan lämmitys- ja jäähdytysinfrastruktuurin kehittämiseksi, jotta uusiutuvista lähteistä tuotetun energian, kuten aurinkoenergian, ympäristön energian, geotermisen energian, biomassan, biokaasun, bionesteiden sekä hukkalämmön ja -kylmän käyttöä edistetään yhdessä lämpöenergian varastoinnin kanssa.</p>	<p>Jollei muuta johdu jäsenvaltioiden arvioinnista, joka sisällytetään asetuksen (EU) 2018/1999 liitteen I mukaisiin yhdennettyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin ja joka koskee tarvetta rakentaa uusiutuvista energialähteistä tuotettua kaukolämmitystä ja -jäähdytystä varten uutta infrastruktuuria tämän direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa asetetun unionin tavoitteen saavuttamiseksi, jäsenvaltioiden on tarvittaessa ryhdyttävä tarvittaviin toimiin tehokkaan lämmitys- ja jäähdytysinfrastruktuurin kehittämiseksi, jotta uusiutuvista lähteistä tuotetun energian, kuten aurinkoenergian, ympäristön energian, geotermisen energian, biomassan, biokaasun, bionesteiden, kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden sekä hukkalämmön ja -kylmän käyttöä edistetään yhdessä lämpöpumppujen ja lämpöenergian varastoinnin kanssa.</p>

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 29

Direktiiviehdotus

1 artiklan 10 kohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

20 a artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>”1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että alueellaan toimivat siirtoverkonhaltijat ja jakeluverkonhaltijat asettavat saataville tiedot kullakin tarjousalueella toimitettavan sähkön uusiutuvan energian osuudesta ja kasvihuonekaasupäästöistä niin täsmällisesti ja reaaliaikaisesti kuin mahdollista mutta enintään yhden tunnin ajanjaksoissa ja ennusteiden kanssa, jos niitä on saatavilla. Nämä tiedot on asetettava saataville sähköisesti siten, että ne ovat sähkömarkkinaosapuolten, aggregaattoreiden, kuluttajien ja loppukäyttäjien käytettävissä ja että ne ovat sähköisten viestintälaitteiden, kuten älykkäiden mittausjärjestelmien, sähköajoneuvojen latauspisteiden, lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä rakennusten energianhallintajärjestelmien, luettavissa.</p> <p>2. [Akkuja ja käytettyjä akkuja, direktiivin 2006/66/EY kumoamista ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamista koskevassa asetusehdotuksessa] esitettyjen vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kotitalous- ja teollisuusakkujen valmistajat mahdollistavat akkujen omistajille ja käyttäjille sekä näiden puolesta toimiville kolmansille osapuolille, kuten rakennusten energianhallinnasta vastaaville yrityksille ja sähkömarkkinaosapuolille, syrjimättömin ehdoin ja maksutta reaaliaikaisen pääsyn akunhallintajärjestelmän perustietoihin, joita ovat akun kapasiteetti, toimintakunto, lataustila ja tehon asetusarvo.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tyyppihyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun asetuksen mukaisten lisävaatimusten lisäksi ajoneuvojen valmistajat asettavat sähköajoneuvojen omistajien ja käyttäjien sekä omistajien ja käyttäjien puolesta toimivien kolmansien osapuolten, kuten sähkömarkkinaosapuolten ja sähköisen liikenteen tarjoajien, saataville syrjimättömin ehdoin ja maksutta reaaliaikaiset ajoneuvossa olevat tiedot, jotka koskevat akun toimintakuntoa, lataustilaa, tehon asetusarvoa, kapasiteettia sekä sähköajoneuvojen sijaintia.</p>	<p>”1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että alueellaan toimivat siirtoverkonhaltijat ja jakeluverkonhaltijat asettavat saataville tiedot kullakin tarjousalueella toimitettavan sähkön uusiutuvan energian osuudesta ja kasvihuonekaasupäästöistä niin täsmällisesti kuin mahdollista ja jäsenvaltioiden merkitykselliseksi katsomalla aikaresoluutiolla uusiutuvan energian käyttöönoton edistämiseksi. Nämä tiedot on asetettava saataville sähköisesti siten, että ne ovat sähkömarkkinaosapuolten, aggregaattoreiden, kuluttajien ja loppukäyttäjien käytettävissä ja että ne ovat sähköisten viestintälaitteiden, kuten älykkäiden mittausjärjestelmien, sähköajoneuvojen latauspisteiden, lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä rakennusten energianhallintajärjestelmien, luettavissa.</p> <p>2. [Akkuja ja käytettyjä akkuja, direktiivin 2006/66/EY kumoamista ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamista koskevassa asetusehdotuksessa] esitettyjen vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kotitalous-, yhteisö- ja teollisuusakkujen valmistajat mahdollistavat akkujen omistajille ja käyttäjille sekä näiden puolesta toimiville kolmansille osapuolille, kuten rakennusten energianhallinnasta vastaaville yrityksille ja sähkömarkkinaosapuolille, syrjimättömin ehdoin ja maksutta reaaliaikaisen pääsyn akunhallintajärjestelmän perustietoihin, joita ovat akun kapasiteetti, toimintakunto, lataustila ja tehon asetusarvo.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tyyppihyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun asetuksen mukaisten lisävaatimusten lisäksi ajoneuvojen ja laivojen valmistajat asettavat sähköajoneuvojen ja -laivojen omistajien ja käyttäjien sekä omistajien ja käyttäjien puolesta toimivien kolmansien osapuolten, kuten sähkömarkkinaosapuolten ja sähköisen liikenteen tarjoajien, saataville syrjimättömin ehdoin ja maksutta reaaliaikaiset ajoneuvossa olevat tiedot, jotka koskevat akun toimintakuntoa, lataustilaa, tehon asetusarvoa, kapasiteettia sekä sähköajoneuvojen ja -laivojen sijaintia.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>3. [Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa ja direktiivin 2014/94/EU kumoamista koskevassa asetusehdotuksessa] esitettyjen vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle asennetut yksityiset normaalitehoiset latauspisteet [alkaen tämän muutosdirektiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen määräajasta] pystyvät tukemaan älykkään lataamisen toimintoja ja, sääntelyviranomaisen arvion mukaan tarvittaessa, kaksisuuntaisen lataamisen toimintoja.</p> <p>4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisissa sääntelypuitteissa ei aseteta pieniä tai liikkuvia järjestelmiä, kuten kotitalousakkuja ja sähköajoneuvoja, epäedulliseen asemaan sähkömarkkinoille sekä suoraan että aggregaation kautta osallistumisessa, kuten siirtorajoituksen hallinnassa ja jousto- ja tasehallintapalvelujen tarjoamisessa.”</p>	<p>3. [Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa ja direktiivin 2014/94/EU kumoamista koskevassa asetusehdotuksessa] esitettyjen vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle asennetut yksityiset normaalitehoiset latauspisteet [alkaen tämän muutosdirektiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen määräajasta] pystyvät tukemaan älykkään lataamisen toimintoja ja, sääntelyviranomaisen arvion mukaan tarvittaessa, kaksisuuntaisen lataamisen toimintoja.</p> <p>4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisissa sääntelypuitteissa ei aseteta pieniä tai liikkuvia järjestelmiä, kuten kotitalousakkuja, yhteisöakkuja ja sähköajoneuvoja, sähkörekat ja -laivat mukaan luettuina, epäedulliseen asemaan sähkömarkkinoille sekä suoraan että aggregaation kautta osallistumisessa, kuten siirtorajoituksen hallinnassa ja jousto- ja tasehallintapalvelujen tarjoamisessa.”</p>

Perustelu

Yhteisön laajuisen järjestelmän tasolla käytettävät akut ovat turvallisempia ja edellyttävät suhteessa vähemmän investointeja kuin kotitalousakut. Laivat lisäävät joustavuutta, eikä niitä pitäisi sulkea pois näiltä markkinoilta.

Muutosehdotus 30

Direktiiviehdotus

1 artiklan 10 kohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

20 a artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Muutetaan 6 kohta seuraavasti:</p> <p>Jäsenvaltiot voivat säätää, että rajatylittävä osallistuminen uusiutuvan energian yhteisöihin on mahdollista. Tähän voi sisältyä suora fyysinen rajan ylittävä liitäntä yhteisön sisäistä sähkökauppaa varten.</p>

Muutosehdotus 31

Direktiiviehdotus

1 artiklan 11 kohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

22 a artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>”1. Jäsenvaltioiden on pyrittävä lisäämään uusiutuvien energialähteiden osuutta teollisuuden lopullisessa energiakäytössä ja muussa kuin energiakäytössä käytettävistä energialähteistä ohjeellisella keskimääräisellä 1,1 prosenttiyksikön vähimmäislisäyksellä vuosittain vuoteen 2030 mennessä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on sisällytettävä tämän ohjeellisen lisäyksen saavuttamiseksi suunnitellut ja toteutetut toimenpiteet yhdenntyyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiinsa sekä edistymisraportteihin, jotka toimitetaan asetuksen (EU) 2018/1999 3, 14 ja 17 artiklan mukaisesti.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lopullisessa energiakäytössä ja muussa kuin energiakäytössä käytettävien muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden osuus on 50 prosenttia lopulliseen energiakäyttöön ja muuhun kuin energiakäyttöön teollisuudessa käytetystä vedystä vuoteen 2030 mennessä. Tämän prosenttimäärän laskemisessa käytetään seuraavia sääntöjä:</p> <p>a) Laskettaessa nimittäjää otetaan huomioon lopullisessa energiakäytössä ja muussa kuin energiakäytössä käytettävän vedyn energiasisältö mutta ei oteta huomioon perinteisten liikenteen polttoaineiden tuotannossa väli tuotteina käytettyä vetyä.</p> <p>b) Laskettaessa osoittajaa otetaan huomioon teollisuuden lopullisessa energiakäytössä ja muussa kuin energiakäytössä kuluttavien muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden energiasisältö mutta ei oteta huomioon perinteisten liikenteen polttoaineiden tuotannossa väli tuotteina käytettyä muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita.</p> <p>c) Laskettaessa osoittajaa ja nimittäjää on käytettävä liitteessä III vahvistettuja polttoaineiden energiasisältöjä koskevia arvoja.</p>	<p>”1. Jäsenvaltioiden on pyrittävä lisäämään yhteistoimin alueiden ja kuntien kanssa uusiutuvien energialähteiden osuutta teollisuuden lopullisessa energiakäytössä ja muussa kuin energiakäytössä käytettävistä energialähteistä ohjeellisella keskimääräisellä 1,1 prosenttiyksikön vähimmäislisäyksellä vuosittain vuoteen 2030 mennessä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on sisällytettävä tämän ohjeellisen lisäyksen saavuttamiseksi suunnitellut ja toteutetut toimenpiteet yhdenntyyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiinsa sekä edistymisraportteihin, jotka toimitetaan asetuksen (EU) 2018/1999 3, 14 ja 17 artiklan mukaisesti, ja koordinoitava tässä yhteydessä toimiaan alueiden ja kuntien kanssa.</p> <p>Jäsenvaltioiden on pyrittävä varmistamaan yhteistoimin alueiden ja kuntien kanssa, että lopullisessa energiakäytössä ja muussa kuin energiakäytössä käytettävien muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden osuus on 50 prosenttia lopulliseen energiakäyttöön ja muuhun kuin energiakäyttöön teollisuudessa käytetystä vedystä vuoteen 2030 mennessä. Tämän prosenttimäärän laskemisessa käytetään seuraavia sääntöjä:</p> <p>a) Laskettaessa nimittäjää otetaan huomioon lopullisessa energiakäytössä ja muussa kuin energiakäytössä käytettävän vedyn energiasisältö mutta ei oteta huomioon perinteisten liikenteen polttoaineiden tuotannossa väli tuotteina käytettyä vetyä.</p> <p>b) Laskettaessa osoittajaa otetaan huomioon teollisuuden lopullisessa energiakäytössä ja muussa kuin energiakäytössä kuluttavien muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden sekä vähähiilisen vedyn energiasisältö mutta ei oteta huomioon perinteisten liikenteen polttoaineiden tuotannossa väli tuotteina käytettyä muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita.</p> <p>c) Laskettaessa osoittajaa ja nimittäjää on käytettävä liitteessä III vahvistettuja polttoaineiden energiasisältöjä koskevia arvoja.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että teollisissa tuotteissa, joissa on uusiutuvalla energialla tai muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla tapahtunutta tuotantoa koskeva merkintä tai jotka ovat näin tuotetuiksi esitettyjä, ilmaistaan raaka-aineiden hankinnassa ja esikäsittelyssä, valmistuksessa ja jakelussa käytetyn uusiutuvan energian tai muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden prosenttiosuus laskettuna suosituksessa 2013/179/EU⁽¹⁾ tai vaihtoehtoisesti standardissa ISO 14067:2018 esitettyjen menetelmien perusteella.”</p> <p>(¹) 2013/179/EU: Komission suositus, annettu 9 päivänä huhtikuuta 2013, yhteisten menetelmien käyttämisestä tuotteiden ja organisaatioiden elinkaaren ympäristötehokkuuden mittaamiseen ja siitä tiedottamiseen (EUVL L 124, 4.5.2013, s. 1).</p>	<p>2. Jäsenvaltioiden on varmistettava yhteistoimin alueiden ja kuntien kanssa, että teollisissa tuotteissa, joissa on uusiutuvalla energialla tai muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla tapahtunutta tuotantoa koskeva merkintä tai jotka ovat näin tuotetuiksi esitettyjä, ilmaistaan raaka-aineiden hankinnassa ja esikäsittelyssä, valmistuksessa ja jakelussa käytetyn uusiutuvan energian tai muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden prosenttiosuus laskettuna suosituksessa 2013/179/EU⁽¹⁾ tai vaihtoehtoisesti standardissa ISO 14067:2018 esitettyjen menetelmien perusteella.”</p> <p>(¹) 2013/179/EU: Komission suositus, annettu 9 päivänä huhtikuuta 2013, yhteisten menetelmien käyttämisestä tuotteiden ja organisaatioiden elinkaaren ympäristötehokkuuden mittaamiseen ja siitä tiedottamiseen (EUVL L 124, 4.5.2013, s. 1).</p>

Perustelu

Paikallis- ja alueviranomaisten tulisi olla mukana, kun tarkistettua direktiiviä sovelletaan käytännössä. Ne olisi kutsuttava mukaan kansallisten suunnitelmien ja tavoitteiden määrittelyyn, ja niiden panos olisi otettava huomioon.

Muutosehdotus 32

Direktiiviehdotus

1 artiklan 12 kohdan d alakohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

23 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>”4. Jäsenvaltiot voivat panna täytäntöön 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun vuosittaisen keskimääräisen lisäyksen toteuttamalla yhden tai useamman seuraavista vaihtoehdoista:</p> <p>a) uusiutuvan energian tai hukkalämmön ja -kylmän fyysinen lisääminen lämmitykseen ja jäähdytykseen toimitettuihin energialähteisiin ja polttoaineisiin;</p> <p>b) erittäin tehokkaiden uusiutuvaan energiaan perustuvien lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien asentaminen rakennuksiin tai uusiutuvan energian tai hukkalämmön ja -kylmän käyttäminen teollisuuden lämmitys- ja jäähdytysprosesseissa;</p>	<p>”4. Jäsenvaltiot voivat panna täytäntöön 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun vuosittaisen keskimääräisen lisäyksen toteuttamalla yhden tai useamman seuraavista vaihtoehdoista:</p> <p>a) uusiutuvan energian tai hukkalämmön ja -kylmän fyysinen lisääminen lämmitykseen ja jäähdytykseen toimitettuihin energialähteisiin ja polttoaineisiin;</p> <p>b) erittäin tehokkaiden uusiutuvaan energiaan perustuvien lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien asentaminen rakennuksiin tai uusiutuvan energian tai hukkalämmön ja -kylmän käyttäminen teollisuuden lämmitys- ja jäähdytysprosesseissa;</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
c) toimenpiteet, jotka kuuluvat kaupattavien sertifi kaattien piiriin, joilla osoitetaan, että 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetty velvoite täytetään tukemalla tämän kohdan b alakohdassa esitettyjä muun talouden toimijan, kuten itsenäisen uusiutuviin energialähteisiin perustuvan teknologian asentajan tai uusiutuvan energian asennuspalveluja tarjoavan energiapalveluyrityksen, toteuttamia toimenpiteitä;	c) toimenpiteet, jotka kuuluvat kaupattavien sertifi kaattien piiriin, joilla osoitetaan, että 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetty velvoite täytetään tukemalla tämän kohdan b alakohdassa esitettyjä muun talouden toimijan, kuten itsenäisen uusiutuviin energialähteisiin perustuvan teknologian asentajan tai uusiutuvan energian asennuspalveluja tarjoavan energiapalveluyrityksen, toteuttamia toimenpiteitä;
d) kansallisten ja paikallisten viranomaisten uusiutuvan energian hankkeita ja infrastruktuureja koskevien valmiuksien kehittäminen;	d) kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten uusiutuvan energian hankkeita ja infrastruktuureja koskevien valmiuksien kehittäminen;
e) puitteiden luominen riskien vähentämiseksi uusiutuvaan energiaan liittyvien hankkeiden pääomakustannusten alentamiseksi;	e) puitteiden luominen riskien vähentämiseksi uusiutuvaan energiaan liittyvien hankkeiden pääomakustannusten alentamiseksi;
f) yritysten ja pienkuluttajayhteisöjen tekemien lämmön ostosopimusten edistäminen;	f) yritysten ja pienkuluttajayhteisöjen, myös pk-yritysten , tekemien lämmön ja kylmän ostosopimusten edistäminen;
g) fossiilisia polttoaineita käyttävien lämmitysjärjestelmien suunniteltu korvaaminen tai fossiilisten polttoaineiden suunniteltu käytöstä poisto välitavoitteineen;	g) fossiilisia polttoaineita käyttävien lämmitysjärjestelmien suunniteltu korvaaminen tai fossiilisten polttoaineiden suunniteltu käytöstä poisto välitavoitteineen;
h) uusiutuvista lähteistä peräisin olevan lämmityksen ja jäähdytyksen suunnittelu paikallisten ja alueellisten vaatimusten mukaisesti;	h) uusiutuvista lähteistä peräisin olevan lämmityksen ja jäähdytyksen suunnittelu paikallisten ja alueellisten vaatimusten mukaisesti;
i) muut vaikutukseltaan vastaavat politiikkatoimet, muun muassa verotoimet, tukijärjestelmät tai muut taloudelliset kannustimet.	i) sen edistäminen, että uusiutuvan energian yhteisöihin nivotaan uusiutuvaa energiaa käyttäviä lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmiä;
Kun jäsenvaltiot hyväksyvät tai panevat täytäntöön näitä toimenpiteitä, niiden on tehtävä niistä avoimia kaikille kuluttajille, erityisesti niille, jotka elävät pienituloisissa tai haavoittuvissa kotitalouksissa ja joilla ei muutoin olisi riittävästi ennakkopääomaa voidakseen hyötyä niistä muuten.”	Kun jäsenvaltiot hyväksyvät tai panevat täytäntöön näitä toimenpiteitä, niiden on tehtävä niistä avoimia kaikille kuluttajille, erityisesti niille, jotka elävät pienituloisissa tai haavoittuvissa kotitalouksissa, jotka ovat haavoittuvia mikro- ja pienyrityksiä ja joilla ei muutoin olisi riittävästi ennakkopääomaa voidakseen hyötyä niistä muuten.”
Perustelu	
Lisätään viittaus alueelliseen tasoon ja mukautetaan energiaköyhyyden kriteerit vastaamaan sosiaalisen ilmastonrahaston yhteydessä esitettyä määritelmää. Uusiutuvan energian yhteisöt voivat saada aikaan merkittävää ympäristöhyötyä yhdistämällä sähköjärjestelmiin lämmön ja kylmän tuotannon.	

Perustelu

Lisätään viittaus alueelliseen tasoon ja mukautetaan energiaköyhyyden kriteerit vastaamaan sosiaalisen ilmastonrahaston yhteydessä esitettyä määritelmää. Uusiutuvan energian yhteisöt voivat saada aikaan merkittävää ympäristöhyötyä yhdistämällä sähköjärjestelmiin lämmön ja kylmän tuotannon.

Muutosehdotus 33

Direktiiviehdotus

1 artiklan 13 kohdan e alakohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

24 artiklan 8 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on laadittava puitteet, joilla sähkönjakeluverkon haltijat arvioivat vähintään joka neljäs vuosi yhteistyössä oman alueensa kaukolämmitys- tai kaukojäähdytysjärjestelmien haltijoiden kanssa kaukolämmitys- tai kaukojäähdytysjärjestelmien potentiaalia tuottaa tasehallinta- ja muita järjestelmäpalveluja, joihin kuuluvat esimerkiksi kysyntäjousto ja uusiutuvista lähteistä tuotetun ylimääräisen sähkön lämpövarastointi, ja sitä, olisiko tunnistettu potentiaali resurssi- ja kustannustehokkaampaa kuin vaihtoehtoiset ratkaisut.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähkön siirto- ja jakeluverkkojen haltijat ottavat asianmukaisesti huomioon ensimmäisessä alakohdassa vaaditun arvioinnin tulokset verkon suunnittelussa, verkkoinvestoinneissa ja infrastruktuurin kehittämisessä omilla alueillaan.</p> <p>Jäsenvaltioiden on helpotettava koordinoitua kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmien haltijoiden ja sähkön siirto- ja jakeluverkkojen haltijoiden välillä, jotta varmistetaan, että kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmien haltijoiden tasehallinta-, varastointi- ja muut joustopalvelut, kuten kysyntäjousto, toimivat jäsenvaltioiden sähkömarkkinoilla.</p> <p>Jäsenvaltiot voivat laajentaa ensimmäisessä ja kolmannessa alakohdassa esitettyjä arviointi- ja koordinoitavaatimuksia koskemaan kaasun siirto- ja jakeluverkkojen, mukaan luettuna vetyverkot ja muut energiaverkot, haltijoita.</p>	<p>Jäsenvaltioiden <i>tai toimivaltaisten alue- ja paikallisviranomaisten</i> on laadittava puitteet, joilla sähkönjakeluverkon haltijat arvioivat vähintään joka neljäs vuosi yhteistyössä oman alueensa kaukolämmitys- tai kaukojäähdytysjärjestelmien haltijoiden kanssa kaukolämmitys- tai kaukojäähdytysjärjestelmien potentiaalia tuottaa tasehallinta- ja muita järjestelmäpalveluja, joihin kuuluvat esimerkiksi kysyntäjousto ja uusiutuvista lähteistä tuotetun ylimääräisen sähkön lämpövarastointi, ja sitä, olisiko tunnistettu potentiaali resurssi- ja kustannustehokkaampaa kuin vaihtoehtoiset ratkaisut. <i>Arvioinnissa on otettava ensisijaisesti huomioon vaihtoehdot verkon kehittämiselle energiatehokkuus etusijalle -periaatteen mukaisesti.</i></p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähkön siirto- ja jakeluverkkojen haltijat ottavat asianmukaisesti huomioon ensimmäisessä alakohdassa vaaditun arvioinnin tulokset verkon suunnittelussa, verkkoinvestoinneissa ja infrastruktuurin kehittämisessä omilla alueillaan.</p> <p>Jäsenvaltioiden on helpotettava koordinoitua kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmien haltijoiden ja sähkön siirto- ja jakeluverkkojen haltijoiden välillä, jotta varmistetaan, että kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmien haltijoiden tasehallinta-, varastointi- ja muut joustopalvelut, kuten kysyntäjousto, toimivat jäsenvaltioiden sähkömarkkinoilla.</p> <p>Jäsenvaltiot voivat laajentaa ensimmäisessä ja kolmannessa alakohdassa esitettyjä arviointi- ja koordinoitavaatimuksia koskemaan kaasun siirto- ja jakeluverkkojen, mukaan luettuna vetyverkot ja muut energiaverkot, haltijoita.</p> <p><i>Jäsenvaltioiden on koordinoitava näiden puitteiden täytäntöönpanon ja myöhemmän käytön edistämiseen liittyviä toimia alueiden ja kuntien kanssa.</i></p>

Perustelu

Paikallis- ja aluetason tulee olla mukana prosessin kaikissa vaiheissa direktiivin sujuvan täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Muutosehdotus 34

Direktiiviehdotus

1 artiklan 14 kohta, ehdotetun artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on perustettava mekanismi, jonka avulla niiden alueella toimivat polttoaineiden toimittajat voivat vaihtaa keskenään uusiutuvan energian toimittamista liikennealalle koskevia hyvityksiä. Talouden toimijat, jotka toimittavat uusiutuvaa sähköä sähköajoneuvoille julkisten latauspisteiden kautta, saavat hyvityksiä riippumatta siitä, koskeeko niitä jäsenvaltion polttoaineiden toimittajille asettama velvoite ja voivat myydä näitä hyvityksiä polttoaineiden toimittajille, jotka saavat käyttää hyvityksiä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annetun veloitteen täyttämiseen.</p>	<p>Jäsenvaltioiden on perustettava mekanismi, jonka avulla niiden alueella toimivat polttoaineiden toimittajat voivat eri järjestelmiä hyödyntäen vaihtaa keskenään uusiutuvan energian ja vähähiilisen vedyn toimittamista liikennealalle koskevia hyvityksiä. Talouden toimijat, jotka toimittavat uusiutuvaa sähköä sähköajoneuvoille julkisten latauspisteiden kautta, uusiutuvaa energiaa, vähähiilistä vetyä tai vedystä johdettuja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita, saavat hyvityksiä riippumatta siitä, koskeeko niitä jäsenvaltion polttoaineiden toimittajille asettama velvoite ja voivat myydä näitä hyvityksiä polttoaineiden toimittajille, jotka saavat käyttää hyvityksiä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annetun veloitteen täyttämiseen.</p>

Perustelu

Uusien uusiutuvien energialähteiden nopeutunut kehitys olisi otettava huomioon.

Muutosehdotus 35

Direktiiviehdotus

1 artiklan 16 kohdan b alakohta, ehdotettu a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>ii) muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille ja kierrätetyille hiilipitoisille polttoaineille kertomalla näiden polttoaineiden kaikille liikennemuodoille toimitettu määrä niiden 29 a artiklan 3 kohdan nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä määritetyillä päästövähennyksillä;</p>	<p>ii) muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille, vähähiiliselle vedylle, vedystä johdetuille muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille ja kierrätetyille hiilipitoisille polttoaineille kertomalla näiden polttoaineiden kaikille liikennemuodoille toimitettu määrä niiden 29 a artiklan 3 kohdan nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä määritetyillä päästövähennyksillä;</p>

Perustelu

Mukautetaan teksti vastaamaan vähähiilistä vetyä koskevaa lisäystä.

Muutosehdotus 36

Direktiiviehdotus

1 artiklan 16 kohdan b alakohta, ehdotettu d alakohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

27 artiklan 1 kohdan d alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
d) kasvihuonekaasuintensiteetin vähennys uusiutuvan energian käytöstä määritetään jakamalla kaikille liikenne- muodoille toimitettujen biopolttoaineiden, biokaasun ja uusiutuvan sähkön käytöstä saatava kasvihuonekaasu- päästöjen vähennys perustasolla.	d) kasvihuonekaasuintensiteetin vähennys uusiutuvan ener- gian käytöstä määritetään jakamalla kaikille liikenne- muodoille toimitettujen biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden, vähähiilisen vedyn, kierrätettyjen hiili- pitoisten polttoaineiden ja uusiutuvan sähkön käytöstä saatava kasvihuonekaasupäästöjen vähennys perustasol- la.

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 37

Direktiiviehdotus

1 artiklan 16 kohdan d alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
d) muutetaan 3 kohta seuraavasti: i) poistetaan ensimmäinen, toinen ja kolmas alakohta; ii) korvataan neljäs alakohta seuraavasti: ”Jos sähköä käytetään muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tuottamiseen suoraan tai välituotteiden tuottamiseen, uusiutuvan energian osuuden määrittämisessä on käytettävä uusiutuvista lähteistä tuotetun sähkön keskimääräistä osuutta tuotantomaassa, mitattuna kaksi vuotta ennen kyseistä vuotta.”	d) muutetaan 3 kohta seuraavasti: i) poistetaan ensimmäinen, toinen ja kolmas alakohta; ii) korvataan neljäs alakohta seuraavasti: ”Jos sähköä käytetään muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tuottamiseen suoraan tai välituotteiden tuottamiseen, uusiutuvan energian osuuden määrittämisessä on käytettävä uusiutuvista lähteistä tuotetun sähkön keskimääräistä osuutta tuotantomaassa, mitattuna kaksi vuotta ennen kyseistä vuotta.”

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>iii) korvataan viidennen alakohdan johdantolause seuraavasti: "Sähkö, joka saadaan suorasta liitännästä uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä tuottavaan laitokseen, voidaan kuitenkin kokonaisuudessaan laskea uusiutuvista energialähteistä tuotetuksi sähköksi muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tuotannossa edellyttäen, että:"</p>	<p>iii) korvataan viides alakohta, mukaan lukien a ja b luetelmakohdat, seuraavasti: "Sähkö, joka saadaan suorasta liitännästä uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä tuottavaan laitokseen, voidaan kuitenkin kokonaisuudessaan laskea uusiutuvista energialähteistä tuotetuksi sähköksi muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tuotannossa edellyttäen, että laitosta ei ole liitetty verkkoon tai se on liitetty verkkoon, mutta voidaan esittää näyttö siitä, että kyseessä oleva sähkö on toimitettu ottamatta sähköä verkosta."</p> <p>iv) korvataan kuudes alakohta seuraavasti: "Verkosta otettu sähkö voidaan kokonaisuudessaan laskea uusiutuvaksi edellyttäen, että se on tuotettu yksinomaan uusiutuvista energialähteistä ja tämä on vahvistettu alkuperätakuin."</p> <p>v) poistetaan seitsemäs alakohta.</p>

Perustelu

Lisäisyyden ja korrelaation periaatteet mutkistavat jo entisestään hankalaa liiketoiminnallista tilannetta elektrolyysin sekä vihreän vedyn laajemman hyödyntämisen suhteen. Vihreän vedyn tuotantoon pitäisi myös olla mahdollista saada julkista tukea siten, että tehdään sopimus olemassa olevan aurinko- tai tuulivoimapuiston kanssa ja hyödynnetään esimerkiksi alkuperätakuuta.

Muutosehdotus 38

Direktiiviehdotus

1 artiklan 18 kohdan a alakohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

29 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>muutetaan 29 artikla seuraavasti:</p> <p>a) muutetaan 1 kohta seuraavasti:</p> <p>i) korvataan ensimmäisen alakohdan a alakohta seuraavasti:</p> <p>"a) myötävaikuttaminen jäsenvaltioiden uusiutuvan energian osuuksien ja edellä tämän direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa, 15 a artiklan 1 kohdassa, 22 a artiklan 1 kohdassa, 23 artiklan 1 kohdassa, 24 artiklan 4 kohdassa sekä 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumiseen;"</p>	<p>muutetaan 29 artikla seuraavasti:</p> <p>a) muutetaan 1 kohta seuraavasti:</p> <p>i) korvataan ensimmäisen alakohdan a alakohta seuraavasti:</p> <p>"a) myötävaikuttaminen jäsenvaltioiden uusiutuvan energian osuuksien ja edellä tämän direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa, 15 a artiklan 1 kohdassa, 22 a artiklan 1 kohdassa, 23 artiklan 1 kohdassa, 24 artiklan 4 kohdassa sekä 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumiseen;"</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>ii) korvataan neljäs alakohta seuraavasti:</p> <p><i>”Biomassapolttoaineiden on täytettävä 2–7 ja 10 kohdassa säädetty kestävyysskriteerit ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevat kriteerit, jos niitä käytetään</i></p> <p>– a) kiinteiden biomassapolttoaineiden tapauksessa sähköä, lämmitystä ja jäähdytystä tuottavissa laitoksissa, joiden kokonaislämpöteho on 5 MW tai suurempi,</p> <p>– b) kaasumaisten biomassapolttoaineiden tapauksessa sähköä, lämmitystä ja jäähdytystä tuottavissa laitoksissa, joiden kokonaislämpöteho on 2 MW tai suurempi,</p> <p>– c) kaasumaisia biomassapolttoaineita tuottavien laitosten tapauksessa, kun niiden keskimääräinen biometaanin virtausnopeus on:</p> <p>i) enemmän kuin 200 m³ metaaniekvivalenttia/h mitattuna lämpötilan ja paineen normaaliolosuhteissa (ts. 0 °C ja 1 baarin ilmanpaine);</p> <p>ii) jos biokaasu koostuu metaanin ja palamattomien muiden kaasujen seoksesta, metaanin virtausnopeus on i alakohdassa vahvistettu kynnyisarvo uudelleenlaskettuna suhteessa seoksen sisältämään metaanin tilavuusosuuteen;”</p> <p>iii) lisätään neljännen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:</p> <p><i>”Jäsenvaltiot voivat soveltaa kestävyysskriteerejä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevia kriteerejä laitoksiin, joiden kokonaislämpöteho tai biometaanin virtausnopeus on pienempi.”</i></p>	

Perustelu

Muutosehdotuksen tavoitteena on palauttaa osa tällä hetkellä voimassa olevan, vasta kolme vuotta sitten annetun direktiivin (EU) 2018/2001 tekstistä. (Direktiiviä ei ole vielä saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä kaikissa jäsenvaltioissa.)

Epävakaa lainsäädäntö vähentäisi investointeja ja häittäisi markkinoiden kehitystä.

Muutosehdotus 39

Direktiiviehdotus

1 artiklan 18 kohdan e ja f alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>e) korvataan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan iv alakohta seuraavasti:</p> <p>”iv) että hakkuun yhteydessä otetaan huomioon maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen kielteisten vaikutusten minimoimiseksi tavalla, jolla vältetään kantojen ja juurien korjuu, aarniometsien pilaantuminen tai niiden muuntaminen viljelymetsiksi sekä herkällä maaperällä tapahtuva korjuu; minimoidaan laajat avohakkuut ja varmistetaan paikallisesti asianmukaiset rajat kuolleen puuaineksen korjuulle ja vaatimukset sellaisten hakkuumenetelmien käytöstä, joilla minimoidaan vaikutukset maaperän laatuun, mukaan luettuna maaperän tiivistyminen, sekä biologisen monimuotoisuuden ominaisuuksiin ja elinympäristöihin.”</p>	<p>e) korvataan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan iv alakohta seuraavasti:</p> <p>”iv) että hakkuun yhteydessä otetaan huomioon maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen kielteisten vaikutusten minimoimiseksi tavalla, jolla vältetään aarniometsien pilaantuminen tai niiden muuntaminen viljelymetsiksi sekä herkällä maaperällä tapahtuva korjuu; minimoidaan laajat avohakkuut ja varmistetaan paikallisesti asianmukaiset rajat kuolleen puuaineksen korjuulle ja vaatimukset sellaisten hakkuumenetelmien käytöstä, joilla minimoidaan vaikutukset maaperän laatuun, mukaan luettuna maaperän tiivistyminen, sekä biologisen monimuotoisuuden ominaisuuksiin ja elinympäristöihin.”</p>
<p>f) korvataan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan iv alakohta seuraavasti:</p> <p>”iv) että hakkuun yhteydessä otetaan huomioon maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen kielteisten vaikutusten minimoimiseksi tavalla, jolla vältetään kantojen ja juurien korjuu, aarniometsien pilaantuminen tai niiden muuntaminen viljelymetsiksi ja herkällä maaperällä tapahtuva korjuu; minimoidaan laajat avohakkuut ja varmistetaan paikallisesti asianmukaiset rajat kuolleen puuaineksen korjuulle ja vaatimukset sellaisten hakkuumenetelmien käytöstä, joilla minimoidaan vaikutukset maaperän laatuun, mukaan luettuna maaperän tiivistyminen, sekä biologisen monimuotoisuuden ominaisuuksiin ja elinympäristöihin.”</p>	<p>f) korvataan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan iv alakohta seuraavasti:</p> <p>”iv) että hakkuun yhteydessä otetaan huomioon maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen kielteisten vaikutusten minimoimiseksi tavalla, jolla vältetään aarniometsien pilaantuminen tai niiden muuntaminen viljelymetsiksi sekä herkällä maaperällä tapahtuva korjuu; minimoidaan laajat avohakkuut ja varmistetaan paikallisesti asianmukaiset rajat kuolleen puuaineksen korjuulle ja vaatimukset sellaisten hakkuumenetelmien käytöstä, joilla minimoidaan vaikutukset maaperän laatuun, mukaan luettuna maaperän tiivistyminen, sekä biologisen monimuotoisuuden ominaisuuksiin ja elinympäristöihin.”</p>

Perustelu

Pohjoismaisessa metsänhoidossa tehdyt pitkäaikaiset kenttäkokeilut osoittavat, että kantojen ja juurien osittainen korjuu on mahdollista biologista monimuotoisuutta vahingoittamatta. Erilaisten metsänhoitostrategioiden ekologisia seurauksia arvioitaessa on otettava huomioon paikalliset ja alueelliset olosuhteet.

Muutosehdotus 40

Direktiiviehdotus

1 artiklan 18 kohdan g alakohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

29 artiklan 10 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>g) korvataan 10 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohta seuraavasti:</p> <p>”d) vähintään 70 prosenttia sähköstä, lämmitysenergiasta ja jäädytysenergiasta, jotka on tuotettu laitoksissa käytetyistä biomassapolttoaineista 31 päivään joulukuuta 2025 saakka, ja vähintään 80 prosenttia 1 päivänä tammikuuta 2026 alkaen.”</p>	

Perustelu

RED II -direktiivin sääntöjä sovelletaan laitoksiin, jotka aloittavat toimintansa viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Se, että jo toiminnassa oleville laitoksille asetettaisiin (takautuvasti) uusia, entistä tiukempia kriteerejä, heikentäisi oikeudellisen kehyksen vakautta ja veisi pohjaa investoinneilta. Tämä vaikuttaisi erityisen kielteisesti maaseutualueisiin.

Muutosehdotus 41

Direktiiviehdotus

1 artiklan 19 kohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

29 a artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kierrätetyistä hiilipitoisista polttoaineista saatava energia voidaan huomioida 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan tarkoittamassa kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteessa vain, jos näiden polttoaineiden käytöstä saatava kasvihuonekaasupäästövähenys on vähintään 70 prosenttia.</p>	<p>Kierrätetyistä hiilipitoisista polttoaineista ja vähähiilisestä vedystä saatava energia voidaan huomioida 15 a artiklan 1 kohdassa, 22 a artiklan 1 kohdassa, 23 artiklan 1 kohdassa, 24 artiklan 4 kohdassa ja 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tavoitteissa vain, jos näiden polttoaineiden käytöstä saatava kasvihuonekaasupäästövähenys on vähintään 70 prosenttia.</p>

Perustelu

Euroopan komissio painottaa vahvasti hiilidioksidin talteenoton ja hyötykäytön suurta merkitystä hiilestä irtautumisessa. Sen pitäisi näin ollen myös luoda markkinat tuloksena saatavalle polttoaineelle.

Muutosehdotus 42

Direktiiviehdotus

1 artiklan 22 kohta

Direktiivi (EU) 2018/2001

31 artiklan 2, 3 ja 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Komissio varmistaa, että perustetaan unionin tietokanta, joka mahdollistaa nestemäisten ja kaasumaisten uusiutuvien polttoaineiden ja kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden jäljittämisen.</p> <p>2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asianomaiset talouden toimijat kirjaavat viipymättä kyseiseen tietokantaan tarkat tiedot tehdyistä liiketoimista ja niiden kattamien polttoaineiden kestävyysominaisuuksista, mukaan luettuna polttoaineiden elinkaarenaikaiset kasvihuonekaasupäästöt, alkaen polttoaineiden tuotantopisteestä ja päättyen hetkeen, jolloin ne kulutetaan unionissa. Tietokantaan on kirjattava myös tieto siitä, onko tietyn polttoaine-erän tuotantoa tuettu ja jos on, tukijärjestelmän tyyppi.</p> <p>Tietojen jäljitettävyyden parantamiseksi koko toimitusketjussa siirretään komissiolle tarvittaessa valta antaa delegoituja säädöksiä 35 artiklan mukaisesti unionin tietokantaan kirjattavien tietojen soveltamisalan laajentamiseksi kattamaan asiaankuuluvat tiedot alkaen tuotantopisteestä tai polttoaineen tuotantoon käytettävän raaka-aineen keräämisestä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on edellytettävä polttoaineiden toimittajia kirjaamaan unionin tietokantaan 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi tarvittavat tiedot.</p> <p>3. Jäsenvaltioilla on oltava unionin tietokannan käyttöoikeus valvontaa ja tietojen todentamista varten.</p> <p>4. Jos uusiutuvien kaasujen erän tuotannolle on myönnetty alkuperätakuita, jäsenvaltioiden on varmistettava, että nämä alkuperätakuut kumotaan ennen kuin kyseinen uusiutuvien kaasujen erä voidaan rekisteröidä tietokantaan.</p>	<p>1. Komissio varmistaa, että perustetaan unionin tietokanta, joka mahdollistaa nestemäisten ja kaasumaisten uusiutuvien polttoaineiden ja kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden jäljittämisen.</p> <p>2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että asianomaiset talouden toimijat kirjaavat viipymättä kyseiseen tietokantaan tarkat tiedot tehdyistä liiketoimista ja niiden kattamien polttoaineiden kestävyysominaisuuksista, mukaan luettuna raaka-aineet ja niiden alkuperä sekä polttoaineiden elinkaarenaikaiset kasvihuonekaasupäästöt, alkaen polttoaineiden tuotantopisteestä ja päättyen hetkeen, jolloin ne kulutetaan unionissa. Tietokantaan on kirjattava myös tieto siitä, onko tietyn polttoaine-erän tuotantoa tuettu ja jos on, tukijärjestelmän tyyppi.</p> <p>Tietojen jäljitettävyyden parantamiseksi koko toimitusketjussa siirretään komissiolle tarvittaessa valta antaa yksinomaan poikkeustapauksissa delegoituja säädöksiä 35 artiklan mukaisesti unionin tietokantaan kirjattavien tietojen soveltamisalan laajentamiseksi kattamaan asiaankuuluvat tiedot alkaen tuotantopisteestä tai polttoaineen tuotantoon käytettävän raaka-aineen keräämisestä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on edellytettävä polttoaineiden toimittajia kirjaamaan unionin tietokantaan 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi tarvittavat tiedot.</p> <p>3. Jäsenvaltioilla ja alueviranomaisilla on oltava unionin tietokannan käyttöoikeus valvontaa ja tietojen todentamista varten.</p> <p>4. Jos uusiutuvien kaasujen erän tuotannolle on myönnetty alkuperätakuita, jäsenvaltioiden on varmistettava, että nämä alkuperätakuut kumotaan ennen kuin kyseinen uusiutuvien kaasujen erä voidaan rekisteröidä tietokantaan.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että talouden toimijoiden tietokantaan kirjaamien tietojen tarkkuus ja kattavuus todennetaan esimerkiksi vapaaehtoisten tai kansallisten järjestelmien avulla.</p> <p>Tietojen todentamiseksi komission 30 artiklan 4, 5 ja 6 kohdan mukaisesti tunnustamat vapaaehtoiset tai kansalliset järjestelmät voivat käyttää kolmannen osapuolen tarjoamia tietojärjestelmiä välittäjinä tietojen keräämisessä, edellyttäen että tällaisesta käytöstä on ilmoitettu komissiolle.</p>	<p>5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että talouden toimijoiden tietokantaan kirjaamien tietojen tarkkuus ja kattavuus todennetaan esimerkiksi vapaaehtoisten tai kansallisten järjestelmien avulla.</p> <p>Tietojen todentamiseksi komission 30 artiklan 4, 5 ja 6 kohdan mukaisesti tunnustamat vapaaehtoiset tai kansalliset järjestelmät voivat käyttää kolmannen osapuolen tarjoamia tietojärjestelmiä välittäjinä tietojen keräämisessä, edellyttäen että tällaisesta käytöstä on ilmoitettu komissiolle.</p> <p>6. Unionin tietokantaan kerätään ja siitä voidaan tuottaa aluetason tietoja.</p>

Perustelu

Tarkasti eriteltyt tiedot voivat auttaa jäljittämään ja ymmärtämään paremmin nestemäisten ja kaasumaisten uusiutuvien polttoaineiden ja kierrätettyjen hiilipitoisten polttoaineiden virtoja. Delegoituja säädöksiä voidaan käyttää vain poikkeustapauksissa ja toissijaisuusperiaatetta asianmukaisesti kunnioittaen.

Muutosehdotus 43

Direktiiviehdotus

3 artiklan 2 kohdan b alakohta

Direktiivin 98/70/EY muuttaminen

2 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>b) korvataan 8 ja 9 kohta seuraavasti:</p> <p>”8. ’toimittajalla’ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan ensimmäisen kohdan 38 alakohdassa määriteltyä polttoaineen toimittajaa;</p> <p>9. ’biopolttoaineilla’ direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan ensimmäisen kohdan 33 alakohdassa määriteltyjä biopolttoaineita;”</p>	<p>b) korvataan 8 ja 9 kohta seuraavasti:</p> <p>”8. ’toimittajalla’ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan ensimmäisen kohdan 38 alakohdassa määriteltyä polttoaineen toimittajaa;</p> <p>9. ’biopolttoaineilla’ direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan ensimmäisen kohdan 33 alakohdassa määriteltyä biopolttoaineita;”</p> <p>”10. ’vähähiilillä vedyllä’ fossiilipohjaista vetyä, jossa käytetään hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia, tai sähköpohjaista vetyä, jolla saavutetaan vähintään 73,4 prosentin elinkaarenaikaiset kasvihuonekaasupäästöjen vähenykset ja jonka elinkaarenaikaiset kasvihuonepäästöt ovat alle 3 tCO₂-ekv/tH₂ suhteessa fossiiliseen vertailukohtaan, joka on 94 g CO₂-ekv/MJ (2 256 tCO₂-ekv/tH₂). Sähköpohjaisen vedyn hiilipitoisuuden määrittää marginaalilaitos tarjousalueella, jolla elektrolyysilaitte sijaitsee taseselvitysjaksoina, kun elektrolyysilaitte kuluttaa sähköä verkosta;”</p>

II POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

1. korostaa, että ripeän energiasiirtymän sekä energian toimitusvarmuuden tarve on Ukrainaan kohdistuneen Venäjän hyökkäyksen takia nyt suurempi ja selkeämpi kuin koskaan.
2. suhtautuu myönteisesti uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (RED II) ehdotettuun tarkistukseen, joka pohjautuu EU:n yleiseen tavoitteeseen tehdä Euroopasta ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä.
3. kannattaa vuodeksi 2030 asetetun uusiutuvan energian kokonaistavoitteen nostamista ja sitä, että kaikkien alojen odotetaan kantavan kortensa kekoon. Komitea korostaa, että EU:n ilmastotavoitteet sekä EU:n energijärjestelmän kohtuuhintaisuuden ja toimitusvarmuuden vahvistaminen voidaan saavuttaa vain lisäämällä valtavasti ja nopeasti uusiutuvan energian käyttöä sekä parantamalla energiaomavaraisuutta ja energiatehokkuutta.
4. kannattaa kuitenkin sellaista joustavaa ja tasapainoista lähestymistapaa uusiutuvaa energiaa koskeviin tavoitteisiin nähden, joka kannustaa jatkuvaan teknologian kehittämiseen, antaa varmuutta sijoittajille ja turvaa samalla EU:n kilpailukyvyyn ja takaa siirtymän kestäväpohjaisuuden ja oikeudenmukaisuuden.
5. korostaa, että on ensiarvoisen tärkeää varmistaa 55-valmiuspaketissa ehdotettujen säädösten keskinäinen johdonmukaisuus ja pitää kiinni energiatehokkuus etusijalle -periaatteesta ja teknologianeutraaliudesta, jotta tavoitteena oleva ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä saavutettaisiin mahdollisimman kestävästi ja kustannustehokkaasti.
6. vaatii, että jäsenvaltioiden on saatettava RED II -direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään asiakirjan hengen mukaisesti.

Toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arviointi ja vaikutustenarviointi

7. pitää myönteisenä, että säädösehdotuksiin on liitetty komitean ehdotuksen mukaisesti toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arviointitaulukko, mutta yhtyy sääntelyntarkastelulautakunnan ennen ehdotuksen julkaisemista esittämiin huomautuksiin, jotka koskevat erityisesti tarvetta käsitellä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteeseen liittyviä kysymyksiä järjestelmällisesti sekä tarvetta esitellä nykyistä paremmin ehdotettujen toimenpiteiden, kuten bioenergian kestävyyskriteerien, vaikutuksia jäsenvaltioihin ja alueisiin.
8. muistuttaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla ei ole kaikkialla Euroopan unionissa samanlaisia toimivaltuuksia ja että päätökset olisi tehtävä sellaisella hallintotasolla, joka tarjoaa tehokkaimman ratkaisun. Komitea lupaa seurata toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden toteutumista sekä ehdotetun säädöksen alueellisia vaikutuksia, jotta voidaan varmistaa, että ilmastotavoitteet pystytään panemaan täytäntöön mahdollisimman kestävästi ja kustannustehokkaasti.
9. tähdentää, että EU:ssa on tärkeää ottaa huomioon alueiden keskinäiset erot ja kunkin alueen erityispiirteet sekä edistää kustannus- ja resurssitehokkaita ratkaisuja pitäen huoli siitä, että unionin kansalaisten ja eurooppalaisten yritysten energiakustannukset pysyvät kohtuullisina.
10. korostaa, että uusiutuvaa energiaa tuotetaan usein paikallis- ja aluetasolla ja että tuotanto on riippuvaista alueellisista pk-yrityksistä. Komitea kehottaa jäsenvaltioita osallistamaan paikallis- ja alueviranomaiset täysipainoisesti kansallisten ilmastotoimien määrittelyyn ja toteuttamiseen esimerkiksi siten, että Pariisin sopimuksessa säädettyjä kansallisesti määriteltyjä panoksia täydennetään alueellisesti ja paikallisesti määritellyillä panoksilla.

Uusiutuvan energian yhteisöt

11. pitää valitettavana päätöstä olla muuttamatta uusiutuvan energian yhteisöjä koskevaa artiklaa nykyisestä kansallisen lainsäädännön osaksi saattamisesta saatujen kokemusten valossa sekä sitä, ettei ehdotus sisällä uusia säännöksiä, joilla pyrittäisiin helpottamaan luvitusta, vähentämään hallinnollisia esteitä ja muita verkkoon pääsyä hankaloittavia tekijöitä ja edistämään mm. aurinkolämpö-, aurinkosähkö-, vesivoima-, tuulivoima- ja geotermisen energian teknologioiden käyttöä.
12. korostaa tarvetta integroida ja hyödyntää kaikilta osin ”tuottajakuluttajien”, paikallisten energiayhteisöjen ja uuden teknologian tuomat edut, joita ovat esimerkiksi energian varastointi, kysyntäjousto, (mahdollisesti rajatylittävät) mikroverkot sekä sähköiset liikkumisratkaisut.

13. korostaa pien- ja keskijännitteisen sähköverkon merkitystä alueilla, joille on luotava tarvittava infrastruktuuri, jotta hajautettu joukko uusia tuottajia voi syöttää sähköä energiajärjestelmään. Komitea korostaa tarvetta yhdistää uudet pientuottajat pien- ja keskijänniteverkkoon ja kehottaa komissiota laatimaan kehyksen, jossa voidaan yhdistää useita pieniä hankkeita, jotta ne pystyisivät täyttämään voimassa olevan lainsäädännön vaatimukset. Tämän seikan osalta joustavuus on erittäin tärkeää, jotta paikallis- ja alueviranomaiset voivat perustaa tietynlaisia yhdistettyjä hankkeita ja mahdollisesti saada rahoitusta näihin toimiin.

14. huomauttaa, että yhteisötasolla käytettävät varastointijärjestelmät ovat turvallisempia ja edellyttävät suhteessa vähemmän investointeja kuin kotitalouksissa käytettävät varastointijärjestelmät.

Rajatyrittävä yhteistyö

15. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tehostamisesta sekä uusiutuvaan energiaan liittyvän alueellisen ja paikallisen yhteistyön edistämisestä energiamarkkinoiden synergioiden lisäämiseksi ja korostaa alueiden johtavaa roolia merituulivoiman ja valtamerienergian tuotannon lisäämisessä.

16. tähdentää, että on tärkeää edistää ja tukea paikallis- ja alueviranomaisten rajatyrittäviä yhteistyöhankkeita (kuten yhteistä etua koskevia hankkeita) kustannustehokkaan, integroidun, vähähiilisen ja hajautetun energiajärjestelmän aikaansaamiseksi. Komitea korostaa samansuuntaisesti myös yhteenliittämisen merkitystä verkon vakauttamisen kannalta uusiutuvien energialähteiden vaihtelevuuden sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamien, sähköinfrastruktuurin toimintoihin vaikuttavien ympäristöpaineiden valossa.

17. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisille tulee tarjota taloudellista ja teknistä apua, jotta ne pystyvät parantamaan kykyään vetää puoleensa ja saada liikkeelle investointeja.

Bioenergia

18. katsoo, että biomassan kestäväpohjainen tuotanto on välttämätöntä ympäristön ja biologisen monimuotoisuuden suojelun varmistamiseksi, mutta korostaa, että uusien, entistä tiukempien kriteerien käyttöönotto ja soveltaminen kaikkiin olemassa oleviin pienen mittakaavan biomassaa-, lämmöntuotanto- ja sähköntuotantolaitoksiin horjuttaisi oikeudellisen kehyksen vakautta ja aiheuttaisi valtavia sosiaalisia vaikutuksia haavoittuvassa asemassa oleville kuluttajille erityisesti maaseutualueilla sekä yrityksille, joiden nykyisiä laitteistoja ja suunniteltuja investointeja ei voida jättää huomiotta.

19. huomauttaa, että ilmoituskynnyksen alentaminen 20 megawattista 5 megawattiin aiheuttaisi merkittävää hallinnollista lisätaakkaa monille keskisuurille energialaitoksille. Komitea peräänkuuluttaa nykyisten RED-kestävyyskriteerien säilyttämistä kansallisen lainsäädännön ohella, jotta voidaan ottaa huomioon erilaiset kansalliset ja alueelliset edellytykset. Uusia vaatimuksia on asetettava vain, mikäli arvioinneissa osoitetaan, että nykyiset johtavat ympäristöriskeihin, jotka edellyttävät tiukempaa lähestymistapaa.

20. kehottaa vapauttamaan biometaanin tuotantopotentiaalin Euroopassa keinona monipuolistaa energiavalikoimaa ja vähentää kiireellisesti EU:n riippuvuutta Venäjän kaasusta ja samalla tiukentaa ilmastotavoitteiden tavoitetasoa. Komitea kannattaa tavoitetta tuottaa vuoteen 2030 mennessä 35 miljardia kuutiometriä biometaania REPowerEU-suunnitelman mukaisesti.

Kiertotalous ja resurssitehokkuus

21. pitää valitettavana, ettei ehdotuksessa mainita ympäristöä säästäviä ja kiertotaloutta edistäviä julkisia hankintoja keinona, jonka avulla julkishallinnot voivat edistää uusiutuvan energian hyödyntämistä energiaan liittyvissä tuotteissa ja palveluissa.

22. korostaa, että pyrittäessä parantamaan kestäväällä tavalla ja ympäristöä kuormittamatta resurssitehokkuutta uusiutuvat polttoaineet ja kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet voivat toimia siirtymäkauden polttoaineina lyhyellä aikavälillä, jos kestävyys- ja ympäristönsuojelukriteerejä noudatetaan, ja edistää talouden, myös liikennealan, irtautumista hiilestä.

23. kannattaa koordinoitua toimia vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen valmistajien, vaihtoehtoisten polttoaineiden tuottajien ja tankkausinfrastruktuurin tarjoajien välillä, jotta varmistetaan liikennealan irtautuminen hiilestä.

Lämmitys ja jäähdytys

24. kehottaa noudattamaan lämmitykseen ja jäähdytykseen liittyvissä kysymyksissä toissijaisuusperiaatetta.

25. tukee tavoitetta uusiutuvan energian ja hukkalämmön osuuden lisäämisestä lämmityksen ja jäähdytyksen alalla sekä kaukolämmityksessä ja -jäähdytyksessä. Komitea katsoo kuitenkin, että tavoitteet on muotoiltava uudelleen hukkalämmön ja uusiutuvan energian yhdistämiseksi samoin perustein sen sijaan, että laadittaisiin erillisiä tavoitteita. Teollisuudesta, datakeskuksista ynnä muista lähteistä saatavilla olevan hukkalämmön talteenoton pitäisi olla etusijalla, eikä sitä saa vieroksua siksi, että halutaan saavuttaa määrätty uusiutuvan energian osuus.

26. huomauttaa, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi järjestettävä asentajille ja suunnittelijoille tarkoitettuja täydennyskoulutusohjelmia uusiutuvaa energiaa hyödyntävistä lämmitys- ja jäähdytysteknologioista sekä varastointiteknologioista. REPowerEU-suunnitelman puitteissa olisi toteutettava kohdennettuja toimia tiiviissä yhteistyössä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa ja toissijaisuusperiaatetta noudattaen.

Energiaköyhyys

27. pitää valitettavana, ettei uusiutuvan energian käyttöä edistetä yhtenä haavoittuvien kotitalouksien, mikro- ja pienyritysten ja liikenteen käyttäjien energiaköyhyyden torjuntakeinona.

28. toteaa, että EU:n strategia fossiilisen energian toimitusten monipuolistamiseksi vaikuttaa riittämättömältä. Komitea kehottaakin EU:ta ja jäsenvaltioita lisäämään investointejaan uusiutuvaan energiaan ja korostaa paikallisen uusiutuvan energian tuotannon merkitystä pyrittäessä vähentämään riippuvuutta kolmansista maista fossiilisten polttoaineiden tuonnissa ja hillitsemään siihen liittyvää polttoaineiden hintojen nousua ja epävakautta REPowerEU-suunnitelman lähestymistavan mukaisesti.

29. vaatii johdonmukaisia toimenpiteitä ja investointeja sekä niiden tukemista yhteisin, vahvoin ponnisteluin kaikilla tasoilla energiaköyhyyden poistamiseksi edettäessä kohti oikeudenmukaista ja ilmastoneutraalia Eurooppaa vuoteen 2050 mennessä kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopolitiikan ja energiaköyhyyden neuvontakeskuksen kaltaisten aloitteiden pohjalta.

Vety ja vihreät molekyylit

30. korostaa ns. vihreiden molekyylien keskeistä merkitystä ja suhtautuu myönteisesti tieteellisen näytön keräämiseen niiden ja muiden kestäväpohjaisten energiantantajien roolista energiakäytössä.

31. painottaa uusiutuvan vedyn tärkeyttä aloilla, joilla vetyä käytetään raaka-aineena tai joilla energiatehokkuustoimenpiteitä ja suoraa sähköistämistä ei voida toteuttaa. Se tarjoaa myös merkittäviä mahdollisuuksia innovointiin, arvonmuodostukseen ja työllisyyteen monilla EU:n alueilla.

32. huomauttaa, että suuri osa uusiutuvasta vedystä on lyhyellä aikavälillä edelleen tuotava unioniin EU:n rajallisen tuotannon kompensoimiseksi.

33. korostaa, että AK:n aiheesta ”Kohti puhdasta vetyä koskevaa etenemissuunnitelmaa” antamassaan lausunnossa (CoR 549/2020)⁽¹⁾ esittämät ja RED-direktiivin tarkistuksessa ehdotetut uusiutuvaa vetyä ja sen johdannaisia (muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet) koskevat vaatimukset ovat tärkeitä sen kannalta, että uusiutuva vety voidaan ottaa markkinoilla käyttöön EU:n vetystrategian mukaisesti. Komitea kannattaa siksi suunniteltua uusiutuvan vedyn sertifiointia, muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille liikenteessä ja teollisuudessa asetettavia uusia alarajavoitteita sekä suunniteltua merkintää uusiutuvalla energialla ja muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla tuotetuille teollisuustuotteille, kuten ns. vihreälle teräkselle.

34. muistuttaa, että uusiutuvan vedyn on oltava etusijalla ja että vähähiilistä vetyä voidaan käyttää hiilestä irtautumiseen siirtymävaiheen ratkaisuna lyhyellä aikavälillä, kunnes pelkkää uusiutuvaa vetyä voidaan käyttää tähän tarkoitukseen. Komitea vaatii näin ollen EU:n toimielimiä, jäsenvaltioita ja teollisuutta lisäämään uusiutuvaa energiaa ja vetyä koskevaa kapasiteettia.

35. pyytää komissiota tarkastelemaan uudelleen tulevaa, direktiivin (EU) 2018/2001 perusteella laadittavaa muuta kuin biologista alkuperää olevista uusiutuvista polttoaineista annettavaa delegoitua säädöstä, jotta voidaan varmistaa, että se vastaa tätä tarkistusta.

Aurinkoenergia

36. suhtautuu myönteisesti ilmoitukseen EU:n aurinkoenergiastrategian tulevasta käynnistämisestä. Strategian olisi sisällettävä tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä aurinkoenergian käyttöönoton nopeuttamiseksi, esimerkiksi uusiutuvan energian hyödyntämistä rakennuksissa koskevien RED-direktiivin 15 a artiklan uusien vaatimusten ja energiaköyhyyden torjunnan tukemiseksi, ja sillä olisi edistettävä kilpailukykyisen aurinkoenergiajärjestelmän luomista.

⁽¹⁾ EUVL C 324, 1.10.2020, s. 41.

Merellä tuotettava energia

37. kannattaa voimakkaasti RED-direktiivissä ehdotettua uutta vaatimusta merellä tuotettavan energian yhteissuunnittelusta ja tavoitteista sekä toimenpiteitä, jotka koskevat asiaan liittyvää merialueita ympäröivien jäsenvaltioiden integroitua verkon suunnittelua. Komitea korostaa, että meritoiminnan kehittäminen edelleen edellyttää sääntelyn yhdenmukaistamista EU:n tasolla erityisesti tarjouskilpailujen, markkinasääntöjen, teknisten näkökohtien sekä työterveyden ja -turvallisuuden osalta, jotta haluttu yhteistyö jäsenvaltioiden ja alueiden kesken onnistuu.

38. pitää tervetulleena Euroopan komission äskettäin julkaisemaa vetyyn ja hiilettömään kaasuun painottuvaa toimenpidepakettia sekä sääntöjä, joilla edistetään nykyisen kaasuinfratruktuurin hyödyntämistä siten, että siinä voidaan käyttää seosmuodossa muita vihreitä molekyyliä, sekä olemassa olevan kaasuinfratruktuurin uudistamista ja uuden rakentamista vedyn kuljettamista varten. Komitea kannattaa investointikehyksen luomista uusiutuvan vedyn markkinoiden sekä ympäristön kannalta turvallisten ja taloudellisesti kannattavien hankkeiden kehittämiseksi hiilidioksidin talteenoton, hyötykäytön ja varastoinnin alalla.

39. korostaa, että puheena olevan asetuksen mahdollinen vaikutus paikallis- ja alueyhteisöihin huomioon ottaen AK:n on tärkeää saada lainsäätäjiltä tietoa kaikista alkuperäisen ehdotuksen muutoksista lainsäädäntämenettelyn jokaisessa vaiheessa, kolmikantaneuvottelut mukaan luettuina, vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti, jotta se voi käyttää asianmukaisesti perussopimuksen (SEUT-sopimuksen 91 artikla) mukaiset oikeutensa.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”LULUCF- ja taakanjakoasetusten tarkistaminen”

(2022/C 301/17)

Esittelijä:	Åsa Ågren Wikström (SE, EPP), Västerbottenin läänin maakäräjävaltuutettu
Viiteasiakirjat:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2018/841 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse soveltamisalasta, vaatimusten noudattamista koskevien sääntöjen yksinkertaistamisesta, jäsenvaltioiden tavoitteiden asettamisesta vuodelle 2030 ja sitoutumisesta ilmastonutraaliuden saavuttamiseen yhteisesti vuoteen 2035 mennessä maankäytön, metsätalouden ja maatalouden sektorilla sekä asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta seurannan, raportoinnin, edistymisen seurannan ja uudelleentarkastelun osalta COM(2021) 554 final Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, annetun asetuksen (EU) 2018/842 muuttamisesta COM(2021) 555 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2018/841 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse soveltamisalasta, vaatimusten noudattamista koskevien sääntöjen yksinkertaistamisesta, jäsenvaltioiden tavoitteiden asettamisesta vuodelle 2030 ja sitoutumisesta ilmastonutraaliuden saavuttamiseen yhteisesti vuoteen 2035 mennessä maankäytön, metsätalouden ja maatalouden sektorilla sekä asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta seurannan, raportoinnin, edistymisen seurannan ja uudelleentarkastelun osalta

COM(2021) 554 final

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 7 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(7) <i>Syyskuun 17 päivänä 2020 annetussa tiedonannossa ”EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle”³³ hahmoteltiin vaihtoehtoa, jossa yhdistetään maatalouden muut kuin hiili-dioksidipäästöt maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsätalouden nettopoistumiin ja luodaan näin uusi säännelty maasektori. Tällaisella yhdistämisellä voidaan edistää synergioita maahan pohjautuvien hillitsemistoimien välillä ja mahdollistaa yhdennetympi päätöksenteko ja politiikan täytäntöönpano kansallisella ja unionin tasolla. Tätä varten olisi tiukennettava jäsenvaltioiden velvollisuutta toimittaa maasektoria koskevia yhdennettyjä hillitsemissuunnitelmia.</i>	Poistettu.

Perustelu

Näiden kahden alan yhdistäminen saattaa olla haitallista, tehotonta ja epäoikeudenmukaista. EU:n ensisijaisena tavoitteena olisi oltava päästöjen vähentäminen ja samalla LULUCF-sektorin hillitsemispotentialiin optimointi.

Muutosehdotus 2

Johdanto-osan 8 a kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<i>(8 a) Viljelymaa, laidunmaa ja kosteikot ovat tällä hetkellä kasvihuonekaasujen nettopäästölähteitä unionissa, mutta niistä voi tulla kasvihuonekaasujen nettoieluja erityisesti, jos kosteikkoja ja turvemaita ennallistetaan.</i>

Muutosehdotus 3

Johdanto-osan 10 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Yksittäiset viljelijät tai metsänhoitajat tarvitsevat kasvihuonekaasujen poistumien lisäämiseksi suoran kannustimen varastoida enemmän hiiltä maahansa ja metsiinsä. [– –] [– –] Tällaiset kannustimet ja liiketoimintamallit tehostavat ilmastonmuutoksen hillitsemistä biotaloudessa, myös siten, että käytetään kestäviä puutuotteita, ja samalla noudatetaan täysimääräisesti luonnon monimuotoisuutta ja kiertotaloutta edistäviä ekologisia periaatteita. Sen vuoksi puutuotteiden lisäksi olisi otettava käyttöön uusia hiilidioksidin varastointituotteiden luokkia. Poistumien lisäämiseen tähtäävät uudet liiketoimintamallit, maanviljelyn käytännöt ja maankäytön käytännöt edistävät tasapainoista aluekehitystä ja talouskasvua maaseutualueilla. [– –]</p>	<p>Yksittäiset viljelijät tai metsänhoitajat tarvitsevat kasvihuonekaasujen poistumien lisäämiseksi suoran kannustimen varastoida enemmän hiiltä maahansa ja hiiltä varastoihin tuotteisiin. [– –] Tällaiset kannustimet ja liiketoimintamallit tehostavat ilmastonmuutoksen hillitsemistä biotaloudessa, myös siten, että käytetään kestäviä puutuotteita ja korvataan fossiili- tai hiili-intensiivisiä materiaaleja, ja samalla noudatetaan täysimääräisesti luonnon monimuotoisuutta ja kiertotaloutta edistäviä ekologisia periaatteita. Sen vuoksi puutuotteiden lisäksi olisi otettava käyttöön uusia hiilidioksidin kaikkien varastointituotteiden luokkia, mukaan luettuina uudet innovatiiviset ratkaisut ja bioenergian tuotantoon yhdistetty hiilen talteenotto ja varastointi. Jäsenvaltioiden olisi myös esitettävä arvioita mahdollisuuksista hillitä ilmastonmuutosta korvaamalla fossiili- tai hiili-intensiivisiä materiaaleja puulla. Poistumien ja biotalouteen tehtävien pitkän aikavälin investointien lisäämiseen tähtäävät uudet liiketoimintamallit, maanviljelyn käytännöt ja maankäytön käytännöt sekä bioenergian jatkokehittäminen hiilen talteenotto- ja varastointiteknologioiden avulla edistävät tasapainoista aluekehitystä ja talouskasvua maaseutualueilla. [– –]</p>

Perustelu

Innovatiivisten biopohjaisten tuotteiden ilmastovaikutukset olisi otettava kaikilta osin huomioon. Mukaan olisi luettava kaikki asiaankuuluvat luokat, kuten selluloosa, paperi, kartonki, vaneri, kuitulevy, lastulevy, höylätty puutavara, puutuotteet, tekstiilit, komposiittimateriaalit, ligniini, kemikaalit, biohiili ja muut biogeeniset hiilituotteet.

EU:n ilmastotavoitteena on hiilineutraalisuus, ja fossiilisten polttoaineiden päästöt on määrä poistaa suurelta osin vuoteen 2050 mennessä. Tutkijat ja mallintajat (esim. YK ja IPCC) ovat yhtä mieltä siitä, että ilman teknologiapohjaisia hiilipolttamia Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttaminen on epätodennäköistä. Bioenergian tuotantoon yhdistetty hiilidioksidin talteenotto ja varastointi (BECCS) on prosessi, jossa bioenergiaa saadaan biomassasta ja hiilidioksidi otetaan talteen ja varastoidaan, jolloin se poistetaan ilmakehästä.

BECCS:n sisällyttäminen asetukseen on loogista, koska biogeeniset päästöt ovat peräisin maassa kasvavista uusiutuvista lähteistä. Saman tilinpitokehyksen soveltaminen kaikkiin hiilen varastointituotteisiin, hiilipäästöihin ja hiilipoistumiin tällä alalla auttaa välttämään kaksinkertaista laskentaa.

Muutosehdotus 4

Johdanto-osan 11 a kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>(11 a) <i>Koska kestävä metsänhoito lisää hiilen sitomista ja torjuu metsien ikääntymistä ja luonnonkatastrofeja eli tekijöitä, jotka ovat viime vuosina vähentäneet hiilipoistumia maasektorilla, tällä asetuksella olisi edistettävä kaikkien EU:n metsätyyppien osalta sellaisia kestäviä metsänhoitokäytäntöjä, joilla tuetaan ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista EU:n metsästrategian 2030 mukaisesti.</i></p>

Perustelu

Aktiivisen metsänhoidon mahdollisuuksien liiallinen rajoittaminen tekisi metsistä haavoittuvampia tulipalojen ja tuhoojien esiintymien kaltaisille vahingoille ja vähentäisi metsien mahdollisuuksia sitoa hiiltä pitkällä aikavälillä.

Muutosehdotus 5

1 artiklan 1 kohdan 1 alakohta

Asetus (EU) 2018/841

1 artiklan 1 kohdan e alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>e) jäsenvaltioiden velvoitteet toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla pyritään saavuttamaan yhteisesti ilmastoneutraalius unionissa vuoteen 2035 mennessä maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsätalouden sektorilla, mukaan lukien muita kuin hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien maatalouden sektorien päästöt.</p>	<p>e) jäsenvaltioiden velvoitteet toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla pyritään saavuttamaan yhteisesti ilmastoneutraalius unionissa vuoteen 2035 mennessä maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsätalouden sektorilla.”</p>

Perustelu

AK on huolissaan siitä, että sektori, johon on yhdistetty maankäyttö ja muut kuin hiilidioksidipäästöjä aiheuttavat maatalouden sektorit, voisi heikentää maatalousalalla tarvittavaa edistystä, sillä sen vaikeudet päästöjen vähentämisessä voitaisiin kompensoida muilla aloilla, kuten metsäalalla. LULUCF-sektorin hiilipoistumilla on keskeinen rooli EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Näiden kahden alan yhdistäminen saattaa olla haitallista, tehotonta ja epäoikeudenmukaista. EU:n ensisijaisena tavoitteena olisi oltava päästöjen vähentäminen ja samalla LULUCF-sektorin hillitsemispotentialin optimointi.

Muutosehdotus 6

1 artiklan 1 kohdan 2 alakohta

Asetus (EU) 2018/841

2 artiklan 2 kohdan johdantokappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Tätä asetusta sovelletaan liitteessä I olevassa A jaksossa lueteltujen kasvihuonekaasujen päästöihin ja poistumiin, sellaisina kuin ne on ilmoitettu asetuksen (EU) 2018/1999 26 artiklan 4 kohdan nojalla, jotka aiheutuvat jäsenvaltioiden alueilla kaudella 2026–2030 millä tahansa seuraavista maankäyttöön liittyvistä raportointiluokista:	2. Tätä asetusta sovelletaan liitteessä I olevassa A jaksossa lueteltujen kasvihuonekaasujen päästöihin ja poistumiin, sellaisina kuin ne on ilmoitettu asetuksen (EU) 2018/1999 26 artiklan 4 kohdan nojalla, jotka aiheutuvat jäsenvaltioiden alueilla vuodesta 2026 lähtien millä tahansa seuraavista maankäyttöön liittyvistä raportointiluokista:

Perustelu

AK on huolissaan siitä, että sektori, johon on yhdistetty maankäyttö ja muut kuin hiilidioksidipäästöjä aiheuttavat maatalouden sektorit, voisi heikentää maatalousalalla tarvittavaa edistystä, sillä sen vaikeudet päästöjen vähentämisessä voitaisiin kompensoida muilla aloilla, kuten metsäalalla. LULUCF-sektorin hiilipoistumilla on keskeinen rooli EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Näiden kahden alan yhdistäminen saattaa olla haitallista, tehotonta ja epäoikeudenmukaista. EU:n ensisijaisena tavoitteena olisi oltava päästöjen vähentäminen ja samalla LULUCF-sektorin hillitsemispotentialiin optimointi.

Muutosehdotus 7

1 artiklan 1 kohdan 2 alakohta

Asetus (EU) 2018/841

2 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Tätä asetusta sovelletaan liitteessä I olevassa A jaksossa lueteltujen kasvihuonekaasujen päästöihin ja poistumiin, sellaisina kuin ne on ilmoitettu asetuksen (EU) 2018/1999 26 artiklan 4 kohdan nojalla, jotka aiheutuvat jäsenvaltioiden alueilla vuodesta 2031 alkaen millä tahansa seuraavista 2 kohdan a–j alakohdassa luetelluista maankäyttöluokista ja millä tahansa seuraavista sektoreista:	Poistettu.
<ul style="list-style-type: none"> a) suolistokäyminen b) lannankäsittely c) riisinviljely d) maatalousmaat e) määrätty savannien kulotus f) kasvintähteiden poltto pellolla g) kalkitus h) urean levitys i) muut hiiltä sisältävät lannoitteet j) ”muu.” 	

Perustelu

AK on huolissaan siitä, että sektori, johon on yhdistetty maankäyttö ja muut kuin hiilidioksidipäästöjä aiheuttavat maatalouden sektorit, voisi heikentää maatalousalalla tarvittavaa edistystä, sillä sen vaikeudet päästöjen vähentämisessä voitaisiin kompensoida muilla aloilla, kuten metsäalalla. LULUCF-sektorin hiilipoistumilla on keskeinen rooli EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Näiden kahden alan yhdistäminen saattaa olla haitallista, tehotonta ja epäoikeudenmukaista. EU:n ensisijaisena tavoitteena olisi oltava päästöjen vähentäminen ja samalla LULUCF-sektorin hillitsemispotentiaalin optimointi.

Muutosehdotus 8

1 artiklan 1 kohdan 3 alakohta

Asetus (EU) 2018/841

4 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2. Kasvihuonekaasujen nettopoistumia koskeva unionin tavoite vuodelle 2030 on 310 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, joka on tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti vahvistettujen jäsenvaltioiden tavoitteiden summa, ja se perustuu sen vuosien 2016, 2017 ja 2018 kasvihuonekaasuinventariotietojen keskiarvoon.</p> <p>[– –]</p>	<p>2. Kasvihuonekaasujen nettopoistumia koskeva unionin tavoite vuodelle 2030 on 310 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, joka on tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti vahvistettujen jäsenvaltioiden tavoitteiden summa, ja se perustuu sen vuosien 2016, 2017 ja 2018 kasvihuonekaasuinventariotietojen keskiarvoon.</p> <p>[– –]</p> <p>Kunkin jäsenvaltion on viimeistään 30. kesäkuuta 2024 mennessä määritettävä tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun vuodelle 2030 asetettuun kasvihuonekaasujen nettopoistumia koskevaan tavoitteeseen kansallinen panos, joka on suurempi kuin liitteessä II a vahvistettu kansallinen tavoite. Tämä panos voidaan sisällyttää asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan mukaisesti esitettyihin yhdenmetyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin.</p> <p>Kansalliseen panokseen on sisällyttävä tiedot ja tavoitteet, jotka koskevat viljelymaasta, laidunmaasta ja kosteikoista peräisin olevien päästöjen vähentämistä tai kasvihuonekaasupoistumien lisäämistä suhteessa vuosilta 2016, 2017 ja 2018 ilmoitettuihin tietoihin.</p>

Perustelu

AK kannattaa kunnianhimoista, oikeudenmukaista ja osallistavaa LULUCF-tavoitetta, jotta autetaan varmistamaan EU:n ilmastotavoitteiden saavuttaminen. Paikallis- ja alueviranomaiset ovat tietoisia ilmastomuutoksen seurauksista ruohonjuuritasolla ja tukevat kunnianhimoisia ja oikeudenmukaisia ilmastotoimia.

Muutosehdotus 9

1 artiklan 1 kohdan 3 alakohta

Asetus (EU) 2018/841

4 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>3. [- -] Näiden kansallisten kehityspolkujen on perustuttava kunkin jäsenvaltion ilmoittamiin vuosien 2021, 2022 ja 2023 keskimääräisiin kasvihuonekaasuinventariotietoihin. Liitteessä II a vahvistettujen jäsenvaltioiden nettovähennystavoitteiden summaan, joka on 310 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, voidaan soveltaa teknistä korjausta silloin, kun jäsenvaltiot ovat muuttaneet menetelmiään. Täytäntöönpanosäädöksissä vahvistetaan jäsenvaltioiden tavoitteisiin lisättävän teknisen korjauksen määrittämismenetelmä. [- -]</p>	<p>3. [- -] Näiden kansallisten kehityspolkujen on perustuttava kunkin jäsenvaltion ilmoittamiin vuosien 2021, 2022 ja 2023 keskimääräisiin kasvihuonekaasuinventariotietoihin. Liitteessä II a vahvistettuun jäsenvaltiokohtaiseen tavoitteeseen ja kyseisessä liitteessä vahvistettujen jäsenvaltioiden nettovähennystavoitteiden summaan, joka on 310 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia, voidaan soveltaa teknistä korjausta silloin, kun jäsenvaltiot ovat muuttaneet menetelmiään. Täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettavan teknisen korjauksen, joka lisätään jäsenvaltiokohtaiseen tavoitteeseen, olisi vastattava menetelmän ja tietolähteiden muutoksen vaikutuksia tavoitteisiin. [- -]</p>

Perustelu

On tärkeää, että jäsenvaltiot pyrkivät jatkuvasti parantamaan menetelmiään ja että nämä parannukset otetaan myös huomioon tavoitteiden arvioinnissa, jotta vältetään suhteettoman alhaiset tai korkeat tavoitteet. Toimintatietojen ja tarkennettujen päästökertoimien tuottamismenetelmien jatkuva kehittäminen on nykyisen raportointikäytännön mukaista. Jäsenvaltioita olisikin kannustettava hyödyntämään kotimaisen tutkimuksen uusia tuloksia sekä IPCC:n ja muiden kansainvälisten tutkimusjulkaisujen päivitettyjä suuntaviivoja.

Muutosehdotus 10

1 artiklan 1 kohdan 3 alakohta

Asetus (EU) 2018/841

4 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>4. Unionin laajuiset kasvihuonekaasupäästöt on 2 artiklan 3 kohdan a–j alakohdassa tarkoitetuilla sektoreilla pyrittävä saamaan nollassa vuoteen 2035 mennessä, ja unionin on sen jälkeen saavutettava negatiiviset päästöt. Unioni ja jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta vuodelle 2035 asetettu tavoite voidaan saavuttaa yhteisesti.</p> <p>Komissio tekee viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025 ja kunkin jäsenvaltion asetuksen (EU) 2018/1999 14 artiklan mukaisesti viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024 toimittamien yhdenmittyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien perusteella ehdotuksia kunkin jäsenvaltion osallistumisesta nettopäästöjen vähentämiseen.”</p>	<p>Poistettu.</p>

Perustelu

AK on huolissaan siitä, että sektori, johon on yhdistetty maankäyttö ja muut kuin hiilidioksidipäästöjä aiheuttavat maatalouden sektorit, voisi heikentää maatalousalalla tarvittavaa edistystä, sillä sen vaikeudet päästöjen vähentämisessä voitaisiin kompensoida muilla aloilla, kuten metsäalalla. LULUCF-sektorin hiilipoistumilla on keskeinen rooli EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Näiden kahden alan yhdistäminen saattaa olla haitallista, tehotonta ja epäoikeudenmukaista. EU:n ensisijaisena tavoitteena olisi oltava päästöjen vähentäminen ja samalla LULUCF-sektorin hillitsemispotentiaalin optimointi.

Muutosehdotus 11

1 artiklan 1 kohdan 7 alakohdan b alakohta

Asetus (EU) 2018/841

9 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Korvataan 2 kohta seuraavasti:</p> <p>”2. Komissio antaa 16 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän artiklan 1 kohdan ja liitteen V muuttamiseksi lisäämällä uusia hiiltä varastoivia tuotteita, kuten puutuotteita, joilla on hiiltä sitova vaikutus, IPCC:n ohjeiden pohjalta, sellaisina kuin UNFCCC:n osapuolten konferenssi tai Pariisin sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva osapuolikonferenssi ne on hyväksynyt, ja varmistaen ympäristötavoitteiden tinkimättömyyden.”</p>	<p>Korvataan 2 kohta seuraavasti:</p> <p>”2. Komissio antaa lähitulevaisuudessa 16 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän artiklan 1 kohdan ja liitteen V muuttamiseksi lisäämällä uusia hiiltä varastoivia tuotteita, kuten puutuotteita, bioenergian tuotantoon yhdistetty hiilen talteenotto ja varastointi sekä kaikkien muiden sellaisten asiaankuuluvien biopohjaisten tuotteiden luokkia, joilla on hiiltä sitova vaikutus, IPCC:n ohjeiden pohjalta, sellaisina kuin UNFCCC:n osapuolten konferenssi tai Pariisin sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva osapuolikonferenssi ne on hyväksynyt, ja varmistaen ympäristötavoitteiden tinkimättömyyden.”</p>

Perustelu

Innovatiivisten biopohjaisten tuotteiden ilmastovaikutukset olisi otettava kaikilta osin huomioon. Mukaan olisi luettava kaikki asiaankuuluvat luokat, kuten selluloosa, paperi, kartonki, vaneri, kuitulevy, lastulevy, höylätty puutavara, puutuotteet, tekstiilit, komposiittimateriaalit, ligniini, kemikaalit, biohiili ja muut biogeeniset hiilituotteet.

Muutosehdotus 12

1 artiklan 1 kohdan 14 alakohta

Asetus (EU) 2018/841

13 c artiklan 1 kohdan toinen alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Määrä, joka on yhtä suuri kuin kasvihuonekaasujen liikapäästöjen määrää vastaava määrä hiilidioksidiekvivalenttitonneina kerrottuna kertoimella 1,08, lisätään kyseisen jäsenvaltion seuraavana vuonna ilmoittamaan kasvihuonekaasupäästölukuun 15 artiklan nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden mukaisesti.”</p>	<p>Poistettu.</p>

Perustelu

AK on huolissaan siitä, että vuotuiset raportointivaatimukset voivat vaikuttaa paikallis- ja aluetasoon, kun jäsenvaltioiden on mahdollista torjua odottamattomia vuotuisia vaihteluita päättämällä nopeista muutoksista hoitotoimissa ja maankäytössä. Tämä voi vaikuttaa kielteisesti paikallis- ja aluetason kykyyn kehittää omaa biotalouttaan.

LULUCF-sektorille ovat ominaisia luonnolliset vaihtelut ja epävarmuustekijät hiilivirtojen mittaamisessa. Jäsenvaltiot eivät kykene valvomaan maa-alojen vuosittaisia hiilivirtoja. Näin ollen ei ole mahdollista asettaa vuotuisia tavoitteita eikä määrätä vuosittain seuraamuksia rikkomuksista, jos vaatimuksia ei noudateta.

Muutosehdotus 13

1 artiklan 1 kohdan 15 alakohta

Asetus (EU) 2018/841

14 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
[– –]	[– –]
Vaatimustenmukaisuuskertomukseen on sisällyttävä arviointi seuraavista:	Vaatimustenmukaisuuskertomukseen on sisällyttävä arviointi seuraavista:
a) kompromisseja koskevat politiikat ja toimenpiteet;	a) kompromisseja koskevat politiikat ja toimenpiteet;
b) ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen väliset synergiat;	b) ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen väliset synergiat;
c) ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja luonnon monimuotoisuuden väliset synergiat.	c) ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja luonnon monimuotoisuuden väliset synergiat;
[– –]	d) ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen sekä biotalouden kehittämisen väliset synergiat, mukaan lukien arviot kasvihuonekaasupäästövähennyksistä, jotka liittyvät hiili- ja fossiili-intensiivisten materiaalien korvaamiseen puupohjaisilla materiaaleilla.
[– –]	[– –]

Perustelu

Kaikkien metsästä saatavien tuotteiden käytön tukeminen nopeuttaa siirtymistä kiertobiotalouteen, jossa korvataan fossiilipohjaiset materiaalit ja päästöt. On muistettava, että korvaamisesta saatava hyöty (eli puupohjaisten tuotteiden tuotantoon liittyvät päästövähennykset verrattuna muihin toiminnallisesti vastaaviin materiaaleihin ja tuotteisiin) liittyy sekä pitkäikäisiin puutuotteisiin että kuitupohjaisiin tuotteisiin.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, annetun asetuksen (EU) 2018/842 muuttamisesta

COM(2021) 555 final

Muutosehdotus 14

Johdanto-osan 6 a kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>(6 a) Liian suuret erot jäsenvaltioiden taakanjakotavoitteissa voivat estää ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisen vuoteen 2050 mennessä. Koheesiopolitiikan rahastojen eli Euroopan aluekehitysrahaston, koheesiorahaston ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston ohjelmasuunnittelussa olisi kaudella 2021–2027 kiinnitettävä huomiota räätälöityihin ohjelmiin, ensisijaisiin toimintalinjoihin, strategioihin ja alueellisiin suunnitelmiin, joiden avulla pyritään myös parantamaan jäsenvaltioiden valmiuksia vähentää kasvihuonekaasupäästöjä asetuksen (EU) 2018/842 soveltamisalaan kuuluvilla aloilla ja siten edistämään niiden tavoitteiden lähentymistä jo tällä ohjelmakaudella.</i></p>

Muutosehdotus 15

Johdanto-osan 18 a kappale (uusi)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>(18 a) Jotta 1,5 celsiusasteen tavoite olisi edelleen saavutettavissa ja ilmasto-oikeudenmukaisuus voitaisiin varmistaa, tarvitaan kaikkien talouden alojen, myös maatalousalan, yhteisiä ponnisteluja. Visiossaan kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta ^(1a) komissio on vahvistanut, että maatalouden muut kuin hiilidioksidipohjaiset kasvihuonekaasupäästöt voidaan vähentää 211 miljoonaan hiilidioksidiekvivalenttitonniin vuoteen 2050 mennessä, mikä pienentää tarvetta käyttää ekologisesti kestäväntöntä päästöjä vähentävää teknologiaa kasvihuonekaasuneutraaliuden saavuttamiseksi. Tietyt tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat alat ovat kuitenkin edistyneet hyvin vähän viime vuosina. Tämän asetuksen mukaisen vuodeksi 2030 ja sen jälkeiseksi ajaksi asetetun unionitason kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteen saavuttamiseen tähtäävien alakohtaisten vähimmäisosuuksien sekä asianmukaisen seurannan, raportoinnin ja komission toimenpiteiden avulla voitaisiin varmistaa, että kaikki taakanjakoasetuksen piiriin kuuluvat alat edistävät ilmastotavoitteiden oikea-aikaista saavuttamista. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1999 veloitetaan jäsenvaltiot laatimaan pitkän aikavälin strategioita, joilla edistetään jäsenvaltioiden Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisten sitoumusten täyttämistä, kasvihuonekaasupäästöjen pitkäjänteistä vähentämistä ja nielujen aikaansaamien poistumien lisäämistä kaikilla aloilla unionin ilmastoneutraaliustavoitteen mukaisesti. Näiden strategioiden sekä jäsenvaltioiden muiden asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisten suunnitelmien ja raporttien avulla komissio määrittää taakanjakoasetuksen piiriin kuuluvien alojen unionitason tavoitteet ja seuraa niiden kollektiivista saavuttamista.</p> <p>^(1a) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille – Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta.</p>

Muutosehdotus 16

1 artiklan 1 kohdan 3 a alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2018/842

4 artiklan 3 a kohta (uusi)

Nykyinen teksti	AK:n muutosehdotus
	<p>3 a) Lisätään 4 artiklaan 3 a kohta seuraavasti:</p> <p><i>Jäsenvaltioiden päästövähennystavoitteet vuodelle 2030 ja sen jälkeen</i></p> <p><i>Jotta voitaisiin saavuttaa asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki) 2 artiklan 1 kohdassa asetettu ilmastoneutraaliustavoite ja vuoteen 2040 ulottuva unionin laajuinen ilmastotavoite asetuksen (EU) 2021/1119 mukaisesti, komissio antaa tarvittaessa vuoden 2025 loppuun mennessä yksityiskohtaiseen vaikutustenarviointiin perustuvan lainsäädäntöehdotuksen, jolla muutetaan tätä asetusta siten, että otetaan käyttöön alakohtaiset vähimmäispanokset tässä asetuksessa vuodeksi 2030 ja sen jälkeen asetetun EU:n tason kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi, ja johon liittyy asianmukainen seuranta, raportointi ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että kaikki tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat alat osallistuvat ilmastotavoitteiden oikea-aikaiseen saavuttamiseen.</i></p>

Perustelu

Varmistetaan, että kaikki alat osallistuvat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen.

Muutosehdotus 17

1 artiklan 1 kohdan 3 b alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2018/842

5 artiklan 1 ja 2 kohta

Nykyinen teksti	AK:n muutosehdotus
<p>1. Vuosina 2021–2025 jäsenvaltio voi ottaa lainaksi määrän, joka on enintään 10 prosenttia sen seuraavan vuoden vuotuisesta päästökaupasta.</p> <p>2. Vuosina 2026–2029 jäsenvaltio voi ottaa lainaksi määrän, joka on enintään viisi prosenttia sen seuraavan vuoden vuotuisesta päästökaupasta.</p>	<p>3 b) Korvataan 5 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:</p> <p>1. Vuosina 2021–2029 jäsenvaltio voi ottaa lainaksi määrän, joka on enintään viisi prosenttia sen seuraavan vuoden vuotuisesta päästökaupasta.</p>

Perustelu

Asetuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi on tarkoituksenmukaista vähentää joustavuutta, jotta vältetään se, että lainaamisesta saadut lyhyen aikavälin helpotukset aiheuttaisivat keskipitkän aikavälin täytäntöönpano-ongelmia myös paikallis- ja alueviranomaisille, jotka eivät useinkaan osallistu suoraan joustoa koskeviin kansallisiin päätöksiin.

Muutosehdotus 18

1 artiklan 1 kohdan 3 c alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2018/842

5 artiklan 4 kohta

Nykyinen teksti	AK:n muutosehdotus
<p>4. Jäsenvaltio voi siirtää tietyn vuoden vuotuisesta päästökiintiöstään toisille jäsenvaltiolle enintään viisi prosenttia vuosien 2021–2025 osalta ja enintään 10 prosenttia vuosien 2026–2030 osalta. Vastaanottava jäsenvaltio voi käyttää tämän määrän 9 artiklassa tarkoitettua vaatimustenmukaisuusvelvoitteen täyttämiseksi kyseisenä vuonna tai seuraavina vuosina vuoteen 2030 asti.</p>	<p>3 c) Korvataan 5 artiklan 4 kohta seuraavasti:</p> <p>4. Jäsenvaltio voi siirtää tietyn vuoden vuotuisesta päästökiintiöstään toisille jäsenvaltiolle enintään viisi prosenttia vuosien 2021–2030 osalta. Vastaanottava jäsenvaltio voi käyttää tämän määrän 9 artiklassa tarkoitettua vaatimustenmukaisuusvelvoitteen täyttämiseksi kyseisenä vuonna tai seuraavina vuosina vuoteen 2030 asti.</p>

Perustelu

Siirtoja olisi rajoitettava tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa. On syytä korostaa, että yksittäisessä jäsenvaltiossa, jolla on mahdollisuuksia siirtoihin, voi olla alueellisia eroja. Alueelliset haasteet olisi otettava huomioon ennen kuin harkitaan siirtoja muihin maihin.

Muutosehdotus 19

1 artiklan 1 kohdan 5 a alakohta (uusi)

Asetus (EU) 2018/842

8 artikla

Nykyinen teksti	AK:n muutosehdotus
<p>1. Jos komissio toteaa asetuksen (EU) N:o 525/2013 21 artiklan mukaisessa vuotuisessa arvioinnissaan ja ottaen huomioon tämän asetuksen 5, 6 ja 7 artiklassa tarkoitettujen joustomahdollisuuksien aiotun käytön, että jäsenvaltion edistyminen tämän asetuksen 4 artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämässä ei ole ollut riittävää, kyseisen jäsenvaltion on kolmen kuukauden kuluessa toimitettava komissiolle korjaava toimintasuunnitelma, joka sisältää</p>	<p>5 a) Korvataan 8 artikla seuraavasti</p> <p>1. Jos komissio toteaa asetuksen (EU) N:o 525/2013 21 artiklan mukaisessa vuotuisessa arvioinnissaan ja ottaen huomioon tämän asetuksen 5, 6 ja 7 artiklassa tarkoitettujen joustomahdollisuuksien aiotun käytön, että jäsenvaltion edistyminen tämän asetuksen 4 artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämässä ei ole ollut riittävää, kyseisen jäsenvaltion on kolmen kuukauden kuluessa toimitettava komissiolle korjaava toimintasuunnitelma, joka sisältää</p>

[– –]

[– –]

Nykyinen teksti	AK:n muutosehdotus
<p>2. Euroopan ympäristökeskus avustaa komissiota tällaisten korjaavien toimintasuunnitelmien arvioinnissa vuosittaisen työohjelmansa mukaisesti.</p> <p>3. Komissio voi antaa lausunnon 1 kohdan mukaisesti toimitettujen korjaavien toimintasuunnitelmien toteutettavuudesta ja tekee tässä tapauksessa niin neljän kuukauden kuluessa tällaisten suunnitelmien vastaanottamisesta. Kyseessä olevan jäsenvaltion on otettava komission lausunto tarkoin huomioon, ja se voi tarkistaa korjaavaa toimintasuunnitelmaansa vastaavasti.</p>	<p>c) näitä ongelmia koskevia erityissäännöksiä, jos suorituskyyvyssä on merkittäviä alueellisia eroja tai jos alueellisella tasolla on vakavia rakenteellisia haasteita, kuten tiettyjen saarialueiden tapauksessa.</p> <p>[– –]</p> <p>2. Euroopan ympäristökeskus avustaa komissiota tällaisten korjaavien toimintasuunnitelmien arvioinnissa vuosittaisen työohjelmansa mukaisesti.</p> <p>3. Komissio voi antaa lausunnon 1 kohdan mukaisesti toimitettujen korjaavien toimintasuunnitelmien toteutettavuudesta ja tekee tässä tapauksessa niin neljän kuukauden kuluessa tällaisten suunnitelmien vastaanottamisesta. Kyseessä olevan jäsenvaltion on otettava komission lausunto tarkoin huomioon, ja se voi tarkistaa korjaavaa toimintasuunnitelmaansa vastaavasti. Jäsenvaltion on julkaistava komission lausunto ja varmistettava sen levittäminen paikallis- ja alueviranomaisten keskuudessa.</p> <p>4. Jäsenvaltion on varmistettava korjaavan toimintasuunnitelman ja sen mahdollisten tarkistusten julkaiseminen ja levittäminen paikallis- ja alueviranomaisten keskuudessa.</p>

Perustelu

Ongelmatilanteiden ratkaisemiseen tarkoitettuihin toimintasuunnitelmiin on sisällyttävä aluetason toimenpiteitä, jos alueelliset ongelmat ovat merkittävä syy tilanteeseen. Paikallis- ja alueviranomaisille on tiedotettava toimintasuunnitelmista, jotta ne voivat osaltaan edistää kaikin tavoin ilmastopolitiikkaa.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK)

1. on tietoinen ilmastonmuutoksen tuhoisista vaikutuksista paikallisyhteisöihin ja toteaa, että tarvitaan päättäväisiä toimia EU:n välttämättömien ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. AK kannattaa korkean tason sitoutumista LULUCF-asetukseen mutta toistaa myös, että tavoitteisiin pyrittäessä tarvitaan joustavuutta.

2. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisilla on epäilemättä ratkaiseva rooli taakanjako-⁽¹⁾ ja LULUCF-asetusten⁽²⁾ kattamilla aloilla, sillä näissä asetuksissa edellytetään alueellisen ulottuvuuden huomioon ottamista. Kyse on aloista, joilla paikallis- ja alueviranomaiset voivat toimia oikeudellisten valtuuksiensa ja vastuidensa perusteella.

3. kehottaa varmistamaan, että LULUCF-asetuksen toimenpiteet vastaavat biodiversiteettistrategian ja ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian tavoitteita. Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi on olennaisen tärkeää, että kukin jäsenvaltio panee yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa täytäntöön metsiä koskevan lainsäädäntökehyksen, jolla varmistetaan tasapaino tuotannon, biologisen monimuotoisuuden ja suojelun välillä.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/842, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 26).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/841, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 ja päätöksen N:o 529/2013/EU muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 1).

4. korostaa, että siirtymä ei saa tapahtua alueellisen yhteenkuuluvuuden kustannuksella eikä se saa vaarantaa heikoimmassa asemassa olevia ryhmiä ja alueita. Kaikki jäsenvaltiot ja talouden alat antavat panoksensa hiilidioksidipäästövähennysten saavuttamiseen, ja tässä yhteydessä on varmistettava oikeudenmukaisuus- ja solidaarisuusnäkökohtien tasapainottaminen. Komitea katsoo, että yksittäisiä viljelijöitä ja metsänhoitajia koskevat alueelliset vaikutustenarvioinnit voisivat antaa selkeämmän kuvan todellisista kustannuksista ja hyödyistä.
5. vastustaa päättäväisesti sitä, että ehdotuksessa käsitellään metsiä pääasiassa hiilinieluinä eikä oteta huomioon niiden roolia kestävien raaka-aineiden tarjonnassa fossiilisten vaihtoehtojen korvaamiseksi. Ehdotuksessa ei näin ollen hyödynnetä metsäalan koko potentiaalia ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja paikallisen ja alueellisen biotalouden kehittämisessä.
6. toteaa, että puubiomassan energiahyödyntämistä on vähennettävä, jotta LULUCF-sektorin tavoitteet voidaan saavuttaa. Komitea katsoo, että olisi keskityttävä kaskadikäyttöön, jossa puumateriaalia käytetään mahdollisimman usein ja mahdollisimman laadukkaassa muodossa ennen sen siirtämistä energiakäyttöön.
7. korostaa, että LULUCF-sektorin kunnianhimoisemmat tavoitteet eivät saa johtaa alkuperältään epävarmojen raaka-aineiden tuontiin EU:n ulkopuolelta. Muutoin toimenpiteillä, joilla pyritään lisäämään nettוניelua LULUCF-sektorilla, ei välttämättä saada aikaan todellisia parannuksia ilmaston kannalta maailmanlaajuisesti. Tarvitaan laajempi järjestelmä-näkökulma, jotta voidaan noudattaa kokonaisvaltaista toimintamallia, jossa hiilen sitominen metsissä, tuotteiden käyttö ja metsistä saatava bioenergia voivat auttaa vähentämään ilmastovaikutuksia.
8. yhtyy komission arvioon, jonka mukaan hiilinielujen vähenemiseen liittyvää kielteistä suuntausta EU:ssa on torjuttava osana ilmastoneutraaliuden pitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista. AK hyväksyy 310 miljoonan hiilidioksidiekvivalentitonniin nettopoistumia koskevan EU:n tavoitteen vuodelle 2030 ja ehdottaa yksittäisten jäsenvaltioiden asettamaa vuoden 2030 nettotavoitteen kansallista lisäpanosta, joka on korkeampi kuin liitteessä II a asetetut kansalliset tavoitteet. Mahdollisuus lisätä hiilen nettosidontaa ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä LULUCF-sektorilla vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioittain. Se riippuu maa-alan luonnollisesta tuotantokapasiteetista ja kokonaispinta-alan jakautumisesta eri maankäyttöluokkiin. AK katsoo, että vuoteen 2030 asetettujen kunnianhimoisempien tavoitteiden olisi oltava tasoltaan yhteensopivia jäsenvaltioiden omien ilmastopoliittisten puitteiden kanssa ja mahdollistettava biotalouden kehittäminen kussakin jäsenvaltiossa.
9. katsoo, että maa- ja metsätalouden yhteinen sektori saattaa vähentää painetta päästöjen alentamiseen maatalousalalla ja että tällöin runsasmetsäiset maat, joissa nettosidonta metsissä on merkittävää, "kompensoivat" päästöjä maissa, joilla on laaja maatalousala tai ylipäättään fossiilisia päästöjä. Kaikilla aloilla ja kaikissa maissa olisi toteutettava ilmastonmuutoksen hillitsemistoimia kulloistenkin erityisolosuhteiden perusteella.
10. painottaa, ettei LULUCF-asetusta pitäisi laajentaa koskemaan seuranta- ja raportointia muilla politiikan aloilla, joista säädetään muussa lainsäädännössä. Komission ehdotus, jonka mukaan LULUCF-raportointiin olisi sisällytettävä tietoja hiilen säilyttämisestä runsashiilisessä maaperässä, biologisesti monimuotoisilla alueilla, kunnostetussa maaperässä ja luonnonhäiriöille alttiina olevassa maaperässä, ei paranna LULUCF-sektorin kasvihuonekaasuja koskevan raportoinnin laatua.
11. korostaa, ettei jäsenvaltioista tuleva rahoitus saa tapahtua alueiden kustannuksella. AK toteaa, että paikallis- ja alueviranomaisille on tiedotettava rahoitusmahdollisuuksista ilmastotoimien tukemiseksi.
12. varoittaa tehottoman täytäntöönpanon riskistä. AK kannattaa suunniteltua uudelleentarkastelua ja tarvetta ottaa huomioon covid-19-pandemian seuraukset, mutta korostaa tarvetta varmistaa, että taakanjakoasetuksessa esitetyt kehityspolkuja seurataan.
13. kehottaa komissiota määrittelemään menetelmän, jonka avulla paikallis- ja alueviranomaiset voivat laskea päästövähennystoimensa tavalla, joka on yhdenmukainen kansallisten tavoitteiden kanssa ja jolla vältetään suhteettomat vääristymät.
14. korostaa liiallisen joustavuuden riskejä, jotka liittyvät vuotuisista päästökiintiöistä lainaamiseen ja siirtoihin jäsenvaltioiden välillä. Paikallis- ja alueviranomaiset tarvitsevat varmuutta voidakseen suunnitella ilmasto- ja talouspolitiikkaansa. Kansallisiin tilanteisiin, jotka mahdollistavat asetuksen mukaisen joustavuuden, voi liittyä merkittäviä alueellisia eroja.

15. katsoo, että on löydettävä ratkaisuja niiden alueiden ongelmiin, joilla saattaa olla vaikeuksia tai jotka voivat taantua välttämättömässä siirtymässä vähähiiliseen talouteen, ja että erityisesti tarvitaan tuloja lisääviä kannustimia. Komitea painottaa paikallis- ja alueviranomaisten osallistamisen merkitystä laadittaessa kestävä kehityksen polkuja, jotka voivat vauhdittaa kyseisten alueiden taloutta.

16. kannattaa alueellista ulottuvuutta korostaviin korjaaviin toimintasuunnitelmiin ja avoimuuteen sovellettavia tiukempia säännöksiä ja edellyttää täsmennyksiä siihen, miten käsitellään alueellisia eroja ja edistetään käytännön ratkaisuja alueellisiin haasteisiin.

17. tähdentää vaatimustenmukaisuuden tarkastusten merkitystä ja ehdottaa, että arvioidaan mahdollisuutta määrätä taloudellisia seuraamuksia, jos vaatimuksia ei noudateta. Seuraamuksista saatavat tulot olisi investoitava edelleen ilmastotoimiin ja oikeudenmukaiseen siirtymään keskittyen erityisesti alueellisiin haasteisiin.

18. ehdottaa, että harkitaan turvavarantoa jäsenvaltioille, joiden BKT asukasta kohden on alhainen. BKT otetaan jo huomioon asetettaessa kansallisia tavoitteita, ja sen käyttö ainoana arvona on kyseenalaista, koska siinä ei oteta huomioon alueiden tilanteen kokonaiskuvaa eikä se kulje käsi kädessä tietyn alueen monimutkaisten kehitystarpeiden kanssa.

Bryssel 28. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

**Euroopan unionin
julkaisutoimisto**
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

FI